imburgs agblad

jaarwisseling

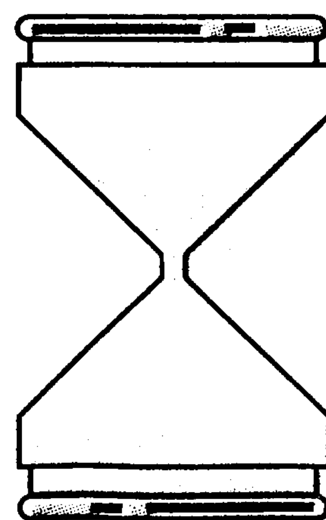
ijdag 31 december 1993 — 75e jaargang nr. 308.

geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

● Serge Henri Valcke

Hoe zou het toch zijn met...? Een vraag die vooral in deze tijd van het jaar vaak gesteld wordt. De redactie van Het Limburgs Dagblad heeft voor tien mensen, één dier en een wit stadje, die dit jaar even in het nieuws waren, het antwoord op die vraag gevonden.
Op pagina 29 t/m 42 het antwoord op de vraag, of die tuin voor Clinton er inmiddels is, of Anneke Hemelaar haar droomnotaris heeft opgegeven, hoe bisschop Jo Gijsen het maakt in Oostenrijk en hoe de Maastrichtse beer Jo in Rhenen, en of Angelique en Margo nog bij de Heerlense brandweer zijn.
Wat weet u zelf nog van het wereldnieuws in '93? Test het met onze oudejaarsquiz op pagina 34 en 35.

● Falko Zandstra

Hevige onrust onder bewoners van Limburgse Maasdorpen

OPNIEUW MAASALARM

Van onze verslaggevers

ORGHAREN – Het water in de Maas stijgt weer fors. het Susterse gehucht Visserweert stond gisteravond nd tien uur het water al in de eerste straten, omdat ar de dijken laag zijn. In de meeste gemeenten langs Maas zijn de crisiscentra weer in functie getreden. In mmige plaatsen is zelfs de noodverordening opnieuw gekondigd. Defensie heeft gisteravond vierhonderd ilitairen opgeroepen, die inmiddels afgereisd zijn naar tein en Roermond om te helpen bij de strijd tegen het assende water. Het nieuws over de stijgende Maas rgde voor grote onrust in de getroffen gebieden.

lgens de laatste voorspellingen het water bij Borgharen in de p van zaterdag een niveau bereien van NAP+ 45,30. Dit is zestig ntimeter beneden het hoogste niau dat vorige week werd gemen. Een verdere stijging tot NAP+ ,60 sluit Rijkswaterstaat niet uit, ar dat is dan het slechtst denkbascenario. Gisteravond steeg het ter 10 centimeter per uur.

a Radio 1 en teletekst zijn gisterond de militairen van de Geneal de Ruyter van Steveninckkane in Oirschot opgeroepen. De odschap luidde als volgt: „Militren, die in werkelijke dienst zijn n de volgende luisterplichteenheden, dienen zich onmiddellijk naar hun eenheid te begeven: het 17e pantserinfanteriebataljon, de 12e afdeling veldartillerie, het 11e tankbataljon, de 13e pantsergenie-compagnie, de 13e geneeskundige compagnie en de 12e bevoorradingscompagnie." De oproep is gedaan mede op verzoek van het provinciebestuur. Tevens is gevraagd om twintig vaartuigen en even zoveel vrachtwagens.

Het crisisteam in Maastricht is gisteren, amper een dag na zijn ontbinding, opnieuw geformeerd om de problemen rond het opnieuw wassende Maaswater te lijf te gaan. Het team voerde gisteravond onder leiding van burgemeester Houben op het stadhuis overleg met de buurtraden van Borgharen en Itteren.

Overwogen wordt om een vorige week weggespoelde weg naar Borgharen provisorisch begaanbaar te maken voor het noodzakelijke transport. Tevens moet de weg tussen Oud- en Nieuw-Itteren opgehoogd worden voor transport.

De bewoners van de Maasdorpen, nog niet bekomen van de watersnood rond de kerst, reageerden gisteren onthutst op het nieuws. De meesten gingen direct aan de slag met het treffen van maatregelen. De gemeente Maastricht liet in Borgharen en Itteren vrachtwagens met zand aanrukken en verstrekte de bewoners plastic folie en afdichtingskit. De benedenverdieping van de huizen werden ontruimd. Bovendien zijn de toegangswegen naar de dorpen afgesloten en werden landingsplaatsen voor militaire vaartuigen aangelegd.

Zie verder pagina 17
● Noodverordening in Stein van kracht

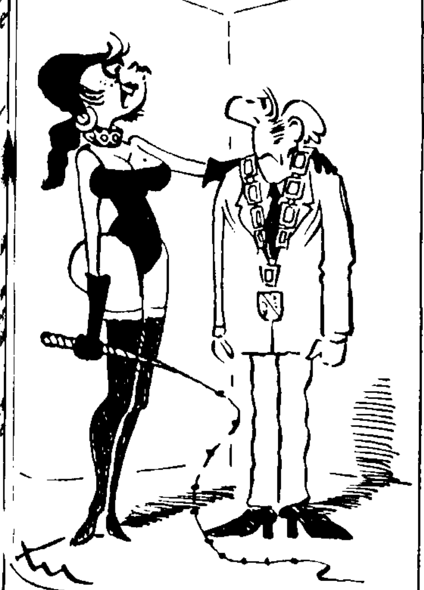
● Peter Claessen in Meers wierp gisteren een wal van zandzakken rond zijn woonhuis in de Lindedriesstraat op. De straat werd vorige week ook al zwaar getroffen.
Foto: PETER ROOZEN

max.8º C

min. 4º C

U EN DAN REGEN
epressies trekken komende gen in snel tempo van de tlantische Oceaan via Schotnd naar Scandinavië. Vanchtend regent het, later op de g breekt de bewolking en jn er naast opklaringen ook nkele buien te verwachten. orgen zijn er eerst opklaringen, met nog een kans op een ui. Later op de dag neemt de ewolking toe gevolgd door gen. De wind is vandaag en orgen overwegend westelijk n vrij krachtig. Vooral tijens buien zijn windstoten ogelijk. De middagtemperaur overdag is ca. 8 graden 's nachts daalt het kwik ar 4 graden.

Heerlen verbiedt massaal SM-feest

U weet niet wat u mist!...

Geen onderzoek naar toedekken fraude Limburg

MAASTRICHT/DEN HAAG – Er komt geen uitgebreid onderzoek naar het bewust niet vervolgen van corruptiezaken van voor 1980 door het openbaar ministerie in Maastricht. Er bestaan geen concrete aanwijzigingen voor een dergelijke handelwijze. Het zoeken naar gevallen zonder aanwijzingen is ondoenlijk.
Minister Hirsch Ballin (justitie) schrijft dit in antwoorden op vragen van het kamerlid Van Rey (VVD). Van Rey baseerde zich bij zijn vragen op uitspraken van de heer Reijntjes, tot 1987 officier van justitie in Maastricht, belast met fraudezaken, in een Limburgs dagblad.
Reijntjes heeft inmiddels een telefonisch contact gehad met de adjunct-kabinetschef van de procureur-generaal te Den Bosch. Volgens Reijntjes bestond er in de jaren zeventig en begin jaren tachtig een andere kijk op corruptie. Niet alleen in Limburg maar in het hele land.
In het gesprek noemde Reijntjes één concreet geval van een bestuurder die inkomsten als commissaris niet had opgegeven. Dat geval is inmiddels nader onderzocht. Wegens gebrek aan bewijs is de zaak indertijd geseponeerd.
Reijntjes gaf ook aan dat er door de procureur-generaal noch het ministerie van Justitie richtlijnen waren gegeven om geen onderzoek in te stellen naar mogelijke corruptie door bestuurders. Wel noemde Reijntjes nog enkele andere, minder concrete gevallen. Daar wordt nu een nadere onderzoek naar gedaan, aldus Hirsch Ballin.
Overigens heeft de waarnemend hoofdofficier van justitie in Maastricht, Nabben, al op 15 oktober een gesprek gehad met Reijntjes over zijn uitspraken. De hoofdofficier van justitie in Maastricht, Kolkert, heeft de minister gemeld dat de huidige parketleiding geen concrete gegevens heeft om te kunnen beoordelen of de gedane beweringen juist zijn of niet.
Alleen een grondige speurtocht in de archieven zou iets kunnen opleveren. Dan zouden echter meer dan 100.000 dossiers doorgenomen moeten worden aangezien er geen enkele concrete aanwijzing bestaat.

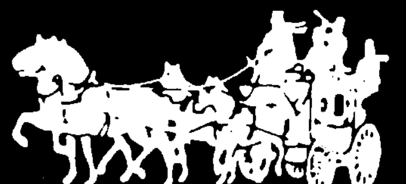
Arafat 'president' ● Geheim overleg Israël en Syrië

PLO verwerpt voorstel Israël

CAIRO – De PLO heeft gisteren in Cairo een compromisvoorstel van Israël voor de terugtrekking van het Israëlische leger uit de Gazastrook en Jericho verworpen. PLO-leider Jasser Arafat vertrok uit de Egyptische hoofdstad met onbekende bestemming.

Ahmed Tibi, een adviseur van Arafat die als onderhandelaar met de Israëliers optreedt, zei dat Israël niet tegemoet lijkt te willen komen aan de 'geringste eisen' van de Palestijnen. Hij doelde daarmee op het grondgebied rond Jericho en de bewaking van de grenzen van de Gazastrook, de twee kwesties die de uitvoering van het in september gesloten autonomie-akkoord tegenhouden. Volgens de Israëlische media is de PLO akkoord met 58 vierkante kilometer rond Jericho, maar de PLO-top heeft zich niet openlijk uitgesproken. De laatst bekende eis van Arafat is 80 vierkante kilometer.
Arafat is ook niet tevreden met de Israëlische concessies bij de grenscontrole in de Gazastrook. Israël wil die grens blijven bewaken voor de eigen veiligheid, maar de PLO vindt dat strijdig met het autonomie-akkoord.

De onderhandelaars van beide partijen zeiden gisteren dat de onderhandelingen weer hervat zullen worden. Nabil Shaath, de adviseur van Arafat, zei dat de besprekingen over de veiligheid in de Egyptische plaats Tabat binnenkort een vervolg zullen krijgen en dat de PLO gisteravond al schriftelijk antwoord zal geven op de laatste voorstellen van Israël.
De PLO heeft een ontwerp-grondwet gepubliceerd, waarin is bepaald dat PLO-leider Jasser Arafat voor minstens vijf jaar 'president' wordt van het bestuur in de palestijnse autonome gebieden. Dit eerste mandaat komt overeen met de duur van het overgangsbestuur dat Israël en de PLO in september in hun akkoord in Washington zijn overeengekomen.
Israël en Syrië hebben sinds mei van dit jaar vijf geheime ontmoetingen in Europa gehad, waarbij zij overeenstemming hebben bereikt over kwesties als soevereiniteit en veiligheid van hun grenzen. Dit is vernomen uit Amerikaanse en Arabische bronnen in Washington.

● Julia Conwell

Weens concert in Luik

LUIK – Ook in Luik kunnen liefhebbers van Weense melodieën komende dagen hun hart ophalen. In het Théâtre Royal dirigeert Robert Bléser zaterdag- en zondagavond het orkest van de Luikse opera. Het programma bevat alle polka's en walsen van Johann Strauss, maar ook operettefragmenten en – natuurlijk – de Radetzky-mars.
Twee solisten werken mee aan deze Weense avond: de Amerikaanse sopraan Julia Conwell en de Oostenrijkse tenor Kurt Schreibmayer. Het concert begint zaterdag om 20 uur, zondag om 17 uur. Dit Weens concert wordt 4 januari gegeven in Reims, 5 januari in Hasselt, 13 januari in Rochefort en 14 januari in Genk. De Belgische minister Willy Claes dirigeert deze concerten.

Wintersprijs internationaal

HEERLEN – De Alphons Wintersprijs 1994 wordt internationaal. Aan de tweejaarlijkse expositie voor niet-professionele schilders, die volgend jaar voor de vijfde keer wordt gehouden, kunnen nu ook kunstenaars uit Belgisch-Limburg deelnemen.
De lustrumexpositie zal in nauwe samenwerking met exposanten en instellingen in Belgisch-Limburg worden opgezet. De Alphons Wintersprijs kent zeven regio-exposities waaruit de beste inzenders worden geselecteerd. De eindtentoonstelling en vaststelling van de uiteindelijke prijswinnaar heeft plaats in het Gouvernement in Maastricht. De eindpresentatie loopt van 18 november tot 16 december.

Enige Limburgse voorstelling in Stadsschouwburg Heerlen

Monteverdi's opera L'Orfeo op tournee

DOOR WIM SPRUIT

AMSTERDAM/HEERLEN – Het nieuwe gezelschap Opera Amsterdam toert de komende maanden door het land met L'Orfeo, de bekendste opera van Claudio Monteverdi (1567-1643) op een libretto van Alessandro Striggio. Dit jaar is ter gelegenheid van zijn 350ste sterfdag veel aandacht in media en muziekwereld aan het leven en werk van Monteverdi (1567-1643) besteed. In Limburg is L'Orfeo alleen in de Stadsschouwburg van Heerlen te zien (31 januari, 20 uur).

Het is voor het eerst sinds 1974 dat L'Orfeo, Monteverdi's belangrijkste opera, weer eens in Nederland wordt uitgevoerd. Het gloednieuwe gezelschap Opera Amsterdam geeft zondag de landelijke première in de Stadsschouwburg van Amsterdam. In totaal wordt deze in het Italiaans gezongen opera dertig keer opgevoerd.

L'Orfeo, door Monteverdi in 1607 gecomponeerd, is gebaseerd op de Griekse mythe over Orfeus' afdaling in de onderwereld om zijn overleden geliefde Euridice terug te halen.

Orfeus is zielsgelukkig, hij gaat bijna trouwen. Terwijl hij zijn geluk bezingt, komt er een onheilstijding: zijn aanstaande vrouw, Euridice, is door een adder gebeten en overleden. Hij wil haar dood niet accepteren en daalt af naar de onderwereld om haar terug te halen. Orfeus weet de goden van de onderwereld met zijn gezang te vermurwen en mag Euridice mee terugnemen. Echter onder één voorwaarde: hij mag niet naar haar omkijken, voordat zij uit de onderwereld vertrokken zijn. Orfeus gaat weg, met Euridice achter zich aan. Deze beproeving is Orfeus echter te zwaar. Hij twijfelt en kan zich niet bedwingen. Orfeus kijkt om en ziet nog net een glimp van de in de onderwereld terugvallende Euridice, die hij nu definitief heeft verloren. Terug op aarde is Orfeus gebroken van verdriet. Dan verschijnt Apollo, die hem opneemt in de hemel om zijn verdriet te vergeten.
Bij Opera Amsterdam worden de hoofdrollen vertolkt door Marcel Reijans (Orfeo) en Hieke Meppelink (Euridice). Meppelink had dezelfde rol eerder, maar dan in de operaversie van Von Gluck ('Orfeo ed Euridice'). Dirigent van het barokorkest 'The Academy of the Begynhof' uit Amsterdam is Roderick Shaw. Hij dirigeerde dezelfde opera dit seizoen bij de Long Beach Opera in de VS. Regisseur/artistiek leider is Jeroen Lopes Cardozo die in Frankrijk onder meer Cosi fan tutte van Mozart regisseerde en in Nederland Offenbachs La Belle Hélène. Lopes Cardozo zal ook de komende produkties van Opera Amsterdam regisseren.
Opera Amsterdam is dit jaar opgericht en stelt zich ten doel toegankelijk operarepertoire uit alle stijlperiodes te brengen in een eigentijds regieconcept. Daarbij wordt gewerkt met een keur van Nederlandse zangers. Opera Amsterdam ziet zich als de enige reisopera die 'werkelijk het hele land bedient en beantwoordt aan de met name ook buiten de randstad nog steeds groeiende vraag naar kwalitatief hoogstaande operaprodukties'. Na L'Orefeo staan voor het seizoen 1994-'95 de opera's Don Giovanni van Mozart en La Bohème van Puccini op het programma.

● *Marcel Reijans (Orfeo) en Hieke Meppelink (Euridice) in Monteverdi's L'Orfeo.* Foto: INEZ GRIM

Gruwelijke sensatiefilms topper in videotheken

DOOR PIETER VAN LIEROP

UTRECHT – Ook de video-branche kent zo zijn eigen seizoenstoppers. Nowhere To Run en Cliffhanger gingen met de kerstdagen grif over de toonbank; films die eerder de aandacht hebben getrokken in de Nederlandse bioscopen. De meest curieuze verhuurtoppers van 1993 evenwel zijn teveren nooit in de bioscopen te zien geweest, terwijl er bij de videotheken reserveringslijsten voor bestaan met wachttijden tot drie weken. Films zoals Faces Of Death.

Omdat ze nooit in de bioscopen zijn geweest, hebben die films ook nimmer de aandacht getrokken van het recensentengilde. Er is nooit over geschreven. Ze zijn ook nooit gekeurd, want in de videobranche is al gebeurd wat het Ministerie van WVC gedurende 1994 ook in de filmbranche van plan is te doen, namelijk de handel liberaliseren. Zo kan de consument dan genieten van Faces Of Death. We huurden een cassette en lezen de voorlichting:
De waarheid mag gezien worden. Gezichten Des Doods is een studie van de grootste vrees van de mens – de vrees voor de dood. Gezichten Des Doods durft het aan om de realiteit van het sterven te onderzoeken; al de pijn, de vreugde, het verdriet en de hoop die met elke confrontatie met de dood in de mens opkomen. De cameramensen van Gezichten Des Doods hebben de hele wereld afgereisd om unieke portretten van de dood op de film vast te leggen. Dr. Gröss heeft 20 jaar gespit in de vele vormen van doodsangst en heeft ze allemaal vastgelegd. In een nog nooit vertoonde film worden de vele gezichten van de dood getoond, close-up. Van de klinische orde bij een autopsie tot de verschrikkelijke verminkingen bij een groot vliegtuigongeluk. De Gezichten Des Doods toont de schokkende, verschrikkelijke realiteit."
En wat wordt er nog meer geboden? Pitbullgevechten en een Turkse dinerscène met een in de eetafel vastgeklemde aapje waarvan de hersens als delicatesse worden leeggelepeld terwijl het beestje nog leeft. Een man die wordt opgevreten door een alligator en een andere die door een beer te grazen wordt genomen, terwijl in beide gevallen een gedienstige amateurfilmer braaf bleef doorfilmen. Executiescènes uit Amerikaanse politiearchieven, maar ook een door een Canadese toerist gefilmde scène met Arabieren die een crimineel onthoofden met een grote bijl, op een hakblok.

„Was dit nu echt nodig geweest?", zo vraagt de menslievende dr. Gröss (doktersjas, haar goed door de war en een professoraal brilletje op de neus) zich hoofdschuddend af. „Zou deze man met goede begeleiding echt niet meer op het rechte pad te krijgen zijn geweest?" De menslievende doctor heeft het ook niet begrepen op Hitler over wie hij veel lelijks heeft te vertellen. En dat is dan weer een excuus voor het tonen van archiefbeelden waar we de massagraven van Auschwitz geopend zien worden en geconfronteerd worden met stapels van honderden uitgemergelde lichamen.
In perfect beeldrijm schakelen we over naar de levende lijken van hongerend Afrika. En met kwistige hand zijn door de hele film zeer gedetailleerde autopsiescènes gestrooid om de stemming erin te houden.

De cassette is voorzien van een sticker met het woord 'educatief', maar de videotheekhouder blijkt meer gevoel voor verhoudingen te hebben en plaatste de 'studie' van Dr. Gröss in het ruime rek met griezelfilms. De vraag uit wetenschappelijke kring was immers gering, maar des te populairder werd dit werkstuk van Conan Le Cilaire (die stellig niet onder deze naam bij de burgerlijke stand staat ingeschreven) bij jongeren die er bierfeestjes omheen bouwen en er dusdanig op 'kicken' dat er inmiddels nog vier delen van Faces Of Death konden worden uitgebracht.

● *Sopraan Melinda Hughes*

'André Rieu in Wenen'

HEERLEN – De titel is dezelfde gebleven, het programma is helemaal nieuw. Vanaf 1 januari toert Nederlands bekendste Stehgeiger André Rieu uit Maastricht met zijn show 'André Rieu in Wenen' door het land. Heerlen heeft traditiegetrouw de eerste uitvoering. In de Stadsschouwburg gaat het nieuwe programma nieuwjaarsdag om 15 uur in première.
'André Rieu in Wenen' bevat ook nu weer een mélange van klassieke (instrumentale) muziek en operette- en operamelodieën, uitgevoerd door het Johann Strauss Orkest en enkele solisten, gepresenteerd tegen een stralend Weens decor en in Belle-Epoque kostuums. Steeds terugkerende namen in het programma zijn Johann Strauss, Franz Léhar, Jacques Offenbach en Robert Stolz. André Rieu heeft voor zijn nieuwste show twee vocale solisten geëngageerd: sopraan Melinda Hughes en bariton Lorenzo Carola. Melinda Hughes zingt het 'Viljalied' en 'Im Salon zur blauen Pagode', Lorenzo Carola 'La Danza' en 'Largo al factotum'. Samen zingen ze 'Mia bella Fiorentina' en enkele melodieën uit 'Im weissen Rössl'.
In Limburg is 'André Rieu in Wenen' te zien en te horen in de volgende plaatsen: Maastricht (9/1), Weert (28/1), Sittard (5/3), Kerkrade (12/3), Venlo (29/3), Roermond (9 en 10/4) en Maastricht (21/5).

puzzels van de da

P&P 858

HORIZONTAAL: 5 Luistert en past (5); 6 Doof (4); 7 Stem op he (3); 9 Bedrieg met een vernislaag (6); 10 Sluitend vervoermiddel (3 12 Krullekop (5); 15 Hij gaat er met het geld vandoor (5); 16 xx (11 17 Slechts één plaats (5); 19 Wolf met ezelsoren (5); 20 Taalmeis (3); 22 Geld voor spinnen? (6); 23 Tijdperk binnen de jaartelling (3 24 Dat visje klinkt vrolijk (4); 25 Verzetpleger bij de NS (5).

VERTIKAAL: 1 Plaag terug, dan krijg je vrij (3); 2 Noordelijk versie der (5); 3 Dat klinkt als een week servetje (4); 4 Dubbel aanwezig godin (4); 5 Een warm breeinest (5); 8 Titelhouders in het lopen (11 9 Afstandelijk legen maakt groter (9); 11 Buiten wel redelijk, ande onbeheerst (9); 13 Niettegenstaande (6); 14 Geboorte in bewegi (6); 18 Brandbare bloeiwijze (5); 19 Moeder en twee meisjes (5); 2 Vooruit en weer terug (4); 21 Dat bolletje stijgt snel (4); 23 Dat meis is een katje (3).

P&P E2013

42	1	44	65	58	73	26	55	35	28	8	9	60	2	30

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 weekdeel; 13 boom; 14 goudstaaf; 15 voertuig; 16 heden; 17 bergrug; 18 goedzak; 19 briefaanhef; 21 vrucht; 2 mand; 25 mil. rang; 26 bijzonder; 28 optelling; 30 figuurraadsel; 3 moeraspalm; 33 leerling; 35 telw.; 36 lidw.; 37 familielid; 39 vijand schap; 41 de oudere; 42 praalziek; 43 regel; 44 oude maat; 46 stoe 48 stad in Duitsl.; 49 lengtemaat; 51 hoofdstad van Peru; 53 nevelig 55 afscheidsgroet; 57 vorm; 59 schrijfgerei; 60 gezicht; 61 bijwoord 62 aspunt; 64 voorstel; 65 zangnoot; 66 vaartuig; 68 tennisterm; 6 dun; 71 restprodukt; 72 omwenteling; 74 op deze wijze; 75 spatel

VERTIKAAL: 1 provincie; 2 overblijfsel; 3 laagtij; 4 projectiel; 5 steek vlieg; 6 behoeftig; 7 pl. in N.-Brabant; 8 vereniging; 9 diefjesmaat; 1 voorz.; 11 de onbekende; 12 Europeaan; 20 pen; 21 zangnoot; 2 speelgoed; 24 Eur.land; 25 insekt; 26 waterhoogte; 28 verdwaasd 29 met ingang van; 31 uitroep; 33 kussen; 34 buigzaam; 38 alvorens 40 gesleten; 44 bot in de arm; 45 snaarinstrument; 47 hoofdtooi; 4 halfmudsmand; 49 spleet; 50 vallende ster; 52 pers. vnw.; 54 telw. 56 zangnoot; 58 spijker; 60 karig; 63 deel; 64 sieraad; 67 rund; 6 soort onderw.; 70 laatstleden; 71 zangnoot; 73 gelid; 74 pers. vnw

oplossing gisteren

OPLOSSING E 2212
HORIZONTAAL: 1 kaarde; 7 proper; 13 adder; 14 hak; 16 aorta; 17 merk; 18 Korea; 20 riem; 21 re; 22 Tilburg; 24 NN; 26 mull; 28 mars; 31 as; 33 in; 34 lee; 36 lij; 37 TT; 38 stal; 40 kaste; 42 naar; 44 sol; 45 big; 46 een; 47 blij; 48 arts; 50 leger; 52 pauk; 53 v.m.; 54 e.a.; 56 rek; 57 nu; 58 de; 59 acre; 61 dolk; 63 op; 64 knieval; 67 os; 69 krap; 71 totem; 72 smal; 74 adres; 76 net; 77 samba; 78 setter; 79 piraat.

VERTIKAAL: 1 kam; 2 ader; 3 ad 4 rek; 5 dr; 6 karbies; 8 Ra; 9 oo prins; 11 eten; 12 ram; 14 hol; 15 18 kil; 19 arm; 22 tin; 23 gal; 25 save; 27 uil; 29 Rijn; 30 strijker storm; 34 lager; 35 steek; 37 talu alt; 40 kil; 41 eer; 43 aba; 49 sec geweten; 52 pul; 55 ark; 57 no apart; 60 ent; 61 dam; 62 komm orde; 65 ion; 66 vel; 68 Saba; 69 70 pet; 72 sar; 73 lat; 75 Se; 77

Winwoord: PATERNALISTISCH

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

de pottenproever

PROBLEEM!

de rechter

VERDACHTE, U MOET MAANDAG VOORKOMEN IN HET LIMBURGS DAGBLAD.
WAAR?

DE RECHTER VANAF 3 JANUARI 1994 IN DEZE KRANT!

In verband met de introductie van de nieuwe strip De Rechter vandaag geen recept.

RTL verliest geding over persiflage Paul de Leeuw

AMSTERDAM – Paul de Leeuw hoeft de repetities voor zijn oudejaarsconference niet af te breken. RTL heeft gistermiddag het kort geding dat de omroep en de Luxemburgse moedermaatschappij CLT hadden aangespannen tegen de Vara en Paul de Leeuw, verloren.

De vice-president van de Amsterdamse rechtbank, mr. M.Y.C. Poelmann, oordeelde dat noch de Vara, noch De Leeuw zich schuldig maken aan een inbreuk op het merkenrecht van RTL, door in het als satirisch bedoelde oudejaarsprogramma de naam RTL Six ('Beter dan niks') te gebruiken.

In het oudejaarsprogramma van de Vara pleegt Paul de Leeuw een 'inbraak', door de oprichting aan te kondigen van een nieuwe commerciële zender voor de onderontwikkelde vrouw, RTL Six. De uitzending is volgens de raadslieden van de Vara, De Leeuw en diens produktiemaatschappij Knibbel Knabbel Knuisje, overduidelijk als parodie bedoeld.

RTL kon de grap niet waarderen en schermde met de vermeende inbreuk op het merkenrecht. De Leeuw moest het gebruik van de naam RTL staken op straffe van een dwangsom van twee en een half miljoen gulden per overtreding. Een inderhaast verhoogd bedrag, want enkele dagen geleden was het nog een ton. De commerciële omroep had 'de schade door de dreigende aantasting van reputatie en verwarringsgevaar reeds aan den lijve ondervonden', zo betoogde mr. E.J. Dommering namens RTL en de Luxemburgse moedermaatschappij CLT.

Volgens de raadsman van De Leeuw, mr. R.S. Le Poole, wil RTL niets anders dan de Vara en Paul de Leeuw de mond snoeren. „Het een medium wil het andere censureren." De vrijheid van meningsuiting wordt een wassen neus, aldus Le Poole, als geen enkel satirisch programma een merk mag noemen omdat dat afbreuk zou doen aan het kooplustopwekkend vermogen van het merk.

Heseltine verdacht van illegale wapenexport

Van onze correspondent

LONDEN – Opnieuw is in het Verenigd Koninkrijk een minister in verband gebracht met illegale wapenexporten. De bewindsman, Michael Heseltine, zal volgens een Britse krant aan de tand worden gevoeld door rechter Scott. Deze doet in opdracht van het Lagerhuis een onderzoek naar de wapenexporten.

Blijkens documenten die de Britse douane naar rechter Scott heeft gestuurd, was in de jaren '80 een kartel van bedrijven betrokken bij de illegale exporten. Een van die bedrijven was Royal Ordnance, dat explosieven aan Iran zou hebben geleverd.
Michael Heseltine stond destijds als minister van Defensie feitelijk aan het hoofd van het staatsbedrijf Royal Ordnance. Pogingen om het bedrijf te privatiseren, waren mislukt en op 2 januari 1985 werden alle aandelen onder Heseltines beheer gebracht.
Heseltine, die nu minister van Handel en Industrie is, weigerde te reageren op de beschuldigingen. De huidige minister van Defensie, Rifkind, zei niets af te weten van het wapenkartel.

Ilegale wapenexporten naar – vooral – het Midden-Oosten houden het Verenigd Koninkrijk al jaren bezig. In 1992 begon een rechtszaak tegen drie directeuren van Matrix Churchill, een bedrijf dat Irak van wapentuig had voorzien. De Britse douane trok echter haar aanklacht tegen het trio in, toen tijdens het proces bleek dat Matrix Churchill van verscheidene ministers en van de inlichtingendienst MI6 het groene licht had gekregen voor de exporten.
Dat was voor het Lagerhuis het sein om Scott te vragen een gerechtelijk onderzoek te doen. Begin deze maand werd ook ex-premier Thatcher voor de onderzoekcommissie gedaagd. Zij werd gedurende zes uur ondervraagd, maar hield staande van niets te hebben geweten.

Generaal Briquemont uit kritiek op VN en EU

Claes wil scherpere sancties tegen Servië

BRUSSEL – De Europese Unie moet de economische sancties tegen Servië verscherpen, gezien de aanhoudende Servische schendingen van het kerstbestand in Bosnië. Die oproep deed de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Willy Claes gisteren in Brussel, twee dagen voordat België het Europese voorzitterschap aan Griekenland overdraagt.

Volgens Claes wordt de roep om gerichte luchtaanvallen tegen Servische eenheden, zoals de Verenigde Staten afgelopen voorjaar al voorstelden, steeds sterker. De Belgische minister zei echter niet te geloven dat daarmee de oorlog in Bosnië kan worden beëindigd. „Luchtaanvallen, aldus Claes, 'zullen een maar bijdragen aan de waan-

...het einde van hun Europese voorzitterschap verklaarden Claes en de Belgische premier Dehaene donderdag dat de voortdurende oorlog in Bosnië-Hercegovina feitelijk de enige smet op het afgelopen half jaar is geweest. Claes voegde daaraan toe dat hij 'geen enkel positief woord' over heeft voor de Servische leider in Bosnië, Karadzic, die 'een maar 'lege beloftes van vrede' heeft gedaan.

Nog op 23 december kwamen de leiders van de strijdende partijen in Bosnië in Brussel overeen om tot 15 januari een bestand in acht te nemen. Vanaf de eerste dag echter is het vooral door Servië geschonden. Het is dan ook de vraag of het nieuwe overleg over ex-Joegoslavië, dat op 15 januari in Genève moet beginnen, de partijen nader bij elkaar zal brengen.

Europees onderhandelaar Lord Owen zei vorige week al dat bij een mislukking van het kerstbestand de gevechten ook in het nieuwe jaar onverminderd zullen doorgaan. „Dan daar kunnen wij dan niets aan doen," aldus Owen toen.

Bevelhebber van de VN-vredesmacht Unprofor in Bosnië, Francois Briquemont, uitte gisteren felle kritiek op de Verenigde Naties en de Europese Unie. Hij laakte de VN en de EU vanwege 'de fantastische kloof die gaapt tussen de inhoud van resoluties van de Veiligheidsraad, de wil om die uit te voeren en de middelen die commandanten te hebben daarvoor ter beschikking worden gesteld'.

Akkoord getekend

● *De Israëlische staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Yossi Beilin (rechts) en zijn Vaticaanse collega mgr. Claudio Celli overhandigen elkaar het ondertekende akkoord, waarin staat dat beide staten elkaar formeel erkennen. De overeenkomst maakt de weg vrij voor een bezoek van paus Johannes Paulus II aan Israël, dat waarschijnlijk in 1994 zal plaatsvinden. Sinds de oprichting van Israel in 1948 heeft de Heilige Stoel geweigerd de Joodse Staat formeel te erkennen. Het Vaticaan was een van de weinige staten die nog niet hiertoe waren overgegaan.* Foto: REUTER

Ideaal gezin: vader, moeder en 2 kinderen

DEN HAAG – De ideale gezinsgrootte is voor de Nederlander nog altijd vier personen: vader, moeder en twee kinderen. Dat is gebleken uit een nationale steekproef van het Nederlands Instituut voor de Publieke Opinie (Nipo) onder 953 mannen en vrouwen.

Van alle ondervraagden ziet 59 procent een gezin bestaande uit vier personen als ideaal. Van de vrouwen vond 57 procent dat, van de mannen 61 procent. Een gezin met drie kinderen vond 21 procent van de ondervraagden het meest gewenst: 22 procent van de vrouw en 19 procent van de mannen.

Heerma genoemd als opvolger van Wiegel

DEN HAAG – Staatssecretaris Enneus Heerma (CDA, Volkshuisvesting) wordt genoemd als nieuwe commissaris der koningin in Friesland. Hij zou daar met ingang van februari de huidige commissaris Wiegel (VVD) moeten opvolgen.

Heerma zelf ontkent in de markt te zijn voor de functie in Friesland. „Het is absoluut niet aan de orde," liet hij desgevraagd weten. In de drie noordelijke provincies doet het verhaal over de komst van de CDA'er echter al enige hardnekkig tijd de ronde. Zelfs in de hoogste politieke en bestuurlijke kringen wordt Heerma genoemd.
Heerma heeft al de toezegging van zijn eigen CDA dat hij in een volgend kabinet minister kan worden. Hij is ook in de race om fractieleider van het CDA te worden mits daarvoor een protestant in aanmerking komt. Zijn grootste concurrent is dan kamervoorzitter Deetman.

punt uit

● Asielzoekers

De gemeente Breda zal tot 1 maart minimaal duizend asielzoekers gaan herbergen in de voormalige Chassé-kazerne in de Bredase binnenstad. Het ministerie van WVC heeft het verzoek woensdagavond gedaan omdat er momenteel vijfduizend asielzoekers op een plaats wachten bij de grensovergangen en op Schiphol. Burgemeester E. Nijpels heeft dit bekendgemaakt.

● Ongeval

Bij een verkeersongeval op de oude rijksweg Breda-Tilburg is gistermiddag, ter hoogte van Rijen, een persoon om het leven gekomen. Zeven anderen raakten gewond, van wie enkele zeer ernstig. Ze zijn in een ziekenhuis in Tilburg opgenomen. Bij het ongeval waren vijf auto's betrokken. De politie onderzoekt nog de juiste toedracht.

● Bompakket

Een familietragedie is vermoedelijk de achtergrond van een serie dodelijke aanslagen met bompakketten in de staat New York, waarbij woensdag vijf doden en twee gewonden vielen. Twee mannen die nog dezelfde dag zijn gearresteerd, zijn reeds in staat van beschuldiging gesteld. Bij de aanslagen kwamen drie familieleden (de moeder, zus en stiefvader) om van de vrouw van de hoofdverdachte, die van zijn echtgenote is gescheiden. De tweede arrestant is een vriend van de hoofdverdachte. De voormalige echtgenote van de hoofdverdachte kreeg geen bompakket. Ze is na verhoor vrijgelaten.

● Onderwijs

Minister Ritzen (Onderwijs) is niet van plan te tornen aan een bestaande regeling waarbij bijzondere scholen in het basisonderwijs extra geld krijgen als openbare scholen onvoorziene extra kosten hebben. Hij heeft dit de Kamer in een brief laten weten. Op de regeling, die bekend staat als overschrijdingsregeling, bestaat al langer kritiek.

● Overplaatsing

Vier politiemensen uit Epe, die door een van de slachtoffers in de Eper incestzaak werden beschuldigd van seksueel misbruik, worden op eigen verzoek overgeplaatst. Dat heeft politiewoordvoerder B. Top gisteren meegedeeld. De vier gingen na een onderzoek van de rijksrecherche op 1 november weer aan het werk.

● Onderzoek

De rijksrecherche is onlangs een onderzoek gestart binnen het Amsterdamse politiekorps. Aanleiding zijn geruchten over de promotie van een hoofdagent nadat hij een dagrapport vervalst zou hebben. Dat rapport moest verhullen dat een prominente Nederlander beschonken achter het stuur had gezeten. Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van hoofdcommissaris Nordholt. Diens naam kwam in opspraak na een artikel in het weekblad Vrij Nederland. Daarin stond te lezen dat de betreffende hoofdagent in 1991 van hem een 'droomfunctie' kreeg aangeboden bij de Verkeers- en Ongevallendienst in Amsterdam.

● Jackpot

In het Holland Casino Rotterdam is gistermiddag een Mega Jackpot van 1.734.825 gulden uitgekeerd aan drie Rotterdamse vrienden. Het is de hoogste Mega Jackpot in de geschiedenis van Holland Casino's.

Ministerie WVC bereidt regeling voor

Maximum aan eigen bijdragen voor zorg

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Op het ministerie van WVC wordt gewerkt aan een regeling waardoor er een maximum wordt gesteld aan de eigen bijdragen die mensen voor gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening moeten betalen. De regeling moet er komend voorjaar zijn. Het maximum zal daarbij gekoppeld worden aan de hoogte van het inkomen.

Vanuit de Tweede en Eerste Kamer is al herhaaldelijk aangedrongen op een dergelijke regeling nu er steeds meer eigen bijdragen worden ingevoerd. Met ingang van 1 januari gaat een eigen bijdrage gelden voor hulpmiddelen die via de awbz worden vergoed. De bijdrage is maximaal 200 gulden per jaar.
Daarnaast geldt er op basis van de wet voorzieningen gehandicapten een eigen bijdrage. Die is minimaal 186, en maximaal 500 gulden per jaar. Gemeenten kunnen het maximum echter verhogen voor gehandicapten die veel geld hebben.

In de thuiszorg wordt met ingang van 1 april of 1 juli ook een eigen bijdrage ingevoerd. Die beloopt minimaal 50 en maximaal 1000 gulden per maand, afhankelijk van de hoogte van het inkomen. Op jaarbasis wordt dan gesproken over 600 tot 12.000 gulden. Voorts komt er in het kruiswerk een regeling waarbij huur betaald moet worden voor spullen die worden geleend.

Voor iemand met een laag inkomen kan zo een totale last ontstaan van 1000 gulden per jaar. Ambtenaren van WVC en Sociale Zaken bezien nu mogelijkheden om daar iets aan te doen via een aparte regeling voor het totaal van alle eigen bijdragen. Overigens kan iemand bij te hoge lasten een beroep doen op bijzondere bijstand.

Britse soldaat bij aanslag gedood

IRA 'hervat' oorlog

LONDEN – De IRA heeft gisteren een Britse soldaat doodgeschoten. De 22-jarige militair was het eerste dodelijke slachtoffer van het conflict in Noord-Ierland sinds het Brits-Ierse vredesplan. Dat plan werd half december door de premiers van beide landen, Major en Reynolds, gelanceerd.

De IRA heeft nog steeds geen antwoord op het vredesplan geformuleerd. Tijdens de kerstdagen nam de terreur-beweging haar traditionele bestand in acht. Maar reeds 16 minuten na het verstrijken daarvan werd een politiebureau met een mortier bestookt. Sindsdien heeft de IRA nog zes aanslagen gepleegd.

De aanslag van gisteren vond plaats in Crossmaglen, in het graafschap Armagh. Het 22-jarige slachtoffer werd door een sluipschutter in de nek en hals geraakt. Hij stierf op weg naar het ziekenhuis.

Sluipschutters vormen in Armagh, bekend staat als 'bandietenland', een steeds groter probleem voor politie en leger. De afgelopen 18 maanden kwamen negen soldaten en politieagenten door vuur van scherpschutters om het leven.

Volgens een Britse krant waren de moorden het werk van een vierkoppig 'vuurpeloton', dat de beschikking heeft over een speciaal geweer dat voor Amerikaanse mariniers werd ontwikkeld.

Driehonderd leden en sympathisanten van de IRA hebben zich dinsdagavond over het vredesplan van Major en Reynolds gebogen, zo meldden enkele Britse kranten donderdag. Op de geheime bijeenkomst zou felle kritiek zijn geuit op het plan. Die kritiek mondde echter niet uit in een motie van afkeuring. De vergadering zou zijn bijgewoond door enkelen van de IRA-leden die met kerstverlof uit de gevangenis waren.

Elf jaar cel en tbs voor doden Nymphe Poolman

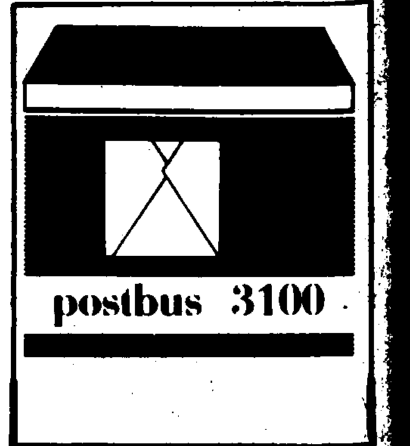
AURICH/DEN HAAG – De rechtbank in het Duitse Aurich heeft gisteren de 29-jarige Georg-Dietrich A. uit Bunde (Duitsland) veroordeeld tot elf jaar gevangenisstraf en tbs voor het doden van Nymphe Poolman en seksuele misdrijven met twee andere Nederlandse kinderen. Daarnaast mag A. nooit meer autorijden, aldus het vonnis.
Tegen de man was gistermorgen door officier van justitie mr. H. Schmidt dertien jaar gevangenisstraf en tbs geëist. Volgens de rechtbank is het ondanks het weinige bewijsmateriaal zonder enige twijfel duidelijk dat A. op 28 november 1991 Nymphe Poolman seksueel heeft misbruikt en haar dood op zijn geweten heeft. Hij heeft het kind laten sterven.

Volgens de rechtbank was van moord of doodslag geen sprake. Dat had eerder de officier ook al gezegd. Hij had zijn tenlastelegging daarom gewijzigd.

A. wilde het kind niet dood hebben maar probeerde haar alleen af te weren toen zij zich hevig verzette. De verwachte levenslange gevangenisstraf werd daardoor veel korter. Dood door schuld werd bewezen geacht.

In een uur durende uitleg zei rechtbankpresident mr. H. Rosbach dat A. een seksueel neurotische, onberekenbare en gevaarlijke man is, die zonder zijn arrestatie begin dit jaar zeker nog meer slachtoffers gemaakt zou hebben.
Volgens Rosbach is de bewijsvoering rond de dood van Nymphe Poolman moeilijk geweest voor de vijf magistraten omdat er buiten de verklaring van A. zelf weinig of geen aanknopingspunten waren.

Met de uitspraak van de rechtbank komt een einde aan het zes dagen durende proces. Nymphe Poolman verdween op 28 november 1991 op klaarlichte dag toen ze van haar vader een stukje alleen naar huis mocht lopen. De zaak veroorzaakte een gigantische hoeveelheid publiciteit, vooral door het gedrag van de ouders van het kind.
Toen de Nederlandse politie het onderzoek in de zomer van 1992 stopzette wegens gebrek aan sporen, zorgden Peter Poolman en zijn vrouw Jacquelien ervoor dat de media (en daarmee de politie, hoopten zij) zich voor de verdwijning bleven interesseren. Er werd zelfs door zakenlieden een ton geboden voor de gouden die tip die naar de verblijfplaats van Nymphe zou leiden.

Dr. Allan Boesak vol hoop het nieuwe jaar in

'Ik heb de blanken gehaat, maar die haat is nu weg'

DOOR BERT POL

HEERLEN – „Ik hoop dat het nieuwe jaar voor de mensen van Zuid-Afrika echt het begin is van een fundamentele verandering, opdat wij de mensen, blank en zwart, hoop kunnen geven. Als we dát alleen maar in 1994 voor elkaar krijgen, ben ik al lang blij. Het gaat er bij ons niet om een eigen land te krijgen, maar om het land te delen samen met anderen." Dit is de nieuwjaarswens van dr. Allan Boesak die op dit ogenblik in ons land vertoeft. Boesak was ooit fulltime predikant, maar preekt nu alleen nog maar op uitnodiging.

„Zo'n twee tot drie keer per maand." De Zuidafrikaanse freelance zieleherder geeft zijn meeste tijd aan de politiek. Hij is voorzitter van het ANC in de Westelijke Kaapprovincie. Boesak, door de NCRV naar ons land gehaald in het kader van een gecombineerd radio- en tv-project over Zuid-Afrika, hoopt dat de eerste democratische verkiezingen in zijn land, op 27 april, zonder geweld zullen verlopen. „Het is de eerste trede naar de vrijheid van menselijke waardigheid."

Hij betreurt het dat het centraal comité van de Wereldraad van Kerken voor de verkiezingen een bijeenkomst heeft belegd in Zuid-Afrika. Deze vergadering heeft plaats van 20 tot 28 januari. Boesak noemt dit een ongelukkig tijdstip. Hij had liever gezien dat de Wereldraad na de verkiezingen naar Zuid-Afrika was gekomen om te praten met de democratisch gekozen regering.

Volgens de regionale ANC-voorzitter (geboren in 1946) kan er van een Afrikaner Volksstaat binnen het nieuwe Zuid-Afrika geen sprake zijn. Zo'n blanke ministaat leidt alleen maar tot etnische toestanden, meent hij. „Daar voelen we niks voor."

Erfenis

Hoe zal Zuid-Afrika er over tien jaar uitzien? „Dat is nu heel moeilijk te zeggen. Wij moeten de problemen in ons land niet onderschatten. De nieuwe regering moet rekening houden met de erfenis van de apartheid. Er zijn hele moeilijke sociaal-economische problemen, de werkloosheid is hoog, veertig tot vijftig procent in de steden en tot tachtig procent op het platteland. Vooral heel veel jongeren hebben geen werk, jongeren die met grote wanhopigheid het leven tegemoet zien. Als er na de verkiezingen straks voor de jonge mensen helemaal niks verandert, dan wordt het heel moeilijk. Deze jongeren moeten speciale aandacht krijgen."

„Wij moeten in Zuid-Afrika een situatie creëren waar onze kinderen weer een jeugd mogen hebben. Dat is een van de grootste ellende van de apartheid geweest. Een kind moet geen politieke activist zijn. Een kind moet een kinderleven hebben. In al die jaren van de apartheid hebben de kinderen dat niet gehad. Hoe ga je straks als ouder het kinderleven van je kind delen als je hetzelf niet weet. Mijn grote verlangen is dat Zuid-Afrika snel een land mag zijn waar onze kinderen gewoon kind mogen zijn, onbezorgd. Wij moeten rekening houden met de grote armoede in het land, met de gaping tussen rijk en arm, wat gelijk staat met blank en zwart."

Toch bespeurt Boesak, ondanks de grote problemen in Zuid-Afrika, nog een enorme looflijke goodwill bij de mensen. „Dat al die jongeren in het land niet allemaal dolle wilde revolutionairen zijn geworden, mag toch wel een wonder worden genoemd. Het helpt dat wij Mandela als voorbeeld hebben. Ik hoop dat hij nog lang voor ons gespaard mag blijven. Over tien jaar zullen wij nog niet van alle problemen af zijn, maar we zullen wel veel verder staan dan nu. Ik denk dat er toch iets terecht zal komen van een non-raciale gemeenschap. Dat blank en zwart elkaar veel beter zullen verstaan dan nu het geval is."

● *Dr. Allan Boesak ...Vol hoop het nieuwe jaar in...* Foto: GPD

Integriteit

Kun je spreken van een uittocht van blanken uit Zuid-Afrika? „Er zijn meer blanken die blijven dan degenen die weg willen. Ik denk dat een meerderheid van de blanken overtuigd is van de integriteit van het onderhandelingsproces naar de democratie toe. De meeste blanken zijn ook overtuigd van de integriteit van Nelson Mandela. Ik lees dat zestig procent van de grote zakenlieden in Zuid-Afrika Mandela als staatspresident verkiest. Dan is er in de afgelopen twee jaar wel wat veranderd. De meeste blanken willen echt niet vertrekken."

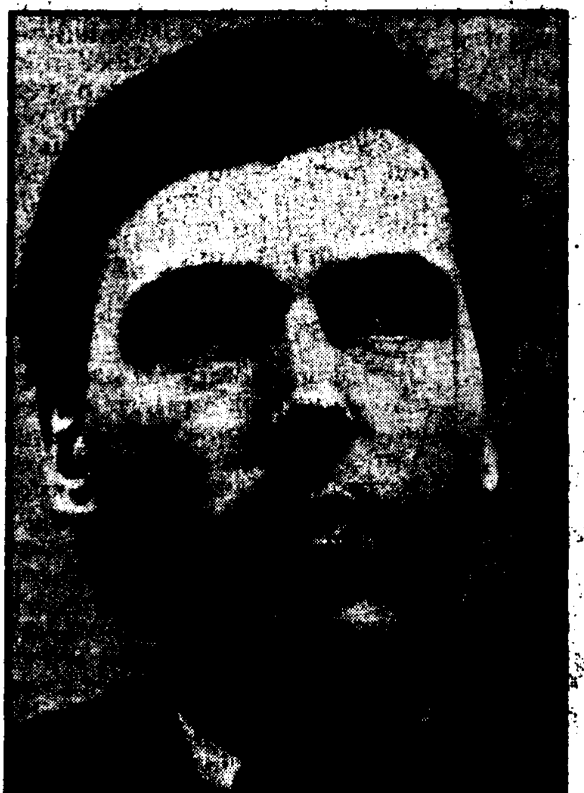
Een ministerspost straks voor Boesak? „Mijn voorkeur gaat uit naar de regionale politiek, dichter bij de mensen. Als mij gevraagd wordt om in de nieuwe regering een post te aanvaarden, dan wil ik het best overwegen. Maar het hangt er van af wat het is. Ik wil niet in een kabinet gaan zitten omwille van de status. Ik weet helemaal niet wat het ANC zal beslissen waar ik het beste gebruikt kan worden. Een functie in een regio is heel goed mogelijk."

Hoe denkt het ANC, als het regeringsbevoegdheid heeft, de economie een nieuwe injectie te kunnen geven? „Dat is heel moeilijk. Het ANC wil eerst de politieke stabiliteit terugkrijgen in Zuid-Afrika, dat is een vaste voorwaarde voor investeringen. We moeten de economische basis een beetje verleggen. Van de zware accenten op grondstoffen, goud en diamant, naar het vervaardigen van goederen bij voorbeeld. Wat kunnen wij produceren. Er moet een accentverschuiving komen van de hele grote bedrijven naar small-business. Want daar ligt de werkverschaffing in. Wij moeten proberen de werkloosheid in het land tegen te gaan. Wij hebben wel wat beloftes van het Internationale Monetaire Fonds en de Wereldbank, maar daar moet je je niet al te veel van voorstellen."

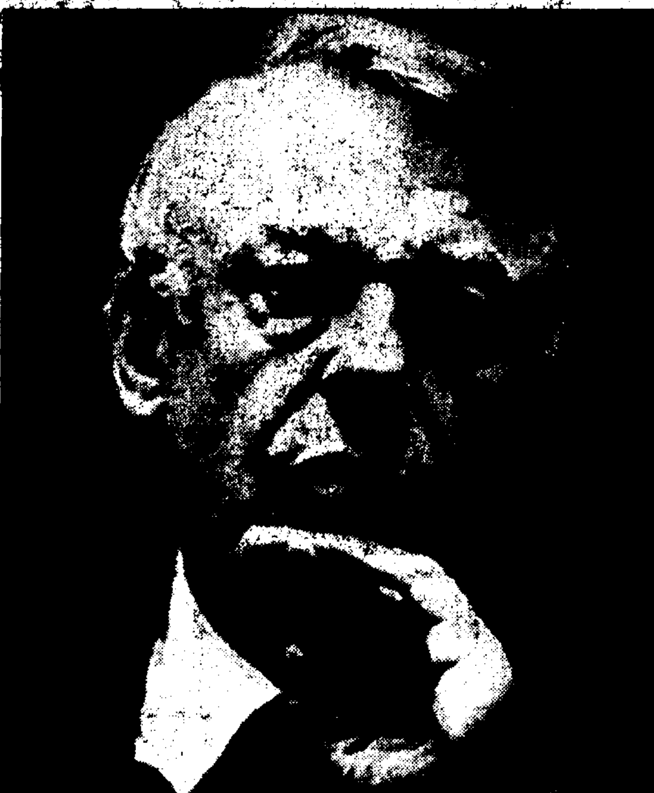
Emotioneel

Er is een tijd geweest waarin Boesak de blanken heeft gehaat. „Daar heb ik altijd mee geworsteld, want het klopte natuurlijk niet met wat je geloofd. Liefde voor alle mensen. Maar als je dan zag wat de blanken deden. Die haat is nu weg, ik heb er een tijd geleden vrede meegekregen. Maar zo'n prestatie is het nou ook weer niet. Kijk naar Mandela, 27 jaar in de gevangenis, maar een man die echt vergevingsgezind is naar de blanken toe. Als ik daar over praat word ik heel emotioneel. Die man is niet alleen een voorbeeld, maar hij is bijna lijfelijk iets van het evangelie onder ons. God heeft Zuid-Afrika niet voor de verdoemenis gesteld, als ik zie wat God ons alles geeft in een man als Mandela."

Boesak merkt op dat hij liever preekt dan politiek bedrijft. „Mijn vrouw zegt altijd dat ik van een politieke speech een preek maak."

● *Mag ik van jou...?*

DOOR CAREL GOSELING

Partijleiders driftig op zoek naar werkbare coalitie

Kwartetten: hèt politieke spel voor het nieuwe jaar

DEN HAAG – Ze zijn met z'n vieren, de heren Brinkman, Kok, Bolkestein en Van Mierlo, medio 1994 de leiders van de vier grootste politieke partijen. Zij zijn degenen die de verkiezingscampagnes vorm moeten geven en de mensen die na 3 mei mogen proberen een werkbare coalitie te vormen, een nieuw kabinet.

De uitgangsposities lijken simpel. Van de vier staat de VVD van Bolkestein het meest rechts, de PvdA links. CDA en D66 vechten om de centrale positie waarbij het CDA iets meer naar rechts leunt, D66 naar links.

Als de VVD nog meer naar rechts gaat vertrekt de (kleine) linkervleugel naar CDA en D66. Komt de VVD naar links dan snoept men kiezers af van CDA en D66. Gaat het CDA naar rechts, dan vertrekt de al even beperkte linkervleugel naar D66. Gaat het CDA naar links, dan vertrekken christen-democraten ter rechterzijde naar de VVD.

Voor D66 maakt het schuiven niet veel uit. De partij haalt kiezers bij de andere drie weg, of krijgt ze er van hen bij. De PvdA verliest alleen maar. Zij kan die verlies alleen beperken door zich socialer maar ook realistischer op te stellen. Dan komen kiezers die nu naar D66 en CDA weglopen, wellicht terug.

Wat leert het bovenstaande? Dat CDA en VVD bij elkaar kiezers weghalen. Dat D66 dat bij beide, en de PvdA doet. En dat de PvdA alleen maar kan hopen op betere tijden. De campagne zal dus vooral draaien om de centrale positie van CDA en D66, respectievelijk om de heren Brinkman en Van Mierlo.

Voorproefje

De afgelopen dagen, weken en eigenlijk maanden waren daar al een voorproefje van. Het spel begon met een aanval vanuit het CDA op de onduidelijkheid van D66. Dat was maanden geleden. De aktie mislukte en is sindsdien ook niet herhaald.

Van recentere datum is de aanval van de PvdA op eerst de VVD en later coalitiegenoot CDA. De liberalen werden gehekeld wegens de door hen gewenste keiharde ingrepen in de verzorgingsstaat.

Bij het CDA moest de beoogde leider, Brinkman, het ontgelden. Die draaide maar door, was niet in staat bruggen te bouwen. Een probleem voor iemand die als representant van de grootste partij straks mogelijk een coalitiekabinet moet gaan leiden.

Is Brinkman daarvoor wel geschikt? Luidde dan ook de PvdA-vraag. Niet gesteld door Kok overigens, maar door tweede man Wallage. Tactisch wordt dat bij de sociaal-democraten beter gevonden. Kok moet als kandidaat-premier geen vuile handen maken.

Nu is het schoppen naar elkaar niets nieuws in de politiek. Wel dat het al een half jaar voor de verkiezingen begint. De behoefte zich te profileren is kennelijk groter dan bij andere soortgelijke gelegenheden.

Het enorme percentage kiezers dat zegt niet te weten op wie er straks gestemd wordt, zal daaraan de voornaamste oorzaak zijn. Er is veel te winnen voor de politici en de partijen. Eén op de drie kiezers 'zweeft', weet het niet meer.

Gevaarlijk

Het kwartetten van de vier heren heeft echter ook een gevaarlijke kant. Straks moeten zij immers met z'n vieren een werkbaar coalitiekabinet trachten te vormen. Dan kan het wel eens moeilijk uit te leggen zijn dat je met iemand gaat samenwerken die je kort daarvoor nog voor rotte vis hebt uitgemaakt.

Bovendien zijn de mogelijkheden voor coalitievorming niet zo erg groot. Op basis van de huidige peilingen zou het CDA rond 45 zetels in de Kamer krijgen, de PvdA, VVD en D66 elk ongeveer 30. De definitieve uitslag zal moeten uitwijzen of er voor de kabinetsvorming volstaan kan worden met twee partijen, of dat het er drie moeten worden.

In alle kabinetten uit twee partijen zal het CDA zitten. Met PvdA, of VVD of D66. In de kabinetten met drie partijen zal het CDA ook zitten. Een paarse coalitie van PvdA, VVD en D66 lijkt uitgesloten. Zelfs bij D66 heeft men deze optie, die voorkeur had, al min of meer laten varen. PvdA en VVD kunnen niet door één deur. En daar kan D66 niet mee uit de voeten.

Als het CDA dus in alle mogelijke combinaties als grootste formatie zit, mag die partij naar goed Nederlands gebruik ook de eerste man leveren van het nieuwe kabinet. De premier: Brinkman. Jammer voor Kok.

Combinatie

Blijft de vraag welke combinatie hij gaat aanvoeren. Indien de huidige coalitie genoeg stemmen haalt zal men doorgaan. Desnoods met D66 erbij. Is er een alternatief in de vorm van CDA en VVD samen, dan kan het CDA beide formaties tegen elkaar uitspelen zodat zij zelf het beste wegkomt in de coalitie.

Dat spel wordt nog interessanter nu D66 bij monde van Van Mierlo aangegeven heeft dat men eventueel ook in een combinatie met CDA en VVD wil stappen. Iets dat tot voor kort was uitgesloten.

Vooral voor de PvdA is deze houding van D66 nadelig. Men was daar juist van plan D66 als natuurlijke bondgenoot in te zetten in de strijd tegen de overmacht van het CDA. Dat kan nu wel eens een boemerang worden. D66 als bondgenoot van het CDA tegen de PvdA.

Hoe het ook zij, voorlopig zal het spel doorgaan. In verhevigde mate. Met de gemeenteraadsverkiezingen van maart als testcase en de verkiezingen voor het Europees parlement in juni als herkansing. In het eerste geval kan de toon nog worden bijgesteld voor de kamerverkiezingen. In het laatste voor de dan lopende kabinetsformatie. Die kan weleens heel erg lang kan gaan duren.

politiek objectief

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Koopsompolis

Met betrekking tot het artikel in de krant van 21 december 1993 op pagina 7 over koopsompolissen wil ik het volgende meedelen.

Aangezien een koopsompolis een lijfrenteverzekering is, is het belangrijk om zich te laten adviseren of een lijfrenteverzekering met jaarlijkse premiebetaling beter is. Indien men toch een koopsompolis wil sluiten, is het bij de huidige lage rentestand beter om niet te kiezen voor een garantiekapitaal op de einddatum, maar voor een van de toekomstige beleggingsresultaten afhankelijke uitkering, omdat deze resultaten in principe hoger kunnen zijn als de rentestand stijgt. Overigens nemen bij deze lage rentestand de aandelenkoersen fors toe, met tientallen procenten. Verzekeraars beleggen de premies ook op de beurs. Ook zijn er verzekeraars die omwille van het marktaandeel te hoge garanties geven, waardoor deze naderhand in de problemen komen. Een verzekeraar behoort voorzichtig te zijn.

Met betrekking tot de mededeling dat gewoon sparen tot een hoger resultaat leidt, merk ik op dat als bij een koopsom van ƒ 5.351,- na 50 procent belastingvoordeel netto ƒ 2.675,- overblijft en over 35 jaar ƒ 33.195,- gegarandeerd. ter beschikking komt, en indien met ƒ 2.675,- eenmaal inlegt bij de bank, men bij 6 procent rente over 35 jaar ƒ 20.564,- ontvangt. De opbrengst bij de lijfrenteverzekering is dus hoger. Mijn advies luidt: laat je adviseren door een assurantie-adviseur!

BRUNSSUM R.W. Super

● Geluk-show

Wie met Kerstmis naar Rons Jong-Geluk-Show heeft gekeken, heeft ook gezien op welk een knullige manier het paar uit Buchten buitenspel werd gezet. Ofschoon beide koppels een gelijk aantal punten hadden, mochten de tegenstanders als eerste met waterzuigen beginnen, waardoor zij al automatisch een voorsprong kregen. Het is me niet duidelijk waarom ze als eersten mochten zuigen.

De deelnemers uit Buchten kregen geen eerlijke kans, ondanks dat ze bij het waterzuigen steeds een deciliter voorstonden. Als het in deze show zo door blijft gaan wordt het een ergerniswekkende vertoning en kun je er maar beter niet meer naar kijken.

GELEEN J. Houben

● CPB-topman

'Volledige werkgelegenheid geen utopie', kraait Zalm. Volgens Zalm – Centraal Planbureau – zal hiertoe drastisch moeten worden gesnoeid in de sociale zekerheid. Of moet de uitvoering veel strenger worden: meer verplichtingen, scherpere controle, hardere sancties, met inbreuken op de privacy. 'Darwin of Kafka', aan ons de keuze, is zijn conclusie.

De waarheid is de leugen die men het liefste hoort. De waarheid van Zalm ervaar ik als een leugen. En waarom? De Fransman Michel Foucault stelt, dat sinds de negentiende eeuw de gevangenis er niet is voor gevangenen. De gevangenis dient in derdaad niet om de criminaliteit te verminderen of misdadigers te verbeteren. Het strafrecht helpt natuurlijk niet de criminelen en evenmin hun slachtoffers. Maar dat was ook nooit de bedoeling. Integendeel. De gevangenis dient 'positief' om overtreders te scheppen. Hierdoor wordt werkgelegenheid geschapen en liggen voor bepaalde bevolkingsgroepen de 'carrières' al klaar.

Het zal duidelijk zijn, dat Zalm hetzelfde beoogt als hierboven omschreven. Daarom zijn mensen als Zalm een levensgroot gevaar voor onze samenleving. Zij weigeren de unieke, originele mens te respecteren. Zij dienen enkel de hebzucht en willen alleen datgene in de mens, dat nuttig is voor het economisch systeem. 'Wij moeten de mens laten lijden, anders hebben wij geen macht over hen,' is mede hun visie.

BEEK Hub. M.W.E. Steinbusch

● Van Hulst

Naar aanleiding van het artikel in de kerstbijlage van het Limburgs Dagblad van 24 december 1993 dit het volgende. Kwijt. PvdA-raadslid Van Hulst uit Landgraaf presenteert zich als milieuheld omdat hij met de fiets naar de raadsvergaderingen gaat. Wat hij er niet bij vertelt is dat hij vervolgens in de raadsvergaderingen alle mogelijke moeite heeft gedaan om natuurgebied Strijthagen te laten ruïneren door een projectontwikkelaar. Gelukkig zonder succes!

Het was beter voor het milieu geweest als Van Hulst met de auto naar de gemeenteraad had gereden, maar daar wel had gepleit voor het behoud van Strijthagen. Dan had hij echt wat voor het milieu gedaan!

LANDGRAAF Ger van Bekkum

● Crisis

Ben Tarici uit Heerlen schrijft een ingezonden brief (alweer) 'Het is crisis in Europa, on maatschappij is ziek'.

Ik kan hem verzekeren dat mi maatschappij nog lang niet zi is, ik heb dan ook géén twee d bladen nodig om het door he genoemde Europees chauvini me en nationalisme van iets schuld te geven.

Mijn Europees chauvinisme nationalisme beperkt zich w tot één provinciaal dagblad verkiest werk boven 'gezev Ook ziet mijn nationalisme n graag dat Nederlanders zich n buitenlandse politiek bemoei

MUNSTERGELEEN F.A.H. Jans

● Liof/Etil

'Kritiek op werkwijze Etil: c fers over Limburgse economie optimistisch', 'Liof veel somb der dan Etil' en 'Liof neemt E onder vuur'; koppen uit de Li burgse kranten van zaterdag december 1993. Blijkens kranten stelt Liof-directe Koelman naar aanleiding van onlangs gepubliceerde Limbu se Sociaal-Ekonomische Verke ning 1993 (L-SEV) de econom sche analyses van Etil ter discu sie. Een letterlijk citaat: 'Het E moet ter beoordeling van de ec nomische situatie in Limbu niet alleen kijken naar de wer loosheid, maar ook naar de werkgelegenheid'. Koelman ze zich, volgens de krant, door E niets te laten wijsmaken.

Gelijk heeft hij, Koelman mo zich door niemand iets late wijsmaken en zelf zorgen dat h weet waarover hij praat. Hela blijkt dit laatste niet het geval zijn. In het belang van de gelo waardigheid van Liof en in h verband van de discussie over Limburgse economie is te hop dat de Liof-directeur eens go kennis neemt van de analyse die Etil onlangs in de al we veertiende L-SEV heeft gepubl ceerd. Kennelijk heeft Koelm sinds zijn aantreden als Lio directeur zelfs nimmer de i houdsopgave gezien van de verplichte lectuur voor elke g interesseerde in de sociaal-ec nomische ontwikkeling v Limburg.

De inhoudsopgave van de SEV maakt al duidelijk dat Et niet alleen naar de werklooshe en dus ook naar de werkgelegenheid, zoa van de Liof-directeur zou mo ten. Etil kijkt gelukkig zelfs he wat verder dan het blikveld v Koelman. De L-SEV is dan oo heel wat evenwichtiger dan zij kritiek. Had hij, alvorens zijn kr tiek te spuien, kennis genom van de L-SEV '93 dan had hij g weten dat het in de Limburg industrie om een verlies gaat v 8.300 banen in twee jaar. Zijn op merking over het verlies van du zenden banen is daarmee verg leken een te gemakkelijke kree Bijzonder pikant is het dat doo de Liof-directeur zo benadrukt tekort aan arbeidsplaatsen Zuid-Limburg, waarvoor Et geen oog zou hebben. In de L SEV '93 is dit tekort berekend o 33.400 voor 1994. Blijkens he het in de krant over 20.000. Ove optimisme gesproken!

Het is natuurlijk vervelend da staatssecretaris Van Rooy de no dige miljoenen op de exploitatie subsidie van Liof wil korten zoals in de krant te lezen wa Onterechte kritiek op Etil za echter niet baten, maar wel de eigen geloofwaardigheid aanta ten en dat is niet in het belang va Liof, nog minder in dat van Lim burg. Het is daarom maar goe dat er nog steeds een onafhanke lijk en zelfstandig Etil is. We licht kan het volgende citaat va gouverneur Mastenbroek Liof directeur Koelman op een bruik baar spoor zetten: '...voor provin cie en andere beleidsmaker vormt het Etil een kennisinsti tuut van grote importantie en dus een onmisbare basis voo het te formuleren van beleid'.

POSTERHOLT Jacques Teuwe

Directeur van Banesto kan politiek nu vergeten

Carrière Mario Conde is voorlopig ten einde

DOOR RUUD DE WIT

...RCELONA – Het besluit van de ...trale Bank van Spanje om de ...zitter van de raad van bestuur ...de Banesto-bank, Mario Conde ...de kant te zetten betekent – al...s voor het moment – het einde ...een veelbelovende carrière. ...t het is een publiek geheim dat ...45-jarige Conde er niets voor ...de om zijn verdere leven ban...te blijven spelen. ...de wil meer, bijvoorbeeld een ...als media-magnaat Berlusconi, ...politieke aspiraties heeft. Maar ...aren tot deze week ook heel wat ...njaarden die in hem de ideale ...oon zagen om Felipe Gonzalez ...premier van Spanje op te vol... Aan het hoofd van een rechtse ...ring wel te verstaan, want met ...ocialistische PSOE van Gonza... ...eeft Conde nooit veel op gehad. ...ens de Madrileense krant Dia... 16 heeft Conde zich twee maan... ...gelden tegenover vertrou...spersonen van koning Juan ...os aangeboden als de man die ...beste een regering van nationale eenheid kon leiden. Felipe Gonzalez was immers voor die rol te veel getekend zijn door zijn partij en verleden. En de rechtse oppositieleider Jose Maria Aznar was in de ogen van Conde al helemaal niet geschikt om Spanje uit het economisch slop te halen.

Mario Conde heeft de Banco Espanol de Credito 'zes jaar, twee maanden en een dag' – zoals de Spaanse media fijntjes berichten – geleid. Daarvoor had hij reeds een beperkte bekendheid verworven als jong en veelbelovend landsadvocaat. In de jaren tachtig begon hij zich ook voor het bedrijfsleven te interesseren. Met het kapitaal van een vriend kocht hij zich in bij Banesto, een familie-bank uit 1901, waar het niet goed mee ging.

De carrière van Conde bij Banesto ging snel en in 1987 werd hij tot voorzitter van de raad van bestuur gekozen. Voordien had hij een harde confrontatie met de toenmalige president van de Centrale Bank, Mariano Rubio, die Banesto wilde laten fuseren met de Banco de Bilbao. Conde voelde daar niets voor en wist de aandeelhouders van Banesto zo ver te krijgen het aanbod van de Banco de Bilbao af te slaan.

In 1990 speelde Conde zijn belangrijkste – en naar later bleek meest ongelukkige – troef uit. Hij bracht 26 procent van de commerciële belangen van Banesto, die niets te maken hadden met bankiersactiviteiten, naar de beurs in de hoop zo 800 miljoen dollar binnen te krijgen. Dit geld had hij nodig om nieuwe activiteiten te financieren.

Mede door de Golfoorlog en de economische crisis die erop volgde, mislukte dit plan en daarna ging het snel bergaf met Banesto. Toch bleef Conde de populaire bankier met politieke ambitie. Hij werd jaar op jaar door de lezeressen van de populaire sensatiebladen uitgeroepen als de meest aantrekkelijke man en was een graag geziene gast op de feesten van de jet-set. Ook wist hij zijn invloed uit te breiden tot de sportwereld, onder meer door de Tour de France-vedetten Pedro Delgado en Miguel Indurain met een eigen wielerploeg te gaan sponsoren.

Vooral de afgelopen twee jaar toonde Conde een opvallend gretige belangstelling voor de ontwikkelingen binnen de Spaanse mediawereld. Een belangstelling die volgens bepaalde kringen in Madrid alles te maken had met zijn politieke ambities. Met de val van Conde bij Banesto lijkt zijn rol in de bankierswereld voorgoed uitgespeeld.

Campagne 'political correctness' leidt tot uitwassen

Journalisten in VS mogen Hollanders niet beledigen

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG - Politieke correctheid, de mode in de Verenigde Staten om te voorkomen dat minderheden zich gediscrimineerd kunnen voelen, kende in 1993 een topjaar. Zelfs de hoogste macht in Amerika laat er zich inmiddels door leiden. Zo staat momenteel voor het Witte Huis in Washington D.C. niet alleen een kerstboom maar ook een, even groot, Hanukkahmenora. Want op joodse gemeenschap zou eens mogen gaan denken dat president Bill Clinton geen oog heeft voor hun cultuur...

'Political correctness' beheerst vooral de discussie op de Amerikaanse universiteiten. Daar wordt op grote schaal positieve discriminatie toegepast. Vaak geldt dan de richtlijn dat etnische minderheden vanuit hun eigen perspectief onderwijs moeten krijgen. Dat leidt tot merkwaardige uitwassen. Zo wordt Shakespeare vaak geboycot door zwarten en vrouwen omdat hij een blanke seksist zou zijn. Ook Amerikaanse schrijvers als William Faulkner en Ernest Hemingway zijn bij leden van deze groepen verdacht. Sommige radicale zwarten vinden dat in plaats van Henry James een Nigeriaanse schrijver verplicht op de literatuurlijst moet komen. En de geschriften van Thomas Jefferson zijn volgens hen voor een goed begrip van de Amerikaanse geschiedenis minder relevant dan die van de Algerijnse bevrijdingstheoreticus Frantz Fanon.

Het academisch niveau heeft vaak te lijden onder de ver doorgevoerde positieve discriminatie. Want om maar zoveel mogelijk zwarten, vrouwen en Hispanics tot de universiteiten toe te kunnen laten, worden voor hen geregeld minder zware toelatingseisen gehanteerd.

Op sommige universiteiten waakt een soort van 'gedachtenpolitie' over de 'taalzuiverheid' en bestrijdt te pas en te onpas elke vorm van (vermeende) discriminatie. Zo werd een hoogleraar geschiedenis tot de orde geroepen omdat hij de politiek incorrecte term 'Indianen' bezigde in plaats van 'native Americans', inheemse Amerikanen. Een universiteitsdecaan kreeg de wind van voren omdat hij de bestudering van de westerse beschaving aanbeval. Want die is racistisch.

De universitaire 'gedachtenpolitie' heeft tot vele polemieken geleid. Haar belangrijkste tegenstander, de reactionaire, maar humoristische, radiopresentator Rush Limbaugh, spreekt van linkse 'inquisitie'.

Het beschermen van minderheden kende onlangs een nieuwe uitwas. De directie van de Los Angeles Times, een van de grootste kranten van de VS, verspreidde een lijst onder haar medewerkers van maar liefst 19 A-4tjes met 'richtlijnen voor etnische en raciale aanduidingen'.

Journalisten werd voorgehouden nooit het woord 'joods' te gebruiken en te voorkomen dat wordt geschreven over Afrikaanse stammenoorlogen. Want dat zou wel eens zwarten kunnen beledigen.

Eskimo's mogen niet meer zo heten, want, zo wordt beweerd, zij vormen geen homogene groep en de aanduiding kan negatief worden geïnterpreteerd.

De in de Angelsaksische taalwereld alom gebruikte omschrijving 'Dutch treat' (Hollandse wijze) voor een drankje of een etentje waarbij ieder voor zichzelf betaald mag ook niet meer. De LAT-directie meent waarschijnlijk dat deze term de Hollanders beledigt en stigmatiseert als gierigaards. 'Dutch treat' is afkomstig uit een periode in de 18e eeuw waarin anti-Hollandse gevoelens hoog opliepen. Zover bekend is er overigens nooit een klacht ingediend door een Nederlandse burger.

'Hoeveel geld mag het verlengen van een leven kosten?'

Onbetaalbare medicijnen leiden tot moeilijke keuze

DOOR PIET ARP

...N HAAG – Dure, nieuwe geneesmiddelen en behandelingen jagen de kosten van de gezondheidszorg ... miljarden guldens op. De prijs van een geneesmiddel speelt een steeds grotere rol in de afweging van ... specialist of het al dan niet wordt voorgeschreven. ...roeger bestonden de voornaamste zorgen uit de toegevoegde levensduur en de mogelijk nare bijverschijnselen van de kuur voor de patiënt," aldus geneeskundig directeur G. van den Broek van het Catharinaziekenhuis in Eindhoven.

...middels speelt ook de prijs van ...behandeling een voorname rol in ...afweging. Een middel als taxol, ...de tumorgroei bij eierstokkanker en op de drie gevallen aanbaar afremt, maar de kanker ...geneest, is bijna onbetaalbaar." ...kuur met taxol kost drieduizend gulden, er zijn gemiddeld tien ...n nodig. Reden voor de ziekendirecties om in de Geneeskundige Vereniging tot Bevordering ...het Ziekenhuiswezen af te spreken het middel maar spaarzaam te ...uiken.

...weging

... komt neer op 'levensverkorting' voor veel vrouwen die aan de ...vorm van kanker lijden, oordeel... enkele critici vorige week in ...Pharmaceutisch Weekblad. Van ...Broek spreekt liever over 'een ...ische afweging' rond de be...duur. „Je gunt iedereen de beste ...behandeling."

...ol, gewonnen uit de bast van de ...sboom, zou eerder dan pas na ...re therapieën toegediend kunnen worden. Ook bij borst- en longkanker kan het middel misschien ...n. „Schrijven we taxol onbe...t voor, dan zullen andere patiënten, bijvoorbeeld mensen die ...chten op een kunstheup of een ...operatie, worden benadeeld. ...patiëntengroepen leven na de ...eep nog vele jaren. De kostbare ...andeling is dat geld dus waard. ...enduizenden guldens kostende ...met taxol biedt een op de drie ...enten slechts weken tot maanden ...respijt."

...netwerk van vrouwen met gy...cologische kanker, stichting ..., reageert: „Het is diептriest dat ...het voorschrijven van de behandeling kennelijk zo'n prijsafweging ... nodig is. Als het wat helpt, ...je het dan wel of niet weigeren. Iedereen is toch blij om nog ...een tijdje te kunnen bijwonen." R. Scheepstra van deze stichting vindt dat het middel moet ...den toegediend indien er enige kans op verbetering voor de patiënt is.

Het gaat volgens Van den Broek „in wezen om het vergelijken van prijzen en resultaten. De duurste behandeling is zo'n beetje die met de kunstnier. Sinds de resultaten beter en de nadelen minder werden - je kunt redelijk goed tien jaar of langer leven, al moet je drie keer per week naar het ziekenhuis - is de kostbare behandeling acceptabel geworden voor heel veel nierpatiënten."

J. Harting van de vereniging van Ziekenhuisapothekers spreekt van „een ethische vraag: is de behandeling van de patiënt met een middel als taxol dat vele geld wel waard. Daar moet maar eens over worden gepraat door de specialisten. Want er zijn wel meer van dit soort nieuwe, dure geneesmiddelen. Je kunt echter je budget voor geneesmiddelen niet overschrijden, het ziekenhuis zou failliet gaan. Dat is het dilemma van de ziekenhuisapotheker."

In de ziekenhuizen voelt men er niets voor om mensen die het geld er zelf voor over hebben taxol uit eigen zak te laten betalen. „Dan wordt het een middel, alleen voor de welgestelden," vindt Harting. „Dat zou asociaal zijn. Met specialisten, directie en apotheek moet het ziekenhuis een standpunt innemen over de vraag in welke gevallen de duurste medicijnen gebruikt worden. Je moet afspreken wat je wel en wat je niet doet. Net als bij de aanschaf van apparatuur." Jaarlijks wordt voor miljoenen in de ziekenhuizen geïnvesteerd, maar voor nog veel meer miljoenen aangevraagd.

Harting: „Een hartspecialist begroot vooraf hoeveel pacemakers hij zal implanteren. Ook het aantal kunstheupen dat in een jaar wordt verstrekt, is al vooraf bekend. Iedereen is gebudgetteerd. Dat zou ook bij de geneesmiddelen kunnen gebeuren, in goed overleg in het medisch team."

Strijdbare begrafenis

● *Onder massale belangstelling werden gisteren in Beiroet drie Palestijnse slachtoffers begraven van een eerdere Israëlische vergeldingsactie.* Foto: AFP

Nieuwe Israëlische vergelding

KIRYAT SHMONA – Israëlische troepen hebben drie Palestijnse guerrillastrijders gedood die via de grens met Libanon waren geïnfiltreerd. Enkele uren later voerden helikopters een aanval uit in het dorp Harouff in het zuiden van Libanon, waarbij een burger is omgekomen.

De drie guerrillastrijders waren de door Israël ingestelde veiligheidszone binnengeglipt toen ze bij het dorp Majidiyeh werden opgemerkt door een grenspatrouille, die ze na een kort vuurgevecht doodde.

In Beiroet eiste de groep Fatah-intifada van de pro-Syrische kolonel Abu Mussa de verantwoordelijkheid voor de inval op.

Israëlische helikopters bestookten verder een gebouw in het dorp Harouff aan de rand van de marktplaats Nabatiyeh. Getuigen verklaarden dat een burger die langs het gebouw reed, daarbij om het leven kwam.

Sinds het Israëlisch-Palestijnse akkoord op 13 september werd ondertekend, zijn ten minste twaalf Palestijnse guerrillastrijders gedood bij infiltratiepogingen in Israël.

Twintig jaar cel voor moord op vrouw en kind

HAARLEM – De rechtbank in Haarlem heeft gisteren de 30-jarige E. de B. uit Oostzaan conform de eis veroordeeld tot een gevangenisstraf van twintig jaar en tbs met dwangverpleging wegens tweevoudige moord.

De B. heeft toegegeven dat hij op 2 juli van dit jaar, de 24-jarige Anita Buhrs en haar driejarige zoontje Berry om het leven heeft gebracht. De vrouw had een intieme relatie met De B.

De ernst van de feiten rechtvaardigt volgens de rechtbank een levenslange gevangenisstraf. Dat daar toch niet voor is gekozen, heeft te maken met de verminderde toerekeningsvatbaarheid van de man.

Tijdens de behandeling van de zaak verklaarde De B. dat hij Anita had vermoord, omdat zij lauw had gereageerd op een cadeautje van hem. Die reactie had bij hem de stoppen doen doorslaan. Woedend vertrok hij naar zijn eigen huis om van zolder een geladen vuurwapen te halen. Terug bij Anita vuurde hij zes kogels op haar af. Het slachtoffer was op slag dood.

Volgens de man was de spanning in de relatie behoorlijk hoog opgelopen. De B. wilde dat zijn vriendin een punt zette achter haar huwelijk. Verschillende getuigen hebben verklaard dat de vrouw juist een einde wilde maken aan haar verhouding met De B.

Na de moord besloot de Oostzaner het driejarige zoontje van Anita mee te nemen. Hij wilde hem de aanblik van zijn dode moeder besparen. Het plan was, zo zei hij tijdens de zitting, om naar zijn ouders te gaan, maar onderweg veranderde hij van route en kwam terecht in het recreatiegebied Spaarnwoude. Daar begon de peuter te huilen. De man nam het kind daarop mee in een sloot, waar hij het verdronk.

Het jongetje werd pas dagen later door de politie gevonden. De B. heeft zijn betrokkenheid bij de misdrijven aanvankelijk ontkend. Later legde hij alsnog een volledige bekentenis af.

Deskundigen van het Pieter Baancentrum in Utrecht omschrijven De B. als een egocentrische en antisociale persoonlijkheid, die een sterke verlatingsangst heeft. De man wordt verminderd toerekeningsvatbaar beschouwd. De kans op herhaling is volgens de deskundigen groot.

Economische Controledienst gaat zaak GMM onderzoeken

AMSTERDAM/DEN HAAG – De Economische Controledienst (ECD) gaat een onderzoek instellen naar het reilen en zeilen van Global Money Management (GMM) en zijn directeur, de Rus Nenachov. Dat heeft een medewerker van de dienst gisteren gezegd. GMM, een in Amsterdam gevestigde investeringsmaatschappij, raakte woensdag in opspraak nadat de Russische krant Segodjna (Vandaag) berichtte, dat het bedrijf de verkiezingscampagne van de Russische extreem-rechtse politicus Vladimir Zjirinovski zou hebben gefinancierd.

„We hebben nog geen onderzoek lopen, maar dat zal wel het geval worden," verwacht B.J. Hoekman van de ECD. Hij heeft al contact gehad met De Nederlandsche Bank over deze kwestie, zo zei hij. DNB is echter formeel niet de instantie die de ECD op pad moet sturen. Dat doet het ministerie van Financiën, weliswaar in nauw overleg met de centrale bank.

Het onderzoek zal zich niet richten op de politieke voorkeur van GMM en Nenachov, maar op het begaan van een economisch delict door het bedrijf. Het zal bijna zeker gaan om een overtreding van het verbodsartikel 82 van de Wet Toezicht Kredietwezen. DNB heeft GMM recentelijk een brief gestuurd, waarin de bank het bedrijf waarschuwde geen bankzaken te doen. De bank baseerde zich daarbij ook op artikel 82, dat niet-banken en niet-beleggingsinstellingen niet toestaat geld aan te trekken.

„We schrijven zeer veel van dergelijke brieven per jaar op basis van tips van derden of gesignaleerde advertenties," aldus een woordvoerder van DNB. In het geval van GMM is daar wat correspondentie uit voortgevloeid. „We hebben het ministerie van financiën al enige tijd geleden op de hoogte gesteld en die weten er van," zegt de bankwoordvoerder.

Het verbodsartikel verbiedt ook in Nederland gevestigde instellingen in het buitenland geld aan te trekken. GMM zou op grote schaal geld werven in Rusland. Het bedrijf, met ook een kantoor in Moskou, vertoont zich via reclamespotjes dagelijks op de Russische tv.

Bij het ministerie van Financiën kon een woordvoerster nog niet bevestigen dat de ECD bij de zaak betrokken wordt. „We moeten nog bekijken wat we gaan doen en zullen overleggen met De Nederlandsche Bank."

DNB is verbaasd over de politieke wending die de zaak heeft gekregen. Ook verrast het de bank dat L. Gribling, vennoot van het accountantskantoor Arenthals/Chaudron in Alphen aan den Rijn, als procuratiehouder te boek staat bij GMM en naaste medewerker van Nenachov is. Arenthals/Chaudron presenteerde zich in het contact met De Nederlandsche Bank als onafhankelijk dienstverlener voor GMM.

Drs. J. Verleng van Arenthals/Chaudron ontkent echter dat zijn kantoor betrokken is bij 'de gesuggereerde activiteiten'.

De centrale bank van Rusland had haar oordeel over GMM gistermiddag al klaar. In een persverklaring schrijft de centrale bank dat GMM zonder toestemming van de centrale bank in Rusland geld aantrekt om dat in het buitenland te beleggen. GMM is volgens de bank al een maand geleden verzocht zijn activiteiten te staken. Als GMM doorgaat zal de bank 'maatregelen nemen', die zelfs sluiting van de vestiging in Moskou kunnen inhouden, aldus een functionaris.

Inmiddels heeft een hooggeplaatste binnen de Zjirinovski's Liberaal-Democratische Partij in Rusland, Alexander Pronine, verklaard dat zijn partij geen banden heeft met GMM en dat de partij 'nooit geld heeft ontvangen of zal ontvangen uit buitenlandse bronnen'.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) D830

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Nuth en Vrieheide
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Limburgs Dagblad, Rumpenerstr. 81, Brunssum.
☎ 045-256363.

Voor onze groothandel (bloemen en planten) zijn wij op zoek naar een
commercieel ingesteld persoon
die zelfstandig kan werken,
met ervaring in de bloemenbranche.
Taak: verkoop (zowel binnen- als buitendienst), voorraadbeheer en communicatie met inkoopafdeling. Interesse?
Briefje naar Hendriks bloemen, Tomeikenweg 41, 6161 RB Geleen.

Top-haarstyliste m/vr. gevraagd
per direct.
Kappersteam Jan Stassen, Hoensbroek, ☎ 045-211852.

Vaderlanden Merchandising b.v.
Is een toonaangevende organisatie op het gebied van promotionele aktiviteiten.

Voor onze afdeling Sales & Merchandising vragen wij met spoed:
Vertegenwoordigers m/v
Merchandisers m/v
op free-lance basis voor 3 à 5 dagen per week

Heeft u ervaring in soortgelijk werk of wilt u hiervoor opgeleid worden en heeft u:
* een auto en een telefoon
* middelbare schoolopleiding
en is uw leeftijd tussen de 20 en 40 jaar, dan zien wij uw sollicitatie gaarne tegemoet.
Schrijf of bel naar:

VANDERLANDEN MERCHANDISING B.V.
t.a.v. mevrouw A.C. Sonneborn
Postbus 801
2003 RV HAARLEM
Tel.nr. 023-157715.

Snelgroeiende onderneming, werkzaam in de financiële sector, zoekt ambitieuze op CARRIÈRE gerichte medewerk(st)er. Opleiding wordt intern verzorgd. Telef. 045-725599, ref.nr. 32169.

Inn-Hair Brunssum vraagt zelfst.werkende KAPPER/kapster. Telef. 045-259349.

BEZORGERS gevraagd voor ochtendkrant, min. leeftijd 15 jr. voor Brunssum. Telef. 045-257974.

Bouwvak pers.

Duitse bouwonderneming zoekt met spoed ploegen METSELAARS en betontimmerlieden en nog enige tegelzetters en stukadoors. Tel. bereikbaar dagelijks (ook za.) van 08.00-19.00 uur en 's-zondags van 12.00-18.00 uur onder telefoonnr. 09-49.54096325.

J.v.L. Bouw vraagt per 1-1-'94 met SPOED betontimmerlieden en metselaars voor projecten in Duitsland. Tel. 043-633757.

Techn. pers.

Gevr.: voor een bedrijf in Heerlen zijn wij op zoek naar ervaren MONTAGEMEDEWERKERS voor het plaatsen van kassen op locaties in Duitsland als in Zwitserland. Zonder ervaring hoeft u niet te solliciteren. Heeft u interesse bel dan: 045-711001. Vraag voor informatie naar: Bert Geraets.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Horeca personeel

Lunchroom 't Loon
vraagt AFWASHULP, lft. 17-18 jaar, plm. 30 uur p.wk. en BUFFETHULP leeft. plm. 18 jr., min. MAVO, plm. 25 uur p. wk. Sollicitaties na telef. afspr. 045-711186, Dhr. Smeets.

Ervaren FRITURE-HULP gevraagd. Uren nader overeen te komen. Tel. 045-230661, na 12.00 uur.

Huish.pers./Oppas

HUISVROUW gevr. voor hele dagen. Tel. 046-753210.

Adv.bureau v. Weersch & Jongen.
* Voor alle adm. en fiscale vraagstukken voor M.K.B. en particulieren. Uitstekende prijs-/kwaliteitsverhouding, gegarandeerd minder dan u nu betaalt. Telef. 045-728355.

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

Vrouw biedt zich aan voor in de HUISHOUDING. Telef. 045-253940.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

G
Jij viert feest, graag was ik erbij geweest. Nu stuur ik je op deze manier, kusjes en knuffels van hier!
Barbera.

Nieuwjaarswens

Mijn lieve man
Gelukkig 1994!
Ik mis je. Your Beauty.

Elly en STEFAN wensen aan alle vrienden, kennissen en familie 't beste voor 1994.

Vuurwerk

Vuurwerk
Groot assortiment bij RENS JANSSEN.
Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486.

Vuurwerk!
Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

VUURWERK: Topsport, Steenweg 66, Sittard. Telef. 046-525918.

VUURWERK verkoop, 29/30/31 dec. Ramakers Wigwam, Herver 25, Bocholtz. ☎ 045-443044.

Hekem-VUURWERK, knalgoed vuurwerk. Verkoop van 9.00-18.00 u. Kantstraat 85, Landgraaf (Waubach). ☎ 045-327368.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Geldzaken

WIJ WENSEN U PRIVÉ EN ZAKELIJK EEN VOORSPOEDIG 1994.

Administratiekant. Patelski v.o.f.
De Lirp 4, Heerlen. Tel. 045-717794.

Boekhouding, belastingen en bedrijfsbegeleiding.

Bedrijven/Transacties

Slagerij te huur
goede lokatie, geschikt als filiaal, prima omzetmogelijkheden. Br.o.nr. B-04998, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren. aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Te huur GEVRAAGD café. Br.o.nr. B-04993, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Hobby/D.h.z.

Gedroogd hout o.a.: EIKEN, beuken, essen, linden, olmen, noten, kersen, teak, mahonie, merantie voor het maken van meubels, trappen, kozijnen of betimmeringen. Houth. van Thoor, Aan de Fremme 6, Margraten. ☎ 04458-2266 b.g.g. 1818.

Reparaties

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Een gezond en voorspoediger 1994 wenst u H. NEVEN B.V. Bunde.

Baby en Kleuter

Te k. Bébé Confort KINDERWAGEN, mintgroen, met zak en kap, ƒ 150,-. Tel. 045-228049

Zondag 9 jan. VLOOIENMARKT te Schin op Geul in het gemeenschapshuis. Inlichtingen 045-324112.

Rijles

Gezien op TV!
ANWB Autorijleskampen
De ANWB organiseert een unieke rijopleiding. Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

AUTO'S

Alfa

Alfa Romeo
DEALER
Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Alfa Coumans Geleen BV
Rijksweg Zuid 310
☎ 046-75 62 22.

ALFA Romeo 75 V6, 2.5 QV met kat. bwj. '87, veel opties, in nw.st. Telef. 045-271417.

Alfa ROMEO 33 1.5 TI kl. zwart, centr. deurvergr., el. ramen, 5-gang, i.z.g. cond., '87. Tel. 045-750633.

BMW

Te koop BMW 320-6, bwj. '82, veel extra's, vraagpr. ƒ 4.500,-. Tel. 046-752029.

Te k. BMW 628 CSi, bwj. '82, vraagprijs ƒ 5.000,-. Telef. 045-210072.

Te k. BMW 320i, 6-cyl., bwj. 7-'85, div. acc., grijsmet., stuurbekr., ƒ 8.750,-. Anjelierstr. 108, Heerlen.

Citroën

DEALER
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Audi

Te koop gevraagd 5-cylinder AUDI, plm. '83. Telefoon: 045-750069.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER
Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Te k. Ford SIËRRA Combi 2.0GL, met LPG, bwj. 1-'88, km.stand 142.000, vr.pr. ƒ 11.750,-. Tel. 045-321365.

Ford ESCORT 1.6 mod. Laser, '87, 5-bak, zeer mooi, ƒ 4.750,-. Tel. 045-454087.

Te koop FORD Taunus 1.6, bwj. '78, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. Telefoon 045-254595.

Ford ESCORT 1.4 CL bwj. '86, APK gekeurd, vr.pr. ƒ 7.650,-. Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Te k. Ford SIËRRA 2.0 Laser, XR4 uitv., zwart, bwj. '85, APK 10-'94, i.z.g.st., ?ƒ 7.000,-.Telef. 045-751880.

Ford ESCORT 1.3 Laser, bwj. '85, 1e lak, bijz. mooi ƒ 4.950,-. ☎ 045-424128.

SCORPIO Sedan 2.4i, 11-'90, veel extra's, in nieuwstaat, onderhoudsboekje. Telef. 045-270999.

Te k. Ford ESCORT 1.4 CL, 4-drs., bwj. 11-'87, met div. extra's, puntgaaf, iedere keur. toegest., vr.pr. ƒ 10.500,-. 046-516524.

FIESTA XR 2, 10-'86, in prima staat, diverse extra's, ƒ 7.750,-. Tel. 04760-77000.

Ford ESCORT 1.4 CL 4-drs., 5 speed, z. mooi, 100%, bwj. 1987, ƒ 6.950,-☎ 045-727169.

Fiat

FIAT
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Fiat Couma[ns] Geleen BV
Rijksweg Zuid 31[0]
☎ 046-75 62 22

Te k. FIAT Panda 34, rood, bwj. '86, APK ... ƒ 3.250,-. Inr. mog. ... minastr. 56, Nieuwenhag...

Te koop Fiat TIPO 1... bwj. maart '91, rood, ... orig. 25.000, 5-gang, ... glas, striping, in nie... ƒ 15.500,-, inruil m... Telefoon 046-750506.

Fiat TIPO 14 IE AGT, ... 5-drs., nw. mod. '89, ... nw., ƒ 9.750,-. ☎ 043-2...

Een PICCOLO in h[et Lim]burgs Dagblad help[t u op] weg naar snel succ[es] 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Proficiat!

Jungke
zuut Abraham

Proficiat van Mam, Martien Rita, Nico, Pauline, Tom.

Proficiat
Sarah

Sandra, Henry, Peter, Diana, Oma en John.

Proficiat Toos!

Tot vanmiddag
De Haantjes

Jolanda

Bedankt!!!!
1 Januari 1994 ben j[e] ... jaar onze trouwe assi[stente].
Dat gaan we natuurlijk vieren.
Tot vanavond.
Annie - Math - Rog[er] Marcel Maas.

Proficiat
met jullie 30-jarig hu[welijk]

Van de hele bub[s]

Reageren op advertenties on[der] BRIEFNUMME[R]

Stuur uw brief (voldo[ende] gefrankeerd) naar ... Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 ... Heerlen en vergeet ni[et] onder op de envelop[pe het] nummer uit de advert[entie] te vermelden.

Aantal vacatures in tien jaar niet zo laag

Van onze redactie economie

DEN HAAG – In tien jaar is het aantal vacatures in het bedrijfsleven niet zo klein geweest als nu. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek, dat daarover vandaag cijfers heeft gepubliceerd, betekent dit dat er op korte termijn geen herstel van de arbeidsmarkt te verwachten is. Het aantal vacatures is gezakt tot 83.000.

Het CBS meet de vacatures sinds 1980. In de periode van 1981 tot en met 1984 lag het op het lage niveau van tussen de 18.000 en 35.000. Daarna begon een geleidelijke toename. Begin 1990 werd een recordaantal bereikt van 134.000, aldus CBS-onderzoeker dr. C.A. van Bochove.

Sindsdien is het aantal vacatures voortdurend gedaald. In de eerste helft van 1993 lag het al op ongeveer 45.000, maar inmiddels is het verder teruggezakt tot meer dan 100.000 onder het hoogste niveau van 1990.
Volgens Van Bochove mag ook uit andere cijfers worden afgeleid dat een herstel van de arbeidsmarkt voorlopig niet in zicht komt. Het aantal WW-uitkeringen (aan mensen die nog maar kort geleden zijn ontslagen) lag eind november 20.000 boven het cijfer van een maand tevoren en 90.000 boven het vergelijkbare aantal van vorig jaar november.

Het aantal vacatures is in bijna alle bedrijfstakken gedaald. Het merendeel van de open plaatsen is in de dienstverlening te vinden (23.000), waarvan 9.000 in de handel en de horeca. Ook in deze bedrijfstakken loopt het aantal vacatures echter scherp terug.

Arbeidsbureaus willen betere begeleiding kansrijke werklozen

Onbemiddelbaren worden uit bestand geschrapt

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Volstrekt kanslozen op de arbeidsmarkt moeten uit de werkloosheidscijfers van de arbeidsbureaus worden geschrapt. Daarmee zou het aantal geregistreerde werklozen in één klap met tienduizenden, mogelijk meer dan 100.000, dalen. Werkgevers- en werknemersorganisaties zijn hierover met elkaar in discussie.

Een dergelijke maatregel zou de arbeidsbureaus meer ruimte geven om zich intensiever met de andere, 'kansrijkere' werklozen bezig te houden. De arbeidsbureaus vrezen meer werk als gevolg van de nieuwe wao- en bijstandsregels, waardoor meer mensen zich voor een baan bij de arbeidsvoorziening zullen melden.

In kringen van werkgevers- en werknemersorganisaties wordt al enige tijd overlegd over de vraag wat de bureaus aan moeten met mensen waar ze op de arbeidsmarkt geen kant mee op kunnen. Bestuurder K. van der Knaap van vakcentrale CNV, waar het onderwerp al wat langer wordt bekeken: „We houden onszelf misschien een beetje voor de gek als we die mensen in de cijfers blijven beschouwen als serieuze werklozen."

Men denkt daarbij aan drugsverslaafden, maar ook aan anderen die zo ver van de arbeidsmarkt zijn afgeraakt, dat ze in feite nergens voor een betaalde baan in aanmerking komen. „Heeft het dan nog wel zin om ze in de officiële cijfers te blijven meetellen," vraagt de CNV zich af.

Volgens het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening (CBA) lopen schattingen van het aantal volstrekt onbemiddelbaren uiteen van 20 tot 70 procent van het totale bestand aan werklozen dat bij arbeidsbureaus staat ingeschreven. Bij een totaalbestand van ruim 400.000 zou het derhalve gaan om 80.000 tot 280.000 mensen.

In de discussie worden de onbemiddelbaren overigens niet helemaal losgelaten. Van der Knaap: „We zullen wel één of twee keer per jaar contact met ze moeten hebben om te kijken hoe ze er voor staan, maar verder zouden we misschien maar moeten volstaan met het verstrekken van een uitkering als ze daarvoor in aanmerking komen."

Voordat deze mensen uit de bestanden worden geschrapt, zullen ze grondig moeten worden bekeken. Daarbij zal ook worden onderzocht wie voor bepaalde groepen moet zorgen waarvan verondersteld mag worden dat ze, weliswaar met grote moeite, nog wel bemiddelbaar zijn. Al eerder is geopperd dat daar eerder een taak ligt voor de bedrijfsverenigingen en de gemeentelijke sociale diensten dan voor de arbeidsbureaus. In veel gevallen zal het er daarbij om gaan dat deze mensen in een soort voor-traject van (bij)scholing en het opdoen van werkervaring beter toegerust raken op een functie in het bedrijfsleven.

Gematigde lonen voorwaarde voor werktijdverkorting

DEN HAAG – Met ingang van 1 januari komen bedrijven alleen in aanmerking voor werktijdverkorting als ze voldoen aan de voorwaarde van een gematigde loonontwikkeling.

Voor volgend jaar wordt daarbij uitgegaan van de nullijn, zoals overeengekomen in de Stichting van de Arbeid, aldus het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid donderdag.

Bedrijven die de werktijd willen verkorten zonder het loon aan te passen hebben daarvoor een ontheffing nodig. Minister De Vries heeft nu in de betreffende richtlijn daaraan een aanvullende voorwaarde verbonden.

Altijd prijs

● *Voor de tweede keer in zijn leven wint de 66-jarige Joseph Crowley een grote prijs in een 'staatloterij'. Uit handen van Ed George van de Florida-loterij (rechts) ontvangt Crowley een cheque van 20 miljoen dollar. Eerder won Crowley, toen hij nog in de staat Ohio woonde, drie miljoen dollar in de Ohio-loterij.*

Foto: AP

Bond vreest verdringing werk door banenpoolers

UTRECHT – Het besluit van minister De Vries (sociale zaken) om gemeentes meer vrijheid te geven bij de invulling van subsidiegelden voor banenpool-projecten, kan leiden tot een forse uitbreiding van het aantal banenpoolers ten koste van gewone werknemers.

Die vrees sprak de ambtenarenbond AbvaKabo gisteren uit in reactie op de eerder deze week genomen beslissing van De Vries. De bond is bang dat vooral gemeentebestuurders in de grote steden misbruik zullen maken van hun nieuwe verworvenheid. Voor hen zijn banenpoolers immers veel goedkoper dan personeel dat ze volgens de cao moeten betalen.

Het is wel de bedoeling dat de gemeenten in overleg met de regionale besturen van de arbeidsvoorziening bepalen hoeveel banenpoolprojecten zij van de grond willen tillen. De AbvaKabo is vast voornemens er in deze organen op toe te zien dat er geen verdringing zal optreden.
De bond is voorts verontwaardigd over de nieuwe bepaling van het Rijk dat het inkomen van de banenpooler niet boven het minimumloon mag komen door extra toeslagen. Gebeurt dat wel, dan vordert de minister zijn vergoeding voor de banenpooler terug. Op die manier moet de belabberde doorstroming van deze categorie werknemers naar gewone arbeidsplaatsen beter worden. Thans krijgt slechts 3 procent van de banenpoolers een normale baan.

De vakbonden hebben juist met gemeentes afspraken gemaakt over die toeslagen, zoals betaling van overwerk en onregelmatige diensten. De bond vindt het niet sociaal dat De Vries deze afspraken gaat schrappen. „Het niveau van de bemoeizucht van de minister gaat wel erg ver nu hij zich zelfs om de kerstpakketten van banenpoolers bekommert", aldus de bond.

Sanering deel ABN Amro kost zeker 300 banen

AMSTERDAM – Sanering of verzelfstandiging van een groot aantal facilitaire bedrijven van ABN Amro Bank gaat driehonderd arbeidsplaatsen kosten. Daarnaast zullen tweehonderd medewerkers bij derden worden gedetacheerd. Na voltooiing van de ingreep zullen bij de betreffende bedrijven van de bank nog driehonderd mensen werken. Dit staat in het het huisorgaan 'Bankwereld'.

De plannen, waaraan al enige tijd is gesleuteld, zijn thans in de eindfase. Alle drukwerk en transport wordt volledig uitbesteed. Het archief en de tien bedrijfsrestaurants worden verzelfstandigd. Het enige dat in eigen beheer blijft is de interne post.

De ondernemingsraad van de bank heeft kwaad gereageerd op de zogenoemde nota 'Visie Centrale Diensten'. In een extra personeelsbulletin laat de OR weten de nota op een behoorlijk aantal punten vaag te vinden.

De voorgenomen maatregelen leveren de bank een kostenbesparing van naar schatting 20 procent op. De inkrimping van het personeelsbestand zal zoveel mogelijk via het natuurlijk verloop plaatsvinden.

Samenwerking met Nobel levert Akzo 200 miljoen op

ARNHEM – Akzo verwacht dat de synergie-voordelen uit het samengaan met de Zweedse Nobel Industries op jaarbasis zullen uitkomen op f 150 à f 200 miljoen voor belastingen. De voordelen zullen grotendeels in het tweede en derde jaar na het begin van de samenwerking worden bereikt.

Dit blijkt uit de donderdag verschenen toelichting op de agenda voor een buitengewone aandeelhoudersvergadering op 27 januari 1994.

Uit de pro forma financiële informatie over de eerste drie kwartalen van 1993 blijkt dat over die periode een daling van de winst per aandeel met circa 10 procent zou zijn opgetreden indien de samenvoeging van de twee concerns reeds per 1 januari 1993 zou hebben plaatsgevonden.

Het resultaat van Nobel stond sterk onder druk door valuta-invloeden. Door de voor langere termijn afgesloten valuta termijncontracten heeft Nobel in 1993 onvoldoende kunnen profiteren van de waardedaling van de Zweedse kroon.

Na het samengaan vormt Akzo Nobel een onderneming die de negende plaats inneemt op de wereldranglijst van chemische concerns met een omzet (berekend over 1992) van meer dan f 20 miljard, 74.500 werknemers en activiteiten in ruim vijftig landen.

ING, Hochtief en eigen pensioenfonds nemen aandelen over

Ballast Nedam verkocht

AMSTELVEEN – Het aannemersbedrijf Ballast Nedam wordt verzelfstandigd. De ING Groep, het Duitse bouwconcern Hochtief en het pensioenfonds van Ballast nemen de aandelen over voor omgerekend een half miljard gulden van moedermaatschappij British Aerospace. Het is de bedoeling dat Ballast Nedam in het voorjaar van 1994 op de Amsterdamse effectenbeurs wordt geïntroduceerd, zo is gisteren bekendgemaakt.

De verzelfstandiging komt niet als een verrassing. Enkele weken geleden werd een geplande fusie tussen 's werelds grootste baggeraar Boskalis en Ballast Nedam afgeblazen. Na het mislukken van de gesprekken met Boskalis is er meteen contact gezocht met Hochtief.

Het nieuws over de samenwerking tussen Ballast en Hochtief zal op het hoofdkantoor van Boskalis ongetwijfeld knarsetandend zijn aangehoord. Op de Nederlandse markt verschijnt nu een Duitse aannemer, die een sterke combinatie vormt met het Amstelveense concern.
De aandelen van Ballast Nedam zijn inmiddels voor 175 miljoen Britse ponden al overgenomen door een consortium bestaande uit ING Groep, Hochtief uit Essen en het pensioenfonds. ING krijgt 49,99 procent in handen, Hochtief controleert 48 procent en het pensioenfonds 2,01 procent. De stukken worden volgend voorjaar voor een deel naar de beurs wordt gebracht onder leiding van de ING Bank.
Het pakket van 49,99 procent dat nu door de ING Groep is overgenomen van de Britse moeder wordt herverdeeld. De beleggingspoot van ING (Internationale Nederlanden Verzekeringen) neemt een deel, het management en personeel koopt ongeveer drie procent en het resterende gedeelte gaat naar de beursvloer. Hochtief houdt zijn belang vast en krijgt zitting in de raad van commissarissen.

Ballast denkt 1993 af te kunnen sluiten met een winst van f 80 miljoen en een omzet van f 2,6 miljard. Het eigen vermogen bedraagt f 500 miljoen, terwijl de orderportefeuille dit jaar groeit van f 2,3 miljard naar f 3,3 miljard.

beurs

Vriendelijk

AMSTERDAM – De effectenbeurs heeft de laatste beursdag van het jaar vriendelijk afgesloten. De EOE-index trok onder meer door het aantrekken van de internationals aan tot 414,27 punten, een winst van 3 punten. De koersindex sloot op het hoogste punt van het jaar met 280,8 punten tegenover een slot van 278,8 op woensdag

Er werd in totaal voor f 3,5 miljard omgezet, waarvan voor f 1,3 miljard in aandelen.

Vooral de internationals lagen goed in de markt. Philips belandde precies op de f 40-grens, een plus van drie dubbeltjes. Op de optiebeurs was Philips onder de aandelenfondsen koploper met 6000 contracten. Dochter Polygram maakte een sprong met f 0,80 tot f 77. Het doorgaan van de fusie tussen Akzo en Nobel inspireerde de beleggers. Akzo steeg met f 2 tot f 188. De handel geschiedde overigens in een dunne markt. Collega DSM steeg bescheiden met vier dubbeltjes tot f 106,60.

Ondanks de sombere vooruitzichten over de ontwikkeling van de olieprijzen trok Koninklijke Olie f 1,40 aan tot f 204,10. Een Amerikaanse effectenbank had de winstverwachtingen voor de olie-multinationals naar boven bijgesteld.

Opmerkelijk was het herstel van Elsevier. De afgelopen dagen, maar ook nog gistermorgen stond Elsevier op verlies door winstnemingen. In de loop van de dag sloeg de stemming om en boekte Elsevier een winst van f 1,90 op f 182,20. VNU daarentegen verloor vijf dubbeltjes tot f 173,70.

KLM die moeilijkheden met de Tsjechische regering heeft gekregen over het aantal vluchten naar Praag, verloor twee dubbeltjes op f 40,50.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	70,40	71,50
ABN Amro A.in F.	91,10	91,10
ABN Amro L.Gr.F.	179,10	179,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	210,00	210,30
Aegon	105,10	105,50
Ahold	47,00	46,90
Akzo	186,00	188,00
Alrenta	271,90	272,90
Amev cert.	86,00	86,00
Bols Wes. c.	45,90	46,00
CSM cert.	73,70	73,70
Dordtsche Petr.	189,50	191,10
DSM	106,20	106,60
Elsevier	180,30	182,20
Fokker cert.	21,40	21,20
Gist-Broc. cert.	53,70	54,80
Heineken	216,20	215,40
Heineken Hold.	192,00	190,60
Hoogovens nrc	47,50	48,10
Hunter Douglas	82,50	84,50
ING c.	91,60	92,90
KLM	40,70	40,50
Kon. KNP BT	47,00	47,30
Kon. Olie	202,70	204,10
Nedlloyd	59,20	59,00
Océ-v.d.Gr.	67,80	68,50
Pakhoed cert.	52,80	53,30
Philips	39,70	40,00
Polygram	76,20	77,00
Postb.Beleggf.	66,80	67,00
RG Florente F.	132,10	132,20
Robeco	123,30	123,90
Rodamco	63,20	63,40
Rolinco	124,80	125,60
Rorento	98,30	98,60
Stork	43,10	43,30
Unilever cert.	225,10	225,00
Van Ommeren nrc	47,90	48,00
Ver.Bezit VNU	174,20	173,70
Wolters-Kluwer	122,50	122,70

Avondkoersen Amsterdam

Heineken 215,00 (215,40)
Int.Ned.Gr. 92,70 (92,80)
Kon.Olie 204,10 (204,10)
Philips 40,00 (40,00)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	59,90	59,90
ABN AmroHld.prf.c.	6,46	6,45
ABN Amro pref.	69,80	71,50
ACF-Holding c.	56,80	56,10
Ahrend Groep c.	132,50	133,00
Asd Options Tr.	11,30	11,30
Asd. Rubber	2,70	2,40
Ant. Verff.	380,00	395,00b
Atag Hold. cert	141,10	141,50
Athlon Groep	60,50	60,50
Athlon Groep nrc	59,00	59,00
Aut.Ind.R'dam	63,00	63,00
BAM Groep	116,50	117,00
Batenburg	136,00	136,00
Beers	120,00	121,50b
Begemann Groep	52,00	52,30
Belindo	317,00	320,00
Blydenst.-Will.	29,30	30,00
Boer De Winkelb.	72,00	72,00
Borsumy Wehry	135,00	134,90
Boskalis c	45,90	46,20
Braat Beheer	30,70	30,50
Breevast	9,50	9,50
Burgman-Heybroek	1500,00	1500,00
Calvé-Delft pref	890,00	890,00
Calvé-Delft cert	1460,00	1500,00
Cap Volmac	21,90	20,80
Cindu Intern.	101,00	97,00
Claimindo	317,00	317,00
Content Beheer	23,80	23,90
Credit LBN	44,70	43,50
Crown v.G. cert.	136,50	137,50
CSM	73,50	73,90
Delft Instrum.	23,10	23,00
Dorp-Groep	43,20	44,00
Dorp-Groep div'94	105,50	105,50
Draka Holding	36,40	36,20
Econosto	23,20	23,60f
EMBA	170,00a	150,00a
Eriks Holding	91,00	91,00
Flexovit Int.	58,50	59,00
Frans Maas cert.	48,80	48,80
Fugro McClelland	36,70	36,80
Gamma Holding	98,00	98,50
Gamma pref.	6,40	6,40
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	43,80	43,70
Geveke	26,50	26,50
Giessen-de N.	344,00	344,00
Goudsmit	29,00	30,00b
Grolsch cert.	43,40	43,50
GTI-Holding	167,00	162,00
Hagemeyer	123,00	124,00
HAL Trust B	17,90	18,00
HAL Trust Unit	18,00	18,00
HBG	265,00	270,00
Hes Beheer c	22,80	22,80
Heijmans	47,50	47,30
Hoek's Mach.	78,10	78,10
Holland Colours	58,80	58,90
Holl.Sea S.	0,30	0,27
Holl. Ind. Mij	54,00	55,00
Hoop Eff.bank	9,90	9,50
Hunter D.pref.	1,95	2,15
IHC Caland	38,50	38,90
Internat.Muell.	83,00	84,50
ING	8,19	8,19
Kas-Associatie	61,50	61,50
Kempen & Co	13,40	13,30
Klene Holding	89,20	87,20
Kondor Wessels	42,00	41,10
KBB	104,50	105,10
Kon. Sphinx	40,50	43,00
Koppelpoort	435,00	435,00
Krasnapolsky	158,00a	157,00e
Landré & Gl.	45,00	45,00
Macintosh	56,50	56,10
Maxwell Petr.	172,00	171,00
Moeara Enim	1630,00	1649,00
M.Enim OB-cert.	21550,00	21550,00
Moolen Holding	36,60	36,80
Mulder Boskoop	34,00	33,00
Multihouse	1,70	1,90
Naeff	415,00	415,00
NAGRON	80,00	80,50
Nat. Inv. Bank	101,10	101,10
NBM-Amstelland	14,60	14,50
NEDAP	58,80	59,20
Nedcon Groep	53,10	54,50
NKF Holding	175,00	176,00
Ned.Part.Mij	55,40	55,20
Ned.Springst.	5220,00	5220,00
Norit	19,00	19,00
Nutricia GB	132,50	131,10
Nutricia VB	132,50	131,50
Nijv.-Ten Cate	96,40	96,20
Océ vd Gr. d'94	–	67,00
OPG cert.	56,00	56,10
Orco Bank cert.	92,00	93,20
OTRA	270,00	265,00
Pirelli Tyre	14,40	14,50
Polynorm	140,00b	142,00
Porc. Fles	30,80	31,00
Randstad	58,50	58,50
Reesink	97,00	96,50
Rothmans Int.	4,81	5,10
Roto Smeets Boer	47,00	46,00
Samas Groep	49,50	50,50
Sarakreek	13,20	13,10
Schuitema	1670,00	1670,00
Schuttersveld	43,50	44,10
Smit Intern.	31,80	32,00
St.Bankiers c.	17,90	18,10b
Stad Rotterdam c	47,20	47,60
Telegraaf De	154,00	159,10
Textielgr.Twente	75,00	74,50
Tulip Computers	15,40	15,50
Tw.Kabel Holding	189,00	190,50
Ubbink	94,20	93,00
Union	42,00	41,50
Vereenigde Glas	503,00	503,00
Volker Stevin	76,00	76,00
Vredestein	15,60	15,80
Wegener	105,00	105,00
West Invest F.	9,80	10,10
West Inv.F. wb	76,50	63,00a
Wolters Kluwer	488,00	488,00
Wyers	24,50	23,60

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	102,80	103,20
ABN Amro Amer.F.	79,80	80,80
ABN Amro Eur. F.	92,40	93,20
ABN Amro Far EF.	77,90	79,00
ABN Amro Neth.F.	117,40	117,40
ABN Amro rent.div	161,00	161,10
Aegon Aandelenf.	49,60	50,50
Aegon Spaarplus	5,30	5,30
Aldollar BF $	32,40	32,30
Alg.Fondsenbez.	285,00	287,00
Alliance Fund	10,00	10,00
Amvabel	104,70	106,00
Asian Cap.F.$	68,30	68,90
Asian Tigers F.	132,50	134,30
Asian Select. F.	136,00	136,50
Austro Hung. F.	7,10	7,10
Bemco RentSel.	63,50	63,50
Bever Holding	4,00	4,00
CL Aandelenfonds	105,40	105,60
CLN Obl. Div. F.	123,40	123,50
CLN Obl.Waardef.	136,10	136,30
Delta Lloyd Inv.	36,00	36,10
DP America Gr.F.	36,50	36,50
EGF Investm.	161,50	163,00
EMF Rentefonds	88,10	88,10
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,20	19,20
Eng-Holl.Bel.Tl	10,60	10,60
Envir.Growth F.	45,20	45,90
Esmeralda part.	43,30	43,50
Eur.Ass. Trust	8,00	8,00
EMS Growth Fund	109,90	109,90
EMS Income Fund	106,30	106,30
EMS Offsh. Fund	111,70	111,70
EOE Index Fnd	448,00	445,00
Euro Growth Fund	61,40	62,30
Euro Spain Fund	7,90	7,70
Far East Sel.F.	91,20	93,50
Gim Global	67,60	68,00
Groeigarant	1,35	1,35
Holland Fund	90,00	90,40
Holl. Eur. Fund	64,60	65,00
Holl. Obl.Fonds	140,50	140,00
Holl. Pac. Fund	137,50	141,30
Holl. Sel.Fonds	101,90	101,90
Hooge Huys Hypf.	137,40	137,40
ING Bnk Dutch Fnd	63,40	63,70
ING Bnk Geldm.Fnd	59,15	59,17
ING Bnk Glob.Fund	56,50	56,80
ING Bnk Oblig.Fnd	39,80	40,00
ING Bnk Spaard.F.	102,14	102,17
ING Bnk Rentegr.F	140,00	140,40
ING Bnk Vastg.Fnd	25,60	26,00
Innovest	71,90	72,90
Interbonds	550,00	550,00
Intereffekt 500	29,80	30,00
Intereffekt wt	33,00	33,60
Investa part.	86,00	86,00
IS Himal.Fund $	17,00	16,70
Jade Fonds	231,60	233,80
Japan Fund	18,00	18,40
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	5400,00
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	7050,00
Korea Pac.Tr. $	11,00	11,60b
Leveraged Cap	66,20	66,40
Liquirent	53,30	53,30
Mal.Capital F.$	18,50	18,50
Mees Obl.Div.F.	133,40	134,00
Mexico Income F.	21,60	22,00
Mondibel	83,40	83,50
Nat.Res.Fund	80,00	81,20
New Asia Fund	11,40	11,10
Nomura Warr. F.	0,18	0,19a
Obam, Belegg.	348,00	351,00
OAMF Rentefonds	16,00f	15,95e
Orange Fund	26,20	26,20
Pac.Dimensions	151,00	155,00
Pac.Prop.Sec.F.	47,00	46,50
Pierson Rente	131,90	131,80
Postb.Aand.f.	61,90	62,10
Postb.Obl.f.	56,00	56,20
Postb.Verm.gr.f.	64,60	64,70
Rentalent Bel.	178,80	178,80
Rentotaal NV	41,50	41,60
RG America F.	145,00	145,90
RG Divirent F.	55,10	55,20
RG Europe F.	134,50	135,10
RG Nettorente F.	103,10	103,20
RG Pacific F.	142,40	144,50
RG SP Groen	65,50	65,60
RG SP Blauw	65,40	65,50
RG SP Geel	64,20	64,40
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,00	94,20b
Schrod.Int.Pr.F	30,30	30,30
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	196,40	196,50
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	220,00	220,00
Trans Eur.Fund	96,80	96,10
Transpac.F.	330,00	335,00
Uni-Invest	22,50	22,00
Unico Inv.Fund	80,80	80,80
Unifonds DM	35,00	35,00
Vaste Waard.Ned	60,00	60,00
VastNed	125,50	125,50
VIB NV	61,50	61,50
VSB Aand.Fonds	102,50	102,60
VSB Mix Fund	64,20	64,60
VSB Obl.Gr.f.	114,60	114,80
VSB Rente Fonds	116,10	116,30
WBO Intern.	79,80	80,80
Wereldhave NV	119,00	118,50
Yen Value Fund	83,60	85,00
ZOM Florida F.$	28,00	29,00
Zonnespectrum	9,60	9,55

Parallelmarkt

Alanheri	31,00	30,70e
ABF	124,30	124,30
ASN Aandelenf.	55,70	56,00
Austria Global	1175,00	1175,00
Besouw Hold.	27,00	27,50
Biogrond Belegg.	10,80	10,40
Comm.Argeus F.	95,60	95,60
Comm.Benacus F.	96,80	96,80
Comm.Cea F.	95,80	95,80
De Drie Electr.	13,50	14,00
Delta Ll.Dollarf.	68,60	69,00
Delta Lloyd ECU	65,10	65,30
Delta Lloyd Mix	76,00	76,30
Delta Lloyd Rent	67,80	68,00
DOCdata	3,85	3,90
E&L Belegg.1	94,20	94,10
E&L Belegg.2	92,40	92,40
E&L Belegg.3	115,10	115,10
E&L Belegg.4	92,40	92,50
E&L Kap.Rente F.	121,10	121,20
German City Est.	31,80	31,80
Gouda Vuurvast	62,50	62,50
Helvoet Holding	26,00	26,80
Inter/View Eur.	4,50	4,40
Management Share	1,00	1,00
Nedschroef Hdg	59,20	59,20
Neways	5,70	5,70
Ohra Aand.F.	69,20	69,50
Ohra Liq.GrF.	53,30	53,30
Ohra Obl.Df.	61,20	61,20
Ohra Obl.Grf	57,40	57,50
Ohra Onr.G.F.	70,30	70,80
Ohra Totaal F.	64,00	64,20
Pan Pac. Winkel	4,80	4,80
P & C Groep	111,00	108,20
Pie Medical	4,10	5,00e
Pitcher	47,50	48,10
Satcom Hold.	13,00	10,00
Simac Techniek	11,60	11,70e
Suez Gr.Fund	56,50	56,90
VHS Onr. Mij	3,80	3,90
Welna	44,80	44,80
Wereldhave	4,30	–
Wolff	46,00	46,00

Parallel top-15

Artu Biol.	4,20	4,40
Bergh. Pap.	46,20	46,20
Dico Intern.	75,00f	74,00
EHCO KLM	34,00	35,00
Free Record	25,50	25,50
Gelderse Pap.	54,70	55,00
Groenendijk	33,70	33,70
Grontmij	69,50	68,50
Kühne+Heitz	37,40	38,40
LCI Comput.Gr.	1,85	1,80
Melle, van nrc	70,10	69,50
Ordina Beheer	16,10	16,00b
Sligro Beheer	77,00	80,00
Vilenzo	38,50	38,50
Weweler	23,50	24,00

Wall Street

allied signal	80⅛	80
amer.brands	33¼	33½
amer.tel.tel	53¼	52½
amoco corp	53¼	53¼
asarco inc.	22⅝	22½
bethl. steel	19⅞	19⅞
boeing co	43⅛	43⅛
can.pacific	16	16¼
chevron	88	88⅛
chiquita	10⅝	10¾
chrysler	54⅛	53⅝
citicorp	37⅝	37⅛
cons.edison	33⅛	32⅞
digit.equipm.	34¼	34½
dupont nemours	49⅛	48¾
eastman kodak	56¼	56⅛
exxon corp	63⅝	63⅝
ford motor	64¾	64¾
gen. electric	106½	105⅝
gen. motors	56⅛	55⅝
goodyear	45⅝	45½
hewlett-pack.	78½	78½
int. bus.mach.	58⅛	57⅛
int. tel.tel.	92¼	91¾
klm airlines	21¼	21
mcdonnell	108	107⅞
merck co.	35⅛	34¾
mobil oil	79⅛	79½
penn central	32⅛	31¾
philips	29⅝	29¾
primerica	38⅞	37⅝
royal dutch	105¼	105¼
sears roebuck	53⅝	53¼
sfe-south.pac.	21⅛	21¾
texaco inc.	65	65
united techn.	61⅝	61¾
westinghouse	14⅛	14
whitman corp	16⅛	16

Advieskoersen

amerik.dollar	1,870	1,990
austr.dollar	1,24	1,36
belg.frank (100)	5,23	5,53
canad.dollar	1,380	1,500
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,30	113,30
engelse pond	2,73	2,98
finse mark (100)	31,95	34,45
franse frank (100)	31,30	34,05
griekse dr. (100)	0,68	0,86
hongkong dlr.(100)	21,75	25,75
ierse pond	2,58	2,81
ital.lire (10.000)	10,35	12,05
jap.yen (10.000)	168,00	174,00
noorse kroon (100)	24,25	26,75
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,90	1,17
spaanse pes. (100)	1,26	1,44
turkse lira (100)	0,0100	0,0170
zweedse kr. (100)	21,70	24,20
zwits.fr. (100)	129,00	133,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,93075-1,93325
antill.gulden	1,0750-1,1050
austr.dollar	1,3010-1,3110
belg.frank (100)	5,3775-5,3825
canad.dollar	1,44475-1,44725
deense kroon (100)	28,675-28,725
duitse mark (100)	111,8850-111,9350
engelse pond	2,8615-2,8665
franse frank (100)	32,925-32,975
griekse dr. (100)	0,7310-0,8310
hongk.dollar (100)	24,9550-25,2050
ierse pond	2,7310-2,7410
ital.lire (10.000)	11,315-11,365
jap.yen (10.000)	173,030-173,130
nwzeel.dollar	1,0710-1,0810
noorse kroon (100)	25,795-25,845
oostenr.sch. (100)	15,9100-15,9200
port. escudos (100)	1,0830-1,1350
spaanse pes. (100)	1,3550-1,3650
zweedse kr. (100)	23,235-23,285
zwits.frank (100)	131,545-131,595
e.c.u.	2,1635-2,1685

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	278,80	280,80
id excl.kon.olie	270,20	271,70
internationals	272,00	273,50
lokale ondernem.	288,80	290,70
id financieel	237,60	240,10
id niet-financ.	330,40	340,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	430,60	433,20
id excl.kon.olie	388,00	390,90
internationals	439,50	442,00
lokale ondernem.	417,70	420,50
id financieel	302,00	306,20
id niet-financ.	454,90	456,70

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	148,30	149,10
internation	139,50	140,60
lokaal	150,00	150,70
fin.instell	179,10	180,70
niet-financ	144,30	145,00
industrie	146,90	147,80
transp/opsl	117,60	117,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 24.000-24.600, vorige 23.400-24.000, bewerkt 26.200 laten, vorige 25.600 laten
Zilver onbewerkt 280-350, vorige 275-345, bewerkt 380 laten, vorige 380 laten.

Dow Jones

	3.775,88
industrie	- 18,65

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	jan	70,00	285	1,80	2,70
ah	c	jan	47,50	264	1,10	1,00
ah	p	jan	42,50	200	0,40a	0,30
ah	p	apr	47,50	617	2,50	2,30
akzo	c	jan	185,00	170	4,40	5,00
akzo	c	jan	190,00	314	2,00	3,00
bew	c	jan	42,50	311	3,80	4,00
bew	c	jan	47,50	406	0,70	0,70
bew	c	apr	42,50	180	4,80	5,20
bew	c	apr	45,00	194	3,00	3,30
d/fl	c	jan	185,00	415	7,00a	9,20
d/fl	c	jan	190,00	227	3,80	4,80
d/fl	c	jan	195,00	1049	0,90	1,00a
d/fl	c	feb	195,00	267	2,00	3,20
d/fl	c	mrt	200,00	201	1,70	2,10b
d/fl	c	jun	200,00	232	3,60	4,10
dsm	p	jan	100,00	227	0,80	0,00
eoe	c	jan	400,00	208	17,00	19,00a
eoe	c	jan	410,00	374	9,80	11,30a
eoe	c	jan	415,00	300	7,10	7,80
eoe	c	jan	420,00	322	5,00	5,80a
eoe	p	jan	400,00	161	2,50	2,00
eoe	p	jan	405,00	355	3,00	2,70
eoe	p	jan	410,00	219	5,10	4,00
eoe	p	jan	415,00	379	7,00	5,70b
eoe	p	jan	430,00	175	17,40	15,00
goud	c	feb	380,00	300	14,00b	18,00
goud	c	feb	400,00	202	5,30	7,50
goud	c	mei	390,00	209	16,00	20,50
hoog	c	jan	50,00	265	1,30a	1,10
ing	c	jan	90,00	266	2,70	3,70
ing	c	apr	80,00	163	13,10b	14,80
ing	c	apr	100,00	219	1,90	2,20
klm	c	apr	42,50	183	2,50	2,90
klm	p	jan	42,50	805	2,20a	2,50
olie	c	jan	200,00	403	5,80	6,00a
olie	c	jan	210,00	301	1,40	1,00
olie	c	apr	210,00	219	5,50	6,30
phil	c	jan	37,50	350	2,80	2,90
phil	c	jan	40,00	408	1,20	1,30
phil	c	jan	42,50	313	0,30a	0,40
phil	c	apr	32,50	949	8,00	8,20
phil	c	apr	40,00	750	2,80	2,90
phil	c	apr	42,50	242	1,80	1,80
phil	c	jul	40,00	329	3,70	3,90
phil	c	jul	42,50	296	2,00	3,00
phil	c	okt	45,00	223	2,50	2,70
phil	p	apr	37,50	530	1,40	1,20
sto	c	mei	40,00	200	5,40	5,40
x033	c	okt	–	321	5,45	5,81

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

VAD Verenigde autodealers

OOK VOOR:

1. Bovag-aankoop-garantie
2. Nationale Autopas voor km-garantie
3. Uw onderhoudbeurten
4. APK-keuringen (gratis bij grote beurt)
5. Schadetaxaties en vakkundige ondersteuning bij afwikkeling
6. Originele gegarandeerde onderdelen

VEDERS OCCASIONS

940 GL 2.3i sedan, groenmet., 69.500 km	01-1991
850 GLT 2.5i 20V sedan, rood, 35.000 km	03-1992
740 2.0i Estate groenmetallic	04-1992
240 GL 2.3 station donkerblauw, 150.000 km	1985
240 Polar 2.3i Estate, grijsmet., 5.800 km	06-1993
440 DL 1.8i getint glas, smokesilvermet.	06-1993
440 DL 1.7i, automaat, donkerroodmet.,	11-1991
440 GL 1.7 achterspoiler getint glas, rood	06-1989
440 GL 1.7, achterspoiler, donkergrijs, lm-velgen	08-1989
360 2.0 Injection 5-drs., getint glas, wit,	1987
340 special automaat, 5-drs., rood	04-1990
340 GL 1.4, 4-drs. „Blue-Line", antracietmetallic	05-1989

Wij hebben doorlopend een aantal 440 DL en 440 GL 1.8i in verschillende kleuren van 1 jaar jong op voorraad.

RECHTSTREEKSE VERKOOPINFO:

046-521111 D719

VOLVO VEDERS B.V.

INDUSTRIESTRAAT 3 - SITTARD - TEL. 046-510342

VOLTAWEG 17 - ECHT - TEL. 04754-87555

Directie en medewerkers danken u voor het genoten vertrouwen en wensen u een voorspoedig en gezond 1994

AUTO KÖNINGS B.V. SITTARD

Ford — Mgr. Vranckenstraat 20 (bij ijzeren brug)

046-516046

MAZDA DRIESSEN BEEK

Voor zekerheid en service zijn wij het juiste adres

- Nieuwe Mazda personenauto's met 3 jaar garantie op de lak en de techniek (max. 100.000 km) en 6 jaar op de carrosserie
- Perfecte occasions* met 1 jaar volledige garantie (* boven ƒ 10.000,-).

Bijvoorbeeld:

Mazda 121 1.3i GLX met achterspoil.,	3-'91	ƒ 18.950,-
Mazda 323 HB 1.6 GLX	1-'91	ƒ 23.500,-
Mazda 323 HB 1.5 LX	3-'89	ƒ 14.750,-
VW Golf 1.6 automaat	3-'91	ƒ 23.800,-

Maastrichterlaan 22, 6191 AD Beek (L.), 046-371920

AUTO KALLEN

Volvo 940 GL 2.0 **Turbo**, airco **leer**, zilvermet., **27.000 km**	09-'92
Volvo 740 GL 2.3i, antracietmet., trekhaak	11-'90
Volvo 740 2.0 **16V** wit, 74.000 km	7-'90
Volvo **480 ES**, lavendelmetallic, nieuwstaat	'91

JONGE VOLVO'S 440/460 met WEINIG KM'S in NIEUWSTAAT

Volvo 440 **automaat** Special, rood, stuurbekr., 19.000 km	11-'92
Volvo 460 GL inj., smoke zilver, 33.000 km	'92
Volvo 460 GL inj., wit en taupemet., weinig km's	'91
Volvo 440 GL smokezilver, weinig km's	'91
Volvo 440 wit, slechts 36.000 km	'91
Volvo 440 **GLT**, inj., wit, incl. alarm, 35.000 km	8-'90
Volvo 440 DL rood	'90
Volvo 360 GL inj. **sedan,** incl. trekhaak	10-'88
Volvo **360 GL** 2.0 inj., wit, diverse extra's, zeer mooi	11-'87
Volvo 340 blauw, goed onderhouden auto	'87
Ford Sierra 1.6 blauwmet., speciale uitvoering, lpg	'91
VW Golf Manhattan, grijsmetallic	'90
Peugeot 205 XL, antracietmetallic	'89
BMW 316 donkerblauw, mooie auto	10-'86
Opel Kadett 1.2 5-drs. uitvoering, wit	'86

Diverse Volvo's 340 1.4/1.7 sedan, 3- en 5-drs., in de prijsklasse ƒ 10.000,-.

Alle occasions incl. afleveringsbeurt, APK, Paspoort voor Zekerheid, Bovag-garantie (voor auto's vanaf ƒ 7.500,-). Inruil mogelijk.

Rijksweg-Zuid 320 D1861
GELEEN, tel. 046-742719

VOLVO

Crutzen Auto's

Nissan Primera 2.0i LX	1991	VW Jetta 1.6 4-drs.	1990
Nissan 100 NX SLX	1991	VW Golf diesel	1987
Nissan Bluebird 2.0 LX Wagon	1986	Ford Escort 5-drs. 1.6 CLX	1991
Nissan Sunny 1.4 LX, SLX	1991	Ford Fiësta	1989
Nissan Sunny 1.6i	1990, 1989	Volvo 360 2.0 GLi LPG	okt. 1989
Nissan Micra automaat, 18.000 km	1991	Volvo 440 DL	1989
Nissan Micra 1.2 LX	1990	Opel Kadett 1.6i 4-drs.	1988
Suzuki Swift 1.3 GL 4200 km	1992	Opel Kadett	1985, 1986
Suzuki Alto GL	1990	Opel Vectra 1.6i GL	1990
Honda Accord 2.0 EX	1988	Fiat Uno 45	1991
Mitsubishi Lancer 1.5 GLX	1988		
Peugeot 205 1.4	1989		
VW Golf 1.8i Madison	1990		

NISSAN — *Diverse goedkope inruilers* Stationsstraat 115, 6191 BC Beek, tel. 046-371727 — NISSAN D 205

Alfa Romeo Coumans

• Alfa 164 Twin Spark 2.0	groenmet	jan '90
• Alfa 164 Twin Spark 2.0	groenmet.	jan '90
• Alfa 75 Twin Spark 2.0	blauwmet.	sept. '90
• Alfa 75 Twin Spark 2.0	wit	juni '89
Alfa 75 1.8 IE LPG Indy	Alfarood	mrt '91
• Alfa 75 1.6 IE	blauwmet	sept. '90
Alfa 33 1.3 Nuova LPG	Alfarood	mrt '91
• Alfa 33 1.5 IE Nuova LM-wielen	groenmet	jan '91
• Alfa 33 1.3 Blue S	grijs	sept. 89
• Alfa 33 1.3 Junior	wit	apr 87
Alfa 33 1.5	grijs	okt. 83
Alfa Alfetta 2.0	grijsmet	okt '83

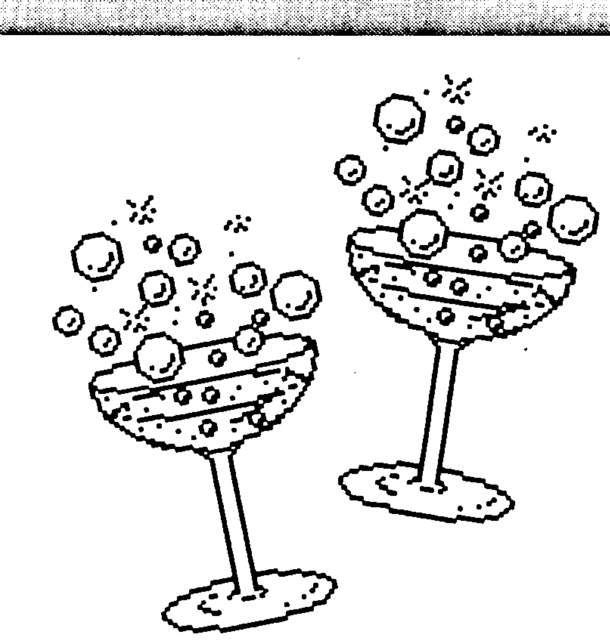
Van particulier 164 2.0 Tw. Sp. metaalgroen, km 96.950 ƒ 20.500,-

FIAT COUMANS

Fiat Croma 2.0 IE SX	grijsmet.	apr '87
• Fiat Tipo 1.7 D	grijsmet.	jan '89
• Fiat Uno turbo	rood	apr '91
Fiat Uno 75 SX IE	zwart	jan. '90
• Fiat Uno 45 S IE	blauw	apr '91
• Fiat Uno 70 IE	zwart	juni '90
Fiat Panda 1000 IE CL, 18.000 km	grijsmet.	apr '91
Fiat Panda 750 CL	grijsmet.	okt. '87
• Panda 100 IE CL	zwart	mei '90
Fiat 127	grijsmet.	apr '85
Mercedes 250 D	ivoorwit	jan '87
Ford Sierra 1.8 laser	zwart	febr. '87
• Mazda 121 1.3 16V cab.	rood	jan '92
• Opel Corsa hatchb. C1.4 NZ	rood	febr '91
Opel Kadett 1.3 S	rood	mei '85
Opel Kadett 1.3 HB	wit	juni '85
• VW Golf Manhattan 1.8 (part.)	grijsmet.	mei '85
Ford Escort 1.3 (part.)	b.rood	okt. '78

• **Alfa Prima garantie** 12 mnd. mogelijk tot 24 mnd. geldig tot en met december '93 D756

RIJKSWEG ZUID 310, GELEEN, TEL. 046-756222

Toyota Corolla 1300 Wagon, LPG-onderbouw	'89
Mitsubishi Tredia 1400 GLX, 60.000 km	'84
Mitsubishi Lancer 1800 Wagon	'89
Nissan Patrol 3.3 turbo diesel high roof LWB + extra's	'88
Nissan Sunny 1.6 SLX HB 1e eigenaar, z.g.a.n.	'90
Toyota Celica 1.6 ST coupé, nieuwstaat	'84
Mercedes 190 2.0 ps automaat, prachtauto	'84
Hyundai scoupé 1.5i, 16.000 km, sunroof, sportv. etc.	'92
Hyundai Pony 1.5 GLS, 45.000 km, 4-deurs	'89
VW Polo 1100, 3-deurs, zuinige auto + ruim	'86
Ford Escort 1300 HB, 5-deurs, schuifdak	'87
Ford Sierra 1.8 HB, 3-deurs	'85
Fiat Panda 45, 3-deurs, rood	'86

Keuze uit ± 15 Mazda-occasions D1752

HYUNDAI LEYMBORGH
Sittard/Limbricht, Bornerweg 2-8, tel. 046 - 515838

Direktie en personeel van Suzuki H.L.M. Sittard en Toyota Mengelers Sittard wensen u een gezond en voorspoedig 1994

Rijksweg Z 212. Tel. 046-521215

AUTOBEDRIJF JASPER B.V.

LEEUWEKEUR GEBRUIKTE AUTO'S

WINDRAAK 29, 6153 AC MUNSTERGELEEN, 046-521944
OFFICIAL PEUGEOT-DEALER

Peugeot 205 XS 1.4	'89-'91	BMW 316i	'85-'88-'90
Peugeot 205 XRD 1.8	'87-'89	Ford Sierra Turbo diesel 1.8	'90
Peugeot 205 Junior 1.1	'88	Ford Sierra Combi aut.	'90
Peugeot 205 Accent 1.1	'91	Ford Escort 1.4 Europe	'90
Peugeot 309 automaat 1.6	'91	Ford Escort autom.	'86
Peugeot 309 XLD 1.9	'91	Mazda 626 2.0	'88-'90
Peugeot 309 XR 1.3	'88	Mitsubishi Colt 1.3 EL	'92
Peugeot 305 S 1.6	'85	Mitsubishi Sapporro 2.4 aut.	'89
Peugeot 405 GLI 1.6	'89-'90-'91	Opel Kadett 1.3i	'89
Peugeot 405 GRi 1.9	'90	Renault 21 GTS	'91
Peugeot 605 SLi 2.0	'92	Seat Malaga 1.5 GLS	'91
Peugeot 605 SRi 2.0	'90-'93	VW Polo Avance	'88

D1386

Ford Vadah

Da's op en top service!

SITTARD WEERT GELEEN — Rijksweg-Zuid 90-100, Sittard, tel. 046-515200

Het vertrouwde gezicht van Ford voor Sittard, Geleen en omstreken! D2490

Ford Escort 1400 Bravo	1986 t/m 1990
Ford Escort 1800 CLX	1992
Ford Sierra 2.0i CLX 5-drs.	1990
Ford Sierra 2.0i CLX 4-drs.	1991
Ford Scorpio 2.0i GLX 5-drs.	1991
Ford Scorpio 2.4 GLX 4-drs.	1990
Ford Fiësta 1100 Cheers	1990
Opel Vectra 1.8i GL autom.	1991
Peugeot 405	1989
Nissan Bluebird 2.0i, 5-drs.	1990
Audi 80 1800 (LPG)	1989
Volvo 440 GLT	1989-1991

GÖTTGENS BEEK

OP = OP

Opruim-handelaarsprijzen ± 25 stuks o.a.:

Opel Omega 2.0i stationwagen	1990	van ƒ 30.950,-	voor ƒ 27.950,-
Opel Kadett 3-drs. 1.3	1988	van ƒ 11.950,-	voor ƒ 8.950,-
Opel Corsa 3-drs.	1988	van ƒ 12.950,-	voor ƒ 9.950,-
Opel Astra 3-drs. 1.4i	1993	van ƒ 32.000,-	voor ƒ 26.500,-
Opel Vectra 4-drs. 1.6i	1992	van ƒ 30.950,-	voor ƒ 24.950,-
Opel Kadett 3-drs.	1989	van ƒ 15.950,-	voor ƒ 12.750,-
Ford Escort 3-drs. 1.3	1987	van ƒ 11.950,-	voor ƒ 9.950,-
Lancia Dedra 1.6 4-drs.	1990	van ƒ 24.950,-	voor ƒ 22.450,-
Alfa Romeo 1.7 I.E.	1991	van ƒ 24.950,-	voor ƒ 21.450,-
Opel Kadett	1991	van ƒ 20.950,-	voor ƒ 17.900,-
Renault 21 Nevada TXE station	1990	van ƒ 23.950,-	voor ƒ 19.900,-
Volvo 340 DL	1988	van ƒ 10.950,-	voor ƒ 7.450,-

Eventuele garantie (tegen meerprijs) of inruil mogelijk

Weth. Sangersstraat 1 (bij Makado), Beek, tel. 046-375858 D2531

Ook in het nieuwe jaar, 't is heus, de VAD-dealer blijft de beste keus.

Een voorspoedig en gelukkig 1994

LOOP EENS BIJ ONS BINNEN

SELECTIE GEBRUIKT:

Enorme keuze in alle types Opel

Verder:

Austin Metro	'88
Ford Fiësta	'85 t/m '91
Ford Escort	'86 t/m '90
Ford Sierra 2.3 GL	'85
Nissan Sunny	'88
Peugeot 209	'88 + '91
Peugeot 505	'87
Renault R21	'86
Toyota Celica GT	'87
Toyota Starlet	'92
Toyota Starlet aut.	'91
Volvo 480 turbo	'90
VW Polo	'92

ZEKERHEID VOOR ALLES

- **Leasing op maat.**
- **Huurauto's** va. ƒ 50,21 p.d. excl. BTW, 200 km vrij.
- **Onderdelen + accessoires,** ook op zat. van 10.00-12.30 uur.
- **Service betaalbaar beter.**
- **Direct service** voor dringende reparaties.
- Ruime keuze in nieuw en gebruikt.
- Inruil en financiering mogelijk.

D2518

GÖTTGENS SITTARD Haspelsestraat 20, Tel 046-516565

NISSAN

GARAGE SCHOENMAKERS SITTARD B.V.
Limbrichterweg 78, Sittard, 046-512814

Nissan Vanette dubb.cab., 2.0 DSL, grijs kent.	14.900,-
Nissan 100 NX T-bar 2x, donk.grijs v.a.	28.750,-
Nissan Sunny 1.4 LX, 3-drs. grijsmet.	20.900,-
Nissan Sunny 1.4 LX, 5-drs.	23.900,-
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé rood	18.900,-
Nissan Bluebird 2.0 4-drs. LX, wit	12.900,-
Nissan Bluebird 2.0i SLX 5-drs., blauw 2x v.a.	18.900,-
Nissan Micra 1.0 Trend	8.950,-
Nissan Primera 2.0i SLX, 5-drs.	28.500,-
Nissan Primera 2.0 5-drs., lichtblauw	27.900,-
Nissan Primera 2.0 SLX, 4-drs. donk.grijs '93	38.900,-
Alfa Romeo 33 junior 5-drs., 48.000 km	15.900,-
Austin Metro 1.3 surf, rood, 08-'88	7.450,-
Ford Sierra 2.0 CL 4-drs., 120 PK	21.900,-
Ford Escort 1.6 GL, 5-drs.	2.950,-
Renault 5 GTD 1.7 diesel, rood	7.450,-
Renault 21 GTS 4-drs., 92.000 km	9.900,-
Opel Ascona 1.8 LS 4-drs. aut.	13.900,-
Opel Ascona 1.6 4-drs., beige	5.900,-
Volvo 340 aut., 1.4, 4-drs., wit	11.900,-
Volvo 340 1.7 GL, 3-drs, rood	8.900,-
Volvo 360 GLT, 2.0 inj., 5-drs.	12.900,-
Volvo 360 5-drs., GLT, 75.000 km	12.900,-
Volvo 460 GLi 102 pk blauw	23.900,-
Volkswagen Golf 1.3i 5-drs., 44.000 km	18.900,-
Volkswagen Golf 1.6 CL 3-drs., 2 stuks v.a.	10.900,-
Seat Malaga 1.2 4-drs., wit	7.400,-

TERREINAUTO'S

Toyota Hi-Lux 2.4 DSL, 5-pers., open laadbak, 4x4	29.900,-
Jeep Wrangler Laredo 4.0, 6 cyl. benzine, 45.000 km, rood	33.900,-

Diverse GOEDKOPE INRUILERS, 7 stuks

Eigen financiering en inruil. Bovag-garantie tot 1 jaar
Donderdag koopavond D2156

JAGUAR

Regionaal Jaguar Centrum D811

J.W. Demandt-Wagemans b.v.

Jaguar XJRS 6.0 ltr.	1991 black
Daimler Double Six	1988 silver birch
Jaguar XJ6 3.6	1987 dorchester grey
Alfa 64 Twin Spark LPG	1990 donkerblauw
Renault 25 V6 inj. LPG	1989 wit

Erkend airconditioning-vulstation voor alle automobielen

Rijksweg Zuid 216, Sittard, tel. 046-520840

FIAT -DEALER VAASSEN & Zn

Houterend 52, Stein, tel. 046-334683

Panda 1000 CLX	'92	Tipo 1.4 I.E. base	'89
Panda 1000 CL	'90	Tipo 1.4 I.E. base	'92
Panda 750 CL	'89	Regata 85 S 1600	'87
Panda Skyline	'92	Tempra 1.6 S	'93
Uno 45 S 3-drs. 1000	'91	Tempra 1.6 SX	'91
Uno 45 Jolly 3-drs.	'88	Opel Kadett 1.3 aut.	'85
Uno 45 S 3-drs. 1000	'88	Opel Kadett 1.3	'88
Ritmo 60 5-drs. 1100	'86	Peugeot 309 1.4 XL	'89
Tipo DGT	'89	Alfa 33 1.5	'87
		Renault Clio 1.2	'91

UW APK-KEURINGSSTATION
TEVENS HET ADRES VOOR ELKE REPARATIE EN ALLE ONDERHOUDSBEURTEN D3231

Auto Vencken B.V.

„Occasioncentrum"
Prins Mauritslaan 171
6191 EE Beek
tel. 046-372882

„Occasionkelder"
Leyenbroekerweg 27
6132 CA Sittard
tel. 046-515777

Vencken Beek

VW Passat sedan CL 90 pk div. uitv. + kleur	1988 t/m 1991
Audi 80 2.0 zilver	1992
Audi 100 CC 2.0 E, groenmet.	1988
Audi 100 CC 2.3 beigemet.	1989
Audi 80 1.8 S wit	1989
VW Golf 1.8 CL 2x	1992
VW Golf GTi 16V, blauwmet.	1990
VW Golf 1.8 grijsmet.	1990
Alfa 33 1.3 zilvermet.	1991
BMW 316 wit	1989
Fiat Uno 45 blauwmet.	1990
Fiat Uno 45 SIE, wit	1991
Fiat Panda 1000 iE, zwart	1990
Ford Scorpio 2.4 6-cil., aut., groenmet.	1992
Honda Civic 1.5 DXi, blauwmet.	1992
Honda Accord 2.0, 4-drs., grijs	1992
Renault 11 TL, rood	1988
Renault 19 TR 5-drs., grijs	1992
Renault 21 GTS grijsmet.	1987
Mazda 626 sedan goudmet.	1990
Nissan Sunny 1.4 LX zwart	1992
Peugeot 405 GRD, zwartmet. "diesel"	1990
Suzuki Swift 5-drs., grijs	1989
Toyota Corolla 1.6 XL grijsmet.	1988
Peugeot 405 GLi grijs	1990

Vencken Sittard

Polo Fox 1300 cc, grijsmet.	1989
Golf CL 1600, 3-drs., blauwmet.	1990
Golf CL 1300, 3-drs., zilver	1991
Golf CL 1600, 3-drs., wit	1987
Golf GL 1800 cc 75 pk, wit	1992
Golf Sport 1600, groenmet.	1987
Golf Manh. 1300 cc, wit	1989
Golf Madison 1600 cc, wit	1990
Golf Pasadena diesel, grijsmet.	1991
Passat 5-drs., 1600, zilver	1987
Passat CL 1600 cc, blauwmet.	1989
Passat 1.8S 90 pk, zwartmet.	1992
Jetta CL 1300, 2-drs., blauwmet.	1987
Alfa 33 1.5 IE zwart	1991
Audi 80 1.8 90 pk, roodmet.	1990
Audi 80 1.8 S, blauwmet.	1990
Audi 80 1.8 S wit	1989
Mazda 323 1.3 LX, grijsmet.	1988
Nissan Sunny 1600 cc 4-drs., zilvermet.	1985
Ford Escort 1.1 CL, 3-drs., wit	1987
Opel Kadett Club 1200 cc, rood	1988
Subaru Justy 1.2 GL, 5-drs., wit	1990
Volvo 440 GL 1.8, grijsmet.	1989
Volvo 340 DL automaat, grijsmet.	1987
Volvo 440 GL blauwmet.	1992

D1289

DEMO
VW Polo coupé Prego 1.3 groenmet., 9.000 km mei 1993

OFFICIAL DEALER

Jos Bogman Ford

De service is spreekwoordelijk!
Tevens uw adres voor autoverhuur (ook personen-, bestel- en verhuistransit) en carrosseriewerkzaamheden!

Automaten:

Ford Sierra 2.0i Sedan	1993

Diesels:

Peugeot 205 XLD	1987
Ford Sierra 2.3 CL	1987
Ford Sierra 2.3 Kombi	1988/89/90

Benzineauto's:

Ford Escort 1.4 CL Kombi	1990
Ford Sierra 2.0i CL Kombi	1989
Ford Escort Clipper	1991/1992
Citroën AX 1.1 TE	1990
Honda Civic 1.5	1991
Hyundai Pony 1.5	1991
Mazda 626 GLX	1987
Nissan Primera 2.0i	1991
Opel Kadett 1.3 N	1986/89
Peugeot 309 GL	1987
Renault Clio	1991
Volvo 245 combi	1992
Ford Fiesta 1.1 CL	1989/91
Ford Fiesta 1.4 S	1989
Ford Escort 1.4i CL	1990/91
Ford Escort 1.6 CLX	1991/92
Ford Orion 1.6 CLX	1991
Ford Sierra 1.6 Azur	1991
Ford Sierra 2.0 CL	1987/88/90
Ford Scorpio 2.4i	1990

Weth. Sangersstr. 7, (bij Makado) Beek
tel. 046-376543, fax 046-377547

Overheid komt rijders op LPG enigszins tegemoet

Autorijden fors duurder

t kabinet wil begin 1994 een aantal maatregelen nemen de automobiliteit wederom fors duurder maakt, maar arbij het autogas enigszins wordt ontzien. Een reeks jaren is het autoverkeer geconfronteerd met een voortrende lastenverzwaring met als motief het autogebruik willen terugdringen. Overigens gingen tegelijkertijd de izen voor het openbaar vervoer drastisch omhoog. Hoe ook zij, het beeld van het algehele personenvervoer in derland veranderde niet door dit beleid. De auto bleef belangrijkste vervoerder. Reden voor het kabinet om gend jaar de accijnzen en de motorrijtuigenbelasting ar weer eens stevig te verhogen.

regering is het volgende van er 1 januari 1994 wordt de acs op benzine met 12,9 cent en diesel 9,4 cent per liter verogd, inclusief btw.

er 16 januari 1994 gaat de toe- op de motorrijtuigenbelas- voor diesel met 40 gulden hoog in de gewichtsklasse 1000 kilo.

er 16 januari 1994 komt er accijns op autogas van vijf per liter, inclusief btw. Ge- dig wordt de toeslag op de orrijtuigenbelasting voor gas op jaarbasis met 96 gul- verlaagd in de gewichtsklas- an 1000 kilo.

er de grens

n veel Nederlanders nu soms, n de grens over om in Duits- of België goedkoop te tan- ook daar stijgen de brand- prijzen. Duitsland komt met accijnsverhoging van omge- nd 18 cent per liter voor zine en 8 cent per liter voor el, waardoor de prijzen voor zine en diesel (inclusief) respectievelijk 174,4 cent 28,6 cent gaan bedragen.

België zijn de prijzen per 1 mber al omhoog gegaan met usief BTW) 6,4 cent voor zine en 0,5 cent voor diesel. liter benzine kost bij de Zuien nu 159,2 cent en een diesel 129,9 cent. totale opbrengst van dstofaccijnzen in Nederland oor 1994 zo'n 8,4 miljard gul- Dit geld komt terecht in de mene middelen van de over- waaruit allerlei uitgaven den gefinancierd. Volgend gaat tien procent naar de in- uctuur.

edkeuring

igens moeten de kabinets- tellen nog door de Eerste er worden goedgekeurd. De gasbranche is blij, dat de heid het autogas iets aan- elijker wil maken. In het nte verleden is deze brand- niet gevrijwaard gebleven de heffingsdrift van de over- De gevolgen waren voor de fstak desastreus. En dat il er inmiddels buitenge- milieuvriendelijke auto- ystemen, overigens met mil- nsubsidies van het Rijk, n ontwikkeld. In het kort het erop neer dat door de kanten van autogasinstalla- elektronisch geregelde in- systemen werden gefabri- d die samen met de katalysa- n lambdasonde voor een schone verbranding zorg-

ieuwinst

milieuwinst hiervan zou zó groot kunnen zijn, dat de doelstellingen van het Nationaal Milieubeleidsplan Plus gehaald zouden worden als een derde van het autopark op autogas zou gaan rijden. Dat was een van de conclusies van de TNO-rapport, waarvoor de ministeries van VROM en Verkeer opdracht hadden gegeven.

Maar de nieuwe autogasinstallaties zijn niet alleen een stuk schoner, maar ook een stuk duurder. Voeg daarbij een enorme LPG-toeslag op de motorrijtuigenbelasting en het Nederlandse volk tankt weer gewoon benzine. En dat is dan ook op grote schaal gebeurd.
Nu lijkt het tij gekeerd. De overheid is de autogasbranche een stapje tegemoet gekomen, nadat door de branche flink gelobbied is.

Omslagpunt

Uit een overzicht van de autogasbranche blijkt dat door de nieuwe kabinetsplannen het zogenoemde omslagpunt (de kilometrage waarop autogas aantrekkelijker wordt) met 2000 kilometer daalt. Dat betekent dat een auto met een gewicht van 1000 kilo op gas nu een omslagpunt krijgt van 21.500 kilometer (was 23.800). De autogasbranche had graag gezien dat het omslagpunt op 20.000 kilometer was gebracht.

H.J. van Balen van Elpee Gas bv in Bunschoten: „We hebben de helft gekregen van wat we gevraagd hebben. Het doet ons plezier dat er naar ons geluisterd is. De overheid heeft een positieve bijdrage willen leveren aan het milieu. Dat is al heel wat. Het dilemma van de overheid is dat men wel wat aan het milieu wil doen, maar dat het geen geld mag kosten. Maar we zijn gelukkig uit de neergaande spiraal. Het schone autogas heeft weer een kans gekregen."

'Geraffineerd sportief'

● *De Jaguar XJ6 3.2S is een sportieve limousine, waarmee Jaguar mikt op een jeugdig doch welgesteld publiek.* Foto: GPD

Nieuwe Jaguar bijzonder model

DOOR NOL VAN BENNEKOM

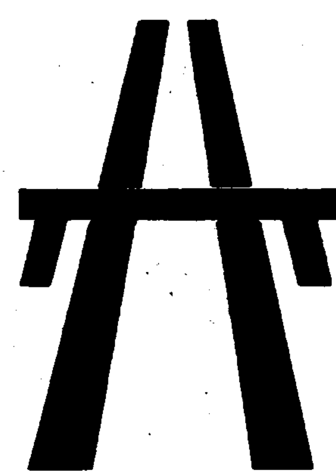
Ze staan inmiddels bij de dertien Regionale Jaguar Centra, zoals het dealernet van Jaguar Nederland in Houten wordt genoemd. Het gaat om een bijzondere, nieuwe uitvoering van de Jaguar XJ6, die volledig XJ6 3.2S heet en die is voorzien van een straffer onderstel. Inwendig valt de speciale leren bekleding op met de contrasterende stiksels en verder de bijpassend getinte esdoorn panelen.

Tegelijk met de komst van dit sportieve model werd ook de stamvader van alle Jaguars opnieuw in het zonnetje gezet. Dat gebeurde op de Scottish Motor Show, waar de eerste Jaguarauto, de Swallow uit 1928, naar binnen werd gereden. Daarmee werd de symboliek een handje geholpen. De historici onder de lezers weten ongetwijfeld dat de Swallow werd ontworpen en gebouwd door de oprichter van Jaguar, sir William Lyons. Tevoren had de heer Lyons zich beziggehouden met het bouwen van zijspannen voor motorfietsen.

De Swallow was gebaseerd op de toenmalige Austin Seven. Jaren geleden werd de oudste Swallow in deplorabele staat teruggevonden en onmiddellijk aangekocht door de Jaguar Daimler Heritage Trust. De restauratie heeft nog veel voeten in de aarde gehad. Het wagentje was verre van compleet, maar na een artikel in de Daily Telegraph kwamen uit tal van hoeken en gaten in Groot-Brittannië nog onderdelen te voorschijn, inclusief de unieke radiateur-mascotte.

Op de Scottish Motor Show was de Swallow voor het eerst in volle glorie te zien, naast de jongste loot aan de stam, de XJ6 3.2S.

Jaguar noemt deze versie 'geraffineerd sportief'. Grille, koplamplampranden, voorspoiler en buitenspiegels zijn uitgevoerd in de kleur van de auto. De zijruiten zijn voorzien van een matzwarte omlijsting en tussen de achterlichten is een in kleur afgestemd paneel gemonteerd met een klein 3.2S logo. Mistlampen bevinden zich in de voorspoiler. Het onderstel is aangepast aan sportief rijgedrag. Dat betekent andere veren en een zwaardere stabilisatorstang. Standaard heeft de 3.2S een automatische versnellingsbak die dank zij de zogenoemde J-gate bedieningshendel ook handmatig kan worden bediend.
Eveneens standaard zijn twee airbags, een hoogwaardige audio-installatie met acht speakers, een uitgebreide boordcomputer, leeslampen achterin en tal van comfort-verhogende elektrisch bedienbare voorzieningen.
De consumentenprijs bedraagt 145.000 gulden.

Spatbord

Veilig Verkeer Nederland (VVN) maakt zich zorgen over de veiligheid van de fietsers. Het witte achterspatbord zal binnenkort niet langer verplicht zijn en de fiets hoeft overdag ook niet meer te worden voorzien van verlichting. „De onveiligheid zal toenemen. De reflector, het witte achterspatbord en het licht op de fiets zorgen er juist voor dat de wielrijder wordt gezien," zegt Bert Woudenberg van Veilig Verkeer Nederland.
In de nieuwe Wegenverkeerswet die op 1 januari 1995 van kracht wordt, is een aantal veiligheidseisen geschrapt. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat vindt dat de verplichte reflector de fietser overdag voldoende veiligheid verschaft. Verlichting is alleen verplicht indien de fiets 's avonds wordt gebruikt.

Veilig Verkeer Nederland zal blijven hameren op het witte achterspatbord en de verlichting. „Bij veel geïmporteerde fietsen ontbreekt het witte achterspatbord. We vinden dat mensen dan maar zelf het spatbord moeten verven." In de nieuwe wetgeving verdwijnt ook het verplichte keurmerk voor pedalen. Daarmee heeft Veilig Verkeer Nederland geen moeite. „Wij vertrouwen erop dat de industrie goed materiaal zal blijven leveren," reageert Woudenberg.
Nederland is het dichtst bevolkte fietsland in Europa. Naar schatting zijn er 8 tot 9 miljoen fietsers.

In 1992 kwamen 251 fietsers in het verkeer om en raakten 2697 personen gewond. Het jaar daarvoor lagen die aantallen op respectievelijk 238 en 2878. De lichte daling van het aantal gewonde slachtoffers in 1992 betekent volgens VVN niet dat het verkeer veiliger is geworden. Uit onderzoeken van de vereniging blijkt dat vooral ouderen en kinderen zich steeds vaker onveilig voelen in het verkeer.

Opel Tigra

Opel toonde in september op de Internationale Auto Ausstellung in Frankfurt (IAA) het aparte studiemodel van de Corsa onder de naam Tigra. De kleine compacte coupé blijkt aan te slaan en komt al over een jaar in de verkoop. Het attractief ogende 2+2 model gaat het als de recent gelanceerde Coupé Fiat de strijd aan met de succesvolle Japanse auto's in deze klasse.

Meest markant detail van deze compacte 2+2 coupé is de rondlopende achterruit met knik naar voren. Een apart spoilertje op de kofferklep zorgt met de bijzonder gevormde bumpers dat er een goede stroomlijn onstaat.
In de Tigra staat een 1.6ltr/190 pk sterke motor. Deze Ecotec versie heeft een top van 200 km/u en een gemiddeld verbruik van 1:15. Standaard twee airbags, een airco en een neerklapbare bankleuning. Reken op een prijs van ruim 55 mille.

● *De Tigra komt eind '94 uit de Spaanse fabriek waar Opel ook de Corsa's produceert.* Foto: GPD

● *De pick-up versie van de Fiat Fiorino.* Foto: GPD

Bestelauto Fiat ingrijpend vernieuwd

Fiorino langer en veelzijdiger

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Fiat verwacht na een periode van 'economische instabiliteit' op de bedrijfsautomarkt in 1994 een opleving van de vraag. Met dat vooruitzicht heeft de fabrikant de kleine bestelwagen Fiorino stevig onderhanden genomen om hem vooral geschikt te maken voor een zo breed mogelijk takenpakket. De eerste Fiorino ontstond in 1978 en werd gebouwd op basis van de Fiat 127. Dit autootje heeft het tamelijk lang uitgehouden. In 1988 pas kwam de Fiorino op basis van de Fiat Uno. Thans is de nieuwe Fiorino gelanceerd, nog steeds op basis van de Uno, maar een stuk groter dan zijn voorganger.

Grootste pluspunt is de verlengde vlakke bodemplaat, die er 21 centimeter in de lengte bijkreeg. Gevoegd bij de verlengde wielbasis en de nieuwe achterwielophanging steeg daardoor het laadvolume met 20 procent tot 3,2 kubieke meter. In feite is daardoor volgens Fiat een 'minivrachtwagen' ontstaan. In vergelijking met de gangbare kubusachtige laadboxen op dit soort kleine bestelwagens heeft de Fiorino nu een langwerpige vorm, die hem geschikt maakt voor tal van vervoerstaken. Door de nieuwe ophanging achter is de breedte tussen de wielkasten nu 109 centimeter, wat een toename betekent van liefst 16 centimeter.

Doordat zowel de wielbasis als de bodemplaat werden verlengd ontstond een betere verdeling van het beladingsgewicht. Dat zorgt voor een betere stabiliteit bij hogere snelheden.

Het nuttig laadvermogen steeg van 470 naar 550 kilo, exclusief het gewicht van de bestuurder. De Fiorino kan op bestelling worden voorzien van een extra luik in het achterste deel van het dak, zodat lange uitstekende voorwerpen ook kunnen worden meegenomen.

De nieuwe Fiorino wordt leverbaar met een benzinemotor van 1581 cc en een diesel van 1697 cc. Beide motoren voldoen aan de milieu-eisen die in de EG in oktober 1994 voor bedrijfswagens gaan gelden.
Ook als pick-up komt de Fiorino op de markt. Dit type kan exclusief de bestuurder 580 kilo laadgewicht meenemen. Er zijn tal van bijzondere uitvoeringen te koop, zoals een pick-up met vriesruimte, een versie voor gehandicaptenvervoer en een Fiorino met een roldeur opzij.

Conclusie afgeleid na onderzoek van ruim 100 automerken

Autokosten vorig jaar minder snel gestegen

Een auto hebben en erin rijden wordt steeds duurder, maar uit het jaarlijks onderzoek van de Consumentenbond blijkt dat de autokosten vorig jaar minder snel zijn gestegen dan voorgaande jaren. Tussen 1989 en 1992 stegen de kosten nog met 4 tot 6,2 procent per jaar, over 1992 noteert de bond een kostenstijging van 3,7 procent, de geringste verhoging sinds 1989.
Over vijf jaar gerekend kostte een auto in 1992 gemiddeld nog 800 gulden per maand, vorig jaar werd dat ruim ƒ 830. Dat schrijft de bond in de januari-editie van de Consumentengids.

De autokosten stegen in 1992 iets sneller dan het algemeen prijspeil (2,5 procent), maar langzamer dan de tarieven van het openbaar vervoer. Zo werd de OVJ-kaart voor trein, bus en metro in dezelfde periode maar liefst negen procent duurder.

De stijging van de autokosten is vooral te wijten aan het zogenaamde 'kwartje van Kok' dat brandstof per 1 juli 1991 in één klap duurder maakte. Door de aangekondigde accijnsverhogingen per 1 januari 1994 van 12,9 cent per liter benzine, 9,4 cent voor diesel en 5 cent voor autogas zouden de autokosten verder kunnen stijgen, maar vanzelfsprekend is dat niet. De prijs die bij de pomp betaald wordt is namelijk afhankelijk van een groot tal andere factoren, zoals bijvoorbeeld de olieprijs, de koers van de dollar en de marge die de pomphouder rekent. De accijnsverhoging van Kok is voor een belangrijk deel gecompenseerd door verlaging van andere kosten. Hierdoor – en door een verbeterd rendement en een grotere betrouwbaarheid van de auto's – zijn de variabele kosten voor brandstof, onderhoud en reparatie over een periode van 10 jaar betrekkelijk laag gebleven.
Dat strookt niet met het streven van de overheid om door verhoging van de variabele kosten het gebruik van de auto af te remmen. Overigens zijn die variabele kosten afgeleid van opgaven, gedaan door een panel van 7.000 automobilisten die deze kosten voor de Consumentenbond bijhouden. De bond is bij accijnsverhogingen een voorstander van het verlagen van de motorrijtuigenbelasting.
Behalve de benzineprijs is ook de prijs van nieuwe auto's omhooggegaan. Met als gevolg dat het bedrag dat maandelijks opzij moet worden gelegd als reserve voor de nieuwe auto hoger wordt. Dit bedrag, de afschrijving, vormt bij de meeste auto's de grootste kostenpost. Daarnaast zijn de premies voor een WA- en cascoverzekering met gemiddeld 10 procent gestegen.
Met slechts ƒ 564 per maand is de Suzuki Alto GA de goedkoopste auto. Hij is niet alleen zuinig in het gebruik, maar de maandelijkse afschrijving is ook erg laag. De duurste auto uit het onderzoek, de Saab 900 2,0 inj., kost de consument per maand gemiddeld 1566 gulden. Het gaat hier om gemiddelde bedragen berekend over een gebruiksperiode van 2,5 jaar van ruim 100 autotypen.
Van belang is verder de waardevermindering van de auto. Gemiddeld is een auto na 2,5 jaar nog 57 procent van zijn nieuwprijs waard, maar ook hier doen zich grote verschillen voor.

Bliksembezoek Nissan S-Cargo

De Nissan S-Cargo, één van de opvallendste bestelwagens die ooit zijn gebouwd, is even in Nederland. De slechts in beperkte oplage en louter voor de Japanse markt gebouwd auto is één van de publiekstrekkers op de tentoonstelling 'De compacte Auto - Geschiedenis met Toekomst', die nog tot en met zondag 13 februari 1994 te zien is in de Kunsthal te Rotterdam. Nissan bracht de qua vormgeving opvallende S-Cargo in januari 1989 op de Japanse markt met de restrictie, dat de auto slechts gedurende twee jaar zou worden gebouwd, met een maximaal aantal van 20.000 stuks.
De S-Cargo staat op het onderstel van de vorige Sunny-generatie en heeft een schone 1.5 liter motor van 73 pk/54 kW.

choonmaken van fiets lastige klus

fiets poetsen kan ieder- zegt de stichting Fiets in uitnodigende oproep voor interfijd. Dat kan wel zijn, de realiteit is dat vrijwel en er een grondige hekel heeft. Een fiets schoonma- is een lastig karwei, omdat vuilste plekjes onbereik- blijven en de poetser zelf de modder- en vetvlek- komt.

ndien is het uiterst on- baar werk. Na een regen- t de zaak weer onder de der en toont een onbe- nde ketting roestig. Niet onmaken kan natuurlijk Voor de fiets met hand- en en versnelling is dat e. Er hoopt zich een dik- odderkoek op onder aan ame, kabels van remmen rsnelling doen hun werk s slechter en de geroeste ng kan door gebrek aan ng zomaar opeens de geven.

uitstekende handleiding choonmaken en repareren t boek 'Fietsverzorging' Hans Goes, te bestellen 30 gulden over te maken ostgiro 234567 ten name tichting Fiets te Amster-

Een oud pand aan een Leidse gracht. Graffiti op de muur en gele verf op de stoep. Restjes non-verbale kritiek. Op de deur nog steeds een extra zwaar slot. 'Bewindspersonen worden goed beveiligd.' In de hoge rommelige woonkamer ligt kat Bas (21) voor de kachel. Op de tafel stapels papieren, uitnodigingen, inleidingen en het te dure afscheidscadeautje van de collega's van Sociale Zaken, een tekstverwerkertje. De stille wereld van spraakwaterval – 'noem me in godsnaam niet voortdurend de oud-staatssecretaris' – Elske ter Veld.

Onthechte workaholic zoekt nieuw houvast

Meisje onder de meisjes en jongens

DOOR ANS BOUWMANS

Het postuur is uitgedijd. Het grijze haar donkerblond gespoeld. Maar ergens is ze nog steeds die slanke twintiger met zwart sliertjeshaar en een minijurk, bevlogen en vechtlustig. Het meisjesachtige is gebleven. De idealen zijn nog niet vervlogen, net zomin als haar terriërachtige koppigheid. Ook al is haar politieke loopbaan geëindigd in 'ontslag op staande voet' en haar imago als sociale beschermengel flink gedeukt.

Elske ter Veld. Negenenveertig jaar oud en midden in een rouwproces. Onthecht door het afscheid van een dierbaar werkveld. Werkloos, maar wel druk bezig. Noemt zichzelf workaholic. Bewust kinderloos. Al sinds vele jaren samenwonend met vriend en kat. „De vriend langer dan de kat."

Hij werkt bij een actualiteitenprogramma, zij zat in de politiek. Dat deel van hun leven hielden en houden ze strikt gescheiden. Praten doet Elske vooral over werk, ook al 'is het privéleven net zo belangrijk.'

„Ik mag wel in de openbaarheid, maar dat hoeft niet zo breed." De verhouding is er een van samen zijn, maar wel onafhankelijk blijven. Samen reizen, cryptogrammen maken of tot diep in de nacht filosoferen. „We kunnen zes weken zeilen, zonder dat we iemand tegenkomen behalve onszelf. Daarna kunnen we zes maanden werken, en elkaar amper zien."

Alleen

– U bent nu veel alleen. Ook eenzaam?

„Ik mis het departement, net zoals iemand die pas van school is die hele omgeving mist." Werken met andere mensen – „wat vast heel moeilijk is als je ook nog koppig bent en zo" – is belangrijk, vindt Ter Veld. „Ik mis collega's. Ik kan nu niet tegen iemand zeggen, kijk er eens naar, wat vind jij er van. Ik moet het op de computer laten staan, en er de volgende dag nog eens naar kijken. Het heeft ook voordelen. Ik hoef niet meer te denken, is de minister het er mee eens. Vindt de fractie het ook. Ik kan nu zeggen wat ik wil, ook al heeft het minder invloed."

Werkloos zijn betekent voor Elske hard werken om de tijd te verdrijven. „In het begin heb je iets van, wat doen mensen als ze vrij hebben. Je schijnt te kunnen winkelen. Maar dat doe ik vlug tussen de bedrijven door. Ik moet werken. Het is een soort angst voor ledigheid. Dat zit er in gestampt." Dus zit ze hele of halve dagen in haar huiskamer te tikken op d'r computertje. Ze schrijft een rubriek in het Algemeen Dagblad, houdt inleidingen en geeft les aan de hogeschool in Culemborg.

Maar er is nu ook tijd voor de leeszaal, een vergeten boek van Dürrenmatt, een lunch met een vriendin, een wandeling door Amsterdam. Ze is weer eens in de week gaan bridgen met een vriendin, tot inspiratie van de roddelbladen. „Elske 'komt uit the closet'. Wat een waanzin." Ze is gedreven in haar werk, maar kan zich daarnaast 'extreem ontspannen'. Op het voetbalveld, in het café, maar ook gewoon als het werk is afgelopen.

Jolig

Ze is het type 'vat vol tegenstrijdigheden'. Elske lacht, Elske huilt. Ze is druk, serieus, ongeduldig, terughoudend en uitbundig. Met af en toe de joligheid van een Joop ter Heul. Als ze je belt, is het van 'hoi met Elske'. De poezentrui is een favoriet kledingstuk. Afspraken worden genoteerd in een Snoopy-agenda of misschien eentje van Winnie the Pooh. Als ze café-restaurant In den Leidschen Salon, waar we elkaar voor het eerst ontmoetten, betreedt graait ze meteen in het rek met gratis kaarten. Die gaan allemaal op de post, haar manier om contact te houden met mensen. Nichtjes worden bediend met fantasierijke briefjes, tekeningetjes en kaartjes die ze uit haar gloednieuwe computertje tovert. Zo is ze gewoon. Meisje onder de meisjes en jongens.

● *Elske ter Veld*

Gevormd door haar verleden, de rodekousenkerk thuis, de sociale academie, het buurthuiswerk. „Mensen zijn als een knoflookbol. Een boel kerntjes en een boel schilletjes. Je moet ze lekker vinden anders lust je ze niet." Op de sociale academie had ze haar blik vooral gericht op het buitenland. „Heeft u ook uw buik vol van de oorlog in Vietnam, tijdens de kerstmis op de Grote Markt in Groningen. Acties voor Zuid-Afrika." Toen ze erachter kwam dat Nederlanders maar een vaag idee hadden van hun eigen rechten, kwam de omslag. Ze wilde hen bewust maken van de grotere samenleving om hen heen.

In die tijd – jaren zeventig – ging alles nog heel gemakkelijk, zegt Elske. En dus was de stap van buurthuis naar vakbond zo gemaakt. Hoofd vrouwensecretariaat van het NVV in een tijd dat er nog veel was om voor te strijden. En dat deed ze, eerst als vakbondsvrouw, later als kamerlid voor de PvdA.

Praten met Elske ter Veld betekent goed luisteren. Niet alleen spreekt ze af en toe sneller dan het menselijk oor kan volgen. Ze breekt zinnen halverwege af, ervan uitgaand dat de ander wel weet wat wordt bedoeld. Ze strooit met citaten en voorbeelden.

– U zou ook niet luisteren.

„Dat doe ik wel," zegt ze. „Maar ik praat zoveel. Een van de gekste dingen is, dat mensen me verschrikkelijk vaak vragen 'hoe weet je dat?' Dan wisten ze niet dat ik luisterde. Maar ik hoor het toch. Maar als men met niet luisteren bedoelt 'ik heb gezegd dat ik het er niet mee eens ben, en nu doet ze het nog' dan heb ik het wel gehoord. Maar vond ik de argumentatie niet goed genoeg."

Ze hoeft niet meer zo nodig terug te blikken op 'hoe het allemaal zo gekomen is'. De wao-discussie, de bezuinigingen op de jongerenuitkeringen, de beschuldigingen van gebrek aan communicatie met de PvdA-fractie. Ze hoorde de verhalen wel die achter haar rug werden verteld, maar het besef dat men haar kwijt wilde drong pas laat door. „Vlak voordat het gebeurde, kwam ik thuis en zei 'ze proberen de poten onder mijn stoel uit te halen'. Dat was zo'n idioot gevoel."

Spijt heeft ze niet. „Zelfs als ik vooruit had geweten dat het zo zou aflopen, zou ik het nog gedaan hebben."

– Had u niet beter kunnen aftreden toen besloten werd de wao drastisch te beperken in juli 1991?

„Als ik destijds was weggegaan had ik nu ook geen politieke toekomst meer gehad. Dan was ik blijven steken in het 'alles houden zoals het is'. Als je niet bereid en in staat bent veranderingen aan te brengen in de sociale zekerheid krijg je in toenemende mate een systeem waarvan iedereen zegt 'zo kan het niet meer'. Soms is het makkelijker een probleem te laten doorzieken tot iedereen zegt dat er iets aan moet gebeuren, dan het daarvoor al te wijzigen. De fout is dat je niet eerlijk in de samenleving durft te spreken over de problemen die zich zouden kunnen aandienen. Je moet je niet schamen om problemen op een fatsoenlijke manier aan de orde te stellen en oplossingen ervoor te vinden. Die schaamte moet je voorbij."

Loyaal

– Uw politieke loopbaan is nu afgelopen. Dat doet zeer.

„Mmm," knikt ze. Een zucht. „Jazeker, het is ook heel vreemd. Het is heel vreemd om op je zevenentwintigste als vakbondsvrouw je eerste commentaar op de begroting sociale zaken te schrijven en op je achtenveertigste, negenenveertigste een begroting tegen te komen die je pas veel later toegestuurd krijgt. Ja. Dat is heel vreemd."

– Maar nog steeds lid van de Partij van de Arbeid. Loyaal.

„Redelijk. Ik heb nu ook wel eens dat ik denk... Het enthousiasme waarmee ik over de PvdA praat heeft iets van 'right on my party'. (goed zo, kan niet beter PvdA, red.) Zo'n vergaande loyaliteit is het niet. Ik probeer wel loyaal te zijn aan de goede mensen."

– Er is gesuggereerd dat u in het kabinet bent gekomen, omdat Kok uw loyaliteit en koppigheid kon gebruiken voor zijn bezuinigingsbeleid.

Ze lacht. „Die loyaliteit had hij kunnen gebruiken, als hij 'm gebruikt had."

– U bent niet voor zijn karretje gespannen?

„Hij had erop kunnen rekenen dat wanneer ik ervan overtuigd was dat het inderdaad noodzakelijk was, ik niet weg zou lopen. Ik ben er ook niet voor weggelopen." Voluit lachend: „Ik ben er van weggestuurd."

„Dat is het merkwaardige. Ze kenden me natuurlijk. Ze wisten wat voor vlees ze in de kuip hadden. Ze hadden er op kunnen rekenen dat ik met dezelfde terriërachtige vasthoudendheid waarmee ik Louw de Graaf altijd heb achtervolgd – verslijt me niet helemaal voor een pitbull – te werk zou gaan."

– De overgang van mama van de minima naar realo kwam wel vreemd over.

„Mijn denkwijze is geleidelijk veranderd. Daarin ben ik meegegaan met de politiek en de veranderde samenleving. In de jaren tachtig waren we sterk gespitst op de betekenis voor mensen, en niet op de uitvoerbaarheid. Ik zal nooit zeggen dat burgers calculerender zijn geworden, maar wanneer een aanbod een te grote vraag heeft uitgelokt kijk je er nog een keer naar. Nederland is helemaal niet zo frauduleus, maar je mag je ogen niet sluiten voor het feit dat een beperkt deel willens en wetens probeert maximaal te frauderen."

Kwetsen

– Kan de politiek u kwetsen?

„In de afgelopen twintig jaar ben ik sterk gehecht geraakt aan het werk. Er zijn wel eens dingen waarvan ik denk hum... Niet echt pijn, maar wel even de wenkbrauwen optrekken of de neus."

– Ook niet een anonieme uitspraak dat u 'vloekt, tiert en zuipt'?

„Laten we daar over ophouden. Wat was dat voor een idioterie. Ze brachten daar een beeld naar buiten, alsof ik een volstrekt gek mens ben. Ik kan niet ontkennen dat ik kan vloeken en tieren, maar dat is niet mijn normale werkstijl. Het kan wel een keer voorkomen. Maar ja."

„Zo'n vertrek als dat van mij is niet normaal. Het is een heel merkwaardig proces. Eigenlijk voelt men zich een waarschijnlijk beetje schuldig. Er moeten argumenten gevonden worden waarom het niet meer kon. Het mocht niet om de inhoud gaan. Want dan is het kabinetsbeleid. Dus moest het gaan over de manier waarop ik met de inhoud omging. Het lag aan het karakter. Maar dat karakter had ik altijd al."

– U heeft het druk, maar een nieuwe levensinvulling is nog niet gevonden.

„Als ik mensen om me heen onthecht zag raken door het wegvallen van hun baan dacht ik, dat overkomt mij niet. Dat overkomt ons vrouwen niet. Wij weten dat er meer in het leven is dan werk." Maar ook Elske is in die 'mannelijke' valkuil gevallen. „Met het werk valt een deel van je identiteit weg, en daarmee je zelfvertrouwen en zelfwaardering. En daar zit je dan. Dat was niet de bedoeling van het feminisme."

Lesgeven, inleidingen houden, een rubriek schrijven is leuk, maar uiteindelijk niet erg bevredigend denkt Elske. „Dus moet ik weer werk zoeken, en oriënteer ik me op de arbeidsmarkt," zegt ze droogjes. „Hoor ik bij de velen. Velen van u."

Zoekend naar een 'ideale' baan. „Wij plaatsen mensen volstrekt buiten de samenleving en doen vervolgens alsof het hun schuld is. Wij hebben iets in onze samenleving dat hen uitstoot. Maar wij hebben de neiging te zeggen 'het ligt aan hun'. Daar wil ik verandering in brengen. Dat doe ik nu op een ongestructureerde losse manier."

– Maar dat is allemaal heel onzeker.

„Ik heb niet zoveel keus. Het was een op staande voet ontslag. Vergeleken met anderen van rond de vijftig die ontslagen zijn en werk zoeken, ben ik relatief nog gelukkig. Misschien is het voor mij ook heel moeilijk wat te vinden. Ik weet het niet. Ik heb het nog niet gevonden."

– Heeft u geen 'old-boys-netwerk' om op terug te vallen?

„Nee, maar ik kom er ook liever op eigen kracht."

Luchthartig

Ach, natuurlijk heeft ze nog wel contacten, maar er zijn er maar weinig die ze tot haar vrienden rekent. Twee oud-medewerk ters van de PvdA, Jeltje van Nieuwenhoven en de D66-me dewerkster met wie ze bridge speelt. Het lijkt haar niet te de ren. 'Een grote mond, maar een hartje zo teer', schrijft een van haar vrienden van het depart ment in het 'liber amicorum' da ze bij haar afscheid kreeg.

Elske verbergt het echte zee onder een laagje luchthartig heid. Ook als ze herinneringen ophaalt aan een dramatisch mo ment in haar leven, zoals he overlijden van haar vader. Een moment dat ze nooit meer ve geet. „Tijdens de voorjaarsnota Ik was, wanneer het maar enig zins kon, naar Groningen ge weest. Ik zou zaterdags gaan Vrijdag, na de vergadering, voo het begin van de volgende ve gadering bel ik nog even op. En toen kon hij de telefoon niet op nemen." Met enige ironie. „Toen was 't ie dood. Dat had den ze nog niet gemerkt in he ziekenhuis. Ach God."

„Ik bel de afdeling en zeg: 'hi neemt de telefoon niet op. Ga eens kijken wat er aan de hand is.' 'Oh, dan kan hij er zeker nie bij.' Of ik meteen kon komen 'Ja, dat kan wel, maar het duur tweeëneenhalf uur voordat ik e ben. Dan kunt u beter dat en da bellen, want ik neem aan dat hi dood is.' 'Ja, dat mogen we niet zeggen." Ze lacht. „Och god wat een vreselijk gedoe toch."

Abrupt: „Nee, dat was heel ve velend."

„Ik had met mijn vader een heel goed contact. Mijn vader was ook altijd politiek actief geweest. Ik kon met hem bellen over pro blemen. Nee, dat was een groot gemis. Het is ook heel vreemd. Naar Groningen, na het week end weer naar de Eerste Kamer voor een wetsbehandeling. Te rug voor de crematie. Weer ve der met de voorjaarsnota. En dan is het Pasen en heb je dus voor het eerst gelegenheid om te huilen."

– Rouwen moeten uitstellen. Is dat niet spijtig?

„Mijn vader zei altijd als ik kwam – hij is vrij kort vrij ern stig ziek geweest – kan dat wel Moet jij niet in Den Haag zijn. Ik was als kind altijd zeer weinig plichtsbetrachtend en mijn va der heeft mij daar altijd ernstig op gewezen. Ik denk dat het ook een groot probleem zou zijn ge weest als ik alles maar had afge zegd."

„Maar het was inderdaad een merkwaardig moment. Die we die ik toen deed, op die dinsdag heb ik best wel goed gedaan maar die ben ik daarna volstrek vergeten. Dat was de wet op de verhaalplicht. Kun je nagaan Dus toen hij werd ingevoerd, ze ik 'hebben we die nu al inge voerd'. 'Ik dacht dat hij pas op september zou ingaan. En waar om hebben we 'm in hemels naam op 1 augustus laten in gaan. Ik wil die wet niet op mijn verjaardag. Ik vind het niet zo'n mooie wet.' Ik was 'm gewoon vergeten."

– U praat liever over zaken dan over emoties, nietwaar?

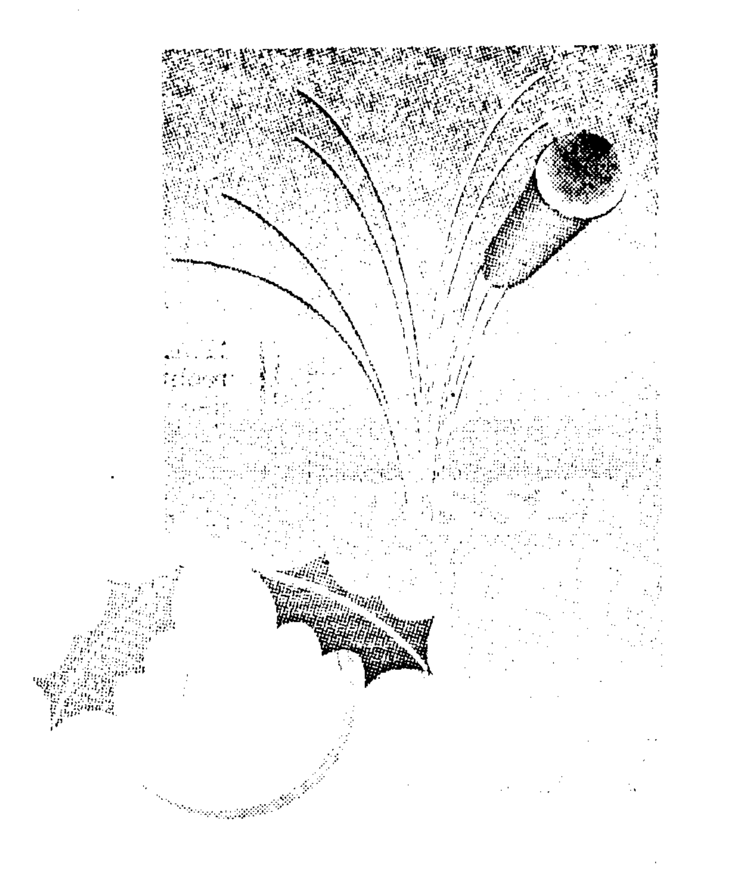
„Ja, daar houd ik niet van. Ik heb er het karakter niet voor Net als de meeste mensen heb ik er ook geen behoefte aan om me kwetsbaar op te stellen. Ik kijk met stomme verbazing naar programma's als 'All you need is love' of 'Oprah'."

– Wie is nu eigenlijk Elske ter Veld?

Een uitbundige lach. „Dat moet je niet aan mensen vragen. Da kunnen ze niet beantwoorden."

– Och, ik zou zelf zeggen dat u een nogal impulsief type bent dat veel praat maar weinig over zichzelf vertelt.

„Zoiets zou ik ook over mezelf zeggen." Impulsief? „Ik heb ge leerd dat je moet nadenken voor je iets doet. Maar ach ja, soms vliegen de woorden er al uit voor je erover nagedacht hebt."

imburgs agblad egionaal

rijdag 31 december 1993 — Pagina 15

itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Vervuiler betaalt ook in ziekenhuis

HEERLEN – Het principe 'de vervuiler betaalt' geldt vanaf komend jaar ook voor de ziekenhuizen in de Oostelijke Mijnstreek. De ziekenhuisafdelingen die afval aanbieden zullen dat voortaan uit de eigen afdelingsbeurs moeten betalen. Het totale budget voor specifiek ziekenhuisafval is verdeeld over de diverse afdelingen.

De stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg hoopt dat de kosten van de afvalwerking op deze manier terugge-drongen kunnen worden. Door de verantwoordelijkheid bij de afdelingen te leggen, raken ze meer betrokken bij het milieu. Die grotere betrokkenheid moet ertoe leiden dat een betere scheiding van afval plaatsvindt. Bij het storten en verbranden worden aparte tarieven berekend naargelang het soort afval dat aangeboden wordt. Nu komen nog onnodig veel reststoffen terecht op de berg specifiek ziekenhuisafval. Door een betere scheiding kan die hoeveelheid teruggedrongen worden, waardoor de afvalverwerking voor het ziekenhuis goedkoper wordt.

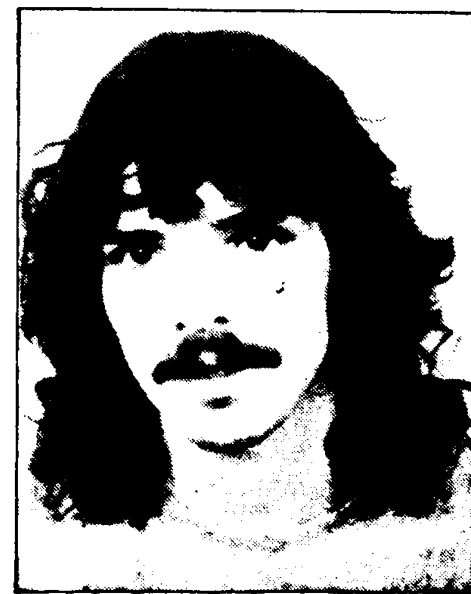
In 1993 was de stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg 1,5 miljoen gulden kwijt aan het aanbieden van afval op het stort, bij afvalovens en gespecialiseerde bedrijven, zo meldt het informatiemagazine Mediamiek. Bij ongewijzigd beleid zouden die kosten binnen drie tot vijf jaar verdubbelen.

Afdelingen die kien zijn op de afvalscheiding houden waarschijnlijk wat geld over dat aan andere doeleinden, naar eigen keuze besteed kan worden, aldus Mediamiek.

Politie verhoort verdachten van moord Wijnants

HEERLEN – De Landgraafse politie heeft verdachten gehoord die mogelijk meer weten van de moord op Dolf Wijnants (22) uit Landgraaf. De man werd dinsdagmiddag ernstig verminkt in zijn woning aan de Hoogstraat 44C aangetroffen door zijn twee broers.

De identiteit van de Landgravenaar werd gistermiddag vrijgegeven door de politie. Medebewoners van het flatcomplex uitten al eerder het vermoeden dat het slachtoffer Wijnants was. Zij hadden hem al een week of zes niet meer thuis gezien. Het slachtoffer werd aangetroffen onder het bed. Zijn broers moesten zijn flat ontruimen van de huisbaas, omdat Wijnants al enige weken spoorloos was. Waaraan de Landgravenaar gestorven is, kan de politie nog niet met zekerheid zeggen. Er is wel sectie verricht op het stoffelijk overschot, maar dit lag al ongeveer een maand in de woning. Wijnants is volgens de politie bovendien op zeer gewelddadige wijze om het leven gebracht. Mensen die het slachtoffer na 25 november nog gezien of gesproken hebben, worden verzocht contact op te nemen met de basiseenheid Landgraaf. Het recherchebijstandteam werkt ook tijdens de jaarwisseling door aan de zaak.

● *De vermoorde Dolf Wijnants.*

Gouverneur spreekt burgemeester Arcen maandag

Mooren acht de kans op terugkeer groot

Van onze verslaggever

RCEN – Burgemeester E. ooren van Arcen en Velden ht de kans groot dat hij weer zijn functie kan terugkeren. der mens maakt fouten. ar eer en geweten heb ik al t mogelijke gedaan om nsen in veiligheid te brenn en te beschermen tegen t opkomend water," reaert hij op de kritiek vanuit gemeenteraad dat hij geld zou hebben bij de aank van de watersnood. Moo spreekt van een 'heksenjacht'.

oren kon woensdag de spanning rond de watersnood in zijn meente en de daarop geleverde tiek niet langer aan. Hij wilde rom tijdelijk zijn functie niet er uitoefenen. Via de gemeenteretaris liet hij weten onbereikr te zijn.

burgemeester heeft maandag gesprek met commissaris der ningin B. Van Voorst. Loco-burmeester P. Hafmans neemt zijn en waar, totdat de gouverneur ers beslist. De gemeenteraad nde in een besloten vergadering met de machtsovername. Er is n termijn gesteld. Het is onduiijk of er een nader onderzoek nt naar het functioneren van oren als burgemeester van Aren Velden.

gemeester Mooren vindt dat hij situatie rond de watersnood ester is gebleven. „Ik ben echt abel geweest," zegt hij. Zijn plotnge verdwijning woensdag verart hij uit de behoefte 'de zaak een rijtje te zetten'. „Ik moest tot zelf komen, zodat ik straks weer ed kan functioneren."

ooren bestrijdt dat hij woensdag bereikbaar zou zijn geweest. Een ordvoerder van de provincie zegt de gouverneur woensdag 'om hnische redenen' geen contact eft kunnen krijgen met de burgeester. Gisteren heeft dat contact plaatsgevonden.

oren is teleurgesteld over de kritiek die hij de afgelopen dagen van de gemeenteraad, met name zijn n partij, het CDA, te verduren gekregen. „Ik werk al zeven in deze gemeente, maar men is ch in de commissies, noch in de meenteraad ooit met kritiek op in functioneren gekomen."

● *Een Maastrichtse pomphouder lokt met borden over de naderende accijnsverhoging klanten naar zijn tankstation.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Pomphouders wacht drukke oudejaarsdag

HEERLEN – Benzinepomphouders houden rekening met een drukke laatste dag van het jaar. De verwachting is dat heel wat klanten de tank laten volgooien, voordat de accijnsverhoging van kracht wordt. Per 1 januari gaat de accijns op benzine met 11 cent per liter omhoog. Diesel wordt 9,4 cent duurder.

„Ik heb gezorgd voor extra aanvoer, ongeveer het dubbele van wat ik normaal insla. Extra personeel heb ik niet ingehuurd, maar ik ga wel zelf zo veel mogelijk meewerken," zegt de Maastrichtse pomphouder Loeffen. Hij heeft in de buurt van zijn Esso-tankstation borden opgehangen om de klanten aan te sporen nog snel even te tanken voordat de prijzen omhooggaan.

Branche-organisaties als Novok, Bovag, Beta en NVE hebben nog tevergeefs geprobeerd de ingangsdatum van de accijnsverhoging te veranderen. Veel pomphouders zullen door de drukte een feestelijke oudjaarsavond mislopen, menen zij. Loeffen is echter niet bang voor de drukte. „Ik hoop echt dat ik morgen droog kom te liggen. Ik moet nu investeren, maar het is best een grote gok. Op 1 januari zul je hier wel een kanon kunnen afschieten. Voor elke liter die ik dan nog onder de grond heb, moet ik wel al de accijns afrekenen met de staat. Alleen al het renteverlies kan flink oplopen." Loeffen zou vandaag het liefst langer open blijven, maar dat mag niet. „En volgend jaar moeten we zelfs nog eerder dicht."

Ook veel andere Limburgse pomphouders rekenen op een toestroom van klanten. „Ik denk zeker dat het een stuk drukker zal zijn," zegt een woordvoerder van Mobil-tankstation Beersdalweg in Heerlen. Hij verwacht ook dat zijn benzinemaatschappij voor extra aanvoer zal zorgen. Ook zijn collega van het Shellstation Beursgens in Sittard rekent daarop. „Daar hoef ik zelf niet voor te zorgen." Het hoofdkantoor van marktleider Shell wil slechts kwijt dat extra tankwagens ingezet zullen worden, maar zwijgt over de omzetverwachting. Die informatie zou de concurrentie in de kaart spelen.

Naar schatting zullen zo'n drieduizend tankstations in Nederland vandaag op volle toeren draaien. Alleen prijsbewuste LPG-rijders hoeven zich niet te haasten. Voor hen gaat de accijns pas in februari omhoog.

aadsfractie klaagt wethouder aan

ONGEREN – Jef Roosen, sche (wethouder) in de Vlaamse stad ngeren, is door de socialistische meenteraadsfractie van de rechgedaagd wegens diefstal van dseigendom. Roosen zou in 1990 de gemeente gekochte speeltellen in zijn eigen tuin hebben et. De schepen zou daarnaast in stadswerkplaats van Tongeren compleet tuinhuis hebben laten en voor zijn dochter. Volgens osen treft hem geen blaam. De toestellen zouden slechts tijdein zijn tuin staan, totdat ze in gemeentelijk plantsoen worden laatst.

sinds de tijden sneller
gaan dan het geluid
lijkt de moderne muziek
alleen nog maar door
de geluidsbarrières
heen te willen

punaise

Onderzoek naar Rad van Fortuin

HEERLEN – Justitie is een gerechtelijk vooronderzoek gestart naar de exploitanten van het Rad van Fortuin-spel, een neploterij die gebruik maakt van een telefoonnummer op de Britse Maagdeneilanden. In de omgeving van Heerlen zijn verschillende mensen slachtoffer geworden van de lottolijn. De PTT heeft via de media gewaarschuwd tegen de oplichterij, maar kan verder weinig doen omdat iedereen het recht heeft een telefoonlijn aan te vragen. Kamerleden hebben staatssecretaris Kosto (justitie) vragen over de kwestie gesteld.

In de regio Heerlen kregen veel mensen onlangs een brief met een lotnummer bezorgd, waarin een bedrijf in Brno (Tsjechië) reclame maakt voor het spel. Als het 09-nummer wordt gedraaid, hoort de beller een langdradig bandje om na een kwartier te vernemen dat op zijn lot geen prijs is gevallen. Die informatie heeft dan zo'n 85 gulden gekost, waarvan een deel naar de organisator van de neplotto gaat. Op de brief wordt het logo van de Lotto gebruikt. De Stichting de Nationale Sporttotalisator, die de Lotto organiseert, heeft daarvoor geen toestemming gegeven. Volgens J. Hendriks van de Nationale Sporttotalisator maken de exploitanten van de neploterijen misbruik van het vertrouwen dat de Lotto bij de consument geniet. „Wij hopen dat het onderzoek van justitie snel iets uitwijst," aldus Hendriks.

Praatgroepen slachtoffers watersnood

ROERMOND/GELEEN – De diensten voor het maatschappelijk werk in Limburg inventariseren volgende week de situatie waarin slachtoffers van de watersnood verkeren. In het overleg komt aan de orde of er praatgroepen moeten komen voor mensen die een geestelijke klap hebben gekregen van de overstroming.

Eerder begeleidde het maatschappelijk werk in Roermond gespreksgroepen voor mensen die mentaal leden onder de gevolgen van de aardbeving die in april 1992 Midden-Limburg trof. Van de veertig mensen die zich destijds meldden voor geestelijke bijstand namen er meer dan twintig deel aan de praatgroepen.

Van degenen die toen een beroep op het maatschappelijk werk deden, is nu niemand meer in begeleiding. Ze hadden geen hulp meer nodig of ze hebben leren leven met de angstgevoelens die ze overhielden aan de aardbeving. Of er mensen zijn die zowel getroffen zijn door de aardbeving als de watersnood is niet bekend. „We gaan volgende week een inventarisatie opmaken met de collega-instellingen in het rampgebied," zegt Flip de Vries van de maatschappelijke dienst in Roermond. Bij het overleg zijn ook de diensten van Geleen, Tegelen en Venlo betrokken.

Geraffineerde oplichterij

HEERLEN – Een onbekende man heeft een 48-jarige bewoonster van het Fossielenerf in Heerlen 723 gulden armer gemaakt. De man liet haar een officiële tandartsrekening zien met dit bedrag, waarna zij betaalde. Enkele dagen geleden had ze een bezoek aan de tandarts gebracht.

De oplichter zei dat hij door de arts was gestuurd om alle nog openstaande rekeningen aan het einde van het boekingsjaar te innen. Het slachtoffer geloofde hem in eerste instantie, maar vond deze handelwijze van haar tandarts achteraf toch wat vreemd. Ze belde de tandarts, die verklaarde dat hij inderdaad een rekening van 723 gulden had gestuurd. De politie denkt dat de oplichter de brief uit de brievenbus van het slachtoffer heeft gehaald.

Engelse studenten volgen opleiding Hogeschool Sittard

SITTARD – Een groep van 31 Engelse studenten uit Cambridge komt begin januari naar Sittard om daar een half jaar lang de opleiding Europees sociaal beleid te volgen. De studenten worden gehuisvest in het voormalige Annadalziekenhuis in Maastricht, waar ook de Teikyo-universiteit is gevestigd.

De Engelsen volgen in Cambridge de opleiding *European social policy* aan de Anglia Polytechnic University en zullen in Sittard een half jaar meedraaien met tweedejaars Nederlandse studenten van de Hogeschool. Het onderwijsprogramma is Engelstalig. Ook zullen de Engelse studenten stage lopen in Euregionale instellingen die zich bezighouden met gezondheid, welzijn en arbeid. Zo zijn er stageplekken bij een Luikse dienst voor de opvang van immigranten en projecten voor arbeidsbemiddeling in Genk, Helmond en Aken. Docenten van het Centrum voor basiseducatie verzorgen cursussen Frans en Duits voor de studenten, die in Engeland al een cursus Nederlands gevolgd hebben.

In maart meldt zich een achttal Roemeense studenten van de universiteit van Boekarest in Sittard om aan het onderwijsprogramma deel te nemen. Om de uitwisseling compleet te maken zullen in 1995 Sittardse studenten een half jaar onderwijs volgen aan de Anglia Polytechnic University. De bedoeling is om de uitwisseling tot een vast onderdeel van de onderwijsprogramma's van beide instellingen te maken.

Beroepsvereniging van homeopaten

HEERLEN – Ruim driehonderd homeopaten uit heel Nederland hebben de Nederlandse Vereniging van Klassiek Homeopaten (NVKH) opgericht. Met de beroepsvereniging willen de homeopaten gehoor geven aan de roep om cliënten beter te beschermen tegen malafide praktijken van alternatieve genezers. Bij de nieuwe vereniging zijn zeventien Limburgse homeopaten aangesloten. Om lid te worden van de vereniging moet de homeopaat voldoen aan voorwaarden met betrekking tot opleiding en praktijkvoering.

De vereniging beschikt daarnaast over een onafhankelijk tuchtrecht. De maatschappelijke erkenning van klassiek homeopaten is groot in Nederland, maar tot nog toe is voor de patiënt niet duidelijk of de homeopaat die hij bezoekt, vakbekwaam is, zo motiveren de oprichters van de beroepsvereniging.

Verontreiniging slib zoals verwacht

HEERLEN – De verontreiniging van het bij de watersnood door de Maas achtergelaten slib komt precies overeen met de samenstelling tijdens eerdere afzettingen bij hoogwater. Dat blijkt uit analyses van het Riza. De dinsdag afgekondigde maatregelen blijven daarom onveranderd van kracht. Gemeenten kunnen het slib naar de stortplaatsen afvoeren. Het is niet raadzaam om gewassen te eten uit de tuinen die overstroomd zijn. In tuin- en landbouwgebieden geldt de aanbeveling om slib met de onderliggende grond te mengen.

Actie Lozo en NCOV voor ondernemers

HEERLEN – Onder het motto 'ondernemers voor ondernemers' hebben het Nederlands Christelijk Ondernemers Verbond (NCOV) en de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (Lozo) alle ondernemers in Nederland opgeroepen de door de watersnoodramp zwaar gedupeerde Limburgse collega's financieel te helpen. De organisaties hebben daarvoor een eigen rekeningnummer geopend, 68.83.31.777 bij ING-Venlo. Het NCOV heeft de afgelopen dagen van ondernemersverenigingen in het land tal van adhesiebetuigingen ontvangen. Daaruit is voor beide organisaties het initiatief geboren om daadwerkelijk steun te verlenen, laten NCOV en Lozo weten.

Ritzen helpt getroffen scholen

DEN HAAG – Minister J. Ritzen van Onderwijs wil zo snel mogelijk komen tot een afhandeling van de door het water veroorzaakte schade aan schoolgebouwen. Hij heeft dat laten weten aan de Limburgse gedeputeerde G. Kockelkorn. Door zo snel mogelijk tot een afhandeling van de waterschade te komen hoopt de minister dat de getroffen scholen na de kerstvakantie weer open gaan.

Hulp uit gemeenten voor rampgebied

LANDGRAAF – Het door watersnood getroffen Meerssen krijgt hulp van Landgraaf. Deze gemeente in de Oostelijke Mijnstreek wil solidair zijn met de Maasdorpen en stelt daarom mensen en middelen beschikbaar voor het opruimen van de ravage in Meerssen. Wethouder Thei Gybels heeft namens Landgraaf contact gehad met het Meerssense gemeentebestuur. Landgraaf heeft onder meer een kraanwagen en personeel aangeboden. Ook het CDA in Gulpen, met Jan l'Ortye vertegenwoordigd in B en W, wil een getroffen Maasgemeente te adopteren, evenals de Kerkraadse afdeling van het CDA, dat het gemeentebestuur heeft gevraagd de gedupeerden van de watersnoodramp te steunen door net als bij de aardbeving eerder dit jaar één gulden per inwoner (53.000 gulden) beschikbaar te stellen. Het CDA heeft zelf al duizend gulden overgemaakt naar het rampennummer. De lokale partij Progressief Born heeft besloten 500 gulden uit de verkiezingskas over te maken op giro 777 van het Rode Kruis ten behoeve van de slachtoffers van de watersnoodramp. De partij ziet af van het drukken van verkiezingsfolders.

Opbrengst circus voor rampenfonds

ROERMOND – Het Cirque d'Hiver in Roermond stort vijftigduizend gulden in het Nationale Rampenfonds voor de slachtoffers van de watersnoodramp. De donatie komt uit de opbrengsten van het wintercircus dat de hele week voorstellingen heeft gegeven in de Roermondse Oranjerie.

Voor tonnen schade aan kabelnetten

ECHT – Elf kabelnetten van de CAI en Kabelmij Limburg bv hebben voor enkele honderdduizenden guldens schade opgelopen. Ondanks de schade aan versterkers en andere apparatuur is 85 procent van de installaties al weer in bedrijf. Problemen doen zich nog voor bij de kabelnetten van Roosteren, Herten en Arcen. De CAI en Kabelmij hoopt ook deze installaties voor de jaarwisseling weer in gebruik te kunnen nemen.

Watersportbond wil schadevergoeding

HEERLEN – Het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond wil dat watersportverenigingen die schade leiden als gevolg van de overstromingen een beroep kunnen doen op het Rampenfonds. Het KNWV pleit hiervoor in een brief aan de minister van WVC. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat zeventig verenigingen met een jachthaven, verenigingsterrein of clubhuis schade hebben geleden.

Dank aan allen,

[illegible] mijn afscheid als dierenarts tot een [illegible] dag hebben gemaakt.
[illegible] mijn collega's van Diergeneeskundig [illegible] „Op d'n Diek", die dit mogelijk maakten.

Een voorspoedig 1994.

Caspar Knops en echtgenote

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor [illegible] betekend heeft, geven wij kennis van het [illegible] van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Wiel Vandermeulen

echtgenoot van

Christien Schijns

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Ch. Vandermeulen-Schijns
[illegible]: [illegible] Vandermeulen
Elly Vandermeulen-van [illegible]
Guido
Maarten
Grote Berg (Curaçao): Els Dowling-Vandermeulen
Raymond Dowling
Wendy en Dave
Gregory
Melanie
Jennifer
Kerkrade: Jo Vandermeulen
Jeanne Wolters
Familie Vandermeulen
Familie Schijns

6461 EW Kerkrade, 30 december 1993
Ambachtsstraat 14

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 4 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Kerkrade-Holz, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Schifferheide te Kerkrade-West.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, maandag 3 januari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk - begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Als het moeilijk is iets te zeggen
wat je diep van binnen voelt
als het niet is uit te leggen
hetgeen je werkelijk bedoelt
laat dan het woord maar rusten
en zeg maar even niets
de woorden die je had willen zeggen
daarvan zegt de stilte iets.

Bedroefd doch dankbaar voor wat zij voor ons betekend heeft geven wij u kennis dat na een kortstondige ziekte, een liefdevolle verzorging in bejaardenhuis „huize van Espen" te Valkenburg op de leeftijd van 89 jaar is overleden onze dierbare moeder, schoonmoeder, lieve oma en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Maria Hubertina (Bertha) Spronck

echtgenote van wijlen

Johan Willem Baadjou

Valkenburg a/d Geul: Jo en Enny Baadjou-Wals
Valkenburg a/d Geul: Gerda en Harie Schelen-Baadjou
Melick: Roos en Jo Kleuver-Baadjou
en al haar kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Spronck
Familie Baadjou

Valkenburg a/d Geul, 29 december 1993
Bejaardenhuis „huize van Espen"
Corr.-adres: Dr. Erensstraat 22
6301 DX Valkenburg a/d Geul

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op maandag 3 januari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Broekhem.

Overtuigd van uw medeleven zal er geen condoléance zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal tot mede-intentie de h. mis van zondag 2 januari om 11.30 uur worden opgedragen in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29, Valkenburg a/d Geul, bezoek dagelijks van 19.00 to 20.00 uur.

---

†

„Nu jij er niet meer bent,
roept mijn kind jouw naam in de nacht
en legt een bloem op je graf."

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, is heden, in zijn eigen vertrouwde omgeving, in de leeftijd van bijna 53 jaar, voorzien van de h. sacramenten, van ons heengegaan mijn geliefde echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, zoon en schoonzoon

Hub van Mulken

leraar MAVO Beek
Scholengemeenschap St. Michiel

echtgenoot van

Virginie Peters

Beek: Virginie van Mulken-Peters
Sittard: John van Mulken
Ylva Lebbink
Beek: Petra van Mulken-van Mulken
Wim van Mulken
Sabine
Beek: M. van Mulken-Bouwens
Elsloo: A. Peters-Loois
Familie van Mulken
Familie Peters

6191 XR Beek, 29 december 1993
Emmastraat 20

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 4 januari 1994 om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de Wonderdadige Medaille te Beek, waarna aansluitend de begrafenis op begraafplaats De Nieuwe Hof.

Er is geen condoleren.

Maandag om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

Gelegenheid om van Hub afscheid te nemen heden vrijdag, zondag en maandag van 18.30 tot 19.00 uur in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Prins Mauritslaan 5 te Beek.

Mochten wij nog iemand zijn vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving wordt beschouwd.

Nu heb ik geen opa meer
alleen nog maar een knuffelbeer
dag lieve opa, slaap zacht

Sabine

---

†

Na een intens en welbesteed leven van zorg en liefde is heden onverwacht van ons heengegaan, voorzien van het h. oliesel, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Servaas Gerardus Maria Jozef Ser Roebroek

echtgenoot van

Agnes Kallen

op de leeftijd van 70 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Agnes Roebroek-Kallen
Hoensbroek: Sjef en Mia Roebroek-Peters
Ser, Jenny, Wim, Joep
Landgraaf: Elianne en Sjeng Diederen-Roebroek
Sean
Hoensbroek: Jeanine Roebroek
Kerkrade: Margareth en John Gerissen-Roebroek
Bart, Mark
Beek: Marie-Louise en René Bisschoff-Roebroek
Robin
Wijnandsrade: Geert Roebroek
Karin Luchies
Rik, Rob
Familie Roebroek
Familie Kallen

30 december 1993
Nieuwenhofstraat 3
6431 JR Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal op dinsdag 4 januari a.s. om 11.00 uur plaatshebben in de grote St.-Jan te Hoensbroek gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur is de avondwake in de kleine St.-Jan aan de markt.

Papa is thuis opgebaard. U kunt dagelijks van hem afscheidnemen van 15.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

We hebben met grote verslagenheid kennis genomen van het overlijden van

Hub van Mulken

Met hem verliezen we een docent met een warm hart voor leerlingen en collega's.
Wij wensen Virginie, John en Ylva, Petra en Wim alle sterkte toe.

Bestuur, directie, [illegible] en medewerkers van S.G. Sint Michiel Geleen

---

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van onze oud-voorzitter, de heer

S. Roebroek

Wij wensen mevrouw Roebroek en de kinderen veel sterkte in de komende dagen.

Beheerders, directie en medewerkers van de Rabobank Hoensbroek

---

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Harry Hendriks

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zondag 2 januari a.s. om [illegible] Hoensbroek.

Mevr. M. Hendriks-[illegible]
Kinderen en kleinkinderen

[illegible] het Karting Komitee Hoensbroek kennis genomen van het overlijden van zijn medelid, de heer

S.G.M.J. Roebroek

Met grote erkentelijkheid memoreren wij zijn toewijding en inzet vanaf de oprichting van ons komitee.

[illegible]

Namens het Karting Komitee Hoensbroek
Ir. P.A.M. Mertens, voorzitter,
M.S.M.H. Brans RI, sekretaris.

---

†

[illegible] intens en welbesteed leven van zorg en liefde is heden geheel onverwacht van ons heengegaan, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 69 jaar, mijn lieve man, onze goede [illegible] en opa, mijn zoon, onze [illegible] oom en neef

Karel Vroomen

echtgenoot van

Annie Hendriks

In dankbare herinnering:
Sittard: Annie Vroomen-Hendriks
Sittard: [illegible] Vroomen
Mieke Vroomen-Haarden
Tim
Sittard: Theo Vroomen
Wilma Vroomen-Jansen
Randy
Sittard: Henry Vroomen
Sittard: Mw. M. Vroomen-[illegible]
Familie Vroomen
Familie Hendriks

[illegible] VZ Sittard, 29 december 1993
[illegible] 76

[illegible] zal plaatshebben op [illegible] januari a.s. om 10.45 uur in het crematorium [illegible], Voorenhof 1 te Geleen.
[illegible] in het crematorium, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
[illegible] in het [illegible] Heikoeweg te Sittard, [illegible] van 17.30 tot 18.15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Als God ons thuis brengt uit onze ballingschap,
dat zal een droom zijn.
Wij zullen zingen, lachen, gelukkig zijn.
Dan zegt de wereld: „Hun God doet wonderen."
Ja, Gij doet wonderen,
God in ons midden,
Gij onze vreugde. (Ps. 126)

Diepbedroefd, maar [illegible] voor [illegible] liefde die zij ons gegeven [illegible] en diepe bewondering voor haar moed en wilskracht, is heden na een kortstondig verblijf in het A.M.C. Maastricht van ons heengegaan onze lieve zus, schoonzus, tante en nicht, de eerwaarde zuster

Maria Beatrix

geboren

Maria Hubertina Hamers

dienares van de

servantus du Coeur de Jésus

Gesterkt door het h. sacrament overleed zij op 74-jarige leeftijd.

Sey Chapelle: Kloostergemeenschap servantes du Coeur de Jésus
Munstergeleen: Familie Hamers

Corr.adres: Tooropplein 14, 6006 PK Weert

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 4 januari a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Pancratius te Munstergeleen, waarna de begrafenis op het kerkhof aldaar.

Bijeenkomst en gelegenheid tot schriftelijk condoleren in voornoemde kerk om 13.30 uur.

Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden [illegible] maandag 3 januari om 19.00 uur [illegible] kerk.

In de voor haar verpleeg[illegible] van Hat [illegible] Vroenhof, Putweg [illegible] Valkenburg-Houthem, zal om 17.30 uur [illegible] een avondmis worden [illegible].

De overledene is o[illegible] rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur, met uitzondering van nieuwjaarsdag.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Met groot verdriet, maar tevens vervuld van mooie herinneringen, delen wij u mede dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man, onze papa, schoonvader, trotse opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Hub Klinkenberg

echtgenoot van

To Huntjens

Hij overleed, na een liefdevolle verpleging thuis, op de leeftijd van 65 jaar, gesterkt door de h. sacramenten der zieken.

Palemig: C.A.M. Klinkenberg-Huntjens
Simpelveld: Annie en John Dirocks-Klinkenberg
Nicole, Astrid
Gulpen: [illegible]
[illegible]
[illegible]
Familie Huntjens

29 december 1993
Palenbergstraat 28, 6415 RC Heerlen

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 3 januari [illegible] in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Schaesberg, Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Voerendaal.

Gelegenheid tot schriftelijke condoleance achter in de kerk vanaf 10.30 uur.

Zondagmorgen, tijdens de h. mis van 11.30 uur, zal Hub bijzonder worden herdacht.

Pap is opgebaard in een der rouwkamers van de begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 45, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Een speciaal woord van dank aan de huisarts [illegible] en pastoor [illegible] voor de goede begeleiding tijdens zijn ziekte.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Verdrietig, maar in het besef dat hem nu rust is gegeven en dankbaar voor zijn zorg, hebben wij afscheid genomen van mijn lieve man, onze vader en opa

Huub Linden

* 14 juni 1917 † 29 december 1993

echtgenoot van

Jo Senden

Heerlen: Jo Linden-Senden
Jan en [illegible] Linden-Nölgen
[illegible] Breuls
Luc, Cor
Familie Linden
Familie Senden

[illegible], 6419 [illegible] Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 4 januari 1994 om 10.15 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Heerlerbaan, waarna aansluitend crematie in het crematorium Imstenrade, Heerlen

Voor aanvang van de h. mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

---

†

Bedroefd maar ook dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend geven wij u kennis dat [illegible] toch nog onverwacht gesterkt door de sacramenten is overleden mijn lieve vrouw, [illegible]ze moeder, schoonmoeder en oma

Corry Verheul

echtgenote van

Bér Vossen

* 24 januari 1913 † 29 december 1993

Zij was meer dan 50 jaar winkelier van „Magneet" op de Molenberg.

Landgraaf: Bér Vossen
Bilthoven: Sjef en Hanka
Remko, Kamil[illegible]
Arnhem: Leo en Kitty
Sander, Rian[illegible]

29 december 1993
Heistraat 39, 6372 XT Landgraaf

Geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 4 januari 1994 om 12.00 uur in de parochiekerk Verschijning van de Onbevlekte Maagd te Molenberg Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Akerstraat.

Voor aanvang van de h. mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Dankbetuiging

De vele blijken van medeleven en deelneming na het overlijden van onze moeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Elisa Kleijnen-Habets

[illegible] zeer gewaardeerd. Langs deze weg [illegible] wij u hiervoor hartelijk danken.

Kinderen Kleijnen
Klein- en achterkleinkinderen

[illegible] zondag a.s. 2 januari 1994 om 10.00 uur in de St.-Brigidakerk te Noorbeek.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven door ons ontvangen na het overlijden en bij de crematie van mijn man, onze vader, schoonvader en opa

Johannes Hubertus Antonius Vissers

betuigen wij onze oprechte dank.

Familie Vissers

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 2 januari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk St. Vincentius a Paulo te Rumpen-Brunssum.

Rectificatie

In de overlijdensadvertentie van 28-12-1993 van

Mevr. Werens-Jutten

staat een vergissing. Mochten wij, gezien de omstandigheden, iemand vergeten zijn, gelieve deze advertentie als kennisgeving te beschouwen.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven zowel persoonlijk als schriftelijk, de volle kerk, bloemen en H.H. missen bij het overlijden van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Hub Raats

Betuigen wij onze oprechte dank voor het door u betoonde medeleven.

Mevrouw A.C.[illegible] Raats-de Glas
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 2 januari om 11.00 uur in de Corneliuskerk te Heerlerheide.

Dankbetuiging

Voor uw medeleven en de vele blijken van belangstelling betoond bij het overlijden en de begrafenis van mijn broer, schoonbroer, onze oom en neef

Hub Ramakers

willen wij u allen hartelijk danken.

P.H. Ramakers
Neven en nichten

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 2 januari 1994 om 10.00 uur in de St.-Gertrudiskerk te Wijlre.

Bedankt!

allen die blijk gaven van medeleven, bij het overlijden op 18-12-'93 en afscheid op 22-12-'93 van onze lieve

Stanley

Het is een steun te weten dat hij tijdens zijn kort, maar intens leven, zoveel echte vrienden had!

Namens: ouders, zus, broers en directe familie van Stanley van der Loo

Corr.adres: R. v.d. Loo
Bornerkapelstraat 17, 6121 HL Born

---

†

Bedroefd maar dankbaar dat verder lijden haar bespaard is gebleven, geven wij u kennis dat heden in de leeftijd van 83 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken is overleden, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Mia Senden

weduwe van

Houber Breuls

Urmond: Will Breuls
Marina Breuls-Peters
Roxanne
Urmond: Lucienne Göbbels-Breuls
Math Göbbels
Naomi
Familie Breuls
Familie Senden

Urmond, 30 december 1993
Corr.adres: Hendrikstraat 14, 6129 AK Urmond

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden gehouden op dinsdag 4 januari om 10.30 uur in de kerk van St. Antonius van Padua te Urmond-Oost.

Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Maandagavond 3 januari om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Heistraat 41 te Elsloo-Stein. Bezoek heden vrijdag, zondag en maandag van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgev[illegible]

†

Zoals hij leefde is hij gestorven
in alle eenvoud.

Dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend geven wij met droefheid kennis dat [illegible] van ons is heengegaan, in de leeftijd van [illegible] onze dierbare oom, oud-oom en neef

George Eysacker[illegible]

Heerlen: [illegible] en [illegible] Kalkhoven-[illegible]
en kinderen
Hoensbroek: [illegible]
en kind
Kerkrade: [illegible] en Jan [illegible]
en kinderen
Wijnandsrade: [illegible] en Joep [illegible]
en kind

Hoensbroek, 29 december 1993
Corr.-adres: Jan Ma[illegible]straat 19,
6363 AG Wijnandsrade

De crematieplechtigheid zal worden gehouden heden vrijdag 31 december om 15.00 uur in de aula van het crematorium in Heerlen, [illegible]derweg 10.

Samenkomst vanaf 14.45 uur in de ontvangkamer van het crematorium.

Vervolg familieberichten zie pagina 18

Inzameling huisraad voor rampgebied

...LEEN – Twee inwoners van Ge...n zijn een inzamelingsactie ge...rt voor mensen die door de wa...snood zijn getroffen. Het gaat ...maal niet om geld maar om twee...hands huisraad als huis- en slaap...meubelen en ijskasten. Een ...n de twee, Jean op den Kamp, ...lt zich voor dat veel getroffenen ...n dezer dagen vooral bezighou...n met het opruimen van de rom...l en de vraag hoe de financiële ...od gelenigd kan worden.
...aar veel mensen zullen een drijf... huis dat nog opnieuw gestuca...ord en geschilderd moet worden, ...t vol willen zetten met gloed...uwe huisraad. Het duurt weken ... het vocht weer uit de huizen is. ...or die periode kunnen gebruikte ...llen uitkomst bieden, want in ... leeg huis kun je ook niet wo...," redeneert Op den Kamp.
... heeft over dit initiatief contact ...ad met diverse crisiscentra en in ...meeste gevallen waren de reac...s volgens hem positief. Beide ...eendenaren beschikken over ...imale middelen: twee oude le...trucks, een personenauto met ...hanger en een telefoon. Op den ...mp zoekt nog vrijwilligers die ...e willen helpen aangeboden ...sraad op te halen en de spullen ...et rampgebied af te leveren. Op...ruimte hebben de twee nauwe...s. Ze hopen dat vraag en aanbod ...dloos op elkaar aansluiten, maar ...gens Op den Kamp hebben en...e gemeenten al informeel toege...d dat ze tijdelijk opslagruimte ...nen aanbieden indien deze no...mocht zijn.
... nog bruikbare huisraad wil aan...den of daar in het rampgebied ...gend om verlegen zit kan bellen ...t 046-749210. Ook vrijwilligers ...nen zich via dit nummer aan...lden. De actie is bedoeld voor ... getroffenen in Limburg.

Kamer buigt zich volgende week over watersnood

...EN HAAG – Een deel van de ...weede Kamer keert vrijdag 7 ...nuari terug van kerstreces voor ...raad met het kabinet over de ...volgen van de wateroverlast in ...idelijk Nederland. Het spoed...erleg heeft plaats op verzoek ...n de fracties van D66 en VVD.
...e Kamercommissies voor Bin...enlandse Zaken, Economische ...aken en voor Landbouw, Na...urbeheer en Visserij bespre...n met de betrokken bewinds...den de gevolgen van de wa...rsnood in de provincies ...mburg, Gelderland en Overijs...
...et D66-kamerlid Tommel en ...n VVD-collega Van Rey vin...n dat gezien de ernstige finan...ële nood waarin veel bedrijven ... burgers zijn komen te verke...n, alsmede de groeiende onze...erheid bij deze gedupeerden, ...t ingelaste mondeling overleg ...en nader uitstel verdraagt. Met ...me het midden- en kleinbe...ijf en de landbouwsector heb...n het zwaar te verduren door ... wateroverlast.
...ommel en Van Rey willen dat ... betrokken bewindslieden ter ...orbereiding van het spoedbe...ad uiterlijk woensdag komen ...et een brief waarin zij onder ...eer uit de doeken doen hoe de ...hadevaststelling en -vergoe...ng aan de gedupeerden wordt ...organiseerd.
...e Vaste Kamercommissie voor ...ndbouw en Natuurbeheer ...eft haar bewindslieden giste...n, los van het spoedoverleg ...mende week, verzocht om een ...otitie met een overzicht van be...ven die schade hebben opge...pen door de watervloed.
...n de hand van die inventarisa... wil de commissie na het reces ...n mondeling overleg beleggen. ...orafgaand daaraan zal de ...missie de betrokken bedrij...n in Limburg en Brabant be...eken. Dat werkbezoek heeft ...aats in samenwerking met de ...deling Limburg van het Land...uwschap.

Nieuwsgierigen ongewenst

● *Inwoners van de gedupeerde Maasdorpen ergeren zich groen en geel aan de nieuwsgierige bezoekers. In de Passtraat in Roosteren hebben de bewoners dat nog eens overduidelijk aangegeven.* Foto: PETER ROOZEN

Noodverordening in Stein van kracht

Vervolg van pagina 1

STEIN – In de gemeente Stein is de noodverordening van kracht. Burgemeester Meijer sprak de bewoners via een ingelaste uitzending van de lokale radio en televisie toe en beloofde alle hulp. Hij waarschuwde hard op te treden tegen ramptoeristen.

De gemeente denkt dat bewoners van Meers mogelijk geëvacueerd moeten worden. Er zijn maatschappelijk werkers in het dorp aanwezig. Het Sociocentrum aan de Heerstraat is opnieuw ingericht voor de noodopvang. De lage delen van de wijk in Meers zullen opnieuw worden verhoogd met zandzakken.

Born

De gemeente Born stelde gisteravond met een geluidswagen de bewoners van Obbicht, een deel van Grevenbicht en Schipperskerk op de hoogte. Er is permanente dijkbewaking ingesteld omdat vanwege de wind gevaar bestaat voor een dijkdoorbraak. In Grevenbicht werd gisteren nog volop gewerkt aan de reparatie van de dijken op de Koeweide. Het crisiscentrum is vanaf vanochtend geopend en bereikbaar via telefoonnummer 04498-51540. De wegen in de gevarenzone zijn vandaag afgesloten voor iedereen die er niets te zoeken heeft.

Roosteren

In Roosteren zijn zieken, bejaarden en hulpbehoevenden al geadviseerd om uit voorzorg elders onderdak te zoeken. Boeren moeten het vee weghalen om problemen op het laatste moment te vermijden. De brandweer is gisteravond opgeroepen om 5.000 zandzakken te vullen. De sporthal in Nieuwstadt wordt achter de hand gehouden voor noodopvang vanuit Roosteren te evacueren mensen.
Uiterst zorgelijk was gisteravond de situatie aan de Schansberg, bij de grensovergang naar Maaseik. Daar is een groot gat in de Maasoever, dat bij vergroting een schuur ineen kan doen storten. Als dat gebeurt lopen twee woonhuizen direct gevaar. Volgens burgemeester Van Mierlo van Susteren is tegen het gat in de Maasoever niets te doen.

Roermond

Vanuit het weer volledig bemande crisiscentrum in Roermond is op voorhand de hulp ingeroepen van militairen bij nieuwe dreigende overstromingen. De prognose is dat maandag de hoogste waterstand is bereikt, die in het ongunstigste geval 30 centimeter lager zal liggen dan afgelopen week.
Midden-Limburg is ingesteld op het meest ongunstige scenario. In Roermond behoren Herten-Ool, Den Ekkert, Voorstad St-Jacob, de Weerd, Hatenboer en Wilem Alexanderhaven weer tot de bedreigde gebieden.
Een aantal concrete maatregelen is getroffen of is in voorbereiding. De nooddijk langs de Maasstraat en Schoolstraat in Ool wordt hersteld en verstevigd. Er is beperkte dijkbewaking ingesteld. Openingen in de waterkeringen aan de haven Rosslag zijn gedicht; ook de duiker aan de Schoolstraat. In de Voorstad St.-Jacob, aan de Vismarkt en aan de Roerkade in de Roermondse binnenstad worden maatregelen getroffen om het water te keren.
De steunpunten bij de bibliotheek Herten en bij de St.-Jacobsbrug zijn weer ingesteld. Een aantal wegen is afgezet en is evenals afgelopen week alleen toegankelijk voor bewoners en hulpverleners.

België

Ook aan de Belgische zijde van de Maas is het crisiscomité opnieuw bijeen geroepen. De rampenfase is nog niet afgekondigd, wel worden de noodzakelijke maatregelen voorbereid. Het peil van de Maas wordt in Maasmechelen ieder half uur gemeten. Er wordt rekening gehouden met een vroege evacuatie.

Slachtoffers Roosteren klagen over gemeente

SUSTEREN – De Susterse PvdA-fractie heeft een evaluatie gevraagd van het crisisbestuur voor, ten tijde van en na de watersnood. Volgens raadslid W. Schulpen heeft een groot aantal slachtoffers geklaagd over het functioneren van de gemeente. Het PvdA-raadslid zegt niet uit te zijn op het aanwijzen van zondebokken.
In een brief aan burgemeester Van Mierlo vraagt Schulpen om de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie met de gemeenteraad te bespreken. De negatieve berichten waar Schulpen op doelt, hebben onder meer betrekking op de trage alarmering van de gehuchten Illikhoven en Visserswеert en het kerkdorp Roosteren. Hoewel daar dinsdagavond 21 december al wateroverlast is gemeld, kwam de evacuatie pas in de loop van woensdag op gang.
Het PvdA-raadslid is ook verbaasd over het feit dat Susteren over geen enkele boot beschikt. Daardoor kon de eerste avond niet snel hulp worden verleend. De woonwagenbewoners die als eersten in Roosteren geëvacueerd moesten worden, zijn daar weggehaald nadat de politie bij een andere gemeente een boot had geregeld.

Inmiddels heeft CDA-Statenlid P. Pustjens, die zelf in Roosteren overvallen werd door de overstroming, ook vragen gesteld over de alarmering. Hij wil van gouverneur Van Voorst ook weten 'wie wanneer besloten heeft om de mensen in Roosteren te waarschuwen voor het water'. Burgemeester Van Mierlo zei gisteren de negatieve geluiden wel te kennen, maar het er niet meer eens te zijn.

Materiaal hulpdiensten spoorloos

MAASTRICHT – Veel materiaal dat door brandweer en andere gemeentelijke hulpdiensten is ingezet tijdens de watersnood in Borgharen en Itteren, blijkt gestolen of zoek.

Publieke Werken in Maastricht mist onder meer twintig tot 25 gaskachels, vijf of zes stroomaggregaten, zeventig tot tachtig waadpakken, twintig klokpompen, een aantal waterstofzuigers, een bootje en een boottrailer, een heteluchtkanon, en een veelheid aan kleinere spullen zoals lampen en dergelijke.
Volgens woordvoerder Berghof van Publieke Werken heeft de gemeente veel materiaal dat is ingezet, gehuurd bij derden. „Als die spullen niet terugkomen, kan dat in de tienduizenden guldens lopen. De gemeente zal daar dan voor moeten opdraaien." Publieke Werken rekent er op dat een deel van de spullen nog terug wordt bezorgd.

De brandweer in Maastricht begon gisteren met het inventariseren van de spullen die of uitgeleend en niet meer terug gebracht of gestolen zijn. Wat bij deze dienst aan materieel verloren is gegaan, werd nog niet meegedeeld. Ook de regionale brandweer in Margraten is een aantal goederen kwijt geraakt.
Volgens Peter Schols van de dorpsraad in Itteren zijn ook niet alle andere spullen die voor de mensen werden binnengebracht op de juiste plaats terechtgekomen. „De poetsmiddelen die binnenkwamen werden met de dozen tegelijk afgehaald. Van een bootje is een doos met sigaretten gestolen. Waadpakken voor de inwoners zijn verdwenen. Iemand die een waterzuiger had geleend, kwam in alle staten vertellen dat het ding voor zijn deur was weggehaald."

„Het is in en in-triest dat er mensen zijn die misbruik maken van de situatie," vindt Schols. „In de crisispost konden de mensen vrij in- en uitlopen. De mensen konden zich dan weer even warmen. Ook de wisseling in de bediening van de crisispost heeft wellicht geleid tot het niet meer consequent registeren van alle spullen die zijn uitgeleend."

Zeven ton gestort op 777

DEN HAAG – Op giro 777 van het Nederlandse Rode Kruis is tot en met donderdagmorgen 700.000 gulden gestort voor de slachtoffers van de overstromingen. Dat heeft een woordvoerder van het Rode Kruis meegedeeld. De inzamelingsactie startte maandag. De organisatie is in overleg met de publieke omroepen en de commerciële zenders RTL 4 en 5 over een nationale inzamelingsactie op de televisie voor de gedupeerden van de watersnood. Volgens de zegsman is nog niet duidelijk of de uitzending doorgaat. Hij verwacht voor het weekeinde duidelijkheid. Volgens een woordvoerster van RTL 4 bespreekt het Rode Kruis donderdag met deze zender en RTL 5 de mogelijke uitzending. Vrijdag volgt een gesprek tussen de publieke omroepen en de hulporganisatie.

'Fundamenteel gevoel van veiligheid aangetast'

Klap watersnood moet nog komen

DOOR HAN BRINKMAN

ROERMOND/GELEEN – De geestelijke verzorgers zijn er klaar voor: mensen die getroffen zijn door de watersnood en die de echte klap nog moeten krijgen. Maatschappelijk werk en Riagg zijn ervan overtuigd dat de komende weken of maanden de geestelijke naweeën van de overstroming pas goed merkbaar zijn. Niet alleen de werkelijke materiële schade moet nog blijken, maar ook hoe hard de emotionele klap bij de slachtoffers is aangekomen.

Tot nu toe vallen de vragen om hulp nog mee. Het maatschappelijk werk in Roermond begeleidt een zevental mensen die zich meldden voor hulp. De situatie thuis was zo ontredderend dat ze zich geen raad meer wisten. „In zo'n geval is het nodig dat iemand met die mensen meegaat, ter plekke poolshoogte neemt en helpt bij het inschakelen van andere instanties," vertelt maatschappelijk werker Flip de Vries.

Op de Riagg (instelling voor geestelijke gezondheidszorg) in Roermond is nog helemaal geen beroep gedaan om hulp. De medewerkers van het instituut waren er wel op voorbereid; ze konden in noodsituaties tijdens de kerstdagen al opgeroepen worden. Dat is niet gebeurd.

De Riagg heeft daar een verklaring voor. „We zijn een tweedelijns-hulporganisatie. Mensen melden zich met de eerste klachten, zoals slapeloosheid of angst, eerst bij de huisarts of het maatschappelijk werk," legt Henk Arends uit. Hij heeft nog een tweede verklaring en dat is dat de echte emoties van een dergelijke ramp nog verwerkt moeten worden: „Het moet eerst droog zijn, de leefomgeving moet weer warm aanvoelen, en dan sijpelt door wat er gebeurd is. Daarmee wil ik zeggen dat de gevolgen pas over een paar weken merkbaar zijn. Er is een hoop leed en pijn, maar het is inderdaad goed als mensen eerst proberen om dat in hun eigen omgeving te verwerken."

De hulpbehoevenden die zich bij het maatschappelijk werk in Roermond hebben gemeld, komen alleen uit die gemeente, hoewel het rayon van de dienst een gebied tussen Echt en Swalmen bestrijkt. De duur van de begeleiding hangt af van de persoonlijke situatie. Volgens Flip de Vries spelen verschillende factoren een rol bij de geestelijke nood waarin de slachtoffers van de watersnood verkeren. „Ze hebben moeite om greep op de situatie te krijgen. Er is onzekerheid over de vraag of en wanneer financiële middelen beschikbaar komen en de vraag is hoe de persoon de gebeurtenissen verwerkt."

De Vries is er van overtuigd dat een aantal gedupeerden maandenlange bijstand nodig zal hebben. „Voor mensen die al op een sociaal minimum leven is er de sociale dienst. Maar er zijn ook mensen die op zoek moeten gaan naar andere bronnen om aan geld te komen. Daarin kunnen wij een stukje ondersteuning geven."

Ook De Vries denkt dat de komende weken pas zal blijken wat de emotionele gevolgen van de watersnood zijn. Hij maakt een vergelijking met de aardbeving die Midden-Limburg trof. „In beide gevallen kun je stellen dat bij mensen het fundamentele gevoel van veiligheid is aangetast."
In het stroomgebied van de Maas in de Westelijke Mijnstreek is de inzet van het maatschappelijk werk tot nu toe beperkt gebleven tot noodopvang. Medewerkers van het centrum voor maatschappelijke dienstverlening uit Geleen vingen evacués uit Meers op, in de eerste dagen van de overstroming. Daarna zijn volgens directeur Karel Beckeringh geen hulpverzoeken binnengekomen. Ook zijn dienst was in noodsituaties permanent bereikbaar.
Beckeringh verwacht net als zijn collega's in Midden-Limburg dat de moeilijkheden pas later de kop opsteken. Hij denkt dat dit nog wel langer kan duren dan een paar weken. In het begin krijgen de slachtoffers nog de volle aandacht. „Opvallend was ook de enorme solidariteit onder de slachtoffers. Praten in eigen kring werkt de helft beter dan welke hulpverlener ook. Maar zoiets als deze watersnood trilt lang na. Nu is er nog steeds de aandacht van de media en ook dat helpt. Maar wat is over een paar maanden?"

● *De watersnood heeft veel verdriet veroorzaakt. Volgens hulpverleners doen slachtoffers er goed aan de problemen eerst in eigen kring te bespreken.* Foto: JAN PAUL KUIT

de hulp

Dankbetuiging

Voor de blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden van

Jos van den Bosch

betuigen wij u onze oprechte dank.

Familie van den Bosch-Klein

6413 EE Heerlen, december 1993
Kampstraat 64

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 2 januari as. om 11.00 uur in de St.-Corneliuskerk te Heerlerheide.

† **Cor Hanno,** 71 jaar, echtgenote van Rie Schurgers, Brabantsestraat 32, 6043 EV Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 3 januari om 13.30 uur in de H. Hartkerk te Roermond.

† **Jan Schreurs,** 94 jaar, weduwnaar van Griet Neelen, corr.adres: Brouwerstraat 34, 6074 BH Melick. De plechtige eucharistiviering zal worden gehouden maandag 3 januari om 11.00 uur in de O.L.V. Munsterkerk te Roermond.

† **Johannes Theunissen,** 76 jaar, weduwnaar van Maria Zusterzeel, corr.adres: Steegstraat 37, 6085 EP Horn. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 3 januari om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Horn.

† **Fien Beckers,** 65 jaar, weduwe van Lambert Jennen, echtgenote van Harie Vos, Klein Berkelaar 4, 6101 XT Echt. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 3 januari om 10.30 uur in de kerk van de H. Landricus te Echt.

† **Zef Heunen,** 80 jaar, echtgenoot van Lily Bisschops, Le Bron de Vexelastraat 47, 6042 An Roermond. Overeenkomstig de wens van de overledene heeft de begrafenis op maandag 27 december jl. in besloten kring plaatsgevonden.

† **Katharina Müller,** 88 jaar, weduwe van Jozef Schmits, corr.adres: Kast. Aerwinckelstraat 17, 6043 XV Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 3 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Posterholt.

† **Christina Jutten,** 81 jaar, weduwe van Henricus Werens, Annedaalderweg 93, 6105 Ar Maria Hoop. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden vrijdag 31 december om 10.30 uur in de parochiekerk van Moeder der H. Hoop te Maria Hoop.

† **Mia Dolmans,** 67 jaar, weduwe van Philip 's Gravenade, Ambyerstraat Noord 29, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, vrijdag 31 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby.

† **Pierre van Aubel,** 81 jaar, weduwnaar van Antoinette Jennissen, corr.adres: Oranjeplein 260, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 3 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby.

† **Bèr Wijsen,** 75 jaar, echtgenoot van Annie Sarneel, Verpleegkliniek Klevarie, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 3 januari om 14.00 uur in de parochiekerk van St. Theresia te Maastricht.

† **Lenie van Lijf,** 70 jaar, weduwe van Bèr Kessen, levensgezellin van Jan Willems, Aert van Trichtweg 56, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 3 januari om 11.00 uur in de kapel van St. Lambertus te Maastricht.

† **Jean Reijnders,** 69 jaar, echtgenoot van Mathilde Prevoo, Stationstraat 18, Meerssen. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 3 januari om 10.30 uur in de basiliek van het H. Sacrament te Meerssen.

† **Lies Habets,** 91 jaar, Papenweg 23, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 3 januari om 11.00 uur in de kerk St. Pieter Beneden, Maastricht.

OPROEP

Op 17 augustus 1993 is te Maastricht overleden Tineke **Schaap,** geboren te Rotterdam op 25 april 1930 en laatstelijk wonende te 6217 CV Maastricht, Clavecymbelstraat 38B. De erfgenamen van voornoemde erflater hebben de nalatenschap aanvaard onder voorrecht van boedelbeschrijving. Allen die iets te vorderen hebben van, iets verschuldigd zijn aan of goederen onder zich hebben behorende tot deze nalatenschap, dienen hiervan vóór 1 maart 1994 schriftelijk opgave cq. afgifte te doen aan notariskantoor Versteeg, Vrijthof 20, 6211 LD Maastricht.
Notaris Versteeg Senior

Provincie Limburg

mededeling M359/52-93 **Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van een aanvraag en van de ontwerp-beschikking naar aanleiding van deze aanvraag om ontheffing.**

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens aan: H.A. Lemmens, Onze Lieve Vrouweplein 23 te Voerendaal -onder voorschriften- ontheffing te verlenen voor het hebben van een staal-constructiebedrijf annex lasinrichting op het adres Valkenburgerweg 16 te Voerendaal (Bw 9161).

Tervisielegging.
De aanvraag, ontwerp-beschikking en andere relevante stukken liggen ter inzage vanaf 3 januari 1994: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Voerendaal tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Gemotiveerde bezwaren kunnen door eenieder tot 3 februari 1994 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Degene die daarom telefonisch verzoekt (043-897462) kan tot 27 januari 1994 mondeling bezwaren inbrengen.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar maakt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Duitsland onderzoekt illegale wapenexport

LONDEN/ROTTWEIL – De Duitse justitie gaat onderzoeken of de wapenproducent Heckler en Koch illegaal wapens heeft geëxporteerd naar Servië.

De officier van justitie in Rottweil in de deelstaat Baden-Württemberg, Jürgen Rasenack, toonde zich gisteren 'totaal verrast' door berichten over de verboden handel in de Britse pers. De krant The Independent meldde eerder een leverantie van een scheepslading geweren van Heckler en Koch in 1992. Servische ambtenaren hadden dat bevestigd.

In eerdere onderzoeken, die leid[den] tot het lopende proces tegen [...] directeur Walter Lamp, is absol[uut] niet nagetrokken of het bedrijf [...]pens leverde aan ex-Joegosla[vië], aldus Rasenack. De Verenigde [Na]ties stelden in september 1991 [een] embargo in om de Servische 'ag[res]sor' op de knieën te dwingen.

De Duitse onderneming, sinds 1[...] onderdeel van het grootste Bri[tse] wapenconcern Royal Ordnance [in] Londen, wees de beschuldiging[en] van de hand. „Het is een steen[oud] verhaal met baard," aldus [...] woordvoerster van de firma. [Het] gaat om een affaire van ruim and[erhalf] jaar geleden die toen is op[ge]helderd. In het begin van de cr[isis] in Joegoslavië leverde het bed[rijf] inderdaad kleine hoeveelhed[en] jachtgeweren aan Servië. Bij de [ge]weren ging het echter nooit [om] wapens die later op de embargo-li[jst] kwamen. Door het embargo stop[te] het bedrijf met de handel, aldus [de] zegsvrouw.

Het proces tegen ex-direct[eur] Lamp, dat los staat van de actu[ele] beschuldigingen, behelst de illeg[ale] uitvoer van ruim duizend mitra[il]leurs voor de Verenigde Arabisc[he] Emiraten. Heckler en Koch kwa[m] in het begin van de jaren tachtig [in] opspraak door vermeende wapen[le]veranties aan de contra-rebellen [in] Nicaragua.

Voortvluchtige man aangehouden

HEERLEN – De politie van Kerkrade heeft woensdagavond een gedetineerde aangehouden die sinds november 1992 voortvluchtig was. De 40-jarige Kerkradenaar keerde toen niet terug van verlof uit het huis van bewaring in Maastricht. Dat bleek op het politiebureau in Heerlen tijdens het verhoor. De man werd aangehouden omdat hij met een snelheid van 150 kilometer per uur over de Antwerpseweg in Heerlen reed. Nadat de politie het stopteken had gegeven, probeerde hij lopend te vluchten. Ook gooide hij enkele heroïnebolletjes weg.

Schade treinongeval moeilijk te verhalen

DEN HAAG – De miljoenenschade na het Zaanse treinongeval van vorige week, waarbij een dode viel en elf gewonden, kan waarschijnlijk niet geheel worden verhaald op de aansprakelijkheidsverzekering van de automobilist die het ongeval veroorzaakte. Dit vermoedt de afdeling rechtshulp van de ANWB.

Het verzekerde bedrag voor wettelijke aansprakelijkheid van automobilisten bedraagt minimaal twee miljoen gulden; er zijn echter ook polissen met verzekerde bedragen tot vijf miljoen gulden of zelfs onbeperkte dekking. De NS ramen de schade in Zaanstad op 'enkele miljoenen' guldens.

Overstijgt de schade het verzekerde bedrag, dan kunnen de spoorwegen de rest bij de rechter vorderen op de veroorzaker. Volgens het Verbond van Verzekeraars is het lang niet altijd zo dat de betrokkene vervolgens failliet verklaard wordt. Woordvoerder G. Kloosterboer: „het kan aantrekkelijker zijn een [re]geling te treffen voor het beta[len] van maandelijks een bedrag."

Ook indien de veroorzaker van [de] schade alcohol heeft gebruikt in [het] verkeer kan hij uiteindelijk zelf [de] rekening gepresenteerd krijg[en]. Het slachtoffer merkt daar nie[ts] van, de WA-verzekeraar betaalt [en] stapt vervolgens naar de verzeker[de] om zoveel mogelijk terug te vor[de]ren.

Voordat definitief besloten wor[dt] de schade op de Zaanse automob[i]list te verhalen, moet precies b[e]kend zijn wat de toedracht was v[an] het ongeval op de dag voor kers[t]. De auto op de overgang lichtte t[ot] verrassing van de NS enkele zwa[re] wagons van de dubbeldekstrein u[it] de rails. De automobilist, die ze[er] zwaar gewond raakte, ondergin[g] een bloedproef. Volgende wee[k] volgt uitsluitsel over de vraag of d[e] automobilist alcohol heeft gebruikt.

Politie Zeeland/Friesland lost reeks diefstallen op

TERNEUZEN – De recherche van Terneuzen heeft samen met de collega's uit het Friese Kollumerland een serie van dertig diefstallen en inbraken in Zeeuwsch-Vlaanderen opgelost. Een 26-jarige inwoner van Hengstdijk is aangehouden als hoofdverdachte. Hij maakt deel uit van een georganiseerde bende.

Onderzoek wees uit dat de man tevens door de Belgische justitie wordt gezocht. Hij moet nog een straf van 2,5 jaar uitzitten in de gevangenis van Audenaerde, waar hij enige tijd geleden na een verlofperiode niet terugkeerde. In verband met een mogelijke uitlevering wordt de Zeeuws-Vlaming nog vastgehouden. De overige vier verdachten zijn na verhoor heengezonden.

De zaak kwam aan het rollen toen de politie van Kollumerland op een plaatselijke camping een caravan aantrof die tussen 7 november en 4 december was gestolen van kampeerterrein De Braakman bij Hoe[k]. De caravan bleek in het bezit v[an] een 50-jarige inwoner van de Frie[se] plaats. Onderzoek wees uit dat h[ij] de caravan had overgenomen v[an] een 46-jarige inwoner van Heng[st]dijk en diens 26-jarige dorpsgeno[ot].

De Fries heeft bekend meerde[re] malen voor beide Zeeuws-Vlamin[gen] gestolen goederen te hebbe[n] geheeld. In dit verband kwame[n] eveneens de namen van een 32-jar[i]ge man uit Damwoude en een 49-ja[ri]ge inwoner van Zaamslag bov[en] water. Ook zij zouden zich schuld[ig] hebben gemaakt aan heling.

Het merendeel van de buit is inmid[dels] getraceerd en terugbezorgd b[ij] de rechtmatige eigenaren. Daarb[ij] gaat het onder meer om verschille[n]de caravans, een boot met trailer e[n] een hoeveelheid aan televisies, au[]dio-apparatuur en keukenmachine[s] (ovens, frituurpannen) die bij zo['n] 25 inbraken in caravans bij Hoe[k] waren buitgemaakt.

Moeder en 2 kinderen verdronken

ZEVENHUIZEN – Twee kinderen en hun moeder zijn gisteravond verdronken nadat de auto waarin zij zaten in Zevenhuizen van een brug was afgereden. De vader kon het voertuig op tijd verlaten. Een derde kind kon in het ziekenhuis worden gereanimeerd. Dat heeft de politie Hollands Midden meegedeeld.

Het gezin van Turkse afkomst was woonachtig in het Duitse Siegen. De vader, die achter het stuur zat, was volgens de politie op weg naar Leerdam in Zevenhuizen de weg kwijtgeraakt. Op een brug over het kanaal in het Noordeinde heeft hij geprobeerd te keren.

Daarbij is een achterwiel van de auto naast de brug gekomen. Het voertuig viel van de brug en kwam ondersteboven in het water terecht.

Omstanders wisten de vader uit de auto te halen. Zij slaagden er niet in bij de vrouw en de drie kinderen te komen. Na ongeveer een half uur werden de kinderen en de moeder door duikers van de brandweer van Nieuwerkerk aan den IJssel uit de auto gehaald en naar het Bleuland- en het Sophia kinderziekenhuis gebracht.

Voor twee kinderen van 4 en 7 jaar en de moeder (30) kwam de hulp te laat. De toestand van het derde kind (9) was volgens de politie kritiek.

'Kerstkind' is verantwoordelijk voor wereldwijd instabiel weer

DOOR WIM BREEDVELD

UTRECHT – Hevige regenval in West-Europa, uitzonderlijk vroeg invallende winter, sneeuwstormen in Amerika, volgen op eerdere uitzonderlijke weersituaties over de hele wereld. Nu valt ook de winterse kou op in het anders tropische Thailand en de hevige vrieskou van Mexico, het oosten van de Verenigde Staten en Midden-Amerika, die in ongekende recordcijfers wordt gevat.

Al eerder zijn bijzondere weersomstandigheden genoteerd, zoals hevige cyclonen over de Pacific en het verre oosten, de tropische droogte in het zuiden van Afrika. Wat is er gaande?

Vraag het een serieuze weerkundige of andere wetenschapper en zij zullen aarzelend antwoorden en de schouders ophalen. In de huidige weersgesteldheid valt geen patroon te ontdekken. De verschijnselen, die ongetwijfeld een samenhang hebben, worden afgedaan als 'anomalieën', afwijkingen van gemiddelden die over een lengte van minstens dertig jaar zijn berekend. Kennelijk is er nu weer sprake van zo'n afwijking, maar die wordt nog steeds gerekend tot de 'variabelen', die onvoorspelbaar zijn.

Er is, zegt dr A. Kattenberg, KNMI-wetenschapper belast met oceanografisch onderzoek, altijd rond deze tijd van het jaar wereldwijd een fikse weersomslag; onder andere een natuurverschijnsel dat begint bij Peru en dat liefdevol en vertederd 'El Nino' wordt genoemd, het Kerstkind. Peruaanse kustvissers weten dan, dat het water verwarmt en de aflandige wind van oost naar west, de passaatwinden, gaat verminderen.

Die westwaartse stroom duurt een paar maanden en bezorgt de vissers moeilijke tijden. Het water is te warm voor de ansjovis, waar zij op jagen en die behoefte heeft aan koud, zuurstof- en mineraalrijk water. Dat is het gebruikelijke en jaarlijkse patroon, dat in ons voorjaar gevolgd wordt door de terugkeer van koud water, waardoor ook de vis weer terugzwemt naar de viswateren. Waar vis zwemt, kunnen vogels leven en waar vogels leven wordt de vroeger zo kostbare vogelmest (guano) geoogst.

Dat natuurverschijnsel rond Kerst, de jaarlijkse weersomslag El Nino, is bekend sinds mensenheugenis. Vanaf de jaren twintig is een ander verschijnsel geregistreerd, namelijk een maar voortduren van die vermindering van luchtstromen van oost naar west over de Pacific tot het voorjaar in het jaar daarop.

De passaatwinden veroorzaken normaal aan de oppervlakte een westwaarts trekkende warme stroom. Daarbij ontstaat een tweehonderd meter diepe 'poel' van 26 tot 30 graden boven nul bij de Filipijnen en Indonesië. En dat over een gebied van 2000 km breed en lang. Dat is zo'n gigantische hoeveelheid, dat de Stille Oceaan er een beetje scheef van gaat staan. Het water in het westen is één meter hoger opgestuwd dan het water in het oosten van die plas.

Dit verschijnsel gaat gepaard met een zogenaamde equatoriale (alles speelt zich af rond de evenaar) onderstroom, een koude waterstroom die onder de warme oppervlaktestroom de andere richting opgaat. Door het oost-west contrast in de watertemperaturen versterken d[e] passaatwinden en ontwikkelen zic[h] gigantische tropische cyclonen, d[ie] het weerpatroon gaan beïnvloeden. Soms verzwakt de passaat en loop[t] de warmewaterpoel in het weste[n] leeg naar het midden en het ooste[n] van de Stille Oceaan; de 'sche[ef] staande' oceaan. Het enige zeker[e] dat dan te melden valt is dat h[et] weer wereldwijd instabiel word[t], een omstandigheid, die kan leide[n] tot grote veranderingen over de he[le] aarde.

Volgens dr A. Kattenberg is dit ee[n] verschijnsel dat ook El Nino word[t] genoemd. Helaas valt ook hier[in] geen vast patroon te ontdekken, a[l]thans voorlopig niet. De grote e[n] langdurige El Nino doet zich om d[e] drie à vier jaar voor, maar twee ja[ar] achter elkaar is ook mogelijk en ee[n] tussentijd van zeven jaar eveneens. De weersveranderingen in de tro[]pen en in Zuid- en deels ook i[n] Noord-Amerika kunnen samenhan[]gen met de omslag rond El Nino, maar de relatie met het weer in on[s] land en West-Europa is al weer ve[el] minder, althans die relatie is nie[t] bekend.

DOOR FRANK SEUNTJENS

Angelo M. moet terechtstaan voor smokkel amfetamine

Man uit Voerendaal wordt uitgeleverd aan Zweden

VOERENDAAL/AKEN – Bordeelhouder Angelo M. (31) uit Voerendaal wordt door Justitie in Duitsland uitgeleverd aan Zweden om daar terecht te staan wegens smokkel van amfetamine. M. zit al bijna twee jaar in de gevangenis in de Noordduitse stad Neumünster. Hij werd in januari 1992 in Aken gearresteerd op verdenking van moord op een Syrische drugsbaron. Het lijk van de Syriër was twee jaar eerder gevonden langs de autoweg bij Kiel. De man was door het hoofd geschoten.

Hoewel M. uiteindelijk nooit voor de moord veroordeeld werd, belandde hij toch in de cel.

Volgens de rechtbank in Aken zou M. betrokken zijn geweest bij drugstransporten vanuit Nederland naar Duitsland en Zweden.

De raadsman van M., de Akense advocaat Uwe Gildhoff, zet grote vraagtekens bij deze veroordeling. Volgens hem is M. gestraft op grond van discutabele getuigeverklaringen. „In Duitsland is hij nooit betrapt op het bezit van drugs. Alleen in zijn woning in Voerendaal heeft de politie indertijd zes kilo cocaïne gevonden. Maar daar kunnen ze hem in Duitsland natuurlijk nooit voor veroordelen," zegt Gildhoff. M. heeft inmiddels te horen gekregen dat hij op 14 januari aanstaande naar Zweden wordt overgebracht. Justitie in Duitsland honoreerde twee weken geleden een Zweeds uitleveringsverzoek. M. wordt in Zweden beschouwd als een van de belangrijkste smokkelaars van amfetamine.

De Voerendaler heeft altijd beweerd dat de Duitse politie een val heeft opgezet om hem te kunnen arresteren. M. werd in Aken in de boeien geslagen nadat hij volgens eigen zeggen door een wat Duitsers een V-man noemen (een undercover-agent of een crimineel die met de politie samenwerkt) over de grens werd gelokt.

Justitie in Duitsland heeft nooit opheldering willen verschaffen over de manier waarop de aanhouding van M. is verlopen. Ook over de reden waarom de man verdacht werd van de moord op de Syriër werd steeds in alle toonaarden gezwegen.

DOOR STEP VAESSEN

„Aansluiten, doorlopen, tappen en vertrekken:" De SRV-wagen voor methadongebruikers. „Vreselijk die bus, je staat te kijk voor iedereen," zeggen de bezoekers zelf. „Waarom moet dat bij ons in de straat," klagen de omwonenden. „Een belangrijk contactpunt," noemt Laurens Melissie van het Consultatiebureau voor Alkohol en andere Drugs (CAD) zijn supersonische wagen. „Alleen moeten we iets verzinnen tegen de handel in het spul." Eén jaar rijdt de supermarkt in het blauwe drankje nu rond in de Oostelijke Mijnstreek. En niemand lijkt er echt gelukkig mee.

De balans van een jaar methadonbus:

'Aansluiten, doorlopen, tappen en vertrekken'

HEERLEN – Woensdagmiddag, half twaalf. De methadonbus draait de Heerlense Uilestraat in. Rillend van de kou staat een keur aan bezoekers te wachten. Daklozen met hun hele hebben en houden in een plastic zak, magere vrouwen met kinderen maar ook keurig geklede mensen die hun verslaving netjes hebben weggemoffeld. Zij komen tijdens de middagpauze van hun werk even hun dagelijkse portie halen.

Daarvoor is de uitvinding van politiek en hulpverlening ook bedoeld. Verslaafden kunnen met methadon een 'normaal' leven leiden. Ze hoeven niet meer elke dag hun portie heroïne bij elkaar te jatten of zich te prostitueren.

Nee, de gebruikers hebben geen kritiek op het middel methadon, 'ik leef nu veel rustiger' maar des te meer op de manier waarop het verstrekt wordt. Een kille bus, open en bloot langs de openbare weg, met nauwelijks mogelijkheden voor contact met de verstrekkers. „Het lijkt net een postkantoor waar je snel een postzegel koopt terwijl de volgende klant al staat de dringen," vertelt de 43-jarige Ferdinanda.

Toen het spul nog bij het CAD verstrekt werd, in een ruimte met koffie en voetbalspel, ging het er volgens haar veel gemoedelijker aan toe. „Daar kon je nog bij iemand terecht met je problemen."

Zelf zit ze al twintig jaar in het methadonprogramma en wil ze er eindelijk eens van af. „Ik leid een normaal leven met mijn zoontje maar zonder hulp lukt het me niet om echt af te kicken. En door het CAD word ik niet gestimuleerd."

De bus, die ruim vier ton heeft gekost, is een jaar geleden wegens bezuinigingen aangeschaft. De ruimten en het personeel bij het CAD werden te duur. Een bus die zowel Heerlen als Brunssum en Kerkrade bedient, zou veel efficiënter zijn.

In Heerlen stond de rijdende verstrekking het eerste half jaar tot grote ergernis van de omwonenden op de Spoorsingel. De gebruikers vonden dit zo mogelijk nog erger. „Probeer je juist bij de scene weg te blijven en dan moet je toch steeds weer langs het station," verzuchten ze.

Van de 1500 drugsverslaafden in de regio zitten 270 mensen in het methadonprogramma. En de wachtlijst is nog lang. Verslaafden mogen alleen meedoen als ze klant zijn van het CAD en uit de regio komen.

Het grote nadeel hiervan is de bloeiende handel tussen lokale verslaafden en hun Duitse lotgenoten. Een portie methadon brengt ruim zestig gulden op.

„Die Duitsers frustreren ons hele beleid," klaagt CAD-coördinator Laurens Melissie. „Mensen sparen het spul om het te verkopen." Zes mensen zijn om die reden uit het programma geschrapt. Melissie vindt dat de Duitse verslaafden met harde hand geweerd moeten worden.

Daarnaast moet de bus in plaats van drie keer in de week, dagelijks haar rondje maken, vindt hij. De in een computer geregistreerde gebruiker krijgt dan geen voorraadje mee maar moet ter plekke zijn portie nuttigen.

Vreselijk, vindt Ferdinanda. „Dan moet ik elke dag tussen de bedrijven door hier naartoe komen." Melissie onderhandelt nog met de gemeenten over het plan. Hij heeft hiervoor meer personeel nodig.

Maar de coördinator van het CAD weet ook dat het methadonproject niet zaligmakend is. „De bus is voor ons vooral een contactmiddel. Als we zien dat iemand er slecht aan toe is, verwijzen we hem door naar het CAD," zegt hij. „Maar dan moet het wel heel slecht met je gaan," foetert Ferdinanda.

„Ik schrik er zelf van hoe slecht de gebruikers er tegenwoordig aan toe zijn," vervolgt ze. „Vroeger waren er niet zo veel daklozen. Ik denk dat het CAD hier ook door is afgestompt. De aftakeling gaat zo snel."

Alleen methadon helpt een junk ook niet om van zijn verslaving af te komen, weet Melissie. „Daarmee neem je de functie van de verslaving niet weg. Die zit veel dieper." De gebruikers beamen dit. De meesten gebruiken er gewoon heroïne bij. Voor de kick, want die krijg je van methadon niet. En het is juist de kick van heroïne die zo hardnekkig is. „Alleen als je heel sterk in je schoenen staat kom je er van af. Maar ik heb het opgegeven," vertelt een man. Omdat hij werkt kan hij niet te veel dope erbij gebruiken, 'dan valt het op', maar zo nu en dan een shot, kan hij echt niet laten.

„Maar de druk is eraf. Je hoeft niet meer per se elke dag," zegt hij opgelucht.

● *De methadonbus in de Uilestraat in Heerlen. 'Aansluiten, doorlopen, tappen en vertrekken'.* Foto: FRANS RADE

Van onze verslaggevers

Ook subsidie grensoverschrijdende samenwerking

Provincie wil kwaliteit bedrijven verbeteren

MAASTRICHT – De provincie Limburg heeft 145.000 gulden uitgetrokken om de concurrentiepositie van het Limburgse midden- en kleinbedrijf te versterken. Het geld wordt gebruikt voor het project 'Integrale kwaliteitszorg in het niet-industriële midden- en kleinbedrijf', waarbij in de toerisme- en horeca-sector en de zakelijke dienstverlening vijftien tot twintig Zuidlimburgse bedrijven worden doorgelicht.

De provincie vindt dat in het toerisme en de horeca de kwaliteit en marktgerichtheid van produkten en diensten nog te wensen overlaat. Door de toenemende internationalisering en snelle technologische veranderingen worden aan de bedrijven steeds hogere kwaliteitseisen gesteld.

Het project gaat zich eerst richten op een aantal VVV's. In de sector zakelijke dienstverlening worden assurantiekantoren, computerservice-bedrijven en ingenieurs- en reclamebureaus bij het project betrokken. Docenten uit het reguliere onderwijs zullen de managers en werknemers gaan scholen in het uitvoeren van de integrale kwaliteitszorg.

De totale kosten van het project bedragen ruim een miljoen gulden. Naast de provincie betalen ook de EU, het bedrijfsleven en het Regionaal Bureau voor de Arbeidsvoorziening in Limburg mee.

Gedeputeerde Staten (GS) van Limburg hebben tevens besloten 96 mille te steken in verdere grensoverschrijdende samenwerking tussen toeleveringsbedrijven voor de dienstverlening en de industrie in de Euregio. Het geld moet worden gebruikt voor de verdere uitbouw van de mogelijkheden van een 'databank', waarin gegevens over die toeleveringsbedrijven zijn opgenomen. Uiteindelijk zou er een grensoverschijdende databank voor Zuid-Nederland, Vlaanderen en een deel van Duitsland moeten komen.

Daarnaast gaat voor in totaal 115.000 gulden provinciale subsidie naar een elftal projecten op het gebied van het ouderenbeleid.

Arbeidspastor promoveert

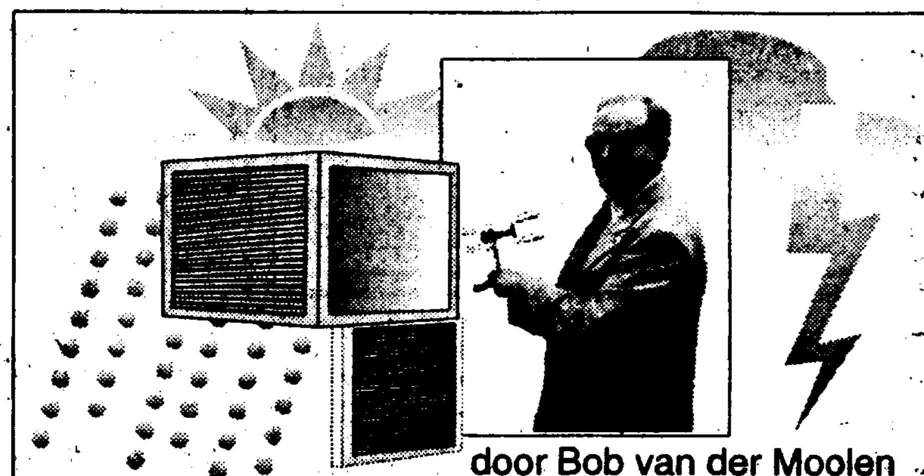
HEERLEN – Met zijn proefschrift 'Pastoraat en Bedevaart' hoopt drs. Hans Evers op 26 januari te promoveren aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Evers is momenteel arbeidspastor van het dekenaat Roosendaal. Het proefschrift is tevens te koop als boek.

In het proefschrift wordt het vraagstuk van pastoraat en bedevaart behandeld door middel van een reconstructie en analyse van het pastorale aanbod. Dit werd de laatste honderd jaar gedaan in het kader van de devotie tot de Italiaanse broeder-redemptorist 'Sint Gerardus Majella (1726-1755) en de bedevaart naar Wittem. De reconstructie en analyse zijn beperkt tot schriftelijke documenten. Speciale aandacht krijgen de gezangen, met name wat betreft het tekstuele aspect.

Het boek is bestemd voor pastores, theologen, beoefenaars van cultuurwetenschappen en geïnteresseerde gelovigen. Het boek is tevens van belang voor degenen die zich bezighouden met regionale geschiedenis, religieuze volkscultuur en geschiedenis van vroomheid en pastoraat.

Hans Evers werd geboren in Swalmen in 1957. Aan de Universiteit voor Theologie en Pastoraat te Heerlen studeerde hij pastoraaltheologie. Hij studeerde af op een onderzoek naar muziek en jongerenliturgie. Meerdere jaren was hij werkzaam als pastoraal beleidsmedewerker in dienst van de redemptoristen te Wittem. Van 1984 tot 1991 was hij part-time aangesteld als wetenschappelijk assistent liturgiewetenschap aan het UTP te Heerlen. Evers heeft meerdere boeken en artikelen geschreven over liturgische muziek, geschiedenis van bedevaart naar Wittem en hedendaagse pastorale projecten in Limburg. Sinds 1991 is hij werkzaam als arbeidspastor van het dekenaat Roosendaal.

limburgs weerhoekje

Het weer in 1993: vrij zacht en nat

Het weer in 1993 was vrij zacht en nat. Van winter was nauwelijks sprake. Het voorjaar was droog, fraai en warm. Er volgde een redelijke zomer. Maar het najaar was somber, koud en nat. In onderstaand overzicht zijn de meest opvallende gegevens nog eens op rij gezet. Het werd opnieuw een interessant meteorologisch jaar.

Januari startte erg koud met vier ijsdagen op rij, waarin het sinds vele jaren weer eens tot strenge vorst kwam. Daarna werd het een bijzonder zachte maand en vooral erg nat. Grote hoeveelheden regen waren de oorzaak dat de Maas toen ook al voor veel overlast zorgde. Hoogste temperatuur 15,3, en met -10,4 als minimum werd tevens de koudste dag van 1993 bereikt. Neerslag 115 mm, tegen normaal 63 mm.

De sprokkelmaand februari werd een koude en droge maand met lage dagmaxima. Op geen enkele dag steeg het kwik boven de tien graden. In het dagboek werden zeventien vorst- en drie ijsdagen genoteerd. De hoogste luchtdruk van het jaar, 1043 hpc, werd ook in deze maand afgelezen. De gemiddeld hoge luchtdruk onderdrukte in sterke mate de neerslagactiviteit. Met 30 mm viel slechts de helft van de normale hoeveelheid neerslag. Hoogste thermometerstand 7,4, laagste -5,1.

Met februari kwam een einde aan het winterseizoen 92/93, dat zacht en nat is geweest en waarin tevens drie zware stormen voorkwamen. Het werd ongeveer een graad te warm en er viel ruim 20 mm regen meer dan normaal. Echt winter werd het pas na de kerstdagen en rond de jaarwisseling kon her en der geschaatst worden. Somber en mistig weer kwam veelvuldig voor.

Maart was zeer zonnig en kurkdroog. Met 165 uren zonneschijn kwam maart op de vierde plaats in deze eeuw. Een maand met vrij hoge maxima, maar de veertien vorstdagen temperden het etmaalgemiddelde, dat uiteindelijk een graad hoger werd dan normaal. Hogedrukgebieden bepaalden grotendeels het weerbeeld en dus was er weinig plaats voor slecht weer. Er viel zegge en schrijve slechts zes mm regen, (normaal 55 mm) en daarmede werd het de droogste maart sinds 1929. Hoogste temperatuur 19,5, laagste -4,9.

April werd de warmste grasmaand van deze eeuw. Het was vaak zomer in de lente. Vanaf de 20e leverde april elf warme en vijf zomerse dagen af. Tot vorst kwam het niet, wat voor deze maand toch opvallend is. De gemiddelde etmaaltemperatuur lag 50% boven normaal. Hoogste temperatuur 28,3, laagste 0,9. De totale hoeveelheid neerslag was 35 mm tegen 54 mm normaal.

Mei werd warm met abnormaal veel onweer. Deze buien zorgden voor veel wateroverlast vooral in Geulle, Oirsbeek en Valkenburg. De twintig warme en negen zomerse dagen zorgden voor een gemiddelde etmaaltemperatuur van ruim twee graden boven normaal. Hoogste temperatuur 28,8, laagste 4,0. Aan neerslag viel, mede door de onweersbuien, plaatselijk meer dan 100 mm, tegen 65 mm normaal.

Lente 1993 schaarde zich bij de top drie van deze eeuw. De gemiddelde etmaaltemperatuur steeg tot bijna drie graden boven normaal. Het aantal warme dagen bedroeg 31, normaal slechts elf. Ook de veertien zomerse dagen zijn het vermelden waard omdat twee dagen boven de 25 graden normaal zijn. De hoeveelheid neerslag lag met 138 mm duidelijk onder normaal, want die bedraagt 171 mm.

Juni bracht al vroeg de eerste tropische dag van 1993. Op de negende werd het met 31,8 tropisch warm. Dit thermische hoogstandje betekende tevens de warmste dag van 1993. De eerste zomermaand werd warm en droog. Op de 27e werd de 50e warme dag van 1993 bereikt. Er kwamen 22 warme, negen zomerse en twee tropische dagen vo[illegible] Opvallend daarbij was dat het slechts op vijf dagen regende. [illegible] maandtotaal aan neerslag bleef 50 mm onder normaal. Veel tuinen [illegible] grasvelden -meer geel dan groen- smeekten toen om hemelwater.

Juli werd landelijk gezien, een teleurstellende vakantiemaand, [illegible] dat de hooimaand sinds 1988 niet meer zo weinig warme en zome[illegible] dagen had afgeleverd. Op thermisch gebied viel het in Limburg [illegible] alleszins mee omdat juli hier voor een tropische, twaalf zomerse [illegible] 21 warme dagen zorgde.
Maar de regen was op veel plaatsen de grote spelbreker, vooral [illegible] Midden-limburg viel veel neerslag, plaatselijk meer dan 130 mm. [illegible] Zuid-limburg was de totale hoeveelheid met rond 80 mm vrijwel n[illegible] maal. Hoogste kwikstand was 30,8, laagste 7,8.

Augustus bracht koel en droog weer. Landelijk werd het, met bi[illegible] twee graden onder normaal, de koudste augustusmaand sinds 1[illegible] Limburg maakte daar een gunstige uitzondering op, omdat de ne[illegible] tieve afwijking beperkt bleef tot een halve graad. De regenme[illegible] vingen met 46 mm, iets meer dan de helft van de normale hoev[illegible] heid op. Hoogste temperatuur 27,0, laagste 5,9.

Zomer 1993 kwam landelijk niet voor een hoofdprijs in aanmerki[illegible] maar mag in Limburg als 'redelijk' worden gekwalificeerd. Met [illegible] warme, waaronder 28 zomerse en 3 tropische dagen, werd een vrij[illegible] normale temperatuur opgebouwd. Het was op de meeste plaatsen [illegible] Limburg met rond 175 mm veel te droog: Normaal is 240 mm.

September was kil, somber en erg nat, en met 160 mm de nat[illegible] maand van het jaar. Er viel bijna 100 mm teveel regen, daarmee w[illegible] het eerder ontstane tekort aan hemelwater volledig weggewerkt. [illegible] plaatselijk meer dan 50 mm op de 25e kwam in Limburg een nie[illegible] record etmaalneerslag tot stand.

Op zeven dagen kwam het kwik boven de 20 graden uit waardoor [illegible] honderdste warme dag van 1993 werd genoteerd, toch bleef het [illegible] halve graad te koud. Hoogste kwikstand 27,2, laagste 4,4. Met ze[illegible] zonloze dagen bovendien een sombere maand.

Oktober werd ook al koud, somber en nat. De gemiddelde tempe[illegible] tuur lag ruim een graad onder normaal en was daarmee de derde [illegible] koude maand op rij. De hoeveelheid regen, 75 mm, was bijna 5[illegible] hoger dan normaal. De zon bleef negen dagen achterwege, waardo[illegible] het vrijwel nergens meer tot een warme dag kwam. De warmste [illegible] had als maximum 20 graden, op de koudste dag vroor het -1,9.

November brak kouderecords. Een ongekend aantal ijs- en vorstdagen was mede verantwoordelijk dat de gemiddelde temperatuur bijna vier graden te laag werd. Daardoor werd november de op één na koudste novembermaand van deze eeuw. Wel bleef het in deze maand erg droog, omdat nauwelijks de helft van de normale hoeveelheid werd afgetapt. Hoogste temperatuur was 17,5, de laagste -7,9.

De herfst werd de koudste sinds 1952. Een teleurstellend seizo[illegible] omdat het veel te koud, te nat en erg somber is geworden. Een v[illegible] dubbeling van het aantal vorstdagen, een halvering van het aa[illegible] warme dagen en ruim de helft meer regen was de trieste balans v[illegible] herfst 1993.

Tenslotte december. In veel opzichten een zeer trieste maand. N[illegible] nooit in deze eeuw is december zo somber geweest, met maar lie[illegible] 24 zonloze dagen. Daarnaast is december ook een zeer natte ma[illegible] geworden. Met slechts twee droge dagen was het de natste dece[illegible] bermaand sinds 1965.

In Limburg viel 140 mm tot 170 mm, het dubbele van het gemidd[illegible] de. Vooral in het Heuvelland nog even een winterse tweede kerstd[illegible] Met ruim twee graden boven normaal was het ook een zachte maa[illegible] Maximum temperatuur 14,2, minimum -2,3.

weerspreuk:

'Veel sneeuw ron[illegible] oudjaar, veel hooi in het nieuw[illegible] jaar'

[redacted]

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1993 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1994.
"Prima" vogelvoeders
Vogel- en zaadhandel J. OTTEN & ZN.
DORPSSTRAAT 40a 6365 BH Schinnen,
TELEFOON 04493-1378 - FAX 04493-5351

Wij wensen al onze klanten een voorspoedig 1994.
elektrotechnisch buro
elektro meens
landelijk erkende installateurs
Nieuwe Markt 3, 6365 BG Schinnen

Har & Marcel Meens
uw SRV-mannen
Hoeveveldweg 3, 6365 CZ Schinnen
Tel. 04493-2337
Wij wensen alle familie, bekenden, klanten en zakenrelaties een voorspoedig 1994 toe.

Tuincentrum Roermond-Zuid
Leropperweg 2, Roermond
Tel. 04750-34828
Veeweg 14, Schinnen
Tel. 04493-2833
wenst alle klanten, vrienden en bekenden het allerbeste in 1994

Met dank voor de prettige relatie in het afgelopen jaar, wensen wij u een gelukkig nieuwjaar.
P. HENSSEN HOVENIERSBEDRIJF BV
Hegge 110, 6365 EG Schinnen, telefoon 04493-4430

Een gelukkig 1994 wenst u
JE EIGEN SLAGER JULES HOUTVAST
Stationsstraat 4, Schinnen
Telefoon 04493-1804

autoschade
Jan Vrancken bv
Nagelbeek 1 6365 EH Schinnen Tel. 04493-1832
wenst al zijn relaties prettige feestdagen en een voorspoedig 1994

Drogisterij-Parfumerie
Piet Cuijpers
Dorpsstraat 20
Schinnen
Tel. 04493-2162
wenst u allen een gezond en positief 1994
DROGIST

[redacted]

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1993 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1994.
AUTOMOBIELBEDRIJF
Jo ten Oever BV
en medewerkers
UW ADRES VOOR:
NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN
Vaesrade 50 - 6361 HH Vaesrade-Nuth - Telefoon 045-242025
Thermiekstraat 10 - 6361 HB Nuth - Telefoon 045-245245

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1993 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1994.
W. FEIJTS - AUTO'S
Uw adres voor nieuwe en gebruikte personen- en bedrijfsauto's.
Reparatie, revisie, plaatschade, spuiten en onderhoud.
Vaesrade 61-63, 6361 HH Vaesrade-Nuth
tel. 045-243317

Een voorspoedig 1994 wenst u
ambachtelijk brood- en banketbakkerij
Gebr. Scheepers
Kerkstraat 26, Ubachsberg
Ritsel Tenniesweg 18, Voerendaal
tel. 045-7513..
tel. 045-7501..

Garage Sebregts & Co
Lindelaufergewande 8
6367 AZ Voerendaal
Wij wensen u een voorspoedig 1994

CYCLE CENTER
Verkoop, verhuur en reparaties
Valkenburgerweg 12, Voerendaal, 045-7542..
Tevens adres verhuur
Oosterweg 26, Valkenburg, 04406-15338

chris adams
VERKEERS-INSTRUCTIEBEDRIJF
Een goede rijschool reeds 3 generaties ...
Wij wensen u een gezond, gelukkig en vooral veilig 1994.
Mirbachstraat 14
6367 GW Voerendaal
Tel. 045-7517..
Fax 045-752...

hoenshuis golf b...
Hoensweg 17, 6367 GN Voerendaal, tel. 045-753300/fax 045-75...
Directie en medewerkers van Hoenshuis Golf BV wensen iedereen een voorspoedig, slagvaardig en gezond 1994

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1993 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1994.
Canisius-Henssen B.V.
STROOPFABRIEK - SCHINNEN (L.) - 04493-1212

[redacted]

KRAMER
LOONZAGERIJ-SCHAVERIJ
Ook voor trespa zagen
Handelsstraat 12
6135 KL Sittard
Tel. 046-516212
Wenst al zijn clientèle een gelukkig en voorspoedig 1994

Wij wensen u een goed vakantie- en rekreatiejaar!
REKREATIE SPECIALISTEN
BECKERS
Sittard
Handelsstraat 22-24-31
(Handelscentrum Bergerweg), Sittard

Warmtetechnisch installatiebureau
R. v.d. Broek B.V.
Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1994

SALON DE COIFFURES
JOHNNIE
Oude Broeksittarderweg 13
6131 HE Sittard, tel. 046-516018

Autoschade Kurvers
...weg 67a, 6136 CT Sittard. Tel. 046-516060
Wij wensen onze cliënten en relaties
EEN VOORSPOEDIG EN GELUKKIG 1994

Dekker Fashion
DAMES- EN HERENMODE
Paardestraat 59, 6131 HB Sittard, tel. 046-527888

[redacted]

SNACKBAR
„'t Trepke"
Zandstraat 10, 6176 CB Spaubeek
04493-2596
wenst u allen een voorspoedig 1994

[redacted]

Henk Soons
WONINGINRICHTING
Smeetsstraat 46, Stein
tel. 046-338111
Wij wensen iedereen een voorspoedig 1994

L.W.J. Meuleberg
Nieuwstraat 19, Stein, tel. 046-333181/338731
Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1993. Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1994.

UBACHSBERG

Café Gemmeke-Klasen
Kerkstraat 53, 6367 JB Ubachsberg
tel. 045-751351
Een voorspoedig 1994

Wij wensen onze cliëntèle, familie en bekenden allen een
zalig en voorspoedig nieuwjaar
Isolatiebedrijf
H.J. Crombach b.v.
Colmond 10a
6367 HE Ubachsberg
Tel. 045-751818
Fax 045-751175
Akoestische-, koude- en thermische isolatie, prefab plaatwerk, dakbedekkingen

DAEMEN'S
Wij wensen u een voorspoedig 1994

HUB SCHOUTETEN
RENAULT-TRACTOREN
wenst cliënte, vrienden en bekenden een zalig nieuwjaar

Wij wensen alle stervelingen op deze aardbol een voorspoedig en gelukzalig 1994.
Ladderfabriek
Zeegers V.O.F.
Burg. Visschersstraat 129
Tel. 043-642077, Ulestraten.

Transport & brandstoffen
P. BRASSE
wenst alle klanten, vrienden en bekenden het allerbeste in 1994
043 - 642061

Machinehandel
HENSEN-LATASTER B.V.
wenst al zijn klanten, familie en vrienden een zalig en gelukkig nieuwjaar.

VAALS

Meva Assurantiën
Beemderlaan 8
6291 GM Vaals
Tel. 04454-68425
Fax: 04454-61435
Wij danken voor het genoten vertrouwen in het jaar 1993 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1994.
Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken
Financiële diensten

jean pohlet - schilderwerken
6291 CL Vaals
wenst u een voorspoedig 1994

Eigen, erkende servicedienst voor de diverse merken
VOOR KWALITEIT EN GARANTIE
RADIO en TELEVISIE
GEELEN B.V.
Maastrichterlaan 78, Vaals, tel. 04454-61943/61792
Kloosterstraat 4, Simpelveld, tel. 045-445070
Fam. Geelen dankt u voor het genoten vertrouwen in 1993 en wenst u een gelukkig en voorspoedig 1994.

[redacted]

Wij wensen iedereen een voorspoedig en gelukkig 1994
RESTAURANT VALKENBURG

Dank voor het in ons gestelde vertrouwen. Wij wensen een ieder een voorspoedig en gezond 1994 toe!
FRISSEN B.V.
★ Divisie industrie
★ Divisie landbouw
★ Divisie tuin & park
Vroenhof 86-92, Valkenburg a/d Geul
Tel. 04406-40338, Fax 04406-42115

[redacted]

Dank voor het in ons gestelde vertrouwen en wensen een ieder een voorspoedig en gezond 1994 toe.
Centrale-verwarmingbedrijf
Gas-Water en Sanitair
MAIGRAY B.V.
RIJKSWEG 129
VILT-BERG EN TERBLIJT
TELEFOON 04406-40505

MILWIK V.O.F.
Installatie- en handelsbedrijf
wenst u een zalig uiteinde en een gelukkig 1994

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1993. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.

COZA APK-keuringsstation

WITTEM

DELKU-BOUW
SCHILDEREN - GLASWERK - RENOVEREN - VERANDA'S EN SERREBOUW - AFWERKINGSBEDRIJF
VOSSENSTRAAT 13, 6286 BW WITTEM. TEL. 04451-1...
wenst haar clientèle een voorspoedig nieuwjaar

BOERENBOND
WIJLRE E.O.
Parallelweg 15, Wijlre
Kerkstraat 2a, Ubachsberg
wenst zijn cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

[redacted]

"Hondentrimsalon-LOUSAN"
wenst iedereen een goed en gezond 1994
Louis en Anita de Rijk
Drumpenstraat 2, Wijnandsrade. Telefoon 045-24...

wij wensen u een voorspoedig nieuwjaar

Autobedrijf
Mennens-Tijssen
Vink 6, Wijnandsrade
045-242048, Citroën service agent
wensen cliëntele, familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 1994

HORSEMANS PLA...
WESTERN RIDIN...
WE BEGINNEN IN JANUARI 199...
Kersboomkensweg 66, Wijnandsr...
Tel.nr. 045-245610

weekend diensten

...avond- en weekenddiensten ...ginnen op vrijdagavond en ...digen de volgende week vrij-...g om 8.30 uur.

...RTSEN

...erlen: Voor spoedgevallen ...71.14.00 (brandweercentrale) ...llen.
...rkrade-Oost: Bij spoedgeval-... telefonisch contact opnemen ...t de eigen huisarts.
...npelveld/Bocholtz: Vrijdag ...zaterdag Schepers, ☎44.12.13. ...ndag waarnemer, ☎44.03.33.
...ndgraaf: Zaterdag Pieck, ...13.22. Zondag Ypenburg, ...32.20.72.
...ensbroek: Patiënten van Ge-...ndheidscentrum Hoensbroek-...oord kunnen dag en nacht bel-... ☎21.48.21. Uitsluitend voor ...oedgevallen: ☎23.18.00. An-...rs eigen huisarts bellen.

...POTHEKEN

...unssum/Schinveld: Schin-...ld, A ge Water 20, ☎27.28.99.
...erlen: Ritzen, Stationstraat ... ☎71.32.69.
...ndgraaf: Nieuwenhagen, ...rnhardstraat 52, ☎31.22.94. ...or spoedgevallen dag en ...cht bereikbaar.
...rkrade/Eygelshoven: Smit-...is, Van Gronsveldstraat 2, ...5.40.00.
...rkrade-West: Bleijerheide ...lland, ☎46.20.50.
...eijerheide: Bleijerheide, ...ijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. ...elijks open van 8 tot 22 uur.
...npelveld/Bocholtz: Vencken, ... Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Za-...dag 11-15 uur, zondag ...30-14.30 uur. Voor spoedge-...len van 22-22.30 uur of na tele-...ische afspraak.
...ensbroek/Heerlerheide: ...erlerheide, Corneliusplein 2, ...1.13.77.
...h: Voor spoedgevallen eigen ...otheek (b.g.g. ☎711400).

...ANDARTSEN

...erlen/Hulsberg/Voerendaal: ...jdag Velthuis, Limpensplein ... Klimmen, ☎04405-3000. Zater-... de Vries, Akerstraat 91 Heer-... ☎714552. Zondag Scuric, ...kraderweg 40 Heerlen, ...2.35.35. Spreekuur zaterdag ...zondag van 11-12 uur. B.g.g. ...GH, ☎71.14.00.
...rkrade/Ubach over Worms/ ...euwenhagen/Eygelshoven: ...ederen, Europaweg 201 Wau-...ch, ☎31.23.41. Spreekuur ...30-12 uur en 19-19.30 uur.
...npelveld/Bocholtz/Gulpen/ ...als/Wijlre/Wittem: Kusen, Te-...uxweg 1 Gulpen, ☎04450-1436. ...reekuur 11.30-12 uur en ...30-18 uur.
...nssum/Schinveld/Nuth/ ...ensbroek/Schinnen: Kouters, ...verlaan 12 Brunssum, ...5.22.52. Spreekuur 11.30-12 ... en 17.30-18 uur.

...OMEOPATEN

...or spoedgevallen dag en ...cht bereikbaar: Drs. M.Zelen, ...ikoelenweg 134 Nieuwenha-... ☎31.42.85.

...ROENE KRUIS

...chtdienst voor spoedgeval-... Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/ ...erendaal/Simpelveld: ...4405-2995. Brunssum/Schin-...d/Jabeek/Merkelbeek/Bingel-...e: ☎25.90.90. Hoensbroek: ...2.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. ...rkrade/Eygelshoven: ...5.92.60.

...IVERSEN

...GH - Heerlen: ☎71.14.00. In-...matie over avond- en week-...ddiensten van artsen, tandart-... apothekers en het Groene ...uis.
...pdienst SOS: Dag en nacht ...ikbaar, ☎71.99.99.
...slachtsziektenbestrijding: ...urs infolijn, ☎74.01.36.

Brunssums bedrijf houdt taxateur aan verkoopvoorwaarden

Van onze verslaggever

HEERLEN – Grondverzetbedrijf L. Rutten uit Brunssum blijft de geldigheid van de verkoopovereenkomst tussen hem en het Waterschap Roer en Overmaas over vijfhonderd vierkante meter grond in zijn achtertuin aanvechten.

Het waterschap heeft de grond nodig voor de aanleg van een tweede buffer om water- en modderoverlast aan de Titus Brandsmastraat in Brunssum tegen te gaan. De andere waterbuffer is inmiddels aangelegd bij Bex, de buurman van Rutten.

Wegenbouwbedrijf Jaartsveld, aan wie het werk is gegund, kan echter niet aan de slag omdat Rutten het stuk grond weigert te ontruimen en af te staan. Het waterschap sleepte Rutten vorige week woensdag in een kort geding voor de rechtbank. Rechter mr. F. Eliëns besloot toen tot een uitgebreid getuigenverhoor, dat gisteren in Heerlen plaats vond.

Directeur Lei Rutten beweerde dat taxateur P. Beugels – die namens zijn bedrijf de onderhandelingen voerde met het waterschap – hem vals heeft voorgelicht.

Rutten: „Ik heb Beugels gezegd dat de verkoop van de grond alleen doorgaat, indien er aan twee voorwaarden wordt voldaan. Ik zou het werk op mijn eigen terrein krijgen en bovendien zou ik gedurende tien jaar voor 125.000 gulden opdrachten krijgen van het waterschap. Beugels deed vervolgens een mondelinge toezegging bij mij thuis in de keuken dat er werk genoeg is voor mijn bedrijf bij het waterschap. Helaas heb ik Beugels, nadat ik de verkoopovereenkomst had ondertekend, niet meer gezien."

Beugels desgevraagd: „Als beëdigd taxateur houd ik me niet bezig met zogenaamde koppelverkopen. Ik ben met het waterschap tot overeenstemming gekomen over de grondprijs. Die was 25.000 gulden plus het plaatsen van een hekwerk. Ik heb Rutten alleen via een brief aanbevolen bij het waterschap. Meer mag ik uit hoofde van mijn functie niet doen."

Directeur Rutten weigerde vervolgens op 8 december 'zijn' grond af te staan toen Jaartsveld met de werkzaamheden wilde beginnen. De politie moest er zelfs aan te pas komen om een dreigend handgemeen te voorkomen.

Het Waterschap Roer en Overmaas drong er gisteren na een zeven uur durend getuigenverhoor bij rechter Eliëns op aan snel tot een uitspraak te doen. Advocaat T. van Mierlo namens het schap: „Als Jaartsveld op 10 januari niet kan beginnen met de werkzaamheden, hangt het waterschap een schadeclaim boven het hoofd."

Rechter Eliëns doet waarschijnlijk vandaag reeds uitspraak. Indien hij de eis van het waterschap toewijst, gaat Rutten de kosten verhalen op taxateur Beugels. De in Oirsbeek woonachtige taxateur was gisteravond wegens een korte vakantie niet voor commentaar bereikbaar.

Water

● Velen van ons kunnen geen water meer zien. We hebben er de afgelopen veertien dagen een beetje teveel van gekregen. Drieduizend kubieke meter water per seconde werd er door de Maas afgevoerd. Althans dat had de Maas moeten verwerken. Hebt u er een idee van hoeveel dat eigenlijk is? Drieduizend kubieke meter water per seconde, dat betekent gedurende de pak weg vijf etmalen bijna 1,3 miljard kubieke meter. Je zou er wel zo'n twintig miljoen privé-zwembaden mee kunnen vullen.

Lawaai

● De Dierenbescherming is niet bijster gelukkig met het vele vuurwerk dat oudejaarsnacht de lucht ingaat. En terecht, want veel huisdieren beleven door het soms oorverdovende lawaai de verveelendste nacht van het jaar. Baasjes die advies willen inwinnen hoe ze hond of kat het beste tegen de decibels kunnen beschermen, kunnen contact op nemen met de dierenbescherming in hun regio.

Stemmen

● Wat er ook al allemaal zal gebeuren volgend jaar, een ding staat vast: we zullen een paar keer naar de stembus (moeten) gaan. We worden de komende maanden platgegooid met folders, waarin de ene kandidaat nog meer belooft dan de andere. Laten we niet vergeten dat er ooit over mensen in de politiek werd beweerd dat zij voor negentig procent uit water en voor tien procent uit wijn bestaan. Met die wetenschap kijk je er toch heel anders tegen aan.

Einde

● Hebt u dat nu ook? Zo tegen het einde van het jaar borrelen allemaal spirituele gedachten naar boven. En als je zo de belangrijkste uitspraken van het jaar in herinnering roept, dan valt het op dat daar somms met heel simpele woorden zeer rake dingen worden gezegd. 'De mensen verwachten te veel en doen te weinig', is heel raak. Iets minder eenvoudig maar minstens even raak lijkt ons de volgende uitspraak: 'De onbenulligste vrouw is honderd maal geraffineerder dan de spiritueelste man'.

Einde 2

● Op de valreep van het oude jaar en aan de vooravond van 1994 komt er ook een einde aan alweer een jaar koffiekolom. Ruim 300 slokken koffie zijn geproduceerd met hulp van lezers, lezeressen en andere belangstellenden. Ons voornemen voor het nieuwe jaar? Nog meer koffie. De ene keer een sterke bak, dan weer een slappere, of een Haags kopje, maar meestal precies goed. En vers voor u gezet door Benti Banach, Jan Hensels, Leon Jeurissen, Monique Parren, Joos Phillipens, Hans Rooijakkers en Step Vaessen.

Einde 3

● Maar vanavond wordt er op veel plaatsen iets sterkers geschonken dan koffie, zo vermoeden wij. Waarschijnlijk nemen we zelf ook een glaasje 'prik' zo tegen de klok van twaalf uur. En bij de jaarwisseling wensen wij u precies datgene, dat u zelf toch al in gedachten had.

'Laat verslaafden maar koffie drinken op politiebureau'

CDA Brunssum wil in Sheltur geen junks

BRUNSSUM – De christendemocraten in Brunssum zijn tegen de opvang van verslaafden in het Shelturgebouw. Methadonverstrekking vanuit het pand aan de Merkelbeekerstraat levert volgens de partij te veel overlast op voor de omwonenden. In een brief heeft de CDA-fractie het college gevraagd het besluit terug te draaien.

Lijsttrekker Dieudonné Akkermans: „Sheltur is door de centrale ligging ongeschikt om drugsverslaafden op te vangen. Zo'n project brengt te veel overlast met zich mee voor de omwonenden."

De jeugd van de wijk Rozengaard maakt ook gebruik van Sheltur. Akkermans is bang dat ook dit op termijn tot conflicten gaat leiden.

Het huiskamerproject in het Shelturgebouw moet 1 januari van start gaan. Methadongebruikers en junkies worden twee dagen per week gedurende twee uur opgevangen in het pand. Welzijnswerk Brunssum draagt de verantwoordelijkheid voor het experiment, dat vooralsnog drie maanden gaat duren.

Vooral de OOR-groep heeft Brunssum om de opvang gevraagd. Deze groep bestaat uit zo'n 25 methadongebruikers en randgroepjongeren uit Brunssum. De jongeren moesten begin dit jaar weg uit Sheltur omdat de gemeente het gebouw wil afstoten. Sindsdien heeft OOR geen eigen ruimte meer.

Het CDA dringt er in haar brief op aan dat de gemeente het experiment verhuist naar de Prins Hendriklaan, waar ook de politie zetelt. „Een locatie in de directe nabijheid van de politie lijkt ons een prima alternatief. Misschien kan daar een soort keet worden neergezet. Of laat de verslaafden anders maar een kopje koffie gaan drinken op het politiebureau zelf."

Het Brunssumse college was wegens kerstvakantie niet bereikbaar voor commentaar.

Vuurwerk afgepakt

HEERLEN – Een bewoner (30) van de Nicolaas Beetsstraat in Heerlen is woensdagavond in zijn woning aangehouden, omdat de politie vermoedde dat hij een partij illegaal vuurwerk bezat. In de woning werd later ongeveer vijftien kilogram vuurwerk aangetroffen. De man verklaarde het voor eigen gebruik gekocht te hebben. Hij is beboet.

● Hub Timmermans en Frans van der Sluis (met bril), overburen van de gesloopte Vossekuilflats, zijn blij dat de overlast verdwenen is.
Foto: DRIES LINSSEN

nog even '93

Nog even '93 is een rubriek waarin personen of gebeurtenissen die in het afgelopen jaar de kolommen van de krant haalden nog eens voor het voetlicht komen. Deze keer: de overburen van de in september gesloopte Vossekuilflats in Heerlen.

Overburen Vossekuil blij dat flats weg zijn

'De sloop, dat was een mooi gezicht'

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – De Vossekuilflats torenden bijna dertig jaar boven Heerlen uit. Vier flats met elk honderd appartementen. Van tien hoog had je een fantastisch uitzicht over Heerlen, tot in Duitsland toe.

Maar de flats waren door een samenloop van omstandigheden al snel een verzamelplek voor mensen die elders moeilijk onderdak vonden. Uiteindelijk was het resultaat: leegloop en drugsoverlast. Na zeven jaar onderhandelen konden de flats in september 1993 eindelijk gesloopt worden.

„We missen ze totaal niet, ze hadden al jaren eerder tegen de grond gemogen," zegt overbuurman Hub Timmermans. Hij heeft vijftien jaar tegen de flats aangekeken. Nu zijn alleen nog de fundamenten te zien.

Een paar maanden geleden genoot ook zijn buurman Frans van der Sluis van de sloop. „Gelukkig deden ze het niet met zo'n zware kogel. Dan had je een hele tijd last gehad van allemaal harde klappen. Nee, ze hebben gewoon het beton op de hoeken omgezaagd. Die gebouwen vielen dan om. Een mooi gezicht."

De bewoners van de Nicolaas Beetsstraat zijn tevreden.

„Het is echt een hele opluchting," vindt Timmermans. „Hier liepen voortdurend junks rond, vooral veel Duitsers. Ze sliepen soms bij mij in het portiek."

Angst

Ook Van der Sluis voelde zich niet veilig. „Je durfde 's nachts nauwelijks uit je auto te stappen. Ik had niet voor niets een grote hond. Die had eens een junk te pakken. De politie kwam en zei dat dat niet mocht. Maar ik kreeg geen proces-verbaal, snap je."

De bewoners van de Nicolaas Beetsstraat stoorden zich er vooral aan dat hun kinderen niet gewoon konden spelen. „Je liep het risico dat ze zich in een drugsspuit prikten. Eén keer, toen het echt erg werd, hebben we een groepje buurtbewoners bijeen getrommeld en de verslaafden weggejaagd. Er waren er hier soms wel dertig."

Sinds eind september zijn die problemen voorbij. „De junks hebben hier niets meer te zoeken, ze zijn in één klap verdwenen."

Wat rest zijn de puinhopen, achter een metershoog hekwerk. Daarachter wat bomen. „Dat is toch mooi, we hebben nu ongestoord uitzicht op Schaesberg," vindt Timmermans.

Eén nadeel weet hij dan toch nog te vinden: „Het is nu veel kouder, die flats hielden de wind tegen, de stookkosten zijn veel hoger."

De gemeente Heerlen is al druk bezig met plannen maken. Het slechte imago van de Vossekuil moet snel weggepoetst worden. Aan de rand van het terrein wordt over een paar jaar de zogeheten Mijnspoorweg aangelegd. Alleen verschillen de gemeenten Heerlen en Landgraaf nog van mening over het tracé. Als Landgraaf z'n zin krijgt, komt die weg vlak bij de Nicolaas Beetsstraat te liggen. Maar hoe dan ook: er zal in elk geval minder doorgaand verkeer door hun straat komen.

Woonwijk

En waar de Vossekuilflats zelf stonden, moeten zo snel mogelijk nieuwe woningen komen. Het afgelopen jaar hebben de Heerlense woningverenigingen met vereende krachten de Vossekuilbewoners in de hele stad ondergebracht. Heerlen heeft, mede daarom, grote behoefte aan nieuwbouw.

Waar nu nog de zware, betonnen fundamenten liggen van de eens tienhoge flats, moeten eensgezinswoningen komen. De overburen Timmermans en Van der Sluis vinden dat an lang prima. De Vossekuil ligt sowieso een paar meter lager (de naam zegt het al), dus het nieuw verworven uitzicht hoeven ze niet op te geven.

Vijfhonderd woningen, mooi gelegen. Misschien start de bouw al volgend jaar, of anders toch in 1995. Qua plek lijkt het mooi wonen: vrij groen en toch dicht bij het stadscentrum. Maar die wijk zal wel een andere naam krijgen. Want na decennialange negatieve berichten, is de naam Vossekuil bepaald geen lokkertje.

Boekhandel overvallen

HOENSBROEK – Een boekhandel aan de Kouvenderstraat in Hoensbroek is gisteravond overvallen. Rond zeven uur kwam een man met een integraalhelm op zijn hoofd de winkel binnen en eiste geld. Toen de kassa niet snel genoeg werd geopend, greep hij de hele kassa en vluchtte daarmee naar buiten. Daar werd hij opgewacht door een tweede man, met een Vespa-brommer, waarmee het tweetal vluchtte. Drie kwartier later werd de leeggehaalde kassa teruggevonden aan de St.-Josephstraat. De buit bedraagt enkele honderden guldens.

Onderhoudend toneelspel

Van onze correspondent
MATHEU BEMELMANS

...STENRADE – Driemaal is deze ... in Amstenrade het toneelstuk ... 'Botterweck' opgevoerd ... Austroa's Volkstoniel Onge-... nieuwe stuk draait om de ... Botterweck. Vader Gerrit ...Venrooy) is bouwvakker, maar ... zijn best om afgekeurd te wor-... Dit levert de nodige discussies ... de ziekencontroleur (Miel ...ings). Deze heeft ook het een ...er te stellen met zoon Mauri-...(o Leunissen), die liever met ...verloofde Eily (Manuela Hahn) ...housen in plaats van werken.

recensie

...er Mientje (Marlies Douven) ...een bijbaantje zoeken en oma ...e Leunissen) kijkt de hele dag ...ie en levert vanuit haar luie ...t nodige commentaar. ... de buurman viert vanwege de renovatie van zijn eigen huis, zijn vijftigste verjaardag bij de familie Botterweck. Hoogtepunt is een optreden van buikdanseres Madeleine (Clementine Sijstermans).

Met dit stuk wil Ongeros op humoristische wijze het dagelijks leven bij een gemiddelde familie op de planken brengen. De Amstenraadse toneelvereniging is hierin redelijk geslaagd. Het stuk kenmerkt zich door een aaneenschakeling van grappige gebeurtenissen, zonder dat er echt een verhaal inzit.

Het sterkste punt van dit stuk is meteen het zwakste. Het gaat ergens over en het gaat nergens over. Het stuk kent heel vele elementen, maar op belangrijke momenten zijn ze niet goed genoeg uitgewerkt.

De acteerprestaties zijn over het algemeen niet slecht, maar de afwerking is vaak slordig. Er wordt te weinig op details gelet, waardoor er onrealistische dingen gebeuren. Ook worden scènes niet genoeg uitgespeeld, of juist onnodig overdreven. Het publiek amuseerde zich in Amstenrade echter kostelijk.

'Familie Botterweck' is op 8 en 9 januari te zien in het gemeenschapshuis in Oirsbeek en op 15 januari in de Technische School in Heerlen.

Hoensbroeknaar ernstig gewond

HOENSBROEK – Een 60-jarige inwoner van Hoensbroek is in kritieke toestand opgenomen in het Heerlense ziekenhuis na een ongeluk op de kruising Randwegschuureikenweg in zijn woonplaats. De Alfa-Romeo van de Hoensbroekenaar kreeg geen voorrang van een door 44-jarige man uit Grevenbicht bestuurde Ford-Sierra.

Door de klap van de botsing sloeg de Hoensbroekenaar met zijn hoofd tegen de voorruit. Beide auto's raakten zwaar beschadigd.

Man rijdt tegen politiewagen

LANDGRAAF – Een 30-jarige Kerkradenaar is in de Op de Heugden in Landgraaf tegen een surveillancewagen van de politie gereden. De politiewagen werd beschadigd. De bestuurder reed stapvoets. Toen de patrouillewagen van de politie achter hem ging rijden, stopte de man plotseling. Vervolgens reed hij achteruit tegen de politiewagen, waarna hij wegreed. In de Graafstraat werd de Kerkradenaar aangehouden.
De ademanalyse wees op een alcoholpromillage van ruim 1,8.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

AUTO'S

Honda

HONDA DEALER

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Rijksweg Geleen nabij A76
Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Honda CIVIC 1.3 GL, 5-bak, '86, div. access., bijz. mooi ƒ 6.750,-. ☎ 045-424128.

Hyundai

HYUNDAI DEALER

Auto Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Jeep

Jeep DEALER

American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. WRANGLER 4.2, 6 cyl., bwj. '90, hardtop, 5-bak, ƒ 24.500,-. ☎ 04760-77000.

SUZUKI SJ 413 Samurai bwj. '93, diefstalschade. Verboom b.v., 045-720654.

Mazda

mazda DEALER

Autobedrijf LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Te k. MAZDA 323, bwj. '82, ƒ 1.750,-. Zeer leuke auto. Telefoon: 045-323178.

Lancia

Te k. LANCIA Ypsilon LX, blauwmetallic, 16.000 km., ƒ 14.500,-. Telef. 046-752038/04493-4245.

Mercedes

DEALER

Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

MERCEDES 200 D, bwj. '87, met opties, in nieuwstaat, ƒ 19.900,-. Tel. 04784-2692.

Te koop MERCEDES 200 D bwj. '81, i.z.g.st., ƒ 4.250,-. 045-316940.

Opel

OPEL DEALER

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Te koop ASCONA 1.6 diesel, bwj. '83, Prijs ƒ 3.250,-. Telef. 045-444504.

Te k. Opel REKORD 2.0, bwj. '85, ƒ 2.500,-. In perfekte staat. ☎ 045-823178.

Corsa's Astra's Vectra's
Nieuw en gebruikt
Nu of nooit!
Maar wel van
OPEL welling
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-257700.

Te koop Opel KADETT automaat '85, 5-drs., ƒ 6.000,-. Telef. 046-581206.

KADETT E Hatchback 3-deurs, bwj. 1986, nieuw mod. ƒ 5.750,-. 045-753564.

CORSA type 12 S HB '86, met APK, zeer mooi, ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128.

Te koop Opel ASTRA Station 1.4i, dec. '91, diverse extra's. Tel. 04450-3340.

Te k. Opel ASCONA Sport, bwj. '87, i.z.g.st., plm. 79.000 km., ƒ 7.850,-. Telef. 045-326420.

OPEL Vectra 18i GL Sedan, bwj. '91, alle extra's, sportvign. enz., in st.v.nw., ƒ 19.750,-. 043-254462.

Opel KADETT, bwj. '81, 13N, Hatchback, 5-drs., i.g.st. vr. pr. ƒ 525,-. Haesenstr. 44, Schaesberg/Landgraaf.

Opel REKORD 19 N, bwj. '81, techn. 100%, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.500,-: 04404-2093.

Nissan

NISSAN DEALER

JURGEN Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Te k. Nissan BLUEBIRD stationcar 2.0 TD, bwj. '85, meest luxe uitvoering, in prima staat, APK 12-'94, ƒ 7.250,-. Telef.04748-1268.

Renault

RENAULT DEALER

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te k. RENAULT 4, bwj. '86, APK 12-'94, i.z.g.st. ☎ 045-227287.

RENAULT 5 TC i.z.g.st., 1e eig., sept. '85, ƒ 4.500,-. 045-740609.

Peugeot

Te k. PEUGEOT 205 1.3 GR, bwj. sept. '84, APK dec. '94, pr. ƒ 4.750,-. 046-336898.

Rover

ROVER DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Te koop Range ROOVER jeep V8, bwj. '79, geel kenteken, nieuwe APK, trekkracht 4 ton, vr.pr. ƒ 4.000,-. Telef. 043-650174.

Seat

SEAT Volkswagen Groep DEALER

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Ton Schuyren Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

Suzuki

SUZUKI DEALER

Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

jurgen autocentrum

Mercedes 190 E 1.8 bornitmet.	08-'91
Mercedes 190 E 1.8 d.blauw	02-'91
Mercedes 190 E 2.0 zwartmet.	09-'86
Mercedes 190 E 2.0 zwart	02-'85
Mercedes 190 E 2.0 blauw	06-'87
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet.	06-'88
Mercedes 190 E 2.0 blauwmet.	09-'89
Mercedes 190 E 2.3-1.6 zwartmet.	04-'85
Mercedes 190 E 2.3-1.6 zwartmet.	01-'86
Mercedes 190 D 2.0 wit	04-'89
Mercedes 190 D 2.0 antrac.met.	11-'91
Mercedes 190 D 2.5 autom. d.blauw	'87
Mercedes 200 D wit	08-'87
Mercedes 230 E zilvermet.	09-'87
Mercedes 230 E d.blauw	04-'91
Mercedes 250 D zwartmet.	01-'89
Mercedes 250 D impalamet.	08-'89
Mercedes 300 CE autom., antracietmet.	11-'88
Mercedes 300 TD autom., bornitmet.	08-'91
Mercedes 300 SL autom., zwartmet.	06-'86
Mercedes 380 SL autom., rookzilver	07-'85
Nissan Micra 1.0 en 1.2 3-drs.	5x vanaf 1989
Nissan Sunny 1.4 en 1.6, 3-drs.	4x vanaf 1989
Nissan Sunny 1.4 + 1.6, 4-drs.	4x vanaf 1989
Nissan Sunny 1.6 SLX, 5-drs., rood	04-'91
Nissan Sunny 2.0 diesel LX, 5-drs., rood	05-'92
Nissan Sunny Florida 1.6 LX zilvermet.	11-'90
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.rood	07-'91
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.grijsmet.	12-'92
Nissan 100 NX SLx + d.rood:, div. extra's	12-'92
Nissan 300 ZX d.grijs, turbo	06-'87
Nissan 300 ZX autom., leer, zilvermet.	01-'92
BMW 518i beigemet.	01-'90
Citroën BX Cannes inj., wit	09-'90
Citroën BX 1.4 TE d.blauwmet.	04-'90
Opel Kadett 1.3 LS 4-drs. blauwmet.	06-'89
Opel Vectra 1.8 S, d.grijsmet.	01-'89
Porsche 928 S automaat, amethystpaars	06-'84
Seat Marbella 900, mintgroen	11-'92
Seat Toledo 2.0 GLX d.groenmet.	11-'92
Toyota Corolla 1.3 SXL 5-drs. wit	06-'87
VW Golf cabrio GL, autom., blauwmet.	01-'83
VW Golf GTi - 16 V blauwmet.	07-'87
VW Jetta 1.8 CL 4-drs. d.blauw	01-'89
4×4 TERREINWAGENS + BEDRIJFSWAGENS	
Nissan Patrol 3.3 diesel hardtop, geel kent.	12-'88
Nissan Patrol R 2.8 diesel, grijs kent. volg. wet '94	02-'91
Nissan Patrol GR antrac. grijs kent. volg. wet '94	09-'92
Nissan Urvan 2.5 D LWB, wit	10-'90
AUTOMAAT	
Nissan Laurel 2.8 SLX diesel autom., antraciet	06-'89
Mitsubishi Colt 1.2 GL autom., zilver	02-'84
DEMONSTRATIE-AUTO'S	
Nissan Sunny 1.4i LX, 5-drs., rood, stuurbekr.	07-'93
Nissan Sunny 2.0 diesel, wagon LX, wit	06-'93
Nissan 100 NX SLX + vele extra's, blauwmet.	05-'93
Nissan Primera 1.6i LX, 4-drs., airco, roodmet.	09-'93
Nissan King-Cab, dub. cab., rood, 4 WD	12-'93
Nissan Terrano II 2.4i SLX, airco, geel kent.	07-'93

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.

Langheckweg 32-40, Kerkrade
Industrieterrein Dentgenbach

045-452570

Toyota

TOYOTA DEALER

Mengelers BV Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Volkswagen

Te koop VW JETTA turbo milieu diesel, bwj. '91, div. opties, verlaagd, sportv., zwartmetallic. 045-316690.

Te k. VW GOLF GTi, bwj. '79, APK '94, vr.pr. ƒ 1.150,-. Erensteinerstr. 5, Kerkrade.

Golf 1.6 CL AUTOMAAT, '85, bijz. mooi, event. ATS, ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128.

GOLF 1.6, bwj. '89, Manhatten uitvoering, ƒ 12.750,-. Telefoon 046-516678.

Wegens omstandigh. VW GOLF turbo diesel 1.6 CL, 160.000 km, '87, rood, 5-drs, radio, 4 luidsprekers, trekhaak. Telefoon privé 043-258886, zaak 043-661315.

Te k. VW GOLF II 1.3, bwj. '84, met stervign., alarm, striping, lichte lakschade, wit, pr.n.o.t.k. 045-417285.

Te koop VW GOLF diesel bwj. '85, model '91, kl. blauwmetallic, sportvelgen, 5-gang, getint glas, spec. interieur, iets aparts, inruil mogelijk, pr. ƒ 8.500,-. Telef. 046-527379.

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
De Koumen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

Te koop VOLVO 360 LPG, bwj. '86, vraagpr. ƒ 4.500,-. Telefoon 045-723848.

Te k. VOLVO 440 GL, 1 jaar oud, nieuwpr. ƒ 39.500,-, nu ƒ 29.500,-. ☎ 04493-5596.

Te k. VOLVO 360, type '84, lichtblauw, LPG (1990), vr.pr. ƒ 3.500,-. ☎ 045-313078.

Te koop VOLVO 360 GLT Sedan 2.0i, bwj. 6-'88, antraciet, in nw.st., centr. deurvergr., schuif/kanteld., trekh., lm velgen, electr. ramen en buitenspiegels en nog vele extra's, km.st. 58.000. Vr.pr. ƒ 13.000,-, APK tot 8-'94. Telef. 045-242226.

Te koop VOLVO 440 GL. Kleur wit, met trekhaak, bwj. 1988. Tel. 046-744910.

Diversen

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 17.995; FSO Prima 1.5 GLXi v.a. ƒ 18.995,-; FSO Prima GLD 1.9 diesel v.a. ƒ 23.995,-; FSO Cargo 1.9 diesel Pick Up grijs kent. v.a. ƒ 17.995,- excl. BTW; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Opel Kadett Cabrio div. accessoires '92 ƒ 29.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar Sedan 10.000 km '93 ƒ 28.750,-; Mitsubishi Galant 1.8i Limited diverse access. '91 ƒ 22.750,-; Lancia Dedra 1.8 IE div. accessoires '91 ƒ 22.750,-; Peugeot 205 Look 8000 km '92 ƒ 15.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 19.750,-; Ford Fiësta 1.1i CL div. accessoires '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan div. kleuren '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-: Escort 1.6 CLX '90 ƒ 16.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; VW Jetta '87 ƒ 9.750,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 GLX HB '88 ƒ 12.750,-; Hyundai Pony 1.5 GLS '88, ƒ 8.750,-; Opel Kadett 1.6i '88 ƒ 11.750,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. Telefoon: 045-311729.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Porsche 944 i.z.g. st. '83; Nissan Micra DX '86; BMW 318i '83; Opel Kadett 1.2S combi '83; Volvo 340 '84; Ford Escort 1.6 L 5-drs. '84; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; Opel Ascona 16N '80; Opel Manta GTE uitgev. '77; Ford Fiësta 1.3 S '80; Ford Capri 2.0 GLV6 '79; Citroën eend '82; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Transit Camper; Peugeot 305 GLD Break '84; Lancia Beta 2.0 i. z.g.st. '82; VW Passat LS '81; Opel Kadett coupé 1.2 S '78; Opel Kadett 1.2S '79; Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop,financiering. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. Telef. 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

auto A-Z

LET OP OPRUIMING OUDE VOORRAAD MA
GEBRUIK VAN VOORDEELPRIJS TOT 05-01-

Citröen BX 19 TZi metallic LPG etc.	1991	ƒ
Ford Siërra 2.0i 4-drs. schuifdak etc.	1990	ƒ
Volvo 460 GL metallic 4-deurs	1990	ƒ
Volvo 440 GL 5-deurs GLT-uitv.	1990	ƒ
Volvo 740 GLE automaat lm-vlgn. etc.	1989	ƒ
Mazda 626 GLX coupé rood nw. model	1989	ƒ
Audi 80 S diverse uitvoeringen van	1988	ƒ
Volvo 360 GL injection 5-deurs	1988	ƒ

INCL. GROTE BEURT EN EEN VOL JAAR GAR
Verkoopinfo: 045-728484
Na 18.00 u. 045-320047
Heerlenseweg 200, Landgr
maakt onderdeel uit van de Zuidlimburgse BMW-D

WELLING Opel biedt aan: VW Golf aut. '90; Suzuki Alto 3-drs. '86; Suzuki Swift 5-deurs '87; Suzuki Swift 1.3 GS '91-'92; BMW 316i '90; Opel Vectra 4/5-deurs '90-'93; Opel Kadett 3/4/5-deurs '86-'91; Opel Corsa 2-deurs 1.4i '90; Suzuki Vitara Cabrio '92; Opel Astra 3/4-deurs '91-'93; Astra Cabrio demo '93; Astra 1.8i GT '91; Renault Clio 5-deurs 1.8i RT '92 en nog veel meer. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

Opel ASCONA bwj. '82, vr. pr. ƒ 2.000,-; Ford Escort bwj. '82, vr.pr. ƒ 2.000,-; Nissan Sunny Coupé bwj. '83, vr.pr. ƒ 3.000,-; Suzuki Vitara bwj. '92, pr.n.o.t.k. Tel. 045-224058.

Mercedes diesel '83; Mercedes 200 autom. '77; Nissan Micra '84; Nissan Stanza '83; Panda '82 en '86; Ritmo '85 en '86; Escort '81 en '83; Ford Granada '83; Kadett '81 t/m '83; Ascona 1.6 S '82; Manta GTE liefhebber '77; BMW 316 '81 t/m '84; Lada Jeep 4x4 '82; koopje Renault 9 TL '82; Renault Fuego '83; Kever '73; Skoda '82. Diverse goedkope inruilers. Swalmcars, Heerlerbaan 74, Heerlen. Tel. 045-413568.

BMW 316 '90; Mazda 323 GLX F '92; Mazda 323 autom. '87; Toyota Corolla 1.3 GL '89; VW Golf GTi 1.6V '87; Opel Kadett Sedan 1.3 S '87; Honda Civic CRX '85; Honda Civic '87; Mazda 626 '88; Seat Fura '85; Volvo 360 GLT '85; Peugeot 205 '86; BMW 315 '82; Suzuki Swift GXi '88; Suzuki Swift GL '88; Suzuki Alto '87; Suzuki Alto 5-drs. '86; Suzuki Alto autom. '85; Suzuki Alto '85; Suzuki Alto '84; Suzuki Alto autom. '83; Suzuki Alto '83; Mitsubishi Pajero '84; Daihatsu Furoza '90; Mercedes 190 D '88. Autobedrijf Reubsaet, Groenseykerstraat 17, Geleen. Telef. 046-757777. Uw adres APK-keuring. Alle autorep. (tev. doe het zelf Car Wash).

BMW 318i toering extra's o.a. getint alu-wielen bwj. 1 Corsa 1.4i 3-drs bwj. 1990; Jeep Pioneer 5-drs met dec. 1987; Opel R S 4-drs 80.000 km 1986; Nissan S coupé 1986; V.W. drs stationwagon stuurbekrachtiging Rover Montego E 1987; Opel Kadett stationwagon 199 Jetta LX met 1984; Volvo 340 3 1986; Nissan Sunny 1987; Skoda 105 36.000 km dec. 1 cedes 190 D met 1987; Toyota Ce GTI nieuwstaat 19 Cabrio als nieuw 1 Marbella XL 1990 323 4-drs Sedan GLX bwj. 1991. A bedrijf HAVE, Ind 31, Sittard. Tel. 0 Auto's zijn met B rantiebewijs en A en financ. mogel één dag. Dus tot zien

Te koop gevraagd pert PERSON vracht- en b hoogste prijzen. 456963.

Te k. gevr. loop-,
Schadeau
Ik betaal de hoogs
Limburg. Tel. 045-

Johan SCHMIDT del heeft diverse voorraad van ƒ ƒ 6.000,-. Alles Tel. 04492-2888. 24, Vaesrade.

Te k. gevr. AUTO auto's, schade/de bezw. 045-727742/7

Auto KALDEBORN talen de hoogste uw auto!!! ☎ 045-411

Voor Piccolo zie verder pagi

REDUZIERT WINTER-PREIS-KNÜLLER IN IHREM SINN

DAMEN-MODE

Damen-Blusen in attraktivem Druck aus BW und Viskose **29.-**

Damen-Bermudas Jeans und Cord in chicen Combifarben **29.-**

Damen Jeans- und Cordhosen mit Gürtel **39.-**

Modische Kurzröcke in Wollmischung und Jeans in vielen Standard und Modefarben **39.-**

Damen Marken-röcke verschiedene Formen und Qualitäten uni, bedruckt und kariert **49.-**

Damen Microfaser-Jacke mit abknöpfbarer Kapuze und Rückenkoller **98.-**

Hochwertige Damen Microfaser-Jacke in verschiedenen modischen Formen **149.-**

Attraktiver Damen-Kurzmantel Swingerform in modischem Farbspiel **198.-**

Winterwarmer Microfaser Damen-Mantel Kapuze mit echtem Pelzbesatz **279.-**

HERREN-MODE

RENÉ LEZARD
Seidenkrawatten große Auswahl **25.-**

Sportive Herren Karo-Flanellhemden mit passendem T-Shirt, zusammen **29.-**

DANIEL HECHTER
Herren Sweatshirt-Rollis in breiter Farbpalette **39.-**

Herren Marken-Hemden Freizeit und City in vielen Varianten z.B. Sachs, Cavallo, Daniel Hechter ~~59.-~~ **49.-**

Hochwertige Herren Marken-Pullover aus der laufenden Wintersaison z.B. März, Daniel Hechter **98.-**

Bueckle MONELLO

Herren-Jeans Markenqualitäten stone washed **10.-**

Camaro Herren Colour-Jeans z.B. tanne, granat **29.-**

Herren Marken-Hosen führender Hersteller, z.B. Brax, Gardeur **98.-**

Modisch, klassische Herren-Sakkos von RENÉ LEZARD

Sportliche **Herren-Legersakkos** in mehreren Farben

Herren Business-Anzüge in verschiedenen Dessins

Damen-Pullover in modischen Formen **39.-**

Damen Marken-Jeans in aktuellen Formen stark reduziert **69.-**

S.OLIVER STREET

Herren Marken-Jeans blue and black Gr. 28 - 38 **5**

Damen und Herren **Marken-Einzelteile** - stark reduziert -

P Jederzeit, auch an allen Samstagen. Durchgehend freie Fahrt zu ca. 1000 Parkplätze rund um SINN.

Start: Montag 3.1.1994, 8.30 Uhr

sinn

Nederland 1

KRO/Ncrv
7.00 **Journaal.**
7.07 **Alles kits.** Met om:
7.07 **Black Beauty.**
7.35 **KRO's tekenfilmfestival.**
.00 **Journaal.**
.07 **Boggle.** (herh.).
.32 **I love Lucy.**
.00 **Journaal.**
.07 **Prettig weekend, Nederland.**
0.00 **Total work out.**
10.16 **Kaleidoskoop.**
1.12 **The promise of Christmas.**
2.00 **Italiaans voor beginners.**
2.30 **Engels voor beginners.**
.00 **(TT) Journaal.**
.07 **Oppassen!!!** (herh.).
.31 **(TT) Lingo.** (herh.).
.55 **Jules unlimited.** (herh.).
.20 **Twaalf steden, dertien ongelukken.** (herh.).
.45 **De ronde van Witteman.**
.30 **De wereld van Boudewijn Büch.** (herh.).
.00 **(TT) Journaal.**
.09 **Young riders.** Amerikaanse westernserie.
.58 **Tee Vee studio.** Programma over televisie.
7.37 **Boggle.** Woordspel.
.07 **Nijntje.** Kinderserie.
.15 **Sesamstraat.** Afl.: Feest.
.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
.40 **(TT) Klokhuis.** Informatief.
.59 **Dieren in het wild.** Natuurfilmserie. Afl.: Planten en mieren.
.26 **(TT) Made in Holland.** Serie portretten van Nederlanders die het gemaakt hebben in het buitenland.
.00 **(TT) Journaal.**
.26 **(TT) Ambulance.** Documentaireserie over levensveranderende incidenten.
.57 **Meeste stemmen gelden.** Discussieprogramma waarin een onafhankelijke jury een bindende uitspraak doet.
1.47 **Reporter.** Thematische actualiteitenrubriek.
.22 **Drop dead Fred.** Amerikaanse comedy uit 1991 van Ate de Jong.
.57 **Beschuit met muisjes.**
.27-01.59 **Clockwise.** Engelse comedy uit 1985. Met: John Cleese e.a.

Nederland 2

Tros/Veronica
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
14.00 **De Notekrakersuite: een geschaatste fantasie** (Nutcracker: a fantasy on ice). IJsshow op de Notekrakersuite van Tsjaikovsky.
15.32 **Gräfin Mariza.** Operette in drie bedrijven van Emmerich Kalman, uitgevoerd door het Weltsch Orkest met diverse koren en solisten.
17.18 **Foreign affairs.** Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie. Audrey weet Henk te winnen voor haar snode plannen. Noëlla is bang dat Gwen haar geheim aan Jan verraadt.
17.43 **Tv dokter.**
17.58 **2 vandaag.** Met om:
18.00 **Journaal.**
18.15 **(TT) De besten van 10 jaar Bananasplit.** Compilatie van het programma met de verborgen camera.
19.00 **Natte neuzen.** Spelprogramma waarin honden de hoofdrol spelen. Presentatie: Martin Gaus.
19.34 **De leukste thuis.** Amusementsprogramma met knotsgekke thuisvideo's.
20.08 **(TT) Hoogtepunten Gala of the stars.** Circusprogramma. Hoogtepunten uit het unieke circusprogramma Gala of the stars waarin vele bekende Nederlanders, onder andere de uit Limburg afkomstige bokser Arnold Vanderleijde, spectaculaire circusacts opvoeren in het American Circus.
21.04 **TROS TV show.** Talkshow.
22.00 **(TT) Oudejaarsloterij show.** Spelshow in het teken van oud en nieuw.
23.55 **Klok en vuurwerk.**
00.10 **In concert: Aretha Franklin Duets.** Concertregistratie van 27 april 1993 vanuit het Nederlander Theatre in New York. Aretha, ook wel Thé queen of soul genoemd, zingt samen met de wereldsterren Gloria Estefan, Elton John, Bonnie Raitt, Smokey Robinson en Rod Stewart.
01.15-01.20 **Journaal.**

Nederland 3

Vara/Vpro
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **VPRO's Laurel & Hardy Kerstmatinee.** Met om:
16.00 ■ **Laurel & Hardy: Come clean.** Amerikaanse slapstickfilm.
16.21 ■ **Laurel & Hardy: Sons of the desert.** Amerikaanse slapstickfilm uit 1933 van Hal Roach. Met: Stan Laurel, Oliver Hardy e.a. Stan en Ollie hebben aan hun mannenclub beloofd, dat ze meegaan met het uitstapje naar Chicago. Helaas krijgen ze van hun bazige vrouwen geen toestemming, maar ze verzinnen een ijzersterke smoes.
17.30 **Villa achterwerk: Potje Sport II.** Sportprogramma.
18.00 **Journaal.**
18.18 **Comedy op 3: Taxi.** Amerikaanse serie. Afl.: Bobby's doorbraak. Bobby ziet de kans van zijn leven wanneer hij een rolletje mag spelen in een soapserie. Hij zegt per direct, iets te voorbarig maar met veel genoegen, zijn baan op.
18.50 **(TT) Lingo.** Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.20 **(TT) Midas.** Het leven volgens Midas Dekkers. Afl.14: De geboorte.
19.50 **Police rescue.** Australisch-Engelse serie. Afl.: Spitsuur. Het is spitsuur en een oudere, dementerende vrouw daalt in paniek de trappen van een metrostation af. Ze is helemaal in de war en loopt van schrik de tunnel in.
20.40 **Trekking dagelijkse lotto.**
20.45 **(TT) Het zonnetje in huis.** Serie. Afl.1 : Het begin. Piet Bovenkerk, een krasse zestiger, is onlangs weduwnaar geworden. Nu hij van zijn dominante vrouw verlost is, besluit hij van het goede leven te genieten. Dus trekt hij in bij zijn in Amsterdam wonende zoon en schoondochter in en wordt daar al snel het zonnetje in huis.
21.20-01.00 **De schreeuw van de Leeuw 1993/'94.** Amusementsprogramma. Presentatie: Paul de Leeuw.

RTL4

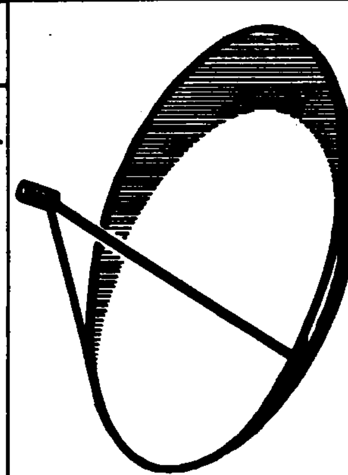
06.00 **Hei elei kuck elei.** Luxemburgs programma.
06.30 **RTL Classique.**
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.05 **Pinocchio.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.35 **Eigen huis & tuin.**
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.06 **The bold & the beautiful.** herh.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Deel 1. (herh.).
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Deel 2. (herh.).
09.35 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 **As the world turns.** Amerikaanse serie.
10.50 **Sons & daughters.** Australische soapserie. (herh.).
11.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.25 **Clip van de dag.**
11.30 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
12.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.00 **Special: Lionel Richie.** Muziekspecial.
14.00 **Home improvement.** Amerikaanse comedyserie. (herh.).
14.30 **General hospital.** Amerikaanse soapserie.
15.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
15.20 **Santa Barbara.** Amer. soap.
16.10 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. (herh.).
17.00 **5 uur show.** Gev. magazine.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.20 **RTL Club.** Magazine.
18.30 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
19.00 **Avondnieuws.**
19.20 **Weer.** Door: John Bernard.
19.30 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap.
19.55 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie.
20.25 **Jaap Aap.** André van Duin kijkt als zijn creatie Jaap Aap terug op het jaar 1993.
20.35 **Vrienden voor het leven.** Nederlandse comedyserie.
21.10 **Jaap Aap.**
21.20 **Wie ben ik?**
22.10 **Jaap Aap.**
22.20 **Suprieshow.**
23.50 **Jaap Aap.**
00.15 **Knallende kurken.**

RTL5

07.00 **Quantum thuiswinkel.**
08.30 **RTL text.**
14.30 **Quantum thuiswinkel.**
16.00 **RTL text.**
16.55 **Felix the cat.** Tekenfilmserie.
17.05 **MacGyver.** Amer. politieserie.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.15 **Family ties.** Comedyserie.
18.40 **Miami Vice.** Amer. politieserie.
19.30 **Paradise Beach.** Austr. serie.
20.00 **Happy new year.** Amerikaanse comedy uit 1986. Met: Peter Falk e.a. Nick en Charlie willen de slag van hun leven slaan door een juwelier te beroven. Charlie werpt zich op als chauffeur van een Rolls Royce, terwijl Nick zijn rijke passagier speelt.
21.30 **Murphy Brown.** Amerikaanse comedyserie. (herh.).
21.55 **Seinfeld.** Amer. comedyserie.
22.20 **I.S.C.H.A.** Talkshow.
00.00 **Vuurwerk.**
00.15 **Countdown at the Neon Armadillo.** Muziekspecial met de beste countrymuziek uit 1992.
01.50 **De draagmoeder.** Braziliaanse telenovella. (herh.).
02.20 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
02.50 **RTL text.**
03.50 **Quantum thuiswinkel.**
06.50 **RTL text.**

● *Peter Lusse en Mary Lou van Steenis uit 'Vrienden voor het leven'. (RTL4 - 20.35 uur).*

Neighbours. **19.00** nws. **19.16** Reg. nws. **19.30** Star trek V: The final frontier. Amer. sf-film uit 1989. **21.10** Miss Marple: The mirror crack'd from side to side. Misdaadfilm. **23.10** Winter on 1. Vooruitblik. **23.15** nws. **23.35** Clive James on 1993. **01.05** Happy new year. Volgende tijden onder voorbehoud. **01.10** Muziekprogr. met o.a. Wet, Wet, Wet. **02.00-02.05** Weerbericht.

BBC 2

08.00 ■ B.F.'s daughter. Amer. speelfilm uit 1948. **09.45** ■ The furies. Amer. western uit 1950. **11.30** Christmas crackers. serie. **11.35** Charlie chalk. Jeugdserie. **11.50** Captain Scarlett. Amer. speelfilm uit 1953. **13.05** M.A. S.H., comedyserie. **15.00** Cardiff singer of the world. Reportage. **15.50** The royal institution christmas lectures. Serie. **16.50** Animation now. **17.00** The Callas conversations. Interview. **17.50** Funny face. Amer. musical uit 1957. **19.30** Lulu's big show. Muziekspecial. **20.25** The white Heather club. Showprogr. **20.55** La Traviata. Opera van Verdi. **23.05** The seven deadly sins. Afl.: Pride. Aansl.: Christmas in Sarajevo. **23.15** Slamdance. Amer. speelfilm uit 1987. **00.50** Trick at bedtime. Oudjaarsprogr. met goochelaars. **01.00** Nieuwjaarsshow met Jools Holland. Gasten zijn o.a. Sting en Gypsy Kings. **02.05-03.45** One-trick pony.

RTBF/La Une

14.00 Miss Marple, misdaadserie. **15.00** The party. Amer. komedie uit 1965. **16.35** Nouba nouba. **17.20** Californie dreams, jeugdserie. **17.50** Monsieur Belvedere. Afl.15. **18.15** L'empire des médias. **18.50** Servi chaud. Gev. magazine. **19.30** Nieuws. **20.10** La traversée de minuit, oudejaarsshow vanaf de laatste boot op de veerdienst Dover - Oostende, die per 1 januari 1994 opgeheven wordt. Afl.1. **20.55** Juste pour rire. Hoogtepunten. **21.45** La traversée de minuit. Vervolg van 20.10. **21.50** Spaceballs. Amer. komdedie uit 1987. **23.25** La traversée de minuit. Vervolg van 21.45. **00.25** In bed with Madonna. Amer. muziekdocumentaire uit 1991. **02.20-02.25** Beursberichten.

SPORTS 21

19.30 Nieuws. **20.05** La chute de l'empire romain. Amer. historisch drama uit 1963. **22.50** Corps z'a corps. Franse komedie uit 1987. **00.10-00.15** Weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.35** Intern. weerbericht. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. Canadese serie. (herh.). **13.30** Richelieu. serie. Afl.6. (herh.). **14.30** Evasion. (herh.). **15.05** Juste pour rire. Humor. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. Gev. magazine met intern. actualiteiten. **16.25** Oxygène. **16.50** Gourmandises. **17.05** Une peche d'enfer. Jongerenmagazine. **17.40** Made in France. **18.10** Questions pour un champion. Spelprogr. **18.30** Nieuws. **18.55** Arabisch persoverzicht. **19.00** Des chiffres et des lettres. Spelprogr. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Les meilleurs moments de Bon week-end. Jaaroverzicht van de uitzendingen in 1993 van dit magazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Concert Julien Clerc. Concertregistratie. **22.55** Paradis Latin. Oudejaarsviering vanuit het befaamde Parijse cabaret Paradis Latin. **00.00** Voeux. De beste wensen van TV 5. **00.10** Musiques au coeur. Vandaag een oudejaarsuitzending vanuit de Folies Bergère.

Eurosport

06.30 Aerobics. **09.00** Paardesport. **10.00** Wintersportmagazine. **11.00** Kunstrijden op de schaats. **12.00** IJshockey. Finale. Live. **14.30** Rally Parijs - Dakar - Parijs. **15.00** Jaaroverzicht Triathlon. **16.30** IJshockey. NHL-wedstrijden. **18.00** Amer. football. NFL-magazine. **18.30** Intern. autosportverslag. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Olymp. Wintersporten. **20.30** Autosport. Gauloise Rally. **21.30** Rally Parijs - Dakar - Parijs. Vandaag 1e speciale proef in Afrika. **22.00** Favoriete sportevenementen van 1993. **00.00** Gelukkig nieuwjaar op Eurosport. **01.00** Rally Parijs - Dakar - Parijs. **01.30-02.00** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. Religieus progr. **06.00** Super shop. **06.30** Azimuths. **06.45** Business tonight. **07.15** Azimuths. **07.30** NBC Nightly news with Tom Brokaw. **08.00** NBC network news. **08.30** ITN World news. **08.45** Eur. business today. **09.00** Super shop. **12.00** CNBC World business. **13.00** Today. Actualiteitenrubriek. **14.30** Financieel nieuws. **18.00** Today show. **19.00** ITN World news. **19.30** On the air. Talkshow. **20.00** New Hollywood. Reportage. **21.00** Super sports. **22.00** ITN World news. **22.30** US Market wrap. **23.00** The Tonight Show. **00.00** Real personal. **00.30** NBC network news. **01.00** Later with Bob Costas. Talkshow. **01.30** Turn of fate. Serie. **02.00** China news Europe. Zakenmagazine in het Mandarijn, Chinees en Engels. **04.00-05.30** Classic movie: Streetscene. Speelfilm.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** Ingo. **12.00** The pulse. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **15.30** News - Years end edition. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Music Non-Stop. **20.00** Rolling Stones 25th anniversary special. **22.00** Greatest hits. **23.00** New year's eve 1993 spectacular. **02.00** New year's eve party zone. **06.00-08.00** Chill out zone.

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide update. **08.30** World report. **09.45** CNN newsroom. **11.30** World report. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **17.30** CNN & Co. **18.00** NewsHour. **20.00** World business today. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

Duitsland 1

.25 **Ping Pong.** Kinderprogramma.
.15 ●● **Galakonzert im Nationaltheater.** Concert t.b.v. de Marianne Strauss Stichting, met klassieke muziek uitgevoerd door het Koor en Orkest van de Beierse Staatsopera.
.20 **Das schöne Land Böhmen.** Portret van Bohemen.
.35 **Ein Engel auf Erden.** Duitse speelfilm uit 1959. Met: Romy Schneider, Jean-Paul Belmondo e.a.
.05 **Tagesschau.**
.10 **Der kleine Vampir - Neue Abenteuer,** 13-delige jeugdserie. Afl.7 : Angst um Rüdiger.
.40 **Robin Hood.** Amer. tekenfilm uit 1973 van Wolfgang Reithermann.
.00 **Disneys Zaubernacht.** Amusementsprogramma met goochelaars en illusionisten. Muzikale gasten: Harry Connick Jr. en Take That met Lulu.
.15 **(TT) Harry's Nest** (Empty nest). Amerikaanse comedyserie. Afl.: Rache ist Süss.
7.50 **Tagesschau-Telegramm.**
7.55 **Auf Achse,** serie. Afl: Spielerinnen.
.50 **Tagesschau-Telegramm.**
.55 **Die Dinos,** serie. Afl: Aktion Fernseher.
.25 ●● **Herzblatt,** spelprogramma.
19.58 **Heute abend im Ersten.**
.00 **(TT) Tagesschau.**
.05 **(TT) Neujahrsansprache des Bundeskanzlers.** Nieuwjaarstoespraak van bondskanselier Helmut Kohl.
.15 ●● **Goldene Europa '93.** Showprogramma rond de uitreiking van deze show-prijs van de Saarländische Rundfunk. Met o.a. Harald Schmidt, Die Prinzen en Al Martino.
.40 **Emil: Feuerabend.** Fragmenten theaterprogr. van Emil Steinberger.
.00 ●● **Silvesterstadl.** Volksmuziekprogramma vanuit de Sporthalle in Bozen. Met o.a. Crazy Feet, Deep River Quartett en Karel Gott.
.00 ●● **OBA OBA 1993.** Registratie van het optreden van het Braziliaanse revue-ensemble OBA OBA uit Rio de Janeiro in Rome.
.00 **Bettkarriere** (Promotion canapé). Franse speelfilm uit 1990.
.30-02.35 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Januartag.

Duitsland 2

08.15 ●● **ZDF-Popshow.** Compilatie van dit muziekprogramma.
10.15 **The chronicles of Narnia.** 12-delige Engelse jeugdserie. Afl.: Lucys Abenteuer im Kleiderschrank.
10.55 **logo.** Jeugdjournaal met vandaag een terugblik op de gebeurtenissen in 1993.
11.15 **(TT) Shakespeare - Wie er Euch gefällt.** Serie animatiefilms rond de toneelstukken van Shakespeare. Afl.: Macbeth. Tekenfilm.
11.40 **Ansichten: Lübeck - Wieder Rotspon für Mecklenburger?** Reportage over de voormalige Oostduitse stad Lübeck en zijn omgeving.
12.10 **Heute.**
12.12 **Album '93.** Compilatie van beelden uit het afgelopen jaar.
13.10 ●● **Mein Mio.** Zweedse jeugdfilm uit 1987. Bron:Naar een verhaal van Astrid Lindgren.
14.45 **Der Prinz und der Maler.** Reportage over de reis die de Zwitserse schilder Carl Bodmer in 1833 naar het Wilde Westen maakte in gezelschap van prins Maximilian zu Wied.
15.15 **Heute.**
15.20 **(TT) Those magnificent men in their flying machines.** Engelse speelfilm uit 1964.
17.25 ●● **Silvesterkonzert 1993.** Oudejaarsconcert met klassieke muziek van Wagner, uitgevoerd door de Berliner Philharmoniker.
18.00 ●● **Silvesterkonzert 1993.** Vervolg.
18.57 **Guten Abend.**
19.00 **Heute.** Aansl.: (TT) Nieuwsjaarstoespraak door bondskanselier Kohl.
19.20 **Vor Ort: Diese Drombuschs.** Reportage over de opnames voor deze populaire Duitse serie.
19.25 **Immer wieder Sonntag.** Duitse serie. Afl.: Chancen.
20.15 ●● **Gala der Artistik '93.** Circusgala. Met o.a. Gran Picasso.
22.00 **Heute.**
22.05 **Das Kind im Manne.** Tv-spel.
23.35 ●● **Oldies, Hits und gute Laune.** Nostalgisch muziekprogr. met o.a. Chris Andrews, The Fortunes.
00.50 **Bullshot.** Engelse speelfilm uit 1983.
02.15-03.40 **Polyester.** Amerikaanse speelfilm uit 1981. Met: Divine.

Duitsland 3 West

08.45 Ski-Gymnastik. **09.00** Johann Sebastian Bach. Gewijde muziek. **09.30** Häusliche Krankenpflege. Afl.1. **10.00** Der Aufstieg Europas. Afl.6. **10.45** Vandaag een terugblik op het WK voetbal 1986. **11.00** ■ Every day's a holiday. Amer. speelfilm uit 1937. **12.15** Videodagboek van een Iraanse asielzoekersfamilie. **13.00** TV's. Afl.5. **13.15** Architektur der Jahrtausendwende. **14.10** Pan Tau - Der Film. Tsjechoslowaakse jeugdfilm. **15.40** Ein Herz und eine Seele. Serie. **16.30** Supergrips. **17.00** ■+● Man kann ja nie wissen. Duits docudrama uit 1987. **18.30** Rückblende. Vandaag: 1968. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.00** ■ Der 90. Geburtstag oder Dinner for one. Sketch. **19.20** Les Brigands. Opera van Offenbach. **21.05** Ehekrach. Tv-spel. **22.05** The emperor waltz. Amer. speelfilm uit 1947. **23.47** Scheppingsverhaal op Symfonie in bes -Unvollendete- van Schubert. **00.00** Die 50 Besten. **07.00** Tampopo. Japanse speelfilm uit 1985.

Duitsland 3 SWF

11.00 Alfons der Wassermann. Tekenfilm. **11.35** Verflixtes Missgeschick. Sprookjesfilm. **12.45** Russisch-orthodoxen Liturgie. **13.30** Jugend betet. Verslag. **14.30** Visit to a chief's son. Amer. speelfilm uit 1974. **15.55** Das 3. Leben. Ouderenmagazine. **16.40** Walt Disney: Fairy tale years. **17.25** Destry. Amer. speelfilm uit 1955. **18.00** Destry räumt auf. Vervolg. **18.55** Die Sendung mit dem Stier - spezial. Vandaag een terugblik op 1993. **19.35** Ansprache des Minister-Präsidenten. **19.40** Der neunzigste Geburtstag oder Dinner for one. Korte film. **20.00** Tagesschau. **20.05** Nieuwsjaarstoespraak van bondskanselier Helmut Kohl. **20.15** Kumme Sie numme ri. Toneelstuk in dialect. **21.45** Nachrichten. **21.50** Documentaire over een 'gele kruistocht' van Parijs naar Peking in 1931. **23.25** Knaller der Deutschen Schlagerparade. **23.50** Zum Jahreswechsel: Quartier gesucht. **00.05** Vooruitblik op het super-verkiezingsjaar '94. **00.15** Irma la Douce. Amer. speelfilm uit 1962. **02.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Wowser. Tekenfilmserie. **06.30** en **06.55**Tekenfilmseries. **07.20** ■ Tarzan, the ape man. Amer. avonturenfilm uit 1932. **09.05** Tarzan, the ape man. Amer. avonturenfilm uit 1959. **10.30** Kim. Amer. avonturenfilm uit 1950. **12.30** Quarterback princess. Amer. komedie uit 1983. **14.15** Condorman. Amer. avonturenfilm uit 1980. **15.50** Cry-Baby. Amer. komedie uit 1989. **17.20** Repossessed. Amer. komedie uit 1990. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Goochelshow met David Copperfield. **20.15** Der schwarze Ochs vom Ammersee. Klucht. **21.50** Zum Stanglwirt. Duitse comedyserie. **22.15** Blood brothers. Hongkongse actiefilm uit 1989. **00.00** Dr. Alien. Amer. komedie uit 1988. **01.30** Blood brothers. (herh.). **03.10** Cry-Baby. Amer. komedie uit 1989. **04.35** Repossessed. Amer. komedie uit 1990. (herh.).

SAT 1

05.15 The young and the restless. **06.00** Deutschland heute morgen. **09.05** Trapper John, M.D. **10.00** 5 mal 5. **10.25** Glücksrad. **11.05** The young and the restless. **11.50** ■ Die phantastischen Abenteuer des Raumschiffes Orion, sf-serie. **13.00** The old man and the sea. Amer. speelfilm uit 1958. **14.30** The three musketeers. Franse avonturenfilm uit 1973. **16.25** The heavenly kid. Amer. speelfilm uit 1985. **18.00** Tv for nature: Wunder Wildnis. Natuurserie. **18.58** Wetternews. **19.00** Newsmagazin. **19.18** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Die goldene Hitparade der Volksmusik. Aansl.: TopNEWS. **21.15** Schreinemakers live. Oudejaarsshow. **00.30** Extravaganza - Live at the Mirage. Registratie van een concert van zangeres Cher in 1991 in Las Vegas. **01.30** The best of the Prince's Trust Rock Galas. Compilatie van de Prince's Trust-rockgala's die sinds 1976 in Engeland gehouden werden. Met optredens van o.a. Peter Gabriel, Sting, Van Morrison, Phil Collins en Paul McCartney. **03.00** The three musketeers. Franse avonturenfilm uit 1973. **04.45** The heavenly kid. Amer. speelfilm uit 1985. Aansl.: progr.-overzicht.

België/TV 1

13.00 **Tartufo.** Showprogramma.
14.15 **Gigi.** Amer. musical uit 1958.
16.25 **Samson.** Met tekenfilms.
17.25 **We all have tales.** Engelse jeugdserie met volksverhalen.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.365.
18.00 **Journaal.**
18.10 **The bold and the beautiful.** Afl.845.
18.35 **Top Score.** Quiz.
19.03 **Buren** (Neighbours). Afl.1270.
19.25 **Mededelingen en overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Drie wijzen extra.** Quiz.
21.15 **Mr. Bean.** Engelse comedy. Afl.: Nieuwjaarsspecial.
21.45 **Het gala van de 'Gouden Bertjes'.** Oudejaarsgala met o.a. de uitreiking van de Gouden Bertjes.
23.00 **Jacques Vermeire live.** Kolderprogramma met Jacques Vermeire.
23.30 **Margriet op Oudejaar.** Gevarieerd showprogramma met een muzikaal jaaroverzicht met Belgische toppers uit 1993. Presentatie: Margriet Hermans.
00.30 **Wild orchid II.** Amerikaanse erotische thriller uit 1991.
02.15-02.20 **Coda.** Joris Denoo leest voor uit eigen werk. Vandaag: Clair-obscur.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Schooltv: Een kunstenaar in de stad,** serie. Afl.4: Donatello.
19.25 **Schooltelevisie: Biologie anders bekeken.** Afl.: Kies je partner.
19.30 **Het capitool** (Capitol). Afl.687.
19.52 **Kronieken.**
20.00 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
20.40 **The great Caruso.** Amerikaanse speelfilm uit 1951. Met: Mario Lanza, Ann Blyth e.a.
22.10 **Couleur locale.** Multi-cultureel programma over mensen die kleur geven aan Vlaanderen. Met de vast onderwerpen Twee reportages, Achterwerk in de kast en een Clip.
22.40-00.30 **Tootsie.** Amerikaanse filmkomedie uit 1982. Met: Dustin Hoffman, Jessica Lange e.a.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nancy, Sonny & Co. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** La signora in giallo. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Uno per tutti. **18.00** Nieuws en verkeersberichten. **18.15** Brillantina. **19.00** Renzo Montagnani in Don Fumino. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 Sport. **20.30** Messagio del Presidente della Republica. **21.00** Le Tre Vite della Gatta Tomasina. Film, 1964. **22.50** Saludos Amigos. Film, 1943. **23.35** Una Fidanzata per Papa. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 nws. **08.10** Timeless tales. (herh.). **08.35** Smoggies! **09.00** nws. **09.10** Tales of a wise king and the devil. Fabels. **09.15** Thundercats. **09.35** Teenage mutant hero turtles. **10.00** nws. **10.05** Henry's cat. **10.10** Defenders of the earth. **10.40** Vrijetijds-tips voor kinderen. **11.05** Playdays. **11.25** Funnybones. **11.35** Best of British. Serie. **12.00** Spencer's mountain. Amer. speelfilm uit 1963. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.10** Neighbours. **14.30** Popeye. Tekenfilm. **14.50** Golf - Shootout 93. **15.40** ■ The Colditz story. Engelse speelfilm uit 1957. **17.15** An American tail, tekenfilm uit 1986. **18.35**

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1
12.35 - Ein Engel auf Erden/Mademoiselle Ange - (1959-D/F) Romy Schneider is de beschermengel van coureur Pierre die door zijn bruid, een prinses, in de steek gelaten wordt. Komedie van Geza Von Radvanyi.

België/TV1
14.15 - Gigi - (1958-USA) Charmante musical van Vincente Minelli, gebaseerd op Colette's verhaal over een Frans meisje dat een dame wordt. Met: Leslie Caron en Maurice Chevalier.

Duitsland 1
.40 - Robin Hood - (1973-USA) Tekenfilm uit Walt Disney's Studio's onder regie van W. Reitherman. Vogelvrij verklaarde Robin Hood steelt van de rijken om de armen wat te geven. Met zijn vrienden verschuilt hij zich in het woud.

Duitsland 2
.20 - Those Magnificent Men in their Flying Machines - (1965-GB) Een lange, maar erg genietbare komedie van Ken Annakin over een vliegtuigrace waarin allerlei internationale conflicten spelen. Met: Stuart Whitman.

RTL Television
17.20 - Repossessed - (1990-USA) Satire van Bob Logan op 'The Exorcist', waarin Linda Blair van de duivel bezeten was. In deze film krijgt Blair, inmiddels een leuke jongvolwassene, opnieuw ongewenst bezoek van Satan.

● *De verliefde Dustin Hoffman en Jessica Lange in de Amerikaanse speelfilm 'Tootsie'. (België/TV2 - 22.40 uur).*

RTL5
20.00 - Happy New Year - (1987-USA) Mondaine misdadigers beramen een plan om een juwelier in Florida te beroven. Komedie van John G. Avildsen met Peter Falk en Wendy Hughes.

België/TV2
20.40 - The Great Caruso - (1951-USA) Biografie over het leven van Caruso door Richard Thorpe met Mario Lanza en Ann Blythe. Gedramatiseerde delen afgewisseld met authentiek materiaal.

Nederland 1
22.23 - Drop Dead Fred - (1991-USA) Doldwaze komedie waarin Rick Mayall (van de Young Ones) het imaginaire vriendje van een verlaten kindvrouwtje is (Phoebe Cates). Regie: Ate de Jong.

België/TV2
22.40 - Tootsie - (1982-USA) Verrukkelijke komedie van Sydney Pollack waarin Dustin Hoffman een werkloze acteur speelt die als vrouw een baan vindt, maar dan verliefd wordt op Jessica Lange.

Nederland 1
00.28 - Clockwise - (1985-USA) Komedie van Christopher Morahan met John Cleese. Hypernerveus hoofd van een dorpsschool probeert alsnog de plaats te bereiken waar hij een slotspeech moet houden.

Duitsland 2
00.50 - Bullshot - (1983-GB) Komische detective, parodie op de Britse detectivefilms uit de jaren 1930-1940. Mel Smith steelt de show. Regie is van Dick Clement.

Duitsland 2
2.15 - Polyester - (1981-USA) Tragikomedie van John Waters met Divine en Tab Hunter. Top-travestiet maakt Hunter het hof in Baltimore.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio 1 vrijdageditie. 9.05 Het jaar 1993. 19.04 Tenslotte. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Rocky 1. 10.04 Rocky 2. 11.04 Adres onbekend. 12.04 Adeline met 'n ander. 14.04 Een goed jaar. 17.04 De avondluwte. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om: 20.04 De hits van...; 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Het geluid van 1993. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 De eindafrekening. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Montreal Symphony Orchestra. 13.04 En nu...mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Chilingirian Kwartet. 15.15 Muzio Clementi. London Mozart Players. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Operette. 18.04 Liederen van Schoeck en Zemlinsky. 19.05 Drie Russische meesters. 20.02 Avondconcert: De matinee. Rotterdams Philharm. ork. 22.00 Francois Couperin. Muz. voor orgel. 23.00 Vara's ijsbrekerserie. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 In gesprek. 9.40 Plein publiek. 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 Uitzending VVD. 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Oudejaarsavond-kerkdienst. 22.14 EO-Metterdaad hulpverlening 22.15 Van oud naar nieuw. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

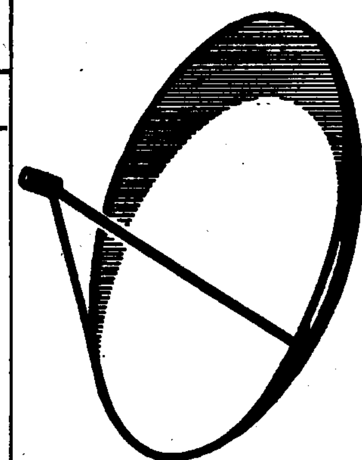
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. 14.00 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Profiel. Een gast uit de (semi-)aktualiteit vertelt zijn of haar verhaal aan Jacques Heyen. 16.00 Cultureel magazine Festival, met filmrubriek. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Wie zoekt die vindt. Programma met platen waaraan een verhaal is verbonden. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek met Erik Bayens. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Aktuelles vom Tage. 18.40-20.00 BRF-Jazz.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid met Ron Bisschop. 19.00 De Zeven uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Bonbon, Café-Konzert für Kinder. 16.00 Nachrichten. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Tag um fünf, Musik-Express. 18.00 Nachrichten. 18.05 Heimatmelodie. 18.10 Das gab's auf einmal...Anno '93. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik-Express (19.30 Ohrenbär). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zirkus Aimée. Operette in 3 Akten von Curt Goetz en Ralph Benatzky. 22.00 Nachrichten. 22.05 Auf ein Altes, auf ein Neues (23.59 Ins neue Jahr). 1.05-4.00 ARD Nachtexpress (NDR)

Nederland 1

AKN/VARA/KRO/AVRO/NOS
07.45 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma.
11.00 Kaleidoskoop.
11.35 Prinsen en prinsessen.
12.05 Geef Remulo een thuis. (herh.).
12.28 De verandering.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 (TT) Het zonnetje in huis.
13.32 (TT) Lingo. (herh.).
13.55 (TT) Midas. (herh.).
14.20 Sonja op locatie. (herh.).
15.10 Impact: Israël: Mijn land - jouw land. (herh.).
16.00 (TT) Journaal.
16.05 KRO's tekenfilmfestival.
16.20 Flipper. Amerikaanse kinderserie.
16.44 Platvoet en zijn vriendjes. Amerikaanse tekenfilm.
17.45 Topscore met Ted de Braak.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma.
18.30 Making of people of the forest. Portret van Hugo Baron van Lawick. (herh.).
18.41 De zevenmijlskoffers. Serie verhalen.
18.59 Thunderbirds. Engelse poppenserie.
19.26 Best of magic. Goochelprogramma. (herh.).
20.00 (TT) Journaal.
20.15 People of the Forest. Nederlandse natuurdocumentaire over een apenfamilie die van 1965-1985 gevolgd werd door Hugo van Lawick.
21.48 La Bloemen's lime. Korte komische film met Karin Bloemen. Het bijna failliete reisbureau van Ab Luitjes moet binnen drie dagen een Amerikaans echtpaar door Europa begeleiden. Ab stuurt zijn vrouw Els in een geleende limo op pad.
22.39 Ragtime. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Milos Forman. Met: James Cagney, Elizabeth McGovern, Mary Steenburgen e.a. Pittsburgh 1906. Drie verhalen die spelen tegen de achtergrond van de grote veranderingen in deze tijd, zoals auto's, bioscopen en ragtime.
01.08-01.13 Journaal.

Nederland 2

EO/NOS
11.15 Nieuwjaarsconcert vanuit Wenen.
13.45 Studio sport. Met Schansspringen vanuit Garmisch Partenkirchen en de Haarlemse basketbalweek.
15.45 Caddie Woodlawn. Amerikaanse jeugdfilm uit 1989 van Giles Walker. Met: Emily Schulman, Season Hubley, James Stephens e.a. De 11-jarige Caddie gedraagt zich tot ergernis van haar moeder als een wildebras. Zij sluit vriendschap met het hoofd van de naburige indianenstam. De blanke bewoners van het dorp zien dit met lede ogen aan. Bron: Naar het boek van Carol Ryrie Brink.
17.30 (TT) Het zevende venster. Kinderprogramma.
18.00 Journaal.
18.09 De wekelijkse lottotrekking.
18.14 Ik weet het beter. Spelprogramma.
18.45 Het kleine huis. Amerikaanse serie. Afl.: Welkom in Olesonstad. Mrs. Oleson vindt papieren waaruit blijkt dat Walnut Grove haar nog het een en ander schuldig is en gaat deze schuld meteen innen.
19.33 Overal en nergens: Alla Arajuuri, actrice. Portret.
20.02 Peter. Korte sketch.
20.16 Zeeën van koraal. Natuurfilm over de 'thuisbasis' voor vele vissen.
21.09 Het kinderziekenhuis. 16-delige documentaireserie over het Sophia Kinderziekenhuis in Rotterdam. Afl.11 : Spoedeisende hulp.
21.43 I'll fly away. Amerikaanse serie. Afl.16. Francie vindt het maar niets dat ze John Morgan naar school moet brengen. Intussen drijft de brandweer een groep zwarte kinderen uit elkaar met het waterkanon.
22.24 Live-lijn. Talkshow over de wereld van vandaag en de geestelijke werkelijkheid daarachter. Presentatie: Menno Helmus.
23.20 Highlights Messiah. Fragmenten uit het oratorium The Messiah van Händel, uitgevoerd door The Choir of King's College Cambridge en The Brandenburg Consort o.l.v. Roy Goodman.
00.00-00.05 Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
17.28 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.35 (TT) De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie.
18.00 Journaal.
18.06 Kassa! Consumentenmagazine. Presentatie: Felix Meurders.
18.48 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.13 Jules unlimited. Programma over techniek, wetenschap en avontuur.
19.40 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie. Afl.: Gelukkig nieuwjaar! De voorbereidingen voor oudejaarsavond zijn in volle gang als een cateringbedrijf een koud buffet aflevert.
20.07 (TT) Twaalf steden, 13 ongelukken. Serie gedramatiseerde verkeerszaken. Afl.13 : Voor de fun (Amsterdam). Richie is nieuw in een buurt waar de jongens veel aan joyriding doen. Op een dag besluit Richie ook eens een auto te stelen.
20.35 (TT) Kats & Co. Nederlandse dramaserie. Afl.: Pas de deux. De jonge balletdanseres Carina is net geslaagd voor een belangrijke auditie. Als ze bij een tankstation haar moeder wil bellen over haar succes, raakt ze betrokken bij een overval. Tijdens de daarop volgende schietpartij raakt Carina voor het leven verminkt en wordt haar vriend gedood.
21.30 Per seconde wijzer. Spelprogramma. Presentatie: Kees Driehuis.
22.00 (TT) Journaal.
22.10 Spijkertijd. Jack Spijkerman gaat op zoek naar diverse types in de samenleving.
22.50 Law & Order. Amerikaanse serie. Afl.: Liefdadigheid. Mike en Lennie wordt geconfronteerd met de moord op een jonge dove vrouw. Alles wijst in de richting van haar vriend, maar verder onderzoek van Stone en Robinette zet hen op een heel ander spoor.
23.35 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
23.44-23.49 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.30 Hel elel kuck elel.
07.00 Telekids in de sneeuw.
12.00 Let's have a party. (herh.).
13.00 Ron's honeymoon quiz. (herh.).
14.30 Strangers on a train. Amerikaanse speelfilm uit 1951 van Alfred Hitchcock. Met: Guy Haines, Anne Morton, Bruno Antony, Senator Morton, Barbara Morton e.a.
16.10 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Eigen huis & tuin.
18.00 RTL 4 Zes uur nieuws.
18.10 Disney Festival. Jeugdprogramma.
19.00 Avondnieuws.
19.20 Weer.
19.30 Full house. Amerikaanse comedyserie.
20.00 Ron's jonge geluk show.
22.00 Showtime. Programma.
22.30 The principal. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Christopher Cain. Met: James Belushi, Louis Gossett jr., Rae Dawn Chong, Michael Wright, J.J. Cohen e.a. Wanneer de leraar Belushi een stel dronken vandalen achtervolgt in de auto van zijn vrouw, wordt hij gepromoveerd naar een topfunctie op de meest criminele school van de buurt.
00.25 Dream demon. Amerikaanse horrorfilm uit 1988 van Harley Cokliss. Met: Kathleen Wilhoite, Jemma Redgrave, Jimmy Nail, Tim Spall, Annabelle Lanyon e.a. Diana, een verlegen meisje uit een aristocratische Engelse familie staat op het punt te trouwen met Oliver, een Engelse officier. Plotseling krijgt ze afschuwelijke nachtmerries, waarin haar societyhuwelijk uitloopt op een bloedbruiloft. Jenny is een Amerikaanse punkmeisje, dat naar Londen komt om het geheim van haar jeugd te ontraadselen. Haar speurtocht leidt naar Diana's huis. Er ontstaat een hechte vriendschap tussen Diana en Jenny, maar Diana's dromen worden steeds gewelddadiger, dreigender en obsceen. Bestaan de mannen in de labyrint achtige kelders echt?
01.55 Nachtprogramma.

RTL5

13.30 Disney Christmas Show.
14.30 Disney night of magic.
15.30 Countdown at the Neon Armadillo.
16.00 FilmNet info.
16.10 Film 5.
16.40 Music scene.
17.10 Rabo Top 40. Overzicht van de veertig best verkochte singles, gebaseerd op de gegevens van de Stichting Nederlandse Top 40.
18.00 RTL-Sport: Bundesliga.
18.40 M.A.S.H. (herh.)
19.10 Renegade. Amerikaanse actieserie.
20.00 The real Jurassic. (herh.).
21.00 Blow-up. Amerikaanse suspense film uit 1966 van Michelangelo Antonioni. Met: David Hemmings, Vanessa Redgrave, Sarah Miles e.a. Thomas is een fotograaf die bezeten is van zijn vak. Op een dag fotografeert hij een zekere Jane, die met een man in het park zit te vrijen. Zij volgt Thomas en biedt aan de liefde met hem te bedrijven in ruil voor de foto's die hij van haar heeft gemaakt. Thomas gaat wel met haar naar bed, maar geeft de foto's niet.
22.45 Twin Peaks. Amerikaanse soap-noir. (herh.).
23.30 RTL Nieuws en weerbericht.
23.45 Chisum. Amerikaanse western uit 1970 van Andrew V. McLaglen. Met: John Wayne, Forrest Tucker, Christopher George, Ben Johnson, Glenn Corbett e.a. Chisum heeft een grote veestapel, die hij met hand en tand verdedigt tegen de dreigen van veedieven, ziektes en Idianen. In de stad ontmoet hij Lawrence Murphy, die probeert zoveel mogelijk land in zijn bezit te krijgen. Hij bewandelt daarvoor zelfs het illegale pad. Als Chisum hoort dat opnieuw een gedeelte van zijn veestapel gestolen is en dat een paar van zijn mannen vermoord zijn, gaat hij samen met zijn buurman Tunstall en William Bonney, oftewel Billy the Kid, op zoek naar de dieven en moordenaars.
01.40 Hel elel, kuck elel aktuell.
02.10 Quantum thuiswinkel.
05.10 RTL text.

RTBF/La Une

10.45 Interwallonië: Spotkania. **11.15** Nieuwjaarsconcert vanuit Wenen. **11.50** Les petits chanteurs de Vienne. **12.15** Nieuwjaarsconcert. Vervolg. **13.30** Weerbericht. **13.35** Nieuws. **13.55** Le petit dinosaure et la vallée des merveilles, Amerikaanse tekenfilm. **15.05** Mister Bean. **15.25** Nous sommes tous des étrangers. **16.05** Dynamite, il y a les meilleurs moments. **17.25** Luna park. **17.55** Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie. **18.45** Génies en herbe. **19.15** Joker- en lotto-trekking. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.50** Maman, j'ai raté l'avion, Amerikaanse komedie uit 1990 van Chris Columbus. **22.35** Contacts. **22.40** The kisses. Amerikaanse documentaire over de kus. **23.30** Weerbericht en laatste nieuws.

Sports 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.05** Sur la piste de la grande caravane, Amerikaanse western uit 1965 van John Sturges. **22.25-23.53** Zie RTBF/La Une.

TV 5

06.00 La tête des inconnus. **07.15** Bonweekend: les meilleurs moments. **08.05** Nieuwsflits en weerbericht. **08.30** Canadees nieuws. **08.30** Nieuwsflits en weerbericht. **08.35** Bibi et ses amis. **09.30** Correspondance. **09.45** Terre de foot. **11.00** Le betisier. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Montagne. **12.35** Weerbericht. **12.40** Nieuws. **13.15** Carmen. **16.00** Nieuws en weerbericht. **16.10** Patrick Bruel en concert. **18.30** Nieuws en internationaal weerbericht. **19.00** Made in France. **19.30** Nieuws. **20.00** Le betisier. **21.00** Nieuws en internationaal weerbericht. **21.40** Voltaire: Ce diable d'homme. **22.35** Scoubidou. **23.35** Nieuws en internationaal weerbericht. **00.00** Musiques au coeur. **01.10** L'oeil ecoute. **02.20** Mouvements. **03.00** Horizon 93. **03.30** Reflets, images d'ailleurs. **04.30** Le club de l'enjeu. **05.00** Objectif Europe. **05.35** Autant savoir.

RAI UNO

06.00 Ieri e oggi. **07.25** Ernest saves Christmas. **09.00** Canal Grande ovvero Gregorettivvu. **09.30** La banda dello Zecchino speciale: Buon Anno. **09.55** Eucharistieviering. **11.55** Parola et vita speciale. **12.15** Nieuwjaarsconcert. **13.30** Nieuws. **13.30** TG1 Tre Minuti Di; **14.00** Il pianeta dei dinosauri. **15.00** Basketbal. **16.35** (ZW) Il medico dei pazzi. **18.00** Nieuws. **18.10** Piu sani piu belli. **19.25** Parola e vita: Il vangelo della domenica. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Weer. **20.00** Nieuws. **20.30** TG1 Sport. **20.40** Bucce di banana. **23.05** Nieuws. **23.10** Speciale TG1. **00.05** Laatste nieuws en weerbericht. **00.35** Appuntamento al cinema. **00.40** Sabato club: L'argent de poche. **02.20** Nieuws. **02.25** Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 Lassie. **08.30** Mythical magical creatures. **08.40** Felix the cat. **08.55** (TT) Peter Pan and the pirates. **09.15** Marlene Marlowe investigates. **09.35** The racoons. **10.00** Live and kicking on new year's day. **11.40** Spirit of the eagle. **13.12** Weerbericht. **13.15** Grandstand. **18.05** (TT) Nieuws en weerbericht. **18.15** Regionaal nieuws. **18.20** (TT) Revenge of the Pink Panther. **19.55** Noel's new year house party. **20.55** (TT) Big break. **21.25** (TT) Casualty. **22.15** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **22.35** Mr Blobby's blind date. **22.45** (TT) Trading places. **00.3** Match of the day. **01.35** (TT) Hustle. **03.30** Weerbericht.

BBC 2

09.15 Open University. **10.05** Build a better business: budgeting. **10.30** Film as evidence. **10.55** Dhoop Kinare. **11.25** Bollywood or bust. **11.55** Arthur Negus enjous. **12.15** New year's day concert. **13.30** ■ Whistle down the wind. **15.05** (TT) Civilisation. **16.0** Consuming passions. **16.05** Dance for a gardener. **16.35** ■ The children's hour. **18.20** The royal institution Christmas lectures. **19.20** The Callas conversations. **20.05** World of darts. **21.0** (TT) The seven deadly sins. **21.1** What next 1994? **22.00** (TT) Pa Calf's video diary. **22.35** Romuald et Juliette. **00.25** (TT) The front page. **02.05** World of darts.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Gelukkig nieuwjaar. De belangrijkste sportevenementen van 1993. **12.00** Boksen. Jaaroverzicht. **13.00** Olympisch magazine. **13.30** Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. Hoogtepunten. (herh.). **14.0** Zaterdag live. Met: Schansspringen. Het Vierschansen-toernooi vanuit Garmisch-Partenkirchen (Duitsland). Live. **16.00** Turnen. Jaaroverzicht. **18.0** Schansspringen. Het Vierschansentoernooi vanuit Garmisch-Partenkirchen (Duitsland). Hoogtepunten. **19.0** Atletiek. Jaaroverzicht Triathlon. **20.3** Acrobatiek. **21.30** Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. **22.00** Eurosport news. Jaaroverzicht. **23.30** Boksen. **00.30** IJshockey. NHL-wedstrijden (herh.). **01.30** Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. Hoogtepunten.

Super Channel

05.30 NBC Nightly news. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC Nightly news. **07.00** Super shop. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Super shop. **11.00** On the air. **13.00** Today. **14.00** Sport on NBC Super channel. **18.00** Today. **19.30** Executive lifestyles. **20.00** Dateline. **21.00** Father Murphy. **22.00** ITN World news. **22.3** Culture calendar. **23.00** Saturday night thriller: The phone call. **01.00** Talkin jazz. **02.00** (ZW) Classic movies: Little shop of horrors.

MTV

08.00 Top 200 Ever weekend. **11.0** The big picture. Presentatie: Ray Cokes. **11.30** Yo! Raps. Presentatie: Dr. Dre, Ed Lover & Fab 5 Freddy. **13.3** First look. Presentatie: Paul King. **14.00** Top 200 Ever weekend. **16.** Dance with Simone. Presentatie: Simone Angel. **17.30** The big picture. Presentatie: Ray Cokes. **18.00** News: year end edition. **19.00** European top 20. Presentatie: Pip Dann. **21.00** Saturday night live vintage. Presentatie: Fred Savage. **21.30** Unplugged with REM. **22.00** The soul of MTV. Presentatie: Richie Rich. **23.00** First look. Presentatie: Paul King. **23.30** Top 200 Ever weekend. **05.00** Night videos.

CNN

06.30 Style. **07.00** Science and Technology. **07.30** Moneyline. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Diplomatic licence. **10.** Inside business. **11.00** Larry King. **12.30** International correspondents. **13.00** Travel guide. **14.00** The big story. **14.30** Real news for kids. **15.** Healthworks. **15.30** Moneyweek. **16.** Science and technology. **16.30** Style. **17.00** Showbiz this week. **17.30** Diplomatic licence. **18.00** Earth matters. **19.00** World business this week. **19.** Newsmaker saturday. **20.00** Healthworks. **20.30** Style. **21.00** Your money. **21.30** International correspondents. **22.30** Futurewatch. **23.30** Both sides with Jesse Jackson. **00.30** Managing with Lou Dobbs. **01.00** Pinnacle. **01.** On the menu. **02.00** The big story. **02.30** Showbiz this week. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Capital Gang.

Duitsland 1

06.40 Käpt'n Blaubär Club.
09.40 •• Tschaikowsky-Gala. Muziekprogramma.
11.10 Petrus gibt Urlaub. Klucht van Fritz Wempner. (herh.).
12.55 Internationale Vierschanzentournee. Skispringen vanuit Garmisch-Partenkirchen.
15.30 Der kleine Vampir - Neue Abenteuer. Kinderserie.
16.00 Tagesschau.
16.05 Desert Wind. Reportage over de AMTRAK-trein Desert Wind.
17.35 Tagesschau.
17.40 Sophie und der grosse freundliche Riese. Tekenfilm.
19.05 Tiere vor der Kamera. Natuurdocumentaire over wilde lama's.
19.58 •• Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Green Card - Schein-Ehe mit Hindernissen. Australisch-Franse speelfilm uit 1990 van Peter Weir. Met: Gérard Depardieu, Andie MacDowell, Bebe Neuwirth e.a.
22.00 Tagesschau.
22.05 (TT) Das Wort zum Sonntag. Overdenking door Oda-Gebbine Holze-Stäblein uit Hannover.
22.10 •• City Lights - Ein Revuetip durch vier Metropolen. Muzikale revue waarin Berlijn, Parijs, Wenen en New York karakteristiek gepotretteerd worden.
23.40 (TT) Hölle der Leidenschaft. Amerikaanse speelfilm uit 1992 van Jonathan Sanger. Met: Shannen Doherty, William Devane, Clare Carey e.a. Ed Bledsoe, een succesvol zakenman, voelt zich een hele Piet als hij de jonge en aantrekkelijke Lorie Brindel weet te veroveren. Hij blijkt niet bestand tegen haar liefde.
01.10 Tagesschau.
01.15 Phase IV. Engelse sf-film uit 1973 van Saul Bass. Met: Nigel Davenport, Michael Murphy, Lynne Frederick e.a. In een onderzoekslab in de woestijn leveren twee wetenschappers een dramatische strijd met door kosmische straling in alle opzichten enorm ontwikkelde mieren, die een bedreiging voor de mensheid vormen.
02.35-02.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Winter im Chiemgau. Afl.: Auf der Fraueninsel.

Duitsland 2

08.00 •• Rolfs Liederkalender.
08.35 (TT) Der Schneeballkrieg. Canadese jeugdfilm uit 1984 van André Melancon.
10.00 (TT) Shakespeare - Wie er Euch gefällt. Engelse tekenfilm.
10.25 Die Reise zum Mittelpunkt der Erde. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Henry Levin.
12.10 heute.
12.15 •• Neujahrskonzert 1994. Nieuwjaarsconcert vanuit Wenen, met werken van Johann Strauss, Joseph Strauss en Lanner.
13.30 Otto Reuter: Ich bin ein Optimiste. Programma rondom entertainers van het eerste uur.
14.15 Die Kaiser der Antarktis. Natuurfilm. (herh.).
14.45 Die grosse Hilfe.
14.50 Allein in der Wildnis. Canadese jeugdfilm uit 1989 van Michael Scott.
16.20 heute.
17.05 Immer nur ein paar hundertstel Sekunden.... Sportoverzicht 1993.
17.35 Police Academy - Widerstand zwecklos. Amerikaanse comedy uit 1989 van Peter Bonerz.
18.55 Guten Abend.
19.00 heute. Aansl.: (TT) Ansprache des ZDF-Intendanten.
19.20 (TT) Diese Drombuschs. Duits-Oostenrijkse serie. Met: Witta Pohl, Günter Strack, Susanne Schäfer e.a.
20.50 Immenhof. Duits-Oostenrijkse serie. Met: Anneliese Uhlig, Erich Hallhuber, Claudia Rieschel e.a.
22.20 heute.
22.25 •• Menschen '93. Gevarieerd jaaroverzicht.
00.10 heute.
00.15 Vier Asse hauen auf die Pauke. Frans-Italiaanse episodenfilm uit 1980 van Bryan Forbes, Edouard Molinaro, Dino Risi en Gene Wilder. Met: Roger Moore, Lino Ventura, Gene Wilder, Priscilla Barnes, Robert Webber, e.a.
02.20-03.35 Starker Verkehr. Amerikaanse tekenfilm uit 1973 van Ralph Bakshi. Een tekenfilm zoals 'Fritz the cat', over de zelfkant van het leven in de grote stad, over prostitutie, poolers, gangsters, moorden en travestieten.

Duitsland 3 West

06.50 Aktuelles aus dem Videotext. **09.00** Harry Kupfer inszeniert Hoffmanns Erzählungen. **10.00** Der Aufstieg Europas. **10.45** Sport-Oldies - Sportgeschichten von Einst. **11.00** Die Volksschule, Tsjechoslowaakse jeugdfilm uit 1991. **12.40** Reisewege - Frankreich. **13.25** Vorschau aufs Wochenende. **13.30** Europas grüne Inseln. **14.15** TV's. **14.30** Der Stern und sein Schatten. **16.00** Regionale programma's. **18.00** Jesus Christ - Moviestar. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.10** Neujahrsansprache des Ministerpräsidenten Johannes **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Der Vater der Kamele. **20.15** Heimatabend 1993. **21.45** West 3 aktuell. **21.55** Die Habsbürger. **22.40** Molière. Frans-Italiaanse epische film van Ariane Mnouchkine. **02.45** Nachtprogrammering. Met: Der Stern und sein Schatten, documentaire. (herh.). **04.15** Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en de nieuwjaarsrede van deelstaat-premier Rau. **04.45** Hier und Heute unterwegs. Regionale actualiteiten. (herh.). **05.15** Harry Kupfer inszeniert Hoffmanns Erzählungen. Portret. (herh.). **06.15** Linie K - Kultur im Rückblick. Cultureel magazine. **07.00** De Voss in de Falle. Blijspel in dialect. (herh.).

Duitsland 3 SWF

10.45 Transcanadiа-Highway. **11.30** Das Schloss aus Eis. Sprookje uit Noorwegen. **11.55** Die Braut mit den schönsten Augen. Tsjechoslowaakse sprookjesfilm. **13.15** Festkonzert mit Abbado und Gulda. **13.50** Igor Strawinski: Feuervogel. **14.25** Steine der Erinnerung. **14.50** Harte Jobs. **15.55** Scheherazade, Frans-Italiaanse speelfilm. **17.30** Fräulein, bitte schreiben Sie. **18.14** Heute abend in Südwest 3. **18.15** Besessen von Geistern der Ahnen. **19.15** Baby Panda. **20.00** Tagesschau. **20.15** Der Monddiamant, 2-delige tv-film van Wilhelm Semmelroth. **21.55** Nachrichten. **22.00** Mannsbilder. **22.30** Eine Farm in Montana, Amerikaanse speelfilm. **00.25** Schlussnachrichten. **00.40** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Tekenfilm. **06.15** Cubitus. **06.40** Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. **07.05** Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. **07.30** Rotlerbaby. **09.15** Das ausgekochte Schlitzohr III. **10.50** Mick, mein Freund vom anderen Stern. **12.25** Der Drachentöter. **14.25** Ein wahrer Held. **16.15** James Bond - Im Geheimdienst ihrer Majestät. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Prominenten Playback Show. Playbackshow waarin Duitse prominenten andere bekenden artiesten immiteren. **20.15** Jede Sekunde zählt. Spelprogramma ten bate van de Unesco-actie Kinder in Not voor kinderen in het voormalig Joegoslavië. Met o.a. Pierre Brice, Julia Biedermann en Linda de Mol. Muzikale gasten: Oleta Adams, Udo Jürgens en Lori Glori. **22.10** Misery. Amerikaanse thriller uit 1990 van Rob Reiner. Met: James Caan, Kathy Bates, Richard Farnsworth e.a. **00.10** Navy seals (Navy S.E.A.L.S.) Amerikaanse actiefilm uit 1990 van Lewis Teague. Met: Charlie Sheen, Michael Biehn, Joanne Whalley-Kilmer e.a. **02.10** Misery. Amerikaanse thriller uit 1990 van Rob Reiner. (herh.). **04.10** Das ausgekochte Schlitzohr III (Smokey and the bandit III) Amerikaanse komedie uit 1983 van Dick Lowry. (herh.). **05.35** Tekenfilm.

SAT 1

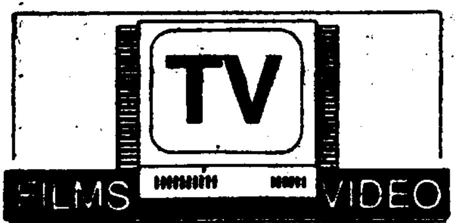
06.00 Der alte Mann und das Meer. **07.30** Silverhawks - Die Retter des Universums. **08.00** Peter Pan und die Piraten. **08.30** Die Astro-Dinos. **09.00** Feivel der Mauswanderer und seine Freunde. **09.35** Der nackte Dschungel. **11.15** Zoff. **11.45** Black - Der schwarze Blitz. **12.15** Zorro - Der schwarze Rächer. **13.10** Wunder Wildnis. **14.05** Immer wenn er Dollars roch. **15.55** Winnetou I. **17.40** Prinzessin Fantaghirò. **19.20** Sat. 1 Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. **20.15** Blind date - Verabredung mit einer Unbekannten. **22.00** Projekt 9000 - Die coolste Schnauze von L.A. **23.40** Schulmädchen-Report, Teil 10. **01.00** Blind date - Verabredung mit einer Unbekannten. **02.35** Projekt 9000 - Die coolste Schnauze von L.A. **04.10** Wunder Wildnis.

België/TV 1

11.15 Nieuwjaarsconcert vanuit Wenen.
11.50 Singing Ambassadors. Documentaire over de Wiener Sängerknaben.
12.15 Nieuwjaarsconcert. Vervolg van 11.15.
13.30 Panorama. (herh.).
15.00 Le gendarme et les gendarmettes. Franse komedie uit 1982 van Jean Girault. Met: Louis de Funès, Michel Galabru, Maurice Risch e.a.
17.00 Le trieur. Belgische korte film.
17.30 ERU-Concert voor jonge solisten. Klassieke muziek uitgevoerd door jonge solisten.
17.50 Musti. Tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie.
18.35 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 R.I.P. Belgische comedyserie.
20.35 Tartufo. Spelprogramma.
21.45 Geert Hoste live '93. Eindejaarsconférence.
22.40 Vandaag en Sport.
23.00-01.00 Body double. Amerikaanse thriller uit 1984 van Brian De Palma. Met: Craig Wasson, Melanie Griffith, Gregg Henry e.a.

België/TV 2

20.30 Vuurvogel. Muziekmagazine. Met: Prima sera - tussen pot en pint, nieuwjaarsconcert met als thema: eten en drinken. Het BRTN-Filharmonisch Orkest o.l.v. Alexander Rahbari met Monika Kranse (sopraan), Sebastian Reinthaller (tenor) en Jozsef Gregor (bariton). Presentatie: Chantal Pattyn en Nic Balthazar.
21.45-00.15 The Mikado. Operette van Gilbert & Sullivan, uitgevoerd door het Australian Opera Chorus en het Elizabethan Sidney Orchestra o.l.v. Andrew Green met diverse solisten, vanuit de Sidney Opera House.

RTL5
21.00 uur - Blow-Up - (1966-GB) Thriller van M. Antonioni die in 1967 met deze film een Gouden Palm won. David Hemmings fotografeert in een park in Londen een vrijend paartje.

Duitsland 1
20.15 uur - Green Card - (1990-AUS/F) Liefdeskomedie van Peter Weir waarin Gérad Depardieu en de Amerikaanse Andie McDowell beiden hun redenen hebben om een schijnhuwelijk aan te gaan.

RTL4
22.30 uur - The Principal - (1987-USA) Komedie van Christopher Cain met James Belushi en Louis Gossett jr. Belushi krijgt een top-functie op een high-school.

Nederland 1
22.39 uur - Ragtime - (1981-USA) Regisseur Milos Forman ('Amadeus') wist voor deze prestigieuze film James Cagney, na een afwezigheid van 20 jaar op het witte doek, weer voor een rol te contracteren.

● *Andie MacDowell en Gerard Depardieu in 'Green Card'. (Duitsland 1 - 20.15 uur)*

België/TV 1
23.00 uur - Body Double - (1984-USA) Huiveringwekkende thriller van Brian de Palma waarvan de boorscène inmiddels klassiek is geworden. Werkeloze, voyeuristische acteur (Craig Wasson) komt toevallig in een luxe appartement terecht.

RTL Television
23.30 uur - Robocop II - (1990-USA) Een nieuwe drug zorgt voor de stijging van de criminaliteit in Detroit. Robocop bestrijdt de dealer. SF van Irvin Kershner met Peter Weller en Nancy Allen.

RTL5
23.45 uur - Chisum - (1970-USA) Western over Billy the Kid en een bende die een aantal arme boeren terroriseert. Revolverheld John Wayne komt in actie. Regie: Andrew V. McLaglen.

RTL Television
00.10 uur - Navy S.E.A.L.S. - (1990-USA) Elite commandogroep moet het internationale terrorisme bestrijden. Tijdens een missie stuiten ze op een lading Stinger-raketten. Regie: Lewis Teage. Met: Charlie Sheen.

Duitsland 2
00.15 uur - Sunday Lovers - (1980-F/I) Komedie van Brian Forbes met Roger Moore en Gene Wilder. Vier mannen zoeken, elk in een ander land, een erotisch avontuur. Moore smeert 'm met een Rolls, Wilder zoekt in een inrichting.

Duitsland 1
01.15 uur - Phase IV - (1974-USA) Hoogintelligente mieren in de woestijn vormen een bedreiging voor de mensheid. Nigel Davenport onderzoekt ze. SF van Saul Bass.

Duitsland 1
23.40 uur - Obsessed - (1992-USA) Zakenman ontmoet een knappe dame, maar al snel begint haar bezitterige liefde hem gek te maken. Drama van Johnathan Sanger met Shannen Doherty en William Devane.

Duitsland 2
02.20 uur - Heavy Traffic - (1973-USA) Tweede animatiefilm van de maker van 'Fritz the Cat'. Een striptekenaar moet zich staande houden in een wereld vol mislukkelingen, hoeren, poolers en moordenaars.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Winterkeus. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Winterkeus. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0:04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.15 Nieuwjaarsconcert. Wiener Philharmoniker. 14.00 Holland Festival Oude Muziek 1993. The Consort of Musicke. 15.00 Middagconcert. A. Schönberg Ens. met sopraan. B. La musique qui fait Popp. 18.04 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 18.30 Het avondconcert. Les Troyens, opera van Berlioz. Koor en ork. van de Metropolitan Opera met sol. VOO 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio UIT. 17.45 Heiligen der Laatste Dagen. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Kerk in China. 22.00 Het interview extra. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

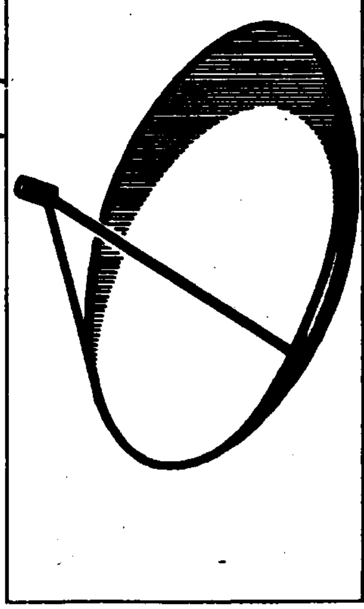
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 11.00 Knotsj vän Ger Bertholet bewerkte radioversie van toneelstuk. 12.00 Ach vrouw Maas. Compilatie van reportages over de watersnood in Limburg in de afgelopen twee weken. Door Hans op de Coul en Frans Bergers. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. De beste tien met Eugène Baak. 14.30 De Agenda met Kris en Antal Nemeth. 15.00-18.00 Extra: Limburg Express. Na de receptie live vanuit de studio van Omroep Limburg aan de Bankastraat in Maastricht. Presentatie: Eugène Baak en Tom Doesburg. Iedereen is welkom, met of zonder instrument.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio Twee Top Honderd. Guy de Vinck en Rino Ver Eecke presenteren de 100 populairste singles van 1993 (om 13.00 nieuws). 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romatisch programma met vlinders in de buik. 22.00 nieuws. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. en lotto). 23.30 Nachtradio. 23.50 Artiesten zingen in een andere taal met om 0.30 en 1.30 Hitparade van vroeger (vanaf 24.00 elk uur en om 5.30 uur nieuws). 2.00 Oldies. 3.00 Overzicht Hitparade (herh). 4.00-6.00 Verzoekplaten, hits en sport.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort den Tag; 6.45 Hörergrüsse; 7.15 Agenda). 9.05 Neujahrs press. 10.05 Neujahrskonzert. 12.35 Jahresrückblick Hitparade 1993. 16.05 Kino-Jahresrückblick 1993. 18.35-20.00 Podium Hans Reul.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De ... met Luc van Rooij. 9.00 Koffie... gen met Jan van de Putte. 11. Mart van de Stadt. 13.00 De Nederlandse Top 40 met Bart van Leeuwen. 16.00 Vrijheid Blijheid Luc van Rooij. 19.00 De Zeven U... Show. 22.00 De Goud... 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Konzertante Bläsermusik (9.00 nieuws). 10.00 Nieuws. 10. Das WDR 4 Neujahrskonzert. Aus historischen Konzerten des Orchesters Hermann Hagestedt. 12. Nieuws. 12.05 Gut Aufgelegt (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Café Carlton (16. nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf aansl. Fünf Uhr Neujahrstee (18. Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19. Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Alt-Berliner Bilderbogen. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

[Ne]derland 1

[KR]/KRO/AVRO/NOS
[9.30]-12.30 Moslim-Magazine.
■ Het lied van Bernadette. [Am]erikaanse speelfilm uit 1943 van [He]nry King. Met: Jennifer Jones e.a.
(TT) Journaal.
NCRV op zondag. Met: Rondje het huis, magazine over maat[sch]appelijke en levensbeschouwelij[ke o]nderwerpen.
Gospelrock. Moderne religieu[ze m]uziek.
Nota bene. Overzicht van con[cert]en, tentoonstellingen en evene[men]ten in kerk en samenleving.
Toespraak door de voorzitter [van] de AVRO.
AVRO-70 gala. Galaconcert t.[g.v.] het 70-jarig bestaan van de [AV]RO. Presentatie: Tineke de Groot.
Opera Imaginaire. Clip.
Kookgek. Culinair magazine.
Sesamstraat.
KRO's Tekenfilmfestival.
De ijsprinses. 9-delige Duitse [se]rie. Afl.1: De nieuwe jongen. Katrin [en St]ephan trainen hard voor de Duit[se k]ampioenschappen kunst- schaat[sen] en zijn ook verliefd op elkaar. Als [Ste]phan zijn been breekt begrijpt Ka[trin's] moeder niet waarom ze niet met [de n]ieuwe jongen Markus wil schaat[sen].
(TT) Waku waku.
(TT) Journaal.
Revanche. Amusementspro[gra]mma.
Brandpunt. Actualiteitenru[briek].
(TT) Toen was geluk heel ge[wo]on. 12-delige Nederlandse come[d]ie. Afl.1: Op de planken.
Gallowglass. 3-delige psycho[logi]sche thriller. Afl.1. Na zijn ontslag [kr]ijgt hij een inrichting wil Joe zelfmoord [pleg]en in de ondergrondse van Lon[den]. Sandor houdt hem echter tegen [en ...] ontfermt zicht over hem. Joe is al [...] in de ban van zijn knappe en [ge]heimzinnige beschermheer.
Gewetensgevangenen.
Journaal.
[23.14]-23.19 Nieuws voor doven en [sle]chthorenden.

Nederland 2

VOO/TROS/NOS
11.13 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.20 Heineken Night of the Proms.
12.00 Journaal.
12.05 Heineken Night of the Proms. Vervolg.
13.00 Portret van Jaap Louwes.
13.30 Kinderen van dichtbij. Documentaireserie over kinderen.
14.00 Cheb. Frans-Algerijnse speelfilm uit 1991 van Rachid Bouchareb. Met: Mourand Bounaas, Nozha Khoudra, Nadji Beida e.a. Merwan krijgt problemen in Frankrijk en wordt uitgewezen naar Algerije. Bij aankomst worden zijn papieren afgepakt en moet hij eerst zijn dienstplicht vervullen.
15.18 Kinderen van de afhaalchinees. Documentaire over de tweede generatie Chinezen in Groot-Brittannië.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Klussen in huis. Afl.1.
16.35 Classic cartoons. Tekenfilms.
16.45 B.O.O.S. Jongerenprogramma.
17.15 Veronica sunday music presents: Crowded House. Muziekspecial.
17.44 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Verliefd worden. (herh.).
18.00 Journaal.
18.05 PC zakelijk en creatief. Informatie.
18.10 Ontdek de psychologie. Afl.13.
18.40 Reclame en promotie. Informatie.
18.45 Ziekteverzuim. Samenvatting.
19.15 Weer wat geleerd. Educatie voor ouderen. Afl.3.
19.50 Tweede lijn: Padden, overal padden. Documentaire over de paddenplaag in Australië.
20.45 (TT) Postcode bingo. Spelshow rond de postcode-loterij. Presentatie: Pernille La Lau en Reinout Oerlemans.
22.00 (TT) Studio sport.
22.48 Op zoek naar Toetanchamon. Afl.1.
23.38 De natuurgids. Afl.1.
23.53-23.58 Journaal.

Nederland 3

VPRO/NOS
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met Oom Olifant, Astrid Lindgren vertelt: Niels Ukkepuk, De man van 't MOZ en De man met de hoed.
11.00 Muziek op zondag: Vier letzte Lieder. Muziekdocumentaire.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Actueel discussieprogramma.
12.50-13.50 De Vara Matinee. Nieuwjaarsmatinee van het Nederlands Blazersensemble.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.05 Hoogtepunten - Loodgieters op kerktorens. Reportage over werkzaamheden aan de Zuiderkerk in Amsterdam.
18.35 Socutera. Maatschappij tot Redding van Drenkelingen.
18.45 (TT) Studio sport.
20.13 Hoffman's honger. 4-delige serie. Afl.4. De dubbelspionne Irena Nova is de minnares geworden van Felix Hoffman en speelt open kaart met hem. Felix wil haar helpen, maar dan breekt de revolutie in Praag uit en moet Felix onderduiken voor de Amerikanen. (Slot).
21.21 Toonmeesters. 5-delige documentaireserie over hedendaagse componisten. Vandaag: Olivier Messiaen.
22.35 Do-it-yourself, Mr. Bean. Engelse comedy met Rowan Atkinson. Op oudejaarsavond krijgt Mr. Bean bezoek, dat echter ruim voor middernacht weer verdwenen is.
23.11-00.43 VPRO Cinema primeur: Hors saison. Frans-Duits-Zwitserse speelfilm uit 1992 van Daniel Schmid. Met: Sami Frey, Ingrid Caven, Ulli Lommel e.a. Valentino keert terug naar het hotel in de Zwitserse Alpen dat door zijn grootouders gebouwd is. Dit hotel staat op de nominatie gesloopt te worden en Valentino haalt herinneringen op aan de tijd die hij hier doorbracht.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Telekids presenteert de Cartoon express in de sneeuw.
11.00 Dino-uur.
12.00 Teleteens in de sneeuw.
14.00 Home improvement. (herh.).
14.30 Apple dumpling gang. Amerikaanse Disneywestern uit 1975 van Norman Tokar. Met: Bill Bixby, Susan Clark, Don Knotts, Tim Conway, David Wayne e.a.
16.10 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Gezondheid. (herh.).
17.30 Koken met sterren.
18.00 RTL 4 Zes uur nieuws.
18.10 For you. Mode- en lifestylemagazine.
18.35 Blossom. Amerikaanse comedyserie.
19.00 RTL 4 avondnieuws.
19.15 De beste van Oprah Winfrey. Voor de liefhebber: de meest opmerkelijke aflevering van de Oprah Winfrey show, die RTL 4 afgelopen week uitzond.
20.10 Liefde op het eerste gezicht.
20.35 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.30 Jambers. Reportages uit het werkelijke leven.
22.30 Dudes. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Penelope Spheeris. Met: Jon Cryer, Daniël Roebuck, Flea, Lee Ving, Catherine Mary Stewart e.a. Drie jonge punks uit New York komen tot de conclusie dat er toch meer moet zijn dan het Newyorkse straatleven en beproeven hun geluk in het zonnige Californië. Op een nacht, kamperende onder de sterrenhemel, worden ze aangevallen en beroofd door een groep misdadigers en één van de stadsjongens wordt vermoord. Wanneer de overgebleven twee hun verhaal kwijt willen aan de plaatselijke autoriteiten worden ze compleet genegeerd. Ze besluiten het recht in eigen hand te nemen.
00.15 The Oprah Winfrey show.
01.00 As the world turns. Amerikaanse soapserie. (herh.).
01.45 General Hospital. Amerikaanse soapserie. (herh.).
02.30 Nachtprogramma.

RTL5

11.00 Lumen 2000.
12.00 RTL text.
17.00 Studs. Amerikaanse datingshow onder leiding van Mark DeCarlo.
17.30 WK Voetbal '94.
18.00 RTL5 Snowreports.
18.05 RTL Sport: Voetbal.
18.40 M.A.S.H. Comedyserie.
19.10 Catwalk. Amerikaanse serie over een beginnende Amerikaanse popband. Afl.: The Birth.
20.00 Op de set van Paradise Beach. Een kijkje achter de schermen bij deze Australische serie.
21.05 Film 5. Wekelijks filmmagazine.
21.35 Music scene.
21.50 Traffik. 6-delige miniserie over de internationale heroïnehandel.
23.45 RTL Laatste nieuws.
00.00 De draagmoeder. Braziliaanse telenovella over de problemen rond het draagmoederschap. (herh.).
00.30 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.00 Quantum thuiswinkel.
04.00 RTL text.

● *Jan Rot presenteert het programma 'Music scene'. (RTL5 - 21.05 uur)*

BBC 2

08.20 Tales of a wise king and the devil. 08.25 Playdays. 08.50 Wishing. 09.00 Telling tales. 09.15 Defenders of the earth. 09.35 (TT) The best of Blue Peter. 10.05 Draw me. 10.20 Simon and the witch. 10.35 (TT) Teenage mutant hero turtles. 11.00 TimeBusters. 11.25 Grange Hill. 11.50 Grimmy. 12.15 Newsround review of the year. 12.50 Into 94 with Toby. 13.00 (TT) Dr. Who. 13.25 ■ The fugitive. 14.15 ■ The Phil Silvers show. 14.40 ■ Passion. 16.00 World of darts. 17.40 Animated arias from opera imaginaire. 18.30 Ski sunday. 19.10 (TT) Tiger crisis. 20.00 (TT) Legend. 21.30 Art of conducting. 22.30 (TT) Auction. 23.00 (TT) The grifters. 00.45 World of darts. 01.45 Let's spend the night together.

RTBF/La Une

10.00 Terre et soleil. 10.30 Le coeur et l'esprit. 11.00 Eucharistieviering. 12.00 1993: bon an, mal an. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 Renegade. 14.15 L'île au trésor. 16.30 Spirou et Fantasio. 17.05 Ces années-la. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Nieuws en weerbericht. 20.10 Tour de chance. 21.10 Cauchemar en plein jour, film van Lou Antonio. 22.50 Intérieur nuit. 23.25 Weerbericht en laatste nieuws. 23.45-23.55 Tribune économique et sociale.

Sports 21

18.30 Week-end sportif. 19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.05 WK Kunstrijden op de schaats. 22.05 Week-end sportif 23.00-23.35 Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Autovision. 06.20 Bon week-end. 06.50 Dossiers justice. 07.15 Corps accord. 07.30 Nieuwsflits. 07.35 Méthode Victor. 08.00 Nieuwsflits en weerbericht. 08.05 Canadees nieuws. 08.30 Nieuwsflits en weerbericht. 08.35 Les Babibouchettes. 09.00 Envoyé spécial. 11.00 L'Oeil ecoute. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Référence. 12.30 Carrefours. 12.35 Weerbericht. 12.40 Zwitsers nieuws. 13.05 L'école des fans. 13.45 Trente millions d'amis. 14.15 Les trains. 15.45 Correspondance. 16.00 Nieuws. 16.10 Le monde est à vous. 17.40 Autovision. 18.00 Bon weekend. 18.30 Nieuws en internationaal weerbericht. 19.00 Trente millions d'amis. 19.30 Nieuws. 20.00 52 sur la Une. 21.00 Nieuws en internationaal weerbericht. 21.40 Le grand carnaval. 23.55 Nieuws en internationaal weerbericht. 00.20 Divan. 00.50 L'heure de vérité. 01.50 Table ouverte. 02.30 Trente millions d'amis. 03.00 Envoyé spécial. 05.00 L'Oeil ecoute.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 American football. Magazine. 09.30 Internationaal autosport verslag. Autosportmagazine. 10.30 Schansspringen. Het Vierschansen-toernooi vanuit Garmisch-Partenkirchen (Duitsland). Hoogtepunten. 11.30 Kickboksen. 12.30 Autosport. Formule 1. 13.30 Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. Hoogtepunten. (herh.). 14.00 Kunstrijden op de schaats. Jaaroverzicht. 16.00 Dansen. Grand Prix of Sportive Dancing vanuit Parijs. 17.30 Atletiek. Jaaroverzicht IAAF-seizoen. 19.30 Bodybuilding. WK voor amateurs vanuit Warschau. 20.30 Autosport. Rally. 21.30 Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. 22.00 Boksen. 23.30 IJshockey. Sprengler-Cup vanuit Davos. Finale. Hoogtepunten. (herh.). 01.00 Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. Hoogtepunten.

Super Channel

05.30 CNBC Business weekly. 06.00 Strictly business. 06.30 Super shop. 08.00 ITN World news. 08.30 CNBC Business weekly. 09.00 Key of David. 10.30 Super shop. 11.00 Hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Charisma TV. 13.30 E.R.F. 14.00 Sports on NBC Super channel. 17.00 Meet the press. Actueel discussieprogramma. Presentatie: Tim Russert. 18.00 Today. Actualiteitenrubriek. 19.00 Business weekly. 019.30 Onbekend. 20.00 Now. Actuele reportages. Presentatie: Tom Brokaw en Katie Couric. 21.00 Talkin' jazz. 22.00 ITN World news. 22.30 UK today. 23.00 Sports on NBC Super channel. Sportmagazine met o.a. Pro box classic. 00.00 Culture calendar. Cultureel magazine. 01.00 Equal time. Actueel discussieprogramma. 01.30 Executive lifestyle. Milieumagazine. 02.00 (ZW) He walked by night. Amerikaanse speelfilm uit 1948 van Alfred Werker. Met: Richard Basehart, Scott Brady, Roy Roberts e.a.

[Du]itsland 1

[...] Disney Club. Kindermagazine.
[...] Hundert Meisterwerke. Serie [kuns]tbeschouwingen.
●● Liebe, Tod und Leiden[scha]ft. Muziekmagazine.
Tagesschau.
Sonntagsmagazin.
(TT) Die Sendung mit der [Ma]us. Informatief kindermagazine.
●● Presseclub.
Tagesschau.
Der kleine Vampir - Neue [Abe]nteuer. Jeugdserie.
Petticoat. Serie.
Kopfball. Spelprogramma voor [de j]eugd.
Tagesschau.
(TT) Abenteuer auf Schloss [Ad]leshoe. Amerikaanse speelfilm [uit 1]977 van Norman Tokar.
Cartoons im Ersten.
ARD-Ratgeber: Gesundheit.
Gott und die Welt: Wie eine Gewalt überwindet. Portret [van] predikante Jeanne Bahary.
Tagesschau.
Einblick.
Sportschau.
(TT) Lindenstrasse. Duitse se[rie].
Die Goldene 1.
Weltspiegel. Reportages van [bu]itenlandcorrespondenten.
Sportschau-Telegramm.
Heute abend im Ersten. Pro[gra]mma-overzicht.
(TT) Tagesschau.
(TT) Die Männer vom K3. Duit[se m]isdaadserie. Met: Harald Dietl, [Hel]mut Reck, Wolfgang Müller e.a.
Tagesthemen-Telegramm.
Kulturreport.
Tagesthemen.
●● Requiem für einen Wur[m]. Amusementsprogramma.
(●●+TT) Einer stirbt bestimmt [Fi]lm van Rainer Bär. Met: Flavio [...], Dirk Dautzenberg, Elisabeth [Wie]mann e.a. De bekende helder[ziend]e Silvester Orlandini voorspelt [in e]en televisieprogramma dat een [van] de drie mensen die hij met name [noem]t, binnenkort zal sterven.
Tagesschau.
[...]-01.15 Zuschauen - Entspan[nen] - Nachdenken. Winter im [Ge]bergau.

Duitsland 2

08.35 ●● Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Katholischer Gottesdienst.
10.15 Die Schweizer Familie Robinson. Duits/Canadese serie.
10.35 (TT) Shakespeare - Wie er Euch gefällt. Engelse poppenfilm.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 halb 12. Weekoverzicht.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert. Muziekprogramma.
12.45 heute.
12.47 blickpunkt.
13.15 Damals. Serie oude weekjournaals.
13.30 Prinz Eisenherz. Amerikaanse avonturenfilm uit 1954 van Henry Hathaway. Met: Robert Wagner, James Mason, Janet Leigh e.a.
15.05 Ganz persönlich: Dieter Thomas Heck.
15.35 Aktion 240.
15.40 heute.
15.45 ZDF Sport extra. Sportprogramma.
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine.
18.57 Guten Abend.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt. Parlementair magazine.
19.30 Abenteuer und Legenden. Serie reportages.
20.15 Ein unvergessliches Wochenende...auf Capri. Duits-Oostenrijkse tv-film van Eberhard Itzenplitz.
21.45 heute.
21.55 Sport am Sonntag.
22.00 (●●+TT) Der Rosenkrieg. Amerikaanse comedy uit 1989 van Danny DeVito. Met: Kathleen Turner, Michael Douglas, Danny DeVito e.a.
23.50 heute.
23.55-01.30 Die Rocky Horror Picture Show. Amerikaanse speelfilm uit 1974 van Jim Sharman. Met: Tim Curry, Susan Sarandon, Barry Bostwick e.a. Na een regenachtige nacht belandt het liefdespaar Brad en Janet in een spookachtig slot, bewoond door monsters, gedrochten en andere bizarre figuren. Aan het hoofd van dit zootje ongeregeld staat de duivelse travestiet dr. Frank N. Furter, voorzitter van het Transsylvenische Jaarcongres.

Duitsland 3 West

09.00 Weihnachtsoratorium. 09.30 Häusliche Krankenpflege. 10.00 Das war die DDR - Eine Geschichte des anderen Deutschland. 11.30 Jewgenij Kissin spielt. 12.00 Eine Herausforderung - Die Rocky Mountains. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Alice. 13.30 Buchladen. 14.15 Metros dieser Welt - Washington. 14.30 Plötzlich allein. 15.30 ■ Eddie - Miezen und Moneten. 17.00 Freut euch des Nordens. 17.45 Die Dinos. 18.15 Der Vater der Kamele. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.45 Ticket. 20.15 Das Mädchen Irma la Douce, Amerikaanse speelfilm uit 1962 met Shirley MacLaine. 22.30 West 3 aktuell. 22.40 Kriminalmuseum, Scotland Yard. Reportage over het misdaadmuseum van Scotland Yard. 23.25 Kampf um die Seele - Wie ärzte zu Stai-Spitzeln wurden. Reportage over artsen die voor de stasi werkten. 23.55 Nachrichten. 00.00 Nachtprogrammering. Presseclub. 00.45 Tagesschau vor 20 Jahren. 01.00 Tagesthemen. 01.15 Plötzlich allein. Reportage. (herh.). 02.15 Alice. (herh.). 02.45 Buchladen. Boekenmagazine. (herh.). 03.30 Aktuelle Stunde. (herh.). 04.30 Telekolleg. Cursus wiskunde. Afl.1, 2 en 3. 06.00 Eine Herausforderung - Die Rocky Mountains. Reportage. (herh.). 06.45 Das war die DDR - Eine Geschichte des anderen Deutschland. Documentaireserie. (herh.). 08.15 Ski-Gymnastik. 08.30 Ticket. (herh.).

Duitsland 3 SWF

11.30 Der musikalische Salon. Klassieke muziek. 12.25 Eulenspiegeleien mit Loriot und dem Scharoun-Ensemble Berlin. 13.25 ebbes: Der Weg der Uhr. 13.50 Gymnastiek-Gala. 14.50 Mariele - Eine wiedergefundene Kindheit. 15.50 Affen, Palmen, Orchideen. 16.20 Landesschau: Treffpunkt. 16.50 ■ Der Kongress tanzt. 18.29 Heute abend in Südwest 3. 18.30 Neujahrskonzert aus Budapest. 20.00 Tagesschau. 20.15 Der Monddiamant. 22.05 Südwest aktuell. 22.10 Schmidteinander. 23.10 Ein glückliches Jahr. 01.00 Schlussnachrichten. 01.15 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Tekenfilm. 06.15 Scooby Doo. 06.40 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie 07.10 Die Jetsons. 08.00 Li-La-Launebär. 08.30 Feuersteins Lachparade. 08.55 Hanna Barbera Party. 09.25 Fred und Barney Show. 09.55 Guten Morgen Sonntag. 10.00 Wonder Woman. 11.00 Zurück in die Vergangenheit. 12.00 Tropical heat. 13.00 Major Dad. 13.30 10 Jahre RTL - Heiterer Rückblick. 14.30 Der tolle Käfer in der Rallye Monte Carlo. 16.50 Aladin. 18.45 RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. 19.10 Mini Playback Show. 20.15 Traumhochzeit. 22.00 American Soldier. 23.30 Robocop 2. 01.20 Kanal 4 - Wellenlänge. Muziekmagazine. Presentatie: Esha Chakravarty. 01.55 Eine Schrecklich nette Familie (Married...with children) Amerikaanse comedyserie. Afl.: So hat alles angefangen. (herh.)(Pilot). 02.30 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?) Amerikaanse comedyserie. 03.05 227. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Weihnachtstrubel. 03.35 Famliienbande (Family ties) Amerikaanse comedyserie. 04.05 Explosiv - Das Magazin. (herh.). 04.35 Hans Meiser. Talkshow. (herh.). 05.35 Reich und Schön (The bold and the beautiful) Amerikaanse soapserie.

SAT 1

05.20 Prinzessin Fantaghirò, Italiaanse mini-serie. 06.55 Eselohr und Teufelsschwanz. 07.00 Zorro - Der schwarze Rächer. 07.30 Tarzan. 08.00 Silverhawks - Die Rächer des Universums. 08.30 Peter Pan und die Piraten. 09.00 Die Astro-Dinos. 09.30 Feivel der Mauswanderer und seine Freunde. 10.00 jump ran - Sat.1. 11.00 alSo. 12.00 Black - Der schwarze Blitz. 12.25 Zorro - Der schwarze Rächer 12.50 Tarzan. 13.15 Herkules 15.00 Winnetou II. 16.45 Prinzessin Fantaghirò. 18.20 Wunder Wildnis. 19.15 Sat.1 Newsmagazin. 19.25 täglich ran. 19.30 Glücksrad. 20.15 Die Bounty. 22.10 Talk im Turm. 23.30 Spottschau - Extra. 00.00 So gesehen. 00.10 Ich, Dr. Fu Man Chu. 01.40 Herkules. (herh) 03.20 Die Bounty. (herh.) 05.05 Wunder Wildnis. (herh.)

België/TV 1

09.00 Samson. Gevarieerd kinderprogramma.
10.00 Sunday Proms. Klassieke muziek.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmagazine.
12.30 Sportjaar.
14.00 Bassie en Adriaan en het geheim van de sleutel. Nederlandse jeugdserie.
14.30 Paardenparade '93.
15.15 Zondagavriend.
16.20 1 voor iedereen. Gevarieerd magazine.
17.00 Niveau 4: Look. Modemagazine.
17.30 Mijn idee. Serie verhalen voor kinderen, gebaseerd op door kinderen geschreven scripts.
17.50 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie.
18.35 De Cosby Show. Amerikaanse comedyserie.
19.00 Zonder voorschrift.
19.25 Mededelingen en programmaoverzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.00 Goele morgen Sri Lanka.
21.00 Daens. 4-delige dramaserie. Met: Jan Decleir, Julien Schoenaerts, Antje de Boeck e.a. Afl.2. Het artikel van Adolf Daens leidt tot de oprichting van een commissie die de toestand in Aalst moet onderzoeken. Daarop wordt Adolf door directeur Borremans ontslagen. Als gevolg van een conflict komt het tot een splitsing binnen de Katholieke Partij. Bron: Naar de roman Pieter Daens van Louis Paul Boon.
22.00 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Ziggurat. Kunstmagazine.

België/TV 2

Geen uitzending.

RAI UNO

06.00 Caccia al tesoro. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 La banda dello zecchino estate. 10.00 Linea verde. 10.55 Heilige mis. 11.55 Parola et vita: La notizie. 12.15 Linea verde. 13.00 I giorno del cambiamento. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto tv radio corriere. 14.15 Domenica in. 15.20 ruststanden en om 16.20 eindstanden voetbal. 18.00 Nieuws. 18.10 90. minuto. 19.10 Domenica in. 19.50 Nieuws. Aansl.: TG1 sport. 20.40 Speelfilm. 22.25 La domenica sportiva. 23.25 Nieuws. 00.10 Laatste nieuws en weerbericht. 00.40 Nachtprogrammering.

BBC 1

08.30 Knock on wood. 10.10 Nieuws en weerbericht. 10.15 Glimpses of God. 10.30 This is the day. 11.00 CountryFile. 11.25 (TT) Fiddler on the Roof. 14.15 Nieuws. 14.20 Weekweerbericht. 14.25 Tekenfilm. 14.35 Best of British. 15.00 (TT) EastEnders. 16.00 (TT) Escape to victory. 17.55 (TT) Smokescreen. 18.25 (TT) Antiques roadshow. 19.10 (TT) Nieuws en weerbericht. 19.25 (TT) Songs of praise. 20.00 (TT) As time goes by. 20.30 (TT) The house of Eliott. 21.25 (TT) So haunt me. 21.55 (TT) Nieuws en weerbericht. 22.10 (TT) A dark-adapted eye. 23.25 (TT) Everyman. 00.15 Howard: a new breed of hero. 02.00 Weerbericht.

MTV

08.00 Top 200 ever weekend. 10.00 News - year end edition. 11.00 The big picture. Presentatie: Ray Cokes. 11.30 European top 20. Presentatie: Pip Dann. 13.30 First look. Presentatie: Paul King. 14.00 Seven deadly sins. Gesprekken met o.a. Kirstie Allie, MC Lyte, Ice T, Evan Dando. 15.00 The real world II. 15.30 Top 200 Ever weekend. 18.00 News - year end edition. 19.00 US Top 20 video countdown. Presentatie: Adam Curry. 21.00 120 minutes. Presentatie: Paul King. 23.00 Beavis & Butthead. Tekenfilm. 23.30 Headbanger's ball. Presentatie: Vanessa Warwick. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00 Night videos.

CNN

06.00 Diplomatic licence. 06.30 Earth matters. 07.00 Moneyweek. 07.30 Healthworks. 08.00 Showbiz. 08.30 Science and technology. 09.30 The big story. 10.00 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.00 Larry King weekend. 12.00 Showbiz. 12.30 Style. 13.00 Earth matters. 13.30 Inside business. 14.00 World report. 16.00 Your money. 16.30 Reliable sources. 17.00 Travel guide. 17.30 NFL Preview. 18.00 World business this week. 18.30 International correspondents. 19.00 Futurewatch. 19.30 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 World report. 00.30 This week in the NBA. 03.00 Special reports.

[Duits]land 2
13.30 uur - Prince Valiant - [(195]4-USA) Avonturenfilm van Henry [Hath]away met Robert Wagner en [Jame]s Mason. Koning Arthur stuurt [...] Zoon Valiant naar Camelot om [...] van de Ronde Tafel te worden.

[RTL4]
14.30 uur - Apple Dumpling Gang - [(197]7-USA) Western voor de jeugd [van] Norman Tokar waarin drie wees[kind]eren een goudklomp van 356 [...] vinden. Met: Bill Bixby en Su[san] Clark.

[RTL] Television
14.30 uur - Herbie Goes to Monte [Carlo] - (1976-USA) Komedie van [Vince]nt McEveety over het eigenzin[nige] Volkswagentje Herbie dat met [...] Jones aan de race van Monte [Carlo] meedoet.

[Duits]land 1
[...] uur - Candleshoe - (1977-USA) [Kome]die van Norman Tokar over een [...] jarig weesmeisje (Jodie Fos[ter) die] in contact komt met een mys[terie]uze Engelsman, David Niven.

● *Scene uit 'Prince Valiant'. (Duitsland 2 -13.30 uur)*

Duitsland 3 West
15.30 uur - Comme s'il en Pleuvait - (1963-F/ES) Avonturenfilm vol actie in een komisch-gekleurde sfeer waarin de pechvogel Eddie Constantine van ene verwikkeling in de andere rolt. Regie: José-Luis Monter.

RTL Television
16.50 uur - Aladin - (1986-I/USA) Matte bewerking van het bekende sprookje door Bruno Corbucci. Vijftienjarige vindt in Miami een olielamp.

Met: Bud Spencer en Luca Venantini.

Duitsland 3 West
20.15 uur - Irma La Douce - (1963-USA) Cynische komedie van Billy Wilder met Jack Lemmon en Shirley MacLaine. Ontslagen politieman wordt verliefd op een hoertje.

RTL Television
22.00 uur - In Gold We Trust - (1990-USA/TH) Ongeloofwaardige actiefilm waarin een senator krijgsgevangenen probeert los te kopen tegen de lieve som van 54 miljoen dollar. Regie: P. Chalong. Met: Jan. Michael Vincent.

Duitsland 2
22.00 uur - War of the Roses - (1989-USA) Aardige komedie van Danny Devito waarin een getrouwd koppel in hun scheiding oorlog voert om het landhuis. Met: Kartleen Turner en MMichael Douglas.

RTL4
22.30 uur - Dudes - (1987-USA) Drama van Penelope Spheeris over drie punkrockers uit New York en hun mislukte vakantie in Californië Met: Jon Cryer en Daniël Roebuck.

Nederland 3
23.11 uur - Hors Saison - (1992-F/D/CH) Nostalgische terugblik van de regisseur Daniel Schmid op zijn jongensjaren in de Zwitserse Alpen. Met: Sami Frey en Ingrid Craven.

RTL Television
23.30 uur - Robocop - (1990-USA) Een nieuwe drug zorgt voor de stijging van de criminaliteit in Detroit. Robocop bestrijdt de dealer. SF van Irvin Kershner met Peter Weller en Nancy Allen.

Duitsland 2
23.55 uur - The Rocky Horror Picture Show - (1974-USA) Musical met Tim Curry en Susan Sarandon. Jong koppel krijgt autopech en belandt op een spookachtig slot. Regie: Jim Sharman.

radio

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Winterkeus. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2

7.04 Geblaf in het hondedal. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 VPRO a/d Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall en 13.04 Kuitenbrouwer & Kroonenberg. 14.04 De noodingang. 16.04 M.C. zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Archief Hilversum, met om 18.04 Het concert; 18.30 De persoonlijke keus van... 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3

6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 TROS wereldshits. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De c.d.-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.55 Het ochtendconcert. A: Radio Symf. Ork. B: Daniel Barenboim, piano. 13.04 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Brabents Orkest. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Onder de loep hoorspel. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Jazz op Vier met om 22.00 Jazzgeschiedenis; 22.30 Jazz op Vier concert. 0.02-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00, 11.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 18.45 Mensen. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg

Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt. Praatprogramma vanuit De Perroen in Maastricht. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, internationale, nationale en regionale sport en uitslagen. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF

Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff-BRF. Der Rückblick auf das Sportjahr 1993. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

Happy RTL Radio

Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 8.00 De Goudmijn. 10.00 Koffiekringen, Jan van de Putte. 12.00 Mart van de Stadt. 14.00 Club 70 met Bart van Gogh. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00 RTL Nightshift.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Zehn Jahre WDR 4. Wolf-Dieter Stube, Rolf Röpke, Ulla Norden und Charly Wagner präsentieren die schönsten Melodien. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

eze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. oor inlichtingen: 045-739366.

OSK IS ER VOOR U!

p deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, ogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek oor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wensswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen n.

eeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken óór het evenement.

MBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 401 DP HEERLEN.

WANDELINGEN

2 JANUARI

★ Landgraaf, nieuwjaarstocht 7 - 14 - 25 km. Start: Buurthuis De Molt, Mgr. Nolensstraat van 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 045-323706.

★ Kinrooi (B) wintertocht 6 - 12 -20 km. Start: Schutterslokaal St. Martinus, Belestraat van 7.00 - 15.00 uur. Inlichtingen: (09-32) 89702118.

★ Overrepen-Tongeren (B) Katertocht 6 - 13 - 20 km. Start: Schutterslokaal St. Laurentiusstraat 6, van 8.00-15.00 uur. Inlichtingen: (09-32) 12233980/230285.

6 JANUARI

★ Lummen (B) Glühweintocht 6 - 10 - 16 km. Start: Schutterslokaal Geneiken, weg Beringen-Lummen van 13.00 - 17.00 uur. Inlichtingen: (09-32)13444555.

GEAFFICHEERD

1 DECEMBER

★ Oudejaarscross in Valkenburg. Parcours Koningswinkelhof met om 13.30 uur cyclocross, 14.30 uur A.T.B.-cross.

JANUARI

★ Nieuwjaarsparty "Verasje '94" met de Oscar Brontosaurus Memorial Band. Organisatie muziekvereniging TOG 75 jaar. Gemeenschapshuis Welten-Heerlen, aanvang 15.30 uur, entree vrij.

★ Nieuwjaars-frühschoppen door de gezamenlijke verenigingen. Gemeenschapshuis Heilust, Ons Limburgstraat 57, Kerkrade. Aanvang 13.00 uur.

Traditioneel jazzconcert in café-restaurant Suisse, Maastrichterlaan 63, Vaals. Medewerking van Cosa Nostra Jazzgang, aanvang 16.00 uur.

JANUARI

Jazzconcert met de John Kirby Legacy Dance Band. Casino Brunssum, Treebeekplein 133. Aanvang 14.00 uur, entree ƒ 13,-.

★ Nieuwjaarskienen, georganiseerd door harmonie De Nederlanden Amstenrade. Lokatie: gemeenschapshuis Oud Dorp, Amstenrade. Aanvang 20.00 uur.

★ Onnozele-rit georganiseerd door A.S.C. de Grensrijders. Auto-puzzelrit van ca. 50 km voor iedereen. Start van 12.30 tot 13.30 uur in Auberge Cadier Montagne, Rijksweg 17 in Cadier en Keer.

★ Nieuwjaars surpriseconcert door harmonie St. Cecilia, Hoensbroek. Aula van Scholengemeenschap De Aldenhof, Mgr. Nolensstraat. Medewerking van Coriovallum Pipe Band, Mannenkoor Hoensbroeck, Rinie Houben, Frans Haselier, drumband St. Cecilia, jeugdharmonie en harmonie St. Cecilia. Aanvang: 15.00 uur entree gratis.

**** De medewerkers van pagina KIOSK wensen u een sfeervolle jaarwisseling, een gelukkig en gezond 1994 en wellicht al véél vakantievoorpret! ****

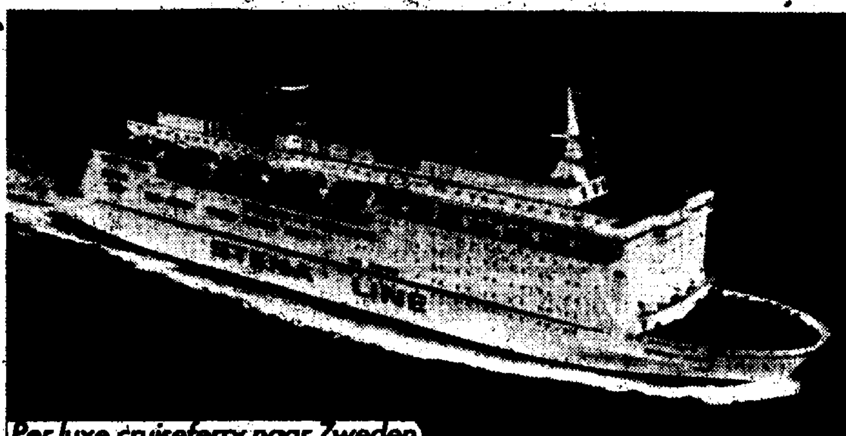
UW REISAGENDA 1994

Wat hebben wij voor u in 1994 in petto? Wij presenteren u vandaag het reizenaanbod dat het Limburgs Dagblad in samenwerking met de vaste reispartners heeft samengesteld. Sommige reizen worden - gezien het succes van dit jaar - herhaald, andere bestemmingen zijn helemaal nieuw. Landen die u met het Limburgs Dagblad in 1994 kunt bezoeken: ZWEDEN * ITALIË * RUSLAND * FRANKRIJK * OOSTENRIJK * ZWITSERLAND * IERLAND * DUITSLAND. De diverse reizen en trips zijn als altijd met veel zorg samengesteld. In deze eerste presentatie maken wij u attent op de bestemming, data, prijs en publikatiedatum. Een korte opsomming van details die voor u, in verband met eventuele planningen, belangrijk kunnen zijn. De uitgebreide reisbeschrijving houdt u van ons tegoed tot de bij elke bestemming genoemde publikatiedatum. Vanaf dat moment kunt u terecht bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Gulpen om uw reservering te doen. Natuurlijk vindt u ook in het komende jaar op de pagina KIOSK aantrekkelijke hotelaanbiedingen, weekendarrangementen of kortingen voor evenementen, theater- en filmvoorstellingen.

GÖTEBORG

Als de lente nèt begonnen is kunt u kennismaken of de kennismaking hernieuwen met Göteborg. In samenwerking met Stena Line organiseren wij een 3-daagse trip waarbij een bezoek aan de Zweedse hoofdstad en een heuse elandsafari hoogtepunten zijn. U reist per luxe touringcar en maakt de oversteek op een van de schitterende cruise-ferries.

Reisdatum: 25 - 27 maart. Prijs: ƒ 295,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen/Stena Line
Publikatiedatum: 18 februari

Per luxe cruiseferry naar Zweden

BLED

In de Paasvakantie gaan we in samenwerking met Schmitz-Reizen naar Slovenië. Een geliefde vakantiebestemming voor veel Europeanen. Er wachten u een prachtige natuur, rust, een ongekende gastvrijheid en een rijkdom aan cultuur. Geniet van al het moois dat Bled en omgeving te bieden hebben.

Reisdatum: 1 t/m 8 april. Prijs ƒ 755,- p.p.
Uitvoering: Schmitz Reizen
Publikatiedatum: 11 maart

TOSCANE/ROME

Ook kunt u rond de Paasdagen naar Italië. Tijdens deze 10- daagse touringcarreis overnacht u op diverse adressen. Zowel op de heen- als terugreis logeren we een nacht in Zuid-Duitsland. Vervolgens verblijft u 5 nachten in hotel Adriana in Toscana. In Rome bent u 2 dagen te gast in hotel La Conchilia. Uiteraard is deze reis doorspekt met excursies en culturele uitstapjes.

Reisdatum: 1 t/m 10 april. Prijs ƒ 1.140,- p.p.
Uitvoering: Schmitz Reizen
Publikatiedatum: 4 maart

MOSKOU + ST. PETERSBURG

Deze reis is een echte hit uit ons reizenaanbod. Inmiddels hebben honderden lezers kennisgemaakt met deze unieke wereldsteden. Deze volledig verzorgde 8-daagse combinatie vliegreis (Jacobs Reizen) die overigens van begin tot eind begeleid wordt door een echte Rusland-kenner, is een ware cultuurtrip waar de liefhebber op alle fronten aan zijn trekken komt. Tijdens een info-avond op 30 maart krijgt u overigens een zeer uitgebreide toelichting op deze reis.

Reisdatum: 7 t/m 14 mei. Prijs: ƒ 1.699,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum: 25 februari

St. Petersburg

LOIRE-REIS
met bezoek FLORALIES INTERNATIONALES

In de mei-maand naar het prachtige Loire-gebied. Dit is al een feest op zich. Van 7 tot 17 mei is met name Nantes een paradijs voor bloemen- en plantenliefhebbers.

"Floralies Internationales de Nantes" staat voor een enorme tentoonstelling die maar liefst 35 ha bloemen- en plantenpracht toont. Als dat geen bloemetje verdient!

Reisdatum: 7 t/m 11 mei. Prijs ƒ 590,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum: 18 maart

Waidring, schönstes Dorf Tirols

WAIDRING

Het mooiste dorp van Tirol wacht op u van 8 t/m 15 mei (Hemelvaart). In het bijzonder gastvrije hotel Tirolerhof, waar Hilde en Heinz Foidl u op uw wenken zullen bedienen, is het goed toeven. Zij staan persoonlijk in voor een uitstekende verzorging op alle gebied. Uw verblijf wordt vervolmaakt met diverse dag- en halve dagtochten, alvast "Grüss Gott".

Reisdatum: 8 t/m 15 mei. Prijs: ƒ 800,- p.p.
Uitvoering: Schmitz Reizen
Publikatiedatum: 25 maart

4-WOUDSTEDENMEER

Wat ons betreft brengt u de Pinksterdagen in 1994 door in het land van Willem Tell, want dáár ligt, omringd door machtige rots- en bergpartijen het Vierwoudstedenmeer. Wij stelden een 8-daagse touringcarreis samen die u naar het Pusterdal en de Brienzersee brengt. Vanuit beide standplaatsen maakt u excursies naar o.a. de Dolomieten, Brixen, het Berner Oberland en de Brienzer See.

Reisdatum: 21 t/m 28 mei. Prijs: ƒ 1095,- p.p.
Uitvoering: Schmitz Reizen
Publikatiedatum: 8 april

IERLAND

Een bijzondere 10-daagse reis naar een bijzonder land. Uw vakantie begint zodra u in de luxe touringcar stapt. Deze brengt u naar Calais waar u per ferry de oversteek maakt. Uw eerste en laatste overnachting is in het Ibis-hotel in Swindon. Daartussen logeert u 7 nachten in het mooie Lawlor's hotel in Dungarvan. Tijdens uw verblijf in dit door de natuur zo rijk bedeelde land zullen we u zo veel mogelijk van Zuid-Ierland laten zien en beleven.

Reisdatum: 14 t/m 23 augustus. Prijs: ƒ 1.499,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum: 6 mei

Saint Malo (Normandië)

NORMANDIË

Deze streek staat in 1994 bijzonder in de belangstelling. Het is dan immers vijftig jaar geleden dat daar middels operatie D-day geschiedenis werd geschreven. In het betreffende gebied worden vrijwel het gehele jaar herdenkingen en festiviteiten georganiseerd. Wij brengen u per luxe touringcar naar hotel Regina in Liseux. Van daaruit bezoeken wij de historische plaatsen.

Reisdatum: 16 t/m 20 augustus. Prijs: ƒ 600,- p.p.
Uitvoering: Schmitz Reizen
Publikatiedatum: 17 juni

De basiliek in Lourdes

LOURDES

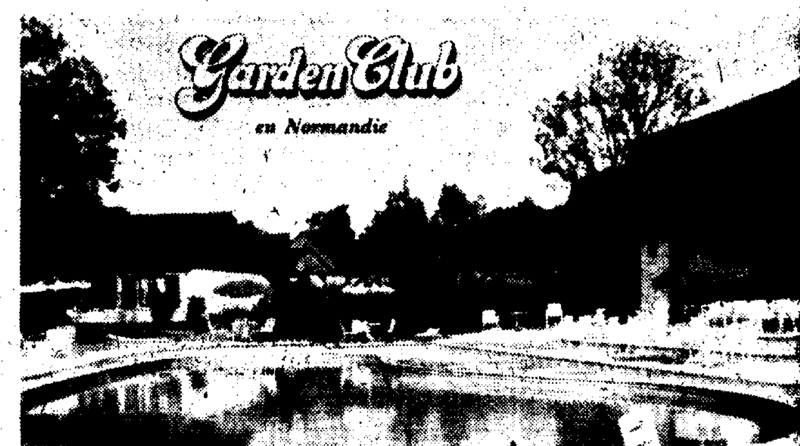
Een steeds weer terugkerende bestemming in ons jaarlijks reisaan een trip naar deze wereldberoemde Franse bedevaartsplaats. Ko jaar ondernemen we de reis per royal class touringcar die van all makken is voorzien. U logeert dicht bij de heiligdommen in hotel A que en bent in gezelschap van een geestelijke die deze 6-daagse vanuit Limburg begeleidt.

Reisdatum: 15 t/m 20 september. Prijs: ƒ 675,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum: 8 juli

NORMANDIË

Jawel, nóg een keer naar deze historisch belangrijke streek. Nu, i herfstvakantie, doen we het echter totaal anders. We brengen u w waar per luxe touringcar naar Branville, maar u logeert niet in een maar in een prachtig bungalowpark! Hier kunt u met 2, 3, 4, 5, of sonen verblijven. De verzorging is voor eigen rekening maar we z wel weer voor een aantal passende excursies, Een afscheidsdiner Parijs is de uitsmijter van deze 8-daagse trip.

Reisdatum: 15 - 22 oktober. Prijs: v.a. ƒ 675,- p.p.
(afhankelijk van aantal personen per bungalow)
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum: 26 augustus

Bungalowpark Garden Club in Normandië

REINSFELD

Een minitrip naar de gezellige ouderwetse wijnfeesten bij onze oo ren. Langs de Moezel wordt behoorlijk gefeest in de traditionele w maand oktober. Voor onze lezers reserveerden we in de week va oktober een aantal kamers in hotel Haus am Park. U verblijft hier basis van halfpension en kunt zich, als de inwendige mens gester vol overgave in het feestgewoel storten. Proost!

Reisdatum: 19-21 oktober. Prijs: ƒ 275,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum: 9 september

WENEN

December is nog erg ver weg. Toch willen wij u nu reeds attende het feit dat wij rond kerstmis 1994 een reis naar Wenen en omgev voor u gepland hebben. Beleef de nachtmis in de wereldberoem kerk! We vertrekken op 21 december zodat u volop van de feest Weense voorpret kunt genieten. Tweede kerstdag bent u, welisw op de avond, weer thuis.

Reisdatum: 21 - 26 december. Prijs; ƒ 585,- p.p.
Uitvoering: Jacobs Reizen
Publikatiedatum 30 september

Alle genoemde bedragen zijn all-in prijzen (m.u.v. Göteborg) [illegible] en de reis- en annuleringsverz[illegible] op basis van halfpension. Mocht [illegible] zijn dan maken wij daar uiteraard mel[illegible] reisinformatie op de publikatiedata. [illegible] nog een afscheidsdiner inbegrepen.

ondag 9 januari 1994,
4.00 uur
IJNGRACHTTHEATER, KERKRADE
ntree ƒ 6,-

CRÈCHE BAND

kinderrock v.a. 6 jaar)

Lekker vies"

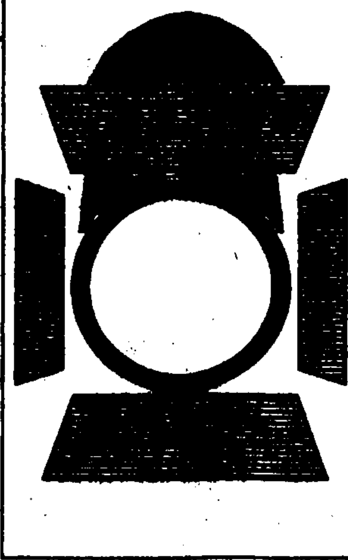
e enige kinderrockband ter wereld treedt op in Kerkrade. en heus kinderpopconcert met herkenbare teksten en hedendaagse muziek. Vijf muzikanten vormen de CRÈCHE AND. Zij zingen over bedplassen, verliefd zijn, lui zijn, pscheppen enz. De popmelodieën liggen lekker in het ehoor, van rock en roll tot reggae en disco. inderen tussen zes en twaalf zijn dolenthousiast.

PECIALE VRIENDJESAANBIEDING

p vertoon van onderstaande bon krijgen de kleine vrienen van het Limburgs Dagblad na afloop van de voorstelng gratis een glas ranja en een gratis affiche van de and!

BON: CRÈCHE BAND, Wijngrachttheater KIOSK
Naam
Vriendenpasnummer
Aantal personen max. 2
Geldt niet voor abonnement- en passepartouthouders

'Elke seconde telt voor het goede doel, voor Bosnië'

Marc Klein Essink luidt '93 uit met Loterijshow

Van onze rtv-redactie

UTRECHT – Op deze oudjaarsavond bekampen ze elkaar collectief. Hennie Huisman, Paul de Leeuw en al die andere televisie-coryfeeën. Allemaal strijdend om de gunst van de kijker. Toch er is er zeer waarschijnlijk maar één die echt met de eer gaat strijken. Marc Klein Essink, met de Staatsloterijshow. Maar die heeft ook meer dan 47 miljoen gulden aan prijzengeld in de oudejaarsloterij te verdelen. Reden genoeg om half Nederland aan de buis te kluisteren. Want, Hollanders eigen, iedereen weet al wat te doen met de hoofdprijs van vier miljoen gulden netto. De toch al prima kijkcijfers van de reguliere Staatsloterijshows worden stellig overtroffen. Dank zij ons aller hebberigheid.

● *Marc Klein Essink: „Het wordt vanavond een heel grote show. Ik denk dat we in totaal een stuk of veertig gasten hebben."* Foto: DIJKSTRA

De show van vanavond (op Nederland 2 van 22.00 tot 23.50 uur) wordt echter meer. Presentator Marc Klein Essink is op voorhand al bijzonder enthousiast. „Het wordt een heel grote show. Het wordt absoluut lachen. Zonder meer een leuk kijkspel. En met een goed doel. Bescherming en dekens voor Bosnië. Warmte, kun je beter zeggen. Het is goed dat we zoiets koppelen aan de show, maar we mogen bij alle feestvreugde niet vergeten dat het veel mensen veel slechter gaat dan ons."

De producenten van de Staatsloterijshow hebben een aantal grote Nederlandse bedrijven bereid gevonden in de buidel te tasten. Dat betekent dat ze garant staan voor prijzengeld dat de actie ten goede komt. „Elke seconde telt," zegt Klein Essink.

„In de show moeten kandidaten opdrachten uitvoeren. Binnen een bepaalde tijd. Voor elke seconde minder krijgt het goede doel geld. Dat doen die sponsors. Hoe beter de kandidaten presteren, des te meer geld er voor Bosnië komt."

Klein Essink presenteert in de show een groot aantal bekende Nederlanders. Die mogen strijden om de eer. Het enige dat ze kunnen verdienen is geld voor Bosnië. „Een leuke ploeg mensen. Sjaak Swart en Willem van Hanegem, die een sportief koppel vormen, flink wat mensen uit de cast van Medisch Centrum West, de 'oude' LUV, Hans van der Togt en Hans Kázàn; als komisch duo, Robert ten Brink en André Hazes, de politiemensen Gerard Tooreniaar en Klaas Wilting en een stel politici."

Actie

Klein Essink wil over de inhoud van de show niet meer kwijt dan dat de kandidaten 'op zeer ongebruikelijke wijze' in actie komen. „Alleen Swart en Van Hanegem doen 'iets' met voetbal. De rest begeeft zich op volkomen vreemd terrein. Eén bijzonder item wil ik wel vermelden. We doen een conférence-spel, helemaal gewijd aan Wim Kan. Kandidaten moeten daarin, aan de hand van beelden van oude Kan-shows, zeggen om welk jaar, welke periode het daarin gaat."

Hij hoopt op een Kan-effect van zijn oudejaarsshow. „Kan was de absolute meester. Niemand heeft nadien zijn plaats echt ingenomen. Als hij zijn show deed, dan waren de straten leeg. Kan verenigde de natie in feite. Ik ben echt blij dat we zo'n Kan-revival kunnen doen. Het beeldmateriaal daar voor heeft Wout van Liempt beschikbaar gesteld. Dat is echt uniek spul. Daar brengen we iets heel bijzonders mee."

Het wordt, dat blijkt duidelijk uit de woorden van Klein Essink, 'proppen' om alle gasten en programma-onderdelen in de uitzending van één uur en vijftig minuten te krijgen. „Maar dat lukt wel. Het wordt een show in een heel hoog tempo, met allerlei wendingen en hilarische momenten. Het is wel een grote klus. Groter dan alle voorgaande Staatsloterijshows. Ik denk dat we in totaal een stuk of veertig gasten hebben. Er zijn momenteel zo'n 180 medewerkers doende alles op het juiste moment voor elkaar te krijgen. Dat is nogal wat."

Hij wil nadrukkelijk stil staan bij het humanitaire doel dat aan de uitzending wordt gekoppeld. Overigens niet als zelfstandige inzameling; de opbrengst gaat naar de actie voor Bosnië die in de week van 18 tot 25 december landelijk werd gehouden. „Ik vind het heel prettig dat alle gasten er willen zijn en willen meewerken aan zo'n uitgesproken doel. Het is veel meer dan er alleen maar voor de geïn staan. Daar heb ik grote waardering voor."

Geld

De Staatsloterijshow heeft natuurlijk één onmiskenbare trekker: geld. Alle beroemde gasten, leuke spellen en aardige intermezzo's ten spijt; half Nederland gaat het om de prijzen. En dan vooral die ene. „Er gaat iets van 47 miljoen zevenhonderduizend gulden en een beetje uit. Gegarandeerd. Dat geld wordt verdeeld over de verkochte loten. De hoofdprijs kan dus niet vallen op een lot dat nog in de winkel ligt. Het gaat dus om heel veel. Trouwens, degeen die die 4 miljoen gulden wint, krijgt van ons het advies naar het buitenland te gaan."

Klein Essink herinnert zich de oudejaarsloterij van vorig jaar. „Toen was de hoofdprijs 3 miljoen gulden en was er al geen houden meer aan. Een paar dagen voor de trekking barstten alle sigaremannen en -vrouwen en verkooppunten bijna uit hun voegen. Daar lopen wij Hollanders nu eenmaal warm voor." Hij voorziet daarom dat de Oudejaarsshow een 'heel spannende' wordt. „Dat ligt voor de hand. Als die trekking gaande is, zit iedereen op het puntje van z'n stoel. We willen die prijs allemaal."

Gevoel

Hij heeft ook goede verwachtingen van het financieel resultaat voor Bosnië. „Opbrengsten à la 'Open Het Dorp' krijg je niet meer. Die tijd is geweest. Er zijn tegenwoordig vijf Nederlandse netten. Die brengen samen steeds meer programma's over acties, inzamelingen en zo. Ook voor internationale doelen. Dus je moet niet meer hopen dan reëel is. Maar, kleine bedragen die goed terecht komen, geven ook een goed gevoel."

Hij verhaalt over zijn 'verleden' als collectant. „Ik heb een jaar of vijftien geleden gecollecteerd voor een jeugdkanker-actie. Daarin werd in totaal, ik geloof, 72 miljoen gulden opgehaald. Hartstikke mooi dus. Nou, twee jaar later waren ze nog aan het bakkeleien waar het geld nu precies naartoe moest. Een schande. Dat gebeurt nu niet. Nu is alles precies vastgelegd. Voedsel en kleding voor Bosnië."

Klein Essink voorspelt 'een prachtige show'. „De mensen hebben in de voorbereiding echt onder hoogspanning gewerkt om alles rond te breien. Het is een race tegen de tijd. Maar het gaat lukken. En het wordt zeker mooi. Dat spreekt mij trouwens bijzonder aan. Een mooi programma maken en er ook nog goeds mee doen. Dat kan helemaal geen kwaad op de laatste dag van het jaar."

DOOR ELS SMIT

'Op tv zijn wij de vulling tussen twee gesprekken'

Nieuwe cd Havenzangers vol bekende meezingers

HILVERSUM – Feessie Bouwen? Verander het vraagteken in een uitroepteken en je hebt de titel van de nieuwe cd van De Havenzangers. U vraagt en zij draaien. En al zo lang. Zeker wat betreft de spil van de groep: Henk Pleket. De mensen om hem heen hebben nogal eens gewisseld. Behalve de drummer, Theo van London, die is er vanaf het begin bij geweest, alweer zo'n zenentwintig jaar geleden. „Ze hebben het zo druk. Met bruiloften, partijen, met personeelsfeesten, braderieën. En in de zomer met Oranjefeesten.

Henk Pleket: „Die Oranjefeesten zijn vlak na de oorlog ontstaan. Iedereen was immers blij dat Nederland was bevrijd. Allerlei winkeliers begonnen feesten te organiseren. 'Totdat die zaken werden gebundeld. Maar het aardige is dat tot op de dag van vandaag die feesten zijn blijven bestaan. Vooral in Friesland en Groningen."

Tachtig procent van hun optredens speelt zich af op feesten. Henk Pleket weet niet anders. „Het is als hobby begonnen en dat is het nog steeds. En dat is maar goed, anders kun je je werk niet goed doen. Als je met tegenzin meewerkt aan een feestprogramma, kun je het vergeten."

Voordat De Havenzangers er waren, was er al wel Hans Pleket. „Ik heb gespeeld in een combo, ik weet niet eens meer hoe dat heette. Het ws allemaal zo in het begin. Ik weet alleen wel dat mijn grootvader me heel erg heeft gesteund. Die zag wat ik deed en hij geloofde daarin. Hoe was dat in die tijd? Levensliedjes, Eddy Christiani, Bobbejaan Schoepen. Iedereen kende de liedjes van die mensen. Er waren zo veel wat je nu zou noemen 'tophits' in een jaar. Dat hield ook verband met de zendtijd die was ingeruimd voor eigen Nederlandse orkesten en artiesten. Drie keer per week had je via de verschillende zuilen een ander orkest. Die mensen konden niet anders dan telkens met iets nieuws komen. Maar naar de radio werd echt geluisterd. Het was geen behang. Dus iedereen kende binnen de kortste keren de nieuwe liedjes die werden gespeeld."

● *De Havenzangers: „Tachtig procent van onze optredens speelt zich af op feesten."* Foto: GPD

„Wat dat betreft maken wij, maar maakt ook de Nederlandse muziek moeilijke tijden door. Hoeveel televisieprogramma zijn nog gewijd aan Nederlands repertoire? Er is geen enkel programma meer. Als artiest mag je blij zijn als je in een Show mag komen. En wat mag je dan laten zien? Als je al wordt gevraagd. Dan mag je opdraven met een liedje dat kennelijk toevallig in de top veertig staat. Maar je bent in feite alleen maar vulling tussen twee gesprekonderwerpen. Geen wonder dat artiesten klagen. Als je succes hebt, al is het maar een kortstondig succes, dan mag je meedoen. Wat je verder als artiest te bieden hebt: het komt niet aan bod."

„Ik vind dat erg. En nu praat ik nog vanuit een luxueuze positie. Wij hebben werk genoeg, zelfs zo veel dat we meer dan een jaar lang geen cd hebben gemaakt. Dat is niet omdat we In Een Dal zijn geraakt. Of omdat we geen emplooi meer zouden hebben. We hebben er gewoon geen tijd voor gehad. Wij hebben onze routine de week door. Dat vereist behoorlijk veel energie. Je leven is daarop ingesteld. Platen opnemen vereist tijd, is een onderbreking van dat wat, laten we het maar gewoon zeggen: je broodwinning is."

„Als de televisie weinig kansen biedt en je anderszins aan je bekendheid moet komen, is het hard werken geblazen. Maar, we zijn heel tevreden over de radio. Daar wordt wel meer dan een paar jaar geleden plaats ingeruimd voor het Nederlandstalige. Het is knokken geweest. Maar er is gevoel voor ontstaan. Eigenlijk gek, hè, dat je daarvoor toe hebt moeten vechten. Wij maken mee, als we optreden in discotheken, dat jonge mensen uit hun bol gaan. Dat ze, en dat is nog het meest vleiende, dat ze alle teksten kennen. Wat hebben wij nu zoal op de plaat gezet? 'Oh Heideroosje', 'Aan het strand stil en verlaten', 'Daar bij de waterkant', 'Trouw niet voor je veertig bent' en 'Oh Mona'. We hebben ook met Marco van Basten en Frank Rijkaard de plaat 'Het is fijn in Italië te zijn' gemaakt."

„Wat merken wij nu in discotheken? Jonge mensen kennen de teksten van die liedjes, ze zingen mee. Ik heb enig idee hoe dat komt. Jonge mensen hebben die liedjes van huis uit meegekregen. Dat staat vast, mogen wij onderhand zeggen. Maar er speelt iets anders mee. Discotheken staan bij ouders bekend als poelen van verderf. Dochters mogen daar niet heen, tenzij moeder en vader daar zelf poolshoogte hebben genomen. Wat doen moeders? Ze komen zelf mee. Wat gebeurt er? Als we het tweede nummer inzetten, is het al polonaise. Alle leeftijden door elkaar. En het gevolg is ook nog eens dat de moeders hun dochters voortaan aan zo'n discotheek toevertrouwen. Want het is allemaal niet zo erg als het lijkt. Dat geldt natuurlijk niet voor alle, maar wel voor een aantal dingen in het leven."

„En dan begint bij ons nog iets anders een rol te spelen. Wij draaien al zo lang mee. Wij hebben muziek gemaakt voor mensen van onze generatie. Die mensen hebben kinderen. En het zijn de kinderen die vragen of we een bepaald nummer voor dat speciale mens willen spelen. Omdat die vrouw of die man daar zo dol op was. Soms vraag ik me af of de aanvrager dat liedje zelf ook niet erg mooi vindt."

---

made in GERMANY

onder redactie van Harrie Cremers

Op de valreep naar '94

Als schlagerfan óók genoten van de *Peter Alexandershow*? Het ZDF in Mainz, die de show op de buis bracht, weet in elk geval te melden dat alleen al in Duitsland ruim elf miljoen mensen op eerste kerstdag naar 'Peter der Grosse' en zijn gasten hebben gekeken.

En ook in de komende uurtjes, van oud naar nieuw, maken ze er bij onze oosterburen opnieuw een vrolijke boel van. Met een knipoog naar de tv signaleren we dat de ARD (Duitsland 1) vanavond om 20.15 uur verslag doet van de uitreiking van de Goldene Europa 1993. Voor de 25ste maal werd dit jaarlijks terugkerende gebeuren in Saarbrücken gehouden en daar werden weer heel wat artiesten om hun artistieke kwaliteit gehonoreerd met goud, zilver en brons. Voor Duitsland springt meteen de groep *Die Prinzen* in het oog. Met hun spitsvondige teksten en aardige composities prijkt dit muzikale kwintet uit Leipzig al meer dan twee jaar in de hoogste regionen van de Duitse hitparade. Küssen verboten, Alles nur geklaut, Ich wär' so gerne Millionär en Der Mann im Mond. Andere muzikale gasten tijdens de uitzending van vanavond zijn presentator en komiek *Harald Schmidt, Hape Kerkeling, Max Schautzer, Manfred Sexauer, Caterina Valente, Gina Lollobrigida, Al Martino, Dieter Bohlen* met *Bonnie Tyler, Haddaway, Anna Maria Kaufmann, Leslie Mandoki (ex-Dschinghis Khan)* met *Ian Anderson, Jack Bruce, David Clayton-Thomas & Bobby Kimball.*

Volksmuziek

Eveneens op Duitsland 1 is om 22.00 uur ter gelegenheid van oudejaar een speciale Silvesterstadl met *Karl Moik* te zien. *Karel Gott* (we kondigden hem al eerder aan) is een van de vele gasten, samen met de *Kastelruther Spatzen, Goldried Quintett, Dolomitensextett Lienz, Deep River Quartett, ballet van het Oostenrijkse Staatstheater* en *Wolfgang Lindner* en zijn Stadtmusikanten. Voor wie nog meer volksmuziek wil en voor wie Sat 1 kan ontvangen. Vanaf 20.15 uur is dáár een muzikale party (non-stop en al eerder opgenomen) van Die Goldene Hitparade der Volksmusik met *Stefanie Hertel, Wildecker Herzbuben, Kastelruther Spatzen, Willi Millowitsch, Gitti & Erika, Original Naabtal Duo, Andrea & Manuela, Vreni & Rudi, Mariane & Michael* en *Münchener Stadtmusikanten.*

● *Karl Moik presenteert vanavond bij de ARD Silvesterstadl.*

Jubileum ZDF-Hitparade

● *Peggy March: één van de gasten tijdens 25 jaar ZDF-Hitparade.*

We gaan even terug in de tijd. Vijfentwintig jaar geleden was op het tweede Duitse tv-net voor de eerste maal de ZDF-Hitparade te zien. Toen nog met *Dieter Thomas Heck* als presentator en tegenwoordig met *Uwe Hübner*, die de sterren aankondigt. Aan het zilveren jubileum besteedt het ZDF uitgebreid aandacht tijdens een feestelijke uitzending op donderdag 20 januari om 20.15 uur. Artiesten van de voorbije 25 jaar die nog eens de revue passeren zijn: *Peter Orloff* (Monika), *Nicole* (Ein bisschen Frieden), *Ireen Sheer & Bernhard Brink* (Du gehst fort), *Costa Cordalis* (Anita), *Michael Holm* (Mendocino), *Peggy March* (Carneby Street), *Nicki* (Nur wegen Dir), *G.G. Anderson* (Mädchen, Mädchen), *Wolfgang Petry* (Du bist ein Wunder), *Valeries Garten* (Nächstes Mal am Ende dieser Welt), *Brunner & Brunner* (Du bist alles auf dieser welt), *Bernd Clüver* (Der kleine Prinz), *Die Flippers* (Die rote Sonne von Barbados), *Fräulein Menke* (Hohe Berge), *Peter Schilling* (Major Tom) en *Heino* (Karamba, Karacho, ein Whiskey). *Dieter Thomas Heck* (de eerste presentator) en regisseur *Truck Branns* behoren tot de gasten.

Bläck Fööss weer naar Kerkrade

De Keulse groep *De Bläck Fööss* is en blijft ook in de Benelux razend populair. Hallen en zalen zijn ook hier steeds op voorhand uitverkocht. Vandaar dat showorganisator *Hubert Geulen* en *Hans Krasovec* deze vrolijke en gerenommeerde formatie inmiddels voor de vijfde maal naar Kerkrade halen. Zondag 6 november 1994 treden De Bläck Fööss daar opnieuw op in de Rodahal. Een datum die nog wel even in het verschiet ligt, maar die we bij deze toch graag alvast graag doorgeven. Kaarten zijn vanaf mei verkrijgbaar.

Agenda

JANUARI
- 8 *Rex Gildo.* Eygelshoven, Socioproject.
- 17 *Wildecker Herzbuben.* Kerkrade, Rodahal.
- 22 *Freddy Breck.* Tongeren, Stadssporthal.

MAART
- 6 *Karel Gott,* Moldau Mädel, *Gitti Götz,* Westerwald-Sextet, *Elmar Gunsch* (Musik ist Trumpf). Aken-Eilendorf, Zaaltheater Geulen.

MEI
- 19 *Howard Carpendale,* Tournee 94 om 19.30. Aken-Eilendorf, Zaaltheater Geulen.

● *Rex Gildo treedt 8 januari op in het Socioproject van Eygelshoven.*

Goed, over een paar uurtjes zit dit jaar er weer op. Hartelijk dank overigens aan iedereen, die ons vanuit binnen- en buitenland bedacht met kerst- en nieuwjaarsgroeten. Die wensen zijn natuurlijk wederkerig: iedereen een heel gelukkig, prettig, muzikaal en vooral gezond 1994. Tot volgende week zaterdag voor de eerste aflevering van Made in Germany in het nieuwe jaar.

Voor reacties en correspondentie is het adres: Made in Germany met *Harrie Cremers,* rtv/showpagina-redactie Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

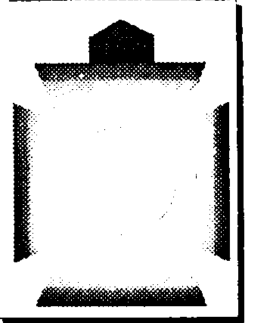
Jazzmatinee met John Kirby Legacy

BRUNSSUM – De (oude stijl) Jazzclub Zuid-Limburg zet zondag het nieuwe jaar swingend in met een dansmiddag in Casino Brunssum. Om de legendarische muziek van het uit de jaren dertig bekende John Kirby Sextet nog eens in herinnering te brengen treedt The John Kirby Legacy op. Het programma begint om 14.00 uur.

Concerten met Phil Collins uitverkocht

HEERLEN – Net zoals bij de twee andere voorstellingen is ook het derde (extra) concert dat Phil Collins op 1 april in Utrecht in de Prins van Oranjehal zal geven, uitverkocht. De kaarten voor dit en zelfs een vierde ingelast concert gingen in een mum van tijd van de hand. De Engelse popzanger Phil Collins doet ons land aan tijdens zijn Europese tournee.

imburgs agblad

Ster uit De Vlaamschse Pot vreest de dag van morgen

Serge Henri Valcke gejaagd door de tijd

DOOR ROB HIRDES

AMSTERDAM – Hij leeft in twee werelden. Tussen glamour en glitter. En tussen kunst en kitsch. In films en op televisie speelt hij meestal de anti-held. Het burgermannetje. De underdog. In het dagelijks leven is hij een uitgesproken Mickey Mouse-type. Serge Henri Valcke: acteur en vrijgezel. Genietend van het succes van de dag. Vrezend voor de dag van morgen. „Naarmate je ouder wordt, des te sneller de jaren aan je voorbij lijken te gaan," legt hij zijn angst uit. „Ik voel me opgejaagd door de tijd."

Een bovenverdieping in Amsterdam oud-west. Drie steile trappen op via een verveloze opgang. Voorbij de laatste uitgesleten tree wacht eerst Maurice Chevalier. Een etalagepop. Met daarop het hoofd van de Franse chansonnier van weleer. Van porselein. Schuil gaand achter de half openstaande deur vraagt Valcke om vooral binnen te komen. Hij zit nog even aan de telefoon.

De etage is van het soort klein, maar fijn. Niet uitbundig ingericht; wel met smaak. Een schuifpui, met toegang tot het smalle balkonnetje, zorgt voor extra lichtinval. Het ruimtelijk effect ervan mist zijn uitwerking niet. Maar het werkelijke aantal vierkante meters wordt er niet meer door. Daarom ook staat Maurice Chevalier op de gang. „Hij speelt daar zo'n beetje voor portier en voor lijfwacht. Eigenlijk omdat ik niet weet, waar ik 'm anders moet laten."

Vroeger had Serge ook nog een Fernandel. Maar die Franse acteur en komiek heeft hij van de hand moeten doen. Door ruimtegebrek.

Ekster

„Maar dat komt vooral, omdat ik van alles en nog wat verzamel. Ik ben wat dat betreft een hamster. Een ekster. Als ik twee dingen tegenkom, die op elkaar lijken, dan is dat al weer het begin van een nieuwe collectie." Regelmatig schuimt hij vlooienmarkten af. Vlakbij en ver'af. Van Amsterdam tot Parijs en Rome aan toe. Zo is hij aan een aardige verzameling glasobjecten, handtekeningen en handschriften gekomen. Die laatste niet noodzakelijk van bekende personen. „Als ze maar mooi zijn."

Sinds Serge Henri Valcke regelmatig op het televisiescherm verschijnt, behoort hij tot het gilde bekende Nederlanders. Graadmeter daarbij is dat hij tegenwoordig wordt herkend op straat. Zij het vaker als de kok Lucien, die samen met partner en gastheer Karel het restaurant 'In de Vlaamsche Pot' drijft, dan als Serge.

Die publieke bewondering verwondert hem. „Alleen om het feit, dat ik met m'n hoofd op de tv verschijn." Daarom werkt hij liever met een brilletje, een toupetje en een pet op. Dan is hij onherkenbaar. Voelt hij zich veiliger. „Ik vind het eng in een quiz te zitten. In een talkshow aan het woord te zijn. Interviews te geven. Want Serge heeft niet zo veel te zeggen. Is onzeker, verlegen en een tikkeltje pessimistisch. Die denkt al gauw; laat me maar lekker met rust."

Hij beschouwt zijn aandeel in de al weer vier jaar lopende serie In de Vlaamsche Pot – 'het gaat allemaal sneller dan je denkt' – nog steeds als een uitdaging. Omdat het zijn eerste dragende rol is op televisie. En omdat het over twee heren gaat, die samenwonen. „Bovendien is het komedie. Dat is een moeilijke acteervorm. Je moet de juiste toon vinden. Niet bewust leuk doen of bekken gaan trekken. Dan zit je er naast."

„En bovenal is de serie ook nog eens rolpatroon-doorbrekend. Het is de eerste keer, dat flikkers gewóón worden neergezet. Het is geen parodie, waarin alle vooroordelen worden bevestigd."

Tolerant

Reacties als 'nou, jullie durven wel', doen hem goed. „Op die manier worden homoseksuele relaties wat meer bespreekbaar gemaakt. We mogen dan een tolerant volkje heten, we zijn het niet als het om minderheden gaat. Om buitenlanders bij voorbeeld. Of om homo's. Ja, als het om André van Duin gaat. Of om Jos Brink. Dan wel. Maar die ontstijgen de seksualiteit. Wee echter de buurman, die met een vriend samenwoont."

„En dan zijn we nog niet eens het slechtste land. Dat neemt niet weg dat wij ons steeds sterker afzetten tegen minderheden wanneer de tijden veranderen. Dat is al eeuwen zo. Als het allemaal goed gaat, is er niks aan de hand. Maar bij slechte tijden zijn de zwakke groepen altijd het mikpunt."

Serge Henri Valcke: „Als je een beetje van jezelf houdt, vind je het vreselijk om ouder te worden." Foto's: KIPPA

Sinds kort loopt 'In de Vlaamsche Pot' ook in Duitsland. Zodoende zag hij laatst één van de eerste afleveringen opnieuw op de buis. Na een nieuw sigaartje en een tweede glas wijn te hebben gepakt, peinst hij: „Het is heel gek om jezelf ineens vier jaar jonger te zien. Je beseft dan ineens hoe ontieglijk snel alles gaat. Omdat het verschil in leeftijd plotseling zo opvalt. Tussen de 20 en 24 zie je dat niet, maar tussen de 42 en 46 des te meer."

Toonbaar

En dan die eeuwige vraag of je met het verstrijken der jaren nog wel als acteur wordt geacc teerd. „Echt, als je een beetje v jezelf houdt, vind je het vreseli om ouder te worden. Er ko dan weliswaar een soort ber ting over je, maar het is nadel Ik ben ook nog niet moede mooiste, maar je moet to enigszins toonbaar zijn. Zeker dit vak. Maar ook voor jezelf. A ik in de spiegel kijk en ik zie d het allemaal niet zo blijvend afschuwelijk. Die aftakeling vi ik werkelijk vreselijk."

„Het is moeilijk met dat so twijfels en onzekerheden om gaan," bekent hij. „Applaus is ene kant van het bestaan; d voortdurende onzekerheid andere kant. Er zijn betere a teurs dan ik. En er zijn slechte Het is daarom altijd een kwes van geluk als je voor een wordt gevraagd. Maar wat als over twee jaar, zo rond je vijfti ste, geen werk meer voor je is?

Dat probleem dringt zich tro wens nu al in volle hevigheid a hem op. Na deze maand zitten opnamen van 'In de Vlaamsc Pot' er voor dit seizoen op. „ ik heb nog helemaal niks ande Behalve dan een paar schnabb tjes als het inspreken van w tekenfilms."

Dat is de prijs voor het freela cen. Maar Serge zou niet ande willen. Ook niet kunnen. H duldt geen macht boven zic „Ik heb gevochten om vrij zijn. Onafhankelijk. Daarom he ik ook voor het bestaan van vr gezel gekozen. Je mag dat b stempelen als egoïstisch. Ok Maar ik kan wel zelf beslisse wat er met mij gebeurt."

Serge wil niet in een vakje pa sen. Heeft gekozen voor veelz digheid. Omwille van de ongrij baarheid. Vanaf zijn negentien werkte hij zodoende als reg seur, choreograaf, mimespele decor- en kostuumontwerper. België, Frankrijk en nu al we achttien jaar in Nederland. G boren in Ieper en opgegroeid Brussel – 'dat was toen nog ec 'een bruisende stad', zoals Ja ques Brel zong, – is hij tweeta opgevoed. „Ik zou zo weer in P rijs kunnen werken. Maar wie z daar nou op je te wachten?"

Nieuwe tv-serie moet kijkers bij RTL weglokken

Onderweg naar Morgen tegenhanger van GTST

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

HILVERSUM – De spanning is voelbaar bij Joop van den Ende Productions in Studio Aalsmeer. Alle acteurs van de nieuwe Nederlandse serie Onderweg naar Morgen zitten aan een lange tafel ietwat zenuwachtig bij elkaar voor de première van de soap die Veronica en Tros vanaf maandag 3 januari elke werkdag om 19.00 uur op Nederland 2 gaan uitzenden; de eerste echte Nederlandse soap van de publieke omroep.

Waar RTL4 al voor het vierde jaar ruim twee miljoen kijkers per dag weet te trekken met Goede Tijden Slechte Tijden hoopt nu ook Nederland 2 de kijker massaal aan de publieke soap te krijgen. Wie de afgelopen dagen naar Nederland 2 keek, kan Onderweg naar Morgen niet ontgaan zijn. Van de titelsong gezongen door Ruth Jacott is een videoclip gemaakt, die regelmatig over het scherm gaat.

De groep van zo'n twintig vaste acteurs van zeer bekend (Dolf de Vries, Gaston van Erven en Manouk van der Meulen) tot zeer onbekend, (Job Redelaar, Marina Duvekot en Martin Schwab), lachen gespannen om scènes die ze voor het eerst gemonteerd terugzien in de eerste twee afleveringen van Onderweg naar Morgen.

Ze zitten sinds vier weken als een grote familie bij elkaar in Aalsmeer. Volgens een zeer strak schema vinden de opnamen van Onderweg naar Morgen plaats. Vijf afleveringen per week is het werktempo en dat betekent volgens uitvoerend producent Hans Scheepmaker 'heel hard werken'. De werkvloer bestaat uit twee studio's die door middel van een geluidsdichte wand van elkaar gescheiden worden. Zodra in de ene studio opnamen zijn kan in de andere studio de boel klaargezet worden voor de volgende scènes. De ene studio omvat verschillende ziekenhuislocaties en de andere onder meer een café. Het ziekenhuis en het café spelen een hele grote rol in Onderweg naar Morgen. Hier tieren de romantiek, spanning en intriges welig.

● *De volledige cast van 'Onderweg naar Morgen'.*

Het oer-Hollandse café De Engel wordt gerund door Jan en Aafke Reitsema (Gaston van Erven en Pauline van Rhenen). Het paar heeft vijf kinderen Margot (Marina Duvekot), Sabine, Pim (Job Redelaar), Carolien en Frank (Herman Boerman). Frank is advocaat, getrouwd met de hysterische Daphne (Manouk van der Meulen) en lijsttrekker van de plaatselijke politieke partij Stadsbelangen. De hele familie helpt mee om Frank in de gemeenteraad te krijgen. Pim Reitsema werkt in het Beatrixziekenhuis tegenover het café van zijn ouders. Zus Margot wil iets in de journalistiek gaan doen.

● *Marina Duvekot en Michael van Buuren in de eerste aflevering van de nieuwe soapserie.* Foto's: KIPPA

In het Beatrixziekenhuis aan de overkant werkt ook de familie Couwenberg. Vader Ed (Dolf de Vries) is chirurg en zoon Victor (Jop de Vries) en dochter Reneé (Bettina Berger) werken er eveneens. De families Reitsema en Couwenberg kennen elkaar al heel lang en zijn nauw met elkaar verbonden.

Amerika

Onderweg naar Morgen is gebaseerd op de Amerikaanse serie Ryan's Hope die tussen 1975 en 1989 uitgezonden werd door ABC. De serie was in Amerika razendpopuliar en werd onderscheiden met verschillende Emmie Awards en Writers Guild of America Awards. Volgens uitvoerend producent Hans Scheepmaker is de serie voor de Nederlandse televisie 'versneld. „We hoeven ons niet letterlijk aan het originele script te houden. Van twee Amerikaanse afleveringen hebben wij er één gemaakt."

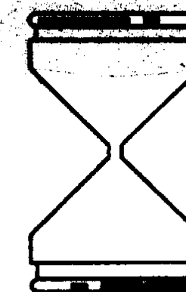
Aan de Nederlandse serie wordt door drie regisseurs gewerkt: Frank Schoutens, René Höcker en Aart van Asperen. De regisseurs, waarvan er twee ervaring opgedaan hebben bij Goede Tijden Slechte Tijden, wisselen elkaar elke week af. Na een week repeteren en opnemen gaat de regisseur de week daarna de afleveringen monteren. De buitenopnamen, ongeveer tien procent per uitzendweek, worden toegevoegd evenals het geluid.

Onderweg naar Morgen is duidelijk een andere soap dan Goede Tijden Slechte Tijden. De Tros/Veronica-serie is een zogeheten karaktersoap. „De personages in de serie zijn belangrijker dan de gebeurtenissen. De scènes in Onderweg naar Morgen duren langer," aldus Scheepmaker. De gemiddelde leeftijd van de acteurs ligt in Onderweg naar Morgen een stuk hoger dan in Goede Tijden Slechte Tijden en hebben veelal meer ervaring. „Goede Tijden speelt zich net iets boven de werkelijkheid af. Het is jeugd ger en vluchtiger."

Veronica en Tros gaan voorlop 200 afleveringen uitzenden va Onderweg naar Morgen. Aan ee vervolg is al gedacht. Joop va den Ende Productions heeft al 3500 afleveringen van Ryan Hope gekocht. Scheepmake „Het kan best zijn dat we na ko te tijd al besluiten om zelf d verhaallijnen te bedenken en u te schrijven."

Om de kijker snel in het verha te trekken hebben Veronica e Tros besloten om de eerste wee elke dag twee afleveringen uit zenden, want de concurrentie o soap-gebied is groot. RTL4 b sloot onlangs The bold & Th Beautiful naar 19.30 uur te ve plaatsen zodat het direct tege over Onderweg naar Morge kwam. Tros en Veronica ware verrast door de verschuiving va RTL en besloten op hun beu Onderweg naar Morgen naa 19.00 uur te schuiven.

imburgs agblad

● *Yitzhak Rabin schudt PLO-leider Yasser Arafat de hand onder toeziend oog van president Clinton: wellicht het meest 'historische' moment van 1993.* Foto: AP

● *Angstige bewoners van de Maasoevers worden geëvacueerd tijdens de grootste overstromingen in meer dan zestig jaar.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

● *Ron Weijzen, directeur van MVV, was de zoveelste die door justitie gehoord werd in de reeks onthullingen over corruptie in Limburg.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

● *Een kleine vluchteling in Bosnië snikt het uit temidden van de VN-vrachtwagens die onderweg zijn naar (iets) betere oorden.* Foto: AP

● *Onverwachte aanhankelijkheid voor het koningshuis bleek na het plotseling overlijden van koning Boudewijn.* Foto: ANP

● *De onstabiele toestand in Oost-Europa wordt gesymboliseerd door het geblakerde Witte Huis in Moskou, na een mislukte staatsgreep.* Foto: EPA

● *In de Limburgse katholieke kerk brak een nieuw tijdperk aan met de wijding van bisschop Frans Wiertz.* Foto: PAUL KUIT

Hoe is het Anneke Hemelaar? En met Jo Gijsen? Beer Jo? Met de Sittardse holbewoner? Dennie Christian? Het witte stadje? De tuin van Clinton? Lees het op pagina 29 tot en met 42.

Anneke Hemelaar is bang voor de notaris

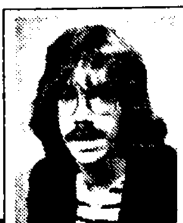
Nooit meer een relatie

Het heeft even geduurd, maar advocaat Hiddema houdt woord. Onlangs kondigde hij aan om het dreigement, dat hij in augustus vorig jaar liet horen, ten uitvoer te zullen brengen. Hij en zijn cliënte Anneke Hemelaar uit Sweikhuizen gaan in de statige rechtszaal van het Maastrichtse Paleis van Justitie cassettebandjes afdraaien waarop anonieme bedreigingen te horen zijn. Het zijn opnamen van hijgerige telefoongesprekken die volgens Hiddema afkomstig zijn van de Geleense notaris Emile Huyben en diens compagnon Wagemans. De bandjes, die nu nog veilig zitten opgeborgen in een kluis, maken straks deel uit van de bewijsvoering om de 100.000 gulden terug te krijgen die Anneke Hemelaar door haar amoureuze escapades is kwijt geraakt. Ze zit op zwart zaad. „'s Nachts word ik schreeuwend wakker en 's avonds na acht uur durf ik niet meer naar buiten. Ik ben bang voor de notaris."

● *Anneke Hemelaar: „Eerst de centen terug."* Foto: PETER ROOZEN

door **PETER HAMANS**

Haar fraaie bungalow boven op de berg in Sweikhuizen biedt een riant uitzicht op de *waereldsjtad* Geleen die vanuit deze invalshoek meer weg heeft van een boerengehucht. 's Zomers geniet ze op haar terras van het weidse uitzicht en als de winter haar veroordeelt tot binnenblijven, ziet ze de schaatsers beneden rondjes draaien op de bevroren visvijver in Geleen.

Het zijn niet écht arme mensen die in Sweikhuizen wonen. In de volksmond wordt het dorpje ook wel *de Goudkust* genoemd. Momenteel staan in Sweikhuizen vier woningen te koop die samen 3,5 miljoen gulden moeten opbrengen. En als Anneke Hemelaar pech heeft, komt daar straks een vijfde huis – háár bungalow – bij. Maar ze rekent er vast op dat ze volgend jaar door een rechterlijke uitspraak ruim 100.000 gulden op haar bankrekening mag bijschrijven. Dat geld wil ze terughebben van de Geleense notaris Emile Huyben, met wie ze vijf jaar lang heimelijk een relatie zou hebben gehad. Zóu, want Huyben heeft dit altijd in alle toonaarden ontkend. Hij zegt alleen te hebben geholpen bij haar boedelscheiding. En niets meer dan dat. Volgens Anneke werd zij na een stiekeme verhouding van de ene dag op de andere door de notaris gedumpt. Dat kon ze niet verkroppen en ze ging hem achtervolgen. Bij nacht en ontij. De notaris stapte ten einde raad naar de rechter om de vrouw uit zijn buurt te houden. Want ze liep onderhand patrouilles langs zijn kantoor en woonhuis in Geleen.

De rechter honoreerde Huybens smeekbede en draaide de geldkraan open. Het regende dwangsommen en boetes. Bijna 100.000 gulden smeet de Sweikhuizense notarisliefde op deze manier over de balk. De een grijpt naar de fles en de ander hangt zich op, maar Anneke stapte in haar auto. *Ze wilde hem zien*. De notaris werd er hoorndol van. Hij liet beslag leggen op haar kapitale huis en inboedel maar door links en rechts te lenen kon Anneke Hemelaar letterlijk op 't laatste moment een openbare verkoop voorkomen. Volgens Anneke kocht de notaris van haar geld mooie auto's en financierde hij er dure vakanties mee. „Ja, ja. 'De notaris en zijn vrouw gaan voor de eerste keer vliegen,' schreven ze in het ledenblad van tennisclub Keerweide. Van mijn geld vlogen ze naar Amerika," schampert Anneke. Het bestuur van de Geleense tennisclub royeerde haar omdat ze haar *terreur* jegens Huyben op het gravel voortzette, maar de rechter bepaalde dat Keerweide de familie Hemelaar stante pede weer als lid moest accepteren.

De Sweikhuizense had al diverse advocaten versleten voordat de gerenommeerde Maastrichtse strafpleiter Theo Hiddema zijn tanden zette in de financiële nasleep van deze frivole affaire, die hij in juridische termen omschreef als 'een vergaande affectieve relatie'. Hiddema koos voor de aanval en stelde dat Huyben 'via list en bedrog' aan de bewijsvoering van de door Anneke Hemelaar veroorzaakte overlast is gekomen. Bovendien schermt de advocaat met een rapport van districtspsychiater Van Leeuwen waarin staat dat zijn cliënte destijds in 'een psychische overmachtspositie' verkeerde. Het zijn argumenten die straks de kassa in het voordeel van de Sweikhuizense moeten laten rinkelen.

De aanschaf van zakdoeken moet haar onderhand ook een fortuin hebben gekost. Want ze huilt nog steeds tranen met tuiten als ze de afgelopen vijf jaar de revue laat passeren. De verbroken relatie, de pesterijen, de anonieme telefoontjes, de rechtsgang in Maastricht en later in hoger beroep in Den Bosch: het heeft haar allemaal niet onberoerd gelaten. Anneke zegt in het openbaar te zijn mishandeld door Huybens echtgenote en op klaarlichte dag zou ze in hartje Geleen met appels en mandarijnen zijn bestookt. „We pakken je nóg 'n keer voor 50 mille," kreeg de winkelende vrouw in Geleen te horen.

Door haar tranen heen wijst ze in de woonkamer naar de zwarte leren fauteuil. „Daar zat-ie. Toen Huyben hier drie keer over de vloer was geweest zei hij al: ik wil met je pitten. Ik zei: ho ho, want ik ben niet zo'n vlugge. En ik dacht nog, ben jij nou 'n notaris? Halve middagen hier zitten terwijl je collega's het werk moeten doen? Maar hij had zo'n flair over zich...

Achteraf noem ik het arrogantie. Hij zei wel eens: 'n notaris krijgt alles wat hij wil. En hij kreeg warempel ook alles voor elkaar."

De buitenkant van de villa op de Sweikhuizense berg ('Van hieruit was Emile in twee minuten thuis') ademt welstand en luxe. Maar dat is slechts uiterlijke schijn. Binnen is het armoe troef. De verwarmingsketel is kapot maar ze heeft geen geld voor een nieuwe. 's Avonds zit ze vaak met een dikke jas aan op de bank. „Een nieuwe relatie? Pffff..."

Waarom verbrandt ze niet alle schepen achter zich? Verhuist ze niet naar de andere kant van de wereld en begint opnieuw? Ze reageert fel: „Nee, want dan krijgt-ie z'n zin. Dat nooit. Ze hebben me gedreigd: 'We zullen je kapot maken zodat je geen leven meer hebt.' Het enige wat ik wil is m'n rust. Vijf jaar lang hadden we samen een relatie. Tot de laatste dag maakten we plannen voor een gezamenlijke toekomst. En dan is het ineens pats-boem over. Ik accepteer het dat hij partij trekt voor zijn gezin, maar de manier waarop het is afgelopen ging alle perken te buiten. En ik ben dan ineens de kwade genius, maar vergeet niet dat hij de kluit thuis ook vijf jaar lang heeft belazerd."

Wat gaat ze doen als ze het geld niet terugkrijgt? De voormalige lerares Frans wil deze vraag liever niet horen. „Dan ben ik de wanhoop nabij," zegt Anneke Hemelaar. En daar komen de tranen weer. Onlangs was ze te gast in een talkshow op de Vlaamse zender VTM. Daar raakte ze in gesprek met de komiek Urbanus. Die adviseerde haar een boek te schrijven over alles wat ze de laatste jaren heeft meegemaakt. 'n Aardige man was dat, die Urbanus. En dat boek komt er misschien ook nog wel. Maar eerst wil ze haar centen terug. Want als ze iéts nodig heeft om tot rust te komen dan zijn het die 100.000 gulden wel.

Sittardse architectentweeling ligt niet wakker van Clintons tuinklus

Geen witte rook uit Witte Huis

We schrijven de laatste carnavalsdag van 1993. Met lichte tegenzin baart de eeneiige tweeling Ton en Kock Mulleners uit Sittard die Dolle Dinsdag landelijk opzien. 'Sittards architectenduo ontwerpt tuin bij Witte Huis', zo weet het Limburgs Dagblad de bewuste ochtend van 24 februari op zijn voorpagina te melden. De gebroeders, die samen in Amsterdam een (inter)nationaal opererend architectenbureau bestieren, waren door de Amerikaanse overheid benaderd voor een niet alledaagse klus: het ontwerp van een reusachtige botanische tuin pal naast het Witte Huis in Washington. Geprojecteerd als toeristische trekpleister van de eerste orde.

● *De Sittardse eeneiige architecten-tweeling Kock en Ton Mulleners: even wachten nog...* Foto: PETER ROOZEN

door **LAURENS SCHELLEN**

De eervólle opdracht kwam niet eens zo héél erg onverwacht, omdat de in Sittard geboren en getogen architectentweeling vorig jaar al – letterlijk – in de Amerikaanse prijzen is gevallen. Toen ging het om hun eigenzinnig ontwerp van speciale kassen voor de *Ameriflora*, de Amerikaanse tegenhanger-in-het-kwadraat van de Nederlandse Floriade.

Bijna één jaar na dato liggen de vragen dus voor het oprapen. Hoe vergaat het de *Mulleners Brothers* inmiddels op hun spannende avontuur in The States? Heeft president Bill Clinton de ontwerpschetsen soms persoonlijk al onder ogen gezien? Of, wie weet, is op zijn minst first lady Hillary ervan op de hoogte dat dit 33-jarige *double-dutch*-duo ooit op dezelfde dag en met exact dezelfde cijferlijst cum laude is afgestudeerd aan de TH in Delft.

In hun kantoor annex atelier in hartje Amsterdam moet Kock Mulleners eens smakelijk lachen. Mevrouw Clinton kent hij erg goed, maar alleen van de televisie. Maar terzake nu. Want de prestigieuze klus rond het Witte Huis blijkt nog niet in kannen en kruiken. Sterker nog, het wachten is nog steeds op de formele aanbestedingsprocedure. „Om de een of andere reden is dat nog niet gebeurd. Kennelijk ligt het vooral politiek erg gevoelig. Vergeet niet dat dit een *item* is waar zo ongeveer héél Amerika op let. Maar ach, we blijven gewoon rustig wachten, hoor. Geen probleem."

Mulleners verliest zijn zakelijke gemoedsrust niet, zoveel wordt al snel duidelijk. Ontspannen en bijna achteloos laat de Sittardenaar weten dat noch hij zelf noch zijn broer ook maar één nacht wakker ligt van de 'knagende' wetenschap dat de schoorsteen van het Witte Huis maar geen witte rook wil spuwen. „Ben je gek. Zo werkt dat nou eenmaal in deze branche. Soms moet je op projectopdrachten járen wachten."

Dé Sittardse architect weet waarover hij praat. „Een heel recent voorbeeldje uit eigen land. Zopas hebben we een leuke opdracht binnengehaald voor het ontwerp van een grootschalig kantoorcomplex in Arnhem. Pal naast het Gelders provinciehuis. Een behoorlijk karwei, dat begrijp je. Maar ondertussen heeft het dus wél meer dan tweeën-eenhalf jaar geduurd eer we daarover iets te horen kregen. En opeens is het dan zover. Geduld is ook voor ons een schone zaak. Die botanische tuin bij het Witte Huis loopt dus echt niet zomaar weg. Er is nog hoop, ha ha." De bouwkunstenaar lacht zijn tanden bloot. Daar heeft hij trouwens alle reden toe, want hij mag zich sinds enkele dagen vader noemen van een 'wolk van een dochter'. Voor wie zijn nieuwsgierigheid niet kan bedwingen: Lottie is haar naam.

Enfin, wat de ene helft van het duo Mulleners & Mulleners bedoelt te zeggen, is dat in de wereld van de architectuur de kost(en) doorgaans vér voor de baat uitgaan. Oftewel: tijd mag dan wel geld zijn, maar geld kóst vooral ook tijd. En tijd om te wachten op het ja-woord van het Witte Huis, heeft de firma Mulleners al helemáál niet. Razend druk hebben ze het. In binnen- en buitenland. Van hartje Hoogeveen tot down-town Boston. Hoezo Boston? Kock: „Daar hebben we momenteel een klus lopen waar vooral m'n broer druk mee bezig is. Hij levert de ontwerpen voor een aantal stadsparken die het gemeentebestuur van Boston wil laten aanleggen. Landschapsarchitectuur dus. Erg leuk om te doen."

De Amerikaanse citypark-avonturen mogen dan tot het meest aangename *part of the job* worden gerekend, Kock Mulleners benadrukt dat broerlief en hij het toch vooral moeten hebben van de bouwkunst. „Eigentijdse woon- en kantoorcomplexen, dat is toch wel onze specialiteit. Trouwens, euh, daar hebben we ook voor gestudeerd, nietwaar."

Dat laatste hebben ze nu ook in Sittard ontdekt. De naar de Randstad uitgevlogen Mulleners-tweeling is er sinds kort zelfs op meerdere fronten actief. Mede dankzij een 'erg spontane' samenwerking met hun Sittardse vakbroeder Kees Benning. Meest saillante resultaat van die architectonische *joint-venture* is een nogal spraakmakend renovatie-ontwerp voor het foei-lelijke V & D-complex aan de historische Sittardse Markt. In bouwkundig opzicht sinds jaar en dag, zonder enige twijfel, het meest omstreden pand binnen de gemeentegrenzen. Niet in het minst omdat het – letterlijk – de plaats heeft ingenomen van het oude, nostalgische stadhuis. Vooral de bleekwitte, 'nepbetonnen' gevel van het quasimodernistische gebouw moet het zwaar ontgelden bij de plaatselijke burgerij.

Mulleners kan een lichte grijns ternauwernood onderdrukken. „Tja, de bal ligt al een hele tijd bij de hoofddirectie van V & D. Jazeker, gesprekken hebben we al met ze gevoerd. Voornaamste probleem is op dit moment dat de concerntop het complex in Sittard in de eerste plaats puur zakelijk, puur als financieel object beschouwt. Het gemeentebestuur van zijn kant is enthousiast en erg geïnteresseerd." Overigens mag het 'laatste nieuws' omtrent deze in Sittard uiterst gevoelige kwestie niet onvermeld blijven: binnenkort vindt er opnieuw overleg plaats tussen het gemeentebestuur en Mulleners & Benning.

Hij zegt het niet hardop, maar Kock Mulleners is verknocht, of zeg maar gewoon een beetje verslaafd, aan *Zitterd*. Broer Ton van hetzelfde laken een pak. Met de regelmaat van de klok wippen ze dan ook een weekendje over. De jaarlijkse 'volle week' carnaval geldt als niet te missen hoogtepunt. Dan kan zelfs het nachtleven van Washington en Boston ze gestolen worden. Even is hij stil. „Nou ja, je begint er zelf over. Zitterd. Ik zie ons er vroeg of laat weer terugkeren." Hij zegt het voor zijn doen opvallend behoedzaam. „Nou ja, ach, ik weet het eigenlijk wel zeker."

'Om gezondheidsredenen' vroeg en kreeg mgr. Gijsen in januari zijn ontslag als bisschop van Roermond. Hardnekkige geruchten willen dat hij de ziekte van Crohn heeft en op streng dieet staat.
Feit is dat Jo Gijsen in de jaren zestig een darmoperatie heeft ondergaan en zich sedertdien in acht moet nemen.
„Een dieet had mgr. Gijsen niet," aldus zuster Anselmia Heefer, de overste van de Kleine Zusters van de H. Jozef, die voor de bisschop kookten. „Wel moest hij opletten wat hij at. Het mocht niet te vet zijn. Evenmin mocht hij koolsoorten hebben."
Zijn ascese gold niet het pijproken. De emeritus-bisschop stopte de ene pijp na de andere; merkwaardigerwijs enkel rechte pijpen. Kromme gaf hij zijn perschefs, die nogal eens recht moesten praten wat krom was.

Hij rookt in Oostenrijk een rechte pijp

Gijsen, 'bisschop in ballingschap'

● *Met mgr. Gijsen gaat het 'naar omstandigheden goed'.* Foto: JAN PAUL KUIT

door

JAN VAN LIESHOUT

Ofschoon mgr. Gijsen de pers jaren niet meer te woord stond, is er geen bisschop geweest, over wie zoveel is geschreven. Zijn gedachten, woorden en daden roepen reminiscenties op aan een van zijn voorgangers, Joannes Augustinus Paredis (1795-1886), over wie hij een biografie schreef. Ook mgr. Paredis trok zich weinig van collega-bisschoppen aan.

Toen mgr. Gijsen collega-bisschoppen publiekelijk desavoueerde, greep de paus in. Voor het eerst in de historie werd, in januari 1980, in Rome een bijzondere synode gehouden van bisschoppen uit één land. Ofschoon ook de bisschop van Roermond met zijn handtekening bekrachtigde de 'hartelijke en broederlijke betrekkingen te zullen verdiepen', bleef hij een eigen week voor de missionaris houden en een eigen vastenactie voeren. Ook kwam hij met een eigen schoolreglement, waarin hij het vetorecht voor een bisschoppelijk gedelegeerde bedong.

Tijdens het ad-limina-bezoek, dat de Nederlandse bisschoppen begin januari in Rome samenbracht, legde mgr. Gijsen andermaal verantwoording van zijn beleid af. Voor het eerst sinds jaren stond hij de verketterde KRO weer te woord. Een last leek van hem afgevallen.

Na terugkeer in Roermond consulteerde de bisschop zijn lijfartsen, die het 'medisch onverantwoord' vonden om nog langer door te gaan.

'Om geen aanleiding te geven tot demonstraties vóór of tegen zijn persoon' zag mgr. Gijsen van een afscheidsreceptie af.

Als titulair-bisschop van Maastricht pontificeerde hij, op 13 mei, voor het laatst in de St.-Servaas van Maastricht.

Zijn laatste handdruk was voor Pierre Paland uit Obbicht, die vijftien jaar zijn particulier chauffeur was geweest. Hun laatste rit voerde van Roermond naar Sittard, waar mgr. Gijsen zich vaker in de bungalow van zijn zus had teruggetrokken.

Ook Gerda Gijsen en haar man, de gepensioneerde procuratiehouder Pierre Notten, verhuisden mee naar Neder-Oostenrijk. Het echtpaar vestigde zich in Markersdorf. De emeritus-bisschop nam zijn intrek in het klooster van de missiezusters van St. -Petrus Claver in Walpersdorf.

De congregatie werd in 1894 in Oostenrijk opgericht. Stichteres was Maria Theresia Ledóchowska, dochter van een Poolse graaf en een Zwitserse gravin. Zij plaatste haar volgelingen onder patronage van St.-Petrus Claver (1580-1654), omdat de heilig verklaarde Spaanse jezuïet zich ook bijzonder voor de slaven had ingezet. De congregatie heeft geen eigen missies, maar verleent geestelijke en materiële ondersteuning aan missionarissen en missiezusters.

Ook in Maastricht hebben de zusters een klooster. Mgr. Gijsen deed er vaker de mis. Oud-oversten in Rome lazen in de 'Osservatore Romano' dat hij na zijn aftreden voor lichtere, zielzorgelijke taken beschikbaar zou blijven. Ze vroegen hem als rector voor hun bezinningscentrum, op een kasteel in Walpersdorf, niet ver van Sankt Pölten.

(Curieus terzijde: eerste bisschop van Sankt Pölten was Henricus Joannes Kerens, die van 1770 tot 1775 bisschop van Roermond was geweest. Keizerin Maria Theresia von Habsburg wilde haar biechtvader dichter bij huis hebben.)

Gewillig ging mgr. Gijsen op het aanzoek van de zusters in. Eerder had hij vakanties in Oostenrijk doorgebracht. Hij houdt van bergwandelingen.

Een van de eersten die de 'bisschop in ballingschap' bezocht, was Frans Wiertz, toen deken van Heerlen.

Wiertz: „Omdat mgr. Gijsen geen afscheidsreceptie had gehouden, besloot het kerkbestuur van de Pancratiusparochie hem in Walpersdorf het kratje wijn aan te bieden."

Kort daarna werd de toenmalige deken van Heerlen tot bisschop van Roermond benoemd. Grote afwezige tijdens diens wijding was mgr. Gijsen.

„Toen mgr. Wiertz hem in juli uitnodigde om meewijdende bisschop te zijn, nam hij dat graag aan, maar hij moest een voorbehoud maken in verband met zijn gezondheid," lichtte vicaris Haye van der Meer toe. „Eind augustus heeft hij helaas moeten laten weten dat het hem nog niet mogelijk was om de verre reis vanuit Oostenrijk en de lange plechtigheid te doorstaan."

Eind oktober maakte de adjunct-secretaris van de Nederlandse Bisschoppenconferentie, de franciscaan drs. Ton Peters, zijn opwachting in Walpersdorf.

Peters: „Mgr. Gijsen maakt het goed. Hij is alleen gauw moe; slaapt veel en is nog niet aan studie toe."

Mgr. Gijsen vroeg pater Peters de Nederlandse bisschoppen te bedanken voor hun gulle gaven, die hij aan de wederopbouw van zijn bibliotheek heeft besteed.

Mijn verzoek om een interview wees hij af.

„Ik ben van mening dat ik dit niet moet voeren," schreef mgr. Gijsen. „Ik heb afscheid genomen van het bisschop-zijn van Roermond zonder mij bij die gelegenheid tegenover de media te uiten. Daarop wil ik niet achteraf terugkomen. Wanneer u de vraag gesteld wordt: 'Hoe gaat het met mgr. Gijsen?' kunt u antwoorden: 'Naar omstandigheden goed.' Dat is de waarheid en dat houdt alles in."

Menig Maastrichtenaar pinkte in augustus een traantje weg toen beer Jo na vele jaren de provinciehoofdstad verliet. Geen betonnen kuil en vlaai meer voor Jo, maar voortaan een heus bos en veel soortgenoten. Beer Jo mag zijn oude dag slijten in het Berenbos van Ouwehands Dierenpark in Rhenen. Het bos, eigenlijk bedoeld voor misbruikte beren, is nu ook de veilige thuisbasis voor het berenpaar Geert en Trudie dat al twintig jaar in Ouwehands woont. Als het Berenbosproject klaar is, biedt het plaats aan vijftien beren en een roedel wolven. Bezoekers kunnen dan lopend over een brug de dieren in het bos gadeslaan.

Ex-Maastrichtenaar in Rhenen in winterslaap

Beer Jo ondergronds

● *Nellie en McKenzie voor het hol waarin Jo zijn winterslaap houdt.* Foto: PETER DRENT

door

ANITA KEYDENER

Hoofd dierenverzorging Peter van der Eyk van Ouwehands Dierenpark in Rhenen haalt zijn schouders op. „Hoe het met beer Jo gaat?" herhaalt hij de even eerder gestelde vraag. „Prima denk ik. Hij slaapt." Beer Jo slaapt? Al weken, zo blijkt. Waarschijnlijk voor het eerst in zijn leven houdt Jo een winterslaap. Volgens Peter van der Eyk een teken dat de Maastrichtse beer zich goed voelt aan de voet van de Grebbeberg. Jo ziet het bos wel zitten. Tenminste, die indruk heeft Peter. „Als een beer de gelegenheid krijgt een winterslaap te houden, doet hij dat. In Maastricht heeft hij daar waarschijnlijk nooit een kans voor gekregen. Daar leefde hij volgens een bepaald ritme. Slapen, hok uit, hok weer in en slapen."

Dat is in het Berenbos anders. Daar kunnen de dieren doen wat ze willen. Met boomstammen slepen, naar visjes zoeken in de vijver of achter elkaar aan rennen. Wat ze in elk geval doen is hun oren spitsen als de verzorgers fluiten. Een teken dat het eten in aantocht is.

Jo wilde niet erg lang genieten van de vrijheid in het bos. De beer zocht een hol uit, paste het met zijn lange nagels aan en laat het Limburgs bezoek aan zijn lot over. Geen pottekijkers gewenst. Jo wil slapen. De boodschap is duidelijk. De vier andere beren huppelen daarentegen vrolijk door het bos.

In Ouwehands Dierenpark is de winter een synoniem voor rust. Niemand heeft zin in een wandeling door het park bij enkele graden vorst. De leeuwen hebben het winterhok opgezocht. Dat moet wel, zegt Peter van der Eyk, anders zouden de roofdieren via het bevroren water zo het park in kunnen lopen. Het anders zo vijandige water is in bevroren toestand een handig hulpmiddel naar de vrijheid.

Peter van der Eyk werkt al zeventien jaar in het Rhenens dierenpark. Hij woont er zelfs. Een leven zonder dieren is hem haast onmogelijk geworden. Toch waarschuwt hij de verzorgers voor een te hechte band met dieren. „Het is gewoon een baan," vertelt hij, op weg naar het Berenbos.

Het Berenbos is nog niet helemaal klaar. Eenvijfde deel is ingericht voor berengebruik. De rest wordt pas rond Pasen 1994 opgeleverd. Het is een project van de Europese Unie, dat Ouwehands geen geld kost. Het is wel een leuke toeristische opsteker, dat kan Peter niet ontkennen.

Jo woont in het bos met Geert en Trudie en de 'oorlogsslachtoffers' uit Split, McKenzie en Nellie. De twee 'vluchtelingen' liepen, na de quarantaine periode, dartelend het bos in. „Die twee beren hebben een wild verleden. Zij zijn gewend aan bos, hoewel ze de laatste jaren met een ketting aan de hals van hot naar her werden meegesleept. Voor elk kunstje werden ze beloond met wat lekkers. Het heeft even geduurd voordat ze van die gewoonte afwaren en iets aten zonder gek te doen."

Peter was er bij toen beer Jo in augustus na vele jaren zijn kuil in het Aldenhofpark verliet. Niet zo'n fraai onderkomen, geeft Peter toe. „Maar je moet daar niet te tragisch over doen. Een beer is een alleen levend dier. Ik denk dat de mensen het zieliger vonden dat Jo in de kuil zat, dan Jo zelf. Bovendien kreeg hij nog eens af en toe wat lekkers toegeworpen, vaak in ruil voor kunstjes. Die extra kilo's van Jo zijn hem niet komen aanwaaien."

Ook Jo heeft de eerste weken van zijn verblijf in Ouwehands in quarantainehokken aan de rand van het Berenbos doorgebracht. Pas toen de uitslagen van urine-, mest- en bloedonderzoeken binnen waren en zijn gezondheid in orde bleek te zijn, mocht de bruine beer het bos in. Op de extra's pondjes na was het goed gesteld met de driehonderd kilo zware beer. Alleen van de hoektanden was niet veel meer over en zijn tandvlees was ontstoken. Eerste hulp is verleend, maar volgend jaar wordt het zaakje in de bek van Jo in orde gemaakt. „Hij heeft echt te veel suiker gehad tijdens zijn Maastrichtse periode," merkt Peter lachend op. Een beer is gek op zoet.

Jo wende geleidelijk aan het dagelijks leven in Ouwehands. Bruintje maakte eerst achter de tralies van zijn quarantainehok kennis met de vier bewoners van het bos. Na een paar dagen werd hij het bos ingelokt met zoete dingen. Na een eerste kennismaking met de bosgrond dook Jo het water in. De andere bewoners konden vanuit de hokken zien hoe Jo zijn nieuwe verblijf verkende. Zij mochten enkele uren later weer het bos in. De verzorgers vonden het namelijk verstandiger de confrontatie met de andere beren in het bos zo gemoedelijk mogelijk te laten verlopen. Trudie volgde een dag later. Deze dominante dame heeft wat meer tijd nodig om aan nieuwe situaties, Jo dus, te wennen.

Ook Trudie vond het eerste contact met de grond maar eng. Peter ziet haar nog half uit het hok liggen, met haar nagels de grond rul makend. Dagen heeft het geduurd voordat Trudie begreep dat bosgrond helemaal niet zo eng is. Niet vreemd, na twintig jaar betonnen vloer en traliewerk.

De berenverzorgers houden de beesten goed in de gaten. Jo ligt dan wel diep verscholen in een hol, zo vaak het kan wordt even gekeken af alles in orde is. Bang is Peter niet voor het persoonlijk bezoekje aan de beren. „Het is net zo gevaarlijk als het oversteken van een autoweg. Een kwestie van oppassen."

Het is inmiddels enkele weken na het bezoek aan beer Jo. Een enthousiaste Peter meldt dat hij die ochtend is gebeld door een verzorger. „Jo is wakker," werd door de telefoon geroepen. Peter ging meteen kijken en trof Jo aan, liggend in zijn hol, met zijn kop naar de opening gericht. „Hij keek me argwanend aan, maar zag er verder goed uit," vertelt Peter. Een dag later is duidelijk waarom Jo even wakker is geworden. Een behoorlijke drol ligt voor Jo's winterverblijf.

Met Jo is verder alles goed. Hij slaapt weer.

TEST UW FE

Voor de drieëntwintigste keer publiceert het Limburgs Dagblad de LD-Oudejaarsquiz. Een vraag- en antwoordspel naar een idee van oud-collega Frits Schils. Al die tijd is er aan het principe van 'Test uw feitenkennis' weinig of niets veranderd. Ook deze aflevering van onze traditionele quiz is van een pittig gehalte en bevat de nodige haken en ogen. De vragen en antwoorden goed lezen blijft een eerste vereiste. Bepaalde zaken opzoeken zal ook wel nodig zijn.

Wat de vragen 1 tot en met 85 betreft, is telkens maar één van de antwoorden achter elke vraag het juiste. Opgave 86 – een reeks van veertig portretten – telt als één vraag. Zij moet dus in haar geheel goed worden beantwoord. Het is de bedoeling dat u de getallen vóór de omschrijvingen aanbrengt in de hokjes onder de bijpassende foto's.

Het Limburgs Dagblad looft de volgende prijzen uit:

HOOFDPRIJS VAN 500 GULDEN
en verder
tweede prijs van 250 gulden
derde prijs van 125 gulden
vierde prijs van 100 gulden
vijfde prijs van 75 gulden
en vervolgens
acht prijzen van elk 50 gulden en t
prijzen
van elk 25 gulden.

WIE WINT?

Winnaar van de hoofdprijs is degene, zij/haar oplossing foutloos inzendt dan het hoogste aantal punten (meeste g

1. Ieder jaar opnieuw eisen aardbevingen vele levens. Dit jaar beefde de aarde onder andere in India. Hoeveel mensen bij deze ramp om het leven zijn gekomen, is nooit precies vastgesteld. Een stad werd bijna helemaal verwoest. Dat was:

a) **Khilari.**
b) **Utar Pradesh.**
c) **Makatara.**

2. Het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg (ROVL) startte in november een campagne tegen alcohol in het verkeer. De doelgroep de Limburgse blaasmuziekwereld. Wat is het motto van deze campagne?

a) **Blaas vaak, blaas veilig**
b) **Blaas veel, blaas veilig**
c) **Blaas goed, blaas veilig**

3. Discuswerper Erik de Bruin werd tijdens een controle bij de GP-meeting in Keulen betrapt op doping. Hij ontkende, maar werd desondanks beschuldigd van het gebruik van

a) **testosteron en HCG.**
b) **testosteron en HGH.**
c) **stanozolol.**

4. Na maanden voortmodderen barstte begin oktober de bom in Rusland. President Jeltsin stuurde onder andere de Dzjerzjinski-divisie richting Witte Huis om de opstandige tegenpresident Roetskoj en de toen ontslagen parlementsvoorzitter Chasboelatov te arresteren. De rebellen stonden militair onder leiding van een wat vreemde generaal buiten dienst. Diens naam luidt:

a) **Igor Ostankino.**
b) **Albert Makasjov.**
c) **Igor Lefortovo.**

5. Prins Willem-Alexander kreeg dit jaar het zesde exemplaar uitgereikt van een zeer uitgebreid naslagwerk. De prins kan nu lezen in:

a) **het Woordenboek der Nederlandsche Taal**
b) **de nieuwe editie van 'de dikke Van Dale'.**
c) **de nieuwe editie van de Winkler Prins.**

6. Waar in Limburg moet een nieuwe afvalverbrander komen te staan? Die vraag hield hele volksstammen bezig. Uiteindelijk werd gekozen voor:

a) **Maasbracht.**
b) **Buggenum.**
c) **Haelen.**

7. Oudjes blijven populair. Vanwege de voortdurende vraag besloten fabrikanten oude 'successnummers', die al tijden uit produktie waren genomen, weer opnieuw te gaan maken. Dit jaar gebeurde dat onder andere bij:

a) **de Fiat 500**
b) **de Solex**
c) **BMW met boxermotor**

8. Na de historische handdruk op het gazon van het Witte Huis in Washington tussen Jitschak Rabin en Jasser Arafat was er toch hoop dat snel een begin gemaakt kon worden met de oplossing van de problemen in het Midden-Oosten. Het wederzijdse wantrouwen tussen Israëli's en Palestijnen heeft tot nu toe uitvoering van het 'vredesplan' voorkomen. Het grootste struikelblok vormt:

a) **de status van de van het 'vrije' Palestijnse gebied in en om Jericho.**
b) **de omvang van de Palestijnse politiemacht.**
c) **de vraag hoe de grenzen tussen de Palestijnse gebieden en Egypte en Jordanië moeten worden bewaakt.**

9. Jurassic Park is nu al 's werelds best bezochte film aller tijden. Welke rolprent heeft deze positie hiervoor lange tijd bekleed?

a) **Goldfinger**
b) **E.T.**
c) **Starwars**

10. Bij het in onrust verkerende ABP in Heerlen moest president-directeur M. Snijders dit jaar het veld ruimen. In afwachting van de komst van een voorzitter van de directieraad die het pensioenfonds naar verzelfstandiging gaat leiden, heeft het ABP nu een interim-manager. Dat is:

a) **Jonkheer mr Feijo Sickinghe, extopman van Stork, nu werkzaam bij interim-managersbureau BCG.**
b) **mr Jos. Staatsen, ex-burgemeester van Groningen en de man die Johan Cruijff over de streep probeerde te trekken.**
c) **Hans Wiegel.**

11. Eind juni beschoot de VS opnieuw de Iraakse hoofdstad Bagdad met kruisraketten. De aanleiding was deze keer:

a) **de weigering van Irak om in de Golfoorlog krijgsgevangen gemaakte Koeweiti's vrij te laten.**
b) **de weigering van Irak om aan VN-eisen te voldoen.**
c) **als vergelding voor een moordpoging op ex-president Bush.**

12. „Enig chauvinisme mag best, als het maar geen camouflage is voor een mispplaatst minderwaardigheidsgevoel," zei deze zomer in deze krant:

a) **gouverneur Van Voorst tot Voorst.**
b) **bondscoach Dick Advocaat.**
c) **zangeres Willeke Alberti.**

13. Het in Maastricht woonachtige Amerikaanse echtpaar Siemietkowski kwam dit jaar in het nieuws, doordat:

a) **het, zonder medeweten van het gemeentebestuur, een jumelage bleek te zijn aangegaan tussen de stad aan de Maas en de Poolse stad Krakau.**
b) **het met een sociologisch onderzoek bewees, dat de aloude volkswijsheid dat 'echte' Maastrichtenaren wel veel praten, maar weinig doen, op waarheid berust.**
c) **het hun net geboren dochtertje de naam Maastricht wilde meegeven, hetgeen overigens verboden bleek.**

14. De Alkmaarse afdeling van het Humanistisch Verbond kwam dit jaar met een wild plan. Men pleitte voor:

a) **de bouw van een hotel voor het plegen van zelfmoord**
b) **het uit milieu-overwegingen sterk propageren van het dragen van geitewollen sokken.**
c) **het vorderen van ongebruikte slaapkamers om asielzoekers te huisvesten.**

15. Roda JC werd voor het tweede opeenvolgende jaar door een eerste-divisieploeg uit de nationale bekercompetitie gewipt. Verantwoordelijk voor die uitschakeling in het huidige toernooi was:

a) **Helmond Sport**
b) **Top Oss**
c) **Telstar**

16. Amerikaanse sterrenkundigen hebben berekend dat in juli volgend jaar een komeet te pletter slaat op een planeet. De komeet heet Shoemaker-Levy. Wat is de naam van de planeet?

a) **Saturnus**
2) **Jupiter**
3) **Venus**

17. Het wao-debat is twee jaar lang een kankergezwel in de Nederlandse politiek gebleken. In juli stemde na veel vijven en zessen de Senaat dan toch met de kabinetsvoorstellen in. De nieuwbakken staatssecretaris Wallage moest wel een concessie doen, namelijk:

a) **het instellen van een apart fonds voor chronisch zieken.**
b) **het ontzien van de 'bestaande gevallen'.**
c) **het minder fraudegevoelig maken van de nieuwe wao-regeling.**

18. Begin dit jaar werd bekend dat Nederlandse sportduikers het wrak hadden gelokaliseerd van een in 1895, veertig kilometer uit de kust van IJmuiden vergane luxueuze Duitse oceaanstomer. Het ging om het wrak van de:

a) **Ruhr.**
b) **Rhein.**
c) **Elbe.**

19. Het super-verkiezingsjaar' 1994 wierp in 1993 zijn schaduwen al vooruit. Maakt na de parlementsverkiezingen een paarse coalitie een kans?, heette het nieuwe politieke gezelschapsspel. Met de paarse coalitie wordt een kabinet bedoeld bestaande uit:

a) **CDA, PvdA en VVD.**
b) **CDA, PvdA en D66.**
c) **PvdA, D66 en VVD.**

20. In juli stond Limburg volledig in het teken van het Wereld Muziek Concours van Kerkrade. Welke kapel won het blaaskapellenconcours, dat dit jaar voor het eerst onder de WMC-vlag werd gehouden, in de tweede divisie?

a) **Maguranka uit Tsjechië**
b) **Textilanka uit Slowakije**
c) **Zadovjaci uit Tsjechië**

21. Het was op 1 februari precies veertig jaar geleden dat in Zeeland ook een watersnoodramp plaatsvond. In het zuidwesten van het land overstroomde de niet meer te beteugelen zee zo'n 200.000 hectare vruchtbaar land. Lang na de ramp werd het officiële dodencijfer vastgesteld op:

a) **1835.**
b) **2300.**
c) **2645.**

22. Hij was chef-ideoloog onder het regime van Enver Hodzja. Na diens dood in 1985 volgde hij hem op. Vijf jaar later werd hij afgezet. Het afgelopen jaar bracht hij in huisarrest door. Zijn naam luidt:

a) **Fritz Schilaz**
b) **Gustav Husak**
c) **Ramiz Alia**

23. Nog vlak voor zijn aftreden ondertekende president Bush een uiterst belangrijk verdrag. Het ging om het:

a) **Blair House-akkoord.**
b) **Start-II-verdrag.**
c) **End of Cold War-overeenkomst.**

24. Jean-Pierre van Rossum – de André van Duin van de Belgische politiek is nog een van zijn vriendelijkste bijnamen – meende tijdens de eedaflegging van koning Albert II in het Belgisch parlement van zijn republikeinse gezindheid blijk te moeten geven. Van Rossum imiteerde een communist, die hetzelfde deed bij de plechtige inhuldiging van koning Boudewijn. Diens naam luidde:

a) **André Cools.**
b) **Claude George.**
c) **Jules Lahaut.**

25. Burgemeester Tonnaer van Sittard had opeens een kort geding aan zijn broek. Een PvdA-raadslid probeerde via de rechter voor elkaar te krijgen dat:

a) **het rookverbod op het stadhuis beter zou worden nagekomen.**
b) **niet alleen in het stadhuis, maar in alle gemeentelijke gebouwen voortaan Derde-Wereldvriendelijke Max Havelaar-koffie zou worden geschonken.**
c) **er meer allochtone ambtenaren zouden worden aangenomen.**

26. In kort tijdsbestek heeft het middenafstandslopen bij vrouwen een Chinees gezicht gekregen. Opzienbarend was vooral het wereldrecord van Junxia Wang. Zij verbeterde het wereldrecord op de 10 km van de Noorse Ingrid Kristiansen met bijna:

a) **26 seconden.**
b) **42 seconden.**
c) **52 seconden.**

27. Antwerpen was in 1993 culturele hoofdstad van Europa. Wie was de artistiek directeur van dit grootschalige project?

a) **Lieve Joris**
b) **Eric Antonis**
c) **Silveer van den Broeck**

28. Na 38 jaar kwam er deze zomer een einde aan de alleenheerschappij van de Liberaal-Democratische partij in Japan. Een coalitie van oppositiepartijen koos als premier de 55-jarige:

a) **Yohei Kono.**
b) **Morihiro Hosokawa.**
c) **Keino Shinbum.**

29. Tijdens zijn proces werd pas bekend wat voor schrikbewind 'Toto' Riina de opgepakte baas der bazen van de maffia de afgelopen decennia heeft uitgeoefend. Riina begon zijn misdadige loopbaan in de maffiafamilie:

a) **Cuntrera.**
b) **Corleonesi.**
c) **Gambino.**

30. Steffen Heitmann was de kandidaat van bondskanselier Kohl om de in april van 1994 vertrekkende Duitse president Von Weizsäcker op te volgen. Niemand, behalve Kohl, zag eigenlijk iets in Heitmann, die dan ook een paar maanden later zijn kandidatuur introk. Kohl was vooral zo gecharmeerd van Heitmann, omdat deze:

a) **een 'ossie' was.**
b) **zich had laten kennen als een fel voorstander van de traditionele gezinswaarden.**
c) **zich had bewezen als een groot redenaar.**

31. Een bericht van de afdeling dermatologie van het Dijkzigtziekenhuis in Rotterdam dat er nu eindelijk een doeltreffend middel tegen rimpels op de markt was gebracht, veroorzaakte vanzelfsprekend een stormloop op apotheken en drogisterijen. Even later bleek dat het toch niet om een wondermiddel ging. De naam van het middel luidt:

a) **Imedeen.**
b) **Wrinkle GB**
c) **Rugaeen**

32. Limburgs enige vioolbouwster woont in Roermond. Haar naam luidt:

a) **Stefanie van Emmerik**
b) **Loekie Hustinx**
c) **Rini Rasenberg**

33. Na een proces van jaren kwam het Israëlisch Hooggerechtshof in tegenstelling tot een lagere rechtbank tot de conclusie dat John Iwan Demjanjuk niet 'Iwan de Verschrikkelijke', de beul uit het nazi-vernietigingskamp Treblinka, was. Het eerdere doodvonnis werd nietig verklaard. Demjanjuk is geboren in:

a) **Oekraïne**
b) **Litouwen**
c) **Estland.**

34. De chemische industrie had het zwaar te verduren. DSM leed in 1993 voor het eerst na tien jaar weer verlies. Verwacht wordt dat het concern zo'n honderd miljoen in rode cijfers moet schrijven. De ellende zou nog veel groter zijn geweest als DSM niet over een zeer appetijtelijk appeltje voor de dorst beschikte. Deze kurk waar het concern al jaren op drijft is:

a) **De nylongrondstof caprolactam**
b) **De vaste jaarlijkse aardgasinkomsten**
c) **De winstgevende activiteiten in de fijnchemie**

35. Een Roermonds volksfeest vierde dit jaar zijn jubileum. Duizenden kwamen af op:

a) **'t bisjop houwe.**
b) **de Sjömmelmert.**
c) **'t Moas roazele.**

36. Autocoureur Jos Verstappen uit Montfort reed zich in de kijker van de formule 1 door het behalen van het Open Duits formule 3-kampioenschap. Op welk circuit verzekerde de Limburger zich definitief van de Duitse formule 3-titel?

a) **Avusring**
b) **Hockenheimring**
c) **Norisring**

37. De operatie 'Provide Promise' die dit jaar door de VS en VN werd uitgevoerd behelsde:

a) **de mislukte jacht in Mogadisjoe op krijgsheer Aidid.**
b) **het droppen van voedsel en medicijnen boven Bosnië.**
c) **de zeeblokkade van Haïti om de terugkeer van president Aristide te bewerkstelligen.**

38. De Surinaamse regering benoemde in april een nieuwe bevelhebber voor het leger. Maar dat leger, ten prooi aan dezelfde chaos die ook het hele land beheerst, weigerde de nieuwe man te aanvaarden. Met veel praten, dreigen en onderhandelen kon de nieuwe opperbevelhebber toch beginnen. Zijn naam luidt:

a) **Arthy Gorré.**
b) **André Haakmat.**
c) **Benni Jagernath.**

39. Een demonstratie midden februari op het Binnenhof werd door veel mensen met afschuw bekeken. De demonstranten hadden gemeend Davidsterren te moeten dragen om aan te geven dat ook zij 'vervolgd' werden. Het ging om een protest van:

a) **woonwagenbewoners, die niet naar kleine kampjes wilden verhuizen.**
b) **pitbull-bezitters, die hun troeteldier niet kwijt wilden.**
c) **invaliden, die de verlaging van hun extra toelage niet wensten te accepteren.**

40. Paus Johannes-Paulus II moest dit jaar met darmklachten in het ziekenhuis worden opgenomen. Uiteindelijk genas de kerkvader voorspoedig. Diverse pausen zijn echter op de meest vreemde manier aan hun einde gekomen. Zeer opmerkelijk was de dood van een paus, die met zijn maitresse in bed lag en betrapt werd door haar echtgenoot. De bedrogen man sloeg de minnaar van zijn vrouw met een haardijzer dood en gooide het lijk, nog gewikkeld in lakens, uit het raam. Toen pas werd ontdekt dat het ging om:

a) **Clemens IV.**
b) **Gregorius VII.**
c) **Johannes XII.**

41. In Zuid-Afrika werd de ANC-topman Chris Hani vermoord. Hani was door zijn compromisloze houding ten opzichte van het apartheidsregime zeer populair bij de zwarte Zuidafrikaanse jongeren. Zijn dood leidde dan ook tot een nieuwe reeks geweldddaden. Naast een belangrijk ANC-leider, was Hani ook:

a) **de vaste vriend van Winnie Mandela.**
b) **de leider van de Zuidafrikaanse communistische partij.**
c) **'geheim' adviseur van president De Klerk.**

42. Als er iets te staken valt, is het openbaar vervoer er over het algemeen als de kippen bij om mee te doen. Dit jaar reden er regelmatig geen bussen. Er werd gestaakt, omdat:

a) **de chauffeurs gezien de stijgende criminaliteit meer veiligheidsmaatregelen eisten.**
b) **zij ontevreden waren over de voorgestelde loonsverhoging.**
c) **er honderden chauffeurs dreigden te worden ontslagen.**

43. Inferno in Luzern, schreef deze krant toen in die plaats een 660 jaar oude brug letterlijk in rook opging. Het ging om de:

a) **Dombrücke.**
b) **Kirchbrücke.**
c) **Kapellbrücke.**

44. Met de Tweede-Kamerverkiezingen voor de deur presenteerden alle partijen hun nieuwe verkiezingsprogramma. De partij-voornemens kregen fraaie namen mee. Zo kreeg het programma van de PvdA de titel:

a) **'wat mensen bindt'**
b) **'verandering en verankering'**
c) **'inkomen en werk'**

45. 'Geen enkele optie is uitgesloten', zei president Clinton, toen hem werd gevraagd wat hij tegen het Servisch geweld in Bosnië wilde ondernemen. Even later kwam hij met een aantal voorstellen. Europa wees ze als ondoelmatig van de hand. Er kwam daarom niets van terecht. Het ging onder andere om:

a) **een vliegverbod boven Bosnië.**
b) **het opheffen van het wapenembargo tegen de moslims.**
c) **het royeren van klein-Joegoslavië als VN-lid.**

46. Bij NedCar ging het zilveren jubileumfeest met allerlei artiesten dit jaar niet door, want:

a) **directeur Jacques Hubert organiseerde liever een motiverende zeskamp voor het voltallige personeel in het Fortuna-stadion in Sittard.**
b) **de fusie tussen Volvo en Renault bedierf alle feestvreugde, want de kans werd groter dat werk naar Frankrijk zou verdwijnen. De fusie is inmiddels afgeketst.**
c) **de autofabrikant vond een feest niet gepast in deze moeilijke periode. Het bedrijf probeert op alle manieren te bezuinigen om de verliezen binnen de perken te houden.**

47. In het voorjaar werden de Italianen naar de stembus geroepen om in een groot aantal referenda een nieuw kiesstelsel vast te stellen. Het oude bleek door corruptie en machtsmisbruik onhoudbaar te zijn geworden. De meeste Italianen wilden niets meer met Andreotti en Craxi en de hunnen te maken hebben en stemden voor de wijziging van het kiesstelsel en wel met:

a) **82,7 procent**
b) **84,3 procent**
c) **88,1 procent**

48. Musical is in. Dat heeft men ook in het Stadttheater Aachen beseft. Daar ging deze zomer een musical over het leven van een Spaanse kunstenaar in première. Over welke kunstenaar gaat deze musical?

a) **Picasso**
b) **Dali**
c) **Gaudi**

85. Eigenlijk kwam het totaal onverwacht. Twee weken geleden was er nog niets aan de hand. Een paar dagen later zat Limburg midden in overstromingen, waarvan de gevolgen even eerder gewoonweg onvoorstelbaar waren. Duizenden mensen letterlijk van huis en haard verdreven. Een schadebedrag van veel meer dan 100 miljoen gulden. Het zal vaak nog maanden, soms nog wel jaren duren voordat alle gevolgen van de watersnoodramp zullen zijn uitgewist. Het waterpeil bij Borgharen bereikte overigens niet het hoogste punt aller tijden. Dat gebeurde in 1926. Het hoogste punt dit jaar in Borgharen was:

a) **45,87.**
b) **46,87.**
c) **47,87.**

49. De Limburgse wegenbouwers klaagden dit jaar steen en been. Er kwam zo weinig geld in het laatje, dat personeel moest worden ontslagen. Oorzaak van de malaise was volgens de wegenbouwers:

a) **het slechte weer van dit jaar, waardoor de werken veel te laat konden worden opgeleverd.**
b) **de fikse bezuinigingen op het provinciale wegenbouwfonds**
c) **de corruptie-affaires, waardoor de overheden kopschuw werden om nieuwe werken aan te besteden.**

50. Wie steelt de show in de tekenfilm Aladdin?

a) **De straatjongen Aladdin**
b) **De Geest**
c) **De dienaar Jafar.**

51. In de Sint Antonius van Padua-parochie in de Kerkraadse wijk Bleijerheide was het een rel rond:

a) **de dure, maar mislukte restauratie van het kerkorgel.**
b) **het samenwonen van twee acolieten.**
c) **de kwaliteit van de miswijn.**

52. Het was geen goed jaar voor grote fusies in het bedrijfsleven. Fokker kwam slechts met hangen en wurgen bij Dasa terecht. Het samengaan van Renault en Volvo mislukte helemaal. En in november bleek dat onze nationale luchtvaarttrots KLM het voorlopig alleen moet zien te redden. De samenwerkingsplannen met drie Europese collega-bedrijven gen in rook op, omdat:

a) **men het niet eens werd ove keuze van de Amerikaanse ner.**
b) **men het niet eens werd ove aandelenverhouding in de n op te richten maatschappij A zar.**
c) **het Zwitserse parlement zijn uitspraak.**

53. In een orgie van geweld, nog het meest aan Dante ferno deed denken, ging een tot omgebouwde tempel/boerderij in co, Texas in vlammen op. Sektele David Koresh besloot dat zijn 'Br Davidians' beter zelfmoord ko plegen dan zich overgeven aan de litie. Voordat Koresh 'door de was geroepen', heette hij nog gew

a) **Pete Sneakya.**
b) **Hank Toes.**
c) **Vernon Howell.**

54. Asielzoekers en vluch gen. Steeds weer op kwamen ze dit jaar in het nieuws. meer buitenlanders dan verwacht men hun heil in Nederland zoeke dat gaf op allerlei fronten proble De opvang van de asielzoekers spaak, omdat de gemeenten te w woningen voor hen ter beschik stelden, zo beweerde het kab Voorzien was dat voor asielzoeke gemeenten per duizend woningen:

a) **één woning ter beschikking den stellen.**
b) **twee woningen ter beschik zouden stellen.**
c) **drie woningen ter beschik zouden stellen.**

55. Terneergeslagen b woordde staatssecretaris ke Ter Veld vragen van journali nadat zij door haar eigen partij a kant was gezet. De PvdA wilde Veld niet langer steunen, omdat werd toentertijd verklaard:

a) **de partij geen vertrouwen had in haar beleid.**
b) **het op het persoonlijke vlak boterde tussen fractie en st secretaris.**
c) **haar voorstellen tot kortingen de bijstand voor de fractie aanvaardbaar waren.**

56. Omdat de vrede getekend in de Koude Oorlog, kond de VS aan een groot deel van ha Europa gelegerde troepen terug te len. President Clinton besloot dat van de 300.000 Amerikaanse m ren binnenkort in Europa nog o veer:

a) **80.000 zullen overblijven.**
b) **100.000 zullen overblijven.**
c) **120.000, zullen overblijven.**

57. 56.000 gulden brachten ze bij een veiling, een:

a) **aantal brieven van koningin liana uit de jaren dertig.**
b) **aantal dinosaurus-eieren van miljoen jaar geleden.**
c) **aantal flessen wijn uit het b van deze eeuw.**

58. Achteraf werd bekend dat milieu-organisaties met el hadden gevochten om met de we in olie gedrenkte vogels op de fo mogen. De milieuramp die was v speld toen de tanker Braer met 85. ton olie op de rotsen bij de Shetl eilanden liep, bleef namelijk uit. kwam door:

a) **het moedige optreden van N landse bergers, die er in s den nog net op tijd de olie uit wrak te pompen.**
b) **een revolutionair bestrijdi middel (bacteriën) dat met ces werd ingezet om de olie te vreten'.**
c) **een reeks stormen, waardoor olie uit elkaar werd gesla voordat die echt schade kon richten.**

59. Uiteindelijk werd in novem dan toch een van de van c ruptie verdachte Limburgse bestu ders door de rechtbank veroorde Deze eerste, maar waarschijnlijk laatste was:

a) **Burgemeester Vossen van pen.**
b) **Burgemeester Riem van Br sum.**
c) **Wethouder In de Braekt Maastricht.**

60. Een flink aantal fabrika moest dit jaar met schaamrood op de kaken hun mer tikelen van de schappen van de sup markten verwijderen. Bij de in Ne land beroemde potjes Olvarit gebe de dat, omdat:

a) **glasdeeltjes in sommige po waren ontdekt.**
b) **er een verboden ontsmetting middel in bleek te zitten.**
c) **er verboden hormonen in vlees bleken te zitten.**

TENKENNIS

woorden) scoort. Zijn er meer goede in-ndingen dan beschikbare prijzen, dan rden de prijswinnaars door middel van ng aangewezen.

u wilt meedingen, en dat kan mits u onnee van het Limburgs Dagblad bent, nt u uw oplossing te adresseren aan: mburgs Dagblad, t.a.v. puzzelredactie, stbus 2610, 6401 DC Heerlen.

t is voldoende als u achter het nummer n de vragen de juiste letter (het goede woord) invult; bijvoorbeeld 1=b, 2=c, zovoorts.

Als u vraag 86 opgelost hebt, zult u merken dat de getallen 1 tot en met 40 in de hokjes onder de foto's door elkaar staan. Dat kan ook niet anders. Welnu, in uw antwoord achter vraag 86 zet u de getallen in de door u gevonden volgorde. Let wel, u begint linksboven op het tableau en werkt achtereenvolgens in horizontale richting rij na rij af. Voorbeeld vraag 86: 9-25-14-43-2-8-11-17; enzovoorts.

Op de briefkaart of in de linkerbovenhoek van de envelop dient te worden vermeld: Oudejaarsquiz 1993.

Iedere abonnee kan slechts één oplossing inzenden.

Personeelsleden van het LD en hun familieleden zijn van deelneming als hierboven omschreven uitgesloten.

Oplossingen dienen uiterlijk maandag 24 januari 1994 in ons bezit te zijn. Vermeld bij de oplossing uw bankrekening- of gironummer.

In ons nummer van zaterdag 5 februari 1994 zullen wij de uitslag van de quiz en de namen van de prijswinnaars bekendmaken.

door **HERMAN VERMEULEN**

61. Vanaf Maastricht Airport kun je naar steeds meer bestemmingen vliegen: Amsterdam, Londen, mingham, Manchester, Berlijn en anbul. Een maand lang vloog een itse maatschappij een lijndienst van ek naar:

Bierset bij Luik. Deze afstand bleek toch te kort.
Wladiwostok, heen om levensmiddelen te brengen; terug om wodka en bont naar West-Europa te vervoeren.
Leipzig, maar daar maakten door een misverstand te weinig passagiers gebruik van.

62. Criminaliteit was een van de onderwerpen die in 1993 het est in het nieuws waren. Minister sch Ballin moest zich regelmatig in Tweede Kamer verantwoorden als weer eens iets misgelopen was op gebied. Een keer gingen er zelfs in Kamer stemmen op om Hirsch Baltot aftreden te dwingen. Natuurlijk cht de minister blijven, maar zijn sitie had toch even gewankeld, toen kend werd, dat:

een aantal zware criminelen bij gebrek aan cellen was vrijgelaten.
nogal wat zware criminelen uit de gevangenis wisten te ontsnappen.
drie zware criminelen door de rechter vrijgelaten moesten worden, omdat het O.M. vormfouten had gemaakt.

63. Als er iemand een overlevingskunstenaar genoemd n worden is het wel president Mobu-van Zaïre. Vanaf midden jaren zes-weet deze dictator en uitzuiger eds weer nieuwe crises te overle-n. Ook dit jaar weer. Hij bleek uitein-ijk de sterkste in een conflict met n premier:

Claude Cuabezi.
Oaha-tse-tse.
Etienne Tshisekedi.

64. In één weekeinde vielen er in België dertig verkeersdoden. meeste slachtoffers waren jonge-n, die een café of disco hadden be-cht. Dit rampzalige weekeinde was or de Belgische minister van Ver-er aanleiding tot:

een onmiddellijk verbod voor jongeren tot 23 jaar om op vrijdag- en zaterdagavond na 12 uur 's nachts een auto te besturen.
een totaal verbod op alcoholgebruik voor alle bestuurders van motorvoertuigen.
de snelle invoering van een puntenrijbewijs.

65. 'Het spelen voor eigen rechter, het zich onttrekken aan maatschappelijk overleg en het chzelf buiten de wet stellen'. Dat ver-et mr P.Groen in een rechtszaak in oermond:

Greenpeace.
RaRa.
de IRA.

66. VGZ/Sittardia werd afgelopen seizoen landskampioen zaal-ndbal bij de heren. Voor de Sittard-vereniging was het landskampioen-chap zaalhandbal nummer:

10
16
19

67. De Beekse kunstenaars Sproncken en Sijen zijn lange bezig geweest met het redden van n wereldberoemd maar beschadigd nstwerk. Opeens bleken de Italiaan-autoriteiten niet meer zo gechar-eerd van de Limburgse bemoeienis. t ging om:

a) het Ruiterbeeld van Marcus Aurelius.
b) de Pieta van Michelangelo.
c) het Laatste Avondmaal van Da Vinci.

68. 1993 was het jaar van de dinosaurus. Verantwoordelijk voor de dino-manie was de film Jurassic Park van regisseur Steven Spielberg. In deze rolprent worden met hulp van genetische manipulatie dinosaurussen gefokt. Spielberg heeft zijn film gebaseerd op een boek van:

a) Michael Crichton
b) Jules Verne
c) Stephen King

69. Verwacht wordt dat honderden horeca-zaken moeten sluiten, want:

a) bij de controle-actie 'Schuimkraag' van de fiscus bleek dat veel kroegbazen te weinig BTW hebben afgedragen, die alsnog moet worden terugbetaald.
b) de wet Milieuhinder stelt aan alle zaken strenge eisen teneinde lawaai, stank en afval te beperken.
c) door de recessie blijven steeds meer vaste klanten thuiszitten met een kratje bier.

70. De binnenschippers voerden – bijna traditiegetrouw ondertussen – ook dit jaar actie. En altijd gaat het om het zogeheten toerbeurtsysteem. Een bemiddelingspoging in de zomer leek aanvankelijk succesvol, maar mislukte toch. Dit overleg stond onder leiding van de heer:

a) Alberda.
b) Biesheuvel.
c) Veuger.

71. Staatssecretaris Roel In 't Veld moest in juni van dit jaar aftreden nog voordat hij eigenlijk goed en wel begonnen was op het ministerie van Onderwijs. Hij werd ervan beschuldigd als hoogleraar teveel te hebben bijgeklust. In 't Veld stelde dat hij geen enkele regel had overtreden. Hij weet zijn aftreden meer aan het optreden van sommige journalisten die hij betitelde als:

a) 'ratten die uit hun holen kruipen'.
b) 'kwaadwillige leugenaars'.
c) 'geperverteerde machtswellustelingen'.

72. In 1993 werd het steeds duidelijker dat de eenwording tussen Oost- en West-Duitsland een uiterst moeizaam proces is. In de bij onze oosterburen populaire tv-serie Motzki wordt daarop ingespeeld. Motzki is 'Berlijns' voor:

a) Droogstoppel.
b) Boerehufter.
c) Kankeraar.

73. Jaren is er aan gewerkt, maar in oktober was het dan zover: de encycliek 'Veritatis Splendor' zag het levenslicht. De pauselijke boodschap handelt over:

a) vragen rond de toekomst van de kerk en dan met name het effect van de val van het communisme op de kerk in Oost-Europa.
b) enkele fundamentele vraagstukken van de morele leer van de kerk.
c) de verhouding van de moederkerk met de afzonderlijke kerkgemeenschappen.

74. De ouderen gingen – voor het eerst eigenlijk – dit jaar de straat op om te protesteren. De bejaarden waren boos op minister d'Ancona omdat zij meldde, dat:

a) op termijn veel bejaardenhuizen hun deuren zullen moeten sluiten.
b) de 65+pas door de 'vergrijzing' van ons land te duur wordt en daarom zou worden ingetrokken.
c) gezien de economische situatie het onvermijdelijk is dat de aow voorlopig niet meer zal worden verhoogd.

75. Vroeger zei hij dat hij deze leeftijd nooit zou willen bereiken. Maar dit jaar vierde hij toch maar zijn vijftigste verjaardag en dat met een nieuwe CD en een biografie. We hebben het over:

a) Neil Young
b) David Bowie
c) Mick Jagger

76. 1993 kunnen we gerust het 'Jaar van de Senaat' noemen. Keer op keer toonde dit voorheen zo bedaagde college zijn tanden. Een paar maal moest het kabinet zelfs het machtswoord spreken om zijn zin door te drijven. Dit was net niet nodig bij het aanvaarden van de Euthanasiewet. Toch waren er een paar senatoren uit de coalitiepartijen die tegen dit wetsvoorstel stemden. Het ging om:

a) twee CDA-ers.
b) twee PvdA-ers.
c) een CDA-er en een PvdA-er

77. Twee dagen nadat zijn vrouw bij de Verenigde Naties en Amnesty International bescherming had gevraagd, werd hij doodgeschoten. Een echte verrassing was dat niet. We hebben het over:

a) de ex-Nobelprijswinnaar Camero.
b) de drugshandelaar Pablo Escobar.
c) de Russische tegenpresident Roetskoj.

78. Ook dit jaar sudderde het Gatt-overleg maar door. Dan was er weer uitzicht op een doorbraak, dan stelden Europa en de VS zich weer onverzoenlijk op. Na een paar doorwaakte nachten begin december kwam er dan toch een akkoord. De uiteindelijk succesvolle hoofdonderhandelaar van de VS bij het Gatt-overleg was:

a) Leon Brittan.
b) Mickey Kantor.
c) Les Aspin.

79. Het ruimtevaartprogramma van de VS kon een succesje best gebruiken. De gelukte reparatie van de bijziende ruimtetelescoop Hubble snoerde daarom net op tijd de mond van de de critici van de dure ruimtevaartprojecten in de Amerikaanse volksvertegenwoordiging. De spectaculaire reparatie werd uitgevoerd met de spaceshuttle:

a) Columbia.
b) Discovery.
c) Endeavour.

80. Een markant politicus uit Brunssum kondigde dit jaar aan na 36 jaar de politiek in de 'Parel van de Mijnstreek' vaarwel te zullen zeggen. Hij was de eerste CHU-er in Brunssum die het tot wethouder schopte. Zijn naam is:

a) Frans Borger.
b) Henk Bouman.
c) Tjeerd De Graaf

81. Na de staatsgreep in de herfst volgden er in december verkiezingen in Rusland. Tot schrik van de hele wereld bleken veel Russen op de om hen heen heersende chaos te hebben gereageerd met een stem op de fascist Zjrinovski. Deze uiterst gevaarlijke man, die al heeft gezegd niet te zullen terugdeinzen voor atoomgeweld is de leider van de:

a) Liberaal-Democratische partij
b) Rusland Vooruit
c) de partij van Oud-Communisten.

82. Tijdens een lange wandeling begin augustus verdwenen twee jongens, die in een internaat verbleven. Pas drie weken later werden na een uitvoerige speurtocht hun stoffelijke overschotten in een grottencomplex gevonden. In welke plaats speelde dit drama zich af?

a) Cadier en Keer
b) Valkenburg
c) Geulhem

83. Ooit werd Georgië het Griekenland van het Zuiden genoemd. Dat was voordat in een deel van dat land een verschrikkelijke burgeroorlog losbrak. Het is er nu weer wat rustiger, maar opgelost is er eigenlijk niets. De burgeroorlog woedde tussen:

a) Georgiërs en Abchazen
b) Georgiërs en Azeri's
c) Georgiërs en Armenen

84. Dit jaar schreef het Limburgs Dagblad niet alleen over jubilea bij allerlei verenigingen en instelling. De krant zelf was ook jarig. Dat werd onder andere gevierd met een jubileumnummer. Het Limburgs Dagblad herdacht dit jaar dat zij nu al:

a) 70 jaar bestaat.
b) 75 jaar bestaat.
c) 80 jaar bestaat.

VRAAG 86

1) Zijn naamgenoot is een verdienstelijk voetballer bij Roda JC.

2) Heeft een duistere oom, die sinds kort in Rio de Janeiro schijnt te wonen.

3) Maakte dit jaar een spectaculaire politieke come-back

4) Ook wel de koningin van Azië genoemd.

5) Dacht een hoge VN-baan te kunnen verwerven. Dat viel tegen.

6) Eerst wilde hij wel, toen is hij gaan twijfelen. Uiteindelijk gaat hij niet, maar dat was naar eigen zeggen niet zijn schuld.

7) Vaak wordt er van hem gezegd dat hij een alcoholist is. Maar hij wist dit jaar toch maar alle zeer zware politieke stormen te overleven.

8) President van een land, waarvan hij nog geen eenderde meer controleert

9) Schreef dit jaar haar duizendste rubriek. En alle duizend even goed gelezen.

10) Wierp zich dit jaar op als kampioene van de ouderen. Het was te merken dat er verkiezingen op komst zijn.

11) Publiceerde dit jaar een autobiografie. Zé bleek niet erg veranderd.

12) Oud-directeur van het conservatorium in Maastricht, van wie de schaduw daar ook dit jaar nog werd gevoeld.

13) Wordt gezien als een van de beste spionageleiders van na de oorlog. Werd dit jaar toch veroordeeld.

14) Getrouwd met een filmster, maar mag er zelf ook best wezen.

15) Bracht, ondanks zijn bijnaam, deze multinational in rustiger economisch vaarwater.

16) Speelde hoofdrol in De Fabriek. De serie die dit jaar met succes werd herhaald op de tv.

17) Hij mocht naar New York, maar wilde zelf niet.

18) Kondigde aan definitief met haar tv-loopbaan te stoppen.

19) Nam afscheid van de Limburgse vakbeweging.

20) Was eerst directrice van een technologiecentrum, zit nu in de Tweede Kamer.

21) Werd tegen zijn zin vooral gezien als vertolker van een indiaan.

22) Werd uitvoerig op de tv geportretteerd en dat leverde nogal wat goodwill op.

23) Vertelde dit jaar, dat hij in 1977 bijna gouverneur van Limburg was geworden. Hij werd echter geroepen tot een hoger ambt.

24) Brengt zijn dagen tegenwoordig heel vaak in Vlodrop door.

25) Leeft nog altijd in Chili.

26) Kreeg dit jaar een hoge carnavalsonderscheiding.

27) Vooraanstaand politicus uit Denemarken, maar moest dit jaar vanwege een schandaal wel aftreden als premier van zijn land.

28) Jongen uit een Haagse volksbuurt, die tegenwoordig als 'een heer van stand' in de voetbaljungle geldt.

29) Zijn overlijden schokte zijn land veel meer dan hijzelf ooit had kunnen bevroeden.

30) Fractieleider van een partij die uit het dal aan het klimmen is.

31) Wordt beschouwd als 'de vader' van de Rijksuniversiteit Limburg, deze dit jaar overleden Maastrichtenaar.

32) Zijn komst werd zowel binnen als buiten de Limburgse kerk met gejuich ontvangen.

33) Kreeg dit jaar de Nobelprijs voor de Vrede.

34) Had moeilijkheden met het verdedigen van een spoorlijn.

35) Gewaardeerd oud-minister, die zich ook nu nog met de mensenrechten bezighoudt.

36) „Ik heb altijd gelijk," zei deze mislukte topman in het bedrijfsleven, die dit jaar met vergaande voorstellen voor de bijstand kwam.

37) Moet de laatste tijd wachten op een pizza.

38) Was haar laatste jaren in de eerste plaats ambassadrice van de Unicef.

39) Politicus, die beschuldigd werd van corruptie en daarop besloot zelfmoord te plegen.

40) Was verdienstelijk voetballer bij VVV

OOK IN 1994 WEER TOT UW DIENST

REZA
OOSTERSE TAPIJTEN
SITTARD Kerkstraat Stad 1 Tel.046-515259
GELEEN Rijksweg-Zuid 193 046-755052
Wij wensen onze cliënten een voorspoedig en gelukkig 1994

De goedkoopste juwelier in Nederland
Wij wensen allen een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar
Simunt
Juweliers en Diamantair
A.M. Paes Lid Amsterdamse Diamant Beurs
Sittard
Limbrichterstraat 32
046-521965

Peugeot-dealer met accent op service
JASPER b.v.
Wintraak 29, Munstergeleen
Bovenaan Wintrakerberg, gem. Sittard
Tel. 046-521944
Ook uitgebreide keuze in GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN!

Voor het aan ons toevertrouwen van uw assurantiezaken willen wij u hartelijk danken.
Het is voor ons een stimulans om in 1994 nog meer service te verlenen.
Wij wensen u een goed, gelukkig en gezond nieuwjaar.
Offermans Assurantiën Geleen b.v.
Adviseurs voor particulieren, bedrijven en instellingen
Offermans Borger & Partners Vastgoed
Rijksweg Zuid 170A, 6161 BV Geleen. Tel. 046-740555
Fax 046-741615. Telex 30359

Ford
Vadah
Da's op en top service!
SITTARD - WEERT - GELEEN
Het vertrouwde gezicht van Ford voor Sittard, Geleen en omstreken!
SITTARD WEERT GELEEN
Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1994 toe!

Wij danken u voor het vertrouwen in 1993 en wensen u een gelukkig 1994.
EMLY
Kantoormeubelen, Industriestraat 37, 6135 KG Sittard, tel. 046-523738.
TOPKWALITEIT TEGEN 'N BETAALBARE PRIJS.

Bedankt,
voor het vertrouwen in het afgelopen jaar.
Een voorspoedig en gezond 1994.
PAUL SIMONS
ASSURANTIËN & MAKELAARDIJ B.V.
FINANCIERINGEN
HYPOTHEKEN
TAXATIES
045-318182
EUROPAWEG-ZUID 214
6374 KW LANDGRAAF

Wij danken u voor het in ons gestelde vertrouwen in het afgelopen jaar en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1994
COUMANS
FIAT COUMANS Alfa Romeo
Rijksweg Zuid 310, Geleen, tel. 046-756222

Wij danken u voor het in ons bedrijf gestelde vertrouwen in het jaar 1993 en wensen u in alle opzichten een voorspoedig nieuwjaar.
VERHAEG & ZN.
Schilderwerken - spuitwerken
Heirstraat 30, 6129 OK Urmond
tel. 046-332553. Fax 046-336344

Wij wensen onze klanten een voorspoedig 1994
Europcar Inter rent
Heerlen - Maastricht
045-725666 - 043-645430

Wij wensen iedereen prettige feestdagen en een voorspoedig 1994
H. van Dooren bv
Kantoormeubelen
Handelsstraat 23
Sittard
Tel. 046-514867

ALFA ROMEO HYUNDAI
Een gezond en veilig 1994
wenst u
AUTOCENTRUM SANDERS
Akerstraat 128 Brunssum
Tel. 045-251644

HYUNDAI LEYMBORGH
Sittard/Limbricht, Bornerweg 2 8, tel. 046 - 515838
WIJ WENSEN U PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG 1994

Hartelijk dank voor uw vertrouwen in het afgelopen jaar.
Wij wensen u in alle opzichten een voorspoedig nieuwjaar.
AUTO KALLEN
Rijksweg Z. 320, Geleen, 046-742719
VOLVO

AUTOCENTRUM COLLARIS BV
Schelsberg 45, Heerlen
tel. 045-720202
dankt voor het genoten vertrouwen in 1993 en wenst een ieder een voorspoedig 1994

AUTO KÖNINGS B.V.
OFFICIAL Ford DEALER
wenst u en de uwen een gelukkig 1994
Mgr. Vranckenstr. 20. Tel. 046-516046

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1993
Wij wensen u een zalig 1994
CRUTZEN AUTO'S
uw NISSAN dealer
Stationsstraat 115, 6191 BC Beek. Tel. 046-371727

tcs
Textiel Centrale Simpelveld
wenst u voorspoedig 1994
Bocholtzerweg 15, Simpelveld
op het industrieterrein, tel.: 045-442553

Wij danken al onze cliënten voor het door hen in ons gestelde vertrouwen en wensen hen een goede jaarwisseling en een voorspoedig 1994.
MESTRECYCLING
STASSEN b.v.
Panoramaweg 23, 6155 LZ Puth-Schinnen. Tel. 04493-2083

BeckerS CaessenS
assurantiën
Uw bekend adres voor al uw verzekeringen
Rijksweg Zuid 195, Geleen
Tel. 046-750047
dankt alle clientèle voor het genoten vertrouwen en wensen u een voorspoedig nieuwjaar

Sittard ontdekte in mei een groot hol in de Kollenberg. De graver hiervan woonde daar nog ook. Journalisten en andere nieuwsgierigen maakten van Jack Knibbeler in mei een waar fenomeen. Daarna bleef het stil in en om de grot. Tussentijdse bezoeken leverden niets dan een leeg hol op. Brandende vraag die overheerste: was meneer eigenlijk nog wel eens in zijn ondergrondse onderkomen? Reden om 'de holbewoner' op te sporen. „Ik zat midden in een publiciteitsgolf, wist niet wat me overkwam. Daarna was ik al die drukte van de zomer beu en ben toen nog zes weken op vakantie geweest in Spanje. Inderdaad ben ik een lange tijd niet hier geweest." Tegenwoordig is Jack weer regelmatig te vinden in zijn 'tweede huis'. Slapen doet hij in een gehuurde kamer in de Sittardse binnenstad.

Natuurfanaat Knibbeler zoekt rust in Sittardse grot

Jack is terug in zijn hol

door **CHANTAL HAMERS**

Zo'n kwartier later dan is afgesproken, heeft Jack nog geen journalist gezien. In de wetenschap dat zijn onderkomen niet eenvoudig te vinden is, is hij naar de weg in de buurt gelopen. In de hoop degene te zien met wie hij de afspraak heeft. Een auto, bijna midden in het veld geparkeerd, verraadt de aanwezigheid van iemand die even niet te zien, en blijkbaar het spoor in de blubber bijster is. Als zijn oog valt op iets bewegends – tot aan de enkels in de modder en op zoek naar iets dat op een hol lijkt – klinkt ineens zijn 'hallo'. De geïnterviewde is nabij en *het hol* kan niet ver weg zijn.

Jack loopt voorop en glibbert over een verregend paadje vol bladeren naar beneden, richting ingang. Een boompje is de reddende engel bij een steil, glad stukje pad.

„Wat zijn jouw handen wit," roept hij uit terwijl hij een duidelijk donkerder gekleurd exemplaar toesteekt. De oorzaak van zijn onnatuurlijk oranjeachtige huidskleur laat niet lang op zich wachten. De heuvel blijkt een leemachtige, oranje ondergrond te hebben, getuige het uitgegraven vertrek met die kleur. En tijdens het gesprek houdt Jack zijn handen amper stil. Takjes, steentjes en het fijne, droge zand ontkomen niet aan zijn vingers. Met moeite is ook de oorspronkelijk zwarte kleur te zien van zijn halfhoge schoenen en joggingbroek: alles is voorzien van een oranje deklaagje.

Een jaar geleden is Jack begonnen met het graven van een hol in de flank van de Kollenberg. Ondertussen heeft het meer weg van een heuse grot. Als je binnenkomt, kun je namelijk zelfs nog even rechtop staan. Verderop is het hoogstens anderhalve meter hoog.

„Als ik hier ben, ga ik per dag meestal twee uur lang heel fanatiek spitten." Dat dat vruchten heeft afgeworpen, blijkt uit een tunnel van een meter of zes die verder de heuvel in gaat. Jack wijst naar een eenvoudige schop en een zaag, waarmee hij het karwei heeft geklaard. Het zijn zijn enige bezittingen in dit ondergrondse onderkomen.

Gasten mogen plaatsnemen op een van de twee boomstronken; zelf vouwt Knibbeler zijn benen in een kleermakerszit en zakt naast het houtvuur op het oranje zand. De handdoek die hem van de grond scheidt, is ook weer vanwege de kleur nauwelijks meer als zodanig te herkennen. Door een gegraven gat in 'het dak' vlak bij zijn hoofd, kan de rook naar buiten en de regen naar binnen. Het toegangsgat laat af en toe een windvlaag toe in de vrij donkere, kale ruimte. Koud is het niet.

„Ik vind hier rust. Ben op zoek naar spirituele invloeden die in de stad verdrongen zijn," zegt de 39-jarige holbewoner stellig. Zijn blauwe ogen kijken serieus en doordringend. Twee jaar lang heeft hij een studie rechten volgehouden in Nijmegen. Afgemaakt heeft hij die niet, net als verschillende cursussen die hij gevolgd heeft. Hij schat dat hij in totaal meer dan vijftig baantjes heeft gehad. Ook die gaven hem geen voldoening. „Ik kan niet goed aarden binnen de structuur, de hiërarchie van werksystemen."

● *Jack Knibbeler uit Sittard leek even spoorloos, maar zoekt weer regelmatig rust in het hol in de Kollenberg dat hij zelf heeft gegraven.* Foto: PETER ROOZEN

Na de scheiding van zijn vrouw, heeft de Sittardenaar een forellenkwekerij in Belfeld opgezet. Een faillissement maakte hier na twee jaar een eind aan. „Daarna werd ik depressief," vertelt hij openhartig. Jack omschrijft zichzelf als vrij emotioneel. In een poging zichzelf weer op de been te krijgen, heeft hij vrijwillig gewerkt in een gezinsvervangend tehuis. „Mensen daar hebben een heel leuke band met elkaar. Hoe je ook bent, je wordt gewoon geaccepteerd en dat spreekt me enorm aan. Ik ben bezig mezelf voor honderd procent te accepteren. Om negatieve eigenschappen uit te schakelen, moet je ze eerst leren kennen en toelaten. Maar het is volgens mij een algemeen probleem dat mensen elkaar te weinig accepteren. En ook dat het gebrek aan liefde en tederheid steeds groter wordt." Vaak denkt hij na over geestelijke verruiming.

Jack grijpt naar een steentje dat zoemend duidelijk maakt een wesp te zijn, ook weer *undercover* vanwege zijn oranje jasje. Ook laat een muis af en toe zijn snuit zien in het grote hol om na een hapje terug te keren naar zijn eigen stek. Gehurkt bij de ingang, laat Jack het muizeholletje zien in de gang die hij aan het verlengen is. „Er zitten hier veel wespen trouwens, dit is hun winterverblijf denk ik."
Maar niet dat van Knibbeler, die tegenwoordig trouw in de Plakstraat slaapt en na zijn ontbijt regelmatig richting Kollenberg baant. De gemeente Sittard vreesde eerst dat dit Jacks officiële verblijfplaats zou worden, nu berust ze in dit 'tweede huis'. Ook de grondeigenaren hebben geen moeite met het hol.

Alles heeft een symbolische betekenis, is Jacks uitgangspunt. „Ik houd me vaak bezig met het zoeken naar de oorzaak van mijn lijden. Ik heb nogal een drang naar kennis, naar het vinden van verklaringen." Dat lukt hem naar eigen zeggen vrij aardig in zijn buitenverblijf. „Hier heersen andere energieën. Ik heb hier regelmatig geslapen samen met mijn hondje en ik merk dat ik hier anders droom. Hier heb ik vaak beelden vanuit het onderbewuste gehad, bijvoorbeeld van schimmen die voorbij schoven." Als kind al vertoefde Jack bijna altijd buiten, bouwde hij hutten en zo. Jarenlang zocht hij ook avontuur tijdens zijn vakanties. Zwierf onder meer door Europa en Australië. Verder is hij fanatiek sportbeoefenaar en heeft hij zich aangemeld als vrijwilliger bij milieu-organisatie Greenpeace.

De sobere uitstraling van het hol met daarin een man die zich enorm verbonden voelt met de natuur, staat in schril contrast met de aanwezigheid van een televisiegids. Een klok of een beker bijvoorbeeld is ver te zoeken, laat staan dat hier een televisie staat. „Dat boekje heb ik van thuis meegenomen om het vuur aan te maken," legt hij gniffelend uit, bijna verontschuldigend.

Bovendien valt een fluwelen gordijn buiten de toon. Uiteraard is ook hier een verklaring voor: „Ik heb hier wel eens een sauna gemaakt, dan wakker ik het vuur extra aan en hang ik het gordijn zo dat dit gedeelte is afgesloten." Verder staan vlak bij de in- en uitgang een leeg appelmoesblik, een plastic limonadefles en een pak sinaasappelsap te wachten op een oranje 'schutkleur'.

Een doffe dreun verstoort het gesprek. 'Hol stort in tijdens interview', een live-verslag. Zul je altijd zien. Jack kruipt naar buiten en beent tegen helling op. Niets vreemds te zien. „Zo zie je maar dat niet alles te verklaren is," komt hij grijnzend terug.

Het hol is gelukkig nog intact en Jack blijft voorlopig graven. „Het liefst zou ik helemaal de berg in graven. En dan een paar vertrekken maken, vuren stoken en een speciale sfeer creëren. Iedereen is hier dan welkom om bij elkaar te zijn en te praten over problemen bijvoorbeeld," mijmert hij. Vastberaden besluit Jack: „Ik probeer elk dag voor honderd procent gelukkig te zijn. Als ik op de Canarische Eilanden ben en elke dag naar een naaktstrand kan, ben ik zonder meer gelukkig. En als ik hier ben? In mijn dromen reizen, daar ben ik op uit."

Een stukje Maastricht hangt in zijn werkkamer in het ministerie van Onderwijs in Zoëtermeer. Het schilderij van kunstenaar Guus van Eck zal na deze kabinetsperiode waarschijnlijk weer terugkeren naar de Limburgse hoofdstad, samen met de eigenaar: Marius Job Cohen, 46, staatssecretaris van Onderwijs, voormalig en waarschijnlijk ook toekomstig rector magnificus van de Rijksuniversiteit Limburg. Een tussenpaus van onbesproken karakter die in juni van dit jaar van onderwijsminister Ritzen te horen kreeg dat men hem nodig had in Den Haag, als opvolger van partijgenoot Roel in 't Veld (PvdA) die al na acht dagen struikelde over zijn vele bijbaantjes.

Cohen: 'Boze brieven zou ik zelf ook hebben geschreven'

Tussenpaus met onbevlekt blazoen

door **HANS GOOSSEN**

De entree van Job Cohen in Den Haag verliep op rolletjes. Letterlijk dan, want de nieuwe staatssecretaris van Onderwijs werd met een gebroken enkel op 2 juli in een rolstoel het departementsgebouw in Zoetermeer binnen gereden.

Het laatste stukje metaal is onlangs uit zijn enkel verwijderd. En dus zal hij het ministerie na deze kabinetsperiode op eigen kracht weer verlaten. Om terug te keren naar zijn rectorskamer aan de Bouillonstraat in Maastricht. Waar zijn stoel tijdelijk warm gehouden wordt door zijn opvolger professor dr. Hans Philipsen.

De kans dat zijn staatssecretariaat alsnog een vervolg krijgt, is niet erg groot. „Ik ben er steeds van uit gegaan en dat doe ik nog steeds dat ik na deze kabinetsperiode weer terugga naar Maastricht. Ik sta ook niet op de kandidatenlijst van de Partij van de Arbeid voor de Tweede-Kamerverkiezingen. Dat is toch de gangbare weg als je in aanmerking wil komen voor een nieuwe termijn," gooit hij de deur dicht.

Maar de grendel gaat er niet driedubbel op, want het werk van een staatssecretaris is niet alleen erg zwaar, maar ook 'ontzettend leuk en interessant'. „Als ik opnieuw gevraagd zou worden? Dan zou ik daar toch eens heel goed over na moeten denken. Het zou toch betekenen dat ik een definitieve streep onder mijn Maastrichtse periode moet trekken," mijmert Cohen. En niet alleen hij, maar ook zijn echtgenote die nu een jaar onbetaald verlof heeft genomen, moet dan de Limburgse schepen achter zich verbranden.

Aan de Partij van de Arbeid zal het niet liggen. De verkiezingen zullen zeker geen winst opleveren, maar de val zal minder diep zijn dan menigeen verwacht, zo voorspelt Cohen vol zelfvertrouwen. De partij heeft zich na het wao-échec hersteld. „Het begin van de kabinetsperiode was stroperig, maar na die mentale omslag is ontzettend veel bereikt. Ik denk toch dat straks heel veel mensen zullen denken dat ze beter af zijn met een regering mét de PvdA."

Cohens beëdiging als staatssecretaris was het slotakkoord van een socialistische stoelendans die werd ingezet toen staatssecretaris Elske ter Veld van Sociale Zaken onder luid geween de balzaal van het Binnenhof moest verlaten. Zij werd opgevolgd door haar collega van Onderwijs, Jacques Wallage. Die laatste werd op zijn beurt en uiterst kortstondig weer afgelost door prof. dr. Roel in 't Veld, oud-topambtenaar, die na acht dagen al het veld moest ruimen na verhalen over zijn vele klusjes.

Om een tweede afgang te voorkomen, gingen premier Lubbers, PvdA-partijleider en vice-premier Kok en Onderwijsminister Ritzen naarstig op zoek naar een geschikte en vooral brandschone kandidaat om vervolgens met Cohen op de proppen te komen.

Een persoonlijke vriend van de minister, zo wist de pers meteen te melden. Zo zou de minister geregeld bij de rector magnificus logeren als hij op werkbezoek in Maastricht was. Onzin, aldus Cohen. „Voordat Ritzen

● *Staatssecretaris Job Cohen tijdens een debat in de Tweede Kamer.* Foto: MICHIEL SABLEROLLE

minister werd, kende ik hem alleen van naam en na die tijd heeft hij één keer bij mij de avondmaaltijd genuttigd. Wallage is wel een vriend van me, maar mijn benoeming is helemaal niet via die lijn gegaan."

De reacties op de keuze voor Cohen waren over het algemeen positief. Een bruggenbouwer die zijn sporen op bestuurlijk gebied heeft verdiend, een onbeschreven blad en gelukkig geen risicofactor. Aan dat imago veranderden ook berichten in de Limburgse pers over twee bijklussende medewerkers van de RL niets. „In Den Haag ben ik er in elk geval door niemand op aangesproken."

Cohen wil inhoudelijk niet ingaan op de kwestie die uiteindelijk leidde tot de ontslagname van een van de twee. „Dan vermeng ik twee functies," aldus de staatssecretaris die wel klip en klaar stelt dat op de integriteit en daadkracht van het College van Bestuur in zijn volle omvang niets aan te merken is.

De Maastrichtse universitaire wereld reageerde trots op het feit dat een van haar zonen naar Den Haag werd geroepen. Aan de andere kant wees dr. Karl Dittrich, lid van het College van Bestuur er ook op dat de medaille twee kanten had. In het streven elke zweem van bevoordeling te vermijden zou het wel eens kunnen zijn dat de Limburgse universiteit meer last dan baat heeft van haar eigen man in Den Haag.
Cohen erkent dat. „Zo werkt het wel een beetje. Dat was al zo toen ik als decaan van de juridische faculteit rector magnificus werd. Daar waren de juristen ook niet blij mee. Je reageert toch voorzichtiger op zaken uit eigen kring."

Vooraf was wel al met Ritzen afgesproken dat die internationalisering, het terrein waarop de RL in de toekomst het meeste garen denkt te spinnen, zelf in zijn portefeuille zou houden. „Ritzen vindt dat toch al reuze interessant en belangrijk. Maar de plannen van de RL vormden natuurlijk een extra argument om daartoe te besluiten."

Zijn RL-collega's hebben Cohen het vuur niet echt aan de schenen gelegd. Wel heeft hij enkele boze brieven uit Maastricht ontvangen. Bijvoorbeeld over de afwijzing van de aanvraag tot erkenning van het prestigieuze project European Law School, dat maar niet zelfstandig mag worden. „Maar," glimlacht Cohen, „die boze brieven zou ik zelf als rector ook geschreven hebben."

De periode in Den Haag, waarin hij zich behalve met universiteiten ook nadrukkelijk met het hoger beroepsonderwijs heeft beziggehouden, heeft hem nog eens extra geleerd hoe groot het belang voor de samenleving is van een goede kwaliteit van opleidingen en onderwijs. „Nederland heeft steeds een relatief sterke concurrentiepositie ingenomen ten opzichte van het buitenland, maar met name Oost-Europa en het Verre Oosten zijn bezig met een inhaalslag." Nederland moet dus op zijn tellen passen.

En de RL mag zijn zegeningen tellen, meent Cohen. Nu hij de universiteiten vanuit een ander perspectief ziet, wordt hem nog duidelijker dan voorheen dat de Limburgse universiteit scoort met het voor Nederland aparte onderwijssysteem dat zelfstandigheid en groepsgericht werken predikt. „Binnen de universiteit is vaak veel kritiek te horen en lijken de problemen groot. Maar als je het afzet tegen de problemen die andere universiteiten met hun onderwijssysteem hebben, valt het hard mee."

De overgang van universiteit naar ministerie heeft Cohen geen onoverkomelijke problemen bezorgd. „Wel ben ik iemand die graag door praten en beargumenteren samen met mijn gesprekspartners tot besluiten komt. Zo werkten we ook binnen het College van Bestuur van de RL. Hier word ik natuurlijk ondersteund door mijn ambtenaren, maar aan het eind van het advies staat wel mooi 'gaarne uw beslissing meneer de staatssecretaris'. En dat is wel eens moeilijk."

GEZELLIG UIT

Pers en publiek razend enthousiast over de nieuwe grootse Broadway-produktie:

'Onvoorstelbaar succes' (Frankfurter Allgemeine Zeitung)
'Puur genieten' (Frankfurter Rundschau)
'Dàt is Broadway!' (Frankfurter Neue Presse)
'Een belevenis' (Offenbach Post)

MY FAIR LADY

TONY ANHOLT als Professor Higgins
YVONNE BRENNAN CRIST als Eliza Doolittle
Regie: Frank Dunlop

Reserveer nu!

THEATER A/H VRIJTHOF - MAASTRICHT
za 30 / ma 31 januari - 20.15 uur
Kaartverkoop aan de Uitbalie/Theater aan het Vrijthof
ma t/m za 11.00-16.00 uur. Tel. 043 - 210 380 (13.00-16.00 uur)

Voorverkoop ook bij alle VVV-Bespreekburo's

DE SMID

't Swingend hart van Limburg
wenst alle buren, klanten, vrienden en bekenden een goed 1994 toe

Wij zijn geopend oud op nieuw, vrijdag 31 december en nieuwjaarsdag, zaterdag 1 januari.

Tot ziens in De Smid
Kitty en Frans Daamen
Dorpsstraat 92, Reijmerstok (L.)

De discotheek van Heerlen
Emmastraat 8, Heerlen

Wij wensen allen een swingend 1994

Vanavond
SILVESTER SURPRISE PARTY
met D.J. Johnny Cappiëllo

Zaterdag 1 januari
HAPPY HOUSE TRANCE '94
met D.J. Johnny Cappiëllo

Zondag 2 januari
HIP-HOP SWING BEAT REGGAE
met D.J. Hub

Donderdag 6 januari: ST. SIXTUS: Nieuwjaarsborrel, geen entree, gratis glas bowl

Vrij.-za.-zo. DISCOTAXI v.a. ƒ 5,-

PRESENTS B fifty-two PRESENTS

Big Silvester swingparty
vrijdag 31 dec. 1993
Mgr. Bruisstraat 10, Hulsberg

THE REAL UNDERGROUND
HOUSE EXPERIENCE
PART II

FEATURING DJ's:
- JAN-ILLUSION (B)
- FRANK-WAREHOUSE (Köln)
- RAVERUNNER-HARDCORE RAVE MAY 1st (B)

SAT. JAN. 1ST 1994

B-FIFTY TWO. HULSBERG
MGR. BRULSTR. 10. OPEN: 20.00 CLOSED: 4.00

Globe
VANAVOND
SYLVESTER-PARTY

• zaterdag 1 januari •
NEW YEARS PARTY
• geopend vanaf 20.00 uur •

---

31 december (vanavond)
SWINGEND HET NIEUWE JAAR IN
1 januari **GEOPEND**
2 januari **GEOPEND**

Directie en personeel wensen een ieder een voorspoedig 1994

DISCO DANCE

MEETPOINT SCHINVELD
Beekstraat 7, Schinveld
045-252975

HOUSE PARTY

Van oud naar nieuw
House
met DJ Garry Krasovec

Iedere zaterdag
House

Gelukkig nieuwjaar

Dresscode: lovely and sexy

STARLIGHT
Wilhelminaplein 17, centrum Schinveld
Info: tel. 045-274443

Café Clumme
vanavond
31 december
Liberty-top 40
Drive inn show
aanvang 20.30 uur
Houtstr. 1 Klimmen

Pension-café-restaurant
't Köppelke
Klimmenderstraat 8
Klimmen

Dansen
voor het ietwat oudere publiek
iedere zondagmiddag van 15.00 tot 19.00 uur
levende muziek met
2-1 DJ Henny Keols

Uitgaanscentrum **White Horse**
Kerkstraat 4 Eijsden
04409-1334

Live
CAYENNE
nieuwjaarsdag 1-1
NIEUWJAARSBAL
De succesvolle start van 1994

Dancing Gorissen
Brunssum
1 januari
Nieuwjaarsbal
met orkest
Henny Lubbers
Wij wensen alle cliënten, bekenden en familie een gezond 1994.

Bridge
tonight Silvester party
PAVO and CHARLY LOWNOISE
Saterday 1 january new year party
GIZMO and DARK RAVER
Dirmeinstraat 7, Stein. Tel. 046-338476.

Pep per mill Heerlen

Vanavond
Grote Silvester Party
(er zijn nog kaarten verkrijgbaar)

Vrijdag 7 januari
Rotterdam Terror Corps
met D.J. Rob - MC Joe - Pe Rov

Vrijdag 14 januari
Grizzmo + Dark Raver

Eygelshoven
Tiroler Gasthof
Silvester Party
DANSEN

Geert Spoor en Marianne Jongen

Las Vegas
Sunplein 2, Landgraaf
Iedere zaterdag en zondag geopend. Tel. 045-312445

DANCING
KUNDERKRUIS
Gezellig dansen voor 30-plussers
Zaterdag 1 jan.
Nieuwjaarsbal
vanaf 20.30 uur met
DJ JACK
Heerlerweg 57
Voerendaal

UITGAANSCENTRUM
"Life Palace" Gulpen
vanavond
Grote SYLVESTERPARTY
ROSSA NOVA!
Als zaterdag **DISCO**
Als zondag
CB Milton en de **Radio 538** Drive inn show!

Dancing HOUSMANS Montfort
NIEUWJAARSDAG STABBS

Auto-Info

SENSATIONELE SUBARU EINDEJAARSSHOW

alléén bij Auto Garant rijdt u 3 jaar* zonder zorgen en kosten

Alle Subaru's ook leverbaar in automaat-4wd-Lucky en Fortuna uitvoering

- 3 jaar garantie
- 3 jaar gratis onderhoud
- óf gratis airco
- óf gratis voor ƒ 2000 accessoires

LEGACY v.a. ƒ35.195

IMPREZA v.a. ƒ32.595

JUSTY v.a. ƒ19.245
- gratis open dak
- gratis stereo-installatie
- óf gratis voor ƒ 1000,- accessoires

VIVIO v.a. ƒ18.650
- gratis open dak
- gratis stereo-installatie
- óf gratis voor ƒ 1350,- accessoires

E-WAGON v.a. ƒ32.995
- gratis open dak
- gratis stereo-installatie
- óf gratis voor ƒ 1500,- accessoires

* vraag naar onze voorwaarden

HOGE KORTINGEN VOOR KOPERS ZONDER INRUIL!!

Bestel nu, en voorkom eventuele prijsverhogingen

GARANT STEROCCASIONS

Subaru 1.6 GL coupé	'87	Fiat Uno 45 i.e.	'90	Nissan Bluebird HB	'87
Subaru 1.6	'85	Fiat Panda 1000 CLX i.e.	'90	Opel Kadett 1.6	'83
Subaru Justy	'86	Fiat Uno 55 S	'84	Opel Kadett 1.3 N 4-drs.	'87
Subaru Justy autom.	'91	Fiat Panda 1000 CLX i.e.	'92	Opel Kadett 1.3 LS HB	'89
Subaru Mini Jumbo 5-drs. SDX 3x	'88-'90	Fiat Regata 70	'84	Opel Kadett HB 5-drs. 1.6	'89
Subaru Mini Jumbo 3-drs. DL 2 cyl.	'89	Ford Sierra 2.0 CL	'88	Peugeot 205 cabrio	'87
Subaru Legacy 2.0 GL combi met LPG	'92	Ford Fiësta 1.1 CL i	'89	Porsche 924	'84
Subaru Legacy 1.8 DL combi	'91	Ford Escort 1.4 CL verlaagd	'87	Renault 11 autom.	'87
Subaru Legacy 2.2 GX 4 WD sedan aut.	'90	Ford Escort 1.6 CL	'86	Saab 900 i	'86
Subaru Legacy 2.0 GL autom.	'92	Ford Escort XR3i	'89	Seat Malaga 1.5 GL	'87
Alfa 33 junior 1.3 S	'87	Ford Escort cabrio 1.6 i	'85	Seat Ibiza GL 1.2	'86
BMW 318 i	'84	Honda Civic Shuttle 5-drs 1.5 luxe	'85	Suzuki Samurai 1.3 deluxe soft/hardtop	'91
BMW 316	'84	Honda Civic 1.3 L autom.	'86	VW Golf 1.3	'86
BMW 315	'81	Mercedes 190 stuurbekr. + open dak	'85	VW Golf GTI	'83
BMW 315	'82	Mazda 323	'84	VW Polo	'86
BMW 518 alarm, el. spiegels, stuurbekr. cv	'81	Mazda 323 wagon 1.5 GLX automaat	'89	Volvo 340 3x	'83-'86
Citroën 2 CV 6	'84	Nissan Sunny 1.3 wagon	'86	Volvo 240 GL combi autom. 2.3 LPG	'84
Citroën BX 19 TRS el. ramen cv.	'87	Nissan Sunny LX 1.4 HB	'92	Volvo 340 autom.	'82
		Nissan Micra 1.0 SL striping spoiler	'90		

DE GROOTSTE SUBARU-DEALER VAN DE MIJNSTREEK

A.P.K. bij ons ƒ 39,50 incl. CO + koplampen afstellen

- gratis stereo-install.
- tot 24 mnd garantie mogelijk
- 100% financiering mogelijk

Auto Garant
Schelsberg 128
Heerlen
tel.: 045-725588

Vencken NR.1 IN OCCASIONS

NO RISK

Audi 80 1.8 S + 1.8i ... '87, '88, '89
Audi 2 L 90 PK, wit, nieuw model ... '92
Daihatsu Charade 1.3, blauwmet. ... '89
Fiat Panda, zwart ... '89
Fiat Tipo 1.4 Digital, veel extra's ... '92
Fiat Tipo 1.6 ie blauwmet. ... '88
Ford Escort 1.4, zwart ... '88
Mazda F 1.6i, GLX, grijsmet. ... '91
Nissan Primera 1.6 LX, 5-drs., grijsmet. ... '91
Opel Astra 1.4 5-drs., wit ... '91
Opel Vectra 1.6i, wit ... '92
Peugeot 205 Accent, rood ... '91
Peugeot 405 DL 1.9 autom., blauwmet. ... '90
Renault Clio 1.4 GTR zwart ... '91
Volvo 440 GLT, rood, injection ... '89, '90
VW Golf GTI, groenmet. ... '88
VW Golf 1.4 CL, mintgroen ... '92
VW Jetta 1600 Sky, wit ... '88
VW Polo 1050 cc CL, blauw, coupé ... '88, '90, '91
VW Jetta Pacific 1.3, rood ... '91

Diverse goedkope inruilers

V·A·G
Audi

VERKOOPCENTRUM **Vencken B.V.**
Het grootste verkoop-inruilcentrum van Zuid-Limburg
Peter Schunckstr. Heerlen, tel. 045-412641

Thorn is wit uitgeslagen op deze vrieskoude herfstmiddag. Schoorstenen blazen dikke witte wolken in de blanke lucht, sneeuw en zon versterken de smetteloze aanblik van het Witte Stadje. Thorn straalt op de eerste winterse dag van het jaar rust uit. Maar dat is slechts schijn, zo zal blijken. Na die gedenkwaardige zondag in juli is er eigenlijk niet veel veranderd. Onderhuids broeit het in Thorn. Nog steeds. Na het vuurgevecht op het WMC is de Koude Oorlog weer in alle hevigheid losgebrand.

Het broeit onderhuids in het Witte Stadje

Koude Oorlog in Thorn

door **JOS FRUSCH**

Even terug in de tijd. Zondag 25 juli, Rodahal Kerkrade. Het Wereld Muziek Concours nadert zijn kolkend hoogtepunt. Hoofdrolspelers: de Koninklijke en Kerkelijke Harmonie van Thorn, beter bekend als de Bokken en de Geiten. Beide harmonieorkesten spelen alsof hun leven er van afhangt. Twee magistrale concerten van twee magistrale harmonieën, waarvan er voortaan één als winnaar en één als verliezer door het leven zal moeten. Want dat is de onverbiddelijke consequentie van een gezamenlijke concoursdeelname. Er is euforie, maar ook geweeklaag en geknars der tanden.

Wat is er sindsdien gebeurd in Thorn? Op het eerste gezicht niet zo heel erg veel. In de eerste dagen na het concours was de titanenstrijd het onderwerp van gesprek. Dat wel. Maar de gevreesde excessen bleven uit en het leven van alledag ging al snel weer zijn normale gangetje. Al betekent dat in Thorn iets anders dan in n'import welk andere Limburgs stadje.

Dat vindt ook de Thornse ondernemer die liever anoniem wil blijven. „Het leven in Thorn is sinds het WMC een beetje minder geworden," verzucht de man. Naar zijn sympathieën laat zich gemakkelijk raden. Zijn ogen kijken onzeker, zijn 'Onze tijd komt nog' klinkt niet echt overtuigend.

Thorn reageert voorzichtig als de gevolgen van de machtsstrijd ter sprake komen. Gemeentesecretaris Jan Wolfs bijvoorbeeld raakt lichtelijk van de kook als hem zijn mening over dit onderwerp wordt gevraagd: „Nee, geen reactie. Ik heb me altijd neutraal opgesteld en brand me ook nu liever niet aan koud water." Maar de vraag is alleen of er in Thorn veel veranderd is. „Ik denk niet dat ik op die vraag antwoord moet geven. Ga maar naar de burgemeester."

Burgemeester Van der Lee is spraakzamer. Maar o zo voorzichtig. Nog voorzichtiger dan op de donderdag na het concours, toen hij de serenade van de Koninklijke aan de Kerkelijke aanvankelijk verbood. Uit angst voor escalaties. „De wijze waarop de bevolking dit verwerkt heeft, vind ik heel lovenswaardig. Er heeft zich geen enkel incident voorgedaan. Maar van de andere kant moet je de zaak niet bagatelliseren. De spanningen zijn enorm opgelopen, je kunt niet verwachten dat ze meteen helemaal weg zijn. Als burgemeester moet je daar voorzichtig mee omgaan. Elke dag merk ik in concrete situaties die onderhuidse spanning."

Deken Van Tulder laat zich in gelijke bewoordingen uit. „Het is achteraf meegevallen. Er is een modus vivendi gevonden, maar wat achter de schermen gebeurt, is ook voor mij onduidelijk. Daarom ben ik afwachtend en terughoudend. Eerst maar eens zien hoe het Caecilia-feest verloopt, of carnaval en het Cultureel Zomer Evenement. Er wáren geen escalaties, maar er ís wel veel ongenoegen. En de geruchten liegen er niet om."

Over die geruchten is de deken weinig mededeelzaam. „Problemen bij de carnavalsvereniging," wil hij nog kwijt. Navraag leert dat de jaarlijkse zitting van de carnavalsvereniging in het verenigingsgebouw van de Geiten het zal moeten doen zonder de kapel van de Bokken, die dit jaar de prinsekapel moeten leveren. Een Bok begeeft zich niet in het lokaal van de vijand, zeker nu niet.

● *Fietsers in Thorn. Zijn het Bokken of Geiten?* Foto: JEROEN KUIT

Wat denken de beide kemphanen zelf van de situatie? Thei Adams, vice-voorzitter van de winnende Geiten, heeft gemakkelijk praten. Hij proeft nog dagelijks het zoet van de overwinning, zo lijkt het wel. „Het is gebleken dat in Thorn verstandige mensen wonen die zich niet laten verleiden tot buitensporigheden. Verstandiger dan vroeger in elk geval. Natuurlijk, de emoties zijn hoog opgelaaid op het 'moment suprème', maar daarna is de zaak snel geluwd." Dat deze gezamenlijke concoursdeelname goed voor Thorn is geweest, wil Adams echter niet gezegd hebben. „Daarvoor zijn de teleurstellingen en frustaties bij sommige mensen te groot," vindt de vice-voorzitter, die verschrikkelijk blij was toen de uitslag in Kerkrade bekend werd gemaakt. „Maar de grootste kick heb ik op het podium gehad. Musicerend. Dat gevoel als alles zo ongelooflijk goed gaat, kan een jury je niet geven. En reken maar dat de muzikanten van de Koninklijke die kick ook gevoeld hebben." Maar die zaten achteraf natuurlijk met een geweldige kater. „Uiteraard is er een verschil in emotionele beleving," aldus Adams, „een bruiloft beleef je emotioneel nu eenmaal anders dan een begrafenis." Hij heeft aan de concoursdeelname nóg een groots moment overgehouden. Toen de concurrent een serenade kwam brengen. „De Koninklijke had de moed om in vol ornaat, met al haar trots, hier aan te treden. Ik moet dat nog ieder ander, die in dezelfde situatie verkeert, zien doen."

Voorzitter Peter Parren van de Koninklijke is minder uitbundig en lyrisch in zijn commentaar. Hij werd de afgelopen maanden dan ook geconfronteerd met teleurgestelde, boze, depressieve, ja zelfs overspannen leden. Parren is dus gewend aan peptalk. „We hebben flink gefeest, misschien nog meer dan op de Wilhelminalaan." Verliezen en feesten, gaat dat dan samen? „Ik weet niet of je van verlies kunt spreken. We hebben een enorme prestatie geleverd in Kerkrade, het verplicht werk is door ons het beste gespeeld. De rest van de programma's was moeilijk met elkaar te vergelijken. Niet voor niets duurde het zo lang voordat de uitslag bekend werd gemaakt. Wat zich daarbij allemaal heeft afgespeeld, weten we niet. In elk geval heeft de uitslag bij ons vele vraagtekens opgeroepen. Hij had net zo goed andersom kunnen zijn."

Volgens Parren is de verstandhouding met de Geiten op een dieptepunt gekomen. Vooral door de gebeurtenissen in de periode voorafgaande aan het concours – het niet nakomen van de afspraak om niet gezamenlijk op concours te gaan bijvoorbeeld – is de vertrouwensbasis zwaar aangetast. „Dat gevoel leeft vooral bij de oudere leden. Het is het zoveelste feit in een lange rij", aldus de voorzitter.

Directe gevolgen van het verlies ziet Parren niet voor zijn vereniging. „Nu al is men buiten Thorn de precieze uitslag vergeten." Buiten Thorn misschien wel. Maar erbinnen? „Het hoofdstuk WMC'93 is voor ons nooit afgesloten. Daarvoor word je dagelijks te veel aan sommige dingen herinnerd. En dat zal zo blijven, tot de volgende confrontatie."

Vastberaden woorden van een verenigingsvoorzitter die niet op alle vragen even vastberaden antwoord geeft.
Op de vraag bijvoorbeeld of er ooit nog een gezamenlijk concert komt in Thorn.

„Vraag dat maar aan de Kerkelijke. Die organiseert volgend jaar het Cultureel Zomer Evenement."

De binnenscheepvaart lag afgelopen zomer stil, omdat de machtige arm van de binnenschippers dat wilde. In de havens Terneuzen en Rotterdam ging het er vaak roerig aan toe. In Maasbracht bleven scherpe confrontaties met politie, ME en de pers uit. Hier stond Jan Donkers aan het roer. Of het aan zijn manier van optreden lag of aan de aard van de schippers die hier aangemeerd lagen te staken, wil hij niet uitmaken. Maar Donkers kijkt met gemengde gevoelens terug op de acties, die niet brachten wat de schippers wilden: een wettelijk verdeelsysteem (toerbeurt) voor alle vrachten richting België en Frankrijk via de schippersbeurs, om werk en een redelijk inkomen veilig te stellen. In plaats daarvan kregen ze boterzachte toezeggingen van de verladers (werkgevers). „We krijgen misschien wel een wettelijke toerbeurt, maar op een lege beurs. Steeds meer vrachten worden buiten de beurs om geregeld." Dus ziet Donkers de toekomst somber tegemoet. Veel schippers zullen failliet gaan, anderen zien hun inkomen dalen. „De schippers zullen het steeds moeilijker krijgen," denkt Jan Donkers.

Voormalig actieleider vreest lege beurs

Schippers krijgen het moeilijk

door **GEERTJAN CLAESSENS**

Terwijl de regen tegen de ruiten klettert, doet Jan Donkers zijn verhaal in zijn schommelende woonkamer. Zijn schip, de Jadi, ligt afgemeerd in de Belgische haven Klein Ternaaien, vlak achter Maastricht. Van hieruit gaat hij met een vracht naar de haven van Stein, daarna is het wachten op een nieuwe opdracht. Schippers komen bij elkaar op de beurs, waar ze kunnen inschrijven voor een vracht. „Het is een heel slecht jaar geweest, alles zat tegen," zegt Donkers bitter.

Dat kwam niet alleen door de schippersacties die hij wekenlang leidde in de Maasbrachtse haven. De zaken gingen gewoon slecht. Normaal maakt hij per jaar ongeveer 30 vaarten met zijn 850-tonner. Vorig jaar kreeg hij maar twintig vrachten te vervoeren. Zijn inkomen daalde dus met ongeveer een derde.

Bij de beurs moet de schipper steeds langer wachten op een nieuwe vracht. Niet alleen is er minder handel, ook gaan steeds meer goederen buiten de beurs om. „Ik word wel eens behoorlijk nijdig als ik een week stil lig en zie hoe een collega dan al twee keer is langsgevaren. Dat gaat uiteindelijk ten koste van alle schippers. Het is natuurlijk heel verleidelijk om even een vrachtje aan te nemen voor een wat lagere prijs, maar daarmee ondermijn je wel het systeem. Ook nu schipper ik al. De verladers eisen dat je meer vracht aanneemt dan ze betalen, anders kun je het wel vergeten. Ook met het opmeten van de vracht bestelen ze je."

Iedere actievoerder weet nog precies wie er wel en wie niet is doorgevaren tijdens de staking. De 'verraders' worden op de schippersbeurs met de nek aangekeken. Kort na de actie werden ze van de schippersbeurs gegooid, toen ze zich daar weer vrolijk meldden om vrachten via het toerbeurtsysteem aan te nemen. Het zal lang duren voor de geslagen wonden weer geheeld zijn.

● *Voormalig actieleider Jan Donkers blikt in zijn schip Jadi terug op de roerige actieweken.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Donkers vreest dat het niet zal lukken iedereen opnieuw aan het staken te krijgen, als het overleg met de onderhandelaar Albeda te weinig mocht opleveren. De eerste tekenen uit dat overleg zijn niet hoopgevend: „Eerst is beloofd dat we een tijdelijke wettelijke toerbeurt zouden krijgen, voor het vervoer naar België en Frankrijk. Wij maakten ons zorgen over de periode tot die regeling rond is. Dat kan wel een jaar duren. Intussen zouden we met de verladers een convenant afsluiten. Dat is nu al afgezwakt tot een intentieverklaring. Op den duur blijft daar niks van over."

Met lede ogen ziet Donkers hoe steeds meer vrachten buiten de beurs omgaan. „Ik kan het van die schippers wel begrijpen. De nood wordt steeds hoger, ze hebben ook hun vaste lasten, de rente en aflossing moeten ook betaald worden."
Het leven als schipper is niet goedkoop. „Per jaar breng ik zeker een ton aan de wal," schat Donkers in. De waarde van zijn 'varende huis' bedraagt volgens een taxatie ruim zes ton. Gelukkig zijn de aflossingen niet gebaseerd op dat huizenhoge bedrag. Maar de verzekering is wel duurder dan voor een huis.

Verder is het leven op een schip vrij normaal, behalve dat de schipper vaak niet weet waar hij de volgende week weer zal moeten aanmeren. Maar in zijn huiskamer staat de tv ook afgestemd op de nieuwe commerciële zender RTL5, de kachel brandt en de lamp geeft goed licht. Via zijn telefoon weten de meeste collega's die afgelopen zomer meededen aan de acties hem nog steeds te vinden. Na elke nieuwe overlegronde met Albeda en de verladers gaat het nieuws rond via allerlei tussenpersonen en de schipperskrant.

De gewone pers vertrouwen de schippers niet zo erg. Die klopt de incidenten veel te veel op, vinden ze. Daarom leek het alsof ze uiterst gewelddadig waren, zeker toen enkele journalisten werden 'aangepakt' en een tv-camera het moest ontgelden.

„Eigenlijk hadden de acties harder moeten zijn," zegt de bedaarde Donkers. „Maar ja, of dat effect had gehad?" Hij weet het niet. Want hoewel het in Maasbracht niet tot incidenten kwam, was deze haven volgens Donkers wel een van de meest gevreesde. „Hier moesten ze stapvoets tussen de schepen van de actievoerders door. Dan voeren ze door een muur van stakers. Als die kwaad wilden, kon er van alles gebeuren. Dat was natuurlijk erg bedreigend," zegt Donkers met iets van trots.

„Wij waren niet uit op geweld, we hadden steeds goed overleg met de politie. Natuurlijk waren er wel eens een paar die kwaad werden op de collega's die de zaak verraadden. Ik heb behoorlijk veel met die jongens moeten praten. Een keer heb ik een zak met bouten en moeren van iemand afgepakt."

Toch zijn er lichtpuntjes. Zo gloort de oprichting van een nieuwe organisatie van binnenschippers, die wil proberen de vrachten te gaan regelen die nu buiten de beurs om gaan. Door alle schippers die meer dan 800 ton kunnen vervoeren te mobiliseren moet die nieuwe 'bond' een rechtvaardige prijs kunnen bedingen bij de verladers, zo is de gedachte.

Verder blijkt de actiebereidheid onder schippers nog steeds groter dan verwacht. Toen vorige week een zouthandelaar dreigde zijn handel van de beurs te halen, leverde dat veel protesten op. De rechter gaf hen uiteindelijk gelijk. Het viel Donkers erg mee hoeveel roergangers opnieuw de barricaden beklommen. De verladers kunnen hun borst natmaken. Misschien is er nog zo'n hete zomer op komst.

Auto's

Diversen

Daihatsu Quadflieg Terreinauto's:
Daihatsu Feroza EL '92
Daihatsu Rocky wagon '85
Mitsubishi Pajero '86

Automatics
Fiat Uno Matic 60 '87
Toyota Tercel aut. 84
Audi 100 2.3 E nw. type '91

Camper/bestel
Ford Transit Camper
Toyota Hi-Ace lang en verhoogd '88

Diesels
BMW 524 TD
147.000 km '89

ANWB-gek. auto's
Daihatsu Charade Bianco '91
Ford Mondeo 16 CLX 4-deurs '93
Ford Mondeo 16 CLX 5-deurs '93
Ford Siërra 2.0 CL 17.000 km '92
Ford Orion 14 CL 16.000 km '92
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs. '88
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Siërra Crosworth uitv. '85
Ford Escort 14 CL 3-drs. '86
Ford Escort 13 5-deurs '83 '84 '85
Opel Astra 16i GLS 5-d. '91
Opel Kadett 13 S Sedan '86
Kadett 12 S sportuitv. '85
Opel Kadett 5-drs. rood '87
Opel Kadett 3-drs. bruin '85
Opel Kadett 3-drs. groen '85
Opel Kadett 3-drs. rood '85
Opel Kadett 1.4i Life '91
Opel Omega 2.4i '91
Alfa 33 1.5IE sport '91
Opel Ascona 16 GT '86
Opel Corsa 13 S '83 / '84
Opel GTi '69
Audi 100 2.3 E nw. type '91
VW Polo Coupé '90
VW Golf Manhattan 16 '89
VW Jetta 1.3 S 4-drs. '89
VW Golf GTi 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs. '86
Nissan Primera 1.6 LX '91
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 735i div. ass. '87
BMW 316 rood '85
Peugeot 205 XS '87
Alfa 33 1.3 '87
Toyota Starlett 1.3 XL '89
Lada 2105 1.5 '90
Mazda 626 1.8 LX '90
Mazda 323 1.3 LX '86
Citroën AX Sport '87
Citroën 1.4 BX '85
Mini 100 XE '88
Volvo 360i '87
Volvo 340 '84 + '87
Suzuki Alto '85

Div. inruilers:
BMW 315 '83
Ford Capri '80
Fiat Panda '84
Subaru 1.3 DL '85
Mitsubishi Starion '82
Ford Fiësta '82
Fiat 127 '83
Volvo 340 '80/'84
Opel Manta '79
Cuore autom. '84
Reeweg 112, Landgraaf
Tel. 045-321810.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industrienestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Bedrijfswagens

Te koop FIAT Ducato 1.4 diesel, i.z.g.st., wit, 1991, 1e eig., 40.000 km, verhoogd, trekhaak. Tel. 045-426330.

MERCEDES 409, open laadbak, i.z.g.st., bwj. '87. Tel. 045-750633.

Onderdelen/acc.

Te koop GOEDKOPE gebruikte auto-onderdelen en motoren. Tel. 045-413568.

(Brom)fietsen

Te koop RACEFIETS, z.g.a.n., framemaat 53, van ƒ 1.400,- voor ƒ 600,-. Dubbel fietsenrek, ANWB-goedgekeurd. ☎ 045-213075.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Gevraagd KLEUREN-TV, video, stereotoren, wasautomaat. Telef. 04406-12875.

Te koop gevraagd GASKACHEL, huisjesmodel. Telefoon: 046-757430.

Kunst en Antiek

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Vakantie en Rekreatie

Caravans/tenten

Ridderbeks

Kerst- en Nieuwjaarsshow
Met de grootste collectie vouwwagens van Limburg:
Trigano, Europa-Camper en Tago
Caravans: Eriba en Home Car.
Tevens een ruime keuze in occasions.
Allemaal toppers in prijs en kwaliteit
Wij hopen U tijdens deze show in Koningsbosch te mogen begroeten en wensen U fijne feestdagen...
Prinsenbaan 180. ☎ 04743-2213, lid BOVAG.
Show van 27 dec. t/m 8 jan., zon- en feestdagen gesloten.

Chateau Homecar - Kerstshow
van 27-12-1993 t/m 08-01-1994
Met interessante aanbiedingen,
zowel in nieuwe als gebruikte caravans.
Tijdens kerstshow Alko AKS 2000 koppelingen voor ƒ 499,-. RALON, Brommelen 58A, Geulle, ☎ 043-645079.

Caravan Show
Hobby
Knauss
Burstner
Voordeel prijzen:
Caravan-Import Feijts
Hoofdstraat 84
AMSTENRADE.

WINTEROPRUIMING caravan voortenten 60 modellen op show o.a. restant showmodellen sterk afgeprijsd. Tevens bij Theo Stet bv voortenten centrum de 1994 modellen. Bel 040-482945.

KERST en Nieuwjaars-Show van 27 dec. t/m 8 jan. Van Nederlands meest smaakmakende RAI-succes, Beyerland Sprinter-Vitesse-Quartz-Award tourcaravans en Raclet vouwwagens. De oerdegelijke Deense Larsen caravan voortenten en alle caravan-, kampeer-, en campingbenodigdheden, bij De Olde Caravan. Dr. Nolensln. 141. Ind. park. Nrd. Sittard. Tel. 046-513634, op zon- en feestdagen gesloten.

Te koop CARAVAN Wilk Sport 380, i.z.g.st., met nieuwe ijskast en kachel, bwj. '79. Tel. 045-455685.

Frankrijk

Geen zin in karnaval?
4 dagen Parijs 12/2 ƒ 269,- incl. bus, centrumhotel, kamers met douche en toilet, diverse excursies, reisleiding.
Inl. Rb. ADW, 08340 - 63162

Vacances Confortables 500 stijlvolle huizen (2-30 p.) in
geheel Frankrijk
Vele met privézwemb. en/of tennis en/of bij strand. Ook Noord-Fr. 040-112208.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Turkije

Uw zomervakantie '94 boekt U bij Pasa Tours met ƒ 50,- korting per persoon tot 31 januari! Vertrekken vanaf Maastricht en Eindhoven. Voor meer informatie: Pasa Tours, 043-260044/ lid SGR.

Groot Britannië/Ierland

Geen zin in karnaval?
4 dagen Londen 12/2 ƒ 299,- inkl. bus, centrumhotel, kamers met douche en toilet, diverse excursies, reisleiding.
Inl. Rb. ADW, 08340-63162.

Huwelijk/Kennismaking

Dancing De Fontein
Schandelerboord 7, Heerlen, 045-723100/222250
31 dec. Silvesterparty
met gratis koud buffet.
1 jan. 1994 nieuwjaarsbal
Beide dagen vanaf 21.00 uur
Tevens danken wij u voor het vertrouwen in 1993 en wij wensen u een gelukkig 1994.
Vrij entree! Truus en Ger Jägers-Huyten.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Mod. vrouw zkt. eerlijke spont. MAN van plusm. 58-60 jr., Ifst. met foto. Br.o.nr. B-04990, Limburgs Dagblad, P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

WEDUWNAAR 61 jr. zoekt weduwe 55-60 jr., huisel, type, om samen door het leven te gaan, br. liefst met foto. Br.o.nr. B-04994, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

J.vrouw 40 jr. zoekt goed uitziende MAN tot 44 jr. L. v. a. 1.80 m. voor fijne warme rel. Br. m. foto o.nr. B-05005, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleen zijn moe? Begin het nieuwe jaar met nieuwe VRIENDEN m/v 30 tot 55 jr. Br.o.nr. B-04997, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ANDRË accoord. Telefoon 045-354424.

Nette serieuze heer 51 jr. wil het nieuwe jaar opnieuw beginnen met serieuze leuke VROUW tot plm. 48 jr. voor 'n vaste relatie en t.z.t. samenwonen. Geen avontuur en liefst zonder inwonende kinderen. Br. m. foto o. erew. retour o.nr. B-05004, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jos komt altijd de vrouwen tegen die al een vaste relatie hebben. Hij zoekt nu langs deze onsympahtieke weg een aardige slanke VROUW tot 30 jaar die de moed heeft om met Jos een warme relatie te beginnen waarbij huwelijk niet is uitgesloten. Hij is 30 jaar, slank, aardig, 1.75 m lang, heeft een MBO-opleiding en een vaste baan. Zijn hobby's zijn o.a. motorrijden, uit eten, film. Als je schrijft dan zou het fijn zijn als je er een foto bij doet. Je krijgt altijd antwoord. Br.o.nr. B-05000, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke rustige alleenst. heer, liefst niet-roker, wenst een LAT-relatie met alleenstaande VROUW, 66 jr., 1.65 m, slank. Niet samenwonen. Br.o.nr. B-05002, L. D., Pb. 2610, 6401 DC Hrl.

Man, 50-plus, 1.84m., academicus met goede baan zkt. aantr. VROUW (48-52), min. HBO, voor ser. rel. Alle brieven evt. met foto (retour) worden beantw. Br.o.nr. B-05003, Limburgs Dagblad, P. B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Nieuw in Echt: gezellig uitgaan voor ECHTPAREN en koppels. Geen sex. Geen alleenstaanden. Op woensdag, vrijdag, zaterdag en zondag. Voor meer info. ☎ 04754-87289 na 14.00 uur.

Opleidingen

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten eind januari in
Geleen, Sittard, Nuth Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 045-253388.
Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.
Hip Hop/House en Streetdance

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Start cursus chauffeursdiploma 08-01-'94. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S grote sort. met gar. v.a. ƒ 95,-. Meer dan 25 jaar TV-Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Telef. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop diverse soorten PAPEGAAIEN. Telefoon: 043-650563.

STALLEN te huur voor paarden in Wijnandsrade, met mooie grote binnenbak, gelegen in unieke omgeving, pr. ƒ 450,- per maand all-in. Tel. 045-245610.

Duitse HERDER, teef, 14 mnd. oud, lief en goed v. kinderen. Tel. 046-753210.

Duitse HERDER pups te k., 8 weken, teefje 3½ maand oud, reu 13 mnd. oud. Tel. 046-753210.

Te koop Duitse STAANDE draadhaar, teef, 1½ jr. oud, met pap. Tel. 045-714923.

MALTEZERS, Boemers, Yorks.terriër, West.H.W.terr., Schotse Terr., Tekkels. Walem 11A. ☎ 04459-1237/3097.

Te koop nest MECHELSE herders, ontwormd en ingeënt. Telef. 04754-81269.

DWERGPOEDELPUPS met stamb. en ingeënt, lid van RAS-vereniging, kennel van Klein Nulland, ☎ 045-421767.

Te koop zwarte DWERGPOEDELS, klein soort. Telefoon 04750-16590.

Voor Piccolo's zie verder pagina 46

In Memoriam staat niet op het repertoire van Dennie Christian

'Schlagerfestival kommt wieder'

Dennie Christian kan het eigenlijk nog steeds niet bevatten. Op een kwade dag in november kreeg hij als een donderslag bij heldere hemel van Tros-directeur Cees den Daas te horen dat er een punt wordt gezet achter het Schlagerfestival. „Cees, dat meen je niet," zei Christian nog. Maar Cees meende het wel. De kosten zijn te hoog en de kijkcijfers te laag, vindt de Tros. En omdat ook in omroepland de broekriem een paar gaatjes strakker moet, is het na tweeëntwintig edities over en sluiten. Het Schlagerfestival in de Kerkraadse Rodahal is ter ziele. Al heeft organisator, presentator en niet te vergeten schlagerzanger Christian zich daar nog niet bij neergelegd. „Want dit kan natuurlijk niet."

● *Dennie Christian kan zich niet voorstellen dat er nooit meer een Schlagerfestival komt. „Er moet toch iemand zijn die er brood in ziet."*

Fluitend reed Dennie Christian die dag naar Hilversum. Even bijpraten met Cees den Daas en dan alvast de data prikken voor het 23ste Schlagerfestival, dacht hij.

door **FRANK SEUNTJENS**

Maar het liep anders. Een paar uur later verliet Christian als een gebroken man het kantoor van de Tros-directeur. Den Daas had hem te verstaan gegeven dat er geen volgend Schlagerfestival meer zou komen. De kijkcijfers waren de laatste keer zo tegengevallen dat de Tros er geen drie ton meer in wilde pompen.

De kijkcijfers waren inderdaad niet best, geeft Christian toe. Maar dat lag vooral aan de de Tros zelf, vindt hij. „Vroeger werd het Schlagerfestival altijd uitgezonden om half negen, 'prime time'. Dit jaar gebeurde dat al om kwart voor zeven. Dan is dus wel The Bold & the Beautiful op RTL4. Daar kijkt zo'n beetje heel Nederland naar. Alle andere omroepen scoren dan slecht, wat ze ook brengen."

Christian zegt dat hij later ook de kwartiercijfers heeft opgevraagd. Na acht uur zag het beeld er volgens hem al heel wat rooskleuriger uit. „Schlagerliefhebbers willen eerst op hun gemak eten en dan de kinderen naar bed brengen. Dan gaán ze er pas eens goed voor zitten. Later op de avond schakelden steeds meer mensen over op het Schlagerfestival, maar daar red je het helaas niet meer mee."

Bovendien zijn kijkcijfers niet zaligmakend, vindt Christian, in tegenstelling tot de Tros. „Ik hecht persoonlijk meer waarde aan het waarderingscijfer. Dat was 7.5 en er zijn niet veel programma's die dat halen." Maar Den Daas was niet meer op andere gedachten te brengen.

Toch neemt Christian de Tros-directeur persoonlijk niets kwalijk, zegt hij. „Die man moet zijn budget in de gaten houden, daar is hij nu eenmaal voor aangesteld. En Den Daas vond het zelf ook jammer. Hij heeft het Schlagerfestival altijd een warm hart toegedragen. Ik weet ook zeker dat Den Daas het besluit met pijn in zijn hart heeft genomen."

Christian is wel teleurgesteld in 'andere figuren' bij de Tros, al weigert hij namen te noemen. „Jaren geleden merkte ik al dat er een lobby op gang kwam tegen het Schlagerfestival. Er waren mensen die vonden dat de Tros daar geen geld meer in moest steken. Het zou te oubollig zijn, zeiden ze. Die lobby is steeds sterker geworden. Uiteindelijk hebben ze dus hun zin gekregen."

Tijd om eens even met de Tros te bellen. Daar zeggen ze dat ze best nog met het Schlagerfestival door hadden willen gaan, maar wel onder voorwaarden. Christian zou dan óf tweederde van de kosten hebben moeten opbrengen óf uit hebben moeten wijken van Kerkrade naar Het Gooi. Maar daar wilde hij niets van weten, zegt de Tros.

Dat klopt, bekent Christian. „Ten eerste heb ik geen twee ton. En ten tweede hoort het Schlagerfestival in Kerkrade thuis en nergens anders. Die voorwaarden waren dus onbespreekbaar."

Maar dat wil niet zeggen dat Christian de moed heeft opgegeven. Hij onderhandelt op dit moment met een paar Duitse zenders. „Die zijn niet ongeïnteresseerd, hoewel we nog geen zaken hebben kunnen doen. Toch denk ik dat het Schlagerfestival niet voltooid verleden tijd is. Volgend jaar zal het wel niks worden, dat is te kort dag. Maar 1995 moet kunnen lukken."

Zeker omdat het Schlagerfestival nog steeds een enorme uitstraling heeft, zegt Christian. „Afgelopen keer was de Rodahal in een mum van tijd uitverkocht. Het is nog nooit zo snel gegaan." Christian wil niet onbescheiden lijken, maar dat lag toch ook aan hem, vindt hij.

Want de laatste jaren dat zijn vriend en manager wijlen Harrie Thomas nog de artiesten contracteerde, begon de belangstelling enigszins te tanen. Dat kwam doordat Thomas weinig oog had voor nieuw talent. De artiestenstal verouderde. Er traden schlagerzangers op die al tijden geen hit meer hadden gescoord en eigenlijk alleen nog op oude roem teerden. En aan vergane glorie had het publiek geen boodschap.

Christian kende geen genade. Rex Gildo, Costa Cordalis en het Heimatduo Mel en Judith Jersey gingen. The Platters, Michael Morgan, Dirk Busch en Wolfgang Petry kwamen. De Rodahal stroomde weer vol.

En daarom kan en mag voor het Schlagerfestival het In Memoriam niet klinken, zegt Christian. „Er moet toch een tv-zender zijn die er brood in ziet. Het Schlagerfestival is een begrip en het Duitstalige lied heeft honderdduizenden aanhangers. Dat kan nooit zonde van de zendtijd zijn."

Christian denkt dan ook dat er ooit een dag zal komen dat de Tros er spijt van krijgt het Schlagerfestival te hebben laten schieten.

Diezelfde Tros heeft hem trouwens wel toegezegd dat hij door mag gaan met zijn eigen radioprogramma 'Dennie Christian draait op verzoek'.

Dus ook volgend jaar kan de schlagerfan elke maandagmiddag tussen twee en drie uur afstemmen op Radio 2.

Maar wie meent dat Christian daar verrukt over is, heeft het mis. Hij vindt het leuk, meer niet.

„Ik beschouw het als een schrale troost. Als ik er het Schlagerfestival mee had kunnen redden, hadden ze mijn verzoekplatenprogramma mogen schrappen."

De laatste weken heeft Christian vaak aan Harrie Thomas gedacht, de man die aan de wieg stond van het Schlagerfestival.

„Als Harrie dit zou weten, zou hij opstaan uit zijn graf."

Margo Steens en Angelique Heilmann: 'Er is niets wat ik niet kan'

Vrouwen staan hun brandweermannetje

Hoe houden vrouwen het hoofd koel in de stoere mannenwereld van de brandweer? Sinds 1 maart versterken de Hulsbergse Margo Steens (26) en de Hoensbroekse Angelique Heilmann (25) de mankracht van het Heerlense brandweerkorps. De twee eerste aspirant-brandweervrouwen van Heerlen blikken tevreden terug op de afgelopen tien maanden. En ook de heren van de brandweer zijn goed te spreken over de vrouwelijke krachten. „Je ziet ze niet meer als meiden, maar als fijne collega's." In januari komt er weer een nieuwe sollicitatieronde bij de brandweer. En dames zijn van harte welkom.

● *De twee enthousiaste brandweervrouwen van de Heerlense brandweer. Links Margo Steens en rechts Angelique Heilmann.*
Foto: FRANS RADE

In de entreehal van de Heerlense brandweerkazerne aan de Bekkerweg staat een oude waterpomp, een zogenaamde persbuis. Er schuin tegenover hangt een bordje: 'Vijftig jaar beroepsbrandweer' Volgens plaatsvervangend commandant P. van der Plaats staat dat ook voor 'vijftig jaar échte mannencultuur'. Om daar verandering in te brengen, is veel energie nodig. „In het kader van het emancipatiebeleid van de overheid was het ons eigen idee om vrouwen bij de brandweer te krijgen. Overal werden vrouwen aangenomen, zelfs in het leger, dus waarom niet bij de brandweer."

door **AGNUS VAN LOENEN**

Het klinkt vanzelfsprekend, maar toch ging de leiding van de brandweer omzichtig te werk. Nadat met zorg twee vrouwen waren uitverkoren, werden de mannen en hun achterban voorbereid op de komst van de vrouwelijke collega's. „Want als er na dertig jaar mannencultuur opeens een 'brandweerman' met nagellak en lang haar naast je staat, dán is dat wel even schrikken," aldus Van der Plaats.

Behulpzaam zijn de mannen zeker. Soms een beetje tè, lijkt het. In het kantoortje van de brandweerleiding leggen twee mannen, compleet met stoere snor, een vrouw uit hoe zij het Groot Heerlens Stratenboek moet nieten. „Zo'n apparaat kost wel vierhonderd gulden, meisje." Zij kijkt glimlachend op: „Dat weet ik ook wel, hoor."

Na tien maanden vindt Angelique Heilmann haar rol in het voormalig mannenbolwerk nog steeds een uitdaging. „Ze moeten alleen niet denken dat wij slechts licht werk kunnen verzetten." Voordat zij bij de brandweer werd aangenomen, werkte zij eerst bij de landmacht en later als onderhoudsschilder.
Je zou denken dat zij met haar ruime ervaring haar mannelijke collega's zó inpakt. Toch vond ze de afgelopen tien maanden niet altijd even gemakkelijk. „Mannen blijken er, ondanks alle voorbereidingen, in de praktijk soms moeite mee te hebben om een vrouw als collega te zien," vertelt de brandweervrouw. „Sommige mannen waren zelfs principieel tegen vrouwen bij de brandweer. Opmerkingen hierover waren dan wel niet persoonlijk bedoeld, maar toch... Ik sta mijn mannetje en laat me niet wegjagen."

Margo Steens is evenals Heilmann aspirant-brandwacht. Zij heeft een half jaar geleden wat 'olie op het vuur gegooid' door met een stoere collega in de brandweerauto naar het stadhuis te rijden om hem daar het jawoord te geven.
Op wat haar als brandweervrouw in Heerlen te wachten stond, was zij aardig voorbereid. Twee jaar lang 'werkte ze zich in' bij de vrijwillige brandweer in Hulsberg. „Dat was een voordeel. Ik kende al veel mannen van deze kazerne omdat wij elkaar wel eens bij een grote brand tegenkwamen."

Ook Steens heeft in het begin wel eens minder vrouwvriendelijke opmerkingen gehoord. „Ik kan mij daar niet écht druk over maken, ik weet namelijk wie het zegt," reageert ze laconiek.

Tot nu toe hebben de gehelmde dames zonder problemen alle klussen kunnen klaren. Zoals dat hoort, vinden ze zelf. Dat is ook de mening van groepscommandant Drenth. „In ons beroep kun je geen onderscheid maken tussen mannen- en vrouwenwerk. Wij zijn van elkaar afhankelijk."

Beide vrouwen werken telkens een etmaal en zijn vervolgens twee dagen vrij. Op de slaapafdeling delen zij samen een kamer. „Wij lachen en kletsen vaak aan één stuk door. Soms is het zo erg dat we plots een bons op de deur horen van een boze collega. Wij zijn af en toe een stel vreselijke pubers."

Volgens Drenth en Van der Plaats is er bewust voor deze twee vrouwen gekozen omdat ze goed bij elkaar passen. Ze zijn bijvoorbeeld even oud. „In moeilijke tijden kunnen ze veel steun aan elkaar hebben," aldus de brandweerlieden. „In het begin trokken Angelique en Margo veel met elkaar op. Maar dat is minder geworden. Ieder heeft een eigen opdracht, waardoor ze ook met andere collega's in contact komen."

Op dit moment werkt Margo Steens op de electro-afdeling, waarvoor zij een studie volgt. Tevens studeert zij voor hoofd-brandwacht. Angelique Heilmann houdt zich bezig met het 'aanvalsplan', een soort draaiboek voor werkzaamheden bij brand.

Tijdens een rondleiding door de Heerlense kazerne staat groepscommandant Drenth plotseling even stil. Aan de muur hangen foto's van verschillende branden. Op één ervan helpen brandweerlieden een vrouw van middelbare leeftijd uit een brandende auto. In een hoekje van de lijst is een briefje geplakt met de woorden: 'Heel erg bedankt voor alles, beste brandweermannetjes'. Drenth: „Ongeveer twee jaar geleden is dit gebeurd. De vrouw was zwaar gewond, maar heeft het er levend van af gebracht." Want de brandweer doet meer dan het blussen van branden. „Wij hebben net mensen geëvacueerd in het watersnoodgebied," deelt Drenth en passant mee.

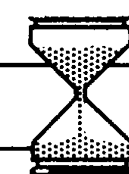
De brandweervrouwen hebben de afgelopen tien maanden nog geen grote brand meegemaakt. Wel een ernstig auto-ongeluk. „Het was een vreselijk gezicht. Het slachtoffer had geen benen meer en het hoofd was van zijn romp gerukt," vertelt Angelique. „Gelukkig krijgen we bij dit soort situaties goede begeleiding. De brandmeester vroeg eerst aan ons of we het wel wilden zien... Tja, we zullen er toch aan moeten wennen."

In de kantine krijgen de twee brandweervrouwen een enthousiaste ontvangst. Een man maakt een handgebaar, zo van 'zitten jullie weer te kletsen?'. De anderen lachen er hartelijk om. „Mannen zijn af en toe zo ontiegelijk druk, daar zijn vrouwen niets bij," glimlacht Angelique Heilmann.

Terwijl Margo Steens hoofdschuddend wegduikt in de krant, geeft een brandweerman zijn mening. „Ik zie die twee niet als meiden, maar als fijne collega's."

Hij waarschuwt dat nieuwe vrouwelijke sollicitanten wel op een vuurdoop moeten rekenen. „Net als iedereen die hier komt werken."

Want er zijn bepaalde tradities die de spuitgasten niet graag overboord zetten.

1993 in beeld

In de schijnbaar eindeloze spiraal van de tijd draait de wereldbol alsmaar zijn voorspelbare rondjes. Jaar in, jaar uit, zijn bewoners draaien met hem mee. Toch gebeuren er elk jaar weer bijzondere dingen, veroorzaakt door de mens of moeder natuur. Terugblikkend op 1993 is er van elke kalendermaand wel iets opmerkelijks te melden. Nieuws van dichtbij of van ver weg. Wat we ons het eerst herinneren is helaas vaak het slechte nieuws, terwijl er toch ook zulke positieve dingen zijn gebeurd.
Bladerend door de grote stapel kranten van een jaar lang, maakten we een selectie van opmerkelijke zaken die de voorpagina's soms dagenlang beheersten, zoals dat jonge olifantje Bo Gyi in de dierentuin van Emmen, dat uiteindelijk toch overleed, naast het nieuws van een aardbeving in India die 9.000 mensen het leven kostte.
Ander 'nieuws' speelde door het hele jaar heen, zoals de oorlog in Bosnië, de Betuwelijn, de alsmaar dunner wordende ozonlaag, etc.
Voordat '93 definitief in de geschiedenis verdwijnt, nog even een terugblik op deze pagina 'infografiek', samengesteld door beeldredacteur Jos Ruks.

Januari
- Doden bij kettingbotsing A52 in mistige nieuwjaarsnacht
- Veerboot in Oostzee kapseist: 54 doden
- Honnecker als vrij man naar Chili

Februari
- Wolkers' spiegelmonument voor 'Auschwitz' vernield
- Moordenaar van Nymph Poolman bekent

Maart
- Vulkaan Mayon op uitbarsten
- Massa-ontslag bij Fokker

April
- Servië verwerpt vredesplan van Vance/Owen
- Wapens in voedseltransport Bosnië
- Ira-bom onploft in Londen

Mei
- Stakende ambtenaren leggen openbaar vervoer plat
- Rode Khmer belaagt Nederlandse mariniers in Cambodja

Juni
- Première van 'Phantom of the Opera' in Circustheater te Scheveningen
- PvdA in opspraak door aftreden staatssecretaris Ter Veld. Haar opvolger In 't Veldt moet na acht dagen al weer opstappen

Juli
- Bomaanslag van RaRa op ministerie Sociale Zaken
- Heel Nederland gemobiliseerd bij opvang van asielzoekers

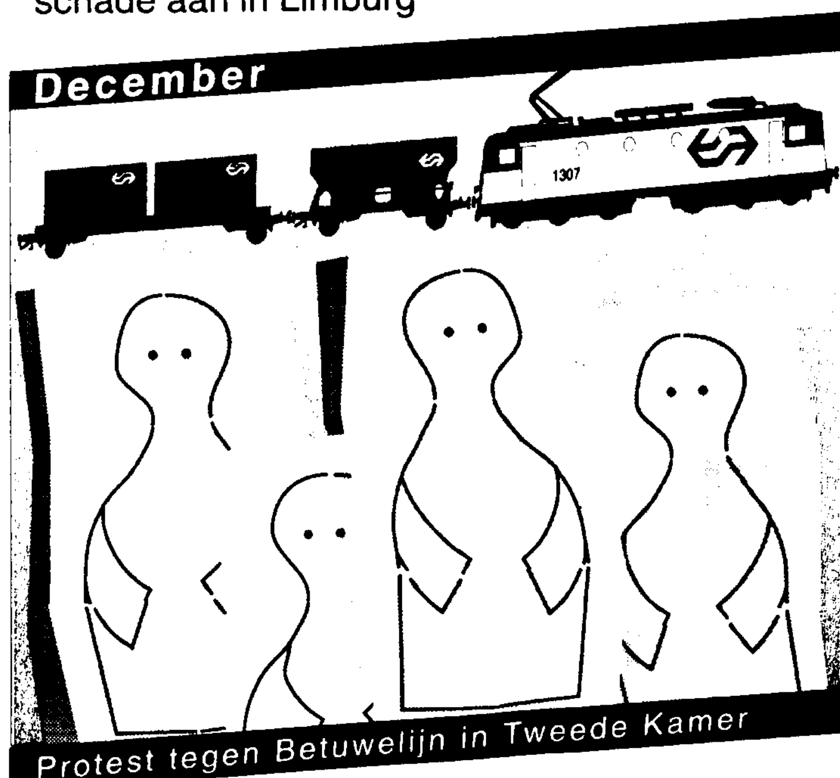
Augustus
- Joegoslavische Irma naar Engeland
- Aardappeloogst mislukt door natte zomer
- Bill van Dijk als Cyrano naar Broadway
- Oorlogsgraven Jonkerbos in Nijmegen met hakenkruizen beklad
- Expeditie naar Nova Zembla
- Arnhemmers zoekgeraakt in Sahara

September
- Dinosaurus-gekte breekt los (Spielbergs Jurassic-Park nu ook in Nederland te zien)
- Parlementaire enquêtecommissie wil WAO en ziektewet ingrijpend wijzigen
- Ongeluk met Nederlandse bus in Frankrijk
- Aardbeving in India veroorzaakt 10.000 doden
- Oplopende spanning in Moskou rond president Jeltsin

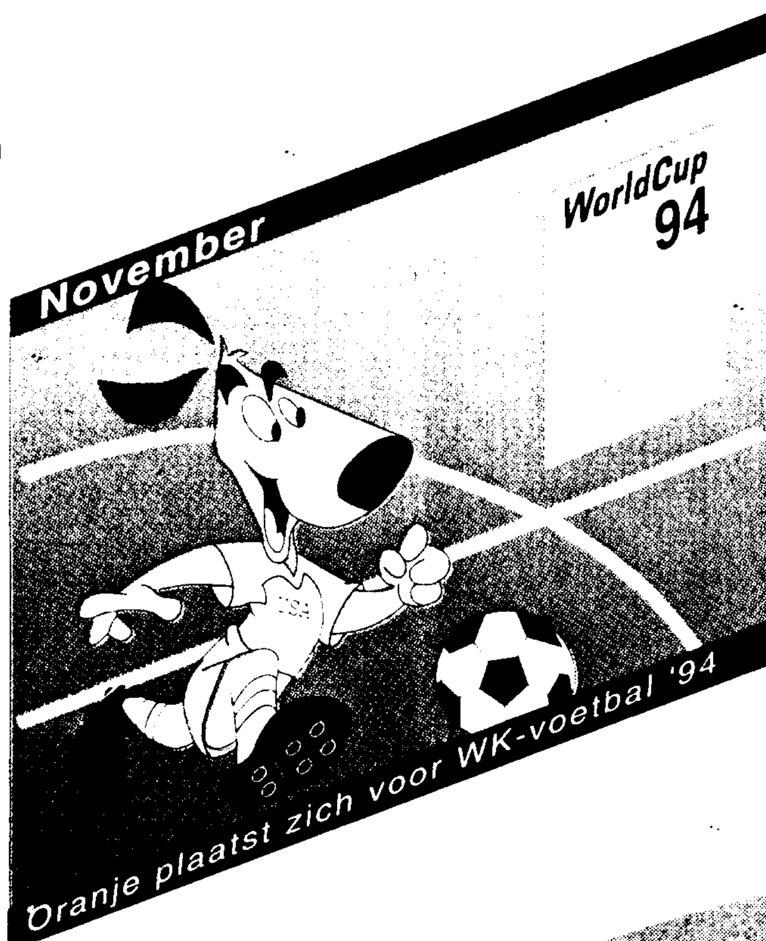
Oktober
- Commerciële zender RTL V in de lucht
- Zeeblokkade rond Haïti
- Nobelprijs voor Mandela en De Klerk
- Infiltratie van criminelen in politiek
- Carpoolstrook op A1 geopend
- Bosbranden in Californië

November
- Tientallen doden door terreur in Noord-Ierland
- KLM-fusie gaat niet door
- Huisvuil voortaan per kilo betalen
- Actie 'Sporters voor Sporters' lijdt miljoenenverlies
- 10.000 banen weg in metaal
- AKZO fuseert met Zweedse Nobel
- Vorst valt zeer vroeg in

December
- De Klerk en Mandela krijgen Nobelprijs voor de vrede
- Gas boren in Waddenzee mag
- Watersnoodramp richt enorme schade aan in Limburg

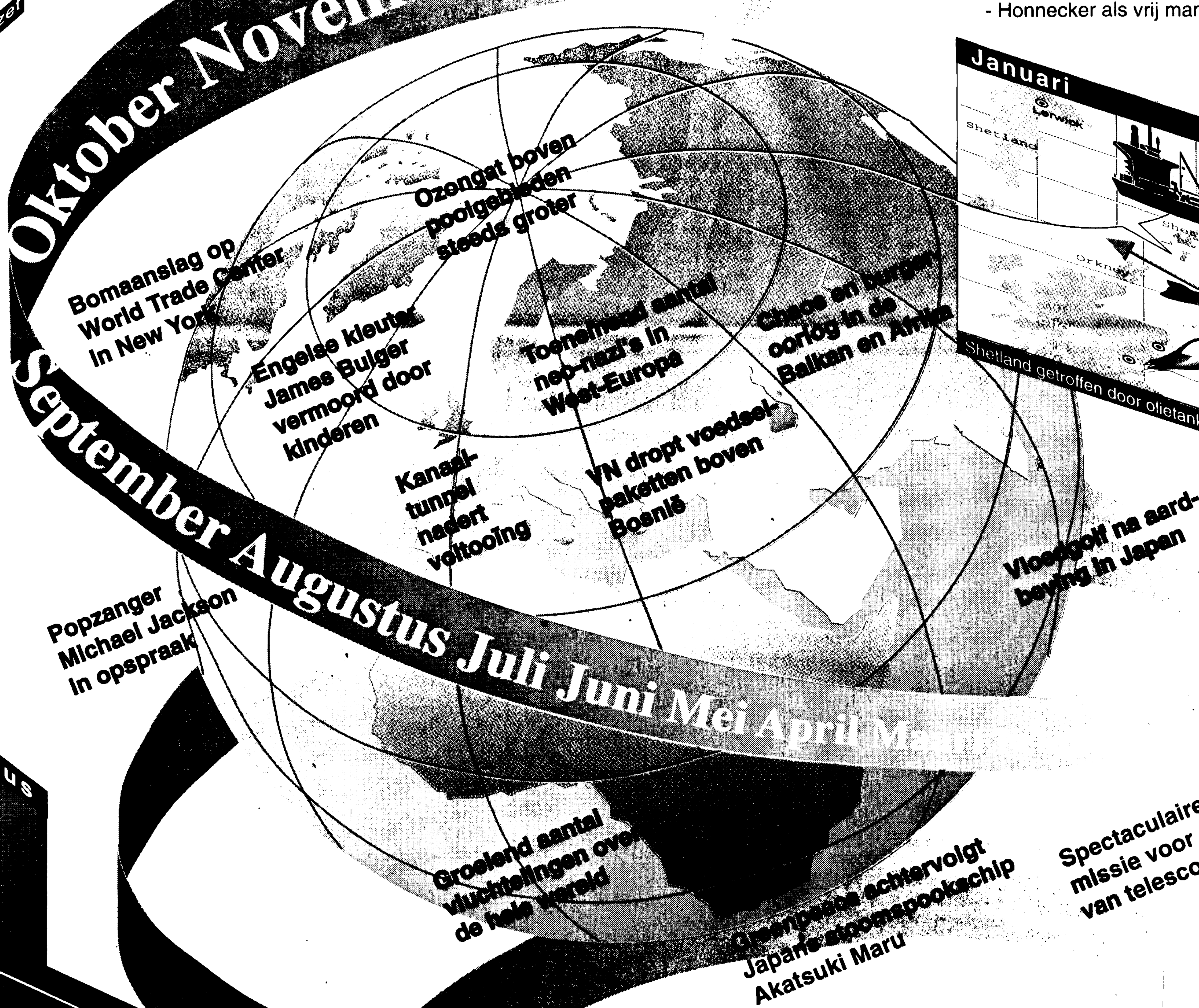

Protest tegen Betuwelijn in Tweede Kamer

Oranje plaatst zich voor WK-voetbal '94

Oktober
Witte Huis Moskou ontzet

Januari
Lerwick
Shetland
Orkney
Shetland getroffen door olietanker Braer

Februari
DASA
Overname Fokker door DASA

September
Akkoord Israël en PLO

Augustus
Koning Boudewijn overlijdt

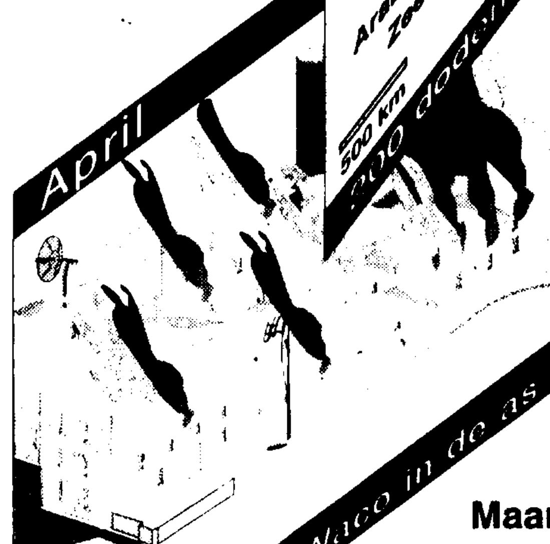
Juli
Vermeende kampbeul Demjanjuk vrijuit

Staatssecretaris Ter Veld en In 't Veldt treden af

Haagse ME slaags met jongeren

Koresh-sekte in Waco in de as

Maart
CHINA
NEPAL
BHUTAN
AFGH.
PAKISTAN
INDIA
Golf van Bengalen
SRI LANKA
Arabische Zee
500 km

Limburgs Dagblad

FALKO ZANDSTRA

Vanonder de donsdeken in Pension Wiesenheim ziet hij zó het ijsbaantje blinken. Hij hoeft niet eens zijn hoofd op te tillen. Het ovaal, honderd meter lager op een plateautje in de berghelling, omsluit het met molshopen bezaaide veldje van de plaatselijke voetbalclub. Olympisch panorama met aan de overzijde van het Eisacktal de bizarre rotstorens van de Dolomieten. De Rosengarten, het nevelige paradijs van Koning Laurin, opdoemend uit sagen en mythen. Tastbaarder is het kruisbeeld dat volgens onuitroeibare Zuidtiroolse traditie elke hotelkamer siert. De toerist wordt er, of hij het wil of niet, onherroepelijk mee geconfronteerd. De crucifix bij het reservekussen in de kleerkast wegmoffelen, kan natuurlijk ook, maar Falko Zandstra is net als Onze Lieve Heer een lankmoedig man. „Ik weet niet of hij bestaat." Onbewust vouwt hij de handen die al even rank zijn als de befaamde spillebenen. „Je gelooft ergens in. Het kan god zijn, in elk geval iets in de kosmos." Met de nadruk op 'iets'.

De adem van het vroege geluk

door **HARRY MURÉ**

Contemplatief rondje van een wereldkampioen. Tweeëntwintig is hij sinds deze week, heeft 'nooit over die dingen nagedacht'. Zomaar een spontane opwelling van het jongetje Zandstra. Aan de ijle lucht kan het niet liggen. Kuuroord Klobenstein bevindt zich op hooguit twaalfhonderd meter. De Rosengarten piekt drieduizend meter.

Het ruikt naar sneeuw. Rintje Ritsma zit al om half acht 's morgens voor de tv in het ontbijtzaaltje. Het weerbericht, maar vooral Ernie en Bert. Ritsma – 'Van Rintje wil ik een kindje'. Falko Zandstra stiefelt binnen als nummer twee. Symbolische volgorde?

Rivaal

„Rintje gaat elk jaar een stapje omhoog. Heeft ook nu weer een flinke sprong gemaakt." Quadriceps als tractorbanden. De Noren verhieven hem na de wereldbekerwedstrijd in Hamar pardoes tot favoriet voor het Europees kampioenschap begin volgende maand. „Hij schaatst op dit moment sterk." Rivaal bij nacht en ontij. „Ha, ha, ik hoop het niet."

De lach breekt het dikste ijs. „Zul je toch ooit een keer krijgen, dat er iemand komt die sterker is. Daar moet je heel erg mee oppassen." Rintje kan een bedreiging zijn, „maar dat is een heel groot woord."

Klobenstein am Ritten, Collalbo voor Italofielen. De daktuin van Bolzano, waar de wereld nog in orde lijkt. Zacht water uit de bergen en de weeë geur van brandend snoeihout. Bozen ('Bootsen') volgens de Panduitse gedachte. What's in a name? „Vroeger kreeg je de naam van je vader of oom. Dat hoefde dus niet, omdat er anders drie Feikes in de familie zouden zijn." Ze noemden hem Falko.

Nest

Uit een 'vrij normaal nest' is hij. Goede ouders, fijne zus. „Ik ben met schaatsen opgevoed, het zat in de familie, meer in de richting van moederskant." Zandstra Heerenveen, dak- en gevelbeplating. Solied huiswerk. „We hebben alles gekregen wat ons hartje begeert." Een paar voetbalschoenen – hij heeft ze niet versleten – en zuslief een paard.

Fries stamboek. Het plant zich voort in kampioenen. Abe Lenstra, Rudy Koopmans, Falko Zandstra. Koelbloedige koppen op verschillende leesten. De voetballer van buitenaardse zuiverheid. De bokser, gedijend in het milieu van de uppercut. De schaatser, gezandstraald in het beschermde klimaat van de degelijkheid. Muziek luisteren, in de groep vertoeven, geborgen, maar intuïtief steeds ontvluchtend aan de gelijkschakeling van de individuen. Dan gaat hij vissen of eieren zoeken met zijn vader. Stelten heeft hij niet nodig.

Het is nog maar de vraag wat moeilijker is, het bonkige pad van de maaiende knock-outer of de route gladweg, getraceerd tussen de bermen van gretig- en gezapigheid. Bij Falko Zandstra vloeien die twee extremen samen in een meanderende bedding. Laat de natuur in godsnaam de vrije loop. „Zoals ik hier nu zit" – in het Frühstückszimmer – „heb ik geen gedachte bij het schaatsen. Zo van: straks moet het gebeuren. Dat heb ik helemaal niet."

Wonder

Ineens was hij er. Europees kampioen in duplo, beste van de wereld. Anatomisch wonder van een meter negentig. Zó dun dat hij zich achter een bonestaak kan verschuilen. De 'spillebenen' hangen hem intussen de keel uit. „Nnn...neen, valt best mee. Ze zijn er mee begonnen toen ik bij de senioren kwam. 'Hoe kan die zo hard rijden?' zeiden ze. Sommige journalisten maakten er wat anders van, zoals latten en tl-buizen. Vond ik overdreven." De lol is er ook een beetje af.

Bij Falko zit het profiel meer van binnen. Op kouwe drukte reageert hij 'vrij nuchter'. Als zijn representatieve aanwezigheid ergens gewenst is, probeert hij het 'gezellig' te maken. „Dan gaat het gemakkelijker dan wanneer je zegt: moet ik dáár weer heen?" Goudeerlijk: „Dat je op straat wordt herkend, heb ik altijd al gewild. Al die artiesten op televisie" – van Madonna tot en met Michael – „zoiets wou ik ook wel een keer zijn. Dat heb ik nu bijna gehaald." Achter de sterren is de hemel.

Hachelijke veronderstelling. Hij aarzelt, wil iets zeggen, slikt het in. Sportverdwazing, de grove kant van de roem, adoratie – hij negeert het straal. Instinctief accepteert hij de ballast. „Het is soms vreselijk druk met openingen." Veel fans, mensen die handtekeningen willen. „Ze duwen vaak zó hard dat ze over elkaar heen vallen. Ik heb het een keer meegemaakt dat ze me gewoon omverliepen. Daar ben ik wel van geschrokken." Had hij 'niet voor mogelijk gehouden'. Sindsdien wordt hij bij elke happening beschermd door drie of vier bodyguards. Per contract geregeld, 'net als bij filmsterren'.

Uitslag

Op de lambrizering staan de pindakaas en hagelslag, gadegeslagen door de Zuidtiroolse vrijheidsstrijder Andreas Hofer, onder Napoleontisch bewind geëxecuteerd. 'Voor god, keizer en vaderland', gekerfd in hout boven het eigen beleg uit Nederland. Holle frase, de schaatsheld heeft zijn portie gehad. In de nationale striptease uitgekleed tot op het zevende vel. „Ik werd publiek bezit, raakte ongemerkt in de sfeer." Plotseling zat hij onder de uitslag, ijsafzetting op de ziel.

In Klobenstein laaft hij zich aan de oorsprong van de bron. Impulsief fixeert hij de dwalende blik op een levensgrote poster van Roberto Sighel, de wereldkampioen van Calgary, aan de muur bevestigd met punaises. „Een overwinning is een heel mooie ervaring." De pure prikkel.

Hij beklimt de trap naar de eerste etage. Het geklepper van de slepende slippers op de hardstenen vloer accentueert de stilte. Soepel door de haakse bocht in het halletje. Kerstboom met flakkerende lichtjes. Het olympisch vuur gloeit. „Ik heb bijna alles gewonnen. Zou mooi zijn, een gouden en een bronzen medaille op de Spelen. Dan heb ik die er nog bij." Lichtelijk snuivend: „Maar dat kun je van tevoren moeilijk zeggen."

Zuurstof

Het is even onvoorspelbaar als de rit van het bestaan waarin de bulten van de trainingskampen en gladheid van de toernooibanen elkaar in angstaanjagend tempo afwisselen. Coach Ab Krook, een soort Dick Advocaat met digitaal geheugen, zweert bij hoogtestages. Goed voor de rode bloedlichaampjes, verfrissend voor de stoffige geest.

Uitbarstingen aan de voet van de uitgedoofde vulkaan op Tenerife, zuurstof bunkeren in de alpiene ambiance van Sankt Moritz en Davos. Zes maanden vinger aan de pols, maar of het echt gezond is?

Gezellig

De nadelen van de zelfkastijding zijn evident, althans voor gevoelsmens Zanstra. Hoeveel dagen van huis? „In elk geval lang genoeg." Hij is de tel kwijt. „Op trainingskamp is best gezellig. Een mooi leven."

In vergoelijken is hij een kei. Hij noemt iets algauw 'gezellig' of 'mooi'. Daar moet je doorheen luisteren. „Goed hotel, fantastisch eten," maar ook: „Je mist je ouders toch." Vader die kampt met de ziekte van Bechterev. Zijn verloofde Ellen, die hij 'al een hele tijd niet meer heeft gezien' en met wie hij volgend jaar gaat samenwonen. „Tenminste, we proberen het." Ze bellen vaak met elkaar. „Dat is een voordeel." De zon breekt door, heel even maar.

Bart Veldkamp loopt op sandalen door de sneeuw over het parkeerterreintje. Hij opent de kofferbak, steekt de mountainbike in elkaar en vraagt of er nog een schaatsmarathon in Geleen is. „Weinig sfeer daar, het is moeilijk organiseren." Hij blijkt uitstekend geïnformeerd. „Er wonen rijke lui rond die baan." Veldkamp, geen blad voor de mond. Zegt over zijn makker 'dat hij niet te peilen is'.

Vriendelijk

Je kunt iemand ook mysterieuzer afschilderen dan hij is. Voer voor psychologen – dat gaat Zandstra te ver. „Ik ben geen hatelijk persoon, probeer altijd vriendelijk te zijn." Misschien maakt dat hem bijzonder. „Het is niet zo dat ik, wanneer ik me geërgerd voel, dat ik dan ook zo tegen iemand anders ga doen."

Ook op andere hoofdzaken onderscheidt hij zich van de rest. In de zomermaanden heeft hij een hekel aan lijfelijke inspanningen. Probeert hij iets aan zijn studie te doen. Marketing, de ietwat chiquere opleiding bij Schoevers in Groningen. Hij moet zich 'een beetje bezighouden', voor straks, als het schaatsen is afgelopen.

De besognes zijn moeilijk te combineren, ook al is hij geen trainingsbeest zoals Johann Olav Koss. „In de winter vind ik het mooi, omdat dan alles direct met schaatsen te maken heeft." Skeeleren is 'leuk' en lopen gaat 'pas lekker als ik de zweetdruppels voel'. Fietsen is een ramp. De andere gasten van de kerngroep zijn behoorlijk wat sneller. „Ik zit er steeds tien minuten achteraan te harken."

Irritatie

De gemoedstoestand van boosheid is hem volstrekt vreemd. „Hartstikke fijne ploeg, ook al ben je individueel sporter." Kwinkslagen de klok rond, Pension Wiesenheim wiebelt op de grondvesten. „Tegen het einde van een trainingskamp heb je toch wel wat irritatie. Als je drie weken samen op pad bent, raak je op elkaar uitgekeken. Merk je elke keer opnieuw." Een paar dagen thuis doen wonderen. Even het meisje kussen, zoals met de feestdagen. Kan hij er weer tegen.

Tijdens de nationale sportverkiezing was hij de grote afwezige. Snipverkouden. Hij heeft nog geprobeerd het te camoufleren. Daar trapte Ab Krook niet in. Een retourtje Klobenstein-Hilversum was te riskant. Wederom snuivend: „Het zit er nog steeds. Ik denk dat het door Berlijn is gekomen. Een vochtige hal en het hotel waar we zaten, was heel droog." Hij heeft er tot en met Hamar 'vrij veel last van gehad'.

Beelden

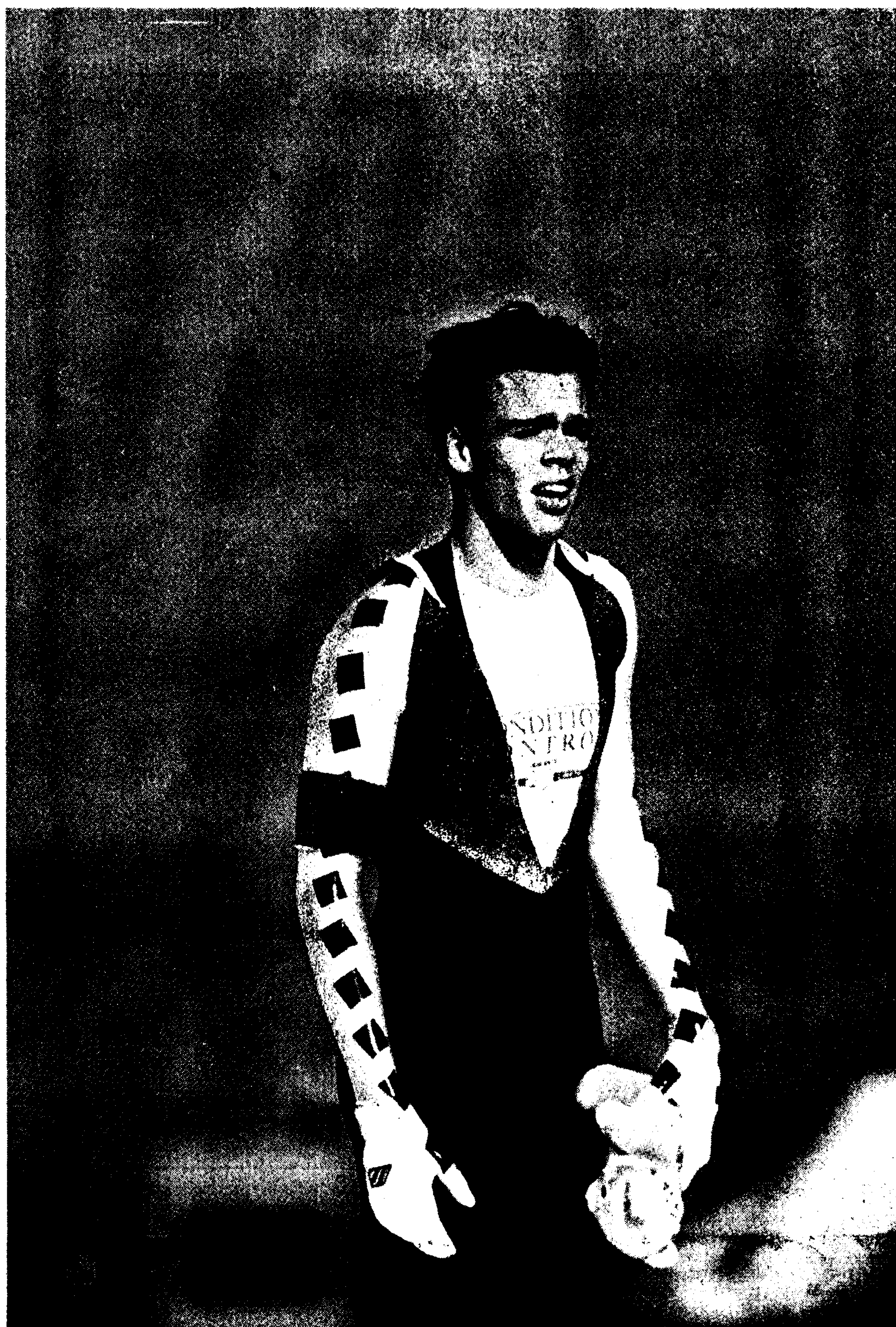
Geen live-optreden als Sportman van het Jaar. De presentatie bleef beperkt tot geënsceneerde, oubollige tv-beelden vanuit Klobenstein. Toen de opnameploeg drie dagen vóór de manifestatie arriveerde, wist hij meteen wat er aan de hand was. Verrassing foetsie. Quasi sprong hij een gat in de lucht.

Na de verplichte middagrust – wegens het laatste restje verkoudheid – koerst hij op de mountainbike linea recta naar het baantje. „O jee, ik moet weer trainen, dat heb ik nooit als ik van bed af kom."

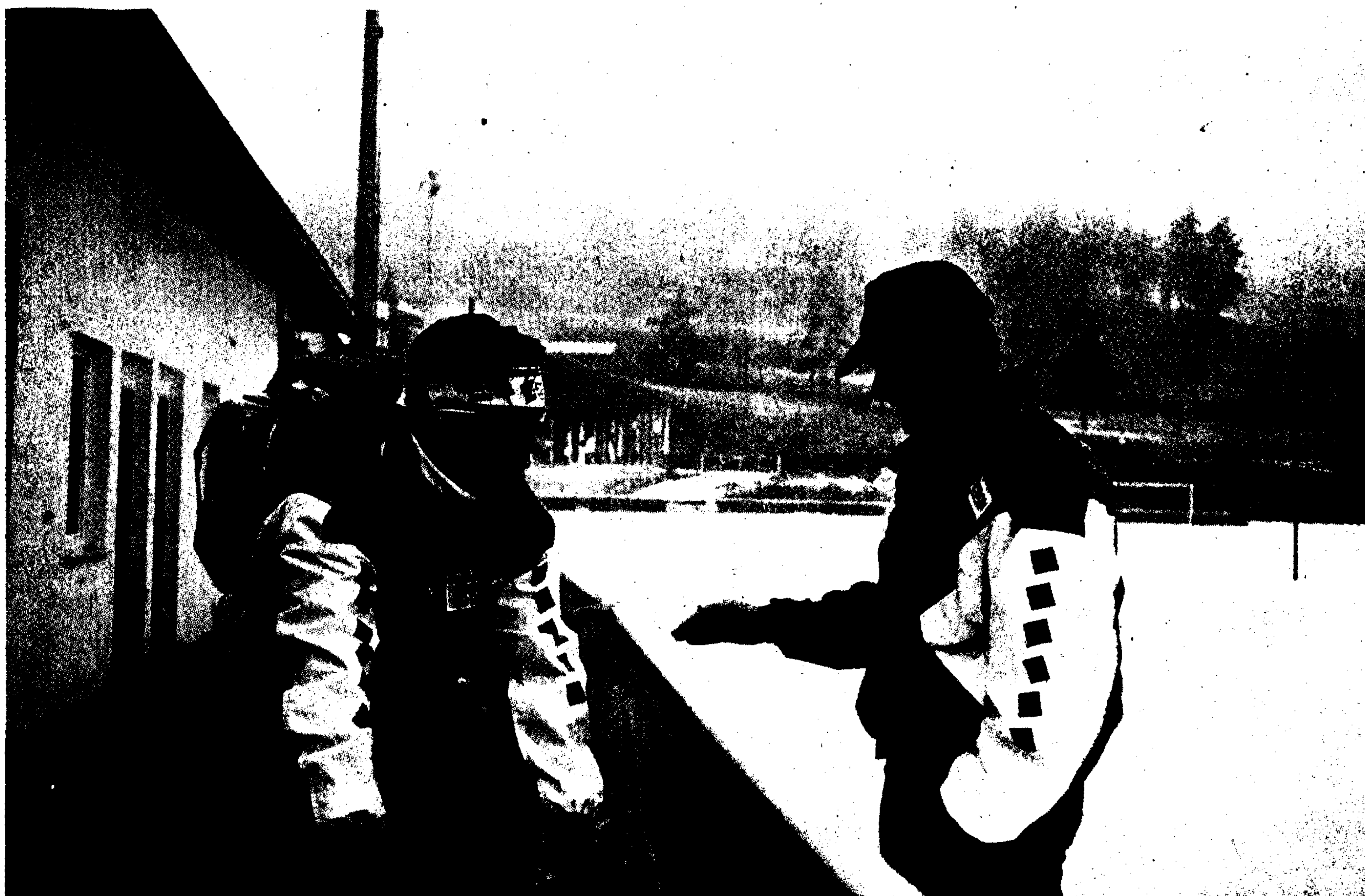
Emoties

De machine draait op volle toeren. Ammoniakdampen slaan uit de schoorsteen van het fabriekje. Nog één graadje. Hij wacht geduldig, de emoties kanaliserend in vierhonderd meter ijs. Deelgenoot van zijn eigen geluk. Hij ademt het uit. „Het is bij mij allemaal automatisch zo gekomen." Hij kijkt alsof hij het eerste kievitsei heeft gevonden. Het is het ongespikkelde fortuin van de vroegrijpe, innerlijke kalmte. Explosief zwiert hij weg, gestreeld door de muze van de volmaakte beweging.

Over het wak van oud naar nieuw. Falko, fonkelend als het staal van de ijzers.

● *Falko Zandstra. „Een overwinning is een heel mooie ervaring."* Foto: COR MOOIJ

● *Een wereldkampioen en zijn coach. Onderonsje op het baantje rond het voetbalveld in Klobenstein.* Foto: HARRY MURÉ

'Jos hoort wat de auto kan'

Falko Zandstra is een zoevende jongen. Met zijn 'Dutch Olympic Car' – de kernploeg beschikt over vijf glimmend witte Audi's – legt hij de afstand Heerenveen-Klobenstein in één ruk af. Dertienhonderd kilometer zonder met de ogen te knipperen. „Je kunt me met één ding een plezier doen, een snelle auto." Hij is verzot op pk's. „Jammer dat ik niet aanwezig kon zijn bij de sportverkiezing van het jaar." Om Jos Verstappen persoonlijk de hand te drukken. Van de Limburgse coureur is hij finaal ondersteboven. „Jos stapt in een formule 1-wagen en rijdt er zó mee weg. Dat doen er niet veel. Jos hoort wat de auto kan."

Kjetil Andre Aamodt: 'De skisport heeft nieuwe helden nodig'

Vikingen veroveren de Alpen

VAL D'ISERE – De Olympische Spelen zijn het Disneyland van de sport. Trefpunt van topsporters en zogenaamde exoten. De Noorse skiërs behoorden decennia lang min of meer tot die laatste categorie. Totdat Lillehammer het olympisch vuur binnenhaalde. Met man en macht en de steun van vele miljoenen Noorse kronen werd een heus kampioenenteam gecreëerd. Robuuste, blonde kerels met turbo-dijen. Stoere en sterke Noormannen, die binnen de kortste keren de Alpen veroverden. Een hechte vriendenkliek die zware arbeid niet schuwt. „Als de lift niet meer in bedrijf is, gaan we te voet de berg op." Kjetil Andre Aamodt is dè exponent van het Noorse wintersucces. Een bevlogen youngster (22) uit Oslo. Gezegend met een briljante techniek, een perfect gevoel en een optimale anatomie. Wickie de Viking op ski's. Olympisch en mondiaal gouddelver. Bereid om straks voor eigen publiek opnieuw alles te riskeren. „De skisport heeft nieuwe helden nodig."

● De Noorse skikoning Kjetil Andre Aamodt. Gezegend met een briljante techniek en een perfect gevoel. Wickie de Viking op lange latten. Foto: EPA

door

FRANS DREISSEN

Hemels, adembenemend. Het panorama vanaf de Roche de Bellevarde. Vertrekpunt op de olympische alm van '92. Hier lapte Kjetil Andre Aamodt twee jaar geleden alle logica aan zijn skilaars. Amper twintig, net hersteld van een vermaledijde virusinfectie en elf kg lichter piloteerde hij zichzelf naar goud op de super G. Anoniem naar de top. In wervelende stijl. Aamodt, ijskoud de beste. „Skiën doe je met je hoofd en niet met je voeten."

De koele Noor is sindsdien het uithangbord van een nieuwe skinatie. Bejubeld en bewonderd. Voorbestemd om in de sneeuwsporen te glijden van een veelvraat als Marc Girardelli. Aamodt jongleert met lange latten en bespeelt de sneeuw als wijlen Horowitz het toetsenbord van zijn piano. Een natuurtalent. „Het leven is opeens veel opwindender geworden."

Afgelopen winter breidde de veelzijdige Aamodt zijn medaille-collectie uit. Met WK-hoofdprijzen op de slalom en reuzenslalom en brons op de super G en combinatie. Vanwege zijn fanatieke eindsprint werd hij prompt gebombardeerd tot topfavoriet voor de huidige wereldbeker en komende Olympische Spelen. Het succes heeft hem in minimaal één opzicht veranderd. „Ik heb nu regelmatig tijd nodig om even op mezelf te komen." Aamodt staat voortdurend onder hoogspanning. Stress en prestatiedruk. „Ik kan me niet meer verstoppen in de ploeg."

Emoties

Serieus en tot in de puntjes van zijn tenen gemotiveerd. Aamodt bejegent de bergen vol kracht en agressiviteit. Een beest op de piste. Hij wordt pas mens als hij de helm afzet. Als een blik op zijn emoties wordt gegund. Dan blijkt Kjetil Andre Aamodt een kille topper zonder kapsones. Wars van tralala en tierelantijnen. Vriendelijk en spontaan. Hij geniet van zijn triomfen en viert die uitbundig. „Stappen met vriend en slapie Lasse Kjus. Op zoek naar mooie vrouwen." Genieten van het leven. „Ze noemen ons het Dream Team."

De talenten van Kjetil Andre Aamodt werden al op zeer jeugdige leeftijd gecultiveerd. Vooral door zijn vader Finn. Een skifanaat en tegenwoordig zijn persoonlijke trainer. „Ik skiede bij de club waar mijn vader les gaf. Na school, op de verlichte pistes. Op een half uurtje rijden van Oslo." Thans vormen ze een onverbrekelijke tweeëenheid. Gelijk de Girardelli's. „Zonder mijn vader was ik nooit die topper geworden van nu. Ik had het geluk dat hij mij op mijn vijfde op ski's zette in plaats van op langlauflatten. Dat hij mij overal mee naar toe nam, mij motiveerde en vooral altijd geduld heeft weten op te brengen."

Finn is nu de vaste reisgezel van zijn zoon. „Hij volgt me dit seizoen naar alle uithoeken van de wereld. Op de eerste plaats als trainer voor de afdaling. Mijn zwakste discipline," zegt Aamodt, die het bij wijze van experiment ooit gewaagde om met slalomski's van een schans te springen. „Dat was al link, maar zo'n afdaling is nog veel moeilijker en vooral gevaarlijker".

Lawine

Aamodt debuteerde op zestienjarige leeftijd in de Worldcup. Ondanks de nadrukkelijke aanwezigheid van zijn vader zegt hij absoluut geen 'Einzelgänger' te zijn. „Ik heb graag teamgenoten om mij heen."

Hij is een ster tussen de sterren. Gevestigde grootheden werden recentelijk overdonderd en bedolven onder een lawine van Noors succes. Aamodt, Furuseth, Skaardal, Kjus, Jagge, Thorsen. Het ooit nietige skiland klom vorig jaar met stip naar de vierde plaats op de ladder van meest succesvolle naties. „Een geheim," aldus Aamodt, „is er niet." De prestaties zijn het logische gevolg van keiharde arbeid. „Anderen zouden na een zware training roepen: nog meer? De Noren zeggen: wat kunnen we nog meer doen?" Gespierde taal van hoofdtrainer Dieter Bartsch.

Teamspirit en een optimale begeleiding staan eveneens aan de basis van de imposante ontwikkeling. Voor de ski-elite is permanent een professionele staf paraat. Veertien trainers, vier fysiotherapeuten, een dokter, talrijke service-lieden en ettelijke wetenschappers waaronder enkele bewegingsfysiologen. „Niets wordt aan het toeval overgelaten. We hebben de beste trainers en de beste methoden. Jarenlang zijn er fouten gemaakt, waardoor de meesten hun eigen gangetje gingen en er van enig structureel beleid niets te bespeuren was."

Met het binnenhalen van de Spelen kreeg de skisport een facelift. Een jaarlijkse sponsorbijdrage van rond de zeven miljoen gulden bood de bond voldoende financiële armslag voor het creëren van een topsportteam. De Oostenrijker Dieter Bartsch, gepokt en gemazeld in het skicircus, kreeg de opdracht om enkele potentiële kampioenen te kweken. De missie slaagde. Dertig jaar na de WK-medaille van Eriksen, stond er weer een Noor op het skipodium.

Doping

De revolutie aan het skifront ging gepaard met jaloezie en nijd. Het Team Tomba kon de even pijnlijke als smadelijke nederlagen moeilijk verkroppen en kwam met onbehouwen beschuldigingen in het nieuws. 'Benen als boomstammen', kapittelde Giorgio D'Urbano, fitness-coach van Tomba, de Noren. Hij uitte onverholen kritiek en pleitte voor stringente dopingcontroles. De uitlatingen wakkerden de koude oorlog tussen Tomba en Aamodt alleen maar aan. „Tomba heeft later zijn excuses aangeboden voor de domme opmerkingen van zijn begeleider. Daarmee is voor mij de kous af," zegt Kjetil Andre Aamodt. Hij heeft ondertussen acht dopingtests ondergaan. Vier daarvan onaangekondigd tijdens de training. „De Noorse bond heeft me zelfs van de zomer in Nieuw-Zeeland gecontroleerd."

De musculaire bovenbenen zijn volgens de Noren het resultaat van de dagelijkse, noeste arbeid. „Wij kennen ons lichaam beter dan wie ook." Met hulp van de moderne wetenschap wordt zo effectief mogelijk getraind. „We hebben apparatuur waarop we precies de maximale belastbaarheid kunnen aflezen."

's Zemers leeft de selectie vooral in Tobaklad, het Papendal van Noorwegen. „Er wordt constant gezocht naar nieuwe trainingsmethoden. Om de ploeg gemotiveerd te houden", verklaart chef-coach Bartsch. Uitdagingen worden vooral gevonden in trainingssessies met collega-topsporters. De ijshockeyers bijvoorbeeld. „Altijd bereid voor een stevig oefenpotje." Of de schaatskernploeg. Johann Olav Koss en consorten. „Wat kunnen die afzien! Acht uur zwoegen aan de lopende band. Niks voor mij," zegt Aamodt. „Drie, vier uur. Dat vind ik ruim voldoende."

Risico's

Skiën is een 'lifestyle' geworden. Aamodt staat 220 dagen per jaar op lange latten. „Tijd voor een vriendin heb ik niet." Tijd voor school of studie evenmin. „Ik heb niet eens de middelbare school af kunnen maken. In het voorjaar moet ik nog het godsdienstexamen doen. Een verplicht vak op de Noorse scholen."

Kjetil Andre Aamondt werkt consequent aan het skiën. De techniek perfectioneren en angsten overwinnen. „Het gevaar glijdt altijd met je mee." Geen enkele Noor kwam de afgelopen twee seizoenen zonder kleerscheuren door. Ook Aamodts lichaam is getekend. Talloze littekens vormen de stille getuigen van lichamelijke rampspoed. De meest recente ongemakken: scheenbeenbreuk in '90, duim-, sleutelbeenbreuk en hersenschudding in '91 en een virusinfectie in '92.

Aamodt onderwerpt zich soms met frisse tegenzin aan de risico's van een afdaling. „Door de successen word je fysiek en mentaal sterker. Dat kan leiden tot onderschatting. Daarom moet ik soms in de remmen. Ik ga lang niet op elke piste tot het uiterste. Sommige afdalingen blijven gewoon gekkenwerk." Het verschil tussen hel en held is soms heel klein.

Vandaar ook dat Aamodt zijn uiterste best doet om alle hooggespannen verwachtingen voor de toekomst te temperen. De angst voor een (olympische) mislukking is groot. Roem en eer zijn broze dingen. Zeker in de skisport, waar veel afhangt van weersomstandigheden en materiaal. „Ik heb bovendien gemerkt dat de spanning stijgt in de ploeg. De teamgeest is een stuk minder dan pakweg twee jaar geleden." Aamodt spreekt over het bekende verzadigingsgevoel. „We hebben als ploeg zoveel gewonnen dat we al gauw tevreden zijn."

Wereldbeker

Wat kan een jonge topper zich na een olympische en diverse WK-triomfen nog wensen? Alberto Tomba droomde ooit van een avondje stappen met kunstrijdster Katarina Witt. De heel wat nuchtere Aamodt hoopt stiekem op een herhaling van zijn gouden race uit 1992. „En uiteraard op de wereldbeker overall, mijn grote ideaal." De kroon op een carrière. Alleen weggelegd voor de allergrootsten. Legendes als Franz Klammer, Gustavo Thöni, Primin Zurbriggen en de nog immer actieve Marc Girardelli. „Vorig jaar greep ik er net naast. Dit seizoen moet het lukken."

Acht keer al was Aamodt de snelste in een wereldbekerrace. Dit prille seizoen bleef hij tot dusver met lege handen. Vooral ook omdat zich steeds meer "nobody's" over de dagprijzen ontfermen. Grijze muizen. Eendagsvliegen, die het toch al afkalvende imago van de Worldcup nog meer geweld aan doen. „Slecht voor de commercie en publiciteit," waarschuwt Aamodt. „De toeschouwers en ski-industrie zijn enkel gebaat bij pakkende duels. Strijd en spektakel tussen persoonlijkheden." Flamboyante figuren als Alberto Tomba dus.

De Worldcup, het geesteskind van de Zwitser Serge Lang, lijkt zijn langste tijd te hebben gehad. De cyclus van lucratieve en mondaine evenementen is te lang, kent te veel kampioenen en wordt steeds minder herkenbaar. Het evenement is minimaal aan een revisie toe. Skiën is een typische tv-sport geworden. Het grote publiek zit tegenwoordig voor de buis en staat niet meer langs de piste. „Breng de sport daarom naar de mensen toe," licht Aamodt zijn revolutionaire plannen toe. „Breng het naar de grote steden. Parijs, Wenen, Amsterdam. Bouw een piste in de voetbalstadions. Parallelslaloms volgens het k.o.-systeem. Spannend, overzichtelijk en zeer competitief."

De Noren spreken uit ervaring. Afgelopen zomer beleefde Lilde de première. „5000 toeschouwers in een dorp van amper 2500 bewoners." Het circus in de stad. „In Japan kan al indoor geskied worden. Op echte sneeuw. Zoiets moet ook in Amsterdam kunnen. Slalom en reuzenslalom indoor, super G en afdaling outdoor op de traditionele pistes. Er moet in elk geval snel iets gebeuren om de skisport te laten overleven."

Lillehammer

Lillehammer nadert met rasse schreden. De tijd dringt. De Noren worstelen nog met hun vorm. Ze zijn te wisselvallig. „Geen paniek", riposteert Aamodt, „in belangrijke races staan we altijd vooraan." De jonge Noor heeft dit seizoen enkele nederlagen geproefd. De dood van zijn slalomtrainer Gartner heeft hem korte tijd uit balans gebracht. Desondanks wordt hij internationaal gepresenteerd als uitgesproken favoriet voor goud. Slalom, reuzenslalom en super G. Drie van de vier disciplines heeft hij tot zijn domein gemaakt.

De jonge Noor, omni-present in de Noorse kiosken, zou zich over enkele weken onsterfelijk kunnen maken. „Je moet willen winnen, niet moeten winnen. Dat is de kunst." De top bereiken vanuit die heilzame ontspanning, die aan de wieg van alle Noorse succes stond.

Kjetil Andre Aamodt tuurt bij de Roche de Bellevarde in de verte. Tong uit de mond en de blik op winst. Fanatiek, eerzuchtig en wilskrachtig. Terugdenkend aan die fantastische en onvergetelijke momenten van de vorige Spelen. En stilletjes vooruitblikkend naar morgen. Lillehammer. Daar waar het allemaal mee begon. „Met minder dan goud mag ik eigenlijk geen genoegen nemen."

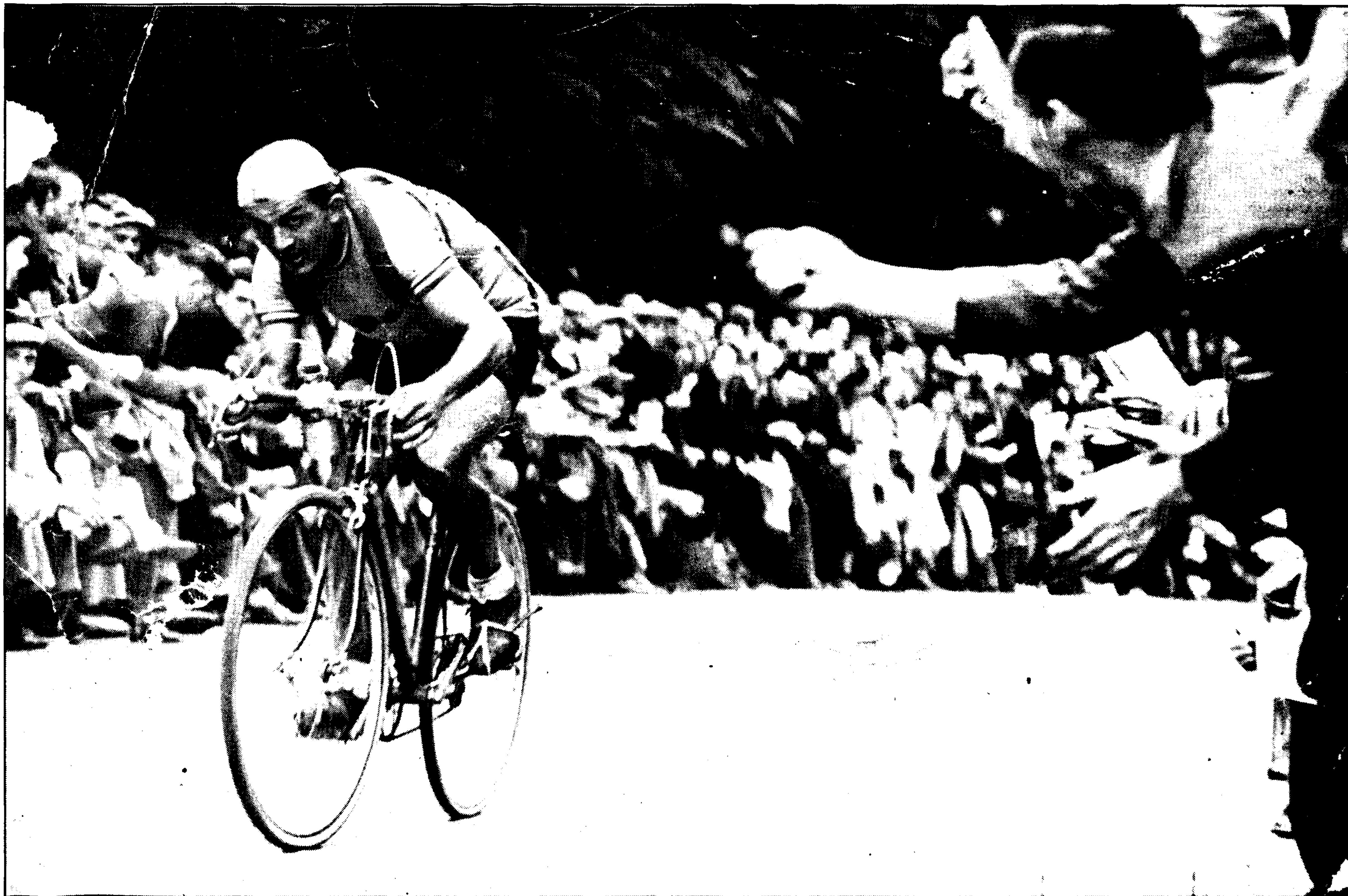

● Op het podium. V.l.n.r. Aamodt, Mader en Moe. Aamodt en Mader duelleren momenteel om de eerste plaats in de algemene wereld beker.

Sjefke Janssen, een leven tussen de wielen

ELSLOO – Vijfenzeventig wordt hij, maar de jaren tellen niet voor Sjefke Janssen. Alsof het allemaal géén decennia geleden is, dat hij tot 's lands beste wielrenners heeft behoord. Of als ploegleider zijn rol heeft gespeeld.
Wielrennen is nog steeds zijn leven, ook al heeft hij in de herfst van 1954 zijn laatste wedstrijd gereden en zit hij geruime tijd niet meer aan het stuur van de volgauto. In de rijwielzaak aan de Stationsstraat in Elsloo, waar een van zijn zonen nu de scepter zwaait, steekt hij nog dagelijks een handje toe en voor een gesprek over vroeger heeft hij alle tijd.
Sjefke Janssen, die met echtgenote in een bejaardenflat op slechts enkele honderden meters afstand van de zaak woont, bewaart een schat van herinneringen aan tóen. Zijn ogen twinkelen als hij tussen de foto's van gezin en drie kleinkinderen de vergeelde portretten voor de dag haalt, die zijn strijd van weleer weerspiegelen. Strijd in de Tour de France, waaraan hij vier keer deelnam, of in de Ronde van Spanje, danwel de ronden van Duitsland, Romandië, Luxemburg, België, Saarland en Nederland, waarin hij menige ereplaats heeft behaald. Of in de klassiekers en vele kampioenschappen, met name op de Cauberg. Twee keer (1947, 1949) heeft hij op de Valkenburgse bult het rood-wit-blauwe eretricot veroverd.
Een ander hoogtepunt in zijn loopbaan is het wereldkampioenschap 1947 geweest, verreden op een circuit bij Reims. Hij is daar als derde geëindigd achter landgenoot Theo Middelkamp en de Belg Berten Sercu, vader van de latere zegekoning in de zesdaagsen, Patrick Sercu. Grootheden als Fausto Coppi, Rik van Steenbergen en Gerrit Schulte zijn in datzelfde WK roemloos ten onder gegaan. Ten prooi gevallen aan de hitte. Trouwens, slechts zeven man zijn toen geklasseerd!

● Zo kende de wielerwereld Sjef Janssen in zijn glorieperiode, verbeten strijdend op de Cauberg tijdens het wereldkampioenschap 1948. Archieffoto LD

door **WIEL VERHEESEN**

"Soms hoor ik wel eens van vroegere supporters, dat mijn loopbaan veel succesvoller zou zijn geweest als ik niet door de tweede wereldoorlog geremd was," aldus Sjefke Janssen. „Ik heb dan steeds hetzelfde antwoord: 'Wel nee, mensen. De oorlog is misschien juist de oorzaak, dat ik naderhand nog zo'n mooie staat van dienst had.' In de periode 1940-1945 koerste ik een aantal jaren niet eens. Voetballen was mijn hobby. Pas daarna verlangde ik weer naar de fiets. Die gretigheid was een extra stimulans. Je moet weten, dat ik tevoren tweeëneenhalf jaar ondergronds op de mijn Maurits heb gewerkt. Als mijnwerker bleef je tijdens de oorlog gevrijwaard van tewerkstelling in Duitsland."

Op het einde van de oorlog ('ik was in de meidagen van 1940 als piepjong soldaat in Den Haag gelegerd toen de Duitse parachutisten aldaar landden') zag Sjefke Janssen het desondanks niet meer zitten in de kolenwinning. „Iedere keer wanneer ik afdaalde kreeg ik een akelig gevoel. Ik kon er maar niet aan wennen, dat ik honderden meters onder het aardoppervlak zat." Daarom zocht hij een andere job. Tezelfdertijd haalde hij wel weer de fiets voor de dag. Hij trainde heel intensief. Altijd gedaan trouwens. Gewerkt in Duitsland heeft hij nooit. „Dat deed ik naderhand wél," grinnikt hij. „Ik bedoel de Ronde van Duitsland, maar toen was de oorlog al lang verleden tijd."

Zijn heroptreden deed hij overigens in een wedstrijd in Geleen. Het was aanklampen. „Mijn tweede koers, in Venlo, leverde al de zesde plaats op. Ik was op de goede weg. Kijk, hier." Uit de prenten van toen haalt hij een foto tevoorschijn waarop hij als winnaar afgebeeld staat, omringd door enthousiaste supporters. 'Winnaar van de Ronde van Kerkrade 1946' staat achterop. „Toen was ik reeds professional. Sommige mensen, die naast mij op de foto staan zijn al dood. Het is ook zó lang geleden."

Na 'Kerkrade' won Sjefke Janssen in eigen provincie nog even een paar andere wedstrijden, die heel wat meer eisten dan zo'n criterium. Op het einde van de jaren veertig werd hij eerste in een Ronde van Limburg voor beroepsrenners. De finish in het Geleense sportpark bereikte hij toen de duisternis reeds was ingevallen. „Ik kwam met bloedende wonden aan gezicht en armen over de eindstreep", herinnert hij zich. „Nadat ik op de Cauberg was weggesprongen, had ik in Nuth in het schemerdonker te laat gezien dat ik een grindpad opreed. Pats, daar lag de koploper. Gelukkig telde ik genoeg voorsprong om mijn achtervolgers van het lijf te houden."

In de na-oorlogse periode won hij ook een keer de MPM-koers, een afkorting voor Mijn-Peel-Maas-koers, die een keer of drie verreden is en waarvan het parcours (250 kilometer!) was uitgestippeld in de Maasvallei, de Peelstreek en het Zuidlimburgse heuvelland. Zeg maar: een voorloper van de véél later gecreëerde Amstel Gold Race. De winnaar van de MPM-koers stak een kleine duizend piek op zak. Dat was voor die tijd een fabelachtig bedrag.
Janssen: „De prijzen waren toentertijd echt de moeite waard, maar je moest wél bij de eersten zitten. Weet je, dat ik een keer zestienhonderd gulden ontving voor mijn overwinning in het Nederlands kampioenschap. Een arbeider moest daarvoor langer dan een half jaar werken. De hoge geldprijs in het NK was een gevolg van het feit, dat wij toen een bepaald percentage van de recettes opstreken in zowel de weg- als baankampioenschappen."

Sjefke Janssen is Elsloonaar in hart en nieren. Toch kreeg hij de kriebels voor de wielersport toen hij elders vertoefde. „Mijn vader was werkzaam in de sigarenindustrie, maar toen het in het bedrijf minder goed ging, werd hij overgeplaatst naar Valkenswaard. Ik was een jaar of elf toen wij verhuisden. Als nieuweling ben ik in Valkenswaard lid geworden van een wielerclub. Toen ik zeventien was keerden wij terug naar Elsloo."

Bij de amateurs heeft Janssen niet veel gereden. Er was hier destijds voor deze categorie ook weinig te doen. Heel jong werd hij daarom onafhankelijke, een klasse tussen de amateurs en profs. Je kon zowel bij de ene als andere categorie starten. „Als er in Charleroi, Verviers of omgeving koers was, trok ik daar met streekgenoten naar toe. Per fiets, vergeet dat niet. Zoiets was heel gewoon in die jaren. Wie had als jonge coureur een auto? De nacht voor de wedstrijd brachten wij door in een goedkoop hotelletje of pension en na de koers reden wij weer naar Limburg. Moet je ze nú vertellen. Als de start vijftien kilometer van huis is, halen ze al de auto uit de garage. Vriendinnetje op de voorbank."

In 1946 werd hij afgevaardigd naar de Ronde van Spanje, de Vuelta, waarover Martin Duyzings het boek 'Dertig dolle dagen in Spanje' schreef. Wijlen Jan Lambrichs werd derde in die wedstrijd. Janssen haalde het einde niet.

„Vind je het gek? Ik werd ziek. Last van diarree en braken. Op een gegeven moment was ik uitgemergeld. Toen moest ik, hoe pijnlijk het ook was, afhaken. In de Tour de France, vier jaar later werd ik eveneens zó ziek, dat ik vroegtijdig naar huis moest."

Wél haalde hij in twee vorige edities de finish van la Grande Boucle, respectievelijk in 1947 en 1948. „In 1947 was ik de enige Nederlander die de Tour uitreed. Wijlen Sjaak Sijen uit Maastricht behoorde eveneens tot de ploeg. Bouk Schellingerhoudt, André de Korver, Arie Vooren en Albert van Schendel waren de anderen. Wij vormden een combinatie met vier buitenlanders. Ik werd tweeëndertigste." De Fransman Jean Robic won vóór zijn landgenoot Fachleitner en Brambilla, een Italiaan, die in de laatste etappe uit het geel was gereden.

Vlak voordat de eerste na-oorlogse Tour de France van start ging had Sjefke Janssen zich superieur getoond in het NK. Bij de voorlaatste beklimming van de Cauberg rukte hij zich los uit een kopgroep waartoe de twee aartsrivalen Theo Middelkamp en Gerrit Schulte behoorden. „Er zijn journalisten geweest, die schreven dat ik won omdat Middelkamp en Schulte alleen oog voor elkaar hadden. Dat bestrijd ik nú nog. Ik reed gewoon ijzersterk."

Op de Cauberg was hij altijd in zijn element. Hij nam er in 1948 deel aan het door Briek Schotte gewonnen wereldkampioenschap, waarin de twee topfavorieten, de Italianen Fausto Coppi en Gino Bartali, roemloos van het toneel verdwenen.

„Een jaar later behaalde ik in Valkenburg voor de tweede keer de Nederlandse titel. Dat gebeurde na een tumultueuze eindsprint tussen Wim van Est, Gerrit Voorting en mij. Toen ik aanviel week Van Est van de lijn af. Ik moest remmen, anders had ik een politieagent omver gereden. Wim van Est passeerde als eerste de streep, maar ik werd tot kampioen uitgeroepen. Als gevolg van het protest dat Van Est indiende, werd ik pas weken later in Amsterdam officieel gehuldigd. Dat gebeurde in het Olympisch Stadion tijdens een baanmeeting. Die trok destijds nog enkele tienduizenden toeschouwers."

Na zijn eerste nationale titel was Sjefke Janssen uiteraard wél in Valkenburg gehuldigd, maar toen moesten zijn dorpsgenoten in Elsloo vier weken geduld hebben om hem te kunnen fêteren. Vanuit het nationaal kampioenschap vertrok hij immers onmiddellijk naar Luik om aldaar in de trein te stappen naar Parijs, startplaats van de Tour.

„In 1948 was ik een van de twee Nederlanders, die de finish van de Tour haalden. Wim de Ruyter, een Rotterdammer, was de andere. Winnaar werd Gino Bartali. Daarentegen duurde mijn laatste Tour de France (1953, red.) amper een week. Een val in de etappe naar Nantes bezorgde mij zóveel achterstand, dat ik de tijdslimiet overschreed. 's Anderendaags won ploegmakker Jan Nolten de rit Nantes-Bordeaux. Afstand 345 kilometer. De organisatoren keken destijds niet op een kilometer meer of minder."

Het vroegtijdig afscheid van Frankrijk betekende voor Sjefke Janssen in dubbel opzicht een tegenvaller. Allereerst sportief, maar vooral ook financieel. Het was het jaar waarin Nederland het landenklassement won. Bovendien bezette Wout Wagtmans de vijfde plaats in de slotrangschikking, een positie die tot dan toe nog nooit door een landgenoot was bezet. Euforie in het hele land.
„Er werden liefst vijf etappes gewonnen. Twee door Wout Wagtmans, één door Jan Nolten, Gerrit Voorting en Wim van Est. Allicht, dat de mannen met een pak geld naar huis kwamen."

Sjefke Janssen kreeg evenals de overige uitvallers (zijn dorpsgenoot Henk Steevens en de enkele jaren later bij een auto-ongeluk om het leven gekomen Adri Voorting) een klein percentage van de winst. „Ik deelde immers slechts mee uit de prijzenpot na zeven koersdagen." Een schijntje ten opzichte van de duizenden guldens, die de anderen verdienden.
„Jammer, ik had het geld goed kunnen gebruiken. Een jaar later opende ik mijn rijwielzaak. Overigens, het jaar waarin ik het zakenleven binnenstapte was tevens het laatste als renner. In de Ronde van Nederland 1954 maakte ik nog deel uit van de ploeg waartoe eindwinnaar Wim van Est behoorde. Vijf jaar tevoren zat ik in de ploeg van een andere winnaar, Gerrit Schulte. Destijds was het gebruikelijk, dat in een etappekoers gelegenheidsploegen werden geformeerd. Zij hadden alleen voor de duur van het evenement een sponsor. In het jaar van Schulte maakten wij reclame voor scheermesjes. Nationaal heette de firma. Toen Van Est won verdedigden wij de kleuren van Mars, de chocoladefabrikant."

Mars keerde in een later stadium op heel andere basis terug in de wielersport. De firma sponsorde gedurende vele seizoenen zowel een prof- als amateurploeg. Jan Janssen, die in 1968 's lands eerste Tour de France-winnaar werd, heeft in de nadagen van zijn loopbaan nog voor deze firma gereden. Sittardenaar Eddy Beugels ook, evenals Joop Zoetemelk, die zelfs zijn profloopbaan bij Mars startte. Sjefke Janssen: „Ik had bemoeienis met de profploeg in Nederlandse koersen. De amateurtak daarentegen viel volledig onder mijn verantwoordelijkheid. Mooie jaren."

Hij leidde meerdere teams. Eerst een aantal clubploegen van Toer- en Wielerclub Maastricht. Later was hij met gesponsorde formaties op pad. Nationaal en internationaal, zowel bij profs als amateurs.
„Geruime tijd vervulde ik de functie van chef d'equipe bij Locomotief, de fabrieksploeg waar ik Kees Pellenaars opvolgde. Hij had daar na het zoveelste conflict het veld moeten ruimen."

Overigens, Pellenaars en conflicten waren heel gewoon. Was het niet met renners, lag de Brabander wel in de clinch met de KNWU, een organisator of deze en gene directie.
Sjefke Janssen: „Locomotief bracht geruime tijd een profploeg op de been, waartoe ook onafhankelijken behoorden. Deze laatsten konden tot halverwege de jaren zestig zowel bij de beroepsrenners als amateurs uitkomen. Trouwens, in amateurwedstrijden was Locomotief eveneens present. Een kweekvijver voor de beroepssector. Toch is dat laatste ook wel eens frustrerend geweest, bijvoorbeeld als ik met een Locomotiefploeg in Parijs-Tours of andere wedstrijd zat en daar dan een aantal landgenoten zag rijden, die vroeger tot mijn team hadden behoord. Zij waren door buitenlandse fabrieken weggekocht. In eigen land hadden wij op merkengebied ten enenmale niet zo heel veel te bieden."

Vindt hij na deze ontboezeming, dat ook de moderne vaderlandse wielersport zich in een dal bevindt? Of realiseert hij zich toch óók, dat wij nog altijd renners hebben als Frans Maassen en Erik Breukink? „Allemaal goed en wel," zegt hij, „maar niemand zal durven ontkennen, dat in de laatste jaren geen vetpot is geweest. De resultaten zeggen genoeg."

Wat de Limburgse amateurwielersport betreft is er volgens hem helemaal geen reden tot juichen. „Sommige jongens zijn over het paard getild. Alsof enkele onbeduidende koersjes een graadmeter vormen. Ik wil desondanks niet de nadruk op Limburg leggen. De oorzaak ligt veel dieper. De mentaliteit van de jeugd is niet meer te vergelijken met vroeger. Ze hoeven niet meer zoals wij te knokken. Neem desondanks van mij aan, dat ook de glorieperiode van de wielersport in Spanje en Italië niet eeuwig duurt. Ooit gaat ook daar de geldkraan voor een belangrijk deel dicht. Had België een jaar of wat geleden niet meer dan een half dozijn merkenteams? Maar toen kwam de klad er in. Kijk slechts naar het aantal ploegen bij onze buren. Hooguit twee, precies als bij ons."

Hoeveel renners Sjefke Janssen na zijn actieve loopbaan onder de hoede heeft gehad, voordat hij zich een jaar of tien geleden terugtrok ('op een gegeven moment ben je het reizen en het sjouwen van hotel naar hotel moe') zou hij zelfs bij benadering niet kunnen schatten.

Alleen al in de Tour de l'Avenir is hij zeker een keer of zes met een vaderlandse selectie van onafhankelijken en amateurs aan de start gekomen. „Een gloriejaar was 1962. Als ik mij goed herinner wonnen wij een stuk of zeven etappes. Jan Janssen was een van de rittenkapers. Hij werd tevens derde in het klassement. Ook Jan Hugens behoorde tot de uitblinkers, evenals Henk Nijdam, de vader van huidige prof Jelle Nijdam. Anderen in de ploeg waren Leo Knops en Lex van Kreuningen."

In de Tour de l'Avenir van een latere jaargang had Sjefke Janssen onder meer Harry Steevens en Wim Schepers meegenomen. Steevens veroverde de groene trui van het puntenklassement. „Hij had klasse, maar ik blijf er bij, dat hij veel te vroeg met wielrennen is begonnen. Toen hij na een paar uitstekende jaren als prof de fiets aan de kant zette, was hij lichamelijk nog fit. Geestelijk kon hij het niet meer opbrengen. Schepers, zei je? Kon die effe bergop."

Hoe dan ook, Limburg heeft (bijna) altijd goede renners gehad. Zowel in Janssens tijd als later. „Jan Hugens kon verschrikkelijk hard rijden. Mart van der Borgh en Jef Lahaye stonden hun mannetje. Voor de vuist weg kan ik nóg wel tientallen namen noemen."

Dat doet hij liever niet. Behalve twee uitzonderingen. „Piet Haan en Piet van den Brekel waren in de beginjaren vijftig allebei topamateur en daarna veelbelovend prof. Wanneer je het mij vraagt hadden zij van alle provinciegenoten het meeste talent. Haan wellicht nog meer dan Van den Brekel. Waarom ze het desondanks niet echt gemaakt hebben? Kwestie van karakter, denk ik. Ze kwamen misschien wel uit een té degelijk milieu. Te netjes voor de bikkelharde wielersport, als je begrijpt wat ik bedoel."

● In de rijwielzaak, die hij in 1954 begon steekt hij nog altijd een handje toe. Foto: PETER ROOZEN

Oud-mijnwerker bracht het tot Tourheld en Nederlands kampioen

Voor Piccolo's zie verder pagina 55

OPROEP
Op 13 december 1993 is te Maastricht overleden Antonius Gerardus Nicolaas Sibels, geboren op 18 juli 1930 en laatstelijk wonende te 6218 AA Maastricht, Symphoniesingel 86-B. De erfgenaam van voornoemde erflater heeft de nalatenschap aanvaard onder voorrecht van boedelbeschrijving. Allen die iets te vorderen hebben van, iets verschuldigd zijn aan of goederen onder zich hebben behorende tot deze nalatenschap, dienen hiervan vóór 1 maart 1994 schriftelijk opgave cq. afgifte te doen aan notariskantoor Versteeg, Vrijthof 20, 6211 LD Maastricht.
Notaris Versteeg Senior

GEMEENTE GELEEN

De burgemeester van Geleen maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 16 december 1993 heeft besloten te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor:

- **het terrein 'hoek van Akenstraat/Lorentzstraat.**

een en ander zoals nader in grijze kleur is aangeduid op de bij dit besluit behorende situatietekening. Voorts heeft de gemeenteraad besloten, dat voornoemd besluit in werking treedt op maandag 3 januari 1994.

Met ingang van maandag 3 januari 1994 ligt voornoemd besluit voor eenieder ter inzage ter gemeentesecretarie, kamer 235.

Geleen, 31 december 1993.

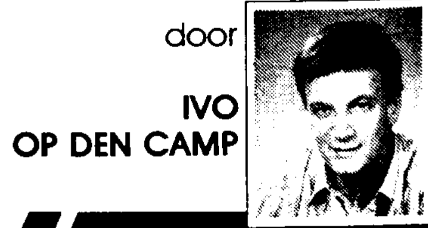
De burgemeester van Geleen,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Stadsontwikkeling,
J.H.M.G. Beckers.

Anderlecht-trainer Johan Boskamp: 'Nooit meer terug naar Nederland'

Liefde voor België

BRUSSEL – Royal Sporting Club Anderlecht. Alleen de naam al roept associaties op met struise heren die, geflankeerd door geparfumeerde dames, in zondagskostuum plaats nemen in een pluchen business-seat. Met een hapje en een drankje binnen handbereik volgt de elite van Brussel - in comfortabel verwarmde ruimtes achter glas - de verrichtingen van de Belgische voetbaltrots. De club van de nobele voorzitter Constant Vanden Stock en de nijvere manager Michel Verschueren staat synoniem voor standing. Aan het hoofd van de technische staf, degene die verantwoordelijk is voor het voetbalprodukt op de grasmat, staat echter een man die door het leven gaat als volksjongen pur sang. Oer-Rotterdammer Jan Boskamp, of beter Johan Boskamp sinds hij bijna twintig jaar geleden de sprong over de grens maakte, heeft de harten gestolen van zowel de chic als het plebs van Brussel. Het verhaal van de trainer die aantoont dat eenvoud de kortste weg naar succes is.

door **IVO OP DEN CAMP**

De dagen voor Kerstmis; komkommertijd in de sport. Eindredacteuren kijken reikhalzend uit naar elke letter nieuws. 'Pim Rietbroek weg bij V&L'. Nou ja, moet voor één keer kunnen als belangrijkste item. Tien over twaalf in de nacht. Terwijl de laatste stukjes tekst door de lay-out van een zetcode worden voorzien, rinkelt de telefoon. Een buitenlijn. 'Stop de persen', roept de nieuwsdienst, die handenvol werk heeft aan de verslaggeving rond de overstromingen in Limburg, lachend. Misschien toch nog opzienbarend nieuws? „Ja hallo, met Jan Boskamp. Ik bel voor een afspraak met je. Je wilde toch een interview."

Het typeert de Anderlecht-trainer ten top. Geen spatjes; niks kapsones. Boskamp is niet voor niets vóór alles een liefhebber van het spelletje. Al stromen de transfer-miljoenen tegenwoordig kris-kras door Europa gelijk kubieke meters Maaswater bij hoog tij langs Itteren en Borgharen; Boskamp weet als geen ander dat hij er vooral is om Jan Publiek te amuseren. En dus maakt hij graag tijd vrij om zijn visie weer te geven. Zal AC Milan-trainer Fabio Capello ooit uit eigener beweging 's nachts een verslaggever van de regionale krant hebben gebeld om hem uit te nodigen voor een onderhoudende babbel?

Marché aux Herbes, hartje Brussel, bistro Le Pistolet. „Je moet goed kijken, want het is maar klein," gaf de 45-jarige oefenmeester als leidraad mee voor we ons op weg begaven. Eenmaal het knusse etablissement gevonden, heerst er geen twijfel over de aanwezigheid van Johan Boskamp. Een bulderend lachsalvo vanuit een verscholen hoekje overstemt het geroezemoes van het winkelend publiek, dat bij een kop koffie en een wafel met slagroom even uitblaast van het slepen met kerstgeschenken. „Mijn vrienden," scheert Boskamp zijn zes tafelgenoten over een kam.

De trainer van Anderlecht kan ongestoord zijn gang gaan. „Het heerlijke van België," meent hij uit de grond van zijn hart. „Hier laten de mensen je met rust. Iedereen wordt in zijn waarde gelaten. Er is respect voor elkaar." Boskamp hoeft in het centrum van de hoofdstad niet bang te zijn voor 'Hollandse' taferelen. Geen lastige klanten, die hem gek zeuren over de mindere periode die Anderlecht doormaakt na de 5-3 nederlaag bij Werder Bremen in de Champions League.

Eén jaar Anderlecht heeft Johan Boskamp erop zitten. „En het is honderd procent meegevallen," klinkt zijn zware stem oprecht. Het was begin januari. De trotse club stond vier punten los aan de leiding. Geen aanleiding om een trainer op straat te zetten, maar praeses Vanden Stock zinde het soort voetbal dat onder de Kroaat Luca Peruzovic werd gespeeld van geen kant. Te verdedigend; niet aantrekkelijk voor het publiek.

Johan Boskamp stond op het punt zijn contract met KV Kortrijk met drie jaar te verlengen. „En toen belde meneer Verschueren ineens. Ik wist niet wat ik hoorde. Het was net in de dagen rond de uitreiking van de Gouden Schoen en dan is het gewoonte iemand eens flink voor schut te zetten. Ik ben naar meneer Verschueren gereden en heb hem recht op de man af gevraagd of hij mij in de maling nam. Toen belde hij met meneer Vanden Stock en gaf de hoorn aan mij. Ik heb een half uur aan de telefoon met hem gesproken. De volgende dag zijn we met zijn drieën rond de tafel gaan zitten. Meneer Vanden Stock wilde weten hoe ik over voetbal denk. Toen was het rond."

Een in de schaduw van de roestige Kuip groot geworden Rijnmonder in het statige Constant Vanden Stockstadion van Anderlecht. Op het eerste oog een niet voor de hand liggende keuze. „Die verhalen over het chique Anderlecht zijn zwaar overtrokken," legt Boskamp uit. „Het is alleen een club die twee, drie stappen vooruit denkt. Iedereen is natuurlijk jaloers op Anderlecht, maar de voorzitter en de manager hebben me er vooral op gewezen dat ik mezelf moest blijven. Niet anders reageren omdat ik nu ineens bij Anderlecht zit. Alleen voor het geval ik de club naar buiten toe moet vertegenwoordigen, is mij gevraagd of ik gekleed wilde gaan. Een verzoek, zonder enige dwang. Maar natuurlijk las ik de volgende dag in de krant dat er twee nieuwe kostuums bij mij in de kast zouden hangen."

Meerdere voetbalprominenten blijken de weg naar bistro Le Pistolet te vinden. Zelfs mevrouw Van Himst komt even binnen om vier croissants te kopen. „Ah, allo," roept Boskamp vriendelijk. „Is Polleke al terug van Amerika?" De vrouw van de Belgische bondscoach maakt duidelijk dat manlief Paul daags ervoor laat in de avond in Brussel is teruggekeerd. „Doe hem de complimenten," spreekt Boskamp de taal van het Belgische volk.

Zijn kleine oogjes schitteren onophoudelijk. Johan Boskamp is een liefhebber. Van het leven en dus ook van het voetbal. Van prestatiedruk heeft hij totaal geen last. „Mijn belangrijkste principe is dat spelers plezier in voetbal moeten hebben. Als je gaat trainen met zo'n gezicht (geeft met zijn handen een lengte van ongeveer een meter aan, red.) hoeft het voor mij niet meer. Neem Bremen. Je bent geneigd schuldigen te gaan zoeken, maar dat heeft geen zin. We moeten de eerste zestig minuten als leidraad nemen. In de historie van het Belgische voetbal heeft een club nog nooit op zo hoog niveau gespeeld. We werden al vergeleken met het grote Ajax. Opeens gaat het dan mis. Een paar weken eerder hadden we nog met z'n allen naar Atletico Madrid-Barcelona gekeken. Daar werd het van 0-3 toch nog 4-3. 'Dat kan ons niet gebeuren,' zeiden we. Nu is het gebeurd." En dan, de liefhebber in optima forma: „Maar dat is misschien wel het mooiste van voetbal."

Johan Boskamp is blij dat hij in België leeft en werkt. Hij heeft het over 'bij jullie' als hij Nederland bedoelt en spreekt in de wij-vorm als het thema de hem zo geliefde Belgen behelst. „Toen ik in 1974 van Feyenoord naar RWDM werd verkocht, ging ik op dezelfde voet verder als in Rotterdam. Beetje dollen, de boel opnaaien, flink wat sarcasme. Tot ik erachter kwam dat ik me moest aanpassen. Natuurlijk ben ik geen ander mens geworden, maar ik heb het leven in België als een genot leren ervaren. Ik ga nog altijd in cafeetjes zitten. Als ik met mijn kameraden ben, hoef ik toch niet serieus te zijn. Niemand bij Anderlecht die zich daaraan stoort."

● *Johan Boskamp, plezier in het leven.* Foto: MICHEL GOUVERNEUR

Holland heeft voor hem afgedaan. Ook op voetbalgebied. „Elke journalist in Nederland is een trainer geworden." Vanuit zijn ooghoeken kijkt hij zijn gesprekspartner ondeugend aan; lokt een reactie uit. „Als ik zie wat voor vragen aan Dick Advocaat gesteld durven te worden. Hier zouden de trainers dan weglopen."

Het grote woord is eruit, Dick Advocaat; of beter gezegd, het Nederlands voetbal. Kenmerkend treedt Johan Boskamp meermaals in herhaling. Hij bezigt telkens opnieuw het woord 'lachertje' als het voetbal in ons land ter sprake komt. De zaak rond Cruijff? „Een lachertje. Ik zit me kapot te lachen. Iedereen spreekt elkaar tegen. Maar ik heb nooit anders meegemaakt. En ze blijven erover zeiken in Holland. Niet te geloven. Al die poeha bij jullie. Dat geouwehoer. Dat zal hier nooit gebeuren."

Het moge duidelijk zijn. Geen haar op zijn hoofd die eraan denkt terug te keren naar zijn vaderland. „Ik ga nooit meer terug naar Nederland. Het interesseert me helemaal niet. Ik heb het hier verschrikkelijk naar mijn zin. Mijn vrouw, de kinderen; allemaal willen ze in België blijven. We spreken allemaal het dialect van het dorp waar we wonen. Bovendien, als ik in Nederland aan de slag wil moet ik eerst een trainersdiploma halen."

In dat kader maakte Boskamp onlangs nog een staaltje Nederlandse bekrompenheid in optima forma mee. „Moet die Van Hanegem naar Anderlecht voor een wedstrijdanalyse en een korte trainingsstage. Hij moest vier kantjes schrijven over Cercle Brugge-Anderlecht. Die wedstrijd was een ramp. 'Dan moet je maar met hele grote letters schrijven,' heb ik hem gezegd. Ik heb me een breuk gelachen. Wat een lachertje. De KNVB stuurt Van Hanegem naar iemand die niet eens een diploma heeft. België gaat al vier keer achter elkaar naar het wereldkampioenschap met een trainer die geen papiertje heeft. Wat wil een diploma nou zeggen? Er is nog nooit iemand geweest die me dat heeft kunnen uitleggen."

Boskamp propageert aanvallend voetbal. Alleen, bij hem is het geen loze kreet. De Rotterdammer voegt de daad bij het woord. Als spits scoorde hij aan de lopende band bij HOV, Feyenoord, Holland Sport, RWDM en Lierse SK. Als trainer liet hij achtereenvolgens Lierse SK, Verbroedering Denderhouten, SK Beveren, KV Kortrijk en nu Anderlecht attractiever voetballen. „Het spelletje is voor de mensen op de tribune gemaakt. Zo gauw de motivatie om voor plezier te zorgen verdwijnt, zou voetbal me niets meer interesseren."

Het is dat Nederland en België is één groep zijn ingedeeld bij het WK 1994 in de Verenigde Staten. „Anders was ik echt niet gaan kijken naar die twee landen," laat Boskamp niets aan duidelijkheid te wensen over. „Maar daarna ga ik de wedstrijden van Colombia en Brazilië bekijken. Colombia speelt het beste voetbal; dat is zo verschrikkelijk goed. De spelvreugde straalt ervan af. Eén keer raken, spelers die snel van positie wisselen; dat is zó mooi. Laatst won Colombia met 5-0 bij Argentinië. Die Argentijnen werden compleet zoek gespeeld."

Boskamp zelf speelde nooit op een WK. „In 1973 zat ik bij de selectie voor die beruchte interland in Amsterdam tegen België. Toen Verheyen in de laatste minuut 0-1 scoorde, maar de scheidsrechter het doelpunt afkeurde. Wiel Coerver was toen trainer bij Feyenoord. Ineens zette hij me ernaast. Waarom is me nu nog steeds een raadsel, maar mijn kansen op het WK in Duitsland waren natuurlijk verkeken."

De aimabele Johan Boskamp vertrok daarop naar RWDM. „Voor drie jaar. We zeiden nog: even weg en daarna weer terug. We hielden ons huis in Zuid-Beyerland aan. Twee jaar later hebben we het toch maar verkocht. Het beviel Jenny en mij zo goed in België. Ik ga hier voor geen prijs meer weg."

Zijn honkvastheid staat een glansrijke loopbaan bij andere Europese topclubs in de weg. „Mensen zeggen wel eens: 'Je kunt nu niet meer terug naar KV Kortrijk.' Ik zeg dan: 'En waarom niet?' Leg me dat maar eens uit. Het gaat me om het spelletje. Ik schaam me niet om bij een derdeklasser te gaan werken. Als je met Anderlecht drie keer op rij verliest, kun je fietsen gaan stelen. Ik kan er makkelijk mee leven dat er een einde komt bij Anderlecht. Mijn genoegdoening is als ik jonge spelers kan vormen tot goede voetballers. Alles kan me gepikt worden, maar niet werken met de jeugd. Het is als bij kinderen. Die moet je ook niet hun speelgoed afnemen. De jeugd is mijn speelgoed."

Medio 1994 loopt het contract van Johan Boskamp bij Anderlecht af. De Brusselaars spelen in de Champions League, zijn koploper in de competitie en hebben inmiddels de kwartfinale van de Belgische beker bereikt. Het ijzer lijkt heet genoeg om tot smeden over te gaan. Dan, met vragende blik: „Waarom zou ik nu over contractverlenging moeten praten? Ik zie wel wat gebeurt. Als ik niet blijf ga ik drie maanden naar Amerika om clinics te geven. Lekker werken met de jeugd. Amerika is het enige land waar ik me eventueel ook een tijd lang zou willen vestigen. Maar als het vrouwtje zegt: 'Ga maar alleen,' dan ga je twee of drie maanden, maar dat is natuurlijk niet ideaal. Het is onzin om te gaan als Jenny en de kinderen het niet zien zitten. Nu weet je ook meteen dat ik thuis niets te vertellen heb."

De jeugd is zijn lust en zijn leven. Frêle kinderen; de oogappels van de robuuste Boskamp. „Ik ben eens met een groep kinderen naar Brazilië geweest. 's Avonds om tien uur voetballen op de Copacabana. Dan zie je dat wij er geen fluit van kunnen. Wat die jongetjes daar op blote voeten doen is ongelooflijk." Elke vrije minuut staat Boskamp op het veld om de jeugd te onderwijzen. „Dat heb ik ook met meneer Vanden Stock afgesproken. Ik vind het fantastisch dat een club als Anderlecht dat toestaat. Die gozertjes zeggen precies wat ze denken. Dan lach je je kapot en ben je meteen weer wakker. Vraag maar eens aan kinderen wat ze het liefst willen. Aanvallen en goals maken. Nou, zo moet voetbal dan ook gespeeld worden."

Johan Boskamp karakteriseert zichzelf als een geluksvogel en een levensgenieter. „Ik heb thuis gezien hoe hard mijn ouders moesten werken om rond te komen. Als ik dan naar mezelf kijk, wat ik ervoor moet doen, is dat een lachertje. Ik heb veel geluk gehad. Als Fred Blankemeijer me niet bij HOV wegplukt, speel ik nu misschien nog bij die club. Privé heb ik ook alles wat mijn hartje begeert. Drie kinderen van 23, 20 en 17 jaar oud die allemaal nog thuis bij va en moeke wonen. Ik geniet als ik zie dat ze het naar hun zin hebben. Op zo'n moment realiseer ik me dat voetbal maar 'n bijzaak is. Zet de tv aan en kijk naar wat er op andere plaatsen in de wereld met kinderen gebeurt. Dan weet je dat met 5-3 verliezen bij Bremen niets voorstelt."

Genieten van de geneugten des levens betekent voor Boskamp zoveel als op stap gaan met zijn vrienden. „Natuurlijk moet je je werk met honderd procent inzet doen. Als je er niet voor leeft, is het snel afgelopen. Maar als ik met mijn vrienden een kaartje leg, dan zie je dat Pietje en Keesje niet meer of minder zijn. Sommige mensen kijken anders tegen mij aan. Omdat ik toevallig voetbaltrainer ben?"

Anderlecht, de jeugd, zijn gezin en zijn vrienden. Johan Boskamp moet één brok energie zijn. „En toch slaap ik elke nacht zeven uur. Gelukkig drink ik niet. Anders houd je dit leven niet vol. Ik heb mijn opa in Rotterdam gezien. Die hield duiven. Elke zondag trof hij zijn clubkameraden in het café. Dan stuurde oma me tegen de avond om hem op te halen. Over de schouder moest ik hem dan naar huis sleuren. Dat leven wilde ik in elk geval niet. Het nadeel is dat ik te veel eet. Het liefst drie keer per dag warm. Heerlijk frites eten bij een kraampje buiten het stadion als ik naar een andere wedstrijd ga kijken. Genieten, ik heb het allemaal in België geleerd."

● *Trainer van Anderlecht: „Het spelletje is voor de mensen op de tribune gemaakt."* Foto: MICHEL GOUVERNEUR

Vijfentwintigste zege in wereldbekerwedstrijd

Jens Weissflog viert feest

OBERSTDORF – Zijn eerste sprong reikte zo ver, dat de aanloop bij de tweede serie drastisch werd ingekort. Jens Weissflog vierde gisteren in Oberstdorf, waar het traditionele vierschansentoernooi van start ging, zijn 25e overwinning in een wereldbekerwedstrijd met een recordafstand van 124,5 meter. Ook zijn tweede sprong, 110 meter, werd niet geëvenaard.

De Noorse wereldkampioen Espen Bredesen eindigde op ruime afstand als tweede, de derde plaats was voor de Oostenrijker Andreas Goldberger.

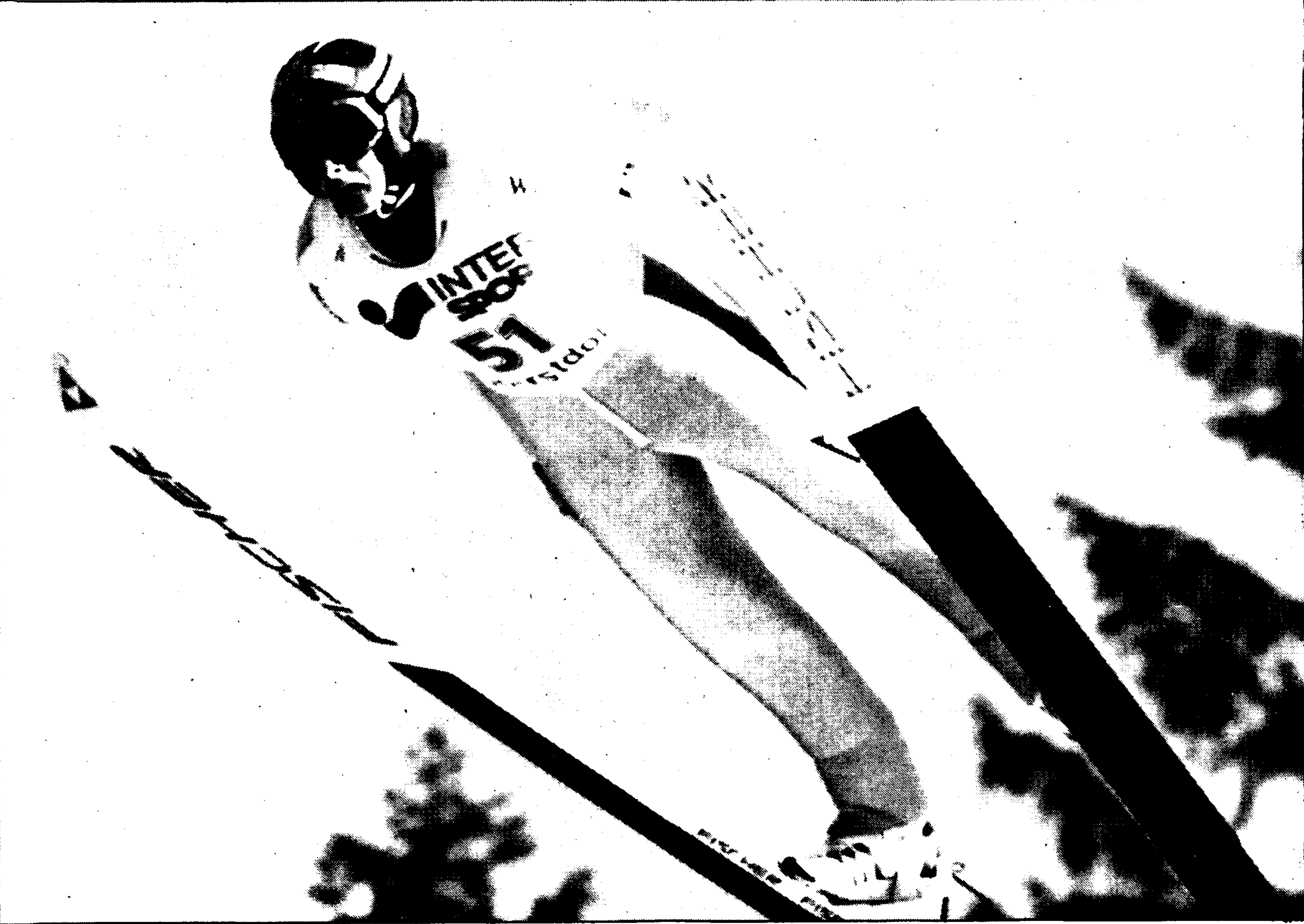
Terug

Jens Weissflog is helemaal terug. De 29-jarige voormalige Oostduitser won de wedstrijdenreeks rond Nieuwjaar al drie keer eerder, was twee keer wereldkampioen, maar kende de laatste jaren veel fysieke problemen.
Zijn rechterknie zorgde voor veel ongemak, maar lijkt zich dit seizoen goed te houden. „Ik heb eindelijk weer een normale voorbereiding kunnen afwerken. Daar profiteer ik nu van", verklaarde de winnaar zijn sterke optreden in Oberstdorf.

Weissflog werkt ook weer samen met Gerhard Hess, die in het verleden de Oostduitse ploeg begeleidde en tegenwoordig chef-trainer van de Duitse schansspringers is. Hess beschouwt Weissflog als grote favoriet voor de Olympische titel in Lillehammer.

„De succesvolle springers van dit moment maken straks in Noorwegen ook de dienst uit. Verrassingen zijn daar uitgesloten", aldus Hess. Gisteren bleef Weissflog in ieder geval de concurrentie ver voor. De Noorse wereldkampioen Bredesen moest als nummer twee een groot gat toestaan. Door zijn overwinning veroverde Weissflog de leiding in het wereldbekerklassement. Ook daarin volgt Bredesen hem.

● *Jens Weissflog: „Ik heb eindelijk weer een normale voorbereiding kunnen afwerken."*
Foto: AP

Limburgs kampioenschap valt bijna in het water

Maurice Peek pakt schaaktitel jeugd

MAASTRICHT – Maurice Peek uit Margraten is in het Denksportcentrum in Maastricht Limburgs kampioen geworden in de hoogste klasse van het jeugdschaken. De speler van De Juiste Zet bleef met zes punten uit zeven partijen in de categorie boven 16 jaar Frans Hoebens van SV Tegelen een half punt voor. Derde werd Ivan Utama van SV Blerick.

In de categorie 14 t/m 16 jaar won Martijn Dambacher uit Blerick royaal. Hij bleef zijn concurrenten Philip van Gils (VS Maastricht) en Michiel Daamen (Leudal) anderhalf punt voor.

Een drama bleef Gilbert Vrancken van de organiserende vereniging VS Maastricht in de laatste ronde van de strijd in de categorie 12 t/m 14 jaar bespaard. Ondanks dat hij een volle toren cadeau gaf, werd hij toch kampioen omdat zijn naaste belager Bennie Janssen uit Tegelen de laatste partij verrassend verloor.

Het Limburgs Kampioenschap 1993 dreigde overigens letterlijk in het water te vallen omdat de wassende Maas de clublokalen van VS Maastricht onder water had gezet.
Met veel improvisatietalent werd net op tijd een zaaltje op de eerste verdieping van het Denksportcentrum speelklaar gemaakt, zodat de strijd om de jeugdtitels toch doorgang kon vinden.

sport in cijfers

IJSHOCKEY

Düsseldorf. Europacup voor landskampioenen. Finale: TPS Turku (Finland) - Dynamo Moskou 4-3 (periodestanden 0-1, 2-2, 2-0). Om de derde plaats: Malmö IF - HC Milano 4-3 na verlenging (periodestanden 1-1, 1-0, 1-2, 1-0).

TENNIS

Hoensbroek. Cadac-Consten-Breij toernooi: HEB1: 2e ronde: Caubergh-Bos 9-8; HEB2: 1 4 finale: Beekman-Verheijen 8-4; Ru.Boesten-Kemperink 8-4; DEB1: 2e ronde: Schenk-Verhoeve 8-5; De Weerd-Bakker 8-6; DEB2: Bonnen-Groeneveld 8-2; Hanssen-Jacobs 8-3; Geraedts-Ickenroth 8-6; HEC1: 1/4 finale: Vrencken-Knols 9-6; Wimmer-C. Sistermans 11-5; Van Os-Engels 6-4; De Bruijn-Putz 8-7.
Groningen. Elly Bogtstra toernooi: 2e ronde: Neuhaus-Verkerk 2-6, 2-6; Doppen-Oosters 6-4, 6-4.

WIELRENNEN

Zesdaagse van Keulen. Stand na drie dagen: 1. Risi-Betschart 110 punten; 2. op 1 ronde Kappes-De Wilde 112 p; 3. op 2 ronden Freuler-Wolf 130 p; 4. Bincoletto-Klaus 89 p; 5. op 5 ronden Rellensmann-Messerschmidt 47 p; 6. op 6 ronden Madsen-Dubreil 79 p; 7. Khrabzov-Schmidt 43 p; 8. op 7 ronden Lars Teutenberg-Hess 46 p; 9. op 9 ronden Tourné-Beikirch 32 p; 10. op 11 ronden Wesemann-Woods 41 p; 11. op 14 ronden Doyle-Sven Teutenberg 24 p; 12. en laatste op 20 ronden Heppner-Stutz 11 p.
Etten-Leur. Veldrit, profs en amateurs: 1. Boezewinkel (Hooglanderveen), 2. De Vos OP 2.17, 3. Martens 2.40, 4. Frijters, 5. Arntz 2.55, 6. Van Pijnen 3.05, 7. Casper van der Meer 3.15, 8. Van Hest 4.01, 9. Nieuwenhuis 4.09, 10. Binkhorst 5.00.

SKI

Oberstdorf. Eerste wedstrijd vierschansentoernooi, tevens tellend voor wereldbeker: 1. Weissflog 238,1 punten (sprongen 124,5 en 110 m), 2. Bredesen 230 p.(122-105,5), 3. Goldberger 217,2 p. (118,5-103), 4. Nishikata 216 p. (119-103,5), 5. Okabe 210,3 p (114,5-101,5), 6. Sakala 208,1 p. (114-103). Stand wereldbeker na zes wedstrijden: 1. Weissflog 390 p, 2. Goldberger 360 p, 3. Bredesen 355 p.

AUTOSPORT

Malaga. Rallye Parijs-Dakar. Auto's. Klassementsproef Armilla-Armilla: 1. Lartigue/Perin (Fr, Citroën) 4 km in 6.35, 2. Saby/Serieys, Mitsubishi 0.06, 3. Auriol/Picard, Citroën 0.08. Malaga-Malaga: 1. Lartigue/Perin, Citroën 69 km in 44.03, 2. Saby/Serieys, Mitsubishi 4.34, 3. Weber/Hiemer, Mitsubishi 5.38. Algemeen klassement: 1. Lartigue/Perin 1.03.32, 2. Saby/Serieys 6.03, 3. Weber/Hiemer 7.27. **Motoren.** Armilla-Armilla: 1. Steuri (Spanje, KTM) 4 km in 6.12, 2. Poslední, KTM 0.10, 3. Marmiroli, Gilera 0.19. Malaga-Malaga: 1. Steuri, KTM 69 km in 52.02, 2. Arcarons, Cagiva 0.33, 3. Gallardo, Cagiva 1.03. Algemeen klassement: 1. Steuri 1.03.57, 2. Arcarons 0.53, 3. Kinigadner 1.32.

SCHAKEN

Groningen. PCA-kwalificatietoernooi, eindstand na elf ronden: 1. Adams 7 1/2 pnt, 2. Anand 7 1/2 p, 3. Kamski 7 p, 4. Kramnik 7 p, 5. Tiviakov 7 p, 6. Gulko 7 p, 7. Romanisjin 7 p, 8. Dolmatov, Ehlvest, Granda Zuniga, Hübner, Lobron, Nikolic, Oll, Piket, Judit Polgar, Sjirov, Sokolov en Vaganjan, allen 6 1/2 p, 20. Benjamin en Topalov 6 p, 22. Alterman, Barejev, Beljavski, Hodgson, Kaidanov, Ljubojevic en Vizmanavin 5 1/2 p, 29. Akopjan, Azmaparasjvili, Chernin, Hansen, Illescas, Kortsjnoi, Malanjoek, Poloegajevski, Ribli, Rozentalis, Serper, Smirin, Toekmakov, Yermolinksky en Yudasin 5 p, 44. Georgiev, Goerevitsj, Khalifman en Lutz 4 1/2 p, 48. Hjartarsson, Van Wely en Wolff 4 p, 51. Agdestein, Nijboer en Roeban 3 1/2 p, 54. en laatste Zsuzsa Polgar 3 p.
Maastricht. Titelwinnaars c.q. winnaressen Limburgse jeugdkampioenschappen. Jongens A: Maurice Peek (De Juiste Zet). Jongens B: Martijn Dambacher (Blerick). Jongens C: Gilbert Vrancken (VSM, Maastricht). Jongens D: Joost Heltzel (Roermond). Jongens E: Roger Starmans (Hoensbroek). Meisjes A: Susan Hermeling (Hoensbroek). Meisjes B: Susan Mans (Tegelen). Meisjes C: Fanny Glerum (Hoensbroek). Meisjes D: Yonne Tangelder (Hoensbroek). Meisjes E: Suzanne Maas.

BILJARTEN

Zundert. Wetsteijn driebanden-toernooi. Halve finales: Blomdahl-Jaspers 50-32, 25 beurten, Sayginer-Merckx 50-40, 41. Om de derde plaats: Jaspers-Merckx 50-26, 20 beurten. Finale: Blomdahl-Sayginer 50-29, 28 beurten.

HOCKEY

Amsterdam. NK zaalhockey (officieus). Halve finales: Amsterdam-Den Bosch 10-6 (2-5), Tilburg-HGC 11-1 (7-0). Finale: Amsterdam-Tilburg 10-8 (4-6).

PAARDESPORT

Mechelen, Belgie. CSI. Tabel A, na barrage: 1. Vangeenberghe met Little Boy 0-29,48, 2. Emiel Hendrix met Anadolu Elstar 0-30,08, 3. De Balanda met Waiti Verlande de Keralouan 0-30,65, 4. Veronique Whitaker met Everest FA 0-32,61, 5. Noyez met Helioz de Bornival 0-34,12, 6. Edgar met Everest Aladdin 0-34,91, 14. Van de Pol met TJ 7-40,09. Zonder barrage: 25. Eras met Uppy d'Espoir 4-63,63, 27. Zoer met Ever Glade 4-63,82, 31. Lansink met Easy Jumper 4-65,00.

sport op tv

Vandaag
17.30-18.00 Ned 3: Potje Sport: voor liefhebbers van pure sport.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.

Zaterdag
10.45-11.00 Dld 3: Sport-Oldies: serie oude sportfragmenten. Afl.9, Duitsland-Argentinië (WK voetbal 1986).
12.55-15.30 Dld 1: Sport extra: skispringen vanuit Garmisch-Partenkirchen.
13.45-15.45 Ned 2: Studio sport: schansspringen vanuit Garmisch Partenkirchen en beelden van de Haarlemse basketbalweek.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.

Zondag
12.30-14.00 BRT 1: Sportjaar: overzicht 1993.
14.30-15.15 BRT 1: Paardenparade '93: vanuit de Nekkerhal in Mechelen, België.
15.45-18.15 Dld 2: Sport extra: ijsgala vanuit Garmisch-Partenkirchen en biathlon vanuit Ruhpolding.
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.45-20.13 Ned 3: Studio sport.
19.30-19.45 BRT 1: Sport.
19.45-20.00 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
21.55-22.00 Dld 2: Sport am Sonntag.
22.00-22.48 Ned 2: Studio sport: met Italiaans en Spaans voetbal.
22.30-22.55 BRT 1: Sport.

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers Lucky Ten van donderdag 30 december. 3 - 4 - 9 - 18 - 21 - 22 - 24 - 32 - 33 - 36 - 40 - 47 - 53 - 58 - 64 - 65 - 71 - 78 - 79 - 80. (Onder voorbehoud).

Limburg speelt weer grote rol in koers

Teleflextoer biedt ook profs startgelegenheid

Van onze sportredactie

SCHIJNDEL – De Teleflextoer, een zesdaagse etappewedstrijd in ons land voor amateurs, staat volgend jaar ook open voor profs. Het evenement vindt plaats in de periode 12 tot en met 17 april.

Voorzitter Tiny Schellekens van het organiserend comité uit Schijndel zegt: „Wij hebben maar één doel voor ogen en dat is: wielersport bieden op hoog niveau. Wij willen een topwedstrijd organiseren en daarom alle goede coureurs, ook profs, een kans geven om te starten."
Met Gerrie van Gerwen, coördinator van de beroepswielersport in Nederland, nemen de organisatoren van de Teleflextoer contact op of er profploegen interesse tonen voor bedoeld evenement.
Schellekens: „Omdat er tussen 12 en 17 april weinig wedstrijden op de profkalender staan (uitgezonderd de klassiekers Waalse Pijl en Luik-Bastenaken-Luik, red.) zie ik de kans groot dat enkele profploegen deelnemen."
Hij denkt in dit verband ook aan het feit, dat grote ploegen over voldoende renners beschikken om zowel in de klassiekers als in een ander wedstrijd present te zijn.
Limburg speelt in de Teleflextoer een belangrijke rol. Behalve het feit, dat in Helden de inleidende tijdrit plaatsvindt, zijn er ook etappe-aankomsten in Vaals (vermoedelijk op Drielandenpunt) en Valkenburg aan de Geul (finish slotrit).
De voorlaatste etappe wordt verreden op Duits grondgebied, met start en aankomst in Würselen. In 1995 komt er vrijwel zeker ook een etappefinish in België.

Etappeschema

12 april, eerste etappe: Individuele tijdrit in Helden 8 km.
13 april, tweede etappe: Panningen-Den Bosch 167 km.
14 april, derde etappe: Den **Bosch-Schijndel** 108 km.
14 april, vierde etappe: Individuele tijdrit in Schijndel 18 km.
15 april, vijfde etappe: Schijndel-Vaals 175 km.
16 april, zesde etappe: Würselen-Würselen 164 km.
17 april, zevende etappe: Kerkrade-Valkenburg aan de Geul 150 km.

● *Miguel Indurain hoeft zich over zijn contract geen zorgen te maken.*
Foto: DRIES LINSSEN

Crisis bij Banesto brengt contracten niet in gevaar

Nieuwe wetten in ploeg van Miguel Indurain

MADRID – De crisis bij de Spaanse bank Banesto, sponsor van de gelijknamige wielerploeg, lijkt de formatie rond Miguel Indurain niet direct te zullen aantasten. Aangenomen wordt dat de bestaande contracten, voor nog twee seizoenen, zullen worden afgewerkt. Rond de ploeg wordt echter gevreesd dat de speelruimte voor het management aanzienlijk zal worden verkleind.

Dat geldt zowel voor het sportieve gedeelte als voor het financiële. In de wielerploeg was het in vorige jaren mogelijk extra-uitgaven gedekt te krijgen, nu mag worden aangenomen dat publicitair-zakelijke belangen boven sportieve zullen worden gesteld.

Met andere woorden voor de nieuwe bewindvoerders van Banesto is de Ronde van Spanje belangrijker dan die van Italië, staat een dure poging van Indurain het werelduurrecord te verbeteren, die extra kosten met zich meebrengt, niet meer hoog op de prioriteitenlijst.
De bevoegdheid over dat soort beslissingen zal bij de door Banesto gesponsorde sportploegen zonder twijfel meer door de nieuwe directie dan door de sportbestuurders worden genomen.

Nieuwe poging electronische lijnrechters

PERTH – Miriam Oremans en Jan Siemerink zijn de eerste Nederlandse tennissers die serieus geconfronteerd worden met 'electronische' lijnrechters. De organisatoren van het toernooi om de Hopman-beker, dat in het nieuwe jaar in Perth (Australië) begint, gebruiken het TEL-systeem om te bepalen of ballen in of uit zijn.

Eerdere experimenten met 'Tennis Electronic Lines', het afgelopen jaar bij de US Open in New York en de Australische kampioenschappen in Melbourne, waren geen succes. Volgens toernooidirecteur in Perth, Paul McNamee, zijn de kinderziekten daarentegen overwonnen.
TEL zou vijf keer beter moeten kunnen oordelen in twijfelgevallen dan een menselijke lijnrechter. Het systeem reageert op minimale stukjes metaal aangebracht in de ballen. Landt de bal buiten de baan dan klinkt in de buurt van de scheidsrechter een piepje via zijn computer.

De eerste mislukkingen van het systeem ontstonden niet alleen door het slechte weer in januari in Melbourne, maar ook door de uitrusting van sommige spelers. In New York bleek dat in sommige tennisschoenen ook metaal is verwerkt, waardoor TEL werd geactiveerd, terwijl de ballen soms meters binnen de lijnen terecht kwamen.

Het toernooi om de Hopman-beker is volgens uitvinder Brian Williams van levensbelang voor TEL. Als het systeem de toets niet doorstaat, moet op de oude manier worden voortgegaan. Williams heeft letterlijk en figuurlijk zijn nek uitgestoken door aan te dringen op deelneming van John McEnroe, de speler die in het recente verleden de meeste kritiek op lijnrechters had. De Amerikaan zegde toe, maar moest zich wegens een spierblessure terugtrekken. Hij spande zich in om een waardig vervanger te zoeken en vond Ivan Lendl, die samen met Mary-Joe Fernandez voor de Verenigde Staten deelneemt aan het toernooi voor teams van landenteams, waarin Siemerink en Oremans in de eerste ronde beginnen tegen Zwitserland.

Bayern wil Beenhakker

MÜNCHEN – Onze landg[enoot] Leo Beenhakker, kersvers bondscoach van Saoedi-Arabi[ë], staat hoog op de verlanglijst va[n] Bayern München om daar stra[ks] de tijdelijke oefenmeester Fran[z] Beckenbauer op te volge[n]. Laatstgenoemde volgt de o[p] straat gezette Erich Ribbeck o[p]. Beckenbauer zegt: „Ik ben t[ot] het einde van het seizoen als tra[i]ner in dienst en niet langer. Ee[n] mogelijk kampioenschap e[n] kwalificatie voor de Champion[s] League verandert daar nie[ts] aan". Behalve Beenhakker hee[ft] het bestuur van Bayern Mün[chen] ook de trainer van AS M[o]naco, Arseno Wenger op het oog.

Selectie voor WK cyclocross

WOERDEN – Bondscoach Ma[r]tin van Dijk heeft drie renne[rs] aangewezen voor de strijd om d[e] wereldtitel veldrijden op 30 ja[]nuari in Koksijde (België): Adr[ie] van der Poel, Wim de Vos en R[i]chard Groenendaal. Het driet[al] zal vormbehoud moeten aant[o]nen tijdens de veldrit van S[t.] Herblain in Frankrijk op 16 ja[]nuari en de strijd om de nation[a]le titels op 9 januari in St. M[i]chielsgestel. Na dat kampioe[n]schap zal de ploeg met nog twe[e] renners en één reserve worde[n] uitgebreid. De keuze wordt g[e]maakt uit Henk Baars, Fran[k] van Bakel, Bart Brentjens, Ma[r]cel Gerritsen, Huub Kools e[n] Edward Kuyper.

RKSVN wil benefietduel

NEER - Aamateur vierdeklass[er] RKSVN uit Neer wil een ben[e]fietwedstrijd spelen tegen e[en] elftal samengesteld uit de pro[fs] van de verenigingen Fortuna S[it]tard, Roda JC, MVV en VV[V]. RKSVN-trainer Jan Heijkers u[it] Ell heeft dit idee gelanceerd o[m] gelden bijeen te brengen voor [de] waterrampslachtoffers. De hel[ft] van de recette is bestemd vo[or] de aktie: 'Neer voor Neer' en d[e] overige baten voor het rampe[n]fonds van het Rode Kruis. Hei[j]kers heeft van enkele clubs positieve reacties ontvangen. D[e] wedstrijd is gepland op zaterda[g] 8 of zondag 9 januari.

Paraguay kiest kampioen

ASUNCION – De voetbalcom[]petitie in Paraguay heeft een b[i]zar slot gekregen. De kampioe[n] werd achter gesloten deuren ge[]kozen, nadat de titelstrijd vi[er] wedstrijden voor het einde o[p] last van de regering was beëi[n]digd. Officials van de voetba[l]bond bepaalden dat Olimpia zic[h] kampioen mag noemen. D[e] oudste club van het land bezet[te] bij het stopzetten van de comp[e]titie de eerste plaats op de ran[g]lijst. De interventie van de Par[a]guyaanse regering, die de opz[et] van de competitie niet jui[st] vond, is bij de wereldvoetba[l]bond verkeerd gevallen. Het pr[o]test tegen de inmenging leverd[e] echter niets op.

Jeroen Piket slaagt niet

GRONINGEN – Jeroen Pike[t] heeft zich niet kunnen plaatse[n] voor de kandidatentweekampe[n] van de PCA. De Nederlands[e] schaker kwam in de laatste ron[]de van het kwalificatietoernoo[i] na 64 zetten remise overeen me[t] de Estlandse grootmeester Ol[l]. De volgende zeven spelers kwa[]lificeerden zich voor de kwartfi[]nales, waarin ook Nigel Short, d[e] verslagen uitdager van PCA-kampioen Kasparov aanschuift: Viswanathan Anand (India), Mi[]chael Adams (Engeland), Vladi[]mir Kramnik (Rusland), Ga[ta] Kamski (VS), Boris Gulko (VS), Sergej Tiviakov (Rusland) e[n] Oleg Romanisjin (Oekraine).

sport kort

● ZAALVOETBAL – SB Va[n] der Venne en Haantjes spele[n] maandag een vriendschappelijk[e] wedstrijd in de Sittardse stads[]sporthal. Aftrap 20.30 uur.

● WIELRENNEN – De Rond[e] van Nederland voor profs sta[rt] volgend jaar op maandag 15 au[]gustus in Breda. Het evenemen[t] duurt vijf dagen. De voorlaats[te] rit eindigt op donderdag 18 au[]gustus in Venlo. Vrijdag 19 au[]gustus is de laatste etappe Venlo-Valkenburg aan de Geul.

● ZAALVOETBAL – Zonda[g] houdt ZVV Willie Bar uit Echt i[n] de Montfortse sporthal Koewe[i]de een toernooi. Aanvang 9.0[0] uur.

● SCHAATSEN – De schaats[]marathon, die op 16 januari i[n] Geleen zou worden gehouden, gaat niet door. De directie van d[e] baan heeft verzuimd op tijd een nieuwe hinderwetvergunning bi[j] de gemeente aan te vragen.

● VOETBAL – De Nigeriaan Rashidi Yekini heeft de Gouden Ster gekregen als beste Afri[]kaanse voetballer van 1993. D[e] 30-jarige Yekini komt uit voor d[e] Portugese club Vitoria Setubal.

...ch met ...ssen

...ARD - Zowel de Zweden ...Redbergslids IK Göteborg ...le Kroaten van Medvescak ...en transportproblemen ... de Limburgse Handbalda... gekend. Van beide ploegen ...le spelersbus het op. Via in... en van de ANWB-wegen... t kreeg men de beide vehi... weer bijtijds aan de praat. ...e teams konden voor hun ...de duels van Geleen naar ...rd met eigen vervoer.

...aches zien ...l en rood

...EEN - De wedstrijd US Ivry ...dvescak kende gisteren een ...nachtig verloop. Niet alleen ... door de Belgische scheids... ters Xhonneux en Ross... p twaalf keer twee minuten ...tijd uitgedeeld, ook werd er ... geel en rood gezwaaid. ...h Sidorenko van Ivry kreeg ...en coach Zovko van Med... ak moest zelfs de hal verla... na commentaar op de lei... Zovko verdween schoor... end, maar bleef achter glas ...uel tolgen. Eerder al in het ...ionele en hoogstaande duel ... Ivo Glavinic met rood naar ...eedkamer gestuurd. Hij tor... erde een tegenstander tij... een breakout van achter.

...l Jacobs ...bolgen

...RPELT - Na afloop van de ... zijn ploeg V&L tegen Se... s/Neerpelt verloren wed... (21-16) spuwde Wil Jacobs ...gal. De Gelener speelde ooit ... bij Neerpelt en vond zijn ... ongeïnspireerd acteren. ...bs meende dat het vroegtij... bekendmaken van het ver... van V&L-trainer Pim Riet... k een van de oorzaken van ...len van V&L was. „Ik vond ...oaching ook erg lusteloos. ...g inspiratie en overtuiging. ...as geen verband in ons spel ...speuren," aldus een teleur... lde Jacobs.

Uitslagen en programma Handbaldagen

...ARD/GELEEN – De uitsla... standen en het programma van ...Limburgse Handbaldagen die ...tot zondag duren zijn als volgt:

...A

...Kielce-VGZ/Sittardia	20-27
...ry-Medvescak	25-24
...escak-VGZ/Sittardia	24-19
...ry-KS Iskra Kielce	30-28

...ry	2-4	55-52
...escak	2-2	48-44
...Sittardia	2-2	46-44
...Kielce	2-0	48-57

...B

...elt-Tatra Koprivnice	16-23
...hmann/V&L - Redbergsl	19-23
...ergsl.-Tatra Koprivn.	21-14
...ns/Neerpelt-V&L	21-16

...ergslids IK	2-4	44-33
...Koprivnice	2-2	37-37
...ns/Neerpelt	2-2	37-39
...hmann/V&L	2-0	35-44

...ogramma

...DAAG:
...elhof Neerpelt. 14.00 uur: (Poule B) ... Sezoens/Neerpelt-Redbergslids IK; ...uur: (Poule A) RK Medvescak-KS Is... Kielce.
...erbrook Geleen. 14.00 uur: (Poule B) ...hmann/V&L-Tatra Koprivnice; 15.30 ...(Poule A) VGZ/Sittardia-US Ivry.

...ERDAG
...sporthal Sittard. 19.30 uur: eerste ...finale; 21.00 uur: tweede kruisfinale.

...DAG
...sporthal Sittard. 10.00 uur: nummer ...poule A - nummer vier poule B (om ...s 7); 11.30 uur: nummer drie poule A - ...mer drie poule B (om plaats 5); 13.30 ...'kleine' finale om plaats 3; **15.45 uur:** ...e.

...an den Akker ...nder contract bij Collstrop

Van onze sportredactie

...ELDHOVEN – Voor de Bra... ntse wielerprof John van ...n Akker is aan alle onzeker... eid over zijn optreden in 1994 ...n einde gekomen. De renner ...t Veldhoven heeft een eenja... contract getekend bij Coll... op, de Belgische formatie ...der leiding van Willy Teir... ck.

...ohn van de Akker wordt de ...rde Nederlander in deze ...oeg. Eerder bereikte Willy ...eirlinck overeenstemming ...et Wiebren Veenstra (ex-...baru) en Adrie van der Poel, ...iens contract bij Mercatone ...no vandaag afloopt.

...an den Akker kwam in het ...oorbije seizoen uit voor de ...aliaanse ploeg ZG Mobili, ...aarmee hij onder andere in ...e Tour de France present was. ...erder verdedigde hij de kleu... n van Roland en PDM.

Hoensbroek krijgt finale tussen Schalken en Bok

Van onze correspondent

HOENSBROEK - Sjeng Schalken en Martijn Bok hebben de finale bereikt in het Cadac-Consten-Breij tennistoernooi, dat nog tot zondag in Sportpaleis Hendriks in Hoensbroek duurt.

Gisteravond kwamen de finalisten van komende zondag in actie tijdens de halve eindstrijd. In de eerste ontmoeting stond Rogier Wassen tegenover de Brabander Martijn Bok, die zegevierde met 6-3, 6-4.

In de tweede halve eindstrijd rekende Sjeng Schalken af met de ex-A-speler en huidige trainer Armand Custers. Het werd 6-7, 6-3, 8-6 voor eerstgenoemde na eerst twee matchpunten ongedaan te hebben gemaakt.

De finale tussen Schalken en Bok wordt zondag om half vier gespeeld. Hieraan voorafgaand zal rond twee uur de finale van het damesenkelspel A plaatsvinden. Wie in deze eindstrijd komen wordt vandaag beslist.

Om twee uur vandaag vindt de laatste wedstrijd in poule B plaats. Als Anne Marie Mikkers en een set van Frauke Joosten wint, staat Anne Marie Mikkers in de finale. De slotpartij van het jaar 1993 wordt afgewerkt door Anique Snijders en Evelyne Dullens. Voor Anique Snijders geldt hetzelfde als voor Anne Marie Mikkers.

In het Elly Bogtstra toernooi in Groningen heeft Anne Marie Doppen zich voor de kwartfinale geplaatst. Zij versloeg haar concurrente van het vorige jaar, Annette Oosters, met 6-4, 6-4. Sebastian Neuhaus werd met 6-2, 6-2 door Martin Verkerk buiten de kwartfinale gehouden.

Zwitsers duo in zesdaagse Keulen op kop

KEULEN – Halverwege de zesdaagse van Keulen heeft het Zwitserse koppel Risi-Betschart de leiding overgenomen van Bincoletto-Klaus, een Italiaans/Duits duo.

Risi en Betschart zijn de revelaties van het huidige winterseizoen. De Helveten wonnen al de zesdaagsen van Dortmund, München, Gent en Zürich. In Keulen - waar twaalf koppels aan de slag zijn - hebben zij één ronde voorsprong op Kappes-De Wilde en twee ronden op Freuler-Wolf.

De derde avond van het evenement in de Sporthalle op Messegelände trok ruim vijfduizend toeschouwers. Zondagavond om tien uur is finish.

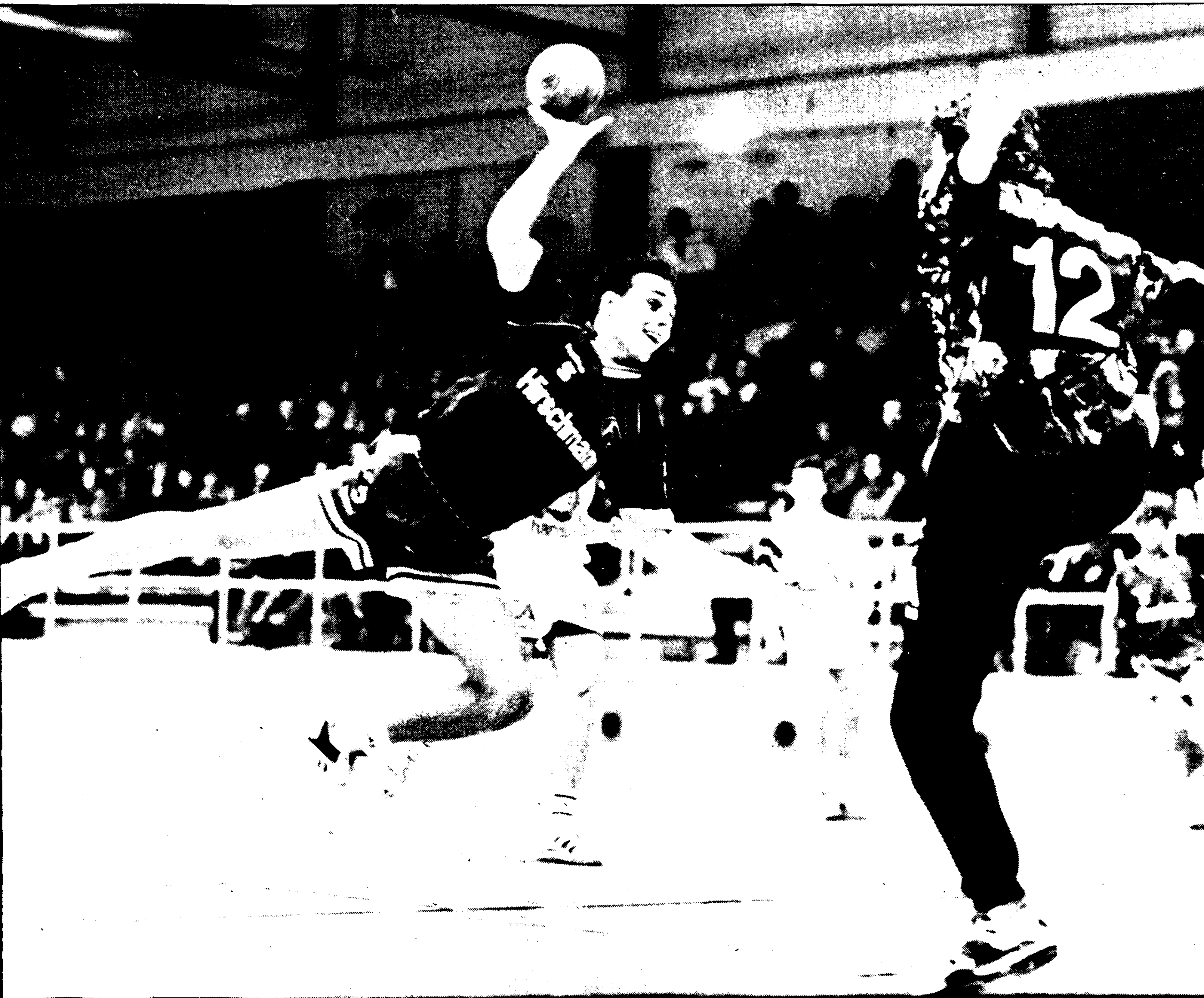
Perfecte openingsfase Limburgse Handbaldagen

Favorieten blijven foutloos

DOOR HANS STRAUS

SITTARD/GELEEN - De Zweden van Redbergslids IK Göteborg en de Fransen van US Ivry hebben hun openingsduels van de Limburgse Handbaldagen gewonnen. Beide favorieten voor de eindzege waren sterker dan hun opponenten - respectievelijk V&L (19-23 verlies) en Medvescak (24-25 nederlaag) - maar konden niet echt een overtuigende uitslag neerzetten. De Zweden niet omdat V&L goed tegenspel bood en de Fransen niet omdat bij Medvescak Zagreb de geweldige keeper Vlado Sola onder de lat stond.

● *Marcel Huveneers van Hirschmann/V&L stelt doelman Wimquest van Redbergslids Ik op de proef in Glanerbrook.* Foto: PETER ROOZEN

In de tweede speelronde in de groepen kwam Redbergslids in Sittard tegen Tatra Koprivnice tot een eenvoudige 21-14 zege. US Ivry had met KS Iskra Kielce onverwacht veel problemen, maar won uiteindelijk toch nog met 30-28.

Verrassing

VGZ/Sittardia had 's middags al voor eigen publiek voor een verrassing gezorgd. De landskampioen won met 27-20 van de Poolse kampioen KS Iskra Kielce.

De Polen waren echter niet zo sterk als door de organisatie gehoopt.

Binnen zes minuten had Sittardia de dekking van de Polen al vijfmaal doorboord. Die marge bleef gedurende het verdere verloop van de wedstrijd nagenoeg intact.

Sittardia speelde geïnspireerd en had in Patrick van Olphen een accuraat schutter (negen treffers). Dick Mastenbroek was een solide sluitpost en Leon Tummers kreeg het publiek op de banken met twee 'vliegertjes'. Eindstand 20-27.

Sittardia kreeg in het tweede duel van de dag tegen Medvescak, de Kroaten uit Zagreb, echter geen been aan de grond. Medvescak groeide uit tot de verrassing van de eerste dag en speelde Sittardia bij vlagen zelfs de hal uit.

De eindstand van 24-19 doet anders vermoeden, maar de tussenstand van 20-12 geeft de ware krachtsverhoudingen weer. Daarna gaven de Kroaten de jeugdspelers een kans.

Sittardia loopt nu - met het laatste groepsduel tegen het sterke Ivry voor de boeg, het risico de kruisfinales niet eens te halen. Een streep door de rekening voor de toernooiorganisatie. Zeker nu ook voor V&L de kruisfinales niet meer weggelegd lijken.

Voor Hirschmann/V&L begon het toernooi wat minder voortvarend. De ploeg uit Geleen verloor de eerste wedstrijd tegen Redbergslids én daarna ook nog de tweede tegen Neerpelt.

Voor de Geleners lijkt in de zesde editie van de Limburgse Handbaldagen slechts een bijrol weggelegd.

IJshockeyclub Nijmegen failliet

Van onze sportredactie

NIJMEGEN – Het is zeer twijfelachtig of de Nijmeegse ijshockeyclub Flame Guards zondag nog in actie komt. Op het programma staat de competitiewedstrijd tegen Utrecht, maar de rechtbank in Arnhem sprak het faillissement uit over de Stichting Professioneel IJshockey Nijmegen. In die stichting is sinds 1991 het eerste team van Flame Guards ondergebracht. De ploeg gold naast het Geleense Meetpoint Eaters als een van de weinige formaties in ons land, die niet zoals de meeste andere clubs in de marge van de vaderlandse ijshockeysport vertoeven. Mr. C.W. Houtman, benoemd tot curator, heeft de zaak in onderzoek en daarmee het lot van de Flame Guards in handen.

Coach Harry Loos van Meetpoint Eaters zegt over het bankroet van landskampioen Flame Guards Nijmegen: „Het zou doodjammer zijn als Nijmegen uit de competitie verdwijnt, maar ik heb alle hoop dat het nieuwe bestuur de zaak wel zal klaren."

Commentaar van Nijmegen-goalie Guido Walenciak: „Ik ga er van uit, dat wij zondag gewoon spelen. Voor het overige hangt alles af van de houding, die de curator inneemt. Trekt hij de stekker eruit, staan ongeveer vijfentwintig spelers op straat. Bovendien zullen die spelers voor de rest van het huidige seizoen ook geen nieuwe club meer vinden. In ieder geval hoop ik, dat ik het seizoen bij Nijmegen kan afmaken. Wat de verdere toekomst betreft? Na dit seizoen stop ik ermee."

Alle problemen van de Stichting zijn terug te voeren op een slecht financieel beleid. Persvoorlichter Gerry van Campen van Flame Guards velt dan ook een vernietigend oordeel over het stichtingsbestuur, dat eind september voltallig opstapte.

„Een aantal bestuursleden heeft gewoon meer geld uitgegeven dan er binnenkwam en daar plukken we nu nog de wrange vruchten van. Je kunt spreken van puur wanbeleid. Aan het begin van het seizoen kregen we ook nog eens problemen met de belastingdienst en de gemeente Nijmegen. Daar stonden ook nog schulden. Nou, de opbrengst van de ongeveer vierhonderd verkochte seizoenkaarten kon onmiddellijk naar die instanties."

Op het moment dat het Stichtingsbestuur voltallig opstapte, leek er al een einde te zijn gekomen aan het voortbestaan van de Nijmeegse club. De Stichting had namelijk ook nog eens een schuld van 280.000 gulden. Gaten in de begroting van het kampioensseizoen 1992-93 waren gedicht met gelden die voor het huidige seizoen bestemd waren. Bovendien stelde de Nederlands IJshockey Bond dat er niet gespeeld kon worden als er geen bestuur was.

"Logisch natuurlijk", vindt Van Campen. „Er is bij de club dan geen aanspreekpunt. Ik heb me toen beschikbaar gesteld als bestuurslid, waardoor we weer konden spelen. De advocaat heeft mij later voor gek verklaard als ik daarmee door zou gaan. Je bent namelijk hoofdelijk aansprakelijk voor alles. Ik heb veel voor het ijshockey over, maar als ze mijn huis gaan leeghalen..."

Vreeswijk inspireert Bossche basketballers

HAARLEM – De basketballers van Den Bosch hebben donderdagavond in Haarlem laten zien niet alleen afhankelijk te zijn van Mike Vreeswijk. Diens puike partij woensdag tegen de Israel All Stars inspireerde de rest van de ploeg een dag later in de openingswedstrijd van de tweede ronde tegen Canada. De Nederlandse kampioen won met 101-74.

Bij rust stond Den Bosch, dat zaterdagavond tegen het sterke Joventut Badalona in actie komt, met 47-33 voor. Vreeswijk was met 27 punten opnieuw topscorer, maar Strickland (26) deed ditmaal nauwelijks voor zijn landgenoot onder.

Degelijk werk Limburgers in geslaagd zwemevenement

Recordjacht in Maastricht

Van onze correspondente INGRID MOERS

MAASTRICHT – Op de laatste dag van de KLM-Swim-Meet in Maastricht zijn uitstekende prestaties geleverd. Twee nationale adspirantenrecords, vijf nationale beste jaargangsprestaties en twee Limburgse adspirantenrecords waren de oogst.

Bas Diederen uit Echt, uitkomend voor PSV Eindhoven zwom in de ochtendseries een nationale beste jaargangsprestatie voor jongens van 13 jaar op de 50 meter vlinderslag. Zijn tijd van 0.29.8 bleek echter niet lang te blijven staan, want 's avonds in de finale zwom Diederen weer sneller en finishte in 0.29.1.

Zijn clubgenoot Pieter van de Hoogenband, gebrand op een goeie tijd op de vlinderslag, zag zijn aspiraties in de series in rook opgaan. Door bewegen bij de tweede start werd hij gediskwalificeerd. Zodoende mocht hij niet aantreden in de finales op deze afstand.

Ongeveer anderhalf uur later nam hij op een sportieve manier revanche door op de 50 meter vrijeslag de nationale beste jaargangsprestatie van Erik Ran te evenaren met een tijd van 0.24.6.

In hetzelfde programma verbeterde Mark Veens van HZ&PC zijn Limburgse adspirantenrecord met 0,1 seconde. Hij kwam hij uit op een tijd van 0.25.1.

Tijdens de finales zwom Van de Hoogenband wederom sneller dan 's ochtends. Hij kwam hij uit op een tijd van 0.23.9, hetgeen wederom een nieuwe beste jaargangsprestatie betekende. Mark Veens ging goed mee en finishte in zijn tweede adspirantenrecord van die dag in een tijd van 0.24.6.

De meisjes estafetteploeg van Proface/DAW wilde graag een kringrecord zwemmen en mocht in een extra nummer het ochtendprogramma afsluiten. Geheel onverwachts werd een tijd gerealiseerd van 1.56.5 op de 4x50 meter vrijeslag, waardoor men ruim onder de startlimiet zwom van de Nederlandse aspiranten: 1.58.0.

's Avonds zorgde Pieter van de Hoogenband voor een dubbele knaller. In een extra aangevraagde recordpoging zwom hij een nieuw nationaal adspirantenrecord en een beste jaargangsprestatie op de 50 meter vlinderslag, de afstand waarop hij 's morgens nog gediskwalificeerd werd. Zijn tijd 0.25.5 betekende een forse verbetering van het oude record, dat met een tijd van 0.26.72 op naam stond van oud MZ&PC-zwemmer Edgar Thimister.

De Limburgers deden het in de finales goed. Met 17 finaleplaatsen en een flinke medaille-oogst,(3 brons, 4 zilver en 2 maal goud, namelijk Diederik Rouffaer en Mark Veens) alsmede het estafette brons van de jongens- en heren estafetteploeg waren zij aardig succesvol.

Het puntenklassement werd zoals verwacht gewonnen door de ploeg van Proface/DAW. Het team totaliseerde 712 punten. PSV werd tweede met 506 punten en Arke de Dinkel bezette met 417 punten de derde plaats.

De uitslagen: 4x50 m. wisselslag estafette meisjes 1979 en later: 1. Eemsrobben 2.15.2; 4x50 m. wisselslag estafette jongens 1979 en later: 1. VZC Veenendaal 2.08.3, 4. MZ&PC 2.16.7; 4x50 m. wisselslag estafette meisjes 1978-1977: 1. Eemsrobben 2.13.1, 4. MZ&PC 2.17.1, 5. Zon/S&S 2.19.3; 4x50 m. wisselslag estafette jongens 1978-1977: 1. Proface/DAW 1.59.1, 3. MZ&PC 2.09.2; 4x50 m. wisselslag estafette dames: 1. GBZ 2.11.9, 5. RZ 2.18.8, 6. MZ&PC 2.18.9; 4x50 m. wisselslag estafette heren: 1. PSV 1.52.3, 3. MZ&PC 1.55.1, 6. Zon/S&S 1.58.3. **A-finales.** 200 m. wisselslag meisjes 1979 en later: 1. Marijke Hommes, Eemsrobben 2.34.8, 6. Nancy Geilen, Zon/S&S 2.41.6; 200 m. wisselslag jongens 1979 en later: 1. Bas Diederen, PSV 2.24.4; 200 m. wisselslag meisjes 1978-1977: 1. Fleur Bakker, LZ 1886 2.30.2, 2. Ilona Birsak, HZ&PC 2.35.8; 200 m. wisselslag jongens 1978-1977: 1. Remco Singeling, LZ 1886 2.22.6, 5. Armand Meertens, MZ&PC 2.27.4; 200 m. wisselslag dames: 1. Bianca Lutters, PSV 2.30.4, 6. Janet Bulthuis, RZ 2.44.0; 200 m. wisselslag heren: 1. Diederik Rouffaer, Zon/S&S 2.13.6; 50 m. vlinderslag meisjes 1979 en later: 1. Marieke Smit, Eemsrobben 0.30.4, 5. Maud Bos, Roersoppers 0.33.1; 50 m. vlinderslag jongens 1979 en later: 1. Bas Diederen, PSV 0.29.1; 50 m. vlinderslag meisjes 1978-1977: 1. Tamara v.d. Wal, Proface/DAW 0.31.1, 5. Daniella Heijenrath, RZ 0.32.3; 50 m. vlinderslag jongens 1978-1977: 1. Mark Veens, HZ&PC 0.26.9; 50 m. vlinderslag dames: 1. Sigrid Pels, KZ&PC de Steur 0.29.6, 2. Cindy Alberts, Hellas 0.31.1 (A), 3. Dianne Nien, De Rog 0.31.1 (B), 5. Cynthia Hoelsgens, De Rog 0.31.6; 50 m. vrije slag meisjes 1979 en later: 1. Etta v.d. Weijden, Proface/DAW 0.28.6, 4. Maud Bos, Roersoppers 0.29.6; 50 m. vrije slag jongens 1979 en later: 1. Ard Wolthuis, Dedemsvaart AC 0.25.9; 50 m. vrije slag meisjes 1978-1977: 1. Fleur Bakker, LZ 1886 0.27.9, 6. Ilona Birsak, HZ&PC 0.29.3; 50 m. vrije slag jongens 1978-1977: 1. Pieter v.d. Hoogenband, PSV 0.23.9, 2. Mark Veens, HZ&PC 0.24.6; 50 m. vrije slag dames: 1. Bianca Lutters, PSV 0.27.9, 2. Dianne Nien, De Rog 0.28.5, 3. Cindy Alberts, Hellas 0.28.8, 6. Cynthia Hoelsgens, De Rog 0.29.4

Marathon-schaatsen brokkelt verder af

DEVENTER – Het marathonschaatsen geeft tekenen van afbraak te zien. De zesdaagse van weleer degradeerde trapsgewijs naar een tweedaagse. Gisteren werkten de specialisten van de lange afstand het laatste showprogramma van de VMS-tweedaagse in Deventer af. Onderdelen als afvalrace, koppelkoers en ploegenrace passeerden de revue. De ploeg van Dasia had na de diverse optredens het beste collectief.

Lange tijd leek het erop dat de marathonrijders tussen kerst en oud en nieuw vrijaf zouden krijgen. De driedaagse in Heerenveen was noodgedwongen van de kalender gehaald. Organisator Ron Mulder zag geen kans om het gat in de begroting (350.000 gulden) van het evenement rond te krijgen. Hij heeft twee jaar lang verlies op de driedaagse geleden. Het schaatspubliek liep nooit warm voor de uit de wielersport gekopiëerde formule.

De Vereniging van Marathon Sponsors (VMS) besloot in oktober zelf een tweedaagse met spelletjes te organiseren. In afgeslankte vorm weliswaar. VMS-voorzitter Harry Oosterhuis onthulde, dat er in Deventer met een budget van 50.000 gulden wordt gewerkt. De bedrijven Wehkamp, Klerks en Akai staan garant voor dat bedrag. Geldverkwisting? Oosterhuis knikt bevestigend. „Toch vonden we dat we uit sportief oogpunt iets moesten doen. Het is een prachtig evenement. De rijders leveren één en al strijd. Het name de ploegenrace is een fantastisch schouwspel."

Tegenwoordig is de tweedaagse een wedkamp tussen twaalf ploegen. Dasia had met Angenent, Rozendaal, Pieterse en De Ronde het beste collectief.

René Higuita vrijgelaten

BOGOTA – De Colombiaanse nationale doelman Rene Higuita is donderdag uit de gevangenis vrijgelaten, omdat hij binnen de voorgeschreven termijn van 120 dagen niet officieel in staat van beschuldiging werd gesteld.

Higuita werd op 4 juni door de politie gearresteerd op verdenking 64.000 dollar (110.000 gulden) afterover te hebben gedrukt bij onderhandelingen over de vrijlating van een meisje uit Medellin, dat waarschijnlijk in opdracht van de toenmalige baas van het drugskartel uit Medellin, Pablo Escobar, was ontvoerd. Het losgeld bedroeg 385.000 dollar (630.000 gulden).

Marokko-Oranje gaat niet door

RABAT – De Marokkaanse voetbalbond, die de Belg Raymond Goethals nu toch niet als bondscoach zal aantrekken, heeft ook besloten de vriendschappelijke wedstrijd tussen Marokko en Nederland op 16 februari aanstaande in Casablanca niet door te laten gaan. Beide landen zijn bij het wereldkampioenschap voetbal in Amerika ingedeeld in dezelfde groep met Saoedi-Arabië en België.

Dat is de reden waarom Marokko niet in een eerder stadium tegen Oranje wil aantreden. Als oefenpartner in de voorbereiding is Nederland vervangen door Portugal, dat op 23 februari in Lissabon tegen Marokko zal aantreden.

De „leeuwen van de Atlas" hebben nog twee evenementen in hun voorbereiding ingelast. Allereerst een wedstrijd tegen Spanje op 28 of 29 januari in Casablanca en voorts het toernooi van de Verenigde Arabische Emiraten van 2 t/m 6 februri, waaraan ook Tunesië en Egypte zullen deelnemen. Een week later komen de mannen van Abdellah Blinda tegen de Franse eersteklasser Nantes uit.

m/v

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Stichting

professionele opvang voor kinderen

Kinderopvang

in opdracht van overheid, bedrijf en instelling

Humanitas

De Stichting Kinderopvang Humanitas is een zelfstandige werkeenheid van Humanitas, Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijke Dienstverlening en Samenlevingsopbouw. De Stichting heeft momenteel 40 kinderdagverblijven en 25 gastoudercentrales in heel Nederland en een Landelijk Meldpunt Kinderopvang, speciaal voor bedrijven en instellingen.

Eén van die kinderdagverblijven is 'Dikkertje Dap' te Heerlen, een kinderdagverblijf met 13 medewerkers die de zorg dragen voor 5 horizontale groepen en 1 groep buitenschoolse opvang. De groep buitenschoolse opvang is voor schoolgaande kinderen van 4 tot 12 jaar, die na schooltijd en tijdens reguliere schoolvakanties worden opgevangen, gedurende 52 weken per jaar.
In verband met het vertrek van een van de groepsleidsters wenst de Stichting in contact te komen met enthousiaste kandidaten voor de functie van:

GROEPSLEID(ST)ER

Buitenschoolse opvang 25-40 uur per week

Functie-informatie:
- in teamverband begeleiden en verzorgen van de kinderen
- onderhouden van de contacten met de ouders/verzorgers
- mede in goede staat houden van de ruimten en inventaris
- verstrekken van alle relevante informatie aan de teamleid(st)er
- flexibel inzetbaar (eventueel in andere groepen)
- werktijden van 14.00 tot 18.00 uur, de woensdag van 12.00 tot 18.00 uur, tijdens schoolvakanties full-time.

Functie-eisen:
- opleiding MDGO AW/VZ/AB/KW/IW, MBO KW/IW/SD/V/VZ/SA/AW, de OVDB LKC, KV/JV (3-jarig)
- kennis en of ervaring met de individuele/groepsgewijze opvang van kinderen.

Arbeidsvoorwaarden en salaris zijn conform de CAO voor de Welzijnssector, salarisregeling kinderdagverblijven (inschaling binnen de schalen 8 t/m 10; maximaal bruto-salaris ƒ 3.201,19 per maand full-time). Opname in het pensioenfonds PGGM is verplicht bij een leeftijd vanaf 25 jaar.

Nadere informatie over de bovenstaande functie kan telefonisch ingewonnen worden bij mevrouw E. Spijkers (teamleidster), tel.: 045-741596.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 7 dagen na het verschijnen van deze advertentie (o.v.v. 'Dikkertje Dap') gericht te worden aan de Stichting Kinderopvang Humanitas, Oliemolenstraat 5, 6411 GJ Heerlen, t.a.v. afdeling PZ.

COSMOS AUTOMATISERING
VALKENSWAARD / HEERLEN

Cosmos Automatisering is een toonaangevend automatiseringsbedrijf dat bijna 15 jaar bestaat. Met haar in totaal 45 medewerkers, verdeeld over Heerlen (L) en Valkenswaard (NB), behoort Cosmos tot de top van de middelgrote automatiseringsbedrijven in Nederland. Cosmos Automatisering richt zich zowel op het midden- en kleinbedrijf als op grotere ondernemingen en instellingen met een totaalpakket van advies, consultancy, support, technische dienst, programmering en opleidingen. Zij treedt hierbij op als geautoriseerd vertegenwoordiger van A-merken zoals IBM, Compaq, Novell, Exact, Grote Beer en Lotus.

Ter versterking van ons team in Heerlen zoeken wij een:

Commerciële buitendienst medewerker (m/v)

Uw funktie:
- adviseren en begeleiden van relaties bij de automatisering
- maken van automatiseringsvoorstellen
- uitbrengen van offertes en de offertes opvolgen

Uw profiel:
- HBO opleiding
- goede kontaktuele eigenschappen
- kennis van Exact en/of Grote Beer is een vereiste
- kennis van personal computers en netwerken is een pré

Wij bieden:
- een afwisselende baan binnen een enthousiast team
- goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden

Indien u belangstelling heeft voor deze funktie, verzoeken wij u uitsluitend schriftelijk te solliciteren. Uw sollicitatie, voorzien van een curriculum vitae, stuurt u voor 14 januari a.s. naar:
Cosmos Automatisering
t.a.v. De heer J.P.M.F. Meijers (commercieel direkteur)
Postbus 11
5550 AA VALKENSWAARD

BVL
Beveiligingstechniek Limburg B.V.

WELKE ENTHOUSIASTE MEDEWERKER MAAKT ONS TEAM COMPLEET?
Beveiligingstechniek Limburg BV houdt zich bezig met het adviseren, ontwerpen en installeren van elektronische beveiligingsinstallaties in de ruimste zin van het woord. Door een voortdurende expansie van de activiteiten zijn wij op zoek naar een

COMMERCIEEL/TECHNISCH BEVEILIGINGSADVISEUR (M/V)

Funktie-eisen:
- ruime ervaring in de beveiligingsbranche (binnen-/buitendienst)
- opleiding min. MBO/HBO-niveau
- goede contactuele en representatieve eigenschappen
- min. leeftijd 25 jaar
- flexibiliteit
- in bezit van rijbewijs BE
- bij voorkeur woonachtig in werkgebied

Zonder ruime commerciële ervaring is het onnodig te solliciteren.

Wij bieden u een dynamische en veeleisende funktie in een plezierige werkkring. Beloning en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Sollicitaties vóór 15 januari 1994 uitsluitend schriftelijk richten aan: Beveiligingstechniek Limburg BV, de heer L.S. Savelkoul, postbus 388, 6130 AJ te Sittard.

HEAO

Nú studeren aan de Avond-HEAO Limburg!

In januari 1994 starten de volgende cursussen:

- Inleiding Commercieel Engels
- Inleiding Informatiekunde
  Theorie en praktijk (Lotus 123, dBase IV)
- Inleiding Organisatiekunde
- Inleiding Personeelsmanagement
- Inleiding Bank- en Verzekeringsleer

Periode:	24 januari 1994 - 10 juli 1994 per cursus 14 lesavonden van 18.30 - 21.45 uur
Cursusprijs:	Informatiekunde ƒ 750,- (incl. practica) Alle andere cursussen ƒ 600,-
Toelatingseis:	Minimaal HAVO/MBO-niveau

Vraag nu de brochure aan!

Informatieavond:	dinsdag 11 januari 1994 van 19.30 - 20.30 uur
Inschrijven:	vóór 17 januari 1994.

In januari 1994 starten met een volledige avond-HEAO-studie is ook mogelijk.

Havikstraat 5, Sittard
Postbus 5268, 6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641
Fax 046-529180

AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

- Praktijkdiploma Informatica PDI-I en PDI-II, Systeembeheer Novell (MN1)
- Basisdiploma AMBI: HG1, HG2, HG3
- AMBI: HS1, HS2, HS4, HS5, HS7, HS9, HB1, HB2, HP1, HP6, HX1, HX2, HX3

Voor gratis brochure onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar:
C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045-717600, fax 045-742738

dhr/mevr/mej.: ______ opl.: ______
adres: ______ tel.: ______
pc: ______ woonpl.: ______ lft.: ______

CCO
centrum computer opleidingen Heerlen Geleen Eindhoven Den Bosch

---

REGIO VAKBOND ABW

Wegens vertrek van een kollega zoeken wij voor 40 uur per week een

ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER

op MEAO-nivo (voorkeur A of S) met goede kennis van tekstverwerking (WP 4.2), notuleren, voorraad- en archiefbeheer.

Uw eventuele vragen zullen de heren L. Noy of H. van den Berg graag beantwoorden. Daarvoor kunt u hen bellen 045-719955 b.g.g. 045-426044.

Uitsluitend schriftelijke, beknopte, sollicitaties met een uitgebreid C.V. kunt u vóór 10 januari sturen aan:

RegioVakbond ABW
t.a.v. H. van den Berg
Postbus 5, 6400 AA Heerlen.

De RegioVakbond ABW is een zelfstandige vakbond met vijf vakbondskantoren en drie administratieve kantoren. Het kantoor staat aan de Akerstraat 2 in Heerlen, vlakbij het centrum.

HBO-V'er/ B-Verpleegkundige m/v

voor een instelling in de omgeving van Heerlen. U hebt ervaring in de psychiatrische verslavingszorg en bent minimaal 32 tot 40 uur per week beschikbaar voor tenminste 3 maanden. Kunt u alle diensten draaien? Reageer dan snel.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia van der Burgt.
Heerlen, Op de Nobel 1

tempo-team uitzendbureau

Slechts twee dagen!
OPENBARE VERKOOP
LEDEREN JACKS va. 159.-
2de JACK voor 1 GULDEN

WANNEER: ZONDAG 2 JANUARI
van 12.00 - 17.00 uur
WAAR: HOTEL LIMBURGIA
GRENDELPLEIN 19 VALKENBURG

WANNEER: VRIJDAG 31 DECEMBER
van 11.00 - 17.00 uur
WAAR: ZAAL JREETS
KAALHEIDERSTWEG 105 KERKRADE

Iedereen van Uitzendburo Free-Lance wens

NEW NAME

Met ingang van 1-1-1994 werkt Free-Lance verder onder de naam KELLY Uitzendburo

KELLY UITZENDBURO

Heerlen	Maastricht	Sittard
Dr. Poelsstraat 21-23	Grote Gracht 10	Rosmolenstra[illegible]
045-71 71 31	043-25 85 55	046-52 72[illegible]

---

van Ophoven bv

[illegible]

Onze onderneming is al ruim 25 jaar werkzaam op het gebied van verwarmingsinstallaties. Door [illegible] van onze orderportefeuille bestaan er in [illegible] plaatsingsmogelijkheden voor:

SERVICE-MONTEURS

Functie-eisen:
[illegible] MTS-opleiding en ervaring op dit gebied.

Heeft u interesse heeft in deze functie kunt u [illegible]

Van Ophoven Verwarmingsindustrie B.V.
[illegible] 30
[illegible] Voerendaal
t.a.v. directie
Tel.: 045-753180

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897[illegible]

Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989: Kennisgeving van een ontwerp-beschikking naar aanleiding van een aanvraag om ontheffing.

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens "onder voorschriften" ontheffing te verlenen aan: Provincie Limburg, Limburglaan 10 te Maastricht en zulks voor het reconstrueren van het kruispunt te Susteren en Born in de provinciale wegen Nieuwstadt-Born (S18), Sittard-St. Joost (S16) en de gemeentelijke weg Ass de Linde (BS 56650; 93/56941).

Terinzagelegging.
De ontwerp-beschikking ligt ter inzage vanaf 3 januari 1994: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Susteren-Born tijdens de werkuren en [illegible] op de elders gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Door de aanvrager en door degenen die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag, alsmede door eenieder die aantoont tot dit laatste redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest kunnen tot 17 januari 1994 gemotiveerde bezwaren tegen de ontwerp-beschikking worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar aantekent tegen de ontwerp-beschikking kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

HELAAS, UW DRUKKER LEVERT VANDAAG PAS.
MAAR MORGEN MOET DIE REKLAMEKRANT WEL VERSPREID WORDEN...

Bel Spiral als 't supersnel verspreid moet worden!

[illegible] 7, 5961 PK Horst, Postbus 6034, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

SPIRAL

Limburgs WOONBLAD

Plantoffensief

Vrijdag 31 december 1993 ● Pagina 51

Sanseveria ingezet tegen 'kantorenziekte'

De gemeente Amsterdam heeft het beste voor met haar ambtenaren. De hoofdpijn, hoestbuien en ontstoken ogen waarover werkers in moderne kantoorgebouwen vaker klagen, moeten in het stadhuis straks tot het verleden behoren dank zij de inzet van een door NASA aanbevolen middel: de sanseveria. Dat is een plant die bij onze zuiderburen al razend populair was voordat de heilzame werking bekend werd.

In totaal werden er deze maand 425 van de stakerige planten à vijftien gulden over de afdelingen verspreid. Daarmee, zo hoopt de stadhuisdienst, behoort het sick-buildingsyndroom in het bestuurscentrum aan de Amstel voorgoed tot het verleden. Volgens het Amerikaanse ruimtevaartlaboratorium NASA kunnen klachten over het klimaat in gebouwen effectief worden bestreden met deze plant. De sanseveria breekt schadelijke stoffen af en zet die om in opneembaar voedsel.

Tot teleurstelling van de stadhuisdienst bleken niet alle ambtenaren het gebaar op prijs te stellen. „Een uiterst lelijk plantje," zei een fractiemedewerkster van Groen Links misprijzend tegen de redacteur van het personeelsblad Personeel Actueel. En helpen deed het ook al niet. „Ik hoest nog evenveel als ervoor."

Een tweede ambtenaar vond dat de sanseveria de naam 'plant' niet eens verdient. „Het is een stijve. Hij gaat niet rechts of links. Toen ik 'm kreeg stikte hij ook nog eens van de oorkruipers."

Ilse Oelbers van de stadhuisdienst klinkt licht teleurgesteld over de kritiek. „Het was bedoeld als grapje," zegt ze. „We zijn er zelf niet eens van overtuigd dat het sick-buildingsyndroom in het stadhuis voorkomt, omdat alle ramen open kunnen."

Gelukkig voor haar waren er ook positieve reacties. Zoals die van een medewerkster van de juridische afdeling die haar vensterbank volpropt met door collega's afgedankte flora. „Ik vind ze wel mooi. Maar helpen tegen de vieze lucht doen ze niet. Als het muf ruikt doe ik gewoon het raam open."

Vakbeurs één dag toegankelijk voor publiek

Design en barok op Meubelbeurs Keulen

Nergens ter wereld zijn zó veel meubelen bij elkaar te zien als tijdens de Internationale Meubelbeurs in Keulen. Al voor het zevende achtereenvolgende jaar is de laatste dag van deze manifestatie gereserveerd voor de consument. En elk jaar trekken er meer Nederlanders naar die Wereldwoondag.

Zondag 23 januari is de vakbeurs in Keulen toegankelijk voor consumenten. Van 9 tot 18 uur kun je er je ogen uitkijken naar een overweldigend aanbod in meubelen.

Een belangrijke trend is momenteel het zogeheten collage-interieur, dus een inrichting die is samengesteld uit meubels en overig toebehoren in verschillende stijlen, materialen en uitvoeringen. Dat vergt wel veel kijken en keuren, plussen en minnen. In de praktijk komt het er meestal op neer dat je showrooms in- en uitloopt om een leuke compositie bij elkaar te zoeken.

Op de beurs in Keulen is een wereldwijd aanbod onder één dak. Van stijlmeubelen tot boerenbarok, avantgarde ontwerpen, klassieke en eigentijdse interieurs.

Om even een idee te geven: in hal 2 (drie etages hoog) vinden liefhebbers van design-meubelen het Avantgarde Design Centre. Op de tweede etage van de hallen 10 en 11 zijn tafels en stoelen bij elkaar gebracht. Meubeltjes voor kinder- en tienerkamers zijn te zien in weer andere hallen. Hetzelfde geldt voor zitmeubelen. Fabrikanten van keukenmeubelen zijn van de partij op de parterre van hal 14.

Net als voor de woonkamer bestaat ook voor de hedendaagse keuken de collage-trend. Niet meer een gesloten front waarbij alles achter deurtjes is verborgen, maar een variabele en creatieve inrichting. Daarbij zijn normen als 'praktisch' en 'alles onder handbereik' belangrijker dan 'alles uit het zicht opgeborgen'. Gewoon afgekeken van de professionele keuken.

Keukengereedschap wordt zichtbaar, en dus onder handbereik, opgehangen bij de plaats waar je dat gebruikt. Aan ergonomie wordt steeds meer aandacht besteed: de juiste werkhoogte is nauwkeurig berekend. In plaats van vaste kasten bieden flexibele (onder)kasten op wieltjes het gemak om ze tot bij de kookplaat, de spoelbak of het hakblok te rijden, zonder dat je een stap te veel hoeft te doen.

● *Allerlei woonstijlen komen op de meubelbeurs aan bod.*

Integreren

De slaapkamer is al sinds lang niet meer de plaats waar je gauw je ogen dichtknijpt, maar is een relaxruimte geworden waar je je graag terugtrekt om bijvoorbeeld te lezen. Voor éénkamerwoningen, waarin zowel geleefd, gegeten als geslapen moet worden, hebben ontwerpers steeds fraaiere en comfortabeler bedbanken. Want slapen en wonen worden steeds verder geïntegreerd.

Een dagkaart voor de meubelbeurs kost 20 DM. Het is voordeliger in de voorverkoop via de Nederlands-Duitse Kamer van Koophandel (070-3614251) een toegangsbewijs te bestellen (17,75 gulden) dat tevens recht geeft op gratis gebruik van openbaar vervoer in de regio Keulen/Bonn. Tramlijn 14 rijdt vanaf het centraal station naar de oostelijke ingang van de beurs.

Stooktabel week: van maandag: 20 december t/m zondag: 26 december 1993

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
1000	36	ƒ 18,00	279
1200	43	ƒ 21,50	335
1400	51	ƒ 25,50	390
1600	58	ƒ 29,00	447
1800	65	ƒ 32,50	503
2000	72	ƒ 36,00	559
2200	79	ƒ 39,50	613
2400	87	ƒ 43,50	669
2600	94	ƒ 47,00	725
2800	101	ƒ 50,50	781
3000	108	ƒ 54,00	837
3200	116	ƒ 58,00	892
3400	123	ƒ 61,50	947
3600	130	ƒ 65,00	1004
3800	137	ƒ 68,50	1059
4000	144	ƒ 72,00	1115
4500	162	ƒ 81,00	1254
5000	180	ƒ 90,00	1394
5500	199	ƒ 99,50	1535
6000	217	ƒ108,50	1674

Tip: Uw energiebedrijf wenst u een gelukkig 1994 en veel energiebesparing.

Beurs voor zelfbouwers in Mecc

In het Mecc in Maastricht wordt van 17 tot en met 20 februari de beurs Bouw Privé gehouden. Op deze nieuwe publieksbeurs komen allerlei zaken die te maken hebben met bouwen en verbouwen aan bod. De nadruk ligt op zelfbouw.

Tijdens de beurs zullen in het Mecc huizen van hout en gasbeton verrijzen. Verder zijn er allerlei zaken voor in huis te zien, zoals badkamers, keukens, vloeren, parket en inbraakbeveiliging. Ook ramen, deuren, serres en isolatie maken deel uit van het expositieprogramma.

Makelaars, verzekeraars, financiële specialisten en andere adviseurs staan in een speciaal paviljoen waar de bezoeker terecht kan met vragen over bijvoorbeeld verstandig kopen, voordelig financieren en milieubewust bouwen.

Zowel overheden als bedrijven zullen bouwprojecten en percelen aanbieden.

Bouw Privé vindt plaats van donderdag 17 tot en met zondag 20 februari en is op weekdagen geopend tussen 14 en 22 uur en in het weekeinde van 10 tot 18 uur.

De onverwachte warmte van een betonnen huis

DOOR JO REIJNDERS

Het kille en vochtige klimaat in Nederland weerhoudt de meeste architecten ervan, om huizen compleet van beton te ontwerpen. Dat beton desondanks een huis zonder problemen kan opleveren, bewijst de betonnen woning aan de Frans Erenslaan in Geleen. De familie Parpart liet het huis 23 jaar geleden bouwen en heeft er sindsdien alleen maar plezier van gehad.

Tijdens vakanties in Zwitserland was het echtpaar Parpart onder de indruk geraakt van betonnen huizen en gebouwen. Het grijze beton, gecombineerd met het warme hout van deuren en kozijnen, sprak hen erg aan. Omdat ze toch wilden gaan bouwen vroegen ze zwager Wolfram Grundhoff, architect in Saarbrücken, om eens te komen praten over een woning van beton.

Er ontstond een nauw contact met de architect, die wel mogelijkheden zag in de eigenschappen van beton. Toch was ook hij aanvankelijk terughoudend en hield het echtpaar voor, dat ze ook maar eens serieus naar ontwerpen in baksteen of hout moesten kijken. Aldus geschiedde, en Grundhoff maakte verschillende schetsen. Beton bleef echter boeien, en ook Grundhoff, aan het begin van zijn carrière en in voor een experiment, voelde uiteindelijk voor het betonnen ontwerp.

Met de maquette van het definitieve ontwerp stapten ze naar de Welstandscommissie, die verrassend positief oordeelde en zonder slag of stoot akkoord ging. Alleen zou het beton wat donkerder moeten worden dan de maquette liet zien.

Beton is héél consequent doorgevoerd in de woning. Zowel buiten als binnen voert het materiaal de boventoon. In de bekisting werd ongeschaafd hout gebruikt, waardoor de houtnerfstructuur binnen het idee geeft dat je je tussen houten wanden bevindt. 't Is dat er geen likje bruine verf over het beton heen zit, anders was de suggestie compleet.

Het beton doet binnen tegen verwachting warm aan. „Wie hier binnenkomt, denkt in een heel kil huis te komen, maar niets is minder waar. Gasten voelen de warmte en gezelligheid, die het beton uitstraalt," zegt de vrouw des huizes.

Daar zorgt ook de onzichtbare isolatie voor. Al lijken de muren van massief beton, alle buitenmuren zijn geïsoleerd. En ook de overgangen naar het dak zijn zo geconstrueerd dat er geen hinderlijke koudebruggen konden ontstaan. Bovendien zijn sommige buitenmuren aan de binnenkant nog eens voorzien van houten wanden. Net als de kozijnen zijn ze van meranti. Aan de achterkant zorgt een houten terras met een grote pergola voor de overgang van beton naar tuin.

Bij de toepassing van gewapend beton moet er van tevoren wel meer dan normaal worden nagedacht over de indeling van het huis. Je sloopt er later immers niet zo maar even een wandje tussenuit om de keuken of slaapkamer aan te passen. De indeling is goed doordacht. Alle ruimten zijn onderling makkelijk bereikbaar. De entree is klein gehouden. Daardoor is het eerste stuk van de woonkamer eigenlijk de vervanger van de hal. Vanaf die plek ga je ofwel rechtdoor de woonkamer in, of linksaf naar de metalen trap. Die gaat een half niveau naar beneden, waar voorin de woning een grote ruimte is, die in het begin als speelkamer voor de kinderen werd gebruikt. Ook de garage kan daar via een gangetje worden bereikt. Op het gewone niveau is rechts voorin de keuken, die een open verbinding heeft met de woonkamer. Die is in drieën verdeeld. De eethoek, een gezellig zitje en de tv-kamer.

● *De betonnen semi-bungalow aan de Geleense Frans Erenslaan trekt na 23 jaar nog steeds veel bekijks.* Foto: ERMINDO ARMINO

Wanneer het trapje naar boven wordt genomen, zijn we meteen vlakbij de slaapkamers en de badkamer. Alles nog steeds in beton. De kamers zijn aan de straatkant gesitueerd. Daar zie je aan de buitenkant vierkante uitstulpingen. Dat zijn de muurkasten!

De winterschilder heeft in het betonnen huis weinig te zoeken. Het interieur is wat dat betreft onderhoudsvrij. Een enkele slaapkamer is van een verflaagje voorzien, om wat meer licht te scheppen voor studerende kinderen. Voor de rest doet de woning het met een kanariegele streep, die binnen en buiten als een strik om en door het huis loopt. En niet te vegeten de garagepoort. Iedereen kan in levensgroot blauw en geel lezen, dat het om huisnummer drie gaat.

Vochtproblemen zijn er de afgelopen 23 jaar met het beton niet geweest. Om de vijf jaar wordt de betonnen buitenkant met een impregnerende vloeistof bewerkt. Betonrot is daardoor onmogelijk en lekkages worden vermeden. Er is tot nu toe nog geen centimeter beton losgeraakt.

Slechts één verbouwing heeft het huis in al die jaren ondergaan. Waar vroeger de tuindeur en een groot raam in de achtergevel zaten, zijn nu openingen naar een gezellige veranda. Een kwart cirkel, gemaakt van glas en rood aluminium. Er kwam geen breekwerk aan te pas. De glazen puien gingen eruit en de veranda werd tegen de achtergevel 'geplakt'. Het kwartronde dak van de veranda wordt gevormd door zes schuin aflopende ramen. Waar ze boven in de punt bijeenkomen bevindt zich de betonnen schoorsteen. Ook nieuw. Die staat boven de betonnen open haard, die voor extra gezelligheid in de nieuwe ruimte zorgt. Ook in de vloer komt de vorm van de zes ramen terug. In het gehele benedenhuis ligt Noorse lei. En die is met veel fantasie, maar vooral ook slijpwerk, in dezelfde vormen als de ramen op de – betonnen – vloer gelegd.

De bunker noemen sommigen het huis. Anderen zeggen er crematorium tegen. Voor de Parparts geen reden om niet van hun huis te genieten. Ze hebben indertijd de gok gewaagd en gekozen voor beton. Zij weten als geen ander dat ze goed gegokt hebben.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 28 december 1993.

Het afgelopen jaar is de rente op de kapitaalmarkt ruim 1.5 procent gedaald. De geldverstrekkers hebben deze daling aangegrepen om de rentetarieven van de hypotheken in vijf stappen te verlagen. Wij merken op, dat de daling voor de kortere rentevaste perioden duidelijk groter was dan voor de langere.

Door de nog steeds dalende rente op de kapitaalmarkt is er ruimte voor een verdere rentedaling. Wij noteerden deze week echter geen wijzigingen.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7.00	3,70	2,40
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,20	3,83	2,50
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,50	4,02	2,66
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	7,20	4,72	3,83
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,60	3,47	2,23
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	6,90	3,66	2,37
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,20	3,85	2,53
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,40	4,20	3,41
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,00	3,75	2,46
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	7,50	4,08	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	5 jaar	1,00	6,50	3,42	2,20
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	10 jaar	1,00	6,80	3,62	2,35
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	15 jaar	1,00	7,20	3,87	2,55
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,14	3,36
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,68	2,40
GWK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,30	3,94	2,61
GWK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,20	3,87	2,55
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,00	3,75	2,45
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	7,50	4,07	2,71
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,64	2,35
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,20	3,83	2,51
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,67	2,39
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,20	3,86	2,54
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	7,50	4,06	2,70
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,60	4,24	3,43
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,30	3,49
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	6,80	3,58	2,31
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,20	3,84	2,51
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	7,60	4,10	2,72
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	7,20	4,72	3,83
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,00	3,59	2,28
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,30	3,79	2,43
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,90	4,52	3,67
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,46	3,62
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	6,90	3,69	2,41
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	6,70	3,51	2,26
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,00	3,71	2,41
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,00	3,59	2,28
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,55	2,30
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,27	3,46

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Te huur gevraagd

Te huur gevr WOONHUIS, op korte termijn, geschikt voor groot gezin, huurprijs ca. ƒ 1.500,- Mak. Honings. Tel. 045-460444

Te huur gevr. omgeving Heerlen APPARTEMENT of kamer, huur tot ƒ 650,-. Tel. 04406-12474.

Te huur gevraagd GARAGEBOX voor 2 of 3 oldtimers. Landgraaf of omgeving. Telefoon 045-316419.

OG te huur

Te huur gemeubileerd appartement omgeving HOENSBROEK voor werkend persoon. 045-241588

Te huur gemeubileerd appartement omgeving HOENSBROEK voor werkend persoon. 045-241588.

ZUTENDAAL (B) appartement 2 slpks, keuken, badkamer, berging, woonkamer, garage, vrij 01-01-94. Inl. tel. 09-32 89722001.

Te huur gemeub. appartement, ƒ 800,- incl. te HEERLERBAAN. 045-413568.

Te huur voor tijdelijke bewoning VAKANTIEBUNGALOW tussen Klimmen en Valkenburg. ☎ 045-726821.

Te huur APPARTEMENT te Voerendaal, ƒ 675,- incl. voor werkend persoon. 045-750229 na 18.00 uur.

Onroerend Goed

Neerbeek/Beek

Nieuwenhofstr. 21.
Vrijst. woning, opp. inh. 500 m2 m3. Pr. ƒ 335.000,- k.k.
Tel. 046-370371 373427.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te k. ruim halfvrijst. woonhuis met voor- zij- en achtertuin te Molenberg-HEERLEN nabij C. Ind.: grote U-vorm. woonk. 3 slpkmrs., zolder, kelder, mod. keuken. ☎ 045-414709/714585.

Hoensbroek oud herenhuis

* Beg.gr.: vrij te aanv. Kelder, woonk., slaapk., douche, keuken, bijkeuken, tuin, berging, cv.
* 2 verdiepingen: verhuurd Woonk., keuken, dakterras, 2 slaapk. + badk.

Vraagpr. ƒ 149.000,- k.k.
Tel. 043-218633.

Swier 76, WYNANDSRADE. Landelijk gelegen halfvrijstaand huis met carpoort en garage met zolder, grote tuin. Ind.: hal, L-vormige kamer, grote keuken met eiken aanbouwkeuken, washok, kelder, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, grote zolder, berging. Kunststof kozijnen. Rustiek interieur. Opp. 720 m2. Vraagprijs ƒ 255.000,-k.k. Tel. afspr. 045-241041.

DE PANNE, België. Te koop appartement: kamer, keuken, slpk, garage, 50 m. van strand. Eventueel gemeubileerd te koop 046-745067.

Te koop Puth

LINDERS ADVIESBUREAU

O.Puth 63, grotendeels gerenoveerde woning. Perceelopp. 1.970m2. Ind.: entree, toilet, bijkeuken, grote keuken/living, study, 4 ruime slpkmrs., luxe badk. met ligb. douche/2e toilet, kelder en zolder. Moet gezien worden!
Vr.pr. ƒ 250.000,- k.k.
☎ 04493-1854 b.g.g. 5004

STEIN. Alleenstaande semi-bungalow, goed onderh., d. m.v. inpandige gar. geschakeld. Riante L-vormige living, 2e toilet, ligbad, keuken v.v. app., 3 slaapkamers, 1 hobby/studeerk., zeer mooi tuincontact, opp. 500 m2. Prijs ƒ 298.000,- k.k. Past. Strykersstr. 2, ☎ 046-333730.

Te k. ruim woonhuis te BRUNSSUM, nabij centrum, ruime woonk., serre, keuken met app., bijk. met douche, prov.kelder, 3 ruime slpkrs., badkr., zolder via vaste trap. Perc.opp. 715 m2. Veel privacy, vraagprijs ƒ 235.000,- k.k. Tel. 045-224833.

Bedrijfsruimte

Zoekt u een BUREAURUIMTE tevens postadres in Aken. Telef./fax. en complete bureau inrichting per mnd 300 DM. ☎ 04454-61147.

Te huur LOODS 100m2 te Landgraaf. Tel. 045-311288.

BLONDÉ BELEGGINGEN
Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

HORECA, te koop/te huur gevraagd, omg. Slenaken/Epen. Pand met horecabestemming. Br.o.nr. B-05001, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Woningruil

Aangeb. in APELDOORN mooie eengez. won. grote tuin, 3 slpks en zolder, ƒ 715,- p.m. Gevr. Geleen of Brunssum e.o. won. of flat met 3 slpks. 055-417396.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kamers

Gemeubileerde KAMER te h. te Valkenburg voor oudere heer of dame. 04406-12875.

Welke student uit SITTARD of omstreken wil zijn kamer in januari en februari onderverhuren? (i.v.m. stage). Telef. 046-580198.

Te huur gemeub. kamer, ƒ 425,- incl. te HEERLERBAAN. Telef. 045-413568.

HEER zoekt gem. kamer, omgeving Eygelshoven. Brieven naar Postbus 157, 6460 AD, Kerkrade.

Te huur ruime kamer in rustig dorpje nabij SITTARD. Tel. 04492-3421.

Bouwmat./machines

AANBIEDING t/m 31-12. Dakleer 10 mtr. lang, 4 mm. dik, ƒ 55,-. Laminaatparket 32,50 p. m2. Waspoeder 12 kg. ƒ 40,-. Houten schroten, 10 cm. br., ƒ 1,- p. mtr. Rennemigerveldweg 72, Heerlen, ☎ 045-727742/723076.

Te koop WATERPASINSTRUMENT met hoekmeting (400 rad.) pr.n.o.t.k. Inl. 045-312956.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te k. IJSKAST Philips/Wirlpool, 2½ jaar oud, ƒ 250,-; tev. kapstok, halogeenlamp en afzuigkap. ☎ 04493-5427.

Te koop 840 m2 Forbo PROJEKTTAPIJT van ƒ 38,50 nu ƒ 9,95 p.m2 excl. BTW, wegens annulering hotel te Eindhoven. Min. afname 100 m2. Inl., stalen: 02240-13444. Fax: 15392.

Te koop eikenhouten EETHOEK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 700,-. 045-217615.

Te koop complete INBOEDEL. Telefoon 04492-3409.

Kachels/Verwarming

BARBAS

Inzethaarden/Kachels
Arnold Opreij
Heerlerbaan 275, Heerlen.
Beatrixhaven, Maastricht.

Gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

Te koop voll. geëm. Duitse Weso ALLESBRANDER met thermostaat. Afm. 87x50x84, cap. plm. 80 m3, z.g. a.n. en Duitse potkachel. Pr. op aanvraag. 045-753268.

VERKOCHT

Heidetuin bij uw huis? Tennisbanen om de hoek? Blijvend vrij uitzicht? Marmeren keuken? Café op loopafstand? Tweepersoons badkuip? Zet 't groot in de krant, want

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten

VOOR UW "PERSOONLIJKE" FAUTEUIL

FAUTEUILERIE ZITRUIMING.

De keuze is groot. De prijzen zijn klein.

Dit is uw kans op topcomfort voor een ongelofelijke prijs! Een oogstrelende fauteuil die u jaren en jaren zitplezier garandeert. Een 'huisvriend' zonder kuren. En dat voor een regelrechte opruimingsprijs. Laag dus. Zeg maar rustig: extreem laag. Want zo weinig voor zoveel, dat mag rustig heel uitzonderlijk heten.

INTERIEUR WAARBORG

Uw fauteuil op maat.

D.m.v. een 'aanmeetfauteuil' kunnen wij alles opmeten wat nodig is voor een perfecte 'pasvorm': Zithoogte, zitdiepte hoogte van de armleggers en de juiste hoek van de rugleuning.

Elegante kuipfauteuil geheel bekleed met rundleer. Ondanks de compacte afmeting verrassend comfortabel zittend. Leverbaar in diverse modieuze kleuren.
Van ~~1175,-~~ voor v.a. **895,-**

Stijlvolle klassieke herenfauteuil in gobelin-stof. Onderzijde afgewerkt met volant. Comfortabele zit door het stevige, keerbare zitkussen en de hoge rugleuning.
Van ~~1675,-~~ voor **1295,-**

Originele Lazyboy-relaxfauteuil met schommelmechaniek en verstelbare voetensteun. Zithoogte aan te passen. Bekleed met gedessineerde weefstof in een aantal fraaie tinten.
Van ~~2050,-~~ voor **1595,-**

Vrijdag 31 december zijn wij om 17.00 uur gesloten.

Moderne draaifauteuil met verstelbare zitstand. Solide zwart gelakt metalen buisframe. Met rundleer beklede kussens.
Van ~~825,-~~ voor **595,-**

Stijlvolle Engelse herenfauteuil, vakkundig bekleed met diverse fraaie weefstoffen. Notenkleurig onderstel. Door de sluimeroren en het keerbare zitkussen zeer comfortabel zitten.
Van ~~1585,-~~ voor **1195,-**

Solide eiken haardfauteuil. Stevige kussens, bekleed met fraaie bloemstof. Afgewerkt met maraboet-franje.
Van ~~545,-~~ voor **395,-**

Comfortabele relaxfauteuil met verstelbaar glide-mechanisme voor een ontspannen zithouding. Houten draaivoet en een geheel leren bekleding met fraaie siersstiksels in rug en zitting.
Van ~~1545,-~~ voor **1195,-**

Royale, Zweedse draaifauteuil, eenvoudig te verstellen. Van comfortabel zittend tot luxueus luierend. Gedeeltelijk bekleed met zeer soepel rundleer, in diverse kleuren leverbaar.
Van ~~1595,-~~ voor **1195,-**

Comfortabele Lazyboy-relaxfauteuil, bekleed met uitstekende kwaliteit rundleer. Verstelbare voetensteun en schommeltechniek. De zithoogte is aan te passen.
Van ~~3695,-~~ voor **2995,-**

Royale, klassieke herenfauteuil met sluimeroren. Hoge rugleuning en zeer fraai afgewerkte armleuningen. Voor de bekleding heeft u een keuze uit een royale stofcollectie.
Van ~~1350,-~~ voor **995,-**

Uit voorraad, direct in huis! Steeds aanvulling van nieuwe, afgeprijsde modellen uit ons magazijn. WEG = WEG EN OP = OP

Roomwit gebeitste fauteuil met webbing. Bekleed met een zeer kwalitatieve stof. Van ~~2390,-~~ voor **1790,-**

Bruin gebeitste beuken fauteuil in een bruin rundleren uitvoering. Van ~~1195,-~~ voor **795,-**

Bruin gebeitste fauteuil met verstelmogelijkheid. Bekleed met een mooie multicolor chenille stof. Van ~~1495,-~~ voor **995,-**

Bruin gebeitste beuken fauteuil, verstelbaar. Bekleed met een mooie dessinstof. Compleet met hocker. Van ~~1690,-~~ voor **1195,-**

Exclusieve draaifauteuil met zwart beukenhouten frame, bekleed met bordeaux kleurig leer. Is tevens verstelbaar. Compleet met hocker. Van ~~3495,-~~ voor **2695,-**

Compacte damesfauteuil bekleed met een mooie gedessineerde bloemstof en een gecapitoneerde rug. Van ~~1995,-~~ voor **1495,-**

Zweedse draaifauteuil met luxe verstelsysteem en zwart frame. Bekleed met bordeaux-kleurig leer. Van ~~2495,-~~ voor **1995,-**

Robuuste, Zweedse draaifauteuil in een prima groene kwaliteit leer. Een fauteuil voor de echte relaxer!!! Het zitcomfort is te regelen door allerlei verstelmogelijkheden. Van ~~3230,-~~ voor **2695,-**

Exclusieve, tijdloze fauteuil met een soepele zwart leren bekleding. Uitgevoerd met kantelmechanisme en hoogteverstelling. Van ~~3695,-~~ voor **2795,-**

Perfect afgewerkte, sierlijke eiken fauteuil. Bekleed met een hoogwaardige mohair stof. Van ~~2595,-~~ voor **1995,-**

Compacte eiken fauteuil met een zeer hoogwaardig zitcomfort, bekleed met een kwalitatieve weefstof. Van ~~1995,-~~ voor **1695,-**

Sierlijke eiken fauteuil met een sterke dralon bekledingsstof en een zeer comfortabel zitcomfort. Van ~~2195,-~~ voor **1695,-**

fauteuilerie

In de Cramer 154 - Woonboulevard Heerlen - Telefoon 045-754224.

UTRECHT	ARNHEM	HEERLEN	ZOETERWOUDE	ZWOLLE
Woonboulevard Utrecht	Woonboulevard Arnhem	Woonboulevard Heerlen	Rijneke Boulevard	Woonboulevard Zwolle

HOMA dompelpompen

- ★ een universele dompelpomp voor het verpompen van schoon en licht verontreinigd water
- ★ de pomp is uitgevoerd met een open waaier en mechanical seal
- ★ type W zonder / WA met niveau schakelaar

Type	Max cap	Netto prijs
225 W	5,4 m³/uur	238,35
225 WA	5,4 m³/uur	265,45

Franco v.a. f 300.-
Prijzen excl. BTW.
Bel voor gratis catalogus.

de wildkamp
KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN
SUSTEREN 04499- 2760
BERINGEN 04760-72296
LUTTEN 05231- 2099
(HOOFDKANTOOR)

Rolluiken
(Heroal-systeem)
Zonwering
Kunststoframen
Th. Hendriks
Past. Brounsstr. 40
SCHINVELD
tel. 045-256371
Vraag vrijblijvend prijsopgave

PARKET KURK KUNSTSTOF
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-
NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht d.d. 2 december 1993, is over **Maria Anna Heusschen,** wonende te Cadier en Keer, gemeente Margraten, aan de Kusterkestraat nr. 5, benoemd tot curator de advocaat en procureur Mr. H.A.J. Kalsbeek, kantoorhoudende te Maastricht aan het Henric van Veldekeplein nr. 29.
Maastricht, december 1993
Mr. H.A.J. Kalsbeek

Pickée, van huis uit aktief !

EYGELSHOVEN: Ouder gerenov. woonh. met c.v.-gas, berging en zijtuin. Geh. dubb. beglaz., ged. roll. **Ind.: o.a.** woonk., eetk., keuken met app. **1e Verd.:** 4 slpks., ged. bet. badk. met douche, v.w. en toilet. **2e Verd.:** vaste trap, zolderberging, 2 zolderk.
Prijs: ƒ 159.000,- k.k.

HEERLEN: Ruim vooroorlogs herenhuis gel. aan rand centr. (Akerstraat) m c.v.-gas, gar. en tuin. Goed onderh. **Ind. o.a.:** div. kelderruimten, royale hal, woonk. ensuite (ca. 63 m²) met parket, eetkeuken m install. en app., bijkeuken. **1e Verd.:** 3 grote slpks., 2 badks. **2e Verd.:** 4 kamers en berging.
Prijs: ƒ 425.000,- k.k.

HEERLEN CENTRUM: Ruime woning m c.v.-gas en tuin. Ged. dub. beglaz. **Ind.** o.a.: prov. kelder, ruime woonk. m parket en open haard, keuken, bijkeuken, 3 slpks., badk., grote zolder (vaste trap) zolderkamer.
Prijs: ƒ 178.000,- k.k.

HEERLEN NABIJ CENTRUM: Woonh. met kantoor- praktijkruimte (ca. 40 m²); c.v.-gas 3 gar., berging. **Ind.** o.a.: **Sout.** geh. onderk. **Part.:** Woonk., keuken, bijkeuken. **1e Verd.:** 3 slpks., badk. **2e Verd.:** Vaste trap. Zolderberging.
Prijs: ƒ 185.000,- k.k.

HEERLEN - AARVELD: Ruime woning met c.v.-gas, inp. gar. en tuin gel. in een rustige goed gesitueerde woonomg. aan de rand van het centrum. Goed onderh.; dak geïsol., ged. dub. begl. **Ind.:** o.a. L-vormige woonk. (ca 50 m², met schuifpui naar terras en tuin, dichte keuken met moderne keukeninstal., 4 slpk., moderne badk. Was- en provisieruimte, werkk..
Een woning die u beslist van binnen moet zien.
Prijs: ƒ 255.000,- k.k.

HEERLEN: Tussengelegen woonhuis met c.v.-gas, berging en voortuin. Muren en dak geïsol., dubbele beglazing. **Ind.:** Woonk. open keuken, 2 slaapks., betegelde badkamer.
Prijs: ƒ 118.000,- k.k.

HEERLEN: Vrijst. woonh. met c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig en blijvend goed gel. Ged. geïsol. **Ind.:** o.a.: Ruime L-vormige woonk. ca. 45 m² met niveauverschil, open haard. Keuken met app. Bijkeuken. 3 Slpks. Badk. met o.a. ligbad en douche. Gesch. toilet-ruimte.
Prijs: ƒ 315.000,- k.k.

KERKRADE - CENTRUM: Hoekwoning met c.v.-gas en tuin. Grotendeels gerenov. Dak geïsol. Ged. dub. begl., rolluiken. **Ind.** o.a.: prov. kelder, woonk. met parketvl., keuken, bijkeuken, berging, 2 slpks, badk. Vaste trap naar zolder. Grote slpk. of hobbykamer.
Prijs: ƒ 179.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, gar., berging en grote tuin. Rolluiken. **Ind.: o.a.** ruime prov.-kelder' woonk., eetkeuken met keukeninstal. en app., bijkeuken, 3 slaapks., badk., zolder.
Prijs: ƒ 168.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. ruim vooroorlogs woonh. met c.v.-gas, gar. en tuin. Geheel gerenov., ged. dub. begl.;rolluiken; dak geïsol. **Ind..:** o.a. provisie- en bergkelder.Ruime wooneetkamer met werkhoek (ca. 50 m²) open haard. Keuken met compl. inger. keukeninstal. Bijkeuken. 3 Slpks. Badk. met o.a. ligbad en douche. Vaste trap naar zolder; mogelijkh. voor 4e slpk.
Prijs: ƒ 235.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, tuin, berging en bijkeuken (voormalige gar.) Rustig gel. in een jonge woonwijk (nabij Eikske) en natuurgeb. Uitst. onderh. Geh. geïsol. Ged. dub. begl. Ged. roll. **Ind..:** o.a. wooneetk. (ca. 40 m²) m plav. vloer, keuken m app., badk. m o.a. ligb. en douche, 3 slpks.
Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Vraagprijs: ƒ 205.000,- k.k.

U WILT TOCH DE MAXIMALE PRIJS VOOR UW WONING?
Wegens onze snelle verkoop zoeken wij woningen in de prijsklasse tussen ƒ 100.000,- en ƒ 425.000,-.

SIMPELVELD: Vrijst. bungalow met c.v.-gas, inp. gar. (2 auto's) en rondom tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. **Ind. o.a.:** Prov.- en bergruimten; grote hobbyruimte. **Part.:** royale hal, woonk. met parket en open haard, ruime eetkeuken, studeerk., 4 slaapks, badk.
Prijs: ƒ 475.000,- k.k.

VOERENDAAL: Type vrijst. woonh. met c.v.-gas, gar. en mooie tuin. (tot. 660 m²). Uitst. gel. aan de buitenrand v.d. dorpskern. Dak geïsol., dub. begl. **Ind.: o.a.** ruime woonk. met parketvl., eetkeuken met marmervl., moderne keuken- instal. met app., 2 grote slaapks. (voorheen 3) Badk. met modern sanitair met o.a. ligb. en douche.
Koopprijs: ƒ. 248.500,- k.k.

NIEUWBOUW

KERKRADE: Résidence Lambertus, is gelegen in het centrum van Kerkrade aan het Kerkplein/Markt. Dit complex midden in het groen is tot stand gebracht op initiatief van bouwbedrijf Diels BV. Het complex bestaat uit 26 luxe appartementen en 2 penthouses.
Een uitgekiende architektuur, degelijke materialen, uitstekende isolatie en beveiliging staan garant voor optimaal woongenot op een toplokatie.
Nog slechts 2 appartementen te koop:
Prijzen vanaf ƒ 290.000,- incl. parkeerplaats en incl. renteverlies.

Wij bedanken U voor de prettige samenwerking in het afgelopen jaar en wensen U een gezond en voorspoedig 1994.

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., NVM Hypotheekshop

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée makelaardij bv

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

…aak verkopen wij huizen die de krant …et niet halen. Zoekt u een huis, laat u vrijblijvend inschrijven. Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16, Oliemolenstr. 3 te Heerlen en Roermonderstrasse 21 in Aken.

ONROERENDE ZAKEN

BEEK

…str. 83. Grotendeels gerenoveerd vrijstaand boeren-…huis op totaal 1830 m² grond, 3 paardestallen, hooizol-… 5 slaapk., woon/eetk., ligging op z/w. **Vr.pr. ƒ 309.000,- k.k.**

BRUNSSUM

…ydnstr. 1. Halfvrijst. woonhuis, garage en tuin. Ind.: kel-… woonk. 55 m², gesl. keuken, 12 m², 3 slk., 10/15 en …2, badk., ligbad, zolder 40 m2, vliezotrap. **Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.**

…bemden 154. Tussengel. woonhuis, tuin op z/o en vij-… bj. '77, perc.opp. 195 m². Ind.: woonk. 38 m², plavuizen-… kantoortje 6 m², half open eiken aanb.keuken 18 m², 3 …,5/10 en 12 m2, badk., ligbad en 2de toilet. **Vr.pr. ƒ 189.000,- k.k.**

…age 46. Royaal luxe appartement in centrum van Bruns-… Twee ruime balkons. Woonk. 40 m², eiken open keuken, …me slk., badk., ligbad. Dubbel glas, slaapk., rolluiken **Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.**

EYS

…bigerweg 10. Fraai geleg. vrijst. landhuis op 1600 m² …d in gezellig dorpje. Bj. '74. Ind.: kelder, l-woonk. 60 m², …rtinvloer, gesl. eiken aanb.keuken 24 m² met luxe ruimte, …k. 15 m², garage, tuin op z/w. 2 slk. 20 en 36 m², badk., …d, douche, 2 v. wastafels en toilet, extra douche en toilet. …nd achter huis 625 m². **ƒ 529.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Torenstr. 62. Halfvrijst. woonhuis met garage. Tuin, veel privacy. Perceelopp. 355 m². Ind.: kelder, woonk. 30 m², voorzethaard en plavuizenvloer. Gesl. eiken aanb.keuken, keramische kookplaat en afwasmachine. 3 slpk. 12/14 en 15 m². Badk., ligbad, apart 2e toilet. Zolder, vaste trap, 2 slk. 6 en 15 m². Geheel voorzien van rolluiken. **Vr.pr. ƒ 262.000,- k.k.**

GELEEN

Borrekuilstr. 35. Halfvrijst. woonhuis, garage en tuin. Bj. '20. Ind.: kelder, L-woonk. 36 m², halfopen eiken aanb.keuken, 4 slk., 2 badk., serre, vaste trap zolder. Parketvloeren, rolluiken, gedeelt. dub. glas, nieuw dak. **Dit pand moet u van binnen zien.** **Vr.pr. ƒ 249.000,- k.k.**

Spaubeeklaan 36. Vrijstaand woonhuis, garage en tuin op z/w. Bwj. ± '60, perceelopp. 520 m². Ind.: kelder, L-woonk. 34 m2, keuken, 4 slk., badk., ligbad. Nieuw dak. **Vr.pr. ƒ 310.000,- k.k.**

GULPEN

Dr. Schepelstraat 4. Goed onderh. tussengel. woonhuis, grote garage en tuin. Ind.: L-woonk. 38 m², half open keuken, 3 slk. 10/10 en 13 m², badk., ligb. en 2e toilet. Incl. nieuwe stoffering. **Vr.pr. ƒ 214.000,- k.k.**

HEERLEN

V.W. Poelmanstr. 219. Patiobungalow nabij winkelcentrum geleg. Bj. '77. Perc.opp. 290 + 30 m². Ind.: woonk. 11,10x4,50 met open h. en schuifpui, open keuken, 2 slk., oudersIk. met badk., ligbad, leuk aangel. patiotuin, vijver, garage. Aluminium kozijnen en dub. glas. **Vr.pr. ƒ 384.000,- k.k.**

Geleenstraat 96. Appartement in perfecte staat, uitzicht op Promenade en Schouwburgplein. Woonk. 33 m², gesl. keuken, 2 bergingen, balkon, parkeerpl. mogelijk. **Vr.pr. ƒ 183.000,- k.k.**

Ons kantoor in Aken
Roermonderstraße 21
0949-241873066

Alle medewerkers wensen u een prettige jaarwisseling

Heerenweg 287+289. Vrijstaand dubbel woonhuis, loods en dubbele garage. Perceelopp. 2032 m², bwj. '32. Ind.: souterrain 16 m². Parterre: woonk. 32 m², gesl. keuken 16 m², kantoortje 16 m², 3 slk., badk. met ligbad, tuin op z/w. Gedeeltelijk rolluiken. Geschikt voor vele doeleinden, naastliggende grond geschikt voor bouw woonhuis. **Vr.pr. ƒ 479.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Dr. A. Schweitzerstr. 43. Royaal perfect onderh. halfvrijst. woonhuis met garage/hobbyruimte, tuin op z/w, 3 slk., kelder, grote badk., L-woonk. 32², eiken aanb.keuken, rondom rolluiken. **Vr.pr. ƒ 224.000,- k.k.**

KERKRADE

Drievogelstr. 151A. Vrijst. woonhuis, ruime garage (65 m²) met zolder, woonk., 3 slk., vaste trap zolder 40 m², perceelopp. 1325 m2. Pand met veel mogelijkheden. **Vr.pr. ƒ 289.000,- k.k.**

Kokelestraat 81. Tussengel. dubbel woonhuis, bj. 1905, perc.opp. ± 300 m². Ind.: 2 ruime woonk., 2 keukens, bijkeuken, badk., ligbad, mog. 2de badk., 4 slk., zolder, vaste trap, tuin, dakterras. Geheel gerenoveerd, kunststof kozijnen en dubb. glas. 11 garages verhuurd à ƒ 60,- p.m. **Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.**

Pr. Hendrikstr. 2. Vrijstaand woonhuis, garage en tuin op z/w. Woonk. 53 m², eetkamer, eiken aanb.keuken, badk. met ligbad, 3 slk. met parketvloer, 2e badk. met ligbad en toilet, zolder, 4 slk. **Vr.pr. ƒ 359.000,- k.k.**

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!!
't Loont zich!!!
045-711617

LANDGRAAF

Leemkoel 12. Goed onderh. tussengel. woonhuis. Ind.: woonk. 30 m², half open keuken, tuin op z/w, berging, 3 slk., badk., ligbad. Vliering. Dak- en spouwmuurisolatie **Vr.pr. ƒ 169.000,- k.k.**

Moltbos 9. Goed gesitueerd en representatief onderhouden vrijst. landhuis, panoramisch uitzicht. Bj. '91, perc.opp 684 m². Ind.: ruime hal, marmerenvloer, woonk. 50 m², parket, open haard, wintertuin, atelier met zolder, half open aanb.keuken, dubb. garage, mooi aangel. tuin, 3 ruime slk., compleet sanitair, zolder 20 m², vliezotrap. Dubbel glas en rolluiken. **Dit moet u zien!!** **Prijs op aanvraag**

OBBICHT

Past. Soonsstraat 2. Halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin op z/w. Bwj. '78, perceelopp. 332 m². Ind.: L-woonk. met parket, gesl. lichtgrijze aanb.keuken, 3 slk., badkamer met ligbad, zolder met 2 slk. te ber. via vaste trap. **Vr.pr. ƒ 269.000,- k.k.**

PUTH-SCHINNEN

Woonboerderij op 4585 m² grond, bwj. ± 1900. Ind.: gewelfde kelder 10 m², woonk. 35 m², eetk. 20 m², keuken 10 m², waskeuken, binnenpl., mog. garage en schuur, douche en toilet. 1e verd.: 5 slk.: 8, 10, 10, 12 en 14 m², badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. **Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.**

SIBBE

Riant stijlvol royaal **herenhuis** met 2 appartementen op 545 m² grond. Woonhuis: woonk. 40 m², gesl. luxe aanb.keuken, 4 slk., prachtige tuin. App. 1: woonk., keuken, 2 slk. App. 2: woonk., keuken, 2 slk. Het gehele pand is voorzien van kunststof kozijnen, dub. glas en verkeert in perfecte toestand. Huur rendement. **Vr.pr. ƒ 409.000,- k.k.**

SITTARD

Wielderslaan 2. Vrijstaande semibungalow, garage en tuin. Bwj. '71, perceelopp. 840 m². Ind.: kelder, woonk. 45 m², open haard, halfopen eiken aanb.keuken, praktijkruimte 20 m², 3 slpk., badk., ligbad, zolder 50 m² **Vr.pr. ƒ 510.000,- k.k.**

UBACH OVER WORMS

Tichel 61. Halfvrijst. landhuis, garage en mooi aangel. tuin. Bj. '89, perc.opp. 250 m². Ind.: L-woonk., 42 m², half open eiken aanb.keuken, berging, 3 ruime slk., badk., ligbad en 2de toilet, zolder 35 m2, vliezotrap. Vloerverw., fraaie architectuur. **Vr.pr. ƒ 239.000,- k.k.**

VALKENBURG

Hekerbeekweg 2. Geschakelde semi-bungalow aan rand van centrum gelegen. Ind.: L-woonk. 24 m², eetk. 13 m², halfopen witte aanb.keuken met app., 3 slk. van 14 m², badk., douche, garage, tuin op z/w. **Vr.pr. ƒ 269.000,- k.k.**

VOERENDAAL

Tenelenweg 28. Goed onderh. halfvrijst. hoekpand (slagerij). Winkel 24 m², woonk., keuken, 3 slk., zolder, vaste trap. Slagerij is zeer gunstig over te nemen. **Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.**

WAHLWILLER

Kruisweg 1. Vrijstaand woonhuis, garage en tuin. Perceelopp. 236 m². Ind.: kelder, woonk. 27 m², parketvloer, halfopen keuken, 4 slk., badk., douche. Zolder ingericht als woonruimte. **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

Wij zoeken voor diverse relaties woonhuizen in de prijsklasse van ƒ 300.000 tot ƒ 600.000 k.k.

Wij zoeken in Brunssum meerdere woonhuizen voor potentiële klanten die binnen 6 maanden een huis zoeken

VERKOCHT!! VERKOCHT!! VERKOCHT!!

Koempel	Landgraaf
Bovenste Puth	Puth-Schinnen
Geleenstraat 68A	Heerlen
Geleenstraat 68D	Heerlen
Geleenstraat 70D	Heerlen
Tarwehof	Heerlen
Romeinenstraat	Simpelveld
Schuttersveld	Gulpen
Tichel 111	Ubach over Worms
Gouverneurstraat 101	Heerlen
Vogelwikke	Brunssum
Frankenlaan	Heerlen
Marconistr.	Heerlen

VERKOCHT!! VERKOCHT!! VERKOCHT!!

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR

HEERLEN

Wegens uitbreiding bieden wij u een perfect luxe **kantoorpand** in Heerlen aan. Opp. 120 m2 tot 600 m2. **Inl. op aanvraag**

In centrum van Heerlen beleggingspand te huur ƒ 44.000,- p.j. **Vr.pr. ƒ 275.000,- k.k.**

Wij kunnen u meerdere beleggingspanden aanbieden.

KERKRADE

Akerstr. 6. Winkel te huur. Winkelruimte 35 m2. **Huurprijs ƒ 900,- p.m.**

Klarenanstelerweg. Luxe kantoren van 200 tot 1000 m². Prijs slechts ƒ 137,- p.m² gestoffeerd. **Inl. op aanvraag.**

Klarenanstelerweg. Hal 600 m², geheel geïsoleerd, 7 meter hoog. **Huurprijs op aanvraag.**

Wonen in België?
Wij kunnen u meerdere appartementen/woonhuizen/landhuizen zowel bestaand als nieuwbouw in België aanbieden!!

HYPOTHEEK/FINANCIERING? VIJGEN VRAGEN!!

RUIJTERS, VAST GOED !

Een woning van Ruijters, vast goed!

…e koop

…NRADE, Kerkstraat S
…. land. gel. boerenwoning met c.v., kelder, …oie binnenplaats en carport. Ind. o.a.: living, …. keuken met app., bijkeuken, kantoor, 3 slaap-… badkr. met ligb., douche, dubbele v.w., 2 zol-…uimtes. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 420.000,- k.k.

…EN, Valderenstraat S
…rijstaand woonhuis met c.v. en tuin. Ind. o.a.: …kelder, woonkr., keuken, bijkeuken, serre, toi-… slaapkrs., badkr. en zolder. Aanv.: in overleg. …oprijs: ƒ 184.000,- k.k.

…PEN, Beksweg H
…ekend gel. landhuis met c.v., inpandige garage …meerdere auto's) en tuin. Ind.: o.a. souterrain: …pkrs., badkr. met o.a. ligb., fitnessruimte, was-…n, wijnkelder, Beg. gr.: hal, ruime living met …etkr., luxe keuken. 1e verd.: 3 riante slaapkrs., …badkr. Het pand is rustig gel. met een prachtig …ht over het limburgs heuvelland. Verdere ge-…ns op aanvraag. Aanv.: i.o. … ƒ. 760.000,- k.k.

…LEN, Douve Weienstraat H
…a gel. halfvr. woonh. met c.v., inpandige gara-…en tuin. Ind.: entree, trappenhuis, garage, c.v.-/…ging, wasruimte, keuken, eetkr., woonkr. met …, toilet, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. …rt. 2e toilet. Aanv.: direct. Prijs: ƒ. 315.000,- k.k.

…NSBROEK, Hoofdstraat H
…entrum goed gel. woonhuis met c.v., berging en …n (met achterom). Ind.: hal, woonkr. met alles-…nder, keuken met app. 1e verd.: 3 slaapkrs., …kr. met ligb., douche, 2e toilet en v.w. 2e verd.: … trap naar slaapkr., hobbykr. en bergzolder. Het …d verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: … Prijs: ƒ. 250.000,- k.k. Dit pand moet u van binnen …en hebben.

…SBROEK, Past. Kuilenweg H
…centrum vrijst. gesch. woonh. met c.v. en tuin … opp.: 415 m2). Ind.: ruime hal, woonkr. ± 40 …uken met app., berging (evt. garage) met w.a. …d.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e … Het pand is v.v. dubb. begl. en rolluiken. … i.o. Prijs: ƒ. 275.000,- k.k.

JABEEK, Kampstraat S
Goed gel. landh. met c.v., inp. garage, kelder en tuin. Perc.opp.: 605 m2. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., vaste trap naar zolder. Aanv.: in overleg. Vraagprijs: ƒ 325.000,- k.k.

KERKRADE-EIJGELSHOVEN, Henckensstraat H
Goed gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. c.v-waskelder, hobbyruimte. Beg. gr.: entree, toilet, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte. 2e verd.: 4e slaapkr en bergzolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.

KERKRADE, Kant H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 235.000,- k.k. Het pand verkeert in goede staat van onderhoud.

KERKRADE, Meuserstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., oprit en grote tuin. Ind.: provisiekelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr., keuken, berging. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., douche en v.w. 2e verd.: zolder middels vaste trap te bereiken. Het pand verkeert in een goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ. 225.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE, P. de Hooghstr. H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: beg. gr.: hal, L-woonkr., luxe keuken met app., badkr. met ligb., douche, 2e toilet en v.w. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., wasruimte. De beg. gr. is v.v. dubb. begl., en het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 260.000,- k.k.

LANDGRAAF H
Uitstekend gel. vrijst. landhuis met c.v., garage-/loods en grote tuin. Perc. opp.: ca. 1180 m2. Ind.: ruime hal, toilet, kantoor, luxe keuken, living met o.h. en veranda. 1e verd.: ruime overloop, 3 slaapkrs., luxe badkr. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

LANDGRAAF, Beuteweg H
Nabij het centrum goed gel. vrijst. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. (perc. opp.: 502 m2). Ind.: o.a. kelder, hal, woonkr., keuken, waskeuken, werkkr., 3 slaapkrs., badkr., zolder te bereiken middels vaste trap. Verdere gegevens op aanvraag. Koopprijs: ƒ. 280.000,- k.k.

MONTFORT, Overkwartier S
Uitst. onderhouden in bosrijke omgeving gel. vrijst. landh. met c.v., kelder, garage en tuin. Perc. opp.: ± 1.170 m2. Ind. o.a.: living, eetkr., study, mod. keuken, serre, 3 slaapkrs., 2 badkrs. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

LINNE, Vonderen S
Rustig gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 219.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN, Geleenstraat S
Roy. semi vrijst. woonh. met c.v., kelder en binnenplaats. Ind. o.a.: woonkr., eetkr., zitkr., mod. keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubb. v.w. en toilet. Vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 275.000,- k.k.

SCHINNEN, Breinder S
Degelijk gebouwd, modern vrijst. landh. met carport, ap. ingang n. kantoortje met 2 zolderkr., mooie tuin met terrassen en vijver. Pand is geschikt voor div. doeleinden. Perc. opp.: ± 1.100 m2. Ind. o.a.: roy. living, keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., zeer luxe badkr., 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 495.000,- k.k.

SITTARD-KOLLENBERG, Molenaarlaan S
Schitterend gel. vrijst. landh. met c.v., souterrain, inp. garage, zwembad en grote tuin. Perc. opp.: 1.406 m2. Ind. o.a.: roy. woonkr., met open haard en vide, luxe open keuken met app., bijkeuken, kantoor, 4 slaapkamers, badkr. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 460.000,— k.k.

UBACHSBERG, Dirkstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. (perc. opp.: 345 m2). Ind.: hal, toilet, Z-woonkr., luxe keuken met app., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ. 235.000,- k.k.

VIJLEN, Vijlenberg H
Goed gel. woonh. met appartement. Ind.: o.a. 2 kelders, L-woonkr., keuken, serre, hobby-werkkr., garage. App. van ± 50 m2. 1e verd.: overloop, 4 kamers, badkr., keuken. Het is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: direct. Prijs: ƒ. 245.000,- k.k.

WYLRE, P. Schulpenstraat H
Prima gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a. hal, toilet, woonkr. met parketvloer en allesbrander, keuken, eetkr., bijkeuken, slaapkr., hobbykr., badkr. met ligb., v.w. 1e verd.: 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 335.000,- k.k.

Nieuwbouw

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes H
In het B.P. Kunderhoes te Voerendaal worden 6 vrije-sector woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. types, waarvan de bouw reeds gestart is. Perc. opp. vanaf 250 m2. Prijzen vanaf ƒ. 260.000,- v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw.

…chtingen kantoor Sittard
…chtingen kantoor Heerlen

…aties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 – 218941

Te koop / te huur

BEDRIJFSPANDEN

BEEK, Stationsstraat
Nabij autosnelwegen gunstig gelegen bedr. compl. best. uit kantoorgebouw 320 m2, werkplaats en loodsen 2100 m2, overdekte opslagr. 2350 m2 en verhard terrein. Perceelsgrootte ruim 1 HA. Prijs ƒ 1.275.000,— k.k.

BEEK, Wethouder Sangersstraat 23A
Op industrieterrein nabij autowegen te koop of te huur opslagruimte totaal 1900 m2 BVO met kantoor en verhard voorterrein, vrije hoogte 5m. Uitv. geg. op aanvr.

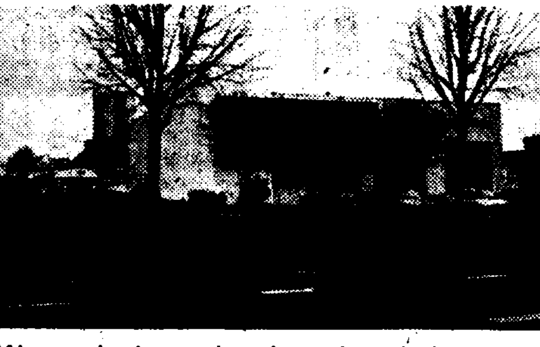
BORN, Nw.Weideweg 3
Te koop bedrijfsobjekt best. uit 215 m2 werkpl./opslagr. en 105 m2 kantoor. Perceel 2000 m2, verhard en omheind. Prijs f. 315.000,— k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat Noord 20
Te huur gunstig gelegen mooi afgewerkte showroom/verkoopruimte, totale opp. ± 350 m2 incl. 3 kantoorruimten, kitchenette en toilet. Parkeergelegenheid op voorterrein. Uitv. inform. op aanvraag.
Huurprijs ƒ 3.500,—/mnd excl. BTW.

KERKRADE, Tunnelweg 104
Industrieterrein "Dentgenbach"
Te koop bedr. complex met 6800 m2 prod./opslag, 250 m2 kantoor. Perceel 10350 m2.
Prijs f. 1.650.000,— k.k.

NUTH, Daelderweg 21-23 gedeeltelijk
Nabij autoweg op industrie/handelsterrein "de Horsel" gelegen goed afgewerkte showroom-/kantoor totaal 2600 m2 BVO eventueel te splitsen. Huurpr. ƒ 150.000,— p/jaar. Aanv. i.o.

Sittard, Dr. Nolenslaan 145A

Wegens bedr. verplaatsing te koop/te huur modern bedrijfsobjekt (ZICHTLOKATIE) met 185 m2 kantoor en 528 m2 garage/werkplaats, bouwj. 1990, perceel 3935 m2 geheel verhard, kooppr./huurpr. op aanvr.

SITTARD, Dr. Nolenslaan
Op zichtlok. gelegen vrijst. landhuis met naastgelegen bedrijfsterrein, opp. 2650 m2. Prijs etc. op aanvraag.

SITTARD, Rijksweg Centrum
Naast exclusief snooker-/biljartcentrum is nog ± 510 m2 ruimte te huur voor een RESTAURANT. Uitbreiding mogelijk. Zeer aantr. huurvoorwaarden. Uitv. info op aanvraag.

KANTOORPANDEN

BEEK, Bourgognestraat 13
Te huur representatieve, statige kantoorvilla met o.a. 380 m2 kantoorruimte alsmede 125 m2 archiefruimte, garage en tuin. Huur mogelijk tot eind '96.
Prijs ƒ 4.000,—/mnd. excl. BTW.

HEERLEN, Anjelierstraat 48 B+C
Kantoor/praktijkruimte ± 140 m2 met bovenwoning, tuin en garage. Aanv. spoedig.
Prijs ƒ 160.000,— k.k.

HEERLEN-CENTRUM, Burg. v. Grunsvenplein
Op loopafstand van station, t.o. parkeerterrein gelegen ± 360 m2 representatieve kantoor-/praktijkruimte met goed afwerkingsnivo. Huurprijs en verdere gegevens op aanvraag.

SITTARD, Mgr. Buckxstraat 8
Te huur kantoorpand, opp. 790 m2, met P-voorziening. Goed afwerkingsnivo.
Huurpr. ƒ 75.000,—/jr. excl. BTW

SITTARD, Steenweg
Nabij station goed afgewerkte kantoor-/praktijkruimte op 1e verd., opp. ± 175 m2.
Huurprijs ƒ 1.750,—/mnd. excl. BTW.

SITTARD, Wilhelminastraat 14

Te huur in centrum gelegen nieuwbouw kantoorruimte met parkeervoorz. Opp. 313 m2. Evt. te splitsen. Huurprijs f. 200,—/m2 p. jr. excl. BTW. Aanv. direkt.

SITTARD, Wilhelminastraat 40
Nabij station te huur 250 m2 kantoor/praktijkruimte. Aanv. direkt. Huurprijs ƒ 30.000,—/jr. excl. BTW

WINKELPANDEN

GELEEN, Annastraat
Te huur in centrum Geleen nieuwbouw winkelunits v.a. 87 m2 B.V.O. met parkeerfaciliteiten. Oplev. casco. Aanv. medio 1994. Huurgegevens op aanvraag.

GELEEN, Bloemenmarkt
Te koop ± 275 m2 winkelruimte met achtergelegen opslag, incl. 3 bovenwoningen, garage en erf. Uitv. geg. op aanvr.

GELEEN, Groenstraat
Op A-lokatie te huur winkelruimte ter grootte van ruim 60 m2 B.V.O. met uitstekende parkeerfaciliteiten. Huurprijs v.a. ƒ 17.100,—/jr. excl. B.T.W. Uitv. info op aanvr.

KERKRADE, SPEKHOLZERHEIDE, Akerstraat

Winkelruimte 320 m2 met ingang aan Patronaatstr. alsook aan Akerstr. Huurprijs op aanvr.

KERKRADE, Marktstraat
Te huur 425 m2 winkelruimte, gelegen tussen schoenenzaak en supermarkt. Goed afw. nivo en P-terrein voor de deur.
Huurprijs op aanvraag.

VALKENBURG-CENTRUM, Walramplein
Winkelruimte (nieuwbouw) te huur, t.o. P-terrein. Opp. 91 m2. Zeer geschikt voor mode, kado, foto, schoenen, kaas/noten/wijn, verszaak e.d. Uitv. gegevens op aanvr.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344
buiten kantooruren: 046-519882 / 04492-6046

Lisa
06-320.331.02 ƒ 1,- p.m.
Ik je broek los en doe je dicht. Lisa doet de rest.

LESBI LIVE
06-320.323.12
Twee meiden gaan tot het einde. ƒ 1,- pm.

Griekse Sex*
draait z. om. 100 cpm
06-320.325.55

SM MANIAC
06-320.324.12
Ontsnappen doe je echt niet. ƒ 1,- pm.

GRIEKSE-LIVESEX.
Zien live voor Grieks! buk wel schat 1 gpm
06.95.05

Homosex voor 2
(ƒ 1,-p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Studenten 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay pervers 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73

GE PORNO ƒ 1,- pm. Ik ben prostituée willen zijn.
06-320.320.53

Gezelligheid
Het geen tijd dus 24 upd. lekker idetsen!
06-320.330.84/06-320.330.27 - 1 gpm.

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- pm.

Jij mag 2 lesbische vrouwen verwennen, 1 gpm. Laat je hand gaan!
06-320.320.37

NIEUW!!!
Direkt Apart
Het stoelpoezen voor een hete afspraak
06-9824 1,- p.m.

06*95*92
Het meisje bukt en schuift haar rokje omhoog. Jij trekt haar onderbroekje opzij, op z'n GRIEKS. 100 cpm.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

TERSCHELLING/AMELAND. Te huur chalets + Stacar's, voll.inger. radio, ktv., warm water :05180-1581

1994, Texel Natuurlijk!
Bel nu voor de gratis VAKANTIEBROCHURE voor een komfortabele Zilverberk bungalow- of kampeervak. óp
VAKANTIECENTRUM DE KRIM/TEXEL
Tel:02220-16666.

WEST-TERSCHELLING, 'Panorama West' bungalow en app. te huur in de duinen van West-Terschelling. Vrij voor 16-07-1994. Info G. Bergsma tel: 05620-3040.

GRONINGEN

T.H. Parc Emslandermeer en Villapark Weddermeer luxe nieuwe villa's a.h. water in bosrijke omg. Alle faciliteiten. Gids info Hogenboom Recreatie :02977-45797.

FRIESLAND

Vakantiecentrum 't Hout Bakkeveen

VRIJST. BUNG'S, 4/6/8 p., aan vis/vaarwater in uniek merengebied. + privé-aanlegpl. 05154-69566, fax 69925

ZEILSCHOOL PEAN, ANWB v.t. erkend
Al 26 jaar een vertrouwde naam. Zeil-, surf-, en optimistcursussen. Inl. en folder: 05663-1392.

ZEILSCHOOL PEAN, ANWB v.t. erkend
Binnenkort start voor ervaren zeilers/sters tussen 17 en 25 jaar onze opleiding tot zeilinstructeur/trice. Bel voor uitgebreide informatie: 05663-1392.

T.H. vele vakantiebungalows in Nederland Gids info Hogenboom Recreatie :02977-45797.

BAKKEVEEN "DE WOLVERLEI" Vrijstaande luxe 4* bungalows met C.V. en open haard. Bel voor GRATIS brochure: 05980-93190 (kantooruren: 050-334708).

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

GEEN PRETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan bos. Ideaal wandel- fietsgebied voor rustzoekers. Boek nu voor 1994. krokusvak. ƒ 495,-. 05280-65803

STACARAVANS, zomerh., ged. Woonboerd. in Hoogseiz. v.a. ƒ 375,- pw. Gezel. gezinscamp. met zwemb. Fold. 05612-1368/05212-7258. "De zorg vliedt" Wateren.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

OVERIJSSEL

OMMEN, bosbung.'s kort.: 2p,10p,55+, zwemb. midw/ week(end), 05291-52926.

OVERIJSSEL

Bung. park "LIBRA" Ommen, t.h. moderne bungalows. Zwembaden en recreatieteam aanw. Tel:05291-57224.

T.h. Bung. park 't Reggehuus in Ommen in de bossen, Ship Residence in Hasselt a.h. water luxe bung. 2 unieke lokaties! Gids info Hogenboom Recreatie :02977-45797.

GELDERLAND

ERMELO, (veluwe) te huur stacaravans, volledig ingericht in bos en nabij strand. Tel. 02520-17129.

BUNG. PARK HET WITTE HUIS AAN DE BOSRAND ****ANWB Voll. inger. bung's en caravans 4-6-10 pers. v.a. ƒ 400 all-in 4 pers. in de bossen, met verw. zwemb. nabij Veluwemeer, honden toegest. Doornspijk (bij Nunspeet) Tel. 05258-1471.

RECR. CENTR. "HET EIBERNEST" (ACHTERHOEK) Verhuur van 2-11 pers. Bungalows, stacaravans en Kampeerplaatsen. Inl. + gratis kleuren folder Kerkdijk 1 7152 DB Eibergen. Tel. 05454-71268/71268, fax 76331.

DE VELUWE ALTIJD MOOI. Luxe app. en kampeerpl. Overd. verwarmd zwemb., sauna, midgetgolf, fietsverhuur, tennis etc. 'De Bosrand' Vaassen; 05788-71343.

UTRECHT

T.h. nwe. villa's in de Vinkeveense Plassen op uw eigen eiland. Hogenboom Recreatie Gids info :02977-45797.

NOORD-HOLLAND

Terug naar de kust? 3***-camping met vele fac., dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater heeft nog enkele plaatsen vrij voor uw sta- of tourcaravan. 02260-12785.

10e JAAR OMNIVERSUM DEN HAAG
NU: TITANICA
ANTARCTICA
DE ONTDEKKERS
FIRES OF KUWAIT
070-354 54 54

ATTENTIE RDP-adverteerders!
Alle oude telefoonnummers zijn VERVALLEN
Voor opgave van uw vakantie-advertenties voortaan het nummer:
072-196596!

ZUID HOLLAND

Vakantie op Duinrell in Wassenaar
Reserveer nu uw KROKUS- OF VOORJAARSVAKANTIE
in een luxe 4-6 persoons DUINGALOW en profiteer van de voordelige tarieven.
Tevens is er een gezellige camping en de groepsakkomodatie Duinhostel.
Wie op Duinrell overnacht kan het hele jaar genieten van het Tropische Tikibad en krijgt tussen 1 april en 30 oktober het attraktiepark kado.
Folder/Reserveringen: 01751-19314 / Fax.12339.

ZEELAND

VERHUUR VAN LUXE BUNGALOWTENTEN. Compl. inger. op de mooiste camp. in Zeeland en de Biesbosch. Vr. gratis documentatie. KOKO Holidays. 01100-32301.

NOORD BRABANT

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE Landelijke bosrijke omgeving, 4-6 of 12 pers. vakantiehuisjes ƒ 269,- p.w. Hoogseizoen ƒ 525,- p.w. Informeer ook naar onze kampeertarieven. Familie-park eenvoudig maar volledig! Inl. (04249) 9246

LIMBURG

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op gezinscamping bij uitstek aan de rand van het heuvelland. Natuurbad met strand en ligweides, viswijvers, roeien, waterfietsen, klimmuur, tennis, jeu de boules, midgetgolf, jeugdhonk, kantine, supermarkt, evenementen en aktiviteitenprogramma. Gunstige tarieven, speciale arrangementen. In voor- en naseizoen rustig, aktief en sportief tijdens schoolvakanties. Chalets en stacaravans te huur, nieuwe jaarplaatsen. Bel voor gratis folder 04499-2900. RECREATIEPARK HOMMELHEIDE, HOMMELWEG 2, SUSTEREN.

BELGIE LUXEMBURG

camping „HOHENBUSCH" **** A.N.W.B.
verwarmd zwembad, luxe sanitair
GRATIS FOLDER. Tel: 09-3280227523.

STA-CARAVANS te huur in de Belgische Ardennen. v.a. ƒ 250,- per week all-inn. Inl: 04459-1598.

RENT A TENT Ideale kampeervakanties in Nrd en Midd. Frankr., België en Luxemburg. 05765-1071, Pb 19, 7370 AA Loenen

FRANKRIJK

STACARAVANS in Frejus, LA BAUME, 5 zwembaden. Ryakcamp, lid SGR
0 1 6 5 0 - 6 4 0 6 1.

FRANKRIJK

UW ZONNIGE VAKANTIE VOOR 1994
In de mooiste streken van Frankrijk vindt u onze 17 bungalowparken, met o.a. "Village Le Chat" en 3 campings. Gratis kleurengids bij Kievad Kroonvakanties bv, Witte Hertenweg 4a, 7817 TX Geesbrug, of bel ons 05240-1350.

NATURISME T.h. inger. bung.tenten + caravans + appartementen + landh. NATUROCAMP: 05423-65830.

PRIMA BUNGALOWS, APPARTEMENTEN EN HUIZEN Atlantische Kust, Middellandse Zee en Binnenland. Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

BRETAGNE, NORMANDIE, MIDD. ZEE. Goed verz. won. Ook fam.parken. Interzon-Vakanties 080-241064. Gr. gids

VAKANTIEBOERDERIJTJE IN DE LIMOUSIN?
Ruim 400 vak. woningen en gîtes.
Gratis gids: 085-257800. Vraag ook naar speciale gratis gids voor bung.parken en mobil homes op campings.
Séjour en France. Lid SGR.

Stacaravans en chalets a.d. Côte d' Azur en Côte Atlantique 150 m. v.a. het strand. Inl. EUROCAR .. 04406-42600.

Bel 02507-14746 voor onze gids France '94 met 63 geselecteerde campings, CAMPING CONTACT zéker reserv.!

Zomergids '94! Bungalowparken, huizen, villa's en appartementen in heel Frankrijk. Bel BASIC TRAVEL 050-265100. Lid SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES,
in luxe bungalowtenten en caravans. Gratis brochure:
Eurosporvac tel. 078-414562.

BAAI V. ST. TROPEZ t.h. nuwe stacaravans op ****camping 900 m. v. strand + stacars in Fréjus op ****camping met zwembad/tennis. CARAZUR: 077-549178/517117

DUITSLAND

Hotel Grossfeld

Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225,- p.p.

SKIEN en LANGLAUFEN!! NU!! VOLOP SNEEUW IN: Winterberg/Hochsauerland, prijs v.a. LO I 35,-. Hotel Waldesruh, Hallenberg. Boekingen: 04492-1452.

Hotel Hesborner Kuckuck
NEDELANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. en zeer rustig. Gelegen tussen de bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nedigen wij ook u uit en plezierige ontsp. wintervak. bij ons door te brengen! V.a. 7 dgn DM 420,- HP incl.keuzemenu, ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oefestr. 22, D5790 Hallenberg/Hesborn. Tel: 09-49.2984.475. NL.gespr. Fax 573

Camping, bungalows, vakantiewoningen en stacaravanparken.
EIFELLUX
073-419019/420644.

OOSTENRIJK

De meest complete en goedkope wintersportreizen all-in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 805,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 920,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 635,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633539 lid SGR/ANVR.

CARAVAN INTERLAND
verhuurt LUXE STACARAVANS a.d. kristalheldere Worthersee op camping "Strandbad" Klagenfurt, 30 kompleet ingerichte stacar. Bruck Zell am See. Knaus car. met voortent. Inl: CARAVAN INTERLAND, Nootweg 34, 1231 CV Loosdrecht. Tel: 02158-25533.

WINTERSPORT

SKIEN Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en v.a. ƒ 349,- incl. bus, app., skipas. GoGo Tours: 010-4142599 ANVR/SGR.

+ + DE SNEEUWSPECIALIST + +
Razendvoordelig skiën in O'rijk, Italië en F'rijk; bus, HP/app., skipas al v.a. ƒ 339,-. Vr. de gratis brochure aan
BIZZ TRAVEL 050-144255 (lid SGR).

OOSTENRIJK 10 dgn. bus/hotel HP ƒ 750,-. TSJECHIE v.a. ƒ 399,-. POLEN v.a. ƒ 550,-. AUTOREIZEN v.a. ƒ 300,- p.w. MEVO REIZEN Tel. 05725-1547.

WINTERSPORT TSJECHIE jan. + febr. 1994 bus of autoreizen v.a. ƒ 185,-. DINO TOURS 070-3252899.

SKIEN IN POLEN 10 dgn. incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro 90 Tel: 077-546864.

ITALIE

N-Italiaanse meren en Bloemenriviera
woningen 2 tot 10 pers. Hotels, camping, vak.park. VAKANTIE VALSUGANA :02155-27475 (GRATIS GIDS).

ITALSOL-GARDAMEER: een fijne vakantie aan het meer in één van onze vak.huisjes (vanaf ƒ 395,- p.w.-in hoogseiz.), appartementen of villa's. Strand, zwembaden, tennis, golf en recratieprogr. Brochure: ITALSOL Bakenbergseweg 176, 6814 MR Arnhem. Tel. 085-420774.

ITALIE

Park Monterosso, Ital. Bloemenrivièra. Comfort., volledig ingerichte 1 - 3 slpkmr bung. en app., zwem- en kinderbad, zonneterras. 023-285637.

SPANJE

SIROCO Benidorm
Gezellig en verzorgd
OVERWINTEREN
vertr. jan., febr. maart
31 DAGEN ƒ 685,- p.p.
juli en aug. 1994
10 DAGEN v.a. ƒ 365,- p.p.
17 DAGEN v.a. ƒ 545,- p.p.
24 DAGEN v.a. ƒ 625,- p.p.
App. incl. luxe busreis.
Ook vliegreizen mogelijk
01820-84555
Bel voor 'n folder. Lid SGR.

SPANJE

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

GRATIS GIDS '94, 10/17 dgn hotel v.a. ƒ 279,-. App. v.a. ƒ 199. Camping v.a. ƒ 319,-. BOOSTEN BUSREIZEN SGR 045-227777.

SPANJE

VAN HULST MONTEMAR '94
10 - 13 - 14 - 17 dagen Costa oer luxe touringcar. Hotel en appartementen
v.a. ƒ 395,- p.p.
Royal Class + ƒ 50,-. Bel voor brochure
0 4 0 - 1 2 2 3 6 3
of Van Hulst Montemar Reizen, Vestdijk 135, Eindhoven. Vroegboekingkorting ƒ 25,- p.p.!

GR. BRITTANNIE IERLAND

Met Olau op uitverkoop-jacht in London
v.a. ƒ 119,-

Ga nu met Olau op Uitverkoop-jacht in de beroemde warenhuizen en winkels van Londen. Prachtig Engels serviesgoed, CD's, boeken, alles tegen spotprijzen!
Deze 3-daagse reis kost v.a. ƒ 119,- en is inclusief:
- overtocht Vlissingen-Sheerness v.v. met de Olau Ruimteschepen.
- bed in een 4-persoons binnenhut op de heen- en terugreis.
- onbeperkt smullen van het Captain's Buffet op de heenreis.
- bustransfer Sheerness-Londen v.v.
- hele dag vrij openbaar vervoer in Londen, inkl. diverse kortingbonnen.
- plattegrond & gids van Londen.

Deze aanbieding is geldig van 2/1/'94 t/m 26/1/'94. Verlengingstoeslag: hotelovernachting Londen v.a. ƒ 55,- p.p.n. Reserveringen via uw reisagent of bel:
OLAU: 01184-88000. DOEOEN!

DENEMARKEN

Vraag nu het reismagazijn!

DUITSLAND

- Keuze uit 25.000 VAKANTIEWONINGEN
- Meer dan 100 HOTELS
- Boek nu. Er is nu nog volop keus!

Wij reserveren gratis - Zonder administratiekosten
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hooidweg 99 - 9681 AC MIDWOLDA
Telefoon 05975-1416

TSJECHIE SLOWAKIJE

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS Op de mooiste plekjes ** Volop keus ** All-in Prijzen Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO ƒ 350,-. Busperdel ƒ 200,-. Vliegretour ƒ 385,-. 10 Dgn. wintersport v.a. ƒ 399,-. MEVO REIZEN Holten 05725-1547.

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Vak.huizen hele land. BoB Travel: 02290-39762.

Goedkoop skiën in de mooiste gebieden van Tsjechië en Slowakije. 10 Dagen halfpension v.a. ƒ 195,- p.p. Incl. busreis en logies v.a. ƒ 300,- p.p. Info: GEBO REIZEN 038-544666 of 05280-67000 lid ANVR/SGR.

SPECIALE AANBIEDING! 14- tot 23 jan. en/of 21- tot 30 jan. 1e kl. hotel, ontbijtbuf. + menu keuze, busreis royal cl. ƒ 485,- p.w. naar Tsjechië, skipas gratis!: 038-600175.

De nieuwe gids is uit! 100 Woningen. Info RECREA Epe 05780-13982.

GRIEKENLAND

CORFU en SAMOS vak. woningen en pensions 2-8 p. alle vlak bij zee v.a. ƒ 135,- p.w. Evt. ook vlucht v.a. ƒ 499,- p.p. Vraag gratis brochure: ROSS HOLIDAYS: 08894-24848 (lid SGR)

Aktieve rondreis Griekenland 22 dgn ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

Rustig ZUID-KRETA, vliegen + voordelige app. vlakbij zee, evt. goedkoop autohuur. Ook aanbiedingen en last-minutes. Info: BOSMAN REIZEN: 01184-72007* Lid SGR.

TURKIJE

Aktieve rondreis WEST-TURKIJE 22 dgn. ƒ 1695,-; Oost-Turkije 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 22-4. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

De zomerbrochure TURKIJE is uit!
Bel H.T.C. Superreizen 040-438600.

INDONESIE

Rondreis Sumatra /Java / Bali 25 dagen ƒ 3.295,-. DELTA REIZEN: 071-146649 (lid SGR)

Avontuurlijke RONDREIZEN Sumatra, Java, Bali, Sunda eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2.895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

DIAPRESENTATIE INDONESIE in Munstergeleen (L). Gemeenschapshuis za. 8 januari a.s. 14.00 uur. Info Arcadia : 072-200872 Lid SGR.

28 dgse boeiende rond-reis Java - Bali - Lombok ƒ 3695,-. Nog enkele plaatsen op 29-1, 25-2 en 25-3. Ook overwinteren op Bali/Lombok v.a. ƒ 2425,- (lid ANVR/SGR) Economic Travel....072-155520.

Rondreis JAVA-BALI 30 dgn ƒ 3690,-. Overwinteren op Bali 28 dgn ƒ 2085,-. Kl. groepen met indiv. karakter Ned. reisl. Ver. Smaragd Reizen. Inl. 02280-12231.

24 dagen Java-Bali ƒ 2.775,-/31 dag. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.390,- incl. tickets/vol pension/verv./hotels/excursies Inl. STICHTING AHA TOURS 05880-95830.

INDONESIE & HET VERRE OOSTEN 94/95

De brochure 94/95 van de Indonesië & Verre Oosten Specialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 180 pagina's kleurige informatie over volledig verzorgde rondreizen, avontuurlijke rondreizen, individuele arrangementen en strandvakanties naar Indonesië, Thailand, Sri Lanka, Maleisië, China en Australië!

Bezoek onze gratis informatieve diapresentaties.

Indonesië:

Eindhoven	01/01	en Den Haag	02/01
Leiden	06/01	en Rotterdam	07/01
Breda	08/01	en Den Bosch	09/01
Alkmaar	11/01	en Tilburg	13/01
Amsterdam	14/01	en Venlo	15/01
Eindhoven	16/01	en Utrecht	20/01
Arnhem	21/01	en Heerlen	22/01
Maastricht	23/01	en Hilversum	27/01
Antwerpen	28/01		

China/Sri Lanka/Maleisië/Thailand:
Breda 08/01

Tevens het gehele jaar wekelijkse presentaties over Indonesië en Azië in Heemstede. Komt u ook? Wel vooraf reserveren. Vraag onze brochure 94/95 bij uw ANVR Reisagent of bel ons even!

De Boer & Wendel B.V.
Voor kwaliteit en betrouwbaarheid.
Raadhuisstraat 53, 2101 HD Heemstede. ANVR/SGR/IATA. Tel. 023-33.91.51.

GEEF UW DIERBAREN HET MOOISTE LEVENSKADO met Stichting "Het Schone Streven" naar Indonesië 23 Dgn Java/Bali ƒ 2800,- of 30 dgn Sumatra/Java/Bali ƒ 3300,- + V.P. + exc. + ret.ticket KLM-Garuda. 058-137706;05220-55026;078-174654;077-517133; 072-335316

AZIE

Avontuurlijke rondreis INDONESIE 23-34 dgn. v.a. ƒ 2.895,-. Rondreis India/Nepal 27 dgn. v.a. ƒ 2.795,-. Rondreis Zuid-India 27 dgn. ƒ 2.595,-. Rondreis Thailand 27 dgn. ƒ 2.495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Aktieve rondreis Vietnam 24 dgn. ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

LATIJNS AMERIKA

Aktieve rondreis Ecuador 27 dgn. ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

AUSTRALIE N. ZEELAND

Omdat wij uit Nieuw Zeeland en Australië komen kennen wij deze landen als geen ander, naast speciale vliegtarieven, regelen wij ook Pacific Eilanden en andere stops, auto, camper etc. Uw wensen en onze kennis geven u een onvergetelijke reis! BARRON & DE KEYZER Travel, tel:010-4811011, lid SGR.

NOORD AFRIKA

Aktieve rondreis MAROKKO 22 dgn. ƒ 1895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

Avontuurlijke rondreis KENIA 24 dgn. ƒ 3095,- incl. vliegreis, safari etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

AFRIKA

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Faraonisch en koptisch EGYPTE: 17-daagse reis ƒ 1.995,-. Delta Reizen: 071-146649 (lid SGR)

RDP Vakantie & Recreatie biedt u een goede landelijke spreiding.

MIDDEN OOSTEN

Avontuurlijke rondreis JEMEN 26 dgn. ƒ 2.895,-. Rondreis Syrië/Jordanië 20 dgn ƒ 2195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 16-3. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

Meden en Perzen in Iran: 20-dgse rondreis ƒ 4.295,-. Brochure: DELTA REIZEN 071-146649 (lid SGR)

VER. STATEN CANADA

Aktieve rondreis USA westkust 24 dgn ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

MIDDEN AMERIKA

Aktieve rondreis MEXICO/Guatemala 31 dgn. ƒ 3.595,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

Fantastische rondreis door Mexico, Guatemala, Belize 30 dagen ƒ 3295,-, vertrek het hele jaar door. DISCOVER, Folder :020-6854506 (lid VAR/SGR).

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA, de parel in de Caribbean, 30 km voor de kust van Venezuela. Een klein budget is voldoende, het is daar SPOTGOEDKOOP. Uw vlucht incl. hotel heeft u al voor ƒ 1199,-. GoGo Tours 010-4331751 ANVR/SGR

CRUISES

EEN GELUKKIG NIEUWJAAR!
begint met een heerlijke
DROOMCRUISE
8 jan. met MS. ASTRA naar de zon v.
CAN. EILANDEN MADEIRA-MAROKKO
voor een absolute
KNALPRIJS ƒ 999,-
8 dagen, 2-p. hut met faciliteiten, volpension, transfers en vlucht!
DE KANS VAN UW LEVEN!!!
u kunt nu een echte droomcruise maken! er zijn nog enkele mooie hutten vrij, die worden geboekt naar het motto: wie het eerst komt, die het eerst maalt!
BOEK EN BEL: 043-251999
EUROCRUISES
VAREN IS ONS VAK!

Kontakten/Klubs

de LYDIA GIRLS
Verwachten U met véél liefde en véél VUURWERK Greenstr. 64, Geleen. 046-749662. 1 jan. gesloten. Wij kunnen nog 1 meisje plaatsen.

Relaxhuis Cupido
Voor paren en alleenstaanden 31 dec. Sylvesterparty met erotisch spectaculair avondvullend programma o.a. div. live-shows, vuurwerk, champagne, uitgebreid buffet en servolle muziek. Paren ƒ 100,-, singles ƒ 150,-. Na 24.00 besloten avond. 1 en 2 januari geopend. Putstraat 85a, Sittard. ☎ 046-583801.

Porky's Pretpark simply the best
wenst iedereen 'n Gelukkig 1994
Vandaag open tot 18.00 u.
☎ 045-228481. 1 jan. gesloten.

Opgelet, opgelet, opgelet. De club met de minste alleenstaanden. Paren en Single.
Club Les Cartiers
Geopend van donderdag t/m maandag, v.a. 21.00 uur. Silvester Party m.m.v. Denise van de Pin-Up Club. Tijdig reserveren, overnachting mogelijk. Hertenweg 5, Zutendaal (Blg.) Tel. 09-32.89.713323.

Villa Liberta Susteren
Woensdag, vrijdag en zaterdag v.a. 21.00 uur. Paren woensdag voor 21.30 u. gratis entree. Vandag 31 dec. Oudejaarsfeest met verwelende shows. Paren ƒ 100,-, singles ƒ 150,-. Zaterdag Nieuwjaarsdag gesloten. Geen reserveringen nodig. Maaseikerweg 24. Band info 04499-4928.

MAGIC ROMANTICA
"Onze meisjes luiden het Nieuwjaar in en weten waar de klepel hangt".
Bel 045-419742

Club Levant
Wenst iedereen een prettige jaarwisseling en een geluid vol nieuwjaar. Oudejaarsavond open van 12.00-17.00 uur. Maastrichterstr. 156, Brunssum.

Jongevrouw 27 jaar
Hot item
Ook de natuur op zijn maak nu een super-Mie met een erotisch ingebied. Tel. 045-..., vragen naar Leon.

Escort all-in
Striptease, party-service. 045-326191.

Buro Sittard
Met 50 betrouwbare adressen. ☎ 046-523203

Flight Escort
Voor boys/girls va. 18 jr., supermeiden, ook ... ☎ 045-229156.

Escort Claudia
ook in hotel
045-410268

Groom Escort
Meisjes va. 20 jr.; ook ... Telef. 045-273099.

Wist u
dat de meisjes hier allemaal part-time en dus altijd met veel plezier werken? Dagelijks wisselende ploegen in de Jodenstraat 2, Maastricht, tussen VVV-kantoor en de Maas. Telefoon 043-254183.

Lady Escort
u een voorspoedig ... 045-275262.

2 jan.
open
21 uur. Jodenstraat 2, Maastricht, 043-254183.

Peggy Privé
Escort ma.-vr. 11.-22.30 uur. Wo. tot 19 u. 046-374393. Vanessa 18, Kim Grieks, Yvonne DD. Russisch. En de rest doet gewoon z'n best.

Privé Ilona
31 dec. SPECIALE ... Tel. 045-708903.

Angelique
Privé en ero.massage. Nieuw! Simone. Ook m. 2 meisjes va. ƒ 130,-. 045-311135.

Paradiso
... vr. va.a. 14.00 uur
& zo. vanaf 0.00 uur
045-317032 ... Nrd. 158, Landgraaf.

Privé Candy
Voor elk wat wils, massage, trio of lesbisch. All-in v.a. ƒ 100,-. 045-212816/211391. Tevens meisjes gevr.

Brigitte, Monique, Grieks
045-254598

Grote Vesterparty
Paren, entree v.a. ... Per paar ƒ 220,- ... w./k. buffet, erot. ... (buikdans). ... niet noodzakel. ... 33, Simpelveld. ... 442469/441877.

Privé Ilona
Wenst U 'n Zalig Nieuwjaar. 2 Nieuwe meisjes aanwezig. Wendy, Phyllisia donker type. Tel. 045-708903.

VAKANTIE & RECREATIE

ONGEN

De laatste van '93

Directie, Hoofdredactie en

medewerkers van het

Limburgs Dagblad

wensen alle lezers en

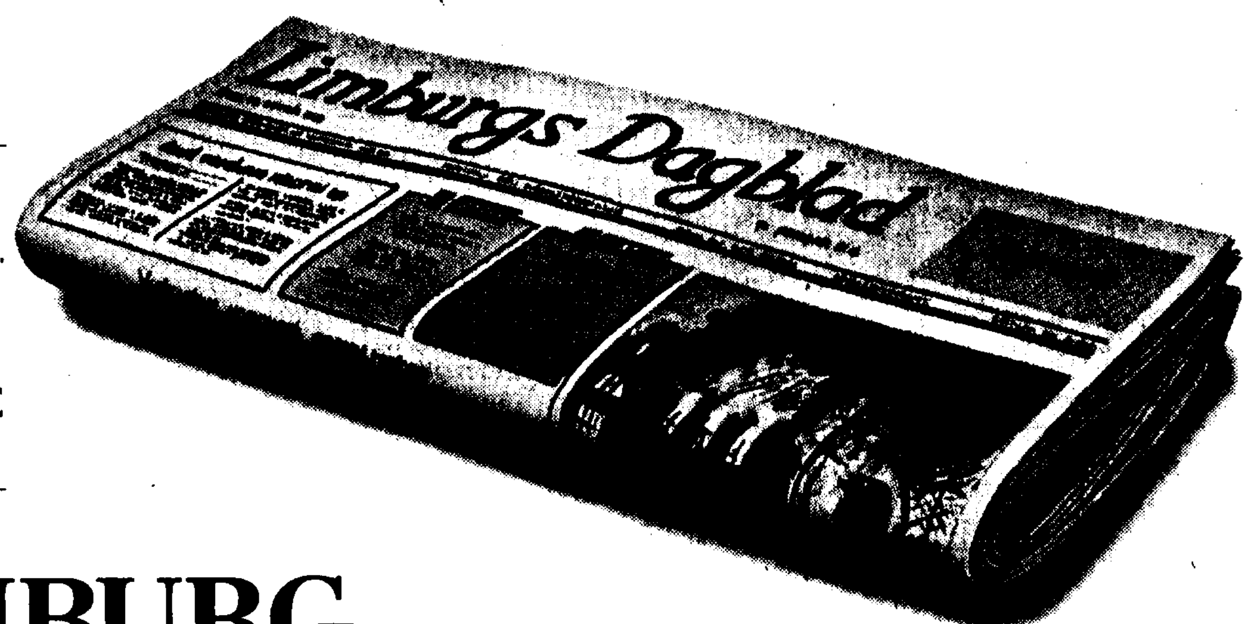
adverteerders een gezond,

voorspoedig en gelukkig

1994!

MAAK KENNIS MET DE KRANT VAN LIMBURG.
BEL 06-0229911 VOOR EEN PROEFABONNEMENT.
U ONTVANGT HET LIMBURGS DAGBLAD DAN
4 WEKEN VOOR SLECHTS ƒ 13,40.

WILT U METEEN EEN VAST ABONNEMENT VUL DAN DE
BON IN OP DE VOORPAGINA.

DE KRANT VAN LIMBURG